

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 75

104'üncü Birleşim
16 Temmuz 2021 Cuma

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	9
II.- GELEN KÂĞITLAR	13
III.- YOKLAMALAR	48,49,56,81,125,138,159
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	25
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>25:30</i>
1.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin üç yıllık değerlendirmesine ilişkin gündem dışı konuşması	25:26
2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	26:28
3.- Adıyaman Milletvekili Yakup Taş'ın, torba yasada yer alan bütün düzenlemesine ilişkin gündem dışı konuşması	28:30

V.- AÇIKLAMALAR**31,46,52,69,74,77,82,
86,90,115,124,132,143**

1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, OHAL tedbirlerinin uzatılmasına ilişkin açıklaması	31
2.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye'deki orman yangınına ilişkin açıklaması	31
3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması	31
4.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Saros Körfezi'ne yapılmak istenen FSRU inşaatına ilişkin açıklaması	31:32
5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması	32
6.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Rize'deki sel felaketine ve Sivas'a yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması	32
7.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da tutuklanan tütün üreticilerine ilişkin açıklaması	32:33
8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması	33
9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Esenyurt'ta yapılan Alevilerle ilgili paylaşımlara ilişkin açıklaması	33
10.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Korkuteli'nde açılmak istenen maden ocağına ilişkin açıklaması	33
11.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın Mersin ziyaretine ve Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması	34
12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahyalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	34
13.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması	34
14.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, hayvancılık sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması	35
15.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, OHAL rejiminin uzatılmak istenmesine ve susuzluktan alı turnaların ölümüne ilişkin açıklaması	35
16.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TCDD'de çalışan tren makinistlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	35
17.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması	35:36
18.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Rize'de meydana gelen sel felaketine ve Srebrenitsa soykırımının yıl dönümüne ilişkin açıklaması	36

19.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 2021 Yunus Emre Yılı'na ilişkin açıklaması	36
20.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Rize'de meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması	36:37
21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor Melih Bulu'nun görevden alınmasına ilişkin açıklaması	37
22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Hatay ve Mersin'deki orman yangınlarına, Diyarbakır'da meydana gelen depreme; Velican Oduncu'nun, Rauf Orbay'ın ve Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümlerine; Muş'ta Kur'an kursunda ölü bulunan Mehmet Halil Yavuz'la ilgili soruşturma yapılması gerektiğine ve Düzce'nin sorunlarına ilişkin açıklaması	37:38
23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Rize'de meydana gelen sel felaketine ve Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması	39
24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Boğaziçi Üniversitesi kayyum Rektörü Melih Bulu'nun görevden alınmasına, Muş'ta Kur'an kursunda ölü bulunan Mehmet Halil Yavuz'la ilgili soruşturma yapılması gerektiğine ve okulları uzayan öğrencilerin Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarından çıkarılmasına ilişkin açıklaması	40:41
25.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Vecihi Hürkuş'un ve Rauf Orbay'ın ölüm yıl dönümlerine, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Melih Bulu'nun görevden alınmasına, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğini yeniden kazanmasına ve milletvekili dokunulmazlığıyla ilgili Meclis Başkanının uygulamasının bir hukukçu ve anayasal bakış açısı olmadığına ilişkin açıklaması	42:44
26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, rektör atamalarının idari bir işlem olduğuna; vekilliğin düşürülmesiyle ilgili kararın usul gereği olarak Başkanlıkça okunduğuna, bu durumun Meclisin oyladığı ya da karar aldığı bir konu olmadığına; vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümüne ve savunma sanayisindeki başarılarına ilişkin açıklaması	44:45
27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	45
28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	46

29.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	46
30.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	46
31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, halkın iradesinin tüm haksızlıklara karşı galip geldiğine ve halkın ve demokrasinin gücüyle tekrar geldiğine ilişkin açıklaması	52
32.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması	53
33.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Ahmet Çakal'a Adli Tıp Kurumu tarafından verilen cezasının tehir edilmesiyle ilgili kararın uygulanmadığına ilişkin açıklaması	53
34.- Adana Milletvekili Abdullah Doğru'nun, Adana Milletvekili Orhan Sümer ile Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	69
35.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, orman yangınlarına ilişkin açıklaması	69
36.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	74:75
37.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	77:79
38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	79
39.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	79:80
40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11, 20 ve 23'üncü maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve Komisyona iade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	82:83
41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, torba kanun olması nedeniyle 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin temel kanun olarak değil İç Tüzük'ün 81'inci maddesine göre görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	86:87
42.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	87

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in usul görüşmesi üzerinde lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	90
44.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesinde çıkan kavgada şehit olan Bekçi Gökçen Koşal'a Allah'tan rahmet, yaralı bekçiye acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması	115
45.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'da yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması	115
46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	115:117
47.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	117
48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	124
49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Erol Katircioğlu'nun 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	132:133
50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	143
51.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	143
52.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	144
53.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	144:145
54.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Ziraat Bankasıyla ilgili sorusuna cevap alamadığına ilişkin açıklaması	145

55.- Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ile İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 145:146

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 45

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Başkanlık Divanı olarak, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dilediklerine ilişkin konuşması 45

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 46,49

A) TEZKERELER 46:48,49

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 14/7/2021 tarihli yazısıyla TBMM Başkanlığına bildirilen mahkeme kararıyla Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında verilen ve 17/3/2021 tarihli 60'ıncı Birleşimde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun bilgisine sunulan kesin hükmün ortadan kalktığına ilişkin tezkeresi (3/1687) 46:47

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'den boşalan üyelik için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1688) 47

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1689) 48,49

VIII.- ÖNERİLER 49,53,56,69,75,80,81

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 49:52,53:56,56:67,69:74, 75:77,80,81

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, emekli vatandaşlarımızın sorunlarının ve emekli aylıklarındaki adaletsizliklerin tespit edilmesi, emekli aylıklarının yeniden iyi bir yaşam standardı sunacak şekilde iyileştirilmesi için çözümler bulunması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 49:52,53:56,56

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, küresel siyasetteki değişimin araştırılması amacıyla 16/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 57:61

3.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Orhan Sümer ve arkadaşları tarafından, Adana ilinin ve vatandaşların yaşadığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümü olabilecek tedbirlerin alınması amacıyla 14/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 62:67,69

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 17, 18 veya 19 Temmuz 2021 Cumartesi, Pazar veya Pazartesi günü birleşimlerinde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi 70:74,75:77,80,81

IX.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

67

1.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Milletvekili Abdullah Doğru'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 67:68

2.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adana Milletvekili Abdullah Doğru'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 68

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

83,87,90

1.- Bazı maddelerinin Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilmesi istenen 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlamak istemesi nedeniyle Başkanın tutumunun İç Tüzük'e uygun olup olmadığı hakkında 83:86

2.- Torba kanun olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni temel kanun olarak görüşmeye açmak istemesi nedeniyle Başkanın tutumunun İç Tüzük'e uygun olup olmadığı hakkında

87:90,90:91

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

92,118,125,133,138,147,**159**

A) KANUN TEKLİFLERİ

*92:115,118:124,125,**125:132,133:138,138:142,**147:159,159:186*

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277)

92:115,118:124,125,

125:132,133:138,138:142,

147:159,159:186

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

187

1.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahasına ait sınırların Cumhurbaşkanı Kararı ile değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/47329)

187:191

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TBMM'de düzenlenen sergilere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/47642)

192:194

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak on oturum yaptı.

Kütahya Milletvekili İshak Gazel, Kütahya’nın sağlık turizmi potansiyeline,

Antalya Milletvekili Rafet Zeybek, Kırcami bölgesinin imar sorunlarına,

Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı, Srebrenitsa soykırımının 26’ncı yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bursa Milletvekili Atilla Ödünç,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu,

Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülander Açıanal,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç;

15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Balıkesir Merkez Havalimanı’na,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla’daki talan ve rant düzenine,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, çiftçilerin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, GAP bölgesindeki elektrik kesintisine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana Seyhan’daki su kesintisine,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, Kastamonu’nun sağlıkla ilgili sorunlarına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, mültecilere,

İstanbul Milletvekili Zeynel Özen, cemevlerine,

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu, kadın hastalıkları ve doğum doktorlarına,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, esnafın bankalara olan borçlarına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, 14 Temmuz Türkmen katliamının yıl dönümüne, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne, TRT Yönetim Kurulu ile Kamu Görevlileri Etik Kuruluna yapılan atamalara, TÜİK’in çalışabilir nüfus rakamlarına ve Siirt’in Eruh ilçesinin ulaşım sorunlarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne, 14 Temmuz Türkmen katliamının yıl dönümüne ve Cudi Festivaline,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Diyarbakır Cezaevinde yaşanan işkencelerle yüzleşmek gerektiğine, çözüm süreciyle en son ilişkilendirilecek insanın Hilal Kaplan olduğuna, Pınar Gültekin davasına, tutuklulara çıplak arama yapılması meselesine, Muş’ta Kur’an kursunda intihar eden çocukla ilgili açıklama beklediklerine, Afrin’de kaçırılan kadınlara, TÜİK’in işsizlik rakamlarına, HDP Marmaris ilçe örgütüne yapılan saldırıya, Surp Takavor Ermeni Kilisesi’ne yapılan saldırıya ve Sincan Cezaevi Savcısının Ömer Faruk Gergerlioğlu’yla ilgili yazıyı derhâl göndermesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Atılay denizaltısının geçirdiği kazanın yıl dönümüne, ASALA tarafından öldürülen Türkiye'nin Brüksel Büyükelçiliği İdari Ataşesi Dursun Aksoy'un ölüm yıl dönümüne, HDP Marmaris ilçe örgütüne yapılan saldırıya, 14 Temmuz Türkmen katliamının yıl dönümüne, CHP'nin Diyarbakır Cezaeviyle ilgili kanun teklifine, 10 bin dolar alan siyasetçiyle ilgili herhangi bir soruşturma olmadığına, Adıyaman'da tutuklanan tütün üreticilerine, TRT Yönetim Kuruluna yapılan atamalara, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne, OHAL'e sığınıp Anayasa değiştirenleri ve OHAL'siz seçim yapamayanları tarih önünde hatırlayacaklarına ve Darbe Araştırma Komisyonunun raporuna,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, 15 Temmuz en büyük ihanetin olağanüstü hâl kararı ile 15 Temmuz eşleştirmek olduğuna, olağanüstü hâl kararının bütün partilerin imzasıyla FETÖ'yle mücadele için çıktığına, TRT Yönetim Kuruluna yapılan atamalara, Osman Öcalan'ın TRT'ye değil TRT Kurdi'ye çıktığına ve orada YPG ile PKK'yı lanetlediğine, Türkiye'deki demokrasi yarışında partilere karşı şiddet kullanan kim varsa karşısında olduklarına ve kınadıklarına, 14 Temmuz Türkmen katliamının yıl dönümüne ve 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Azerbaycan Millî Meclisi Dışişleri ve Parlamentolararası İlişkiler Komitesi Başkanı Samad Seyidov ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle, Türkiye-Azerbaycan-Pakistan Üçlü Parlamento Başkanları Zirvesi'ne katılması hususunun Genel Kurulun onayına sunulmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının,

Dışişleri Komisyonunun,

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun,

Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun,

Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkereleri kabul edildi.

İYİ Parti Grubunun, 9/7/2021 tarihinde Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve arkadaşları tarafından, kamu idaresi üzerinde kurulmaya çalışılan siyasal hâkimiyet ve yapılan müdahalelerin sonucunda bürokraside liyakat, denetim, işlerlik ve yönetim güvenilirliği zedelendiğinden, liyakat ilkesi dikkate alınmaksızın siyasi otorite tarafından bürokrasi ve kamu idaresi üzerinde, kurumlar ve çalışanlar üzerinde oluşturulmaya çalışılan mağduriyetlerin, kamu idaresindeki olumsuzluk ve yetersizliklerin giderilmesi, siyasi baskı ve hâkimiyetin ortadan kaldırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 14/7/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, DEDAŞ'ın bölgedeki elektrik kesintisi uygulamasının yarattığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (13597 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 14/7/2021 tarihinde Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve arkadaşları tarafından, 15 Temmuz darbe girişimi sırasında dağıtılan ve hâlâ kayıp durumda bulunan silahların akıbetinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2721 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 14 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Tahir Elçi davasına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Tahir Elçi davasına ve Konya Milletvekili Orhan Erdem'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Batman Milletvekili Ziver Özdemir, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi, Ağrı'ya yapılan yatırımlara,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker, Burdur Gölü'ne,

Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Ağrı'ya hiçbir yatırımın yapılmadığına,

Batman Milletvekili Ziver Özdemir, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer, Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 255), görüşmelerine devam edilerek 17'nci maddesine kadar kabul edildi.

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Bingöl'de depremde zarar gören binaların yıkımına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Hüda Kaya, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Hukuk, Siyasi İşler, Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Yasemin Öztürk ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denildi.

Alınan karar gereğince, 16 Temmuz 2021 Cuma günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşime 00.56’da son verildi.

Nimetullah ERDOĞMUŞ

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 182

**16 Temmuz 2021 Cuma
Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri
(Yasama Dokunulmazlığı)**

1.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1684) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.07.2021)

2.- Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1685) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.07.2021)

3.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1686) (Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.07.2021)

Raporlar

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Dağıtma tarihi: 16.07.2021) (GÜNDEME)

2.- Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ve 145 milletvekilinin (10/3200), İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 20 milletvekilinin (10/3361), İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın (10/3362), CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in (10/3364), MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/3365); depreme karşı alınabilecek önlemlerin ve depremlerin zararlarının en aza indirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 278) (Dağıtılma tarihi:16.07.2021)

Yazılı Soru Önergesi

1.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, TBMM'de bazı internet siteleri ile televizyon kanallarına erişim engeli getirildiği iddiasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/47644) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.06.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla Cumhurbaşkanlığı tarafından yapılan atamalar ve çıkarılan karar ve kararnamelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47200)

2.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, kayyım atanan belediyelerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47312)

3.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/47313)

4.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'ın Beşiri ilçesine bağlı iki köyde yaşanan su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/47315)

5.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Türkiye Fulbright Eğitim Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47316)

6.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, kamu harcamalarında yapılan kısıtlamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47318)

Adalet Bakanlığı

7.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47201)

8.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47202)

9.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47203)

10.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47204)

11.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47205)

12.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47206)

13.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47207)

14.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47208)

15.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47209)

16.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47210)

17.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47211)

18.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, bir suç örgütü liderinin bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47319)

19.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47320)

20.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Elazığ Cezaevinde kalan iki mahkumun hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47321)

21.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, hastanelerde bulunan hasta mahkum koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47322)

22.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir'de bulunan ceza infaz kurumlarına dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47323)

23.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, kadınlara yönelik şiddetin önlenmesine dair Bakanlıkça yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47324)

24.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Gaziantep H Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan ağır hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47325)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

25.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin'de yaşanan kadına şiddet vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47212)

26.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, çocuklara karşı işlenen cinsel istismar vakalarına ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47213)

27.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47214)

28.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülkemizde 18 yaş altında olan ve doğum yapan çocuklar ile cinsel istismar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47215)

29.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, borçlarını ödeyemeyen kişilerin desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47326)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2021 Ocak itibarıyla kısa çalışma sisteminden tam çalışma sistemine geçiş yapan iş yerlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47216)

31.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47217)

32.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002 yılından önergenin yanıtlandığı tarihe kadar yıllara göre meslek hastalığı verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47218)

33.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, SGK'nın Sayıştay denetimine tabi olduğuna dair hükmün ilgili kanundan çıkarılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47219)

34.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'ın Erciş ilçesinde İŞKUR'un bir paravan şirket üzerinden dolandırıldığı ve işsizlik fonundan usulsüz ödeme yapıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47220)

35.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son 10 yılda inşaatlarda yaşanan iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47327)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

36.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, iklim göçlerine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47221)

37.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Alanya ilçesi Alacami Mahallesinde yapılacak olan İleri Regülatörü ve Hidroelektrik Santrali Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47222)

- 38.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47223)
- 39.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Antalya'da bulunan Patara Özel Çevre Koruma Bölgesindeki kumların çalındığına yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47224)
- 40.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Malatya'nın Doğanşehir ilçesinde bulunan bir maden ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47225)
- 41.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'in Selçuk ilçesine bağlı Gökçealan Mahallesinde jeotermal kaynak çıkarılması amacıyla yapılan proje başvurusuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/47328)
- 42.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Antalya'nın Korkuteli ilçesi Dereköy Mahallesinde yapılması planlanan kömür madeni ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47330)
- 43.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Tuzla Belediyesinin açtığı bank ve piknik masası ihalesine dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47331)
- 44.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, millet bahçelerinin peyzajında görev alan peyzaj mimarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47332)
- 45.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, son 5 yıldır deniz dibi temizliği ve su arıtma konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47333)
- 46.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2020 yılı Haziran ayında Bingöl'de meydana gelen deprem sonrası bölgeye yapılan yatırımlara ve TOKİ tarafından yaptırılan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47334)
- 47.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47335)
- 48.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Elmadağ ilçesinin bazı mahallelerinde yürütülen kentsel dönüşüm projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47336)
- 49.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anıtkabir'e yiyecek ve içecek satışı için kurulan otomatların kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47337)
- 50.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir'in Gaziemir ilçesindeki Emrez Mahallesi'nde tespit edilen radyasyona ilişkin yazılı soru önergesi (7/47338)
- 51.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personel sorgu ekranında cemevleri için kullanılan sembole ilişkin yazılı soru önergesi (7/47339)

Dışişleri Bakanlığı

- 52.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47226)
- 53.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülkemizin Doğu Akdeniz'de izlediği politikaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47227)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

- 54.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Bingöl'ün Genç ilçesinde yapılan baraj inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47228)
- 55.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Alanya ilçesi Alacami Mahallesinde yapılacak olan İleri Regülatörü ve Hidroelektrik Santrali Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47229)
- 56.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47230)

57.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, jeotermal akışkanların ölçülmesi için kullanılacak sayaçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47231)

58.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülkemizde faaliyet gösteren termik santrallere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47232)

59.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin Karamürsel ilçesinde çalışmalarını devam eden RES inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47340)

60.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, ülkemizin altın rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47341)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

61.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47233)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

62.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 2020 yılında Türkiye'nin nüfus artış hızındaki azalmanın sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47234)

63.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47235)

64.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, şeker fabrikalarının özelleştirme kapsamından çıkarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47236)

65.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'ın Erciş ilçesinde İŞKUR'un bir paravan şirket üzerinden dolandırıldığı ve işsizlik fonundan usulsüz ödeme yapıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47237)

66.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, bir şirketin Ziraat Bankasından aldığı krediyi ödemediği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47342)

67.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, bir şirketin Ziraat Bankasından aldığı krediyi ödemediği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47343)

68.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Şehir Hastanesinin yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47344)

69.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 11 Mart 2020 - 16 Haziran 2021 tarihleri arasında Kredi Garanti Fonu kredisine başvuran işletmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47345)

70.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 11 Mart 2020 - 16 Haziran 2021 tarihleri arasında İzmir'de Kredi Garanti Fonu kredisine başvuran işletmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47346)

İçişleri Bakanlığı

71.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, bir partinin gençlik meclisi üyesinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47238)

72.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, çocuklara karşı işlenen cinsel istismar vakalarına ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47239)

73.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Bakanlığın suda boğulma olaylarına yönelik aldığı önlemler kapsamında yayımladığı Tebliğ'e ilişkin yazılı soru önergesi (7/47240)

74.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, bir kripto para şirketi sahibi hakkındaki soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47241)

75.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Şefaattli ilçesindeki bir yolun sıcak asfalta dönüştürülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47242)

76.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47243)

77.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, güvenlik kuleleri yapımı ihalelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47244)

78.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, emniyet mensuplarının intiharlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47245)

79.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak İl Genel Meclisinin toplantısında yaşanan bir olaya ve çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47347)

80.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir partinin il teşkilatına yapılan ve bir kişinin hayatını kaybettiği saldırıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47348)

81.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47349)

82.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, son durağı Mersin olan bir gemide ele geçirilen uyuşturucu madde ile ilgili yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47350)

83.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, HDP İzmir İl Örgütü binasına yapılan ve bir kişinin hayatını kaybettiği saldırıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47351)

84.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Dilovası Belediyesinin yaptığı alımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47352)

85.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018-2021 yılları arasında intihar eden emniyet mensuplarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47353)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

86.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Tokmak Hasan Paşa Camiinin restorasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/47246)

87.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yayıncılık faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47247)

88.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yurt dışında kültürel diplomasi alanındaki faaliyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47248)

89.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizdeki kültür-sanat alanında uzmanlaşan kişi sayısına ve kültür yönetimi bölümünün yaygınlaştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47249)

90.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, görsel ve işitsel içerik üretimine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47250)

91.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülke genelindeki kütüphanelerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47251)

92.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, ülkemizdeki gençler için düzenlenecek kültür gezilerine ve ulaşım ücretlerinin düşürülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47252)

93.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47253)

94.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, yayınevlerinin yaşadığı sorunların giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47254)

95.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, son bir yılda kapanan yerel radyo ve televizyon kanallarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47354)

96.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, muhafaza edildikleri yerlerden farklı yerlerde sergilenen tarihi eserlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47355)

97.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anıtkabir'e yiyecek ve içecek satışı için kurulan otomatların kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47356)

98.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, müze envanter denetimlerine ve tarihi eserlerin güvenliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47357)

Milli Eğitim Bakanlığı

99.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, hukuk fakültelerinin dekanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47258)

100.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Türkiye Fulbright Eğitim Komisyonunun faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47360)

Milli Savunma Bakanlığı

101.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47264)

102.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, MKE'nin anonim şirkete dönüştürülmesinin doğuracağı sonuçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47265)

103.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Anıtkabir'e yiyecek ve içecek satışı için kurulan otomatların kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47361)

Sağlık Bakanlığı

104.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Batman İl Sağlık Müdürlüğünde çeşitli usulsüzlükler yapıldığı yönündeki iddialar üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47266)

105.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, yerli aşı çalışmalarının durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/47267)

106.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Şefaathli ilçesinde bulunan bir sağlık merkezinin yeniden hizmete açılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47268)

107.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47269)

108.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'da bulunan Vatan Mahallesi'nin sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47270)

109.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'da bulunan Fatih Mahallesi'ndeki sağlık ocağının yerinin değiştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47271)

110.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Merkez ilçesine bağlı Anadolu Mahallesinde aile sağlık merkezi bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47272)

111.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Merkez ilçesine bağlı Halife Sultan Mahallesi'nin sağlık ocağı ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47273)

112.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, psikologlar için meslek yasası yapılmasına ve bunların istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47274)

113.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, fizyoterapist istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47275)

114.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sağlık çalışanlarının emekli aylıklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47276)

115.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47277)

116.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir doktorun bir trans bireyi muayene etmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47278)

117.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, bir başhekimin sosyal medya paylaşımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47362)

118.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, özel sağlık sektörü ile çeşitli sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47363)

119.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, bir partinin il teşkilatına yapılan ve bir kişinin hayatını kaybettiği saldırıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/47364)

120.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir Şehir Hastanesinin yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47365)

121.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, kayıt dışı çalışan işçilerin de aşılmasını talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47366)

122.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, İzmir'in Gazimir ilçesindeki Emrez Mahallesi'nde tespit edilen radyasyona ilişkin yazılı soru önergesi (7/47367)

123.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, Suruç Devlet Hastanesi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47368)

124.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Osmaniye Devlet Hastanesi ortopedi servisindeki tıbbi malzeme eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47369)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

125.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, KOSGEB'te çalışan uzmanlara yönelik şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47279)

126.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47280)

127.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, İzmir'de bulunan petrokimya tesisi inşaatının ana yüklenicisi şirketin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47281)

128.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çorum Teknoloji Bölgesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47282)

129.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Temmuz 2018'den bu yana İzmir'de KOSGEB kredilerinden yararlananlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47370)

130.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Temmuz 2018'den bu yana KOSGEB kredilerinden yararlananlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47371)

131.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, TÜBİTAK tarafından denizlerin korunmasına yönelik verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47372)

Tarım ve Orman Bakanlığı

- 132.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, çiğ süt fiyatının belirlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47283)
- 133.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Bingöl'ün Genç ilçesinde yapılan baraj inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47284)
- 134.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Şefaatli ilçesindeki Paşaköy'de bulunan dere ve toprak kanalların oluşturduğu tehlikeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/47285)
- 135.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya'nın Alanya ilçesi Alacami Mahallesinde yapılacak olan İleri Regülatörü ve Hidroelektrik Santrali Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47286)
- 136.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47287)
- 137.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen çiftçilerin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47288)
- 138.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya'da bulunan Apa Hotamış İletim Kanalı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47289)
- 139.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Obruk Barajı kanallarının ne zaman faaliyete geçeceğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47290)
- 140.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, önalım hakkı davaları nedeniyle oluşan mağduriyetlerin giderilmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47291)
- 141.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'de çiftçilerin ilaç ve gübre temininde yaşadıkları zorlukların giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47292)
- 142.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'de yapılan Pamukluk Barajı Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47293)
- 143.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, nişasta bazlı şeker kotasının yükseltilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47294)
- 144.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, bakliyat tarımında yüksek proteinli ürünlerin üretiminin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47295)
- 145.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, nişasta bazlı şekerin gıdalarda kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47296)
- 146.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kuraklık nedeniyle buğday üretiminin azalmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47297)
- 147.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Dilek Yarımadası Büyük Menderes Deltası Milli Parkında açılacak olan karides çiftliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47298)
- 148.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'da tarımsal üretimi ve hayvancılığı geliştirmek amacıyla yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47299)
- 149.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği Olağan Genel Kurulunda yapılacak oylamaya dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47373)
- 150.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, çiftçilerin desteklenmelerine ve kuraklıkla mücadele için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47374)
- 151.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, hayvancılıkla uğraşan üreticilerin desteklenmelerine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47375)
- 152.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde bir mahallede yaşanan yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47376)

153.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Niğde'de yapımı süren bazı baraj ve göletlerin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47377)

154.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bal üreticilerinin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47378)

155.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakan'ın bir televizyon programındaki açıklamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47379)

156.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Aydın'ın Söke ilçesine bağlı bir alanda karides çiftliği kurulacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47380)

Ticaret Bakanlığı

157.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47300)

158.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen bağımsız kitabevleri ile sahafların mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47301)

159.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Siirt ilinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47381)

160.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir ilinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47382)

161.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bitlis ilinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47383)

162.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47384)

163.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bayındır ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47385)

164.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kınık ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47386)

165.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bergama ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47387)

166.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kiraz ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47388)

167.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Aliğa ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47389)

168.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2020 yılının Mart ayından bu yana Bakanlıktan kredi desteği alan ve e-ticaret sisteminde yer alan işletme sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47390)

169.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Rize ilinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47391)

170.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Dikili ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47392)

171.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Siirt ilinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47393)

172.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Menderes ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47394)

173.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Muş ilinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47395)

174.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Foça ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47396)

175.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bitlis ilinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47397)

176.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Menemen ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47398)

177.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bingöl ilinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47399)

178.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Ödemiş ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47400)

179.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Tire ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47401)

180.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Tire ilçesinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47402)

181.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Ödemiş ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47403)

182.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Bingöl ilinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47404)

183.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bayındır ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47405)

184.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Muş ilinde hibe desteğine başvuran esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47406)

185.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Aliağa ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47407)

186.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Menemen ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47408)

187.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kiraz ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47409)

188.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kınık ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47410)

189.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47411)

190.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Foça ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47412)

191.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Dikili ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47413)

192.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bornova ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47414)

193.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Beydağ ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47415)

194.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bergama ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47416)

195.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Bayraklı ilçesinde Kredi Garanti Fonu destekli kredilerden yararlanan kişi ve KOBİ'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/47417)

196.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2020 yılının Mart ayından bu yana Bakanlıktan kredi desteği alan kooperatif sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47418)

197.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2021 yılının ilk 5 ayında İzmir'de iflas eden esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47419)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

198.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Şefaatli ilçesinde bulunan kavşağa sinyalizasyon sistemi kurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47302)

199.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Bakanlık bünyesinde 2021 yılı için ayrılan norm kadrolara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47303)

200.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'da bulunan Yomra-Özdil-Yağmurdere karayolunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47304)

201.- Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne'de bulunan Lalapaşa-Süloğlu yolunun düzeltilmesine ve son 10 yılda meydana gelen kazalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47305)

202.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, TÜRKSAT'ın uydu hizmet sözleşmelerinin dolar üzerinden yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47306)

203.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Kurtköy-Akyazı Otoyolu ihale sözleşmesinde yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/47307)

204.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Samsun-Çorum-Ankara Demiryolu Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47308)

205.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Karaduvar Mahallesi polipropilen üretim tesisi kurulması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47309)

206.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, araç muayene hizmeti ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47310)

207.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak'ta internet erişiminde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/47311)

208.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2021 yılı öncesi Bakanlığın deniz dibi temizliği için ayırdığı bütçeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/47420)

209.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2021 yılı öncesi Bakanlığın İzmir Körfezi ve Ege Denizi'nde deniz dibi temizliği için ayırdığı bütçeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/47421)

210.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, 2020 yılı Haziran ayında Bingöl'de meydana gelen deprem sonrası bozulan yolun düzeltilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/47422)

211.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, uluslararası taşımacılık firmalarının sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47423)

212.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Elmadağ ilçesinin bazı mahallelerinin iletişim altyapısı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/47424)

16 Temmuz 2021 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin üç yıllık değerlendirilmesi hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’na aittir.

Buyurunuz Sayın Nuhoglu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’nun, partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin üç yıllık değerlendirmesine ilişkin gündem dışı konuşması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçeli üç yıl oldu, bu dönemin değerlendirmesini yapmak üzere söz aldım.

21’inci yüzyıla büyük umutlarla girdik, her geçen yıl kötüye giderek bugünlere ulaştık. Kuzey Irak’ın Süleymaniye şehrinde Türk askerinin başına çuval geçirilmesiyle başlayan, Habur, İmralı, Oslo, Dolmabahçe süreciyle devam eden, bu arada “çözüm süreci, Kobani, ‘Megri Megri’” diyerek Türk Bayrağı’nın dalgalandığı Türk toprağındaki Süleyman Şah Türbesi’nin kaçırılarak sınırimıza kadar getirilmesi hafızalarda canlılığını korumaktadır. Devletin yönetimi, 2004 yılı Millî Güvenlik Kurulu kararına rağmen, FETÖ terör örgütüyle paylaşılınca 15 Temmuz darbe girişimi kaçınılmaz olmuştur. Bunun sonucu, devlete sızmaları önlemek amacıyla rejim değiştirilerek bütün yetkileri tek kişide toplayan partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmiş oldu.

Geçen üç yıllık dönemi değerlendirirken ekonomi, eğitim, sağlık ve adalet gibi konulara değinmeden sadece rejimle ilgili konuşacağım çünkü bu darbe girişimi sonucu rejim değişmiştir, beka gerekçesiyle yüz yıla yaklaşan deneyimler ve devletin kuruluş felsefesi yok sayılarak kurumsal yapı ortadan kaldırılmıştır. Kurucu değerlerden ve Kurtuluş Savaşı kahramanlarından intikam alırcasına değişiklikler yapılmış, tek adama yakınlık ve biat ölçüsü esas alınmıştır. Kurumsal yapı içinde denetleme sistemi çökmüş, yürütleyle birlikte yasama ve yargı tek adama bağlı çalışmaya başlamıştır.

Paralel devlet yapılanmasından kurtulmak yerine, hiçbir hukuki ve ahlaki yaptırımın kalmadığı yeni paralel yapılar ortaya çıkmıştır. Üstelik, kamu kaynaklarını yağmalamaya yönelik helal ve mübah ölçüleri geliştirilmiştir. Ekonomik açıdan yapılan vaatler, verilen umutlar hep oy almaya ve geçim derdiyle boğuşan Türk halkını istismar etmeye yönelik algı operasyonlarından öteye geçememiştir. Yerli otomobil fabrikalarından uçak fabrikalarına, hatta uzaya yapılacak yolculuklara petrol ve doğal gaz keşifleri diye eklenmiş ama muhterem halkımız geçim derdinden kurtulmak bir yana, her defasında yeni zamlarla daha kötüye gitmiştir. Vaatleri kapsayan bütün planlar 100’üncü yılda “2023 Lider Ülke Türkiye” sloganıyla takdim edilirken kastedilenin ne olduğu anlaşılmaya başlanmıştır.

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Bütün ideolojik, felsefi, iktisadi, hukuki anlayış ve uygulamaların tek partiye hasredilmesi, parti ile devletin geleceğinin eş anlamlı olarak zikredilmesi parti devletinin kurulmakta olduğunu göstermektedir. Ne var ki üç yıllık tecrübe sonucu, Türk milletinin partili tek adam rejimini benimseyemediği anlaşılmaktadır. Geçmişte görülen eksikliklerin giderilmesiyle yeniden parlamenter sisteme dönüş sağlanması gerekli hâle gelmiştir. Böylece, kuvvetler ayrılığının yeniden tesis edilerek Türkiye Büyük Millet Meclisine itibar kazandırılması, yargı bağımsızlığının sağlanması, yürütmenin başının Cumhurbaşkanı değil başbakan olması gerçekleştirilmelidir.

Milletin ve devletin geleceği açısından nasıl bir Cumhurbaşkanı olması gerektiğine açıklık getirmek için merhum Anayasa Profesörü Ali Fuat Başgil'in ders kitaplarında yer alan bir sözünü hatırlatmak istiyorum. Diyor ki: "Aktif politika devlet reisinin değil, başbakanın ve bakanların rolüdür. Devlet reisine düşen, politika dışında siyasi fikir gruplarının üstünde kalmaktır. Bu şartı yerine getiremeyen ve siyasi ihtiraslar çarpışmasında taraf tutan bir devlet reisi faydalı olmak şöyle dursun, milletin selameti için tehlikeli olur."

Değerli milletvekilleri, Başgil'in dediği gibi devletin başı Anayasa'ya ve ettiği yemine göre tarafsız olmak zorundadır. O hâlde Cumhurbaşkanı partili olamaz, olmamalıydı. Şimdi bu yanlışın dönme zamanıdır, hükümet Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkmalıdır. Meclisin önemini anlatabilmek için Atatürk'ün Meclisle ilgili bazı sözlerini hatırlatmak istiyorum:

"Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin asırlar süren arayışlarının özü ve onun bizzat kendisini idare etmek şuurunun canlı bir timsalidir."

"Türkiye Büyük Millet Meclisininin haricinde hiçbir makam millî mukadderata hâkim olamaz."

"Cumhuriyette son söz millet tarafından seçilmiş Meclistedir ve millet adına kanunları yapar. Meclis, hükümete güvenoyu verir veya düşürür. Millet, vekillerinden memnun olmazsa belli zaman sonra başkalarını seçer."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, konuşmama son verirken partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin tek adamı giderse devletin yok olmasından bahsedenlere, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucusu Atatürk'ün "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." sözünü hatırlatmak isterim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) O, bu sözlerle Türk milletine olan güvenini ve inancını ortaya koymuştu; takdirle, şükranla ve rahmetle anıyorum.

Onun ortaya koyduğu kurucu iradeye ve rejime sahip çıkmak için bu kürsüden yemin eden 27'nci Dönem milletvekilleri ile bütün Türk milletini güçlü bir şekilde destek vermeye davet ediyor, selam ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Eskişehir'in sorunları hakkında söz isteyen Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e aittir.

Buyurunuz Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- *Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime, yaşanan sel felaketi nedeniyle Rize'ye ve Rizeli kardeşlerimize başsağlığı ve geçmiş olsun dileğiyle başlamak isterim.

Gazi Meclisimizde 27'nci Dönemin Üçüncü Yasama Yılı'nın son günlerindeyiz. Bu kürsüden zaman zaman Eskişehir'imizin çözüm bekleyen sorunlarını dile getiriyorum. Alpu'dan, Odunpazarı'ndan, Tepebaşı'ndan, Han'dan, Mahmudiye'den, Çifteler'den, Günyüzü'nden, Seyitgazi'den, Sarıcakaya'dan, Mihalgazi'den, Mihalıççık'tan, İnönü'den, Sivrihisar'dan ve Beylikova'dan hemşehrilerimizin sesini aktarma gayretindeyim. Yasama yılının sonunda taleplerimizle ilgili ne oldu, onu anlatmak için karşınızdayım.

Bayram arifesindeyiz dedik, sevdiklerimize ulaşmak için kara yollarını kullanacağız ama Eskişehir'imizin ilçelerine, bakın, mesela Alpu'ya, mesela Mihalıççık'a, Sarıcakaya'ya, Mihalgazi'ye gidecek binlerce hemşehrimizin yüreği ağzında. Eskişehir ve Afyon üzerinden yine Antalya'ya gidecek on binlerce yurttaşımızı Seyitgazi-Kırka arasında korkulu anlar bekliyor çünkü bu yolların adı artık kara yolu değil, ölüm yoluna döndü. Bayramda yüz binlerce vatandaşımız Anadolu'nun dört bir yanından Marmara'ya, Trakya'ya, Eskişehir üzerinden gidiyor ama o yoğunluğu kaldıracak bir çevre yolumuz dahi yok değerli arkadaşlarım.

Bakın “Neden yapılmadı?” diye soruyoruz? Ne çevre yolu ne ölüm yolları anlı şanlı sözlere rağmen yatırım programına bile alınmış değil. Biz, bu Meclisten Karayollarına 14 milyar lira bütçe veriyoruz, o bütçeden Eskişehir'e tek kuruş yok değerli arkadaşlarım. Bu yollar yapılmalı, ölüm yollarından geçtiğimiz bu son bayram olmalı.

Değerli milletvekilleri, bayramda Eskişehir'e gelmek isteyenler için havalimanımız var ama yurt içinden uçuş yok; ne Trabzon'dan ne Van'dan ne İzmir'den uçuş yok. Yurt dışından Eskişehir'e talep patlaması var ama millî markamız Türk Hava Yolları, Eskişehir'e uçmaya zahmet bile etmiyor. Tutulmayan sözler denilince işte, bakın, 31 Mart seçimleri öncesi Seyitgazi Kırka'ya 10 yataklı entegre hastane sözü verildi. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca geldi, milletvekilimiz geldi, AKP başkan adayıyla, iktidar partisinin adayıyla tören yapıldı, vaat verildi. Hani nerede şimdi o hastane? Üzülerek söylüyorum ki yatırım programından çıkarılmış durumda.

Değerli milletvekilleri, kendileri yapmadıkları gibi yapacak olana da yaptırmıyorlar. İşte, on binlerce Eskişehirlinin beklediği kentsel dönüşüm projeleri, hepsi bekliyor. Gündoğdu'yu Çevre Bakanlığı afet riskli alan ilan etti, adım atmıyor; Karapınar'da gecekondu önleme projesinde yetki TOKİ'de, adım atmıyor; Küçük Sanayi Sitesi Ankara'dan afet riskli alan ilan edildi, Çevre Bakanlığı adım atmıyor, Odunpazarı Belediyemize de attırmıyorlar. Değerli arkadaşlarım, öyle bir noktaya geldik ki bırakın, Eskişehir'e bir hayır gelmesinden ümidi kestik, kötülük yapılmasın yeter derdindeyiz. Neden böyle? Verimli Alpu Ova'mız var, Anadolu'yu doyuruyor, bu iktidar üstüne zehir santrali yapmak istiyor. El birliğiyle engelliyoruz, bu sefer buğdayın, arpanın, pancarın üstüne ray döşemek istiyorlar.

Başka... İstanbul Büyükşehir Belediyesini AKP kaybedince oradaki bürokratlara ballı koltuk bulacağız diye Eskişehir'deki yüz yıllık TÜLOMSAŞ'ı kapanma noktasına getirdiler. Üretim Eskişehir'de ama Ankara'da bol koltuklu, bol maaşlı şirket kurdular, oraya bağladılar. Eskişehir'de sadece bu karar nedeniyle raylı sistemler yan sanayisinde 100 milyon liralık zarar söz konusu. Öte yandan, saray yönetiminin Rusya'dan S-400 alma inadının bedelini yine Eskişehirliler ödüyor. Türkiye, ortağı olduğu yeni nesil savaş uçağı projesinden atıldı. Bu haksız, adaletsiz karar nedeniyle Amerika yönetimini kınıyoruz, düzeltilmesi için çağrıda bulunuyoruz ama kınamak gideni geri getirmiyor. TEI, Alıp Havacılık gibi dünya markalarımız ve onların alt yüklenicisi onlarca tesisimiz 9 milyar liralık bir kayıpla karşı karşıya. Türkiye'nin gururu olan Eskişehir Hava İkmal Bakım Merkezi tesislerimiz yeni F-35'lerin dünya çapında motor bakımını yapacaktı; hem prestij hem milyarlık iş ama o da Hollanda'ya kaptırıldı. Kaybımız büyük ama Ankara'daki beylerden kimse çıkıp Eskişehir'deki bu millî servet tesislerini nasıl yaşatırız diye düşünmüyor, çareler sunmuyor. Bırakın çareyi, ihracatçılarımızı Gemlik Limanı'na bağlayacak bağlantı bile on yıllardır beklemede. Dedim ya “Vermiyorsunuz, bari almayın.”

diye. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin yıllık 100 milyon lira bütçesine göz göre göre el koydunuz. O bütçe artık Eskişehir'deki öğrenciye, akademisyene ve Eskişehir esnafına gitmiyor, Ankara'nın karanlık dehlizlerine akıyor.

Değerli milletvekilleri, buradan sormak isterim: Kurtuluşun kenti, Atatürk ve cumhuriyet sevdalısı Eskişehir size ne yaptı? Hangi suçu işledi de koskoca bir kente, 900 bin kişiye sırtınızı döndünüz, bu kadar cezalandırıyorsunuz? Ne yaptı bu şehir size?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Bir tahminimiz var aslında: Cumhuriyet Halk Partisinin, Millet İttifakı'nın başarılı Belediye Başkanı Profesör Doktor Yılmaz Büyükerşen beş dönemdir, yirmi iki yıldır bu şehri yönetiyor, CHP'li başkanlar başarıyla halka hizmet veriyor. Altmış yıl sonra vatandaş Seyitgazi'de, Alpu'da, Mihalıççık'ta size oy vermedi diye bu şehri cezalandırıyorsunuz ama bilin ki siz Cumhuriyet Halk Partisiyle, Büyükerşen'le uğraşacağız derken AK PARTİ'lisiyle, CHP'lisiyle, MHP'lisi, İYİ Parti'lisi, HDP'lisiyle, genci yaşlısı, kadın erkeğiyle 900 bin Eskişehirliyi cezalandırıyorsunuz, bunun farkında bile değilsiniz. Buradan, tüm Eskişehirli adına beklediğimiz hizmetler, atmadığınız adımlar, geri aldığımız haklarımız adına hepimize sesleniyor, bayramınızı kutluyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, torba yasada yer alan tütün düzenlemesiyle ilgili söz isteyen Adıyaman Milletvekili Yakup Taş'a aittir.

Buyurunuz Sayın Taş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Adıyaman Milletvekili Yakup Taş'ın, torba yasada yer alan tütün düzenlemesine ilişkin gündem dışı konuşması

YAKUP TAŞ (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulda görüşülecek olan tütünle ilgili yasa değişikliği üzerine gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Tüm 15 Temmuz şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, kurulduktan yaklaşık bir yıl sonra yapılan genel seçimde iktidara yürüyen AK PARTİ, bu dönemde vesayet odaklarıyla, devlet içinde yapılan terör örgütleriyle, sanayi ve iktisadi alanların önündeki yasaklarla, hak ve özgürlüklerin önündeki yasaklarla mücadele ede ede bugünlere geldi. 2007'deki e-muhtıra, AK PARTİ'ye açılan kapatma davası, Gezi olayları, cumhuriyet mitingleri, 17-25 Aralık darbe girişimi ve en son olarak da FETÖ terör örgütüne gerçekleştirilen 15 Temmuz hain darbe girişimine rağmen, Hükümetimiz dimdik ayakta durmayı başarmış, yatırım ve icraatlarına devam etmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, tütünün şöyle bir geçmişine bakalım. AK PARTİ daha kurulmadan 2001 yılında Sayın Ecevit'in Başbakanlığı döneminde Özelleştirme Yüksek Kurulunun 5/2/2001 tarihli ve 2001/06 sayılı Kararı'yla TEKEL özelleştirme kapsamına alınmış ve süreç başlatılmıştır. Akabinde, 2002 yılında çıkarılan 4733 sayılı Kanun'la tütün üretiminde sözleşmeli üretime geçilmiş ve tütüne ilişkin desteklemelere son verilmiştir. Böylelikle, yerli tütün bitirilmeye noktasına getirilmiş, tütün üretimine kota getirilmiş, ithal tütünün önü açılmıştır. Özelleştirme kapsamına alınma sonucu sigara fabrikalarının tamamı satıldı, tütün depoları ve işleme merkezleri kapatıldı. Tütün piyasası yüzde 95 oranında yabancı firmaların eline geçti. AK PARTİ döneminde

yapılanlara bakacak olursak... İlimizin önemli geçim kaynaklarından biri olan ve ilimizle özdeşleşmiş tütün konusuna gelince -şahsım- o zaman Adıyaman Ziraat Odası Başkanlığını yürütüyordum. Bırakın satışını, içimi dahi yasak olan tabakadaki tütünü yakalayıp şu tabakadaki tütüne işlem yapıyorlardı.

Değerli arkadaşlar, bir de şunu söyleyeyim: Pipoyu biliyorsunuz, bizim bölgede pipoya “galun” derler. Kavi bölgesi var, bizim Kavi aşireti. Adam atının üzerinde Adıyaman’a, şehre geliyor, adam piposunu tütürüyor; kolcular yakalıyor. “Ya, beyefendi, havaya bak, bir de atının üzerinde pipoyu tütürüyor, bırakın tabakayı.” “Ya, ne bu?” diyor. “Efendim, bu yasak, biz sana ceza uygulayacağız.” diyorlar. Adamı yakalıyorlar, cezayı uyguluyorlar. Adam Kürtçe şöyle diyor: “...”(x)

MURAT SARISAÇ (Van) – “Anlaşılmayan bir dil” kullandı.

YAKUP TAŞ (Adıyaman) – Yani şunu demek istiyor: “Zevi” demek, küçük ölçekli arazi olduğu için, 1 veya 2 dönüm olduğu için tarlaya “zevi” diyorlar dağlık bölgede. “Ben bu tütünü zevimde üretiyorum. Bu ‘galun’ dediğiniz de pipo. Pipoyu kendi cevizimden üretiyorum. Siz benden ne istiyorsunuz?” diyor. İşte, bu noktadan aldık biz bu tütünü.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Gene, siz de tutukluyorsunuz işte, sorun orada.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Zaten biz de aynı şeyi söylüyoruz, bırakın tütüncüleri, rahat bırakın tütüncüleri!

YAKUP TAŞ (Devamla) – Dağlık bölgelerimizdeki tütün üreticilerimizin mağduriyetinin giderilmesi için milletvekillerimizle görüşmeler gerçekleştirdik. 2008 yılında Ahmet Aydın Vekilimizin vermiş olduğu önergeyle, 50 kilograma kadar tütünün taşınması ve içilmesi serbest hâle getirildi. Ne yazık ki bazı kendini bilmez, sözde tüccarlar devreye girerek, 50 kilograma kadar taşınması serbest tütünün istismar ederek ovada yetişen tütünlerle, Tokat’tan, Hatay’dan, Türkiye’nin dört bir yanından, hatta kaçak yollarla yurt dışından getirdikleri tütünleri dağlık bölgemizde yetişen kaliteli tütünlerle harmanlayarak satma yoluna gittiler. Bu oran, Adıyaman tütün üretiminin kapasitesinin çok çok üstünde tonlarca tütün piyasaya satılınca kolluk kuvvetleri müdahale etmeye başladılar. “Dağlık bölgede yetişen tütünü nasıl kayıt altına alıp, yasal bir zemine getirip piyasaya arz ederiz?” diye ziraat odalarıyla, tütün üreticileriyle, tütün platformuyla ve sivil toplum örgütleriyle yapılan toplantılarda hepsinin ortak önerisi, üreticiler kendi kooperatiflerini ve sarmalık kıyılmış tütün mamulü üretim tesisini kursun ve tütünü kayıt altına alarak piyasaya arz etsin. Bu karar doğrultusunda 2017 yılında çıkartılan kanunla tek başına içim özelliğine sahip tütüne kooperatif kurma hakkı verildi. Bundan böyle üreticimiz kooperatifini kuracak, kendi ürettiği ve diğer üreticilerden alacakları tütünleri kurdukları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Taş.

YAKUP TAŞ (Devamla) – ... tesislerde kıyıp, paketleyip vergisini de ödeyerek piyasaya arz edeceklerdi. Bu da yetmedi, 2018 yılında 7144 sayılı Kanun’la özel firmalarla tütün kooperatiflerimizin rekabet edebilmeleri ve daha düşük maliyetle tesis kurabilmeleri için daha önce kooperatiflerimizde aranan yeni teknoloji şartı kaldırıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü yeni teknoloji şartı kaldırılmazsa bu tesisin kurulması en az 25-30-35 milyon civarında tutuyordu. Bu yeni teknoloji sistemi şartının kaldırılmasıyla 4-5 milyonla tesisi kurup piyasaya arz edecektir. Aynı zamanda, tütün ticareti yetki belgesinden alınan harç bedeli yüzde 10’a çekildi. Örneğin, bir şirkette harç bedeli 72 bin TL iken kooperatiflerden alınan harç bedeli 7.200 TL’dir. Tesis kurma uygunluk belgesinden alınan harç bedeli ise kooperatifler için yüzde 10 olarak belirlendi. Örnek verecek olursak, bir şirket 280 bin TL öderken kooperatifler 28 bin TL ödeyeceklerdir.

Kurulacak sarmalık kıyılmış tütün mamulleri üretim tesislerine sanayi bölgeleri ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Şunu bitireyim ya! (Gülüşmeler)

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Söz ver Başkanım, söz ver.

YAKUP TAŞ (Devamla) – ...organize sanayi bölgeleri dışında da kurulma imkânı tanıdık. Kırsal kalkınma desteklerinin, hibe projelerinden de istifade etme imkânı tanıdık. Bütün bunları, küçük arazi parçalarında aile tarımı şeklinde yapılan, tek geçim kaynağı tütün olan dağlık bölgesindeki üreticilerin mağduriyetini giderebilmek için yaptık.

26 Mart 2020 tarihinde 2301 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla sarmalıklı kıyılmış tütün mamullerinden alınan ÖTV oranı yüzde 63'ten yüzde 40 oranına indirmiştir. Bu kapsamda 7'si Adıyaman'da olmak üzere toplam 10 kooperatif tütün ticaret yetki belgesi almış, bunlardan, 2'si tesis kurma başvurusu yapmış ve 1'i de tesis kurma izni almıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tütün ithalatının azaltılması, çiftçilerin gelirlerinin artırılması amacıyla 28 Ekim 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7255 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle sigara ve tütün mamullerinde kullanılan tütünün en az yüzde 30'unun yerli tütün olma zorunluluğu getirilmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2011 yılında 1,5 milyon kilogram tutarında tütün üretilirken 2020 yılında 12 milyon kilograama çıkarılmıştır. Bu, AK PARTİ'nin yaptığı desteklerle bu noktaya gelmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tütün gibi 3'üncü uzatmayı da yapalım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Tütüncüler içeride, onları çıkartın. Tütüncüler hapiste, hapiste.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Vergileri düşürüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Taş.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Başkanım, bitiremedim ki.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Ya, bırakmadılar ki.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ver bir on beş dakika daha, ver bir on beş dakika daha Başkan be!

BAŞKAN – Tabaka dolu mu, boş mu Sayın Taş? Tütün tabakası, dolu mu, boş mu efendim?

YAKUP TAŞ (Devamla) – Dolu, dolu efendim, dolu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 3'üncü uzatmayı istiyor, tütüncüler gibi aynı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Verin bir on beş dakika ya! Adam kırk yılda bir...

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ya, sayıyı uzatmadılar, bari süreyi uzatın Başkanım.

YAKUP TAŞ (Devamla) – Peki, Genel Kurulu saygıya selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adıyaman'da konuşamıyorlar, burada konuşsunlar Başkanım. Adıyaman'da Tutdere konuşabiliyor kalabalıklara.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Özdemir...

V.- AÇIKLAMALAR*1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir 'in, OHAL tedbirlerinin uzatılmasına ilişkin açıklaması*

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, ülkemizin ve 83 milyon yurttaşımızın sorunlarını çözmeye, beklentileri karşılama ve hayallerini gerçekleştirebileceği bir ortamı sunma konularında son derece basiretsiz bir hâle gelmiş durumdadır. Bireylere ve farklı düşünenlere özgür ve adil bir ülkeyi layık görmeyen bu iktidar, hamasetin ötesine geçememektedir. Meclisin çalışmalarını tamamlaması gereken bir dönemde Plan ve Bütçe Komisyonunda aceleyle görüşmelerle başlanan, bugün de Genel Kurul gündemine getirilen OHAL tedbirlerinin bazılarının uygulama süresinin uzatılmasını da içeren torba kanun teklifiyle Türkiye'nin olağan hukuk sistemine geçişi bir kez daha engellenmektedir. Halkımızın acil çözüm bekleyen işsizlik, yüksek enflasyon, hayat pahalılığı, geçim zorluğu, yüksek girdi maliyetleri, hukukun üstünlüğü, adalet erişim, basın özgürlüğü gibi pek çok temel sorununu çabalarımıza rağmen ısrarla gündeme almayan bu iktidara halkımızın önüne gelecek olan ilk sandıkta hak ettiği yanıtı vereceğini düşünüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

2.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Osmaniye'deki orman yangınına ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün seçim bölgem Osmaniye'den ve Türkiye'nin dört bir yanından günlerdir gelen orman yangını haberleriyle yüreğimiz yanmaktadır. Osmaniye'deki yangın, yerleşim yerlerine çok yakın mesafede çıkmış ve şans eseri büyümeden söndürülmüştür. Bu yangında da uçakların ve helikopterlerin önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır. Yangınlara acil müdahale için Türk Hava Kurumunun uçuş maliyeti düşük, alçalma sahası, su alma, taşıma ve püskürtme alanlarıyla fiziki olarak üstün uçakları dururken Orman Bakanlığımız yurt dışından uçak kiralamaktadır. Türk Hava Kurumunun uçaklarını kiralamak isteyen birçok ülke varken neden yurt dışından fiziki olarak daha düşük uçaklar kiralanmaktadır?

BAŞKAN - Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; dün, FETÖ terör örgütünün kalktığı 15 Temmuz işgal girişiminin 5'inci yıl dönümüyüdü. Bunlar da tıpkı 27 Mayıs, 12 Eylül, 17-25 Aralık yargı ve 28 Şubat postmodern darbe girişiminde bulunanlar gibi, dış güçlerin kullandığı kiralık piyonlardı. "Halkın gücünün üstünde bir güç tanımıyorum." diyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde asil milletimiz, meydanlara inerek şehit ve gazilerimizin kanlarıyla yoğrulmuş bizlere miras bırakılan bu cennet vatanda gözü olanlara ve onların katil piyonlarına, vatana ve millî iradeye el uzatanın elinin nasıl kırıldığının dersini vermişlerdir. Vatan için şehadeti Hakk'a kavuşma sayan tüm şehit ve gazilerimizi rahmetle ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gaytancıoğlu...

4.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Saros Körfezi'ne yapılmak istenen FSRU inşaatına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saros Körfezi'ne yapılmak istenen ve hiçbir aklın kabul edemeyeceği FSRU inşaatına karşı geçtiğimiz hafta Keşan'da her kesimden binlerce yurttaşımız, sanatçılarımızla birlikte, seslerini duyurmak için miting yaptı. Dünyanın en güzel denizlerinden olan Saros Körfezi'ni yok edecek

FSRU'da ısrar, hukuksuzlukta ısrardır. Katar'dan başka hiç kimsenin yararının olmadığı bu projeden Türkiye'nin sağlayacağı yarar yoktur. İktidar ortakları bu projenin yararlı olduğunu düşünüyor ise AKP ve MHP il başkanları, yanlarına Keşan ilçe başkanlarını da alıp projenin yapıldığı ve doğanın katledildiği yerin önünde FSRU'yu savunsunlar. Her yerde inatlaşma, her yerde aklı ve bilimi bir tarafa atma, hukuku tanımama hep sizde; yolunuz yol değil. Bir an evvel ülkemizin yararı için bu çıkmaz yoldan dönün. Saros dünyanın en güzel denizlerinden biridir, doğal sit alanıdır, bırakın öyle kalsın, Katar aşkına kurban edilmesin.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemiz beş yıl önce 15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ ihanet şebekesi eliyle millî iradeyi, demokrasiyi, hukuk devletini ve halkımızın sarsılmaz birliğini hedef alan tarihin kaydettiği en büyük ihanet girişimine, menfur bir kalkışmaya maruz kalmıştır. Ülkemizin kutlu yürüyüşünü engellemek isteyen FETÖ'cü teröristlerin ele geçirdikleri tanklar, silahlar, helikopterler milletin ortak iradesi ve kararlılığı karşısında işe yaramamıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde aziz milletimiz millî iradeyi ve demokrasiyi koruma uğruna mermilere ve bombalara göğsünü siper etmiş, selalarla ve ezanlarla meydanlarda toplanarak vatan savunması uğrunda binlerce gazi ve yüzlerce şehit vermiştir. 15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma Günü vesilesiyle 15 Temmuz şehitlerini rahmetle anıyor, gazilerimize minnet ve şükranlarımı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

6.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Rize'deki sel felaketine ve Sivas'a yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkanım.

Öncelikle Rize'de meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, Rize halkına geçmiş olsun diyorum.

Sultan şehrimiz Sivas'ın çehresini değiştirdik, değiştirmeye de devam ediyoruz. Son on dokuz yılda yapılan yatırımlar, hizmetler kapsamında Sivas merkez ilçemizde, Akıncılar, Divriği, Gemerek, Gölova, Gürün, Hafik, İmranlı, Kangal, Koyulhisar, Suşehri, Şarkışla, Yıldızeli ve Zara ilçelerimizde yapımı tamamlanarak teslim edilen 6.504 TOKİ konutunda vatandaşlarımız hâlihazırda oturmaktadır. Yapımı devam eden toplam konut sayımız da 3.128 adettir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde ak kadrolar olarak ülkemize ve Sivas'ımıza yapacağımız yatırımlar bundan sonra da devam edecektir. Bu hizmetlerin ve yatırımların yapılmasında başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere emeği geçenlere teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

7.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da tutuklanan tütün üreticilerine ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Adıyaman'da tütün ticaretine hapis cezası getiren yasaya tepkilerini göstermek ve seslerini duyurmak adına emekleri için, çocuklarının geleceği için, onuru için direnen, anayasal haklarını kullanan tütün üreticilerinden Abuzer Çalgan, Abdurrahman Özbayrak, Ali Yaprak, Cemal İlik,

Ozan Özer, Bülent Gökse, Mehmet Yaylagül, Mehmet Neytullah Alagöz, Mustafa Sonkaya, Tugay Yıldız olmak üzere 10 masum üretici hukuka ve yasaya aykırı olarak 11 Temmuzdan beri cezaevinde bulunmaktadır. Bu masum insanlara yapılan bu muamele hukuksuzluktur, vicdansızlıktır. Buradan Cumhurbaşkanına ve iktidara açıkça çağrıda bulunuyorum: Bu mu insan hakları eylem planımız, bu mu hukuk reformunuz? Bir an evvel bu tütün üreticilerini serbest bırakın. Tütün üreticileri bayramı çocuklarıyla beraber geçirsin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamıyorum.

BAŞKAN - Sayın Özkan...

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, Mersin ili Aydıncık ilçemizin Pembecik Mahallesi'nin dağlık kesimlerinde başlayan yangın poyrazın da etkisiyle devam ediyor. İHA desteğiyle sürdürülen yangına uçakların yanı sıra 21 helikopter, 165 arazöz, 20 iş makinesi, 20 su ikmal aracı ve 850 personelle müdahale ediliyor.

Yangının başlamasından sonra bölgeye intikal eden Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Bekir Pakdemirli başta olmak üzere canla başla yangını söndürmek için mücadele eden tüm ekibe şükranlarımı sunuyorum. Ciğerlerimizi yakan orman yangınlarına sebebiyet vermemek için tüm vatandaşlarımızı daha dikkatli olmaya davet ediyorum. Yangından etkilenen tüm hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, Genel Kurulu saygıyla selamıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul Esenyurt'ta yapılan Alevilerle ilgili paylaşımlara ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, İstanbul Esenyurt'ta yaşayan Sezer Öztürk'ün evinin duvarına “Alevi defol Kürt” yazıldı ve Maraş katliamından bildiğimiz çarpı işareti konuldu. Sezer Öztürk, önce bunu fotoğraflayıp sosyal medya hesabından duyurdu, sonra da Kıraç Karakoluna gidip şikâyetle bulundu. Ancak Kıraç Karakoluna gittiği zaman şöyle bir tepkiyle karşılaştı: Olayın üzerine gitmesi ve araştırması gereken Emniyet yetkilileri “Neden sosyal medya hesabında paylaşım yaptın? Bunlar halkı kin ve nefrete teşvik ediyor, bundan dolayı hakkında işlem başlatılabilir.” diyorlar mağdura ve mağdur, polislerin yanında paylaşımını silmek zorunda kalıyor.

Şimdi, 2012'den bu tarafa 38 vaka oldu, hiçbirinin sonucu yok, hiçbiriyile ilgili bir açıklama yok. Polisler ya da Emniyet teşkilatı ya da bir bütün olarak İçişleri Bakanlığı, üzerine düşeni yapması gerekirken, tam tersine delilleri karartmaya ve bunu paylaşımlara, kamuoyuna duyuranlara tepki göstermeye başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arı...

10.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Korkuteli'nde açılmak istenen maden ocağına ilişkin açıklaması

CAVİT ARI (Antalya) – Tarım Bakanına seslenmek istiyorum: Bilindiği üzere Anadolu'muzun birçok yerinde ve özellikle de Antalya bölgesinde son dönemde kuraklık yaşanmakta. Antalya ili, Korkuteli ilçesi, Dereköy köyünde maden ocağı açılmak istenmekte, bu maden ocağının bulunduğu bölgede 5 bin dönümlük tarım alanı ve Korkuteli ilçesinin sulama kaynakları bulunmakta. Bu kaynakların bulunduğu yere ısrarlı bir şekilde maden ocağı açılması için izin verilmeye çalışılmakta ve en son “ÇED gerekli değildir.” raporu verilmiş durumda. Bu karardan vazgeçilmeli ve buraya maden ocağı açılması kararının iptalini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

11.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın Mersin ziyaretine ve Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın başkan.

Sayın Başkan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanımız Sayın Ersin Tatar üç gün süreyle Mersin ziyaretinde bulunmuştur. Bu ziyaret kapsamı içerisinde 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'na katılan kahraman gazilerimizin ve şehitlerimizin aileleriyle buluşmuş, yıllar sonra büyük bir buluşma gerçekleşmiş, şehitlerimizin yakınları ve gazilerimiz büyük bir mutluluk yaşamıştır. Sayın Cumhurbaşkanımıza bu ziyaretinden dolayı teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkan, Mersin ili Aydıncık ilçemizde dünden itibaren çıkan orman yangını, maalesef, kontrol altına alınamamıştır. Rüzgârın da etkisiyle yayılan yangın gerek Orman gerek güvenlik güçlerimiz gerekse vatandaşlarımız tarafından, söndürülmek üzere havadan ve karadan büyük bir gayret gösterilmektedir. Aydıncıklı hemşehrilerimize geçmiş olsun diyorum. Olay anından itibaren bölgeye gelerek bizzat takip eden Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Bekir Pakdemirli'ye, Sayın Orman Genel Müdürümüz Bekir Karacabey'e ve Bölge Müdürümüze teşekkür ediyorum. Yangının bir an önce söndürülmesi için kahramanca mücadele eden çalışanlarımıza saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahyalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kütahya'da çiftçi kuraklıktan dolayı bitti, perişan oldu ama ÇKS kaydı olmasına rağmen TARSİM'i olmayan çiftçiye destek ve zararını karşılama söz konusu değil. Perli, İkizhöyük, Ilıca, Soğuksu, Avdan, Sabuncupınar, Ağaçköy'de, Büyüksaka'da, Sırören köylerinde günde 10-15 kez elektrik kesildiği için süt soğutma tankları zarar görüyor ve arıza yapıyor, motorları yanıyor, çiftçi daha da mağdur oluyor, hibe destekleri yok. Buradan elektrik dağıtım şirketini göreve davet ediyorum. Ayrıca Tarım ve Orman Bakanına ve Çevre ve Şehircilik Bakanına şunu da hatırlatmak istiyorum: Altıntaş ilçemizde Beşkarış Barajı var ve Beşkarış civarı köylere -Beşkarış köyü de dâhil olmak üzere- bu barajdan su verilmiyor. Bu ne mantıktır? Çiftçimizi lütfen mağdur etmeyin, trafoları lütfen yenileyin, trafoları lütfen yenileyin.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

13.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarı şiddet ve güç kullanarak değiştirme anlamındaki ihtilal ve darbelerin Osmanlı Dönemi'nde de örnekleri vardır. Birçok kere olduğundan buna “darbe geleneği” deniliyor. Bunlar: Genç Osman Vakası, 20 Mayıs 1622; Patrona Halil Kıyamı, 28 Eylül 1730; Kabakçı Mustafa İsyanı, 25 Mayıs 1807; Kuleli Vakası 14 Eylül 1859; Sultan Abdülaziz'in tahttan indirilmesi, 30 Mayıs 1876; İkinci Meşrutiyet -ki hem bir ihtilal hem de bir darbedir- 24 Temmuz 1908; 31 Mart Vakası, 13 Nisan 1909; Sultan Abdülhamit Han'ın halli, 27 Nisan 1909; Halaskâr Zabitan Bildirisi, 6 Temmuz 1912; Babıali Baskını, 23 Ocak 1913. Bu gelenek muhtıralar, ihtilaller ve darbeler geleneği cumhuriyet Türkiye'sinde de devam etmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Göker...

14.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, hayvancılık sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, hayvancılık sektörü zor günler geçirmekte ve sektör ciddi sıkıntılar içinde. Hayvancılık sektörünün en büyük girdisini oluşturan yüzde 70’le yem, yemin de yüzde 60’ı dolarla ithal ettiğimiz ham maddeden oluşuyor. Dolayısıyla dolar arttıkça yemin de fiyatı artmakta. Dolarla yem yiyen hayvanın sütüne lirayla fiyat verilince çiftçi zarar ediyor, zarar edince de hayvanlar kesime gidiyor. Süt fiyatının en az 3 lira 90 kuruş olarak açıklanmasını ve fiyatların yem-süt paritesine göre düzenli olarak belirlenmesini bekleyen üreticiye 3 lira 20 kuruş fiyat verilerek âdeta “Hayvanlarını kes.” denilmiştir. Unutulmasın ki anası olmayanın danası olmaz.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

15.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, OHAL rejiminin uzatılmak istenmesine ve susuzluktan allı turnaların ölümüne ilişkin açıklaması

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OHAL rejimi altında 5’inci yılımızı doldurduk, iktidar 8’inci yıla götürmek istiyor; oysaki bu ülkede yaşayanlar artık OHAL rejiminden bıktı, demokrasi istiyor. Boğaziçi öğrencileri ve öğretim üyeleri mücadele ettiler, Bulu görevden alındı ancak demokratik bir yöntemle, seçimle bir rektör atanmadıktan sonra Bulu’nun görevden alınmasının bir anlamı yok. Haksız yere görevden alınanlar, sonra aklanıp göreve getirilenler OHAL rejimi altında sürdürüldüler. OHAL rejimini üç yıl daha uzatmak demek, yeni mağduriyetler demek, birçok insanın tekrar sürdürülmesi demek. Oysa Türkiye’nin sürdürülmeye artık tahammülü kalmadı.

Allı turnalar bu ülkede susuzluktan ölüyor. Bu allı turnaların ölümünü seyreden, vahşi sulama yapan, orada sulu tarımın önünü açanlar bunun sorumlusudur. Türkiye yıllardır buğday ithal ederken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

16.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, TCDD’de çalışan tren makinistlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - TCDD bünyesinde tren makinistleri sözleşmeli memur statüsünde istihdam edilmekteyken 2011 yılından itibaren işçi statüsünde makinist istihdamı başlamıştır. Şu anda TCDD bünyesinde 2 bin civarında işçi makinist çalışmaktadır. İlk istihdam döneminden itibaren TCDD ile DEMİRYOL-İŞ Sendikası arasında yapılan toplu iş sözleşmelerinde İş Kanunu’na aykırı şekilde makinist işçilere daha düşük ücretli ikinci bir saat ücreti skalası uygulanarak adaletsizliğin temelleri atılmıştır. İşçi makinistler skala ve fazla mesai alacakları konusundaki haklı taleplerinin davalar açarak takipçisi olmuştur, izlemiştir. Skala konusu yaklaşık 900 makinisti, fazla mesai ve diğer ücret alacakları konusu ise 2 bin işçi makinisti mağdur etmiştir. İşçi makinistlerin geriye dönük beş yıllık hak gaspı kişi başına ortalama 100 bin lira civarındadır. Açılmakta olan davalarda işçi makinistlerin büyük tazminatlar alacağı ortaya çıkınca TCDD yönetimi tehdit ve baskı araçlarını devreye sokmuştur. TCDD ve TCDD Taşımacılık AŞ yetkilileri hak mücadelesi veren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin...

17.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hain terör örgütünün demokrasiye ve milletimizin iradesine kastetmesinin üzerinden beş yıl geçti. 15 Temmuzda hain terör örgütünün asıl hedefi olan Gazi Meclisimizin özel gündemle toplanması

gerekirken iktidar partileri tarafından kapalı tutulmasını anlamak mümkün değildir. 15 Temmuzun tüm karanlık noktalarını ortaya çıkartmak, o gece devleti sokaktan toplayan milletimize borcumuzdur. 251 şehidimizi rahmetle anarken 2.196 gazimizi ve FETÖ terör örgütünün devlete sızmasına göz yumanları da asla unutmuyacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

18.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Rize'de meydana gelen sel felaketine ve Srebrenitsa soykırımının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz gün Rize il ve ilçelerimizde meydana gelen sel ve heyelan nedeniyle hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar dilerim. Evleri hasar gören kardeşlerimize geçmiş olsun dileklerimi sunarım. Her zaman olduğu gibi devletimiz ve Hükümetimiz afete uğrayan hemşehrilerimizin yanındadır, yanında olmaya da devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, bundan yirmi altı yıl önce, Birleşmiş Milletlerin güvenli bölge olarak ilan ettiği ve Hollandalı askerlerce güvence altına alındığı söylenen Srebrenitsa'ya Bosnalı kardeşlerimiz sığınır. Avrupa, gerçek yüzünü yine göstermiş, Bosnalı kardeşlerimizi silahsız bir şekilde Sırp askerlerine teslim etmiştir. Binlerce Bosnalı kardeşimiz şehit edilmiştir. Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç "Ne yaparsanız yapın, soykırımı unutturmayın çünkü unutulmuş soykırım tekrarlanır." der. Bizler de asla bu soykırımı unutturmuyacağız diyoruz. Kendilerini minnetle, rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erel...

19.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 2021 Yunus Emre Yılı'na ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkür Başkanım.

Türk dili ve medeniyetinin temel taşlarından birisi olan Yunus Emre'nin vefatının 700'üncü yılı olan 2021 yılı Yunus Emre Yılı ilan edilmiştir. Yunus Emre, şiirlerinde insan ve doğa sevgisi, hoşgörü, kardeşlik ve barış kavramlarını en duru Türkçeyle işlemiş ve bu şiirlerle din, dil ve ırk ayrımı yapmaksızın tüm insanlığa seslenmiştir. 72 millete bir gözle bakmak ilkesi ve evrensel insani değerler üzerine inşa edilmiş felsefesiyle, insanları ortak değerleri etrafında birleştiren, çağının çok ötesinde bir şair olan Yunus Emre'nin türbesi Aksaray'ımızın Ortaköy ilçesindedir. Yunus Emre Türbesi'nin Kapadokya Havalimanı'na ve yeni otabana bağlantı yollarının yapılarak kolay ziyaret edilmesi sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

20.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Rize'de meydana gelen sel felaketine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Rize'de şiddetli yağışa bağlı oluşan sel ile heyelanlar nedeniyle vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Her zaman olduğu gibi bir afet esnasında devletin en üst düzeyde felaket bölgesinde vaziyet almasını memnuniyetle müşahade ettik. Bakanlarımızın en kısa sürede bölgeye intikali, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının arama kurtarma çalışmalarındaki gayreti, böyle bir afetle karşılaşıldığı zaman devletin tüm kurumlarıyla vatandaşın yanında olduğunu göstermesi açısından son derece önemlidir. Dünyada ve ülkemizde değişen iklim şartları, sel, deprem, yangın, fırtına, çığ gibi doğanın tetiklenen doğallığının bozulmasına bağlı her an yeni afetlerle karşılaşabileceğimiz ihtimalini artırmaya devam

ediyor. Şehirleşmenin ve yerleşimin bilinen teknik özelliklerle beraber değişen şartlara göre yeniden gözden geçirilmesi zorunlu bir hâl almış bulunmaktadır. Doğayı anlamaya çalışmak, doğanın doğallığına sadık kalmakla doğru orantılıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor Melih Bulu'nun görevden alınmasına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Profesör Doktor Melih Bulu 2 Ocak 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğüne atanarak bir yanlış yapılmış ve öğrencilerin altı ay boyunca düzenli eğitimden yoksun kalmalarına sebep olunmuştur. Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrencilerinin “Kayyum istemiyoruz.” şeklindeki protestoları üzerine yaşanan olaylarda üniversitenin polislerce kapatılması, kapısına kelepçe takılması, öğretim üyelerinin okula alınmaması gibi birçok olay yaşandı ancak yüz doksan dört gün sonra olsa da bu yanlıştan geri dönülmesi sevindiricidir.

Aslında, benzer atamalar pek çok üniversitede de yapılmış ve maalesef, AK PARTİ siyaseti tam anlamıyla üniversitelerdeki tüm atamalara sirayet etmiştir. Yanlışlardan ders alınarak görevini ciddi yapmayan, üniversitenin gerçek misyonunu yerine getirmeyen rektörler için de aynı işlemlerin yapılması yani görevden alınmaları üniversitemizin niteliği ve geleceği açısından oldukça önemlidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Başkan.

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Hatay ve Mersin'deki orman yangınlarına, Diyarbakır'da meydana gelen depreme; Velican Oduncu'nun, Rauf Orbay'ın ve Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümlerine; Muş'ta Kur'an kursunda ölü bulunan Mehmet Halil Yavuz'la ilgili soruşturma yapılması gerektiğine ve Düzce'nin sorunlarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rize'deki sel felaketini takip ediyoruz. Bölgede Trabzon Milletvekilimiz Sayın Hüseyin Örs ve Genel Başkan Yardımcımız birlikte bizatihi vatandaşlarımızla beraberler. Bölgedeki sel ve heyelanlar nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve yakınlarına tekrar başsağlığı diliyorum. Temennimiz, kayıp vatandaşlarımızın da bir an önce sağ salim bulunmasıdır. Rize'deki sel doğrudan iklim değişikliğine bağlanmamalı; dere yataklarında yapılaşma, hafriyat dökümü, yamaçlarda ormanların tahrip edilmesi sellerin başlıca nedeni. Yani İkizdere'de vatandaşları döverek uzaklaştırdığımız o taş ocaklarının yapımı bile bu sel felaketinin nedenlerinden bir tanesi. Eğer bu konularda önlem alınmazsa iklim değişikliğiyle şiddetlenecek yağışlar çok daha büyük afetlere neden olabilir. Önlemlerin buna göre alınması ve derhâl uygulanması gerekiyor.

Hatay ve Mersin'de ormanlarımız yanıyor ne yazık ki. Bu yangınların, oralarda yaşayan vatandaşlarımızın ve çevrenin zarar görmeden bir an önce tamamen söndürülmesi tabii ki en büyük dileğimiz.

Diyarbakır'da bugün 4 şiddetinde bir deprem meydana geldi. Ergani merkezli deprem çevre illerden de hissedildi. Bölgedeki vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Umarım bununla kalır, daha büyük şiddette bir deprem yaşanmaz.

Evet, bugün ölkücü şehidimiz Velican Oduncu'nun ölüm yıl dönümü. 14 yaşında girdiği cezaevinde şehit edilen Oduncu'yu şehadetinin 33'üncü yıl dönümünde rahmet ve minnetle anıyoruz.

Kurtuluş Savaşı'nda ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde önemli görevlerde bulunan, Trablusgarp ve Balkan Savaşları'nda gösterdiği başarıdan ötürü "Hamidiye Kahramanı" olarak tanınan Rauf Orbay'ın da 57'nci ölüm yıl dönümü bugün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Rauf Orbay'ı 57'nci ölüm yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyoruz.

Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden birisi olan, Türkiye'nin ilk uçak tasarımcısı ve ilk yerli, millî uçağımızın üreticisi merhum Vecihi Hürkuş'u da 52'nci ölüm yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

Evet, basında ve sosyal medyada birkaç gün önce gördük. Muş'ta bir Kur'an kursunun tuvaletinde kapı koluna asılmış hâlde bulunan 12 yaşındaki Mehmet Halil Yavuz tedavi gördüğü hastanede maalesef yaşamını yitirdi. Mehmet Halil Yavuz henüz 12 yaşında. Mehmet Halil Yavuz kendisini kapının koluna asacak kadar akil balığ değil. 12 yaşındaki bir çocuğun intihar şekli de değil bu. Bu soruşturma devam ediyor. Aile tüm yaşananlar üzerine çocuklarının intihar etmediğini ve ölümünden şüphe duyduklarını söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Gerçekten çok düşündürücü bir durum var ortada. Dinini diyanetini öğretilen diye samimi duygularla çocuklarını verdikleri Kur'an kursundan çocuklarının cenazesini almak aile için çok büyük bir acı. Bu olay bir an önce açıklığa kavuşturulmalı, Ensar Vakfındaki gibi üzeri örtülmemelidir. Başta aile olmak üzere bütün kamuoyu bu konuda aydınlatılmalı. Soruşturmanın da bizatihi takipçisi olacağımızı buradan bizzat ilan ediyorum.

Son olarak Düzce'den söz etmek istiyorum: İki sene önce sel felaketi yaşayan Düzce'de geçtiğimiz hafta yine sel yaşandı ve Akçakoca, Cumayeri, Çilimli ilçeleri ile Boğaziçi beldesi başta olmak üzere evler büyük zarar gördü. Düzceliler soruyorlar: "Bu sel felaketi Düzcelilerin kaderi midir?" İki yıldır başta dere ıslahı, köprü, menfez onarımı ve yapımı olmak üzere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Başkanım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Düzceliler "İki yıldır dere ıslahı yapmadınız, köprü ve menfez onarımı yapmadınız, hiçbir tedbir almadınız. Düzce'de birinci sınıf tarım arazileri OSB genişlemesi yapılarak devre dışı kalıyor; daha uygun yerler ve daha farklı alternatifler geliştirilebilir. Tarım arazilerine dokunmayın." diyorlar. Düzce'nin merkezi yıllardır su sıkıntısı çekiyor, ne yazık ki bir yaz mevsiminde daha bu su kesintileriyle karşı karşıya. Düzce'de bir de çok ciddi bir hava kirliliği var. Kalıcı tedbirlerden ziyade geçici düzenlemeler bu sorunu ortadan kaldırmaya yetmiyor. Küçük bir şehir Düzce ama trafik keşmekeş içerisinde. Plansız şekilde imar çalışmaları yapılmaya devam ediyor. Ayrıca fındıkla geçen Düzce, fındığa 35 lira fiyat bekliyor sizden. Bu konulara Hükümetin dikkatini çekmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yüce Parlamentiye saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Başkan.

23.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Rize 'de meydana gelen sel felaketine ve Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

13 Temmuz 2021'de başlayıp 14 Temmuz Çarşamba günü şiddetini artıran yağışlar nedeniyle Rize'nin Güneysu, Çayeli ilçeleri ile Muradiye beldesi başta olmak üzere il genelinde sel baskınları meydana geldi. Bu elim felakette 6 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 5 vatandaşımız yaralanmış ve kayıp 2 vatandaşımızın arama kurtarma çalışmaları devam etmektedir. AFAD, UMKE, JAK, Sahil Güvenlik Komutanlığı başta olmak üzere birçok arama kurtarma ekibi çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmektedir. Devletimiz vatandaşlarımızın yaralarını sarmak için tüm imkânlarını seferber etmiş, benzer felaketlerin yaşanmaması adına çalışmalar başlatmıştır.

Diğer yandan, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin talimatlarıyla parti heyetimiz, Genel Başkan Yardımcımız ve Ankara Milletvekilimiz Sayın Yaşar Yıldırım ve Tokat Milletvekilimiz Sayın Yücel Bulut'tan teşkil eden ve Merkez Yönetim Kurulu üyelerimizden oluşan parti heyetimiz incelemelerde bulunmak ve vatandaşlarımıza destek olmak üzere görevlendirilmiştir ve şu anda da bölgededirler. Sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz. Kayıp 2 vatandaşımızın en kısa sürede bulunabilmesini temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, bugün Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden birisi olan, Türkiye'nin ilk uçak tasarımcısı ve üreticisi Vecihi Hürkuş'un vefatının 52'nci yıl dönümü. Havacı Pilot Vecihi Hürkuş, Balkan Savaşlarında, Birinci Dünya Savaşı'nda ve Kurtuluş Savaşı'nda önemli askerî hava başarılarının altyapısını hazırlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Zor şartlara ve çeşitli engellere karşın Vecihi serisi uçaklar üretmiştir. Vecihi Hürkuş savaş yıllarındaki kahramanlık ve fedakârlıklarıyla azmin ve cesaretin timsali olmuştur. Hürkuş'un en büyük ideali havacılığın geliştirilmesi ve millileştirilmesiydi. Bu amaçla uçak tasarımı üzerinde çalışmalara başlamış ve savaştan kalan uçak malzemelerinden yararlanarak 1924'te ilk Türk uçağı Vecihi K-6'yı üretmiştir. Vecihi Hürkuş 21 Nisan 1932'de ilk Türk sivil havacılık okulu olan Vecihi Sivil Tayyare Mektebini kurarak Türk gençliğini havacılığa alıştırmak ve tayyareci kuşaklar yetiştirmek amacıyla eğitimler vermiştir.

Ülkemizin havacılık sanayisinin millileşmesi çabalarının bir diğer önemli ismi de merhum Nuri Demirağ'dır. Nuri Demirağ, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - ...“İstikbal göklerde dir.” sözünü şiar edinerek 1936'da uçak fabrikası kurmuş, 1940'da dünya çapında yerli ve millî uçaklar üretmiştir.

Ülkemiz bugün millî savunma sanayisinde ve havacılık alanındaki atılımlarıyla dünya standartlarının önüne geçmiş, istikbalimizin ve istiklalimizin mührünü göklere vurmuştur, vurmaktadır ve vurmaya da devam edecektir. Türkiye millî savunma sanayisi ve havacılık alanındaki atılımlarıyla kaybolan yıllarını telafi etmektedir. Bu vesileyle Türk havacılığının millileşmesinin, yerleşmesinin ve gelişmesinin temellerini atan Vecihi Hürkuş'u, Nuri Demirağ'ı ve Nuri Killigil'i rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç.

24.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Boğaziçi Üniversitesi kayyum Rektörü Melih Bulu'nun görevden alınmasına, Muş'ta Kur'an kursunda ölü bulunan Mehmet Halil Yavuz'la ilgili soruşturma yapılması gerektiğine ve okulları uzayan öğrencilerin Kredi ve Yurtlar Kurumu yurtlarından çıkarılmasına ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Rize kentimiz önceki gün son yılların en büyük afetlerinden birini yaşadı ve şiddetli yağmur dereleri taşırdı, heyelan nedeniyle evler yıkıldı, kentte yaşanan felaket nedeniyle şu ana kadar 6 kişi hayatını kaybetti, 2 kişi de arıyor. Ölenlere Allah'tan rahmet diliyoruz, ailelerine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Rize, özellikle 2011 yılından bu yana en fazla sel felaketinin yaşandığı illerimizden bir tanesi. Ve neredeyse her şiddetli yağış sonucunda meydana gelen can ve mal kayıplarına neden olan bu sel olaylarının birkaç sebebi bulunuyor. Bu 2011'den bu yana her yaşanan sel felaketinden sonra bunu bir kez daha tartışıyoruz, bunu bir kez daha dile getiriyoruz. Birincisi, şehir merkezinden geçen derelerin üzerlerinin kapatılması sorun. Bu söylediğim sorunların tamamı oradaki sivil toplum kuruluşları, odalar tarafından dile getirilmiş, belediyeyle tartışılmış olan konulardır aynı zamanda.

İkincisi, Doğu Karadeniz Otoyolu'nun inşaatı sırasında yapılmış olan hatalar bu sel felaketlerine neden olmaktadır.

Üçüncüsü de, dere yataklarında yapılaşmaya izin verilmesi. Bu, hem Rize'de hem de başka kentlerimizde var olan en önemli sorunlardan bir tanesidir. Rize kent merkezinden geçen birçok derenin üzerinin kapatılarak dere yataklarının yüksek yoğunluklu yapı alanları olarak kullanılması, en çok yağış alan ilin Rize olması nedeniyle akılcı bir uygulama değildir; akıllı olan hiç kimsenin bunu yapmaması gerekir ama nedense belediye bu konuda bu uygulamaları sürdürmektedir. Aynı uygulamaların devam ettirilmesi her şiddetli yağış sonucunda benzer olayların yaşanmasını doğurmaktadır ve bundan sonra da doğuracaktır ve daha çok can ve mal kaybının meydana gelmesine sebep olacaktır; üzülerken söylüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu nedenle dere ve çay yatakları kesinlikle yerleşime kapatılmalı ve bu alanlarda imar izni verilmemelidir; bir kez daha, öncelikle Rize Belediyesine ve diğer belediyelere bu konuyu iletmiş olalım.

Evet, Türkiye akademi tarihine ve dünyasına, altı çizilerek, özellikle kalın bir şekilde çizilerek yazılmış olan bir isimden söz etmek istiyorum: Melih Bulu, Boğaziçi Üniversitesine Cumhurbaşkanı kararıyla kayyum rektör olarak atandı ve yine Cumhurbaşkanı kararnamesiyle bir gece yarısı rektörlükten alındı. Keşke, onurlu bir insan tavrı gösterip de kendisi istifa etmeyi becerebilseydi çünkü o üniversitede çalışan ve o üniversitede öğretim görevlerinin neredeyse tamamına yakını, atandığı günden bugüne kadar, görevden alındığı ana kadar direniş gösterdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Atandığı günden görevden alındığı güne kadar direniş gösterdiler. Akademisyenler ve öğrenciler, ilk günden bu yana kişilere değil bu atanma sistemine, bir kayyum atama gibi bir rektör ataması sistemine karşı geldiklerini dile getirdiler ve protestolarını kesintisiz bir şekilde, çok haklı bir şekilde sürdürdüler ama işte, hayat böyle oluyor. İki konu açısından da tarihe geçti. Akademi dünyasında, akademi tarihinde yazılacaktır ve hep konuşulacaktır; bir tanesi, intihal

iddiaları olan bir kişinin rektörlükte oturmaya devam etme cüreti göstermiş olması; ikincisi de, Boğaziçi Üniversitesinde çalıştığına dair yalan beyanda bulunan bir kişinin rektörlük makamında oturmaya devam etmiş olmasıdır. Peki, bundan ders çıkartılmayacak mı? Çıkartılmalıdır ama en önemli ders -Türkiye’de bu yaşandı ve olumlu sonuçlar verdiğini de biliyoruz- geçmiş dönemlerde de olduğu gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...üniversitelerin rektörleri tüm paydaşlarıyla beraber seçilmelidir. Rektörler atama yoluyla üniversitelere tepeden gönderilmemelidir. Bu da buradan çıkartılacak önemli bir ders olmalıdır.

Değınmek istediğım bir diğler konu, Muş’ta bir Kur’an kursunda şüpheli şekilde hayatını kaybetmiş olan 12 yaşındaki Mehmet Halit Yavuz adlı çocukla ilgilidir. Çocuğın boyundan oldukça kısa olan bir kapının koluna kendini astığı iddia edilmiştir. Mehmet Halit Yavuz on bir gün komada kaldıktan sonra yaşamını yitirmiştir. Aile bu konuda büyük şüpheler olduğunu söylemektedir yani çocuğın boyuyla kapı kolu arasında önemli bir fark olduğunu aile özellikle vurgulamıştır. Ayrıca “Asıldığı iddia edilen kemerin payını da eklediğimizde otursanız bile yere değersiniz.” demiştir aile. Bu soruşturmanın ciddi biçimde sürdürülmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bugüne kadar ne Kur’an kursundan ne müftülükten ne de Diyanetten herhangi bir açıklama yapılmamıştır konuya dair. “12 yaşındaki bir çocuk neden intihara etsin?” sorusunun cevabı ortadadır. Bu intihar mı? Bu intiharsa dahi 12 yaşındaki bir çocuğu intihara iten gelişmeler, nedenler nelerdir” Bunlar mutlaka konuşulmalıdır. Bunların hepsi birer soru işareti olarak karşımızda duruyor. Bu meseleye dair ilgili kurumlardan, yetkililerden derhâl ciddi açıklama bekliyoruz ve bu soruşturmanın üstünün örtülmemesi ve ciddi bir şekilde sürdürülmesi gerekir; bunu vurguluyoruz, takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Kredi Yurtlar Kurumu lisans ya da ön lisans eğitimi uzayan öğrencilere bundan sonra devlet yurtlarında kalamayacaklarını bildirmeye başladı. Yurtlarda bir yıl daha kalma hakkı bulunan öğrenciler bu duruma tepki gösteriyorlar çok haklı bir biçimde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Bu gençlerin barınma hakları okulları uzadı diye ellerinden alınamaz. Öğrencilerin Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü aracılığıyla yurtlarından çıkarılmalarının manası eğitim haklarının da ellerinden alınmasıdır esas itibarıyla. Eğitim ücretsiz ve herkese eşit bir şekilde uygulanması gereken temel bir insan hakkıdır. Devletin uygulaması ise Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü aracılığıyla parası olmayan gençlerin okumaması yönünde olmaktadır. Bu durumun değişmesi için hem Bakanlığa hem de iktidara çağrı yapıyoruz. Bakın, saraylara, lükse, şatafata, makam otolarına, özel uçaklara ayrılan bütçenin çok daha azıyla bu gençlerin geleceği için harcama yapılabilir ve gençlerin geleceği gerçekten kazanılabilir. Bir kez daha Gençlik ve Spor Bakanlığına çağrı yapıyoruz, bu konuda adım atılması gerekir diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Başkan.

25.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Vecihi Hürkuş'un ve Rauf Orbay'ın ölüm yıl dönümlerine, Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Melih Bulu'nun görevden alınmasına, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun milletvekilliğini yeniden kazanmasına ve milletvekili dokunulmazlığıyla ilgili Meclis Başkanının uygulamasının bir hukukçu ve anayasal bakış açısı olmadığına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Rize'de yaşanan sel ve heyelan felaketi nedeniyle 3'ü Güneysu'da, 4'ü Çayeli'nin Muradiye beldesinde 7 vatandaşımız hayatını kaybetti ve Muradiye'de 1 vatandaşımız da kayıp. Hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, acılı ailelerine taziye dileklerimizi iletiyoruz. Grubumuzdan 2'si Genel Başkan Yardımcısı olmak üzere 4 kişilik bir heyet bölgede çalışmalarında bulunuyorlar. Yaraların en kısa sürede sarılmasını, kayıp vatandaşımızın da bir an önce bulunmasını ümit ediyoruz.

Son zamanların en büyük sel felaketi ve en büyük hasarı olarak ifade ediliyor. Yanlış yerleşim politikaları, HES'ler, taş ocakları, maden ocakları, yanlış kara yolu projeleri, yanlış dere islahları, Yeşil Yol hattının yapmış olduğu yatak değişiklikleri sık sık bu tip olayların Karadeniz'de yaşanmasına ve büyük acılar yaşanmasına sebebiyet veriyor. Birtakım projeler hayata geçirilirken çevre duyarlılığı olanların, bölgedeki insanların, orada yaşayanların ve mühendis mimar odalarının uyarılarının dikkate alınmamasının bir sonucunu yaşıyoruz. Bu konuya bir kez daha Cumhuriyet Halk Partisi olarak dikkat çekmek isteriz.

Bugün, ülkemizin ilk uçak tasarımcısı ve üreticisi olan, 1912 yılından bu yana Hava Kuvvetlerine hizmet eden Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümü. Atatürk'ün "İstikbal göklerde dir." tespit ve talimatını, vasiyetini hiçbirimizin unutmaması gerekir. Kırmızı şeritli İstiklal Madalyası sahibi Vecihi Hürkuş'u ölüm yıl dönümünde bir kez daha saygıyla, minnetle, rahmetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son Osmanlı Meclis-i Mebusanında görev aldığı için İngilizlerce Malta'ya sürülen, yirmi ay boyunca burada tutuklu kalan Rauf Orbay, cumhuriyet öncesi dönemde Meclis Başkan Vekilliği, Bayındırlık Bakanlığı, Başbakanlık görevlerinde bulunmuştu. Trablusgarp ve Balkan Savaşlarında gösterdiği başarılarından dolayı "Hamidiye kahramanı" olarak anılıyor. Londra Büyükelçiliği görevimizi de yapmış olan Rauf Orbay 16 Temmuz 1964 günü kalp krizi geçirerek yaşamını yitirmişti, kendisini ölüm yıl dönümünde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak saygıyla anıyoruz.

Sayın Başkan, Boğaziçinde altı yedi aydır Türkiye'nin ana gündemi hâline gelen bir rektör ataması; o rektör Boğaziçini, Boğaziçinin geleneklerine rağmen tek başına yönetemeyeceği için Boğaziçinde hiç ihtiyaç olmayan 2 tane fakültenin kurulması ve Boğaziçinde dengelerin değiştirilmeye çalışılması hep gündemimizdeydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok konuştuk, çok eleştirdik. Üniversiteye kelepçe vurulmasından akademinin üzerine kurulmaya çalışılan tahakküme kadar çok şeyi eleştirdik. Ancak, dün Resmî Gazete'de okuduğumuz görevden almayı bir muhalefet partisinin ya da muhalefet partilerinin başarısı, bir geri adım atırması olarak nitelendirme peşinde değiliz. Bu büyük bir haksızlık olur çünkü bu, Boğaziçindeki akademisyenlerin, öğrencilerin, üniversitenin mezunlarının, okullarına ve geleneklerine sahip çıkmaları noktasında ve bir meseleden zarar görenlerin buna karşı barışçıl, bütünleşik bir direnci göstermelerinin nasıl sonuç alabildiği noktasında çok önemli bir kazanımdır. Biz, öğrencisiyle, mezunuyla, akademisyeniyle Boğaziçinin başarısının karşısında saygıyla eğiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bundan sonraki süreci de tüm tarafların sağduyuyla takip etmesi gerektiğini düşünüyoruz. Buradan sonra, iki temel konuyu hep birlikte gözetmemiz lazım. Bunlardan birincisi, rektörün yanlış atanış yönteminin tekrarlanmaması lazım, Boğaziçine kulak verilmesi lazım. Tüm bileşenlerin üniversitenin geleneklerine de uygun bir şekilde, bir rektör adaylık sürecinin tamamlanmasına olanak sağlaması, bu noktada üniversitenin kendi adayını belirlemesi ve bu yöntemin daha sonra da diğer üniversitelere örnek teşkil edecek şekilde Meclisteki tüm partilerin de katkılarıyla yasalaştırılması en doğru yöntem olacaktır. Bir hatada ısrar Türkiye'ye huzur getirmez. Ayrıca, Melih Bulu'nun görevden alınması tahrifatı ortadan kaldırmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Buradan sonra gözetilecek ikinci husus da, tahrifatın tüm boyutlarıyla ortadan kaldırılabilmesi için protesto eden öğrencilerin aldıkları tüm cezaların, disiplin cezalarının yok sayılması, idari cezaların ortadan kaldırılması, soruşturmaların, kovuşturmaların, yargılamaların bir an önce sonlandırılması gerekmektedir, açılmış bütün davaların düşmesi gerekmektedir, haklarında yurt dışına çıkış yasağı ya da ev hapsi kararı verilmiş öğrencilerin bu cezalarının derhâl ortadan kaldırılması gerekmektedir, üniversitede ders vermesi engellenen hocaların derhâl Boğaziçine yeniden davet edilmesi gerekmektedir ve kapatılan öğrenci kulüplerinin bir an önce faaliyete geçmeleri, tekrar açılmalarıyla ilgili gerekli müdahalelerin yapılması, gerekli adımların atılması gerekmektedir. Boğaziçi'deki rektör atamasının aynı yöntemle ve benzer bir profille devam etmesi Boğaziçi'deki gerginliğin sürmesi anlamına gelecektir. Bu hatanın yapılmaması gerektiğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son olarak, birazdan bir milletvekili, haksız yere milletvekilliği düşürülen Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu yeniden milletvekilliğini kazanacak, bununla ilgili karar okunacak. Biz, bunu İstanbul Milletvekilimiz Sayın Enis Berberoğlu'nda da yaşadık. Anayasa Mahkemesinin iki kararı da gösteriyor ki o milletvekilliklerinin düşürülüş süreci Anayasa'ya aykırıydı, Anayasa Mahkemesi bunu ikidir bu şekilde ve hep birlikte yorumluyor. Demek ki Meclis Başkanının kararı yanlış, demek ki burada yapılan uygulamalar yanlış. Elimizde geriye ne kalıyor? Bütün dünyanın gözü önünde, ayağında terlikleriyle, gecenin bir yarısında, polis memurları tarafından tutulup götürülen bir milletvekili görüntüsü. Bundan kim kârlı çıkıyor? Hepimiz birden, Türkiye'nin demokrasisi kaybediyor ve bütün dünya önünde bu duruma düşüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis Başkanına sorarsanız, Anayasa Komisyonu Başkanırken, milletvekilinin yeniden dokunulmazlık kazanacağını ve bu yüzden de yeniden seçilen milletvekilinin yeniden dokunulmazlık kazanacağını, hakkındaki davaların yürümeyeceğini söylemişti ama yürüten mahkemeye teslim oldu, onun kararını da daha sonra tuttu, burada okuttu ve bu sonuçlar çıktı. Oysaki Anayasa değişikliğinden sonra Anayasa'nın eski hâlini yeni değişiklikle yorumlayınca Anayasa Mahkemesinin kararını beklemek son derece açıktı ama buna uymayıp kararı okutunca dünyaya rezil oluyoruz, Anayasa Mahkemesi düzeltiyor ama o kötü görüntüler, bu hak ihlalleri ortada duruyor.

İngiltere'de anayasa yazılı değil, bu Anayasa'yı motamot Anayasa değişikliğinden önceki hâliyle yorumlamanın bir hukukçu bakışı açısı ya da anayasal bir bakış açısı olmadığı ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demek ki bu hatayı bir daha tekrar etmemek, Anayasa Mahkemesine yapılmış bir başvuru varsa o başvuru tamamlanana kadar milletvekilinin kararını burada okutmamak gerekiyor. Hatta geçmiş teamüllere uygun olarak dönem sonunu beklemenin en doğru karar olacağı ortaya çıkıyor.

Tutanaklar önünde bir kez daha, Meclis Başkanının yaptığı bu ikinci büyük hatanın birazdan telafi edilecek olmasından duyduğumuz memnuniyeti, ancak bu hataların hiç yapılmaması noktasındaki de kararlılığımızı bir kez daha ifade ediyor, teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Turan.

Buyurunuz Sayın Başkan.

26.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, rektör atamalarının idari bir işlem olduğuna; vekilliğin düşürülmesiyle ilgili kararın usul gereği olarak Başkanlıkça okunduğuna, bu durumun Meclisin oyladığı ya da karar aldığı bir konu olmadığına; vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine, Rize'de meydana gelen sel felaketine, Vecihi Hürkuş'un ölüm yıl dönümüne ve savunma sanayisindeki başarılarına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Özgür Bey'e de bir şey beğendiremiyoruz; atanıyor rahatsız oluyor, alınıyor rahatsız oluyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alınmasından rahatsız değilim, yenisini düzgün atayın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dolayısıyla, bu idari bir işlemdir, buna ilişkin süreçler yasanın öngördüğü hâliyle işlemiştir, altı yedi ay gibi bir zaman geçmiştir. Bu zaman içerisinde toplumun talepleri, üniversitenin talepleri, YÖK başta olmak üzere ilgili kurumlar bu değerlendirmeleri yapmıştır ve tekrar, görevden alınması kararını vermişlerdir. Ben, Boğaziçi başta olmak üzere eğitim camiamıza bu kararın hayırlı olmasını ümit ediyorum.

Sayın Başkanım, yine aynı şekilde, Sayın Grup Başkan Vekilinin yargı sürecinden bahisle Meclis Başkanımıza, bizlere çağrıda bulunmasına ilişkin şunları söylemek istiyorum: Konuya ilişkin mahkûmiyet kararı bundan birkaç ay önce okunurken de, hak ihlalinden kaynaklı karar bugün tekrar okunurken de bu, Meclisin, vekillerin, oylamaların gündeminde olmayan bir konudur; yasama, yürütme, yargının farklı işlediğinin en güzel örneklerinden bir tanesidir. Dolayısıyla biz kimsenin vekilliğini düşürmedik, kimsenin vekilliğini kazandırmadık; mahkeme kararını işin gereği olarak, usulün gereği olarak Başkanlık okumuştur, bugün de yargının kendi içerisindeki karar değişikliğiyle beraber, incelemesiyle beraber yeni kararı da Meclis Başkanlığımız galiba tekrar okuyacak, öyle anlıyoruz. Dolayısıyla bu iş Meclisin oyladığı, karar aldığı bir konu değildir. “Mahkeme kararı var ama siz bunu okumayın.” demenin de usule ters olduğu kanaatindeyim. Tabii ki bunun bedelleri var, tabii ki bunun sorunları var, bunları anlıyorum ama mahkemenin kendi seyrinde, devamında fayda olduğu kanaatindeyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün AK PARTİ 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu Hakk'ın rahmetine kavuştu, genç yaşta rahmetli oldu. Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz, ailesine, sevenlerine, Bursa'mıza başsağlığı dileklerimizi iletmek istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rize'de yaşanan yoğun yağış sonrası meydana gelen sel ve heyelanda ne yazık ki hayatını kaybeden vatandaşlarımız oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Selde kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, ailelerine sabırlar diliyoruz; Rabb'imizden ülkemiz ve tüm insanlığı bu tür afetlerden, felaketlerden korumasını temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türk havacılık tarihinin en önemli isimlerinden Vecihi Hürkuş'un vefatının 52'nci yılı. Türkiye'nin zor şartlarında ilk yerli uçağı üreten Vecihi Hürkuş, yaptıklarıyla Türk sivil havacılığına damga vurmuş önemli bir isimdi. Merhum Vecihi Hürkuş'u rahmetle yâd ediyoruz ancak ondan aldığımız heyecanla, ruhla, gururla duyurmak istiyorum ki: Dün, savunma sanayisindeki yerli ve millî hamlelerin meyvesini almaya başladığımızın bir yeni örneğini yaşadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tüm dünyada ses getiren İHA ve SİHA'lardan sonra ülke olarak hava savunma sistemlerinde önemli çalışmalar sürdürülüyor, savunma sanayisindeki başarılar bizi gururlandırıyor. Geçtiğimiz günlerde Akıncı TİHA -yani taarruzi insansız hava aracı- yaklaşık 12 bin metre irtifayla yerli ve millî bir hava aracıyla ulaşılan en yüksek irtifaya çıkarak Türk havacılık tarihinde bir rekor kırdı. Savunma füze sistemi HİSAR'dan sonra 2 büyük müjde daha geldi. HİSAR-A sistemi tüm unsurlarıyla teslim edildi yani envantere girdi. Harp başlıklı atışında yüksek hızlı hedefi uzak menzil ve yüksek irtifada imha eden HİSAR-O ise seri üretime başlıyor. Türkiye'yi büyütme, güçlü yarınları taşımak bir dert sahibi olmayı gerektirir, bu derdimizi paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ülkemiz üst lige atlayacak, savunma sanayisinde iddialı ülkeler arasına girecek iddiamızı tekrar paylaşmak istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir dakikanızı istirham edeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, bizim eksikliğimiz; 23'üncü Dönem Milletvekili Sayın Ali Koyuncu'nun o dönemde birlikte görev yaptığı Sayın Tekin Bingöl de çok olumlu şeylerden bahsetti, biz de hemen baktık; çok genç yaşta, çok erken yaşta, 31 yaşında görev yapmış burada, bu sıralarda emek vermiş; hayatını kaybetmiş, biraz önce öğrendik. Kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna ve ailesine de sabırlar diliyoruz.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'un, Başkanlık Divanı olarak, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak merhuma Yüce Allah'tan rahmet, ailesine sabırcemil ve camiaya da başsağlığı diliyoruz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akçay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de şimdi Sayın Ali Koyuncu'nun vefatını teessürle öğrendik. 23'üncü Dönemde birlikte görev yaptığımız kıymetli ve genç arkadaşımız Sayın Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet diliyoruz; ailesine, AK PARTİ camiasına başsağlığı dilekelerimizi iletiyoruz. Başarılı çalışmalar yaptığının da tanığıyız. Ayrıca esprituël, kendisiyle barışık değerli bir şahsiyetti. Allah gani gani rahmet eylesin.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

29.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Parlamentoda görev yapmış olan 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu kardeşimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Ailesine, sevenlerine ve Adalet ve Kalkınma Partisindeki dava arkadaşlarına da başsağlığı diliyorum. Bütün milletvekili arkadaşlarımızın da başı sağ olsun, kalanlara da Cenab-ı Allah'tan uzun bir ömür niyaz ediyorum.

Sağ olun efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

30.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, vefat eden 23'üncü Dönem Bursa Milletvekili Ali Koyuncu'ya Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; biz de 23'üncü Dönem Milletvekili Sayın Ali Koyuncu'nun vefatını üzüntüyle öğrenmiş bulduk. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı ve sabır diliyoruz.

BAŞKAN - Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- *Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 14/7/2021 tarihli yazısıyla TBMM Başkanlığına bildirilen mahkeme kararıyla Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında verilen ve 17/3/2021 tarihli 60'ıncı Birleşimde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun bilgisine sunulan kesin hükmün ortadan kalktığına ilişkin tezkeresi (3/1687)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun iki yıl altı ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 21/2/2018 tarihli ve esas 2017/490, karar 2018/80 sayılı Kararı'nın onanmasına dair Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 28/1/2021 tarihli ve esas 2020/835, karar

2021/398 sayılı Kararı sonrasında, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 83'üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 84'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Cumhurbaşkanlığı tarafından Başkanlığımıza gönderilen 11/3/2021 tarihli tezkerenin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 17/3/2021 tarihli 60'ıncı Birleşiminde bilgiye sunulmasıyla milletvekilliği düşmüştür.

Genel Kurulun bilgisine sunulan mahkûmiyet kararı hakkında bu kez Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 14/7/2021 tarihli ve esas 2021/229, karar 2021/232 sayılı Kararı'yla "Anayasa Mahkemesinin 1/7/2021 tarihli, başvuru hakkında vermiş olduğu hak ihlali kararı uyarınca hükümlünün yeniden yargılanmasına, kesinleşmiş hükmün bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına, sanık hakkında yasama dokunulmazlığı kaldırılıncaya kadar yargılamanın durmasına, sanığın yasama dokunulmazlığının kaldırılması için Adalet Bakanlığına yazı yazılarak sanık hakkında fezleke düzenlenmesinin istenilmesine," karar verildiği hususu Kocaeli 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 14/7/2021 tarihli yazısıyla Başkanlığımıza bildirilmiştir.

Bu çerçevede söz konusu yazı ile ekindeki mahkeme kararı örneğinden Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu hakkında verilen ve 17/3/2021 tarihli 60'ıncı Birleşimde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun bilgisine sunulan kesin hükmün ortadan kalktığı anlaşılmakta olup, keyfiyet Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur. Hayırlı olsun efendim.

(Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun HDP'li milletvekilleri eşliğinde, alkışlarla Genel Kurul salonuna girmesi)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'den boşalan üyelik için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in üyeliğinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğuna ilişkin tezkeresi (3/1688)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK) üyesi, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'den boşalan üyeliğe 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen ve anılan Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in Türkiye-AB KPK üyeliği Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi daha vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1689)

16/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve aravermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Bingöl, Sayın Antmen, Sayın Hamzaçebi, Sayın Aygun, Sayın Beko, Sayın Berberoğlu, Sayın Şeker, Sayın Zeybek, Sayın Kaya, Sayın Sümer, Sayın Şahin, Sayın Çakırözer, Sayın Alban, Sayın Arı, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Serter, Sayın Bakırlıoğlu, Sayın Kasap, Sayın Barut.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.28

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) TEZKERELER (Devam)**

3.- *Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/1689) (Devam)*

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık tezkeresini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- *İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, emekli vatandaşlarımızın sorunlarının ve emekli aylıklarındaki adaletsizliklerin tespit edilmesi, emekli aylıklarının yeniden iyi bir yaşam standardı sunacak şekilde iyileştirilmesi için çözümler bulunması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

16/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2021 Cuma günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 milletvekili tarafından, emekli vatandaşlarımızın sorunlarının ve emekli aylıklarındaki adaletsizliklerin tespit edilmesi, emekli aylıklarının yeniden iyi bir yaşam standardı sunacak şekilde iyileştirilmesi için çözümler bulunması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/7/2021 Cuma günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz çok zor dönemlerden geçiyor ve en azından suyun yüzünde görünen vatandaşlarımızın çok derin bir yoksulluğun içerisinde olması...

(Uğultular)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Uğultu var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Cesur, bir saniye...

Sayın milletvekilleri, lütfen, hatip kürsüde, hep birlikte istifade etmeye çalışalım.

Buyurunuz Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – Süreyi baştan başlatalım.

BAŞKAN – Süreyi baştan başlatalım efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – TÜİK'in talimatlı şekilde yoksulluğu gizlemek için türlü çabalarının fayda etmediği ve aslında bunu örtemeyeceği kadar derinleşmiş bir yoksulluktan bahsediyorum. Bu, yokluk ama varlık içinde yokluk.

“Ay sonunu nasıl geçireceğiz?” derdi değil bu artık, “Yarına nasıl çıkacağız?” derdi, “Beş aydır kirayı ödeyemiyorum, elektriğimi, suyum ha kesti ha kesecekler.” derdi, “Çocuğuma akşam kaynakacak çorba bulamıyorum.” derdi.

Şimdi, geçen hafta biz Ankara'da çalıştık. Tunalı Hilmi'de, sizin çok bildiğiniz, çok yakında bir esnaf, kuyumcu kardeşime hâlini sorduktan sonra tam çıkarken -yanımdaki arkadaşlar, herkes çıktı-beni bir tuttu kolumdan, yavaşça kulağıma eğildi, dedi ki: “Sayın Vekilim, kız çocuğum üniversite sınavına girdi, kazanmasın diye dua ediyorum çünkü kızımın suratına bakıp ‘Seni okutamıyorum.’ diyecek bir baba olmak istemiyorum. Durum o kadar vahim.” Bunu söyleyen bir kuyumcu, değerli arkadaşlar, dikkatinizi çekiyorum, altını çiziyorum. Şimdi, bir baba olarak onu söyleyemiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Devlet burs veriyor, 800 lira burs veriyor.

AYLİN CESUR (Isparta) –Şimdi, bu söylediklerime “Yoksulluğu biz bitirdik bu ülkede.” falan gibi cevaplar vermeye kalkanlar da çıkabiliyor ama bunun artık bir aldatmaca olduğunu herkes biliyor, gençlerimiz biliyor; cebinde, mutfağında yangın olan vatandaşlarımız biliyor. Maaş sayısı artıkça, oradan buradan ihaleleri aldıkça bilmeyip “Nasıl zenginleşiyoruz.” filan diyenler de çıkabiliyor buna rağmen.

Şimdi, bayram geldi, kurban alabilen, torununa harçlık ayırabilen, bayramlık alabilen artık neredeyse yok, o kadar az ki. Ne yaptınız biliyor musunuz? Bayramlarını aldınız bu milletin elinden, bayramlarımızı aldınız bizim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Artık, emekliye senede 2 ufak ikramiye yetmiyor değerli arkadaşlar. 2018'den beri maaşlar iyice düştü, enflasyon ve eriyen Türk lirası karşısında kuş oldu gitti. İyileştirin emekli maaşlarını. Eğer, biz hep beraber, elimizde imkân varken iyileştirmeyeceksek emeklimizin durumunu ne işimiz var bu sıralarda, size soruyorum.

İkramiye 1.000 liraydı “1.500 lira olsun.” filan dedik geçen bayram, 100 lira artırdınız. Bakınız, 2018'den beri enflasyon yüzde 57,2 olmuş; bayram ikramiyesiyle 3 alınabilecekken 2 alınır hâle gelmiş.

Değerli arkadaşlar, Allah aşkına, sizin temmuz zamlarından haberiniz var mı? Elektriğe yüzde 15, doğal gaza yüzde 12, LPG ve oto gaza yüzde 9 zam gelmiş, temmuz ayı kira zammı yüzde 14,5; simide bile yüzde 25 zam gelmiş, enflasyon olmuş yüzde 57,3. Şimdi, o yüzde 10 artışa ne olmuş, biliyor musunuz? İki bayram arası erimiş çıkmış, bu bayrama yetişememiş. 2 bin lira bile yapsanız aslında can suyu olur yani 1.500 lira, 2 bin lira filan en az olmalı, sadece bu bayram için can suyu olur, başka da bir işe yaramaz. Maaşları düzenlemeniz lazım, emekli maaşlarını artırmamız lazım.

Çok önemli başka bir konu, 65 yaş üstü muhtaç, kimsesiz, güçsüz duruma düşen vatandaşlarımızın aylığındaki düşüklük. 763 lira alıyorlardı, temmuzda yüzde 8'lik bir artışla, bu, 800 küsur lira -60 lira artırılmış sadece- oldu. Şimdi, bu durumda olan bir vatandaşımızla ben pazartesi günü Isparta'da Belediye İş Hanı'nın yanında bir yerde karşılaştım. Karı koca gelmişler, birinin bir aylığı var, onunla geçiniyorlar. “Nasılısınız?” falan deyip vatandaşa sorarken kadın bir anda ağlamaya başladı ve eşinin yanına götürdü beni. Kadıncağız kaşeksi artık yani zayıf, böyle 35-40 kilo kalmış ve güçsüz bir vaziyette, eşi “Nasılın?” deyip kolundan tutunca ikisi birden hüngür hüngür ağlamaya başladılar. 763 lira maaşları var ve 600 lira kira veriyorlar; açlıktan nefesleri kokuyordu, keton kokuyordu ağzı. Bu duruma getirmeye ne hakkınız var, ne hakkımız var? Ben şimdi bunu size... Buna bir çare bulmamız lazım. Bunu huzurunuzla getirdim ve önerge me sizden destek istiyorum.

Şimdi, bayramüstü, emeklilerimizin, yaşlılarımızın ömürlerinin son dönemlerini bunca acı ve sefalet içinde geçirmesine seyirci mi kalacağız? Bir de size bunu bayramüstü sormak istiyorum. Eğer onlara bakamayacaksak biz sosyal devleti niye kurduk değerli arkadaşlar?

Bakın, eski Türkiye var ya, hani, sizin “eski Türkiye” dediğiniz Türkiye... 2022 sayılı, 65 yaşını doldurmuş muhtaçlara ve kimsesizlere verilen maaş hakkında kanun var, 1 Temmuz 1976'da 39'uncu Hükümet çıkarmış, Hükümetin başı Süleyman Demirel.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – 1976'da 648 liraymış, kırk beş sene sonra, şimdi 2021'de 763 lira, işte 800 küsur oldu şimdi 60 liranın artmasıyla. Şimdi, bu parayla neler alınabiliyor, bir bakalım: 1976'da 16,5 kilo alınan dana eti şimdi 11 kiloya inmiş; 1976'da 76 kilo çay alınırken şimdi 22 kiloya inmiş; 1976'da 150 kilo ekmek alınırken şimdi 88 kiloya inmiş; 6,2 çeyrek altın alınırken ancak şimdi 1 çeyrek altına denk gelmiş; o zaman komşusunun çocuğuna 1 çeyrek altın hatta yarım altın takabiliyormuş o 65 yaş üstü muhtaç olanlar. Şimdi o gün ile bugünü karşılaştırdığımızda, enflasyon vardı ama o enflasyona denk olarak baktığımızda paramızın değeri vardı, tarım vardı, gıda vardı. Bugün yoksulluk sınırı 2.333 lira olmuş, açlık sınırı 716 lira, o emekli muhtaçlara verilen aylık ona denk olmuş, ya “Aç kalın siz.” diyorsunuz onlara. Bu kabul edilebilir bir şey mi?

Şimdi, bakın, 820 bin kişi alıyor bu parayı, 2020'nin ikinci döneminde sadece hazineden yapılan yardımlar bu paraya denk. Bu sizin tercihiniz, eski Türkiye ile yeni Türkiye'nin karşılaştırması bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) - Şimdi ikramiyeleri yatırmaya başladınız ama hâlâ geç değil, bayrama çok az bir zaman kaldı, en az 500 lira daha verin, hatta 1.000 lira daha verin. Gelin, Türkiye, bu yeni Türkiye, sizin “yeni Türkiye” dediğiniz Türkiye’de insanlar artık aç kalmasınlar da eskisi gibi, o eski Türkiye’deki gibi bayramı bayram gibi yaşasınlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Cesur.

Sayın Gergerlioğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, halkın iradesinin tüm haksızlıklara karşı galip geldiğine ve halkın ve demokrasinin gücüyle tekrar geldiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim, söz verdiniz.

Herkese tekrar merhaba. 17 Mart günü buradan bir direnişle ayrılmıştım çünkü çok haklıydım; hukuksuz bir kararla, siyasi bir kararla karşı karşıyaydım. Halk için, demokrasi için burada direndim, partim direndi, halk direndi ve sonunda, halkın ve demokrasinin gücüyle buraya tekrar geldik, 2’nci defa geldim Allah’a şükürler olsun. Halkıma teşekkürler ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Keşke bu karar açıklandıktan sonra Anayasa Mahkemesinin kararı beklenseydi. Meclis Başkanlığı keşke milletvekilliği dokunulmazlığını esas alsaydı, üç ay daha bekleseydi de Anayasa Mahkemesinin bu çok net, kesin kararını görseydi, ben de vekillikten burada atılmasaydım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim, tamamlayalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Vekillikten haksız, hukuksuz bir şekilde atılmasaydım; demokrasinin ve halkın kalbi kırılmasaydı, halkın vicdanı sızlamasaydı. Keşke Meclis Başkanlığı Anayasa Mahkemesini bekleseydi. “İlk defa oluyor.” diyemezlerdi çünkü Sayın Enis Berberoğlu örneği vardı, o örnek çok netti. Gergerlioğlu örneğinde de tekrar bir mahcubiyet yaşanmamalıydı ama bu yaşandı.

Ben, bugün en başta halkımıza teşekkür ediyorum. Anayasa Mahkemesinin bu adil kararına çok teşekkür ediyorum çünkü önceki yargı kararlarının ne kadar hukuksuz ve siyasi olduğunu, buradaki siyasi faaliyetlerimizi cezalandırmaya yönelik bu kararın Anayasa’ya, hukuka ne kadar aykırı olduğunu tescilleyen; oy birliğiyle, 15’e sıfır oyla alınan kararla ifade özgürlüğümüzün ve siyaset yapma hakkımızın gasbedildiğini gösterdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Çok teşekkür ederim.

Evet, bugün, açıkçası, direniş üzerine kurulan bu Mecliste direnen bir vekil olarak ben tekrar geri döndüm, Allah’a hamdolsun diyorum.

Adalet nöbetini boşuna tutmamıştım; çok haklı olduğuma, halkın yanımda olduğuna sonuna kadar inanıyordum ve bu da sonunda gerçekleşti, tekrar buraya geldik ve halkın kazandığını, demokrasinin kazandığını, Anayasa’nın kazandığını gördük. Umarım ki bir daha bu ve benzeri hadiseler yaşanmaz; milletvekili dokunulmazlığı, halkın iradesinin en üstün güç olduğu anlaşılır. Bugün halkın iradesinin tüm haksızlıklara karşı galip geldiği, halkın zaferinin tecelli ettiği gündür.

Herkese çok teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Antmen...

32.- *Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin Aydıncık'taki orman yangınına ilişkin açıklaması*

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgesi Mersin'in Aydıncık ilçesinde canım ormanlar yanıyor, yüreğimiz yanıyor, ciğerimiz yanıyor. Yangına müdahale eden başta Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı itfaiye ekiplerine, orman ekiplerine, vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum ama burada şunu söylemek gerekiyor: Hangarlarda çürütülen Türk Hava Kurumuna ait yangın söndürme araçlarının bir an önce aktif hâle getirilmesi gerekiyor. Bu yangınlar son yangınlar olsun diyorum. Geçmiş olsun Aydıncık.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay Pekgözegü...

33.- *İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, Ahmet Çakal'a Adli Tıp Kurumu tarafından verilen cezasının tehir edilmesiyle ilgili kararın uygulanmadığına ilişkin açıklaması*

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cezaevlerinde büyük insanlık dramları yaşanıyor. Politik mahpusların tedavi ve yaşam hakkı pişmanlık ve itirafçılık dayatmasına uymadıkları gerekçesiyle ellerinden alınıyor. İzmir Şakran 2 No.lu T Tipi Cezaevindeki müebbet hapis hükümlüsü 68 yaşındaki Ahmet Çakal'ın mide kanseri tanısıyla kemoterapi tedavisini evinde görmesi için Adli Tıp Kurumu tarafından verilen cezanın tehir edilmesi kararı uygulanmamaktadır. İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı yaşam hakkı yönünde karar almak yerine, cezaevinde İdari ve Gözlem Kurulunun mahpusları kimliksizleştirme yaptırımları doğrultusunda karar almaktadır, hukukun ölümdür bu karar. Hukuku temel almak yerine, cezaevi idaresinin somut delillere dayanmayan değerlendirmeleri doğrultusunda alınan bu karardan dönülmelidir.

Teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- *İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylın Cesur ve arkadaşları tarafından, emekli vatandaşlarımızın sorunlarının ve emekli aylıklarındaki adaletsizliklerin tespit edilmesi, emekli aylıklarının yeniden iyi bir yaşam standardı sunacak şekilde iyileştirilmesi için çözümler bulunması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılarımı sunuyorum.

İYİ Partinin emeklilerin sorunlarıyla ilgili verdiği araştırma önergesi üzerine birkaç cümle de ben etmek istiyorum, süre üç dakikayla sınırlı olduğu için de edilebilecek şeylerin, konuşulabilecek olan konuların sınırı çok açık. Dolayısıyla da ben öncelikli olarak şunu söyleyeyim: Aşağı yukarı 14 milyona yakın emeklimiz var; bunların bir kısmı doğrudan maaş alıyor, bir kısmı dolaylı olarak maaş alıyor yani emeklilerin akrabaları oldukları için ama 14 milyon civarında insandan söz ediyoruz. Değerli arkadaşlar, bunlar, hepinizin bildiği gibi -bildiğinizi varsayarak söylüyorum- asgari ücretin çok çok altında bir ücretle geçinmek durumunda kaldılar. Neden böyle oldu?

Değerli arkadaşlar, resmî rakamlara göre enflasyon zaten yüzde 17 civarında, gayiresmî rakamlar... Ki ben gayiresmî rakamlara maalesef daha fazla güvenmemiz gerektiğini düşünüyorum. TÜİK'in bütün gayretlerine rağmen –Hükûmetin diyeyim- TÜİK'in kaybettiği kredibilitiyi yerine koyabilecek bir adım atamıyorlar. Kabaca baktığımızda, enflasyon oranı, gerçek enflasyon oranı cinsinden baktığımızda, açıkçası bugün 14 milyon insan gerçekten açlık sınırının çok çok altında bir gelirle yaşamak zorunda kalıyor. Dolayısıyla da bu konularda bir şeyler yapmak lazım. Yani “Kaynakların yeniden dağılımıyla ilgili olarak neler yapılabilir?” diye bir soru var ortada ama doğrusunu isterseniz, Hükûmet bu sorunun cevabını vermediği gibi, ikramiyelerle ilgili olarak da esasında beklentilerin çok altında, 100 lira civarında bir artış yaparak durumu idare etti. Hâlbuki üç yıldır aşağı yukarı yüzde 60 civarında –ikramiyelerle ilgili olarak söylüyorum- değer kaybı olan ikramiyelerin normal olarak 2 bin TL'ye yakın bir seviyede olması gerekirken 1.100 TL'yle yetinilmiş oldu.

Değerli arkadaşlar, yani bu 14 milyon insan bizim büyüğümüz belki veya işte yaş grubu olarak baktığımızda emekli olmuş olan insanlar, 65 yaş üstü ve bu rakamdaki insan sayısı da toplam nüfusumuzun aşağı yukarı yüzde 9,9 civarındaki bir orana tekabül ediyor.

Yani arkadaşlar, diyoruz ya biz “Genç bir nüfusumuz var.” diye. Hayır, düşündüğümüzün aksine, genç bir nüfusumuz yok arkadaşlar. Yani literatüre göre, genç bir nüfus toplam nüfusun yüzde 50'sini geçmemesi lazım ama demin verdiğim orandan bakarsanız, bizim yüzde 9,9 yani yüzde 10 civarında emeklimiz var ve bunlar 65 yaş üstü insanlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Bir selamlayayım, bitsin.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Dolayısıyla da değerli arkadaşlar yani her zaman olduğu gibi yine bu lafı söyleyeceğim, bu lafı söylemenin gerekli olduğuna inanıyorum. Şimdi, bir önerge geldi, bu önerge makul bir önerge; içeriği itibarıyla, toplumumuzun önemli bir kesiminin ihtiyaçlarının araştırılması isteniyor. Sizler de muhtemelen benzer bir şey düşünüyorsunuz ama siz “hayır” diyeceksiniz birazdan ve dolayısıyla, bu önerge geçmemiş olacak ve buna da diyorsunuz ki: “Demokratik bir Parlamento...” Efendim, demokratik bir Parlatentonun işleyiş tarzı olduğunu söylüyorsunuz. Kusura bakmayın ama bu -artık yani ne bileyim, böyle biraz dışarıdan bakarsanız bunu görürsünüz- Tüzük veya İç Tüzük diyelim, gerçekten çok yıpratıcı bir İç Tüzük yani bizleri de yıpratıyor, bence demokrasimizi de yıpratıyor. Dolayısıyla da umalım ki İç Tüzük değişsin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurunuz Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; bu ülkede 13 milyon emekli var, ayrıca emeklilik hakkını kazanmak için bekleyen EYT'liler de var. Bu EYT'liler meselesinin bir an evvel çözülmesi gerektiğini buradan bir kez daha duyurmak istiyorum.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında en düşük emekli maaşı alan emeklimiz o günün koşullarında 8 çeyrek altın -bakın, bizi dinleyen vatandaşlarımız iyi anlasın diye bu örneği veriyorum- alabilmekte; bugün, sizin döneminizde en düşük emekli aylığıyla ancak 2 çeyrek altın alınabilmekte, 2 yakın akrabasının düğününe giderse o da bitti demektir. Şimdi, bakın, 2 milyon emeklimiz 1.500 TL seviyesinde maaş almakta. Yine, 3 milyon emeklimiz asgari ücretin altında maaş almakta. Toplam 9 milyon emeklimiz ise “yoksulluk sınırı” diye ifade edilen, bugünün rakamıyla 3 milyon 728 bin TL'nin altında maaş almakta.

Değerli arkadaşlar, öncelikle, en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine çekilmesinde zaruret bulunmakta. Bakın, emeklimiz hastaneye tedaviye gider, katkı payı alınır; ilaç almaya gider, katkı payı kesilir. Bu şartlarda zaten düşük maaş alan emeklimiz neredeyse hastaneye gitmekten korkar, eczaneye gidip ilaç almaktan korkar. Bu katkı payı kesiminin bir an evvel kaldırılması gerekmekte.

2015 seçimlerine gidildiği süreçte Cumhuriyet Halk Partisinin seçim vaadi vardı: “Her emekliye 1 maaş ikramiye, 2 dinî bayramda 1 maaş ikramiye” vaadi. Siz ancak 2018 yılında bu vaadi uygulayabildiniz, Cumhuriyet Halk Partisinin bu vaadini; biz bundan memnun olduk bizim projemizi, vaadimizi uyguladınız diye. Ancak onu bin TL olarak uygulayabildiniz ve bugün de aradan üç sene geçti, 1.100 TL... Biz, geçen bayramda 1.500 TL, bu bayramda da 2 bin TL olarak ikramiyenin artırılması talebinde bulunduk, önerge verdik ancak sizlerin oyuyla reddedildi. Buradan bizi dinleyen 13 milyon emekliye sizi şikâyet ediyorum değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Emeklimizin sendikal haklarını elinden almaya çalışmaktasınız ve açılmış bulunan sendikalara karşı kapatma davaları açmaktasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

CAVİT ARI (Devamla) – Bakın, emeklimizi ülkemizde “Emekli oldum, artık ülkemizin güzel yerlerini, tatil beldelerini gezerim.” derken artık bugün, günümüzde doğup büyüdüğü köyüne gidemez hâle düşürdünüz. Bayram geldi sevincini yaşarken artık “Bayramda torunum gelir de ona harçlık veremem.” diye endişe eder duruma düşürdünüz.

Buradan emeklilere seslenmek istiyorum: Emeklilerin sorunlarını Cumhuriyet Halk Partisi olarak biliyoruz. En kısa zamanda Cumhuriyet Halk Partisi ve dostlarımızla olan iktidarımızda emeklilerin tüm sorunlarını çözmeyi buradan vadediyoruz. Ve emeklilerimize rahat yaşayabileceği bir maaş alacaklarını buradan ifade etmek istiyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

Çok teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ahmet Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine grubumuz adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öneriyi konu 2 tane ana gerekçe sunulmuş. Birincisi, emeklilerimizin geçim sıkıntısı yaşadığı ve maaşlarında kısmen bir erime olduğu; ikincisi de, benzer primleri yatıran emeklilerimiz arasında maaş farklılıkları olduğuna dair.

Kamuoyunun da takdiridir, emekli vatandaşlarımız da bunu daha iyi takdir edeceklerdir; AK PARTİ'nin en çok üzerinde hassasiyetle durduğu konu emeklilerimizin maaşıydı. 2002 yılından bugüne kadarki veriler karşılaştırıldığında da aslında bu konuda ne kadar emek sarf ettiğimiz ve o kötü şartlardan ne kadar iyi şartlara getirdiğimiz kamuoyunun da emeklilerimizin de takdiridir. Elbette ki onların daha iyi şartlarda olmasını isteriz, bu anlamda getirilen bütün önerileri iyi niyetle karşılıyoruz ama şunu söyleyelim: HDP'li konuşmacımız da söyledi “Öneriyi reddedeceksiniz.” diye.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Olsun yine de...

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Evet, öneriyi ret konusunda bizim gerekçemiz şu: Biz, bu konuya vâkıf olduğumuz için, emeklilerimizin hakkını ve hukukunu takip ettiğimiz ve koruduğumuz için, bunun bir öneriyle yeniden gündeme getirilmesini doğru bulmadığımız için bunu reddedeceğiz.

Gerekçelerimizi de söyleyelim; emeklilerimizle ilgili ne yaptığımızı anlatsak onların bu konudaki sorunlarına ne kadar vâkîf olduğumuzu da görmüş olursunuz.

Yaptığımız seyyanen ve oransal artışlarla, en düşük emekli aylığımızı 2002 yılından bu yana kadar yüzde 44 ile yüzde 388 arasında bir artışla iyileştirdik. SSK işçi emekli aylıklarında yüzde 71; yüzde 71 artışın parasal karşılığı şu: 377 TL olan maaşlarını 3.276 TL'ye çıkardık. SSK tarım emekli aylıklarında yüzde 99 artış. BAĞ-KUR esnaf emekli aylıklarında yüzde 167 artış; maaşları 149 TL iken 3.250 TL'ye çıkardık. BAĞ-KUR tarım emekli aylıklarında yüzde 388 artış; 66 TL'den 1.860 TL'ye çıkardık. Memur emekli aylıklarında ise yüzde 44 artışla 377 TL'den 3.276 TL'ye çıkardık.

Söylemek istediğimiz şu: Getirilecek her türlü öneriyi ve önergeyi dikkate alırsız ve bunun gereğini yaparsız ama biz zaten emeklilerimizin haklarını, onların yaşam kalitesini daha iyi artırmakla ilgili alınması gerekli bütün önlemleri geçmişten bugüne kadar almışız. Ama iyi devlet idare etmek şudur: Elimizde ne varsa bunun hepsini hemen emeklimize, işçimize memurumuza vermek değil, elimizdeki bütçe imkânlarıyla önümüzdeki yılları hesap ederek düzenleme yapmamız gerekir. Zannediyorum, bizim böyle yapmamız emeklilerimizde olumlu bir karşılık buldu ki biz emeklilerimizden en çok oy alan siyasi partiyiz.

O nedenle de bugün bu öneriyi, iyi niyetli ama bizim yaptığımız çalışmaları belki bir nebze eksik takip etmiş bir öneri olarak değerlendiriyoruz ve önerinin karşısında oy kullanacağımızı beyan ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Emekliler duyuyor bayram öncesi.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özel, yoklama talebiniz var.

Sayın Özel, Sayın Sındır, Sayın Sümer, Sayın Arı, Sayın Antmen, Sayın Şeker, Sayın Ünver, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Tanrikulu, Sayın Emre, Sayın Aygun, Sayın Ünsal, Sayın Beko, Sayın Zeybek, Sayın Şahin, Sayın Tutdere, Sayın Ceylan, Sayın Serter, Sayın Akar, Sayın Çakırözer.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve arkadaşları tarafından, emekli vatandaşlarımızın sorunlarının ve emekli aylıklarındaki adaletsizliklerin tespit edilmesi, emekli aylıklarının yeniden iyi bir yaşam standardı sunacak şekilde iyileştirilmesi için çözümler bulunması amacıyla 15/4/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, küresel siyasetteki değişimin araştırılması amacıyla 16/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2021 Cuma günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

16 Temmuz 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (13619 grup numaralı) küresel siyasetteki değişimin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 16/7/2021 Cuma günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurunuz Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; küresel siyasette NATO ve G7 zirveleri sonrasında “Biden’esk” diyebileceğimiz Biden’vari bir tablo var.

Joe Biden -sizler de izlemişsinizdir- ilk yurt dışı gezisini, popülist siyasetin, otoriter rekabetçi rejimlerin ve totaliter yapıların kendini demokrasi kılıfında örgütleyebildiği faşist yönetimlerin karşısında bir çeşit gövde gösterisiyle yaptı. Önce G7 ve sonra NATO zirvelerinde ilan edilen yeni dünya hattı öntümüzdeki günlere ve dengelere dair pek çok şey söylemektedir.

Birkaç hatırlatma yapacağım çok hızlı bir şekilde: Son elli, altmış yıla baktığımızda, hatta daha öncesine baktığımızda, 1941’de İkinci Dünya Savaşı’nın sonuna işaret eden Atlantik Paketi -Anlaşması-Batı merkezli hegemonik müdahalelerin altyapısını oluşturmaktaydı. 1949 yılında kurulan NATO’yla ete kemiğe büründü bu anlaşma.

İkinci Dünya Savaşı’nın sonrası, dünya siyasetinde yeni bir aşamaya işaret edilen, “soğuk savaş” olarak tabir edilen bir dönem yaşadık. NATO’nun öncülük yaptığı Batı Bloku ile Sovyetler arasındaki güç mücadeleleri şeklinde ilerledi.

1990’larda Sovyetler’in çöküşüyle “tarihin sonu” tezleri duyulmaya başlandı. Daha sonra “küreselleşme” adıyla başlayan bir süreçte, ulusal ekonomilerin küresel ekonomiye entegrasyonu; asgari, demokratik ve liberal değerler ile siyasal alanı inşa etmek amaçlanıyordu. Bu dönemde, 11 Eylül 2001’de İkiz Kule saldırıları gerçekleşti; önemli bir milat oldu. 11 Eylülle birlikte dost-düşman ikiliği yeniden kuruldu bütün dünyada.

2008 yılında ABD’de başlayan ve tüm küreye yayılan ekonomik kriz, finans kapitalin balonunun patladığına işaret ediyordu ve bu patlakta “Denize düşen yılana sarılır.” misali otoriter popülist liderler yükselmeye başladı; Trump’tan Putin’e kadar yerküre hızla otoriter popülist liderler tarafından parsellendi.

Covid-19 pandemisini yaşadık ve bununla birlikte, mevcut sistemin sürdürülemezliği de ortaya çıktı. Dünya Ekonomik Forum Başkanı Schwab'ın, yazdığı "Covid-19: The Great Reset" yani "Büyük Yeniden Başlangıç" adlı kitabında ortaya koyduğu fikirler ve Biden'ın öne çıkardığı yeni yeşil düzen bu arayışların yönüne dair fikir veriyor.

Şimdi, kapitalizmin yapısal krizinin belirginleştiği, salgınla birlikte küreselleşmenin zaaf ve eksiklerinin daha net görüldüğü ve tartışıldığı bir dönemde aslında herkesin yeni bir kozmos aradığı ve bu eşikte hegemonik güçlerin konumlarını görmek açısından yeni bir hamle dikkat çekti; bu hamlenin adı, Yeni Atlantik Pakti.

Takvimler 10 Haziran 2021'i yani bundan yaklaşık bir ay öncesini gösterdiğinde, ABD Başkanı Joe Biden ile İngiltere Başbakanı Boris Johnson, ilk Atlantik Pakti'ndan tam seksen yıl geçtikten sonra, Atlantik Pakti'ni tekrar güncelleyerek "Yeni Atlantik Pakti"ni imzaladılar. Daha sonra bu anlaşmayı G7 ve NATO ülkelerine bildirdiler, 8 maddelik bir pakttan söz ediyorum. İlk maddesine göre, pakta taraf olan ülkeler demokratik ve şeffaf toplum ilkelerini ve kurumlarını savunmayı taahhüt ediyor; 2'nci madde uluslararası iş birliğini oluşturan kurumlar ve ilkeleri güçlendirme ve uyumlarını sağlamayı; 3'üncü madde egemenlik ve toprak anlaşmazlıklarının barışçıl çözümünü; 4'üncü madde ülkelerin bilim ve teknolojiye yenilikçiliğini korumayı ve geliştirmeyi; 5'inci madde siber güvenlik dâhil ülkelerin güvenliğini sağlama ve NATO'nun caydırıcılığını artırmayı; 6'ncı madde kurallara dayalı, adil, iklim dostu ekonomiyi inşa etmeyi; 7'nci madde tüm eylem planlarında iklim değişikliğine dikkat çekmeyi; 8'inci madde ise sağlık sistemini ve koruyucu sağlığı geliştirmeyi taahhüt ediyor.

Bu maddelerin önemli bir kısmı aslında iktidar ittifakının çok yabancı olduğu ve duymaktan hiç hoşlanmadığı maddeler, bunu biliyoruz ama size bir kez bunları hatırlatmak istedik. Yeni duruma hazır mı bu iktidar ittifakı? Yeni durumun farkında mısınız, anladınız mı? Değilsiniz, olmadığımızı biliyoruz, o yüzden bunu tartışmak istiyoruz. Bu konuyu tartışmayı, değerlendirmeyi ve bir araştırma komisyonuyla bu konunun enine boyuna tartışılmasını istiyoruz. Çünkü bakın, atılan adımlar çok net olarak görünüyor. G7'nin ana kadrosunda yapılan son zirvede 4 katılımcı daha vardı: Avustralya, Güney Kore, Güney Afrika ve Hindistan. Churchill misali, cetvelle Avustralya, Asya, Afrika ve Hindistan'ı kapsayan çizgileri birleştirdiğinizde bu zirvenin hedefinin ne olduğu belliydi, Çin.

Dolayısıyla, dünyada yeni bir döneme girildi ve bu yeni dönemin önemli noktalarını bu iktidarın anladığı kanaatinde değiliz. Nereden mi çıkarıyoruz? Okuyoruz, iktidarın fikir vericilerinin yazdıkları makaleleri okuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu makalelerde durumun anlaşılmadığı çok net olarak ortaya çıkıyor.

Şimdi, bir taraftan Amerika Birleşik Devletleri, G7, NATO bir proje ortaya koyuyor, bu proje: Daha İyi Bir Dünyayı Yeniden İnşa Et (B3W) Projesi. Diğer tarafta, Çin bir proje ortaya koyuyor: Tek Kuşak, Tek Yol Projesi. Her ikisine de çok büyük miktarlarda bütçe ayrılmış vaziyette ve bu bütçelerin ayrılması demek, diğer devletleri ve ülkeleri; bu ülkelere, bu sistemlere, kendilerine bağımlı kılmaları demektir. Bu çok önemli bir tartışmadır ve bu tartışmayı eğer biz layıkıyla yapmazsak, hazırlıkları Türkiye layıkıyla yapmazsa yeniden emperyal politikalar doğrultusunda geleceğimize ipotek konulacaktır. Bunu da çok net olarak vurgulayalım.

O nedenle, bu konunun tartışılmasını, görüşülmesini Türkiye halklarının geleceği açısından çok elzem görüyoruz ve dış politikada iktidarın halüsinasyonlar görmesinin önüne geçmesinin yolu... Meclisin bu konuda görev almasını diliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurunuz Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küresel siyasette, dengelerde, yaklaşımlarda değişimler olduğu muhakkak. Bunların Türkiye üzerinde tesirleri olduğu ve olacağı da kesin. Maalesef, bu değişimler ve ülkemiz üzerine olan ve olabilecek sonuçları, artık bir dış politikası kalmayan, uluslararası ilişkilerde savrulup duran iktidar tarafından hiçbir şekilde ciddiye alınmıyor. Ciddiye alınmıyor çünkü iktidar kendisi ciddi değil; İYİ Parti olarak bu kanaatteyiz, dünya da bu izlenime sahip. Oysa yeni bir küresel gündem oluşuyor. Bu küresel gündeme en geniş şekilde katkıda bulunma potansiyeline sahip Türkiye, dış çeperlerde tali konumda etkisiz kalıyor çünkü tek adam rejimi günlük küçük siyasi çıkar arayışları içindedir, uluslararası ilişkilerinde bununla yetinmektedir; zihniyeti küçük çıkarlar ve kendini ait gördüğü dar ideolojinin sefaletiyle sınırlıdır. Ulusal çıkara dayalı politikaları, stratejileri belirlemekten tamamen âcizdir. Uluslararası camiaya, Türkiye'nin müttefiki olduğu zeminlere ve yakın bölgesine olumlu katkıda bulunabilecek gücü de itibarı da kalmamıştır. Daha kesin normlar, daha güçlü bir dayanışma anlayışı kazanma gayreti içinde olan demokrasi coğrafyasına bağlılığımız sadece şekilde kalıyor. İktidar hem içerideki uygulamalarıyla bu coğrafyaya ait olmadığını ortaya koyuyor hem de şekli, şemali kalmamış uluslararası ilişkilerinde otoriter, totaliter rejimlerin yönetimine, yönetimlerine tabi bir ülke durumuna düşürüyor Türkiye'yi; otoriter ülkelerle iş birliğini, acemice demokrasi coğrafyasına karşı oynama girişimlerinde bulunuyor. Türkiye'nin bundan kazanacağı hiçbir şey yoktur. Şantajvari tavırlar Türkiye'ye yakışmıyor.

Ülkemizin coğrafyasının, tarihinin ve kültürel değerlerinin tayin ettiği istidat ve aidiyet demokrasi coğrafyasıdır ve bu coğrafyanın çoğulculuk, bireysel özgürlükler ve hukuk devleti normlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisi de mevcut sultançı rejime rağmen Türk milletinin esenliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin millî güvenliği ve üstün çıkarları adına demokrasi coğrafyası ve demokrasi değerleri yönünde gayret göstermelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, önemli bir önerge gerçekten. Dünyada, Türkiye'de özellikle 2008 finansal krizinden sonra çok ciddi bir tartışma konusu demokratik gerileme ve bu şartlarda hatırlatmak gerekiyor ki Türkiye uluslararası planda sıklıkla gündeme gelen bir ülke. Yani Türkiye'de yaşanan demokrasi sorunları, Türkiye'de ortaya çıkan yeni rejim, tek adam rejimi ve tabii, Türkiye'deki yönetim anlayışı, zihniyeti, uygulamaları.

Şimdi, bu yeni durum, Türkiye'nin kendi tarihsel doğrultusundan uzaklaşması aslında temel olarak Türkiye'nin evrensel değerlerden, evrensel normlardan kopmasıyla ilgili, bundan ayrılmasıyla ilgili. Bu bakımdan, çok kritik bir gelişme ve Türkiye'de, başta ekonomi olmak üzere, birçok alanda da büyük bir geriye gidişi, küme düşmeyi, çöküşü aslında başlatan, önünü açan bir ciddi gelişme.

Değerli arkadaşlarım, biz, tabii, Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye'deki demokrasi sorunlarını gündeme getirirken şunun çok iyi farkındayız: Demokratik bir Türkiye, ekonomik koşulların tabii ki çok daha iyi olacağı bir Türkiye'dir, demokratik bir Türkiye uluslararası planda çok daha itibarlı olacak bir Türkiye'dir ancak biz demokrasiyi sahiplenirken, Türkiye'de demokrasi eksikliğini gündeme getirirken, Türkiye'ye demokrasiyi taşımak için mücadele ederken aslında başka bir noktadan hareket ediyoruz. Yani "Ekonomi iyi olsun." "Uluslararası planda Türkiye'nin itibarı olsun." bu, başka bir mesele ama biz en başta, demokrasiyi bir değer olarak sahipleniyoruz, bir temel ilke olarak sahipleniyoruz. Yurttaşlarımız demokrasiyi hak ediyorlar; Türkiye'de yaşayan insanlar, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları demokrasiye layıklar. İnsan onuruna yaraşan bir hayat ancak demokrasi, insan hakları olursa mümkündür. Biz demokrasiyi tabii ki bunun için istiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'deki karşı karşıya bulunduğumuz demokratik gerilemenin en önemli sonuçlarından biri de kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinde Türkiye'nin 2017 Anayasa değişikliğinden sonra tekrar izleme sürecine, denetim sürecine alınması oldu. Bu, Türkiye bakımından çok acı bir manzardır. Ancak üzülerek belirtmek istiyorum, dört yılı aşkın bir süre oldu, hiçbir ilerleme gerçekleşmedi arkadaşlar yani bu dört yıllık izleme sürecinde Türkiye'deki durum daha kötüye gitti. Öyle bir noktaya ulaştı ki bugün Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin en temel unsurlarından biri olan 18'inci madde üzerinden Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm ediliyor ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kimi kararları Türkiye'de uygulanmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YUNUS EMRE (Devamla) – Bu manzara, Türkiye'nin hak ettiği bir manzara değildir. Türkiye, çok ağır sonuçları, bu demokrasiden uzaklaşma ortamının çok ağır sonuçlarını yaşamaktadır, günbegün yaşamaktadır. Ancak şunu belirtmek istiyorum: Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, başlangıçta da söyledim, demokrasiyi sahiplenen bir konumdayız, evrensel değerleri sahiplenen bir konumdayız; demokrasi, hukuk, çevre, barış, bunların üzerinde çok titizlenen bir konumdayız. Bu kapsamda bizim temel mücadelemiz, Türkiye'yi uluslararası planda demokratik standartlara kavuşturmaktır; Türkiye'de buna uygun bir toplumsal, siyasal ortamı yaratabilmektir. Bunun için çok geniş bir birlikteliği yerel seçimlerde oluşturduk ve hatırlayacaksınız; İstanbul ve Ankara başta olmak üzere, birçok şehirde bu büyük demokratik birliktelik çerçevesinde çok önemli sonuçlar elde ettik ve inanıyorum ki önümüzdeki genel seçimlerde de bu durum daha olumlu bir şekilde neticelenecektir ve Türkiye'de çok güçlü olan, az önce ifade ettiğim, Türkiye'nin bu demokrasi birikimi Türkiye'yi içine girdiğimiz bu karanlık manzaradan çıkaracaktır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Ziya Altunyaldız.

Buyurunuz Sayın Altunyaldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 18'inci yüzyılın sonunda başlayan Sanayi Devrimi artık 4'üncü evresini de tamamlamak üzere. Bugün, sürdürülebilirlik vizyonuyla şekillenen yeni bir döneme merhaba diyoruz. Yeni dönemin anahtarları ise yeşil teknolojiler, sürdürülebilir dijitalleşme ve rekabetçi dönüşüm. Sanayiden enerjiye, finansmandan tüketime, ulaştırmadan dijitalleşmeye birçok alanda artık geleneksel yaklaşımların yeri yok. Yeni teknolojiler, ezber bozan çözümler bu yeni dönemin doğasını ve öğelerini oluşturuyor. Bütün bunlarla birlikte Covid-19 salgını da tüm dünyada oyunun kurallarını baştan yazdırıyor bir anlamda.

Değerli milletvekilleri, dünya hızlı bir dönüşüm içerisindeyken ülkemizin de bu süreçten bağımsız kalması elbette imkânsızdı. Ülkemiz küresel dönüşüm sürecinin farkında olarak demokrasi, temel hak ve özgürlükler, insan hakları, kalkınma ve daha birçok alanda yetkinliklerini güçlendirerek yoluna devam ediyor. Küresel paradigma değişimiyle birlikte uluslararası ilişkilerde edilgen bir konum yerine etkin, kararlı ve ilkel adımlar atıyoruz. Küresel kamuoyunda millî menfaatlerimizi dikkate alan, aynı zamanda uluslararası paktları gözetken küresel iş birliklerini geliştiriyoruz. Girişimci ve insani bir dış politika tasarımıyla birbirini tamamlayan siyasi, ekonomik, insani ve kültürel iş birliğini de gözetken bir diplomasiyi tüm dünyada etkin bir şekilde yürütüyoruz. Sahada ve masada inisiyatif alan güçlü Türkiye olgusunu ve algısını büyütüyoruz değerli arkadaşlar.

Dünyanın yaşadığı bu dönüşüm süreciyle birlikte ülkemizin önüne sunulan tarihi fırsatları avantaja çevirmek için var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz. Sahip olduğumuz üretim kabiliyetimiz, iş gücü potansiyelimiz, adaptasyon dinamiklerimiz, prensiplerimiz, diyalog, küresel gelişmeleri, küresel dinamikleri doğru okuma ve buna göre pozisyon alma kabiliyetimiz önümüzdeki dönemin temel taşlarını ve paradigmasını teşkil ediyor. İnsan haklarında, hukukta, ticarete, sanayide, üretimde ve ihracatta dönüşüme ayak uydurmakla yetinmiyor, dönüşümü yönetme ve dönüşüme yön verme çabamızı sürdürüyoruz değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Bu gayretlerimizle ülkemiz bugün bölgesinde ve dünyada söz sahibi olan, sözünü ifade eden, pozisyonu dikkate alınan bir ülke konumuna gelmiştir. Hak ve menfaatlerimizi, ülkemizin bağımsızlığını ve istikbalini korumak için her alanda etkin politikalarımızla ve eylemlerimizle artık hikâyeyi yazan ülkelerden biri olduk değerli arkadaşlar. Bu kapsamda yaptığımız çalışmalardan birine örnek olarak: Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla daha bugün Resmî Gazete'de yayımlanan genelgeyle 2023 kalkınma hedeflerimiz doğrultusunda üretim, yatırım, ihracat, istihdam dinamiklerimizle dönüşümü gerçekleştiriyoruz ve bu hedefler doğrultusunda eylem planımızı hayata geçiriyoruz.

Değerli arkadaşlar, küresel gelişmelere sadece hazır değiliz gördüğünüz gibi, küresel gelişmelere yön veriyoruz ve yönetiyoruz. Dolayısıyla bu önergeye oyumuzun "ret" olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Orhan Sümer ve arkadaşları tarafından, Adana ilinin ve vatandaşların yaşadığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümü olabilecek tedbirlerin alınması amacıyla 14/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2021 Cuma günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Orhan Sümer ve arkadaşları tarafından Adana ilinin ve vatandaşların yaşadığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümü olabilecek tedbirlerin alınması amacıyla 14/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2726 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/7/2021 Cuma günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklama üzere Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer konuşacak. Buyurunuz Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çukurova bölgesinin incisi Adana'mızın sorunlarıyla ilgili söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Filmlere, romanlara, festivallere konu olan; şairler, yazarlar, edebiyatçılar, müzisyenler, sinemacılar, bilim adamları yetiştiren; acının, sevincin, mutluluğun Anadolu'nun hoşgörüsüyle harmanlandığı; “tarımın başkenti” unvanıyla anılan Adana'mız ne yazık ki artık, işsizlikle, uyuşturucu kullanımıyla, sığınmacı sorunuyla, elektrik kesintileriyle, kapanan fabrikalarıyla, tarım arazilerinin boş kalmasıyla anılır hâle geldi.

Bereket fıskıran toprakları AKP iktidarı maalesef kurak çöllere çevirdi. Biz her fırsatta “Ekonomi politikalarınız yanlış. Tarım politikalarınız hatalı.” uyarısı yaptıkça iktidar kendi bildiğini yapmaktan vazgeçmedi. Geldiğimiz noktada, Adana'mız geçmiş günlerini mumla arar oldu.

Seyhan ilçemizde işsizlik ve göç sorunu var, gençler kendi memleketlerinden kaçmaya başladı. Sığınmacı ve göçmen sorunu Seyhan'da çözülmezse çok daha büyük sorunlar yaşayacağız. Seyhanlı çiftçilerimiz Devlet Su İşlerinin sulama kanallarından su kesintisi yapmasından dert yanıyor çünkü çiftçilerimizin ürünü su kesintileriyle tarlasında maalesef yanıyor.

Yüreğir ilçemizde 1896 yılından beri Adanalılara hizmet eden Yüreğir Devlet Hastanesi 2013 yılında yıkıldı, sekiz senedir hastanenin yapılması bekleniyor; reklam panolarına asılan hastane fotoğrafından başka bir şey yapılmadı. Yüreğir-Karataş Yolu hâlâ bitirilmeyi bekliyor.

Yine, Doğanent, Solaklı, Yunusoğlu bölgelerimizde bitmeyen elektrik kesintileri ve altyapı sorunlarıyla boğuşuyoruz. Yine, bu bölgemizde, su kanalları çöplük alanına dönmüş durumda, su kanallarının temizlenmesiyle ilgili defalarca şikâyet edilmesine rağmen Devlet Su İşleri çözüm üretmiyor.

Sarıçam'da çiftçilerimiz yaşam savaşı veriyor; soğandan, patatesten büyük zarar eden çiftçimiz, ayçiçeği fiyatları açıklanmayınca -üreticiler- maalesef mallarını şu an satamıyor, Toprak Mahsullerinden de herhangi bir bilgi alamıyor.

Kozan ilçemizde, Kuyubeli bölgesinde, 23 Ağustos 2020'de yangın çıkmış, civar köylere büyük zarar vermişti. Yangında evleri hasar gören, hayvanları telef olan vatandaşlarımız kendilerine verilen sözlerin tutulmasını, zararlarının karşılanmasını istiyor.

Karataş ilçemizde, Karagöçer Köprüsü 15 köyü birbirine bağlıyordu, Devlet Su İşleri bu köprüyü kapattı, yenisini yapacaklarını söylediler ancak aylar oldu, köprünün temeli bile atılmadı. Karataş Limanı'na yapılacak yatırımla ilgili tek bir çivi dahi hâlâ çakılmadı. Vatandaşımızın kullandığı Karataş Plajı ise özelleştirme kapsamına alındı.

Tufanbeyli ilçemizde, Adana ile Tufanbeyli arasındaki yol yıllardır tamamlanmayı bekliyor, on beş yıl önce yol yapımında kullanılacak olan menfezler maalesef çürüdü, yol yapımı hâlâ bitmedi.

Feke yolunda dört yıl önce heyelan gerçekleşti, yolun bir bölümü trafiğe kapatıldı, bugün, hâlâ heyelanın kalıntıları devam ediyor; Karayolları bu bölgeye ciddi anlamda bakmıyor.

Saimbeyli ilçemiz neredeyse kapanacak durumda; ilçeden adliye binası taşındı, maliye binası taşındı, askerlik şubesinde 1 kişi çalışıyor, şimdi, cezaevini taşıyorlar. Tek bir iktidar yetkilisi ilçedeki vatandaşlar ne düşünüyor diye maalesef sormuyor.

İmamoğlu ilçemizde birçok tarım arazisi maalesef çiftçilerimizin borçları nedeniyle haczedilmiş durumda. Pozantı ilçemizde ve İmamoğlu ilçemizde meslek yüksekokulunu tercih ederek oraya giden öğrencilerimizin barınmalarını sağlayacak yeterli sayıda devlet yurdu bulunmuyor.

Karaisalı ilçemizde elektrik sorunu bitmek bilmiyor, Kızıldağ Yaylası'nda bölge köylülerimiz bir yıldan fazla bir süredir elektrik bağlantısının kurulmasını bekliyor. Altyapı sistemleri yetersiz olduğu için bölge köyünde okuyan çocuklarımız EBA sistemine giremiyor. Yine, Karaisalı'da bulunan Mengücek Barajı çiftçilerimiz için hayati önem taşıyor ancak defalarca talepte bulunulmasına rağmen barajın sulama kanallarının kapalı sistemlere geçirilmesi gerçekleştirilmemiş.

Aladağ'da Karayollarının yapması gereken bağlantı yolları hâlâ yapılmamış, yaylacılar zor durumda.

Feke'de 21'inci yüzyılda hâlen telefon çekmeyen köylerimiz var. TOKİ'nin yaptığı toplu konutta ciddi sorunlar hâlâ bekliyor.

Yine, Yumurtalık'ta "Kaldırım altı bölgesi" dediğimiz alanda, deniz sahilinde vatandaşlarımızın konaklamasına izin verilmiyor. Meclis çatısı altında Turizm Kanunu'nu görüştüğümüz şu günlerde, Adana'nın deniz turizmi için atılması gereken birçok adım varken, iktidarın önemli makamlarında bulunan, geçmiş yıllarda da Turizm Bakanlığı yapan siyasetçiler Karataş ve Yumurtalık'da bir tane turizm tesisi bile kurmadı. Turist çeksin diye yapılmış tek bir hizmet alanı yok. Ayrıca, iktidar, Adana'da deniz olduğunu ya unutmuş ya da görmezden geliyor.

Peki, AKP iktidarı Adana'ya hiç mi yatırım yapmadı? Tabii ki yaptı. TEKEL binasını sattı, TRT binasını sattı, Sümerbank arazilerini özelleştirdi, Karayolları binası özelleşti, devlete ait tarım arazilerini satmaya devam ediyor, birçoğu özelleşti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SÜMER (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Seyhan ilçemizin en değerli arazisi üzerinde bulunan hem de tarihî, maddî değeri çok yüksek olan Demiryolları atölyeleri tekrar, yeniden özelleştirilmeye başlandı. Maliye Bakanlığının tesisleri maalesef satışa çıkarıldı. ÇUKOBİRLİK arazilerinin ne olacağı belli değil, bir bölümü satıldı, üzerine AVM yapıldı. 5 Ocak Stadyumu'nun ne olacağı yıllardır belirsiz; En son, “Millet bahçesi yapılacak.” denildi, onunla da ilgili kamuoyuyla paylaşılmış net bir proje yok. “Bölgesel havalimanımızı yapıyoruz.” dediler, kuşların göç yollarını, verimli tarım arazilerini mahvettiler ancak yeni havalimanının ne zaman biteceği belli değil. Uçuş garanti sayısı, toplam yapılacak yatırım miktarı belli değil. Maalesef, Adana Çukurova bölgesinin incisi durumdayken, şimdiyse işsizlik, yoksulluk rakamlarıyla 1 numara. Bu durumun sorumlusu ise on dokuz yıldır ülkeyi tek başına yöneten AKP iktidarındır diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Adana'nın sorunları hakkında verilmiş olan grup önerisi hakkında görüşlerimi ifade etmek üzere söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Türkiye'nin 5'inci büyük kenti olan “Çukurova'nın incisi” olarak tabir edilen Adana'mız, ülkemiz hazinesine kazandırdığı katma değerle kıyaslanamayacak kadar az yatırım almaktadır. Bugün Adana'mız, AK PARTİ iktidarının yanlış ekonomi politikaları sonucunda büyük fabrikaların kapandığı, işsizliğin alabildiğine çoğaldığı bir il konumuna gelmiştir. Adana esnafının büyük bir çoğunluğu, pandemi ve ekonomik krizin etkisiyle kiralarını bile ödeyememektedir.

Turizm alanında yapılacak yatırımlarda Adana'mızın adı bile unutulmuştur.

Kentsel dönüşümler konusunda iktidar Adana'mıza yeterli desteği vermediği için şehrimizde gecekonduların sorununun çözümü gecikmektedir.

İklim değişikliği sonunda Çukurova'da aşırı sıcaklar neticesi tarımsal ürünlerde çok azalma olmakta, buna bir de iktidarın yanlış tarım politikaları eklenince, üretim ve verim düşüklüğü yaşayan çiftçilerimizin girdi maliyetlerinin düşürülmesi bu iktidarın aklına bile gelmemektedir.

Suriyeliler konusunda Adana'mız çok muzdarip bir durumdadır. Şehrimiz geçici sığınmacıların istilası altında olup, bu, kentimize ek yükler getirmekte ama iktidar bu yükü görmeyip yardımları artırmamaktadır.

Yurt dışından ithal edilen plastik atıklar nedeniyle çöp deposu hâline getirdiğimiz şehrimizin insanı bu konuya isyan etmek durumuna gelmiştir.

23-24 Ağustos 2020 tarihinde Kozan ilçemizin Kuyubeli Mahallesi'nde 8 mahallede yangın olmuş ve birçok vatandaşımızın evi, iş yeri ve ahırları yanmıştır. Bu konuda, yangında zarar gören köylülerimiz kredi yerine buraları afet bölgesi ilan etmenizi beklemiştir. Verdiğimiz soru önergesi bile görmezden gelinerek vatandaşlarımız mağdur edildi. Tekrarlıyorum, Kozanlı vatandaşlarımız hâlen sizden bunu istemektedir.

Yine, Kozan-Feke-Tufanbeyli-Saimbeyli-Kayseri yol güzergâhının bir an evvel bitirilmesi için ilgili bakanlara soru önergesi de vermiştik. “Çalışmalar 2021 sonunda bitirilecek.” denilmesine rağmen hâlen bu yolun biteceğine dair en ufak bir gelişme olmamaktadır. Adana-Karaisalı yolunda kazaların artması nedeniyle Karaisalı-Adana arası duble yol yapılması zorunlu hâle gelmiştir. Bunun bir an önce Karayolları tarafından ele alınması gerekmektedir.

Yine, Karaisalı'nın Kızıldağ Yaylası ve Aladağ'ın bazı köylerinde elektrik kesintileri olmakta, bundan da vatandaşımız muzdarip olmaktadır. Yine Karaisalı'nın Nergizlik Barajı'yla sulanması gereken arazilerinin hâlâ su beklediği vatandaşlarımız tarafından ifade edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Adana'mızda trafik sorunu her geçen gün ağırlaşmakta. D400'e 2 battıçtı... Karayolları Genel Müdürlüğüne D400 Kara Yolu'na yapılan battıçtıya ilaveten, 3 tane yapıldı, 2 tane daha yapılması gerekir. Bu, Adanalıların taleplerinin özellikle en büyüğünden birisidir.

Yine, Adana'da yaban hayatı sorunu... Adana'da çok önemli sorun olan yaban hayatı uygulaması insanların mağdur olmasına yol açtı. Ruhsatlı daire, resmî kurum, hastane ve okullar olmak üzere yaklaşık 3.500 yapı bu alan içerisinde yer alıyor. Yaban hayatı uygulaması kaldırılarak bu yapıların sorununun çözülmesi gerekir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatimoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Adana'yla ilgili verilmiş olan önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Adana'daki kent sorunlarını özetleyen, iktisadi açıdan, altyapı açısından sorunları özetleyen kapsamlı bir araştırma talebi var ve elbette buna olumlu yönde baktığımızı belirtmek isterim.

Tarım, Türkiye ekonomisi ve Türkiye'deki işe için en önemli sektörlerden biridir. Pandemi günlerinde sadece Türkiye değil, bütün dünya tarımın önemini daha fazla fark etti.

Çukurova Türkiye'nin güzide tarım bölgelerindedir ama çiftçiye desteğin genel olarak azaltılmış olması, mazotun, elektriğin, zirai ilaçların, gübrenin çok fazla pahalalanmış olması üretimi olumsuz yönde etkilemiştir. Tarıma yönelik mal ve hizmetlere dönük vergilerin çok yüksek olması da bu üretim alanını daraltmaktadır.

Bu iktidar, Çukurova'nın simgesi olan uçsuz bucaksız pamuk tarlalarını, portakal bahçelerini ne yazık ki korumadı, korumamakta da ısrar ediyor. Birçok ülkeden domates, patates, et dahi ithal eden bir ülke pozisyonuna geldiysek bu, bu ülkede uygulanmış olan -başta tarım politikaları olmak üzere- iktisadi politikaların yanlışlığından kaynaklanmaktadır.

Bakın, sadece 2019'da 950 bin ton pamuk ithal edilmiştir, oysaki Çukurova'ya yeterli bir yatırım yapılsaydı ithalci pozisyonda değil, ihracat yapan pozisyonda olurduk; buna da müsaade edilmedi.

Yine, Adana desteklenmediği için, bir sanayi bölgesiyken, çok yüksek oranda işçi göçü alırken, şimdi sanayisizleştirildi ve işçi göçü veren bir bölge pozisyonuna düşmüş oldu.

Bizler bu süre zarfında milletvekillerimizle birlikte Kars, Ardahan ve Iğdır'ı ziyaret ettik ve orada esnafla, işçiyile, çiftçiyile yaptığımız görüşmelerde en fazla ön plana çıkan sorunlardan birinin kıtlık sorunu... Yani yağmur yağmadığı için emekçilerin yaşadığı sorunları paylaştılar bizimle. Ben buradan, tekraren, çiftçinin ve oradaki emekçilerin taleplerini paylaşmak istiyorum: Esnaf ve çiftçiler, üretimin sağlanabilmesi ve hayvancılığın devam edebilmesi için mutlaka saman fiyatının düşürülmesini, kredi borçlarının ertelenmesini talep ettiler. Burada şunu ifade ediyoruz: Biz, tabii ki bu iktidarın bunları yapmayacağını artık gayet iyi biliyoruz çünkü bu iktidar ayakkabı kutuları başta olmak üzere yolsuzluklarıyla artık işfa olmuş bir iktidardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bu iktidarın, halkların, işçilerin, çiftçilerin taleplerine artık geri dönüp bakacak ve bu talepleri karşılayabilecek bir gücü ve yeteneği kalmadığını biliyoruz ama bizim milletvekilleri olarak burada görevimiz, bu kürsüden halkımızın, yurttaşımızın, işçinin, çiftçinin, esnafın talebini elbette dile getirmektir.

Adana'yı, Çukurova'yı, yoksulluğu, Faşo Ağaları konuşurken Yaşar Kemal'in İnce Memed'inin sözleri gelir hatırımıza: “Eğer bir ülkede adalet yozlaşırsa, adalet çökerse o memleketin dibi oyulmuş demektir. Eğer hükümet hükmetmekse hükmedemediğini şimdi göstermektedir; tam böyle yaz.” diyor. “Malımızdan, canımızdan emin değiliz, böyle yaz; kanun kâğıtlarda kaldı, böyle yaz.” diyor ve bu iktidar döneminde ne yazık ki kanun kâğıtlarda dahi kalmadı, o kâğıtları yırtıp parçalamak için ellerinden geldiğince bir çaba içindeler. İnce Memed haksızlıklar karşısında susmadı ve Faşo Ağalardan kurtulmanın tek yolu Yaşar Kemal'in çizdiği İnce Memed'in direnişinden geçer.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Abdullah Doğru.

Buyurunuz Sayın Doğru. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH DOĞRU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun Meclis araştırması açılması teklifi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve heyetinizi, aziz milletimi saygıyla selamlıyorum.

Muhalefet partilerine mensup milletvekili arkadaşlarımızın Adana'mızla ilgili yapmış oldukları konuşmaları dinledim; doğrusu, ortak paydamızın Adana olduğunu düşünmekle beraber Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Adana'mızın ihmal edildiğini ifade etmenin, en hafif tabiriyle, manipülasyon olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükümetleri ile Adana'mız yeni bir sürece adım atmış, kendisine yeni bir çehre kazandırmak suretiyle üretimin, gelişmenin ve kalkınmanın öncüsü hâline gelmiştir. Sahada hemşehrilerimizle devamlı iletişim hâlinde olarak ziyaretlerimizde vatandaşlarımızın talep ve önerilerini dinliyor, onların görüşlerini, önerilerini dikkate alıyoruz.

Doğrusu, aslında, bugün konuşmamda rakamlar da var; Adana'nın sorunlarına dönük, Adana'nın problemlerine dönük Hükümetin yaptığı çalışmalarla ilgili rakamlar da var, çok ciddi rakamlar var. Bunları görmeden bu eleştirileri yapmak... Doğrusu, benim kanaatim, burada bir haksızlık yapıldığını düşünüyorum.

Çalışma ve sosyal hizmetler alanında 14 milyarlık bir yatırım yapılmış, ulaştırma alanında 400 kilometrelik duble yol, 3 adet köprü, 1 tane de inşaatı devam eden bir köprümüz var.

Sağlık alanında devrim gibi işler yaptık; 14 tane hastane yaptık, şehir hastanesi dâhil olmak üzere. Sayın milletvekilimizin bahsetmiş olduğu 2013 yılında kapanan hastane, devlet hastanesi; yanına 400 yataklı bir hastane yaptığımız için orası kapandı ve yakın tarihte göreceksiniz, oraya, inşallah, o bölgenin ihtiyacını karşılayacak 150 yataklı bir hastanenin temelini de atacağız. Yine Seyhan'da aynı şekilde bir hastanemizin inşaatı devam etmekte ve inşallah yakın tarihte onu da açacağız. Adana'mızın nitelikli hasta yatağı oranı yüzde 73'e çıkmış, şehrimize yapılan 1,2 milyar TL'lik sağlık yatırımı kapsamında 61 acil istasyon, 92 ambulans, 1.520 poliklinik odası şehrimize kazandırılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızca 33 bin kişilik yeni stat hemşehrilerimizin hizmetine sunulmuştur.

Yine Hükümetimiz tarafından hükümet konaklarımız... Adalet Bakanlığımızca yapılan adalet sarayı bölgenin en büyük adalet saraylarından bir tanesi hâline gelmiştir.

Adana'mıza son on sekiz yılda 4,6 milyarlık tarımsal destek sağlanmıştır. 4,5 milyar TL baraj, sulama ve su işlerine; 1,8 milyar TL ise ormancılık alanına yatırım yapılmıştır. 26 tane HES tesisi, 14 tane bal ormanı ve 11 baraj şehrimize kazandırılmıştır. 1 milyon 634 bin dekar alanda çalışma yapılarak 252 milyon fidan toprakla buluşturulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüldüğü üzere, AK PARTİ Hükümetlerinin Adana'mıza hizmetleri saymakla bitmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDULLAH DOĞRU (Devamla) - Sayın Başkanım, bizler kıymetli hemşehrilerimizle beraber yol yürümeye devam edeceğiz. Bizimle fikir paylaşmak ve Türkiye'nin ilerleyişine katkı sunmak isteyen tüm vatandaşlarımıza kapımız da gönlümüz de açıktır. Bu ilerleyişte yapıcı eleştirilerin elbette başımızın üstünde yeri vardır ancak kimsenin kıymetli hemşehrilerimizi algı siyasetinin malzemesi yapmasına müsaade etmeyiz. Adana'nın şu anda, iki senedir en büyük sorunlarından bir tanesi, günlük yaşam kalitesini en fazla etkileyen, sinekle mücadeledir. Sizin şu anda özellikle Büyükşehir Belediyeniz yapması gereken sinekle mücadeleyi bile yapmaktan aciz olup bu tür şeylerle bizi itham etmeniz, doğrusu anlamakta güçlük çektiğim bir şey diyor; bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuşmanın ilk on saniyesi ve son on saniyesinde kullanılan “Adana'nın sorunlarını burada dile getirmek, en hafif deyimle, manipülyasyondur.” ifadesi ile Adana Büyükşehir Belediyesinin yerine getirdiği hizmetleri görmezden gelip toplum önünde küçük düşürücü ifadelerini bir sataşma olarak değerlendiriyoruz. Grubumuz adına söz hakkını, uygun görürseniz, Adana Milletvekili Orhan Sümer kullanacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Sümer.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Milletvekili Abdullah Doğru'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Başkan.

Ben de Abdullah Vekilimle polemige girmek istemezdim, hiçbir zaman da girmem ama saydığım sorunlarda, hem MHP'de milletvekili kardeşimiz var, hem HDP'de arkadaşlarımız var... “Ayciçeği sorunu” dedim bugün beni en az 20 çiftçi yine aradı, fiyat açıklanmamış. Eğer eksikse “Eksik.” deyin Abdullah Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

Karataş yolu, belki yüzlerce insan öldü, sayın vekillerim bilir, başlayalı on beş yıl oldu, hâlâ bitirilmemiş; ben o sorundan bahsettim. (CHP sıralarından alkışlar)

Yüreğir Hastanesiyle ilgili... Sayın Vekilim, biliyorsunuz ki o bölge sadece Yüreğir'e hizmet etmiyor, Karataş ve Karataş'ın köyleri, Yumartalık'ın köyleri, 300-400 bin nüfusa, ovaya hitap eden bir hastane. Getirip yaptığınız şehir hastanesi Çukurova Üniversitesiyle yan yana olan hastane fakat belli bir bölüme hizmet ediyor, o taraftaki vatandaşlarımızın geliş gidiş sorunu maalesef çözülmüş değil. (CHP sıralarından alkışlar)

Onun dışında, göç sorunundan bahsettim Sayın Vekilim. Şu an Adana'da 350 bin Suriyeli var ve tamamına yakını Yüreğir ve Seyhan ilçesinde yaşıyor. Her gün -siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz ki- birçok istenmeyen olaylar nakşediliyor, onunla da ilgili sorun ortada, ona dikkat çektim.

Ayrıca, Saimbeyli'yle ilgili, Saimbeyli ilçemizde söylediğim şey; oradan adliye binası gitti, oradan askerlik şubesi gitti, orada şu an askerlik şubesinde 1 kişi çalışıyor.

Cezaevinden bahsettiniz yani Türkiye'de cezaevi yapmak ne zaman ünlendi veya onunla övüncü duyuldu? Ona bir şey diyemem, takdir vatandaşımızdır. Yani cezaevi yaparak övünmek... Artık ona bir şey deme şansım yok.

Sineklerle ilgili -ben de Adana'da yaşıyorum ama biliyorsunuz ki yirmi beş yıldır Adana Belediyesini sizin ve sizin sürecinizden gelen iktidarlar yönetiyordu- iki yılda her şeyin çözümlenmesini beklemek de insafsızlıktır diye düşünüyorum. (CHP sıralarından alkışlar). Ben orada yaşıyorum hem de Kiremithane'de yaşıyorum, en dar bölgede. Ben, bugüne kadar öyle bir şikâyet görmedim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Adalet ve Kalkınma Partili hatibin Adana'nın sorunlarını konuşmamıza ilişkin sözlerimizi "manipülasyon ve algı operasyonu yaratmak" olarak nitelendirmesinden dolayı satışma olduğunu düşünüyorum. Cevap hakkımızı Tulay Hatimoğulları Oruç Vekilimizin kullanmasını istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hatimoğulları Oruç.

2.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Adana Milletvekili Abdullah Doğru'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sanırım manipülasyon konusunda AKP iktidarının eline, bugüne kadar gelmiş hiçbir iktidar, muhalefeti de ekleyerek söyleyeyim, kimse su dökemez çünkü gerçekleri insanların gözünün içine baka baka manipüle etme konusunda oldukça uzmanlaşmış bir parti, o yüzden buna söyleyecek bir sözüm yok.

Bahsedilen Adana sorunları; Karataş yolu sorun değil midir değerli Adana vekilleri? Hepiniz bunu çok iyi biliyorsunuz ki sorun. Şehir hastanelerine birçok ilçeden yurttaşın ulaşamadığını, yolda gelirken yaşamını kaybeden hasta sayısının ne kadar yüksek olduğunu bilmeyen bir Adana milletvekili var mı? Hangi partiden olursa olsun, hepsine soruyorum. Kesinlikle yoktur. Sanayinin bitirildiği, sanayisizleşmenin başladığı Adana'nın işçi göçü alırken işçi göçü veren bir il hâline dönüştüğünü bilmeyen bir milletvekili var mıdır? Olmamalıdır. Eğer bunu bilmiyorsa o milletvekili, bölgesiyle yeterince ilgilenmiyordur. Ama AKP'li sayın hatibin bölgeyi iyi tanıdığını, iyi bildiğini de biliyorum. Burada, bu kürsüden bu konuşmanın yapılmasının sebebi hakikaten, aslında, üzülmek ifade ediyorum, manipülasyonun kendisidir. Yani aynı ilin vekili olduğumuz için de dilimi ona göre de kurmayı özel olarak seçmek istiyorum.

Tarım bitirilmedi mi? Bakın, biraz önce elimde her sene yapılan pamuk ithalatının rakamları vardı, sürem yetmedi diye onları paylaşamadım demin. Her sene binlerce ton pamuk ithalatı yapılıyor. Oysaki Türkiye tekstil konusunda gelişime oldukça açık, gelişmiş de bir ülkedir. Bizim, pamuk ihraç edebilecek bir pozisyondayken pamuk ithal eden bir pozisyona gelmemizin sebebi nedir? Dekar başına 500 kilogramlık teşvikin yapılmasıdır. Üretici üretimini 500 kilogramda tuttuğu için biz pamuk ithal eder pozisyona geliyoruz. Bütün bunlar sorun değil midir? Sayın Adana milletvekilleri ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün milletvekillerinin takdirine sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Doğru...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Adana Milletvekili Abdullah Doğru'nun, Adana Milletvekili Orhan Sümer ile Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç'un sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelere ilişkin açıklaması

ABDULLAH DOĞRU (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Orhan Başkanımızın, Orhan Milletvekilimizin Karataş Yolu'yla ilgili söylediği söz doğrudur, yıllardır devam ediyor ama biliyorsunuz, orada mahkeme kararından dolayı çok küçük bir kısmı kalmıştı, o da bitmek üzere, mahkeme de neticelendi ve inşallah en yakın zamanda açılacak.

Karagöçer Köprüsü'yle ilgili: Zaten orada teknik bir sebepten dolayı yıkım kararı alındığı için ihaleye çıkarıldı ve en yakın zamanda başlayacak.

Bahsetmiş olduğunuz ayçiçeği destekleriyle ilgili mesele: Tarım Bakanlığınca şimdiye kadar ayçiçeğiyle ilgili alım yapılmadı, otuz yıldır böyle bir sistem yok. Böyle bir beklenti var, Bakanlıkla da görüşüyoruz. Trakya Birlik üzerinden veyahut da birlikler üzerinden böyle bir alım olacak.

Özellikle araştırma hastanesi, bahsettiğiniz o, yıkılan hastanenin çok yakınında... Şehir Hastanesi'ni kastetmiyorum, siz de biliyorsunuz. Benim bahsettiğim özellikle adliye sarayıydı, herhangi bir hapishaneden bahsetmedim. Doğrusu Adana milletvekilleri olarak birbirimizi burada eleştirecek pozisyona düşmeyi ben de istemem. Ben şehrimle ilgili yapılacak pozitif katkıya her zaman varım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Adana vekillerimize biz de başarılar diliyoruz.

Sayın Aycan...

35.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, orman yangınlarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, ülkemizde orman yangınları yine başladı. Şehrim Kahramanmaraş'ta ve bölgemizde de orman yangınları görülmektedir ve bu son günlerde artarak devam etmektedir. Turizm bölgelerinde orman alanlarının bilerek yakılması tam manasıyla ihanettir, en ağır şekilde cezalandırılmalı ve bu alanlarda yapılaşmaya asla müsaade edilmemelidir. Son zamanlarda orman yangınlarının bir kısmı anız yakmaya bağlanmaktadır. Başlı başına anız yakmak yanlış, bilimsel olarak da yanlıştır. İşin kolayına gidelim derken büyük yanlış yapılmaktadır. Ayrıca, kontrolsüz anız yakma orman yangınlarına neden olmaktadır. Diğer bir neden de başlayan orman içi pikniklerdir. Tüm vatandaşları duyarlı olmaya davet ediyorum. Orman İdaresini de daha dikkatli olmaya ve kasten yakılan alanlara sahip olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Orhan Sümer ve arkadaşları tarafından, Adana ilinin ve vatandaşların yaşadığı sorunların tespit edilmesi ve bu sorunların çözümü olabilecek tedbirlerin alınması amacıyla 14/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Temmuz 2021 Cuma günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 17, 18 veya 19 Temmuz 2021 Cumartesi, Pazar veya Pazartesi günü birleşimlerinde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

16/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/7/2021 Cuma günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri :

Bastırılarak dağıtılan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

16 Temmuz 2021 Cuma günü (bugün) birleşiminde 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Temmuz 2021 Cumartesi günü birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 18 Temmuz 2021 Pazar günü birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

18 Temmuz 2021 Pazar günü birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 19 Temmuz 2021 Pazartesi günü birleşiminde 259 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

17, 18 veya 19 Temmuz 2021 cumartesi, pazar ve pazartesi günü birleşimlerinde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesi,

277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

277 sıra sayılı Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 13'üncü Maddeler	13
2. Bölüm	14 ila 26'ıncı Maddeler	13
Toplam Madde Sayısı		26

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Bülent Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ grup önerisi az önce gerekçesinde aktarıldığı üzere... Kamuoyunda “torba yasa” diye ifade edilen, toplamda 25 maddeyi bulan, çok farklı konuları revize eden, düzenleyen bir tekliften oluşmakta. Ancak birçok zaman olduğu gibi bazı ön yargılarla -bazı- kamuoyuna bazı farklı yansımaları sonucunda bu 25 maddelik paket sadece 3 maddenin öne çıktığı...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – 26.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yürürlükle beraber 26 maddelik paket. Aynı şekilde sadece -tırnak içerisinde- OHAL ithamıyla karşılaşılarak sanki bütün kanun teklifi OHAL benzeri ağır düzenlemeleri içeren bir teklif gibi değerlendirildi. Öncelikle kanun teklifi bırakın OHAL düzenlemesini, onun ötesinde çok sayıda ekonomik düzenlemeyi içeren, toplumun farklı kesimlerini ilgilendiren çok kıymetli düzenlemeleri içermekte. Örneğin çoktan beri konuşulan korucularımızın maaşının en azından asgari ücrete endekslenmesi gibi, 2020 depreminde değişik yerlerde zarar gören vatandaşlarımıza destek olunması gibi, Tütün Yasası'ndan kaynaklı cezalarda erteleme gibi, Çek Yasası'nda ödemek kaydıyla, taksit kaydıyla infazın askıya alınması gibi toplumun beklediği çok farklı konuları içermekte. Özetle OHAL ithamını karşılamayan, hak etmeyen bir teklif.

Ayrıca şunu açıkça söylemek isterim değerli arkadaşlar: AK PARTİ demokrasilerle, özgürlüklerle, hak hukukla anılarak bugünlere geldi. AK PARTİ kurulduğu günden bugüne kadar olağanüstü hâlleri değil olağan hâlleri savunduğu için kıymetli hâle geldi. AK PARTİ 2002 yılında ilk geldiğinde -en önemli işlerinden bir tanesi- Doğu Bölge'mizde, Güneydoğu Bölge'mizde, yerel bölgelerde, bazı illerde olan olağanüstü hâli kaldırarak işe başladı. Onun ötesinde, FETÖ hain darbe girişiminden sonra ilan edilen olağanüstü hâlin de 2018 yılında kaldırıldığını ifade etmek isterim. Ancak, değerli arkadaşlar, bakınız, polemik olsun diye söylemiyorum, önümüzde sorun var, yüz binlerce kamu çalışanı var, gazetesi, dershanesi, televizyonu olan sinsi ötesi bir yapı var. Klasik bir örgüt değil, normal örgütlerde silahı eline alır dağa çıkar adam; savaşırız, mücadele ederiz, gereğini yaparız ama daha dün askerimizde, Emniyetimizde operasyon olmadı mı? Daha dün birçok ilde, ilçede operasyon olmadı mı? Yani şunu demek hakka, hakkaniyete aykırı diye düşünüyorum: “Siz yavaş hareket ettiniz, OHAL'i sevdiniz, o yüzden kanun getiriyorsunuz.” Bu doğru değil arkadaşlar. Şimdi biz dershane kapatırken “Hayır.” diyen arkadaşlar, bankayı kapatırken “Hayır.” diyen arkadaşlar, MİT kanunu getirdiğimizde

“Hayır.” diyen arkadaşlar, güvenlik kanunu dediğimizde “Hayır.” diyen arkadaşlar, OHAL’le ilgili teklif getirdiğimizde “Hayır.” diyenler bugün de “Hayır.” diyor. Karşımızda bir örgüt var; olağanüstü hâli getirme, dershaneyi kapatma, bankasını kapatma, onu yapma, bunu yapma. Arkadaşlar, FETÖ darbeyi AK PARTİ’ye yapmadı, Türkiye’ye yaptı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu beraber yapmak durumundayız, bunu beraber şekillendirmek durumundayız,

Bakınız, muhalefetten gelen eleştirileri ciddiye aldık. Sitemimiz de var, şöyle: Mesela, bu hafta boyunca bu kanun teklifindeki “olağanüstü hâl” diye itham ettiğiniz bölümleri -ki öyle düşünmüyoruz- sanki seçime matuf gibi değerlendirdiniz. Seçimde rakibi elemek için, sandığa gitmeyi engellemek için gibi değerlendirdiniz. Bakınız, bu tekliflerin bazılarını makul göerek tekrar tartıştık, partimizin yetkili kurullarında değerlendirdik. Şimdiden söylüyorum: İlgili bölüme geldiğimizde üç yıl olarak düzenlenen, özellikle terörle mücadelede gözaltı sürelerinin üç yıl olması süresini bir yıla çekiyoruz, seçim falan değil.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Altı ay sonra seçim, seçim altı ay sonra.

MURAT SARISAÇ (Van) – Bir yıl sonra bir daha yapmayacak mısınız?

BÜLENT TURAN (Devamla) – Yapmayalım mı? Sayın Saruhan Oluç, yapmayalım mı?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Zulüm size yakışır.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Vay arkadaş ya, onu yapıyoruz, hayır; bunu yapıyoruz, hayır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Zulüm size yakışır.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Her şeye “Hayır.” demek muhalefet değil, insafli olun, vicdanlı olun.

Değerli arkadaşlar, memnun olmasalar da, kamuda ihraçlarda sinsi örgütten kaynaklanan çok farklı atraksiyonlarla önümüzde olan sorundan dolayı...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Beraber yürüyordunuz o yollarda, ne oldu?

BÜLENT TURAN (Devamla) – ...aynı şekilde üç yıl öngördüğümüz teklifimizi bir yıl olarak revize ediyoruz. Konunun seçimle alakası olmadığını, tek derdimizin terörle, FETÖ’yle mücadele olduğunun altını çizmek istiyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Bir yıl sonra tekrar getirmeyeceğinizin garantisini...

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, vekilimiz diyor ki: “Bir yıl sonra bir daha getirmeyin.” diyor. Ben de diyorum ki derdimiz bu değil, bu yasamanın takdiri, ihtiyaçsa getiririz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – İhtiyaç sizin ihtiyacımız.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Ama ümit ediyorum, bütün kamudaki arkadaşlarımız daha hızlı çalışırlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bütün ilgililerimiz, partililerimiz de dâhil, herkes FETÖ’yle mücadelede yoğun mesai harcar, daha hızlı iş yapar, daha hızlı sonuca gider, inşallah bir daha benzer kanunları uzatmak için buraya getirmek durumunda kalmayız. Biz bunun meraklısı değiliz, olağanüstü hâli kaldıran biziz, bir daha söylüyorum. Bu ülkede herkesin giyimine, mezhebine, partisine bakmaksızın örgütlenmesinin, üniversiteye gitmesinin, Meclise gelmesinin önünü açan biziz. Yasakçılık ne, biz ne arkadaşlar? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ancak bir daha söylüyorum: Önümüzdeki engeli nasıl aşacaksınız? Binlerce konu var FETÖ’yle ilgili “Olağanüstü hâli yapma, onu yapma, bunu yapma.” Şunu mu yapalım?

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Her yere kayyum atıyorsunuz, kayyum.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Dinleyin arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Aslında kayyumu o bağırana atamak lazım. Ya, bir dur! Sakin...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Dinleyin arkadaşlar, telaşa gerek yok.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Sayın Başkan, bizim grubumuz genelde konuşmalarda dinlemeye çalışır. Aynı hassasiyeti bekliyorum arkadaşlarımızdan.

BAŞKAN – Efendim, buradan da şeyler geliyor. Sadece bir taraftan gelmiyor. Devam edelim efendim.

Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Başkanım, grubunuza kıyamadınız bakıyorum. Oysa genel olarak arkadaşlarımız değerlendirirler, arkadaşlarımız söylerler.

BAŞKAN – Ben buradan bütün Genel Kurulu görüyorum efendim.

BÜLENT TURAN (Devamla) – Tamam Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, FETÖ'yle ilgili mücadelede tüm partilerimizden daha dikkatli bir dil kullanmayı bekleriz. Bu konuda Hükümete düşen işleri eksik fazla varsa uyarmasını bekleriz ama toptancı bir anlayışla “Yapmayın.” tarzı eleştiriyi hakkaniyete aykırı buluruz. FETÖ tüm Meclise karşı, tüm Türkiye'ye karşı bir tehdittir. Bu tehdidin aşılması için biz bunu öngörüyoruz. Siz “Olağanüstü hâli getirmeyin, o kanunları geçirmeyin, dershaneyi kapatmayın.” diyerek iyi bir şey yapmış olmuyorsunuz. Nasıl yapacağımıza ilişkin her türlü eleştiriye açığız. Uygulama hataları varsa bunları çözmeye açığız ama FETÖ'yle ilgili mücadelede “Zayıflayın.” tarzı yaklaşıma asla açık değiliz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Başkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINALÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık iki gün konuştuk, değil mi? Turizmi Teşvik Kanunu'nu iki gün boyunca konuştuk, bugün bir baktık, “Biz o kanunu çekiyoruz, OHAL yasasını getiriyoruz.” Veya bu yasanın ismi OHAL yasasıdır, istediğiniz kadar saklayın. Yok tütüncülere vesaire, işte, çek mağdurlarına, koruculara filan... Yani tamam, getirin o kanunları, çıkarın OHAL'i, bir saat sonra kanunu geçirelim, hadi bakalım, hadi, var mı? Yok. Çünkü siz bu kanunu bu tip süslemelerle zehri saklayarak Meclise getirdiniz. Turizmi Teşvik Kanunu'na oy vermedi grubunuz, biliyor musunuz? Ben bunu gördüm. Özellikle baktım, Turizmi Teşvik Kanunu'nu çekmek için acayip baskı kurdunuz, istemediniz o kanunu. Nihayetinde başarılı olmuşsunuz ama orada gerçekten turizm için de iyi anlamda önemli maddeler vardı.

Mesela, Abdullah Bey... Onu arıyordum, burada gördüm. Bir madde vardı, özellikle baktım, değiştirilsin diye çok uğraştı, değiştiremeyince de el kaldırmadı. Arkadaşlara da söyledim, “Bakın, Abdullah Bey oy vermeyecek.” dedim. Vermedi.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Nereye ya?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Bizatihi tespit ettim. Bu kanun geri gitsin diye çok uğraştınız, nihayetinde OHAL kanununu getirmişsiniz.

Bakın, siz “OHAL'i kaldırdık.” diyorsunuz ya, bir ilde vardı, şimdi bütün Türkiye'de var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yok, yok.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Ve beş senedir var. Üç sene daha istiyorsunuz; sekiz sene. Siz Kenan Evren'i geçtiniz ya, Kenan Evren yedi sene sıkıyönetimle idare etti bu ülkeyi. Cunta yönetimi bile yedi sene sürdü bu ülkede. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Siz sekiz sene istiyorsunuz. Maksat bir tek şu var: Siz tek adam rejimine saha açmaya çalışıyorsunuz OHAL vasıtasıyla, amaç budur, Türkiye'nin hayrına hiçbir iş yoktur. Tek adam rejimini bu şekilde OHAL vasıtasıyla ikame etmek istiyorsunuz.

Dün 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü etkinlikleri yapıldı Türkiye'nin her tarafında. Biz de illerde, ilçelerde teşkilatlarımıza "Katılın." diye bizatihi talimat verdik. Gebze ilçesinde Gebze İlçe Başkanımız gitti. Kaymakamlığın genelgesi var, diyor ki: "Hiçbir bayrak, flama, pankart olmayacak, sadece Türk bayrağıyla yürüyeceğiz, stantlar kaldırılacak." Tamam, buraya kadar çok doğru. Hemen bizim Gebze Meydanı'nda olan standımızı kaldırıyor arkadaşlar. Nerede başlıyor biliyor musunuz bu etkinlik? AK PARTİ İlçe Başkanlığının önünde. Ne oluyoruz ya! Ne oluyoruz ya! 15 Temmuz AK PARTİ etkinliğiye kendi kendinize kutlayın kardeşim, bizleri niye çağırıyorsunuz, niye gidiyor o insanlar oraya? Önde de AK PARTİ mahalle teşkilatının pankartı, pankartın önünde Kaymakam yürüyor. Ne oldu? Millî birlik etkinliği. Bırakın, ne millî birliği ya! Siz kendi kendinize yeni bir etkinlik düzeni kurdunuz, onu devam ettiriyorsunuz.

Burada bir şey daha ilave etmek istiyorum Devlet Demiryollarıyla ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Devlet Demiryollarının eski Genel Müdürü Sayın Süleyman Karaman burada mı? En doğru cevabı ondan alırsız.

Devlet Demiryollarında Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık AŞ diye şirketimiz var. Orada Yolcu, Yük ve Araç Bakım Daire Başkanlıkları iptal edilmiş. Yani Devlet Demiryollarının en önemli organları bunlar, onları iptal etmişler; daire başkanları da müşavir yapılmış, Ulaştırma Bakanlığına gönderilmiş. Bu ne biliyor musunuz? Devlet Demiryollarını satmaya hazırlanıyorsunuz. Sata sata, yiye yiye hiçbir şey bırakmadınız, sıra Devlet Demiryollarına gelmiş. O rayları nasıl satacaksınız, yok edeceksiniz bilmiyorum. Günah olmuş, yazık olmuş. Sakın buna tevessül etmeyin. Devlet Demiryollarında çalışmış bir babanın oğluyum ben. Babamın memleketten geldikten sonra ilk çalıştığı yer, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarında Temizlik İşçisi Cevat Türkkan'ın oğluyum ben.

Devlet Demiryolları, demir yolu çalışanları açısından çok önem atfeden bir kurumdur. Bunu özelleştirmek için yapılan bu tezgâhı bozmak için her türlü engeli önünüze çıkarmaya hazırlanıyoruz, bilginiz olsun.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kayda geçsin efendim.

BAŞKAN – Görüntüde var efendim, bu da kayda geçsin.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler'in, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkanım, tabii, Grup Başkan Vekili olarak Lütfü Bey çok tecrübeli bir Grup Başkan Vekilimiz ama ben, müzakereler faslında, 31 maddelik bu kanunun gerek hazırlık safahatında gerek Komisyon safahatında birçok maddeyle ilgili olarak da süreci takip eden bir milletvekiliyim. O süreçte de bir önergeyle ilgili olarak... İçeriğini sorsam şimdi hatırlamaz Lütfü Bey, ben hatırlatayım...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben söylerim de üzülürsün diye söylemedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 3'üncü madde...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Evet yani orada 15 oda, 25 oda, 20 oda, başlangıçta da Komisyonunda fasıllar vardı, Komisyonumuzu bilgilendiriyorduk. Neden bilgilendiriyorduk? Ben Grup Yönetim Kurulu Üyesiyim, en doğal hakkımız olarak Komisyon ile Grup Başkanlığımız arasında bir diyalog zeminini ben takip ederim ama maşallahı var yani Grup Başkan Vekili olarak her süreci takip eden Lütfü Bey, benim el kaldırarak oylamada bulunmadığımy ifade ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani ben 31 maddenin tamamının hazırlık safhasında olan bir milletvekili olarak da arkasındayım, elimi de şimdi kaldırıyorum efendim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Oylama geçti, geçti oylama.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bizde bir laf var: “Neden sonra nağara, hoş geldin Bayram Ağa!” derler. İş geçti.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 17, 18 veya 19 Temmuz 2021 Cumartesi, Pazar veya Pazartesi günü birleşimlerinde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın vekiller...

Sayın Turan, neden alınganlık gösteriyorsunuz OHAL Kanunu deyince? Anlaşılmıyor aslında. Gerçekten bu torbanın içinde önemli bazı maddeler var düzenlenmesi gereken ama damgasını vuran OHAL maddeleri. “Neden?” diyeceksiniz. Yani bu iktidar diyor ki gelmiş bir kere daha bu Meclise: “Ya, ben OHAL olmadan bu ülkeyi yönetemiyorum.” diyor. “Yönetemiyorum.” diyor.

Şimdi, bakın, soruyorum Allah aşkına göz altı süresini on iki güne çıkardı OHAL...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yargı kararıyla.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ya, ne kararı olursa olsun, on iki güne çıkardı. Şimdi, neden on iki gün gözaltında ısrar ediyor bu iktidar hâlâ, bu anlaşılmaz. Ya, siz zaten on iki gün gözaltı meselesini yani 4+4+4'ü sadece kendi muhaliflerinize uyguluyorsunuz, başka kimseye değil, muhaliflerinize uyguluyorsunuz.

Şimdi, bakın, İzmir İl Örgütümüzü basıp Deniz Poyraz'ı katletti birisi alçakça, on yedi saat sonra tutukladınız ya, on yedi saat sonra. Böyle bir şey olabilir mi? Herhangi bir soruşturma yok, arkasında ne var yok, HTS kayıtları yok, ilişkileri nedir yok, hiçbir soruşturma yok, 17 saat sonra adamı tutukladınız ama -içeriğine katılmamakla beraber- 104 emekli amiral bir bildiri açıkladılar, dört gün gözaltı, dört gün daha uzattınız, bir dört gün daha... Yani siz kendi muhaliflerinize bunu uyguluyorsunuz, biz bunun için itiraz ediyoruz. Bunun hukukla filan alakası yok.

Şimdi, ikincisi, kamudan ihraçlar meselesi, hükümsüz ihraçlar... Şimdi, burada bir araştırma önergesi verdik, Süleyman Özişik diye bir gazeteci -sizin yandaşınızdır ha, bizimle alakası yok- çıktı bir gün dedi ki: “Ben gerek Süleyman Soylu’ya gerek OHAL İşlemleri Komisyonuna gerek diğer mercilere masum olduğuna inandığım binlerce insanın dosyasını götürdüm, dedim ki: ‘Bu insanlar eğer masum çıkmazsa hesabını benden sorun.’ -öz güvene bakın ya- Araştırmalar yapıldı, hepsinin bir iftiraya kurban gittiği ortaya çıktı ve hepsi görevlerine iade edildi.” OHAL Komisyonu böyle çalışmış, böyle çalışmış yani. Biz burada dedik ki: “Ya, bunu araştıralım, bu nasıl iş, nasıl oluyor? Adamın biri çıkıyor dosyaları İçişleri Bakanına veriyor -nedense- bir de “Komisyona da verdim.” diyor -nedense- ve onun söyledikleri görevlerine iade edilmiş -dedi- siz araştırma önergesini reddettiniz.

Şimdi, yine “Kamudan ihraçları uzatalım.” diyorsunuz, yani “Hukuk olmasın.” diyorsunuz, “Biz bu ülkeyi hukuk olmadan yönetelim.” diyorsunuz. Biz bunun için itiraz ediyoruz Sayın Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu yani başka bir nedeni yok.

Şimdi, dolayısıyla, bu meseleleri konuşunca da alınganlık gösteriyorsunuz, yapmayın, alınmayın. Yani insan hakları, hukuk, demokrasi, evrensel hukuk ilkeleri, hukukun üstünlüğü, bunların hepsini bir kalemde silip atıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Türkiye’nin imzaladığı uluslararası demokratik sözleşmeler, silip atıyorsunuz; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, takmıyorsunuz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını ve içtihatlarını takmıyorsunuz. Bunların hepsini siz yapıyorsunuz ve bunları hatırlattığımız zaman da alınganlık gösteriyorsunuz. Ya “Allah’ın lütfü darbesi.” dediniz buna, 15 Temmuz darbe girişimine “Allah’ın lütfü darbesi.” dediniz ya. Şimdi o Allah’ın lütfunun yarattığı fırsatlardan faydalanmayın artık diye biz uyarıyoruz, bunu da dinlemiyorsunuz ve bütün bu işi de garip bir hâlde Plan ve Bütçe Komisyonuna yaptırılıyorsunuz ya, böyle bir yasa tekniği yok ya! Ekonomiyle ve sosyal meselelerle ilgili çalışma yapması için kurulmuş bir ihtisas komisyonuna yaptırdığınız işlere bakın; diş protez teknisyenleri ve teknikerlerinin meselesi, hava ayırıştırma tesislerinin ormanlık alanlara kurulabilmesi meselesi. OHAL’i bıraktım bir kenara yani böyle bir yasa yapma tekniği var mı? Yapmayın Allah aşkına ya! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Binali Yıldırım Başbakan oldu, ilk açıklaması şuydu: “Torba yasa gelmeyecek, öyle saçmalk olmaz.” Ömrü torba yapmakla geçti. Rejime kasteden 16 Nisan Anayasa değişikliğinde temel argümanımız; Meclis yasa yapacak, kuvvetler ayrılığı olacak, torba yasa olmayacak. Sordular, hep şöyle anlattınız: Zaten torba yasa yeni rejimin ruhuna aykırı; milletvekilleri teklifte bulunacak, öyle eskisi gibi, özellikle dönem sonlarında her bakanlığın, her bürokratin aklına gelen şeylerin içine atıldığı torbalara gerek yok çünkü artık bakanlıklar teklifte bulunamayacak.

Geçtiğimiz günlerde daha, biz direniyoruz ya turizme, Turizm Bakanımız -telefonda kendisine de söyledim, “Ya kamuoyuna çıkın ‘Demokratik parlamenter sisteme dönün.’ deyin ya da benden bu görüşmeyi talep etmeyin.” dedim- “Ben geleyim ya da siz buyurun, ben yasamızı size anlatayim.” diyor. Yani Anayasa’ya karşı muvazaa suçu işliyorsunuz ve bakanlarınız her fırsatta bunu itiraf ediyorlar.

Şimdi, Bülent Turan konu neden oraya gelsin istedi bilmiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – İşte, FETÖ'yle mücadele falan filan... Yahu, torba yasanın yapılışına baktığınızda tam olarak FETÖ imalatı bir iş. Hatırlar mısınız, 2010 yılı, referandum; zehirli maddeler etrafında şeker. Biz hangi maddeye niye karşı çıkacağımızı anlatıyorduk, FETÖ'nün propagandistleri bütün kanallarda diyorlardı ki: "12 Eylül'ü yargılayacağız, ona karşı çıkıyorlar; Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapacağız, ona karşı çıkıyorlar." Biz FETÖ'nün yüksek yargıyı ele geçirmesine karşı çıkıyorduk, onlar şekeri anlatıyordu. Şimdi, biraz uzatalım, biraz itiraz edelim diye bekliyorlar, diyecekler ki: "Özgür Özel kamudaki eczacının katsayısının artırılmasına mı karşı? Dış teknikerlerinin sorunlarına mı karşı? Köy korucularının maaşını asgari ücrete tamamlayacağız ek ödemeyle, ona mı karşı çıkıyorsunuz? Hava ayırıştırma tesislerine mi, tütün üreticilerinin beklediği, Sayın Tutdere'nin mücadelesinin karşılık bulduğu bir şeye mi?" Ama ortaya zehri koymuşsunuz, ormanla ilgili koymuşsunuz, OHAL'le ilgili koymuşsunuz. Ve üç yıllığına uzatacaklardı. Eğri oturup doğru konuşalım arkadaşlar, dedik ki: "Üç yıllığına uzatıyorsunuz da bunun son bir yılını biz kullanacağız, böyle bir şeye ihtiyacımız yok." (CHP sıralarından alkışlar) Ondan sonra iki yıllık... Seçim süresine, ikiye indireceksiniz -bize bu yetkiyi vermekten korktuğunuz için- ikiye indirince seçimden sonra gideceğiniz anlaşılacak diye bir yıla indirerek dönüp dolaşıp bu OHAL maddelerinin gerekliliğini anlatıyorsunuz. Bakın, çok net bir şey söyleyeyim: Geldiğinizde -öyle Tunceli değil, Tunceli temmuzda bitmişti- Diyarbakır ve Şırnak'ta OHAL hem de üçlü koalisyon hükümetinin açık beyanıyla son kez uzatılmıştı, ocak ayında da kendiliğinden son buldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – O günden bugüne bütün kampanyalarda billboardlara "OHAL'i biz kaldırdık." yazdınız. OHAL'i getirdiniz, üç aylığına getirdiniz, burada çıktı Genel Başkan Yardımcınız -şimdi Genel Başkan Vekiliniz- "Üç aylığına getirdik ama kullanmayacağız, bir buçuk aylığına kullanacağız." dedi. Siz OHAL'de referandum yaptınız – dünyanın birçok ülkesinin anayasasına göre yasak- OHAL'de seçim yaptınız çünkü OHAL yetkisi ve baskısı olmadan bir seçime girmeye cesaret edemediniz. Şimdi OHAL'in belli maddelerini fiilen üç yıla, bazı maddelerini de kendi beyanınıza göre bir yıla uzatıyorsunuz. 2021 yılında OHAL yetkileri olmaksızın ülkeyi yönetemeyen bir iktidar varsa o iktidarın dizleri zangır zangır sallanıyor demektir. Dizleri sallanan bir iktidarın ülkeye faydası olmayacağı gibi geleceğe ilişkin ümidi de yoktur. Evet, OHAL yetkilerini alacaksınız, öz güveniniz eksik ve ilk seçimde de gideceksiniz; bunu bütün Türkiye'ye ilan ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, izin verirsiniz yerimden, sataşmalarına değinmek isterim.

Bakınız, İYİ Parti'nin Grup Başkan Vekili "Turizm Kanunu'nu çektiniz, grubunuz buna katılmıyor." tarzı bir tespitte bulundu. Hayır, kanunu çekmedik; planlama yaptık, bunu bütün partilerle paylaştık ve inşallah pazar günü kaldığımız yerden Turizm Kanunu'na devam edeceğiz.

Onun dışında, Sayın Başkan, HDP Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği “Gözaltı süresi on iki gün.” ifadesini revize etmek istiyorum. Arkadaşlar, Ceza Kanunu gereği bizim gözaltı süremiz dört gündür. Bu kanun o dört günü, mahkeme kararı olmak kaydıyla –emniyet değil, savcı değil- 2 defa uzatma yetkisi veriyor ihtiyaç hâlinde, kalabalık vesaire olduğu zamanlarda. Dolayısıyla her uygulamada, her gözaltında “on iki gün” diye bir ifade yok, tam aksine dört günü kolluyoruz, ihtiyaçsa on iki güne çıkarıyoruz.

Onun dışında, bir gazeteciden bahsedilerek Olağanüstü Hâl Komisyonuna aracı olduğu vesaire ithamında bulunuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz ithamda bulunmadık, kendisi söyledi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin, sakin...

Değerli arkadaşlar, Olağanüstü Hâl Komisyonuna aracı olduğu vesaire söylendi. Buna ilişkin kişi hakkında Sayın Bakan da ilgililer de suç duyurusunda bulundu, kişiyle ilgili yargı süreci başladı; evi arandı, bilgisayarına el kondu; bu iddiaya ilişkin her türlü yasal tedbir alındı. O yüzden buradaki retten bahsedilebilir.

Yine, onun dışında “‘Torba yasa gelmeyecek.’ vaadiniz vardı. Niye getirdiniz?’ deniyor. Aslında teknik olarak ve hukukçu olarak itiraf ediyorum, ilan ediyorum: Torba yasa usulü, şekli iyi bir usul değil, bunu söylüyorum, bundan rahatsızım. “Ancak niye yapıyorsunuz?” Bir günde 38 defa yoklama alırsanız, bir günde tüm konu dışındaki meseleleri buraya taşırsanız, kanundan başka her şeyi görüşmek durumunda kalırsak bunu yapmak zorunda kalıyoruz. Eğer makul muhalefet tarzı olsa makul iktidar tarzı da olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Turan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Makulünüz olmayacak mı sizin?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ali Şeker, bir daha söylüyorum: Torba yasada benim kadar senin de kusurun var.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Niye bizim komisyonlara getirmiyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Siz katılmayabilirsiniz, ben söylüyorum.

Onun dışında, torba yasa ve benzer yasalarla ilgili daha soğuk akılla meseleye yaklaşırsak, konuları, maddeleri beraber daha iyi değerlendirme imkânı bulsak, inanın, torba değil, normal yasayı teklif ederiz ama dün, bir günde 6 madde görüştük Sayın Başkan, bir kanun altı ay sürmez ki ya. Biz iktidarı, halkın beklentileri var, bazı konuları hızlıca yapmak durumundayız. O yüzden çok tercihimiz olmasa bile Meclis çalışma usullerinden dolayı bunu yapmak durumunda kalıyoruz.

Onun dışında “OHAL OHAL OHAL” dendi. Bakınız arkadaşlar, bu kanun teklifinde “OHAL” diye itham edilen 3 madde var. Sanki tüm OHAL eski maddeleri geliyormuş gibi bir ifade doğru değil. 3 maddenin özeti: Tutukluluk süresi -izah ettim- kamu ihraçları, bir de TMSF yetkileri; 3 yetki var sadece. Olağanüstü hâl çok daha büyük bir iddiaydı, burada 3 tane maddeye ilişkin bunları söylüyorsunuz. Bunların süreli olduğunu bir daha hatırlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, Sayın Başkanın “Siz gidiyorsunuz, biz geliyoruz.” tarzı esprilerini, tespitlerini biz on beş seneden beri dinliyoruz. Millet ne derse o ama anketler de kamuoyu da gösteriyor ki -Allah ömür versin, göreceksiniz- Cumhur İttifakı’yla beraber daha çok uzun yıllar bu milletin her türlü emeğinde olmaya devam edeceğiz Sayın Başkanım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Turan’ın söylediği iki şeye çok kısa bir not düşmek istiyorum. Bir tanesi, 4+4+4 elbette mahkeme kararıyla, bunu tartışmıyoruz ki. Bunu, dört günü on ikiye çıkarma meselesini niye devam ettiriyorsunuz? Politik olarak bunu eleştiriyoruz biz, yapılış usulünü tartışmıyoruz ki şimdi burada. Bunu bir kenara koyalım.

İkincisi: Süleyman Özışık isimli şahsın kendi söyledikleri, “soruşturma” vesaire diyorsunuz. Ya, adamı soruşturun da -onunla ilgili bir şey demiyorum, o sizin yakınınızdı üstelik, sürekli sizi savunuyordu, biliyorsunuz, sizi savunuyordu- esas soruşturulması gereken İçişleri Bakanı. “İçişleri Bakanına verdim ben bunları, Komisyona verdim, OHAL Komisyonuna verdim.” diyor. Ya, OHAL Komisyonu İÇİŞLERİ Bakanının soruşturulması gerekiyor “Siz böyle bir adamdan dosya aldınız mı?” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Bakan şikâyetinde bulundu, “Yalan.” dedi, savcıya gönderdi Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Efendim, Sayın Bakan tabii ki “Yalan.” diyecek, “Aldım ben dosyaları, gerekeni yaptım.” mı diyecek? Soruşturulması gereken yer orasıdır esas itibarıyla. Adam başka, adamı soruşturun, dava açılınsın, ne olursa olsun. Öbür tarafa bakmıyorsunuz siz, sorun oradan kaynaklanıyor. Bu iktidarın koruduğu, koruduğunuz, OHAL Komisyonu ile İçişleri Bakanındır. Her türlü hukuksuzluğu yapan yerleri koruyorsunuz.

Ya “FETÖ borsası” diye bir laf çıktı ortaya, onu da sizin arkadaşlarınız ortaya attı biliyorsunuz, biz atmadık. Onu bile soruşturmadınız ya, doğru mu yanlış mı diye. Ama işte bu Süleyman Özışık’ın söylediği de bu FETÖ borsası lafının maalesef haklı olduğunu gösteren bir itirafır esas olarak. Bunu da söylemiş olayım.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Efendim, konu yargıda.

BAŞKAN – Sayın Özel...

39.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, gerçekten “Torba kanunla ilgili muhalefet suçlanabilir mi?” diye sorsanız “O kadarını da yapmazlar.” dersiniz. Diyor ki: “Yoklama aldınız diye...”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben Sayın Bülent Turan’a şunu tavsiye ederim: Adalet ve Kalkınma Partisinin on dört ay süreli –ki bunun on bir ayında Meclis açık- muhalefet dönemine bir baksın.

Süre itibarıyla yani ay başına düşen, gün başına düşen süre itibarıyla en çok gensoru veren muhalefet partisidir Adalet ve Kalkınma Partisi. En çok yoklama isteyen partidir Adalet ve Kalkınma Partisi. Grup başkan vekilleri, üçlü koalisyon döneminde yaptıkları İç Tüzük'ten kaynaklı muhalefetle -ki o zamanlar çok daha geniş yetkileri olan muhalefet partilerinin- âdeta, deyim yerindeyse o dönem iktidar partisinin anasından emdiği sütü burnundan getirmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bugün dönüp on dokuz yıl sonra, İç Tüzük'ün verdiği olanakları, hem de çok daraltılmış olanakları kullanan bir muhalefet partisine “Siz, 38 kere yoklama isterseniz...” diyor, istenen yoklama sayısı 7. “Dün 6 madde yapabildik.” diyor, dün madde yapmadık, 15 Temmuzdu ama bir önceki gün yaptığımız, geçen madde sayısı 13. Yani verilen hiçbir rakamda tutarlılık yok. Ben gün sonunda döner bakarım, mesela salı günü 3 madde geçti ama çarşamba günü 13 madde geçti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ortalaması ne?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 38 yoklama külliyan yalan; 38 yoklama varsa Başkan söylesin, ben 38 bin kere geri alayım lafımı. Ama rakamları mübalağayla, abartıyla sizi dinleyenleri ikna edeceğinizi sanıyorsanız biz buna teslim olmayız, hakikate sığınırız.

Ayrıca, torba kanunda, devamlı kanunda yoklamaya çok bakmayacaksınız. Kamu İhale Kanunu'nu geldiğin günden beri 198 kez değiştirmişsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Doğru değil.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Bu doğru mu? Kayıtlar doğru mu?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Düzeltiyim; bir kanunda 198 kez değişiklik yapılıyorsa orada ya bir beceriksizlik ya bir basiretsizlik ya da apaçık bir art niyet vardır. Suistimalci bir iktidarın suistimalci yasama tekniklerine karşı elimizdeki İç Tüzük'ün ve Anayasa'nın verdiği bütün imkânları kullanarak milletin hakkını savunmaya, sorunları dile getirmeye, sizin yaptırdığınız istismarcı yasamaya da direnmeye devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, kayda geçsin, uzatmayacağım.

Sayın Özel'in İç Tüzük'ten kaynaklı kullandığı ne kadar hakkı, yetkisi varsa bizim de o kadar var; yoklama da bir haktır. Torba yasa da haktır Sayın Başkan.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 17, 18 veya 19 Temmuz 2021 Cumartesi, Pazar veya Pazartesi günü birleşimlerinde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, yoklama talebiniz var.

Sayın Özel, Sayın Sındır, Sayın Sümer, Sayın Hamzaçebi, Sayın Ünver, Sayın Tutdere, Sayın Şeker, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Ünsal, Sayın Bakan, Sayın Kasap, Sayın Arı, Sayın Göker, Sayın Antmen, Sayın Aygun, Sayın Özdemir, Sayın Kaboğlu, Sayın Çakırözer, Sayın Bingöl.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 17, 18 veya 19 Temmuz 2021 Cumartesi, Pazar veya Pazartesi günü birleşimlerinde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin Anayasa'nın 93'üncü ve İç Tüzük'ün 5'inci maddelerine göre 1 Ekim 2021 Cuma günü saat 14.00'te toplanmak üzere tatile girmesine; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.42

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, herhâlde sunuştan sonra konuşurum, geçen sefer öyle takdir ettiniz ya...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, 277 sıra sayılı Teklif’le ilgili Anayasa’ya aykırılık üzerinden iddialarımız var ama geçen sefer “Önce kanunun sunuşunu yapayım, sonra...” diye takdir ettiğiniz için onu bekliyordum efendim.

BAŞKAN – Şimdi takdir sizin efendim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 11, 20 ve 23’üncü maddelerinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve Komisyona iade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

Sayın Başkanım, oturan Komisyondan, kabul edilen AK PARTİ önergesinden ve sizin sunuş konuşmasına başlamanızdan 277 sıra sayılı torba Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlamak üzere olduğumuz anlaşılıyor. Sayın Başkanım, bizim bu kanunun görüşülmesiyle ilgili, kanunun içerdiği 3 madde üzerinden -bunlar 11’inci, 20’nci ve 23’üncü maddeler- çok ciddi Anayasa’ya aykırılık iddiamız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elbette her bir Anayasa’ya aykırılık iddiası çok önemli ama bu Anayasa’ya aykırılık iddiası, daha önce eşine rastlanmamış bir durum. Daha doğrusu, üç yıl önce bir kez yapıldı, biz bunu Anayasa Mahkemesine taşıdık, Anayasa Mahkemesi bu konuda henüz esastan görüşme yapmadığı için de durumun vahameti ortada duruyor. Görüşse aslında iptal edeceğini ve bir daha böyle bir düzenleme gelmeyeceğini biliyoruz.

Şöyle ki efendim: Anayasa’nın 119’uncu maddesi olağanüstü hâlin ne şekilde ilan edilebileceğini ve ardından Meclisin nasıl toplantıya çağırılıp, bu konuyu müzakere edip derhâl karara bağlayacağını tayin etmiş. Burada, ancak ve ancak olağanüstü hâl kapsamında engellenebilecek veya ertelenebilecek bazı hakların kısıtlanması ya da ertelenmesi söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anayasa'mızın 15'inci maddesi anayasal hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasının ancak Anayasa'nın 119'uncu maddesindeki şartlarda yani OHAL şartlarında ve OHAL ilan edildikten sonra olabileceğini söylüyor, o kapsamdaki tutukluluk sürelerinin uzatılması ya da devlet memuriyetinden idari kararlar uzaklaştırma ya da Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yargı kararı olmaksızın şirketlere kayyum atanması gibi ancak OHAL yetkilerinde olabilecek düzenlemeler yasayla yapılmaya çalışılıyor. Hâl böyle olunca, hem açık bir Anayasa'ya aykırılık yani kanun yoluyla kısmen OHAL ilan etme hem de daha sonra bu konuda bazı... Yani bu kabul edilemez bir durum olmasına rağmen diyelim ki usul tartışması talebimizi reddettiniz, diyelim ki Meclis görüştü, diyelim ki vardık ve bu kanunu geçirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman Anayasa'nın 90'ıncı ve 148'inci maddeleri, ilan ettiğimiz OHAL'i Avrupa Konseyine bildirme, uluslararası muhataplarımıza bildirme ve "Türkiye'de OHAL uygulanıyor." diye bunu ilan etme ve diğer ülkelere bildirme zorunluluğu, Konseye bildirme zorunluluğu getiriyor ama "Kanun çıkardık." diye Konseye bildiremezsiniz. Bu da bizim uluslararası anlaşmaları düzenleyen 90'ıncı maddedeki yükümlüğümüzü ihlal etmektedir. Türkiye Cumhuriyeti devletini açıkça sıkıntıya sokacak yani "Sen OHAL yetkileri alıyorsun, Konseye bildirmiyorsun." ya da "OHAL yetkilerini kanunla düzenliyorsun." gibi Türkiye'deki hukuk güvencesini de sıkıntıya sokacak, Türkiye'nin uluslararası itibarını sıkıntıya sokacak, dolaylı yoldan hatta doğrudan ekonomimizi etkileyecek bir yanlış tekrarlamak üzereyiz. Bu durumda biz, bunun Genel Kurulda görüşülemeyeceğini, Başkanlık Divanı tarafından Komisyona iade edilmesi gerektiğini düşünüyoruz; bu konudaki tutumunuzu bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Eğer Komisyona iade ederseniz, "Anayasa'ya aykırıdır, biz bunu görüşemeyiz..." Yani mesela biz bugün çıksak, bir salı günü Cumhuriyet Halk Partisi olarak İç Tüzük 37'ye göre Anayasa değişikliği getirsek size ne diyeceksiniz? "Arkadaş, bu kanunla olmaz ki, siz bunu 200 vekille isteyip 360 vekille referandumla ya da 400 milletvekilinin desteğiyle ancak yapabilirsiniz." Nasıl ben buraya Anayasa değişikliğini İç Tüzük 37'yle doğrudan gündeme alınacak bir kanun teklifi gibi getiremezsem, örneğin muhtar seçimlerinin beş yılda bir değil dört yılda bir yapılmasını nasıl reddedeceksiniz bunu da o kadar net bir şekilde reddetmeniz lazım. Bunu yapmanız sorumluluğunuzdur, Başkanlık Divanının sorumluluğudur; bunu yapmamanız durumunda çok açık bir anayasal ihlal ortaya çıkacaktır.

Tutumunuzu bekliyoruz. Tutumunuzu netleştirirseniz buna karşı gerekiyorsa usul tartışması açacağız.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Bazı maddelerinin Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle Komisyona iade edilmesi istenen 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlamak istemesi nedeniyle Başkanın tutumunun İç Tüzük'e uygun olup olmadığı hakkında

BAŞKAN – Usul tartışması açacağız efendim.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Lehte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Lehte...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Yani tutumunuzu sürdüreceksiniz, iade etmeyip görüşmelere devam mı ediyorsunuz?

BAŞKAN – Yani böyle bir şeyimiz olmadığından mecburen bir usul tartışmasına geçeceğiz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tutumunuzun aleyhinde söz istiyoruz efendim.

BAŞKAN - Aleyhte Özgür Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grubumuz adına aleyhte doğrudan “İbrahim Kaboğlu” olarak kaydedebiliriz efendim.

BAŞKAN – Lehte kim konuşacak efendim?

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Lehte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz de hocamızın öğrencisi Abdullah Bey’e söz verelim o zaman, ayıp olmasın.

BAŞKAN – Lehte Abdullah Güler.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yani Abdullah Bey iyi savunamazsa hoca iyi öğretememiş dersin, beğenmezlerse hoca iyi öğretmemiş.

BAŞKAN - Aleyhte ikinci söz?

Sayın Oluç, sizin miydi aleyhte ikinci söz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yok, hayır.

BAŞKAN – Lehte Sayın Abdullah Güler.

Buyurunuz Sayın Güler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Başkanlığımızın almış olduğu tutum üzerine, lehinde söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, mevcut 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'mizin üzerinde yapılan Anayasa'ya aykırılık iddiası konusunda birkaç konuyu ifade etmek istiyorum. Mevcut yasa teklifi Meclis Başkanlığına verildiği andan itibaren, Meclis Başkanlığının ilgili yasama uzmanları ve incelemesiyle beraber, burada ilk aşamada Anayasa'ya aykırılık konusunda bir inceleme safahatı gerçekleştirilmektedir. Daha sonra ilgili komisyon, görevlendirilen komisyon da yine, burada İç Tüzük'ümüzün 37 ve 38'inci maddeleri kapsamı içerisinde mevcut yasa teklifinin Anayasa'ya aykırılığı konusunda görüşmelerini yapmak suretiyle bu değerlendirmeyi yapmaktadır. Bu ikinci safahatı da geçmiştir şu andaki ilgili yasa teklifimiz.

Yine, Genel Kurulda biraz önce AK PARTİ Grubu olarak bir grup önerimiz olmuştu ilgili yasa teklifinin öncelikli olarak görüşmelerde ele alınmasıyla ilgili. Yine bu da Genel Kurulun onayına sunulmuş ve Genel Kurulda da bu safahatta, netice itibarıyla Genel Kurulda görüşmelerine başlanılmasına karar verilmiştir. En nihai safhada ise, mevcut kanun teklifinin Genel Kurul görüşmeleri tamamlandıktan sonraki aşamada yasalaşması hâlinde yine, ilgili İç Tüzük gereğince bu yasa teklifine karşı Anayasa Mahkemesi nezdinde iptal davasıyla beraber hukuki süreç devam ettirilebilecektir.

Dolayısıyla, Başkanlığımızın almış olduğu, lehe olan hususu onayladığımızı ve uygun gördüğümüzü ifade ediyor, yüce Meclisi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte, Sayın İbrahim Kaboğlu Hocamız.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; torba yasa olarak karşımıza gelen bu metin aynı zamanda adsız torba yasadır. Torba yasa ve adsız torba yasa aslında Anayasa madde 2'ye aykırıdır; hukuk devleti ve hukuk güvenliği ilkesine, öngörülebilirlik, anlaşılabilirlik ve ulaşılabilirlik ilkesine. Komisyon bu konuda tamamen yetkisizdir. Komisyonun yetkisizliği, esasen, bu önerinin 11'inci, 20'nci ve 23'üncü maddeleri açısından açıktır ve biz bunu İç Tüzük madde 20, 34 ve 38 açısından öne sürdük, defalarca öne sürdük Komisyonunda fakat bu taleplerimiz dikkate alınmadı; geri çekilmedi, iade edilmedi veya karara bağlanmadı. Gerçekten hem uzmanlık ilkesine hem Anayasa'ya aykırılık ilkesine hem de Anayasa'ya uygunluk denetimine sahip olduğumuz münhasır yetki ilkesine saygı gösterilmedi. Bu uzatma aslında üç yıl önce Adalet Komisyonu tarafından yapılmıştı, şimdi Plan ve Bütçe Komisyonu... Yetki dâhilinde bile olsaydı mümkün değildi çünkü Plan ve Bütçe Komisyonunun yetki alanına girmiyor. Bu aslında Cumhurbaşkanının yetkisine giren bir alanda düzenleme olduğu hâlde, Cumhurbaşkanı veya Yardımcısı bir yana, hiçbir temsilci bulunmamaktaydı Cumhurbaşkanlığından. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi zaten torba yasa üzerine denetim yapamıyor ama bu şekilde torba yasalar Anayasa Mahkemesini felç ettiğinden, bu konuda Anayasa Mahkemesine yaptığımız başvuru da henüz sonuçlanmamış değil.

Fakat, esasen, burada üzerinde vurgu yapılması gereken husus şudur: Değerli vekiller, sadece iki anayasal rejim var; şu anda uygulamakta olduğumuz olağan hukuk rejimi, bir de Anayasa madde 119 gereği ilan edilecek olan olağanüstü hâl ve o durumda, Anayasa madde 15 devreye girer ve Türkiye Büyük Millet Meclisi de dört ayda bir bunu denetler. Bu bakımdan Türkiye'de üçüncü bir rejim, bir hibrit durum bulunmamaktadır. Gerek 7145 sayılı Yasa'yla yapılan uzatma gerekse şimdi önerilen uzatma aslında Anayasa dışı, her iki anayasal düzen dışında yer alan, tamamen fiilî bir durumu ifade etmektedir; bu bakımdan Anayasa'ya tümenden aykırıdır. Sadece Anayasa'ya bu şekilde aykırılıkla kalmıyor, aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası yükümlülüklerine aykırılık teşkil etmektedir çünkü Anayasa madde 119 gereği olağanüstü hâl ilan edildiği zaman, Anayasa madde 15, Avrupa Sözleşmesi madde 15 gereği Avrupa Konseyine ve Birleşmiş Milletlere bildirimde bulunmaktadır, oysa burada böyle bir bildirim yapılmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ayrıca böyle bir uzatma Anayasa Mahkemesi kararlarına da aykırıdır çünkü burada oyladığımız -yaklaşık üç yıl önce- 7151 sayılı Yasa'nın ilgili maddeleri Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir, özellikle iltisak ve irtibat konusunda Millî Güvenlik Kuruluna yetki veren kısmı iptal edilmiştir, oysa bu uzatma yine Millî Güvenlik Kurulunun karar alabileceğine dair düzenleme içermektedir; bu bakımdan, bu yönüyle de Anayasa'ya aykırıdır.

Anayasa'ya karşı hile söz konusudur. Bu yetkiyi sadece Cumhurbaşkanı kullanabilir; 4 neden varsa, şiddet hareketleri varsa, kamu düzeni ciddi biçimde bozulmuşsa, ağır ekonomik bunalım varsa veya salgın hastalık varsa Cumhurbaşkanı kullanabilir. Salgın hastalık var, onun için kullanmıyor; ağır ekonomik neden var, onun için kullanmıyor; birinci ve ikinci neden için haydi haydi kullanmayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Yetki analizi de yapılmamıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok kısa şey yapalım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Komisyon da çok üstelediğimiz hâlde, üç yılda ne yaptınız? Anayasa dışı bu uzatma sonucu üç yılda ne yaptınız? Hangi yetkileri kullandınız, hangi önlemleri aldınız ve hangi tür kamu düzenini sağladınız? Bu konuda, Komisyon da sürekli dile getirdik fakat hiçbir biçimde üç yılda, üç yıllık uygulamayla yapılan etki analizi bizim önümüze getirilmedi, getirilemedi. Üç yılda ne yapacaksınız? O konuda da herhangi bir rapor sunulmadı. Ve gerçekten, parti başkanlığı yoluyla tek kişi yönetiminin Türkiye’yi getirdiği durumu, iki günlük Komisyon görüşmelerinde -ne kadar yetersiz, ne kadar etkisiz kamu yönetimi ve özellikle bakanlar adına orada bulunuyorlar- hiçbir bilgi veremedikleri, hiçbir ciddi ve sağlıklı bilgi veremedikleri için bunu da görmüş olduk. Dolayısıyla, bu, çok yönlü olarak Anayasa’ya aykırıdır.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, malumları olduğu üzere, (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından görüşülüp karara bağlanmış, komisyon raporu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça da 277 sıra sayısıyla bastırılarak milletvekillerine dağıtılmıştır. Teklif, 16 Temmuz 2021 tarihinde AK PARTİ grup önerisinin Genel Kurulda kabulüyle Genel Kurul gündemine girmiştir. Bütün bu aşamalardan geçerek Genel Kurul gündemine girmiş söz konusu teklifle ilgili olarak, Başkanlığımızın söz konusu raporu görüştürmemek veya Komisyona iade etmek gibi yetkisi bulunmamaktadır.

Genel Kurulda teklifin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Anayasa’ya aykırılık iddialarının dile getirilmesi mümkündür. Genel Kurulun bu görüşmelerden sonra Anayasa’ya aykırılık iddialarını ciddi göyerek maddelere geçilmesini reddetme yetkisi bulunmamaktadır. Yine, İç Tüzük’ün 84’üncü maddesine göre teklifin belli bir maddesinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler diğer önergelerden önce oylanır.

Görüldüğü gibi, bir teklifin Anayasa’ya aykırı görülmesi hâlinde, gerek komisyon da gerekse Genel Kurulda reddedilmesine olanak tanıyan çok sayıda İç Tüzük kuralı bulunmamaktadır. Ancak teklifin görüşmelerine başlanmadan önce Anayasa’ya aykırılık iddialarını görüşmek İç Tüzük’e uygun değildir. Bu çerçevede söz konusu talebe ilişkin tarafımızca yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

Kanunun tümünün görüşmelerine geçilmesi hususunda tutumumda değişiklik olmamıştır.

Genel Kurulun bilgisine sunulur.

Buyurunuz Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, torba kanun olması nedeniyle 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin temel kanun olarak değil İç Tüzük’ün 81’inci maddesine göre görüşülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Anayasa’ya aykırılıktan ötürü iade etmenizle ilgili usul tartışmasını tüketmiş bulunuyoruz yani hayal kırıklığı içindeyiz ama durum böyle.

Şimdi görüşmelerine başlayacağımız kanun teklifi 21 farklı değişiklik yapıyor; bunun 19’unu kanunda, 2 tanesini kararnamede yapıyor ama toplam 26 madde. Yani safkan bir torba yasayla karşı karşıyayız. Daha torba yasa olmaz yani bazı yerde oluyor ya, 10 madde 1 kanunda, 7 madde 1 kanunda, 3 madde... Ona da “torba” diyoruz, o da torba ama bu safkan bir torba yasa.

Bu torba yasanın görüşmeleriyle ilgili biraz önce alınmış grup kararını da uygulayacak olursak bunu normal müzakere yöntemi olan 81’e göre değil -ki normaldir; istisnası temel kanundur, 91-temel kanun olarak görüşüleceği anlaşılıyor.

Şimdi, bu görüşmeye geçecek olduğumuzda şöyle bir şey olacak: Biz maddeler üzerinde konuşamayacağız, ancak ve ancak bölümler üzerinde on dakika süreyle konuşacağız. 13 maddelik bölümde on dakika süresi olacak bir arkadaşın, 1 kişi konuşacak, sonra da hep birlikte bunu oylayacağız. Burada mesela, tütün üreticilerinin beklentisiyle ilgili madde üzerinde de, eczacıların katsayısı hakkında da, köy korucularının maaşı hakkında da, tutuklama süreleri hakkında da grupların konuşma hakları yok ama burada her bir maddenin örneğin Anayasa'ya aykırılığını iddia edebilirim ya da o maddede değişiklik önerebilirim ya da tütünle ilgili düzenlemede bir yıl değil, altı ay değil, bunun işte Cumhuriyet Halk Partisi iktidarına kadar, bir buçuk yıl, iki yıl sonraya kadar ertelenmesini -ki sorunu çözeyim diye- bekleyebilirim. Bunların her biri için 1 tane önerge hakkı var. Anayasa'ya aykırı dersin tarihi tartışmıyorsun, Anayasa'ya aykırı dersin katsayısının miktarını tartışmıyorsun. Böylelikle şu ortaya çıkıyor: Torba yasa ile temel kanunu bir araya getirince muhalefetin yasamaya katkısı imkânsız hâle geliyor belli alanlarda. Hele hele biraz önceki beyanınızda “Anayasa'ya aykırılığı da git o maddede söyle.” diyorsunuz. İç Tüzük 81'e göre olsa 7 önerge hakkı var, 91'e göre 2 önerge hakkı var. Grupların önerge hakkı saklı yani hiçbir gruba 1'den çok önerge hakkı düşmüyor. Anayasa'yla tüket o hakkını diyorsunuz, kanuna müdahale etme diyorsunuz; batırsınlar, çıkarsınlar, getirsinler diyorsunuz; bu olmaz.

Biz bir torba yasanın temel kanun olarak ele alınmasının Meclisin varlık sebebine karşı olduğunu düşünüyoruz; bırakın İç Tüzük'e aykırılığı, Anayasa'ya aykırılığı, Meclisin varlık sebebine aykırı olduğunu düşünüyoruz. Bu kanunun Meclis Başkanlığına iade edilip, Meclis Başkanının zaten bunu hiç işleme almayıp, ayrı ayrı komisyonlarda değerlendirilip temel kanun olarak, torba kanun olarak değil, ayrı ayrı kanunlar olarak getirilmesi ya da temel kanun olarak değil, İç Tüzük 81'e göre müzakereye açılması gerektiğini değerlendiriyoruz. Bu yönde bir karar vererseniz çok hayırlı bir karar olur. Aksi takdirde, tutumunuzu usul tartışması açmak suretiyle tartışmak istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Turan...

42.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, tabii ki takdir zatıalınızın, İç Tüzük'te her türlü usul talebi değerlendirmesi size ait ancak konuya ilişkin çok tartışma yaptık şimdiye kadar. Bu konuda da çok fazla çalışma yapıldı, taraflarla beraber Komisyonla görüşmeler yapıldı. “Torba yasa” diye ifade edilen uygulama ilk defa yapılan bir uygulama değil. Dolayısıyla usul tartışmasının uygun olmadığı kanaatindeyiz ama takdir sizin Sayın Başkanım.

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Torba kanun olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni temel kanun olarak görüşmeye açmak istemesi nedeniyle Başkanın tutumunun İç Tüzük'e uygun olup olmadığı hakkında

BAŞKAN – AK PARTİ grup önerisinin kabulüyle teklifin görüşmelerinin İç Tüzük 91'inci maddeye göre yapılması kabul edildi; tutumum da bu yöndedir efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ederiz Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Usul tartışması açıyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Lehte...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhte...

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Lehte...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Aleyhte...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Aleyhte...

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Aleyhte...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Takdir sizin Başkanım.

Açmayabilirsiniz Başkanım, takdir sizin.

BAŞKAN – Lehte Ramazan Can, aleyhte Özgür Özel, lehte Ahmet Özdemir, aleyhte Abdullah Koç. Lehte Ramazan Can.

Buyurunuz Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Meclis Başkan Vekilimizin tutumu istikametinde olduğumuzu belirtiyorum.

Bu, Gündem; bu Gündem Danışma Kurulu ve grup önerisiyle... Danışma Kurulu oy birliğiyle karar alıyor, İç Tüzük 19'a göre, eğer anlaşma olmazsa da grup önerisi getiriliyor ve burada, Genel Kurulun takdiriyle, AK PARTİ'nin grup önerisinde 277 sıra sayılı Yasa Teklifi'ni Gündem'in 1'inci sırasına aldık ve aynı Gündem'de "Temel yasa olarak görüşülmesini öneriyoruz." dedik. 13+13, iki bölümden mürekkeptir ve iki bölümden mürekkep kanun teklifinin Gündem'in 1'inci sırasına alınması Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki milletvekillerinin kahir ekseriyetiyle kabul edildi. Dolayısıyla, Gündem oluştu. Gündem oluştuktan sonra Meclis Başkan Vekiline dönerek "Bu Gündem'den sarfınazar edin." demek doğru değildir, hukuki de değildir. Dolayısıyla, eğer Anayasa'ya aykırılık, aynı şekilde ve diğer taraftan da torba yasayla ilgili itirazlar varsa grup önerisinin kabulünde bu tartışmanın yapılması daha isabetli olacaktır. Ayrıca, İç Tüzük'te temel kanunlar 91'inci madde... Burada, bir hukuk dalında sistematik olarak konu bütünlüğü arz eden hadiselerde kümülatif olarak kanun teklifi hazırlanabilir.

Netice itibarıyla, Anayasa Mahkemesine de gitmiştir temel yasa. Anayasa Mahkemesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama ekonomisi açısından, süre ekonomisi açısından, rasyonel çalışması açısından buna cevaz vermiştir. Netice itibarıyla, teamüller de bu manada oluşmuştur; gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı gerekse uygulamalarındaki tutumlar bu yönde, bu cihette istikamet bulmuştur. Netice itibarıyla, tabii ki usul tartışması, Anayasa'ya aykırılık tartışması ve temel yasa olup olmadığıyla ilgili tartışmalar gerek komisyonda gerekse Genel Kurulda meşru olarak ileri sürülebilir. Anayasa'ya aykırılık iddiası Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kuruluna önergeler yoluyla getirilebilir. Netice itibarıyla, buradan da bir sonuç alınamazsa -38'inci maddeye göre evvelemerde Komisyon da aynı şekilde önergeler verilebilirdi- buradan da netice alınmadığı zaman... Zaten Anayasa Mahkemesinin kuruluş sebeplerinden biri de budur. Kaldı ki Anayasa Mahkemesine gerek Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekillerinin sayısıyla gerekse mahkemelerde iddianın somut norm denetimi yoluyla, kazai yani yargısal denetiminin mahkemeler boyutuyla ileriye götürülmesinde mahkemenin ciddi bulması hâlinde de Anayasa Mahkemesine götürülebilir ve Anayasa Mahkemesi de bu konuda karar verir, bu karar da hepimizi bağlayıcıdır. Netice itibarıyla da gerek temel yasa açısından gerekse Anayasa'ya aykırılık açısından İç Tüzük'ün bu hükümleri caridir, yerindedir, pozitifdir.

Genel Kurulun takdirlerine arz ediyor, saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Abdullah Koç, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu torba kanun teklifinin Anayasa'ya çok aykırı bir şekilde gündeme getirildiğini biz Komisyon aşamasında defaaten dile getirdik; sadece ve sadece Anayasa'nın 119'uncu maddesine aykırı olmadığını, Anayasa'nın birden fazla maddesine aykırı olduğunu çok net bir şekilde dile getirdik. Bunun Anayasa'ya aykırı olduğu hükümlerden bir tanesi... Bu, Anayasa'nın 10'uncu maddesine aykırı, Anayasa'nın 19'uncu maddesine aykırı, Anayasa'nın 38'inci maddesine aykırı ve biz birçok Anayasa maddesinin ihlaline neden olabilecek bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Peki, burada ne getiriliyor değerli arkadaşlar? Bakın, biraz önce bu kürsüde yine dile getirildi; öncelikle, olağanüstü hâl uygulaması yapılabilmesinin şartları var ve olağanüstü koşulların olması gerekiyor. Bu olağanüstü koşulları dile getirecek ve aynı zamanda bu yetkiyi kullanabilecek olan Cumhurbaşkanının, bu konuda karar verdikten sonra bu olağanüstü hâl uygulamasını derhâl Meclisin gündemine getirip Meclisin onayını almasını gerekiyor. Şu koşullara baktığımız zaman ortada bir olağanüstü hâl uygulaması var mıdır? Ortada bir olağanüstü hâl uygulaması söz konusu değil. Ama olağanüstü hâl uygulaması olmamasına rağmen ne yapılıyor? Bu mevcut olan torba yasayla, mevcut olan olağanüstü uygulamalara devam ediliyor yani Anayasa'nın 119'uncu maddesi çok açık bir şekilde rafa kaldırılıyor.

Bunun yanı sıra ne yapılıyor? Biraz önce de dile getirildi, biz şu anda “Temel kanun olarak görüşülür mü, görüşülmez mi?” diye İç Tüzük'te mevcut olan hükümlere aykırılık teşkil edebilecek nitelikte bir uygulamayla karşı karşıya kalıyoruz. Bakın, “torba kanun” denildiği zaman, birden fazla kanun, birden fazla temel hak ve hürriyetleri etkileyebilecek olan hususlar getirilip, bir torbanın içerisine koyulup ondan sonra tartışılmadan, Anayasa'ya aykırı olan hususlar dikkate alınmadan komisyonlardan geçiriliyor ve Genel Kurulun gündemine getiriliyor.

Peki, bu aynı zamanda neye çok aykırı bir şekilde dile gelecek? Anayasa “İkinci Kısım”da yer alan temel hakları etkileyen çok net hükümler içermektedir. Temel haklar nelerdir? Şu anda Türkiye’de zaten askıda olan temel haklar söz konusu. Bu mevcut olan torba yasayla, torba kanun teklifiyle, etkili ve aynı zamanda kaliteli bir yasama sürecinin de imkânı ortadan kaldırılıyor. Dolayısıyla, mevcut olan, şu andaki kanun teklifinin çok yönlü bir şekilde Anayasa'ya aykırı olduğuna, birden fazla Anayasa hükmünü ihlal ettiğine dair bizim görüşümüz nettir. Dolayısıyla, bu hâliyle, Başkanlıkça, mevcut kanun teklifinin derhâl geri çekilmesi ve aynı zamanda Adalet Komisyonunu ilgilendiren, Anayasa Komisyonunu ilgilendiren, temel kanun yönünde olan maddelerinin derhâl bu komisyonlara tevdi edilmesi ve iade edilmesi gerektiğini söylüyor; aleyhte oy kullanacağımızı belirtiyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte Sayın Ahmet Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri... Başkanım, usul tartışmasıyla ilgili tarafınızın kararı üzerine, kararınız lehine söz aldım.

Öncelikle şunu söylemek istiyorum: Saygıdeğer Grup Başkan Vekilinin ilk yaptığı usul tartışmasında, aslında Başkanımızın tutumuyla bu konu bence nihayetlenmiştir ve kanunun görüşülmesiyle ilgili Başkanımız irade beyan ettiği için, bu konuda yeni bir Anayasa'ya aykırılık iddiasının ve yeni bir usul tartışmasının ancak İç Tüzük 84'e göre maddeler üzerinde bir Anayasa'ya aykırılık iddiası şeklinde yapılabileceğini düşünüyoruz. Bu yüzden, yapılacak bu ikinci usul tartışmasının... Aslında, Meclisin usulünde böyle bir tartışma yöntemi olmadığını düşünüyorum.

İç Tüzük, bize, torba kanunla ilgili düzenleme yapma konusunda tercihen bir cevaz veriyor, biz de bu hakkı kullanarak birçok önemli konuyu içeren bir kanun teklifi getiriyoruz. Aslında, bu kanun teklifiyle şu anda vatandaşlarımızın beklediği birçok önemli konu gerçekleşmiş olacak.

Genel Kurul kendi gündemine hâkim bir şekilde çalışıyor. Genel Kurul bu konuda bize icazet veriyorsa artık burada bir usul eksikliği ya da bir Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulunmanın doğru olmadığını düşünüyorum. Kaldı ki getirdiğimiz, “torba kanun” diye nitelendirdiğiniz ve usule uygun olmadığını düşündüğünüz kanun teklifiyle aslında bu süre içerisinde birçok konuyu, vatandaşlarımızın beklediği birçok konuyu -ki bunlardan bir tanesi köy korucularının aylıklarının en az asgari ücret kadar olması, 2020 yılında meydana gelen depremlerde zarar gören vatandaşlarımız için destekler,

tütün ticareti yapanlara yönelik cezaların ertelenmesi, özellikle karşılıksız çek keşide etme suçundan mahkûm olanlara ve dava süreci başlayanlara alacaklıların hakkını zayi etmeden taksitlendirme imkânı getirilmesi ve bu süre zarfında infazın durdurulmasına imkân verilmesi; bunun gibi birçok düzenlemeyi- bu kanunla getireceğiz. Biz bunun vatandaşımızın lehine bir düzenleme, onların hayatını kolaylaştıracak bir teklif olduğunu düşünüyoruz. İç Tüzük'ün de bu konuda bize icazet verdiğini, İç Tüzük'ün 91'inci maddesinde temel kanun olarak düzenlenmesinde bir yasak olmadığını düşünüyoruz. Bu nedenle de Başkanım, sizin bu konudaki kararınızın lehine görüş bildiriyorum.

Saygılarımızla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in usul görüşmesi üzerinde lehte yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, çok vakit almak istemem çünkü usul tartışması açtınız zaten ama biraz önce konuşan değerli milletvekilimiz diyor ki: “Buna gerek yok.” Biz bir öncekinde Anayasa'ya aykırılığı yani OHAL'i kanunla ilan edemezsin diyoruz özetle. Burada söylediğimiz meselenin kendisi şu: Birbirinden tamamen farklı maddeleri olan -hani 'safkan torba' dediğim o- bir kanunu temel kanun olarak görüşemezsin dedim, ona ilişkin bir usul tartışması yapıyoruz; bu, bambaşka bir mesele.

İç Tüzük 91'de tarif etmiş ama bakın, uzun uzun okuyup zamanınızı almayayım -sadece tek bir cümlesini- şartları sıralıyor, cümlelerden bir tanesi de şu: “Temel kanunda, maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğu vardır.” diyor. Şimdi, bakın, sizin getirdiğiniz temel kanunda 26 maddenin 2'si yürütme, yürürlük; 24 maddenin 21'i bambaşka kanunlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biri eczacıya katsayı, biri OHAL, bir tanesi korucuların eksik kalan maaşlarının tamamlanması, öbürü diş teknikerlerinin kursunun tarihi. Şimdi, nasıl temel kanun olacak? Hukukçusunuz, diploma aldınız, geldiniz burada yemin ettiniz, milletvekilliği yapıyorsunuz; hep beraber emek sarf ediyoruz. “Maddeler arası açık bağlantı...” diyor, var mı?

Sayın Başkanım, bu temel kanun yetkisini, bu imkânı mesela Vergi Usul Kanunu getiriyorsun, 900 madde, tek tek görüşsen bir yıl sürecek, otuzar maddelik 30 bölüm görüş diye vermiş. Diyor ki: “İç Tüzük, bu imkânı veriyor.” Vermiyor. Siz, vermeyen bir şeyi oya sundurup oy çokluğuyla İç Tüzük'ü ve Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz; bu, bu kadar açık yani ondan beni suçlamayın lütfen. Yaptığınız iş tamamen hukuka aykırı, tamamen İç Tüzük'e aykırı.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- *Torba kanun olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni temel kanun olarak görüşmeye açmak istemesi nedeniyle Başkanın tutumunun İç Tüzük'e uygun olup olmadığı hakkında (Devam)*

BAŞKAN – Aleyhte Sayın İbrahim Kaboğlu.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; evet, gerçekten, bu maddeyi, 91'inci maddeyi aslında sadece okumaya kalksak bu bile yeterli. “Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek biçimde genel ilkeleri içermesi...” Şimdi, bakın, ilk cümlecik bu çünkü 4 ayrı cümlecik var, 6 veya 7 öge var.

Hangi hukuk dalıyla ilgili bu teklif? 18 ayrı kanun, bütün hukuk dallarıyla ilgili. “Bir hukuk dalı” medeni hukuk mu, idare hukuku mu, ceza hukuku mu, vergi hukuku mu ya da şöyle sorayım: Hangi hukuk dalıyla ilgili değil? Yani “Bir yasa temel kanun bağlamında ele alınmaz.” biçiminde bir şey söylense işte bu alınmaz; tamamen, tamamen aykırıdır. Bu nedir? Bu, sadece yasaları parçalamıyor, sadece yasaları parçalamıyor -biraz önce belirttiğim gibi- Anayasa’nın iki düzeninin dışında yer alıyor, Anayasa’yı parçalıyor. Bir yandan Anayasa bütünü, öbür yandan Anayasa’nın 15’inci maddesi ile 119’uncu maddesinin oluşturduğu olağanüstü düzeni, bunun dışında bir şeyi ve sanki Türkiye’de bu yasayla yeni bir hukuk düzeni kurulacakmış gibi bir eğilim ortaya konuluyor. Devam edebilirsiniz, bütün öğeler, hiçbir öğeye, bu 91’inci maddenin birinci kesiminde yer alan 7 ögenin hiçbirine uymuyor. Dolayısıyla bu kadar apaçık Anayasaya aykırılık, madde 90’a aykırılık teşkil ettiği hâlde bunun oylanmaya çalışılması, aslında bu yöntemin uygulanması bizim Komisyonda başından itibaren itiraz ettiğimiz Anayasa’ya aykırılık savlarımızı tekrar tekrar pekiştirmektedir. Orada devamlı olarak dile getirdik, orada devamlı olarak dile getirdik. Kamu görevlileri, Bakanlık temsilcileri nasıl darmadağın bir biçimdeydi, sorduğumuz sorular karşısında nasıl çaresizlerdi. “Bu teklif hangi bakanlıktan geldi?” dediğimiz zaman o bakanlıkların temsilcileri bile yoktu veya konuştukları zaman sorulara yanıt veremiyorlardı.

Şimdi, bu, aslında bütün bu birbiriyle hiçbir biçimde ilişkisi olmayan maddelerin temel kanuna doldurulmasıyla başından beri izlenen yol ve yöntemin haksızlığını, Anayasa dışılığını, İç Tüzük’e aykırılığını örtbas etme çabasından başka bir şey değildir; henüz zaman çok geç olmadan bundan dönelim. Hiç değilse Anayasa’ya aykırı bir süreci önce İç Tüzük’e uygun hâlde getirelim ve o şekilde, bayram öncesi hukukla biraz tanışalım asgari koşullarda olsa bile.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, malumları olduğu üzere (2/3740) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından görüşülüp karara bağlanmış, Komisyon raporu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlığca da 277 sıra sayısıyla bastırılarak milletvekillerine dağıtılmıştır. Teklif, 16 Temmuz 2021 tarihinde AK PARTİ grup önerisinin Genel Kurulda kabulüyle Genel Kurul gündemine girmiştir. Ayrıca, kabul edilen grup önerisinde teklifin İç Tüzük’ün 91’inci maddesi uyarınca temel kanun olarak görüşüleceğine karar verilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmayın Başkanım ya, yapmayın ya!

BAŞKAN – Genel Kurulun kararı hilafında Başkanlığımızca yapılacak bir işlem bulunmamaktadır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu günahı sana işletmeselerdi iyi be Başkan! Sen müftüsün, bu günahı işlemeseydin be Başkan!

BAŞKAN – Kanunun tümünün görüşmelerine geçilmesi hususunda tutumumda değişiklik olmamıştır.

Genel Kurulun bilgisine sunulur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vallahi Başkanlığın tarafsızlığına inanmasam...

BAŞKAN – 1’inci sıraya alınan, Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 277 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan.

Buyurunuz Sayın Başkan. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu günahı size işletmeselerdi iyiydi be Hocam.

BAŞKAN – Günah bizim için efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'ya aykırılığı konusunda hiç şüphe götürmeyen, kanun yapma tekniği açısından İç Tüzük'ün âdeti içinden geçen bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Sayın Mustafa Elitaş bu işi emin olun o kadar iyi biliyor ki, bana bakıyor, biraz evvel Özgür'e bakıyordu “Ya, Özgür, tamam da ne yapalım işte, bu da böyle.” diyor. O söylediklerimin tamamını da Elitaş onaylıyor, tamamını; emin olun. En az bizim kadar -bizden çok daha fazlasını da- biliyor ama ne yapsın kader böyle, Hocama günah işletiyor, Elitaş'a da “evet” dedirtiyor; bu kanun teklifi, böyle bir kanun teklifi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Teklifin adı ve içeriği bize, AK PARTİ iktidarının alışkanlık hâline getirdiği yasama faaliyetlerindeki o özensizliği, ilgisizliği gösteriyor. Millet adına, millet için kanun yapmaya yemin eden bu yüce Meclisin saygınlığında bihaber iş yapıyorsunuz. Bir personel Bakanlıklarda elinde torbayla geziyor, bir Bakanlığa uğruyor “Bir iki madde sen at; neyi istiyorsun?” öbür Bakanlığa geçiyor “Sen de bir iki madde at.” Torba, Afgan torbasına benzedi; anladınız siz onu değil mi? Öyle bir torba hâline geldi.

Yine, bu kanun teklifi cuma akşamına doğru, kırk sekiz saatlik sınıra takılmamak için Meclise sunuluyor, hemen, takip eden pazartesi günü de gündeme geliyor; bu, şu demek: Muhalefetin hiçbir önerisi dikkate alınmayacak; milletvekilinin incelemesinin, tali komisyonların görüşlerine hiç ihtiyaç yok. Yahu, düşünebiliyor musunuz, burada korucularla ilgili madde var, Plan ve Bütçe Komisyonu görüşüyor; dış protezi yapan teknisyenlerle ilgili madde var, Plan ve Bütçe Komisyonu görüşüyor. Böyle bir şey olabilir mi ya? Tali komisyonlar, asla, hiçbir şekilde çalışmıyor. “İktidar ve küçük ortağının oylarıyla nasıl olsa bu geçer.” diye devam ediyorlar.

İçinizden biri de “Ya, bu nedir, neyi değiştiriyor, ne getiriyor, ne götürüyor, milletin bunlardan ne çıkarı var?” bile demiyor. Biz uyarılarda bulunuyoruz; bu iş yanlış, gelin, doğrultusunda yapalım diyoruz ama sadece bakıyorsunuz Sayın Elitaş, hiç başka da bir şey söylemiyorsunuz. Sonra ne oluyor? Altı ay sonra yine, aynı maddeyi yeniden ya değiştiriyorsunuz ya da yürürlük tarihini erteliyoruz. Bir tane düzgün kanun yapmadan geldiniz gideceksiniz vallahi ya! “Yirmi sene” diyorsunuz ya, bırakın hizmet etmeyi yirmi senede kanun yapmayı öğrenememişsiniz.

(x) 277 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Tütünle ilgili maddede, bas bas bağırdık burada; ya, bu hâliyle yasalaşırsa tütün üreticisi de küçük işletmeci de mağdur olacak; tütün, ülkemizin birçok şehrinin önemli geçim kaynağı, milli bir ürün; zaten TEKEL'in özelleştirilmesiyle bir darbe yedi, bir de bu maddeyle darbe vurmayın dedik, dinlemediniz. O madde yasalaştı, daha sonra bir madde getirdiniz ve bu işin başlangıcını bir yıl ertelediniz; o bir yıl da bitti, şimdi "Altı ay daha uzatalım." diyorsunuz. Bu kanun tekniği ne biliyor musunuz? "Biz bu işi beceremiyoruz." demenin bir başka şeklidir bu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Böyle de olsa itiraf ediyorsunuz, o yüzden sizi kutluyorum. İtiraf noktasına geldiğiniz için gelin, şu önerimize destekte bulunun; bu ertelemeyi altı ay değil gelin bir yıl yapın, bir önerge verelim, bir yıla uzatalım. Bu sürede de bu işin taraflarını mağdur etmeden bir çözüme kavuşturalım. Çözüm çok basit aslında; o 5 müteahhit var ya -belki de birilerinin ortağı hiç bilmiyorum, günahını almak istemiyorum ama onları öyle tek başına bırakmazsınız- o 5 müteahhide ayırdığımız kaynağın onda 1'inden azı tütün üreticisine yeter, onları mutlu etmeye yeter. Yani o 5 müteahhidi zengin edeceğinize, onun onda 1'ini bu tütün üreticisine ayırın, onlar mutlu olurlar. 5'li çetenin o milyarlarca lira vergisinden vazgeçtiniz ya, bu sefer de bir defa da tütün üreticisi için fedakârlık yapın. Kötü mü olur yahu, insanları mutlu edersiniz. Birilerini zengin ediyorsunuz, birilerini mutlu ediyorsunuz, hangisi daha güzel? Hem bu dünya için hem ahiret için benim dediğim çok daha iyi, emin olun.

Aynı durum Çek Kanunu'yla ilgili maddede de geçerli; erteleme üstüne, erteleme.

Bakın, arkadaşlar, çekle ilgili benim bir inhirafım var, o da şu: Çek, Türkiye'de bir ödeme aracı değil; çek, Türkiye'de bir finans kaynağı. Vadeli piyasalarda çekle alışveriş diye bir şey var, çekin itibarı düştükçe vadeli piyasalardaki olan çekle alışveriş de aşağıya gidiyor. "Çek mağdurları var." Eyvallah. "Çekini ödeyemiyor." O da doğru. "Sıkıntıda." O da doğru. E, bir de alacaklı var; o da işletmesini çevirmek zorunda, o da mağdur ama bu mağduriyetin bir sebebi var. Çekini ödeyemeyen adamın sorumluluğu, günahı yok bu işte, çeki tahsil edemeyen adamın da yok. Sorumlusu kim biliyor musunuz? Siz. Piyasaları öyle bir hâle getirdiniz ki alanlar çeklerini ödeyemiyor ya! Siz de onlara verilecek cezayı alacaklı olanın sırtına yükleyerek burada erteleye erteleye getiriyorsunuz. Alsanıza sırtınıza; çek mağduru diye hem çek alacaklısını mağdur etmeyin hem çek borçlusunu mağdur etmeyin. Böyle, borçluyu mağdur etmeyelim diye alacaklı olanı da mağdur etmek durumunda kalıyoruz ve adamlar işlerini kaybediyorlar. Yani bu şekilde elinde patlak çek olan çok esnaf var, iflas etmiş, küçük esnaf ya; adamın sermayesi belli, 50 bin lira, 100 bin lira, 500 bin lira; 3 tane çek döndüğü zaman adam dükkânını kapatıp gidiyor. Bu konuda da doğru dürüst bir iş yapamadınız şimdiye kadar, sadece ertelemeyle geçiştiriyorsunuz. Sayenizde ülkede kanunlara uymaya gönüllü vatandaş da kalmayacak vallahi, onu da söyleyeyim. Sokakta, dükkânlarda ticareti durdurdunuz.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz terör örgütlerinin alçak saldırıları sonucunda birçok vatan evladını şehit verdi, sayısız kahramanlarımız da gazi oldu. Gazi Meclisimizin bu kürsüsünden onlara olan minnetimizi, şükranlarımızı bir kez daha gururla dile getiriyorum; şehit ve gazilerimizi saygıyla, hürmetle, minnetle anıyorum.

Şimdi, burada, OHAL'i niye istiyorsunuz? diye sorduğumuzda "E, terör var ya, görmüyor musunuz? FETÖ var, PKK var. O yüzden biz OHAL'i uzatmak istiyoruz." Gelin, size biraz FETÖ anlatayım ben. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarıyla ittifak yaparak Türkiye'yi uzun yıllar içten içe kemiren, Türk devlet bürokrasisini âdeta kuşatan FETÖ, şüphesiz ki terör örgütleri arasında en sinsi ve en tehlikeli olanıydı; eyvallah, kabul. Siyasi iktidarın aczine ve öngürsüzlüğüne rağmen büyük Türk milletinin feraseti sayesinde bertaraf edildi 15 Temmuzda bu hain darbe girişimi. Beş yıl geçti aradan, aradan geçen beş yıla rağmen Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, FETÖ'nün siyasi ayağının ortaya çıkarılması noktasında herhangi bir adım atmamıştır, atamamıştır. İYİ Parti olarak FETÖ'nün siyasi ayağının araştırılması konusunda, tespit edilmesi için 3 kez araştırma önergesi verdik, reddettiniz. Bu hain örgütün eğitimde, yargıda, orduda, istihbarat birimlerinde yapıları tespit edildi; hatta çaycısı, çorbacısı da tespit edildi de siyasi ayağı hâlâ ortada yok.

2004 yılında Millî Güvenlik Kurulu kararı var, 2004 yılında Hükûmete tavsiye kararında bulunuyor, diyor ki: “Bu örgüt, tehlikeli bir örgüt; bu örgüt, Türkiye’de çeşitli yapılanmalarla Türkiye’nin altını oyuyor.” Siz, aldınız Millî Güvenlik Kurulu kararını sümen altı ettiniz, hiç görmezden geldiniz. Şimdi bağırıyorsunuz ya “FETÖ” diye, Millî Güvenlik Kurulu sizi uyardı, niye... Çünkü o zaman beraber yürüyordunuz, ortaktınız, iş yapıyordunuz, her türlü işi yapıyordunuz, hem memleket için hem cebiniz için beraber iş yapıyordunuz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) 2004 sonrasında FETÖ tehdidine yönelik hiçbir tedbir almadınız, Silahlı Kuvvetlerde de meydanı FETÖ’ye bıraktınız. Bu kadar general nasıl olur ordunun içerisinde? Onlara teslim ettiniz, YAŞ kararlarında etkili oldunuz.

2010 yılında referandumda FETÖ’yle irtibatlı ve iltisaklı hareket ettiniz, Anayasa’yı değiştirdiniz, yargıyı da FETÖ’ye teslim ettiniz. Beraber yürüttüğünüz o Anayasa değişikliğine destek vermek için “Mezardakileri kaldırıp ‘evet’ oyu kullanırmak lazım.” denildiğinde de siz alkışladınız. Niye? İşinize geldi. İşte “Beraber yürüdük aynı yollarda.” diyorsunuz ya, o yollar bu yollar.

Hain darbe girişiminden dolayı terör örgütüyle iltisaklı olan, hain darbe girişimine dâhil olan vali, Emniyet müdür yardımcısı, Emniyet müdürü, savcı, hepsi sizin zamanınızda göreve getirilmiş, 1 tek vali hariç; bakın, görevden alınan, hapse giren valilerden 1’i hariç, Isparta Valisi Memduh Oğuz. Onun dışındaki valilerin tamamı sizin atadığınız valiler, Emniyet müdürlerinin tamamı sizin atadığınız Emniyet müdürü. Beraber nüfuz ettiniz bu ülkenin Emniyetine, ordusuna; sonradan başımıza gelenler belli. Kamunun bütün kaynaklarını bir örgüte teslim ettiniz. Bakanlıkları pay ettiniz bu örgüt içerisinde. “Ne istediniz de vermedik?” anlayışıyla bir devlet bürokrasisinin FETÖ’ye teslim edilmesinin; FETÖ’yle iş birliği yaparak Türk Silahlı Kuvvetlerindeki milliyetçi, Atatürkçü subayların tasfiye edilmesinin sonucunu 15 Temmuz gecesi hep beraber yaşadık. Siz ne söylediniz? Sadece “Kandırıldık!” dediniz. Ya, hiç mi günahınız yok ya? Başımıza yağın bu bombalar sizin yüzünüzden. Siyasi iktidarınız vesilesiyle Türk milleti bu acı dersi yaşayarak gördü. Lafı hiç evirip çevirmeye gerek yok: AK PARTİ-FETÖ iktidarı sebep, 15 Temmuz sonuçtur.

Şunu unutmayın: Terör örgütleri yıkıcı ve bölücü faaliyetlerine ulaşmak için hukuksuzluktan beslenirler. Terörle mücadelenin merkezinde hukuka uygunluk vardır. Bu mücadele, devleti idare edenlerin kalbinde ve zihninde taşıdığı sağlam irade sonucu şekillenir.

Önümüze getirilen bu torba kanun, AK PARTİ’nin, AK PARTİ iktidarının işte bu gerçeği anlamadığını yahut anlamak istemediğini gösteriyor. Meclis tatile hemen girmeden önce bir oldubittiyle önümüze getirilen bu torba kanunun tek bir amacı vardır, o da Türkiye’yi seçime OHAL şartları altında sokmaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Eğer “bir yıl” diyorsanız, erken seçimi bekleyin arkadaşlar, söyleyeyim ben size, demek ki bunlar bir yılda erken seçim yapacaklar. Tarzan zor durumda yahu, yürüyemiyorlar; bırakın yürümeyi, sürüklenemiyorlar bile, o kadar zor durumdadılar, erken seçimden başka çareleri yok. Milletin tokadı geliyor haberiniz olsun. İktidarın bu tercihi onu söylüyor. İktidar, olağanüstü hâl şartları altında Sayın Erdoğan’a güç verip seçime götürmeye çalışıyor ülkeyi. Cumhurbaşkanı ülkeyi normalleştiremedi, o işi beceremedi; iktidar da o iradeyi ortaya koymadı.

Size bir şey söyleyeyim: Bu kanun teklifi, Adalet ve Kalkınma Partisi açısından bir itiraf niteliğindedir. AK PARTİ, iktidarının sonlarına yaklaşırken OHAL’i seçim sürecinde baskı aracı olarak kullanmanın ve millî iradeye rağmen seçim virajını dönmenin hesaplarını yapıyor.

İYİ Parti olarak ben sizi buradan uyarıyorum: Aklınızdan bile geçirmeyin. İstanbul seçimlerinde olduğu gibi, vallahi, 800 bin oy filan değil, çok büyük fark yiyeceksiniz. İstedığınız kadar Seçim Kanunu’nu değiştirin, OHAL şartlarında gelin, size iddia ediyorum 21,5’tan sonra 1,2’ye düşen DSP bile size imrenecek; o kadar kötü durumdasınız, haberiniz olsun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; OHAL hukuken kalkmış ama fiilen devam ediyor aslında. Tek adam rejiminin ve ucube sistemin ülkemizi getirdiği nokta bu. Uygulamada bu hükümler FETÖ terör örgütüyle mücadelenin bir aracı olmaktan çıktı, muhalif her kesim üzerinde bir baskı unsuru olarak kullanılıyor bu OHAL. 8 defa uzatıldı, beş yıldır yürürlükte olan yetkilere rağmen FETÖ'yle mücadele sonuçlandırılmıyorsa, eğer sonuçlandıramadıysanız, yeniden üç yıl uzatmak isteniyorsa, sonra “Bir yıl da idare ederiz.” deniliyorsa bunun arkasında başka bir şey olduğu kesin.

Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın “OHAL'i kaldıracacağız.” dediği 24 Haziran seçimlerinden tam on beş gün sonra ne oldu biliyor musunuz? Alelacele bir torba kanun hazırlandı ve OHAL yetkilerinin kullanımına dair kanunun süresi üç yıl uzatıldı; “On beş gün sonra” dedi, üç yıl uzattılar. Yani Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi âdeta bir OHAL rejimidir, bu sistem öyledir, OHAL rejimi. Başka türlü idare edemezler ülkeyi. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin o tek adam sistemine evrildiği dönemde OHAL ona yol açmaktadır, başka da hiçbir işe yaramamaktadır, yoksa bu ülkeyi OHAL'siz yönetmek mümkün. Bu kanun teklifi yasalarsa AK PARTİ iktidarındaki OHAL yetkilerinin kullanımına dair süre ne kadar olacak biliyor musunuz? Sekiz sene; beşti, üç daha ilave ederlerse sekiz olacak.

Kenan Evren, biraz evvel de söyledim, yedi yıl kullanmıştı ya sıkıyönetim yetkilerini; Kenan Evren'e rahmet okuttunuz ya, vallahi billahi rahmet okuttunuz; cunta rejimi dediğimiz o kara günlerin rejim bekçisine rahmet okuttunuz. Siz OHAL'i terörle mücadele etmek için mi istiyorsunuz yoksa yeni bir rejim inşa etmek için mi? Onu oturup ciddi bir düşünmek lazım.

OHAL, olağanüstü yönetim usullerinin uygulanmasını gerektiren doğal afet, tehlikeli salgın hastalık, ağır ekonomik bunalım, kamu düzenini ciddi biçimde bozan yangın, şiddet olayları gibi durumlarda uygulanan istisnai bir yönetim biçimi. Siz OHAL yetkilerini istismar ediyorsunuz. Öyle bir hâle getiriyorsunuz ki bakın, OHAL Yasası'yla ilgili... Birisi kışlık lastikten parayı götürecekt diye kanunun içine koydunuz ya. Kışlık lastik vardı, biliyorsunuz OHAL Kanunu'nun içerisinde. Kışlık lastik niye? Kim bilir kim ithal etti? Vallaha, peşine düşemedim, bulacağım. Marka verdiler bir de “Şu marka, şu kışlık lastik.” Memleketi cuma pazarına çevirdiniz ya, yazıklar olsun, vallaha yazıklar olsun! (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) O FETÖ'yle mücadeleyi sulandırdığınız gibi OHAL'i de sulandırdınız, kışlık lastikle iş yapmaya başladınız, kendinize göre bir şekle soktunuz.

OHAL yetkilerinin o keyfi kullanımı hukuk devleti ilkesi çerçevesinde ciddi zorluklara sebebiyet veriyor. OHAL döneminde birisi hakkında bir ihbar yapıyor, daha soruşturma aşamasında, henüz soruşturma aşamasında, bakın, adamın malına tedbir konuluyor, yurt dışı yasağı getiriliyor, pasaportu iptal ediliyor, işine son veriliyor; mahkeme sonuçlanıyor, adam beraat ediyor. Beraat ya, bundan daha temize çıkmak başka nasıl olabilir? Mahkeme diyor ki. “Bu adam beraat etti, malının üzerindeki yasağı kaldır, işine iade et, pasaportunu da iade et.” İçişleri Bakanı diyor ki: “Ben bu kararı tanımam.” Neden? “OHAL bana bu yetkiyi veriyor.” Ya, mahkeme kararını tanımıyorsun, o zaman mahkeme ne yapar, ne iş yapar? İşte bu sefer –biraz evvel de söylediler- mahkeme kararını tanımadığı dosyaları başkası götürüp İçişleri Bakanına veriyor. Al sana bir tane daha borsa, FETÖ borsası. Şamil Tayyar mıydı? O söylemişti, değil mi? FETÖ borsasını ilk söyleyen oydu. Yani kırkıylda bir doğru bir şey söylemiş adam.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İçeriden.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) – Doğru bir şey söylemiş yani kendisini yadırgamıyorum, takdir ediyorum, teşekkür ediyorum.

2015 yılına kadar Türk ceza hukuku pratiğinde uygulamasına neredeyse hiç rastlanmayan şirket yönetimine kayyum tayin edilmesi iktidarınız döneminde sık başvuru olan bir yöntem hâline geldi. Bu ne, biliyor musunuz? Çökme ya, çökme! Gözlerine kestirdikleri şirketlere gidip, terörle mücadeleyi bahane edip şirketlere çöküyorlar. Niye? OHAL var. Bu yolla şirketlerin içini boşaltıyorlar veyahut da

götürüyorlar, bir FETÖ borsasının eline veriyorlar “Şu kadar para verersen senin şirketini sana veririz.” diye. Bu gasp ya, bu mafya devleti ya! Böyle bir şey olur mu? Yazık değil mi bu devlete? Beş bin yıllık geleneği olan bir devlet. Mafya devletine çevirdiniz devleti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İlgili maddenin yasallaşması hâlinde TMSF'nin bu şirketleri satma görevi de ortadan kalkıyor, hani yeni bir madde koydular ya. Diyorlar ki: “Oranın sadece factoring, finans vesaire şirketleri var.” Ya, el koyduğu şirketlerin hepsi, o şirket gruplarının tamamının factoring ve finans şirketleri var. Oradan yürüyüp o şirketleri tasfiye edecekler. Tasfiye etmek ne, biliyor musunuz? İçini boşaltacaklar, paraları indirecekler, şirketi akamete uğratacaklar. Satın ya, hazineye para girsin. Hazineye giden para burada birilerinin cebine gitmediği için tasfiye yoluna gidiyorlar. Sebep odur, bu kanun teklifi maddesinin sebebi odur. Yine, indirme bindirme, asansör işleri var burada, evet.

OHAL uygulamalarında Anayasa Mahkemesine de gidemiyorsunuz, problem orada. Yani “Anayasa Mahkemesinde iptal ediyorum.” böyle bir hakkınız da kalmamış. OHAL şartlarının uzatılmasını amaçlayan maddelerin gerekçesi olarak hep “Terörle mücadele.” diyorsunuz ya, en çok da “PKK’yla çok mücadele ettik...” Ben size bir şey söyleyeyim mi? 264 PKK’lı; Sayın Süleyman Soylu’nun söylediği en son rakam oydu, “İçeride 264 PKK’lı kaldı.” dedi. Eyvallah, doğru kabul ediyorum. 2000 yılında yani sizden önce, bu ülkede, içeride 500’e yakın PKK’lı vardı, yurt dışında da yaklaşık 2.500-3.000 PKK’lı vardı. Çok mücadele ettiniz, başarı hikâyesi yazdınız, anlatıyorsunuz ya! Şu anda dışarıda kaç PKK’lı var, biliyor musunuz? 60 bin kişi ya, ne mücadelesi! PKK’ya prim verdiniz siz, büyüttünüz PKK’yı. Üstelik Suriye politikasında izlediğiniz yanlış yolla PKK/YPG, Barzani güçlerini bir araya getirip Türkiye’nin bölünmesinin önünü açtınız; başarı falan yok, Türkiye’ye çok büyük bir tehlike yarattınız.

Terörle mücadele İYİ Parti’nin en hassas olduğu, her zaman en üst seviyede destek verdiği bir konu. Şunu vurgulamak istiyorum: Terörle mücadele edilmesinin önünde hiçbir engel yok, eğer kanunlarla mücadele etmek istiyorsanız bunun için hiçbir engel yok; ilave bir yetkiye de ihtiyacınız yok. Devletimiz terörle mücadele konusunda gerekli güce, kudrete ve hukuki düzenlemelere zaten sahip. Ancak gelinen noktada, yapılan bu uygulamalarla bir yere varılamayacağı ortada. Biz de gerektiği yerde İYİ Parti olarak üzerimize düşeni çekinmeden yapmaya hazırız, yeter ki samimi olarak terörle mücadele edelim.

Güvenlik güçlerimiz terörle mücadele noktasında bugüne kadar nasıl destan yazdıysa bundan sonra da yazmaya devam edecektir. Ancak tek adam rejiminin anayasal çerçevesi olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini ve bu sistemin ayrılmaz parçası hâline getirdiğiniz OHAL’i, Türkiye’nin normal hâline getirmenize asla ve kata izin vermeyeceğiz. Türkiye Büyük Millet Meclisinde aritmetik çoğunluğa sahip olmak demek Anayasa’ya uygun olup olmadığına bakmaksızın dilediğiniz her yasayı geçirebilme imkânına sahip olduğunuz anlamına gelmez. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin karnesi, artık aleni gerçeği ortaya koymuştur; o da şudur: Bu sistem, tek adam rejimidir. Dünyada buna “otokrasi” derler, başka bir şey derler; tek adam rejimidir bu sistem. Bu siyasi iktidar, yasamayı ve yargıyı tahakküm altına aldığı Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde, özgürlükleri ve hukuk devletini her geçen gün daha fazla erozyona uğratarak Türkiye’yi otokratik bir rejime dönüştürme gayreti içerisinde. Türk toplumu bunun farkındadır, cevabını ilk seçimde size verecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Türk toplumunu ekonomide, hukukta, eğitimde ve beşeriyetle olan yarındaki tüm mecralarda geride bırakan, çağın gerisinde kalmış bu iktidarlar Türkiye’yi geleceğe taşıyamazsınız. İradeyi ve iradeyi tek bir kişinin aklına, tercihlerine, istek ve arzularına emanet etmeyi “millî irade” olarak kabul eden bir anayasal düzenle Türk milletinin huzur ve refah içinde yaşaması mümkün değildir.

İYİ Parti iktidarında, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemin temel mantığı, devlet erkleri arasındaki denge ve denetim mekanizması üzerinde inşa edilecektir. Bizim öngördüğümüz anayasal sistem, bürokrasiyi siyasetin tasallutundan kurtaracak olan sistemdir. Zaman zaman akamete uğrasa dahi, yüz elli yıllık bir demokratik müktesebattan beslenen Türkiye Cumhuriyeti ve Türk halkı, asla tek adam rejimine teslim olmayacaktır. İyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistem, muhakkak bu memlekette tek adam rejiminin yerini alacaktır.

Yüce Parlamentoyu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Küçük ortak” diyorsunuz ya küsurat partisisiniz küsurat!

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Buyurunuz Sayın Kalaycı.

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geneli üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle yüksek heyetinizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifinde, terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülebilmesinde ihtiyaç duyulan bazı tedbirlerin düzenlendiği 7145 sayılı Kanun'daki sürelerin uzatılması öngörülmektedir.

Bu tedbirlerden biri gözaltı sürelerine ilişkindir; Türk Ceza Kanunu'nun devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, millî savunmaya ve devlet sınırlarına karşı suçlar ile casusluk suçları ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından gözaltı süresinin kırk sekiz saati, toplu suçlarda dört günü geçmemesi, gözaltı sürelerinin hâkim tarafından en fazla 2 defa uzatılabilmesi uygulamasının bir süre daha devam ettirilmesi düzenlenmektedir. Gözaltı sürelerini uzatma kararı hâkim tarafından verildiğinden bu düzenleme Anayasa'nın 19'uncu maddesinin aradığı şartı taşımaktadır. Ayrıca, bazı ülkelerde benzer örnekler bulunmaktadır. Örneğin, İngiltere uygulamasında bazı suçlar yönünden kırk sekiz saatlik gözaltı süresinden sonra hâkim kararıyla yedi günlük uzatma süreleri bulunmakta, bu süre toplamda on dört güne kadar uzatılabilmektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin özgürlük ve güvenlik hakkıyla ilgili kararlarında da yakalanan kişinin hangi sürede bağımsız yargı mercisinin önüne çıkarıldığına dikkat edilmektedir.

2'nci tedbir terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı ve irtibatı nedeniyle kişilerin sahibi veya ortağı oldukları şirketlere ve varlıklara TMSF'nin yargı kararıyla kayyum ataması uygulaması olup bir süre daha bu uygulamanın da devam ettirilmesi düzenlenmektedir.

3'üncü tedbir kamu görevlileriyle ilgilidir; terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı veyahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilenlerin kamu görevinden çıkarılması, kendilerine savunma hakkı verilmesi, hakkında inceleme ve soruşturma yürütülen kişiler ile bunların eş ve çocuklarına ilişkin olarak telekomünikasyon yoluyla iletişimin tespiti dâhil, bilgi ve belge temini uygulamalarının bir süre daha devam ettirilmesi düzenlenmektedir.

Terör suçlarından dolayı çok sayıda soruşturma yürütülmektedir. Soruşturma evresinde etkin pişmanlık hükümlerinin etkili olarak uygulanması, alınan ifadelerle delillerin değerlendirilmesi ve teyit edilmesi, dijital materyallerin incelenmesi için zamana ihtiyaç duyulması, bazı soruşturmalarda şüpheli sayısının fazla olması gibi hususlar dikkate alındığında üç yıldır uygulanan tedbirlerin bir süre daha uygulanmasının gerektiği anlaşılmaktadır.

Beş yıl önce 15 Temmuzda dinî kisveye bürünen, hizmet ve himmet örtüsüne saklanan cemaat olgusundan cürüm ve cinayet çıkararak hain bir terör örgütü Türkiye'yi işgale kalkışmıştır. Hamdolsun ki Türk milleti, istiklaline, kaniyla, canıyla, imanıyla sahip çıkmıştır. Türk milleti varlığının bedelini sayısız kez ödemiştir fakat 15 Temmuz 2016'da yaşanan dehşet ve vahşet son iki asırda karşılaştığımız hiçbir hiyanete benzememektedir. Türkiye beş yıldır FETÖ'yle, kalıntılarıyla ve kripto damarıyla mücadele hâlinindedir. Bu mücadele aynı zamanda bir beka ve onur mücadelesidir. 15 Temmuzun sis bulutu henüz dağılmamıştır çünkü ihanet ve işgal planlarının merkez üssü hâlâ aktiftir, kripto damar henüz kurumamıştır. Üstelik dost görünümlü muasır ülkelerin Türkiye'yi kuşatma ve kundaklama girişimleri bütün alçaklığıyla devam etmektedir. Bu itibarla, terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesinde ihtiyaç bulunan tedbirlerin uygulanmaya devam edilmesini Milliyetçi Hareket Partisi olarak destekliyoruz. Terörle mücadeleye her saha ve zeminde destek vermek boynumuzun borcu, ecdada ve şehitlerimize vefanın gereğidir.

15 Temmuzda destansı mücadeleleriyle millî gönüllerde taht kuran 251 şehidimize, terörle mücadelede tarih yazan kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize uzun ve huzurlu ömür temenni ediyorum. Allah'tan niyazım, kahraman ve gazi Türk milletinin birlik ve beraberliğinin asla bozulmamasıdır. Yüce Rabb'im milletimizi korusun, ilelebet kollasın, himaye etsin.

Değerli milletvekilleri, güvenlik korucularımızın aylıkları, belli gösterge rakamının memur maaş katsayısı çarpımıyla belirlenen tutar üzerinden ödenmektedir. Bu aylıklar bazı dönemlerde net asgari ücretin altında kalmaktadır. Kanun teklifinde güvenlik korucularının aylık ücretlerinin asgari ücretin altına düşmesi hâlinde aradaki farkın tazminat olarak ödenmesi öngörülmektedir. Esasen bu ay artırılan memur maaş katsayısıyla aylıklar net asgari ücret seviyesine gelmiştir. Dolayısıyla, maddenin yürürlük tarihinin 1 Ocak 2021 olarak belirlenmesi suretiyle daha önce ödenen aylıkların net asgari ücret altında kalan kısmının da ödenmesi amaca hizmet edecektir.

Kahraman güvenlik korucularımızın, güvenlik korucusu kanunu çıkarılarak en düşük devlet memuru aylığı ve emeklilik ikramiyesi alabilmeleri, harcırahlarının artırılması, ayrıca geçmişte yapıldığı gibi, çocuklarının güvenlik korucusu olmaları yönünde bir düzenlemeye gidilmesi için haklı talepleri bulunmaktadır. Bu konuda müstakil bir kanun çıkarılarak statülerinin belirlenmesi uygun olacaktır.

Son dönemde karşılıksız çekler nedeniyle hapis cezasıyla karşı karşıya kalan vatandaşlarımızdan gelen yoğun talepler de dikkate alınarak kanun teklifinde bir düzenlemeye gidilmektedir. Buna göre, 30 Nisan 2021 tarihi itibarıyla karşılıksız çek keşide etmek suçundan mahkûm olanların ödenmemiş çek bedellerinin 1/10'unu 30 Haziran 2022 tarihine kadar, diğer taksitleri anılan tarihten itibaren ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödemeleri hâlinde mahkûmiyetin bütün sonuçlarını ortadan kaldırma imkânı tanınmaktadır. Ödemelere sadık kalındığı sürece infazlar durdurulacaktır. Bu hüküm 30 Nisan 2021 tarihine kadar işlenen suçlarda yargılama aşamasında olan dosyalar hakkında da uygulanacaktır.

Yine, Adıyaman ve Malatya illerimizde tütün üretimi yaparak geçimini sağlayan çiftçilerimizin ürünlerinin satışında cezaya maruz kalmamaları için kanun teklifinde bir düzenleme yapılmaktadır. Buna göre Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik öngörülen cezanın yürürlük tarihinin 1 Ocak 2022 tarihine ertelenmesi sağlanmaktadır. Hâl böyleyken tütün üreticimize ceza verileceği yönünde konuyu saptırmaya çalışanlar bulunmaktadır. Tam tersine, Adıyaman ve Malatya'daki tütün üreticilerimizin cezaya uğramaması için ilgili hükmün yürürlük süresi altı ay uzatılmaktadır. Süre uzatımında maksat, tütün üreticisinin ürününü rahatça satabileceği gerekli altyapının oluşturulmasının sağlanmasıdır. Dolayısıyla, tütün üreticilerimize ceza verilmesi düşüncesi asla söz konusu değildir. Adıyamanlı ve Malatyalı çiftçilerimizin ürettiği tütünü cezaya uğramadan satabilmesinin zemini oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Teklifte yer alan bir başka düzenlemeyle işverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumak ve artırmak amacıyla 2016 yılında başlatılan asgari ücret desteği uygulamasının sigortalı için aylık 75 lira olarak 2021 yılında da devam ettirilmesi öngörülmektedir. İstihdam maliyetinin hafifletilmesi yaklaşımını Milliyetçi Hareket Partisi olarak önemli görüyoruz. Esasında prim kesintilerinin de azaltılması sağlayacak olan asgari ücretten vergi alınmaması ve çalışanların asgari ücret kadar gelirinin vergi dışı bırakılması daha uygun olacaktır. Bu durumda hem çalışanların net ücreti artacak hem de işverenlerin istihdam maliyeti azalacaktır. Kanun teklifinde, ayrıca, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda tabip ve eczacı olarak çalışan personele döner sermayeden ek ödeme yapılması; gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında yüksek hizmetleri görülenler ile olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlılık gösteren gümrük muhafaza personelinin ödüllendirilmesi; engellilerin erişebilirliğinin sağlanabilmesi için gereken yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik ilave süre verilebilmesi; Rekabet Kurulu başkan ve üyeleri ile kurumun bazı personeline görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde yürüttükleri soruşturmalardan konusu olan sektörlerde görev yaşağı getirilmesi; Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıkları arasında düzenlenmiş protokol kapsamında, geçmişte eğitim almış olan kişilerin dış protez laboratuvarlarında yardımcı personel olarak çalışabilmesi; Sağlık Bakanlığınca belirli hâl ve şartlarda, sağlık hizmetlerinin götürü bedel üzerinden sunulabilmesinin daimi olarak yapılabilmesi; 2020 yılındaki depremlerde binaları zarar gören vatandaşlarımız için sigorta şartı aranmaksızın konut yaptırılması ve kredi desteği verilebilmesi; imar planı kararıyla yapılaşma koşuluyla ve nüfusta artış olması hâlinde meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri ve benzeri yerler için değer artışı karşılığında toplamda yüzde 45'i aşmamak üzere ilave düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilmesi; kambiyo mevzuatı uyarınca firmaların faaliyet izni veya yetki belgesi alımında Hazine ve Maliye Bakanlığınca ücret alma yetkisi verilmesi; BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen şirketlerin tasfiye sürecinin TMSF tarafından yerine getirilmesi; dünya piyasa fiyatlarından daha düşük fiyatlarla ithal edilen eşyaların gözetim uygulaması kapsamında izlenmesi ve ticaret politikası önlemlerinin etkisizleştirilmesinin önüne geçilmesi; fabrikalarda kullanılan oksijen, azot ve argon ihtiyacını karşılayacak hava ayırıştırma tesislerine ormanlık alanlarda izin verilebilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığınca yetki verilmesi; Türkiye İstatistik Kurumunun özel bütçeli kuruluş olarak teşkilatlandırılması sebebiyle mevzuatta teknik değişiklikler yapılması; kooperatif yönetim kurullarında, üniversiteler dâhil, her ortağın yönetime seçilme açısından eşit olması; Covid-19 salgını sebebiyle gerçekleştirilemeyen kooperatif genel kurul toplantıları için kooperatiflere ilave üç ay süre verilmesi hususlarında düzenlemeler yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 9 Temmuz 2018 tarihinde uygulamaya giren Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi geçen hafta üç yılını doldurmuştur. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Türkiye'ye özgü, Türk milletinin tarihî ve kültürel dokusuna uygun bir hükümet sistemi olarak inşa edilmiştir. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi Türk tipi başkanlık sistemidir. Türk tipi başkanlık sistemiyle üç yıllık sürede birçok alanda tarihî adımlar atılmış, başarılar elde edilmiştir; her alanda bekamıza, güvenliğimize, egemenlik haklarımıza ve tarihî mirasımıza sahip çıkmaktadır. Ayasofya-yı Kebir Cami-i Şerifi'nin seksen altı yıl sonra Müslüman gönüllülerle buluşturulması, Türkiye'nin açık desteğiyle Karabağ'ın yirmi sekiz yıl sonra Ermeni işgalinden kurtarılması, kırk altı yıl kapalı kalan Maraş'ın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından açılması, Suriye'nin kuzeyinde oluşturulmak istenen terör koridoru girişiminin Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı Harekâtlarıyla bertaraf edilmesi, Libya'yla imzalanan anlaşmayla Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi saf dışı bırakmaya çalışanların oyunlarının bozulması, Karadeniz'de 540 milyar metre küp doğalgaz keşfi, savunma sanayisinde dünyanın sayılı ülkeleri arasına girilmesi yakın tarihimizin en önemli gelişmeleridir. Yine, bu süreçte terörle kararlı, etkin ve başarılı bir şekilde mücadele edilmekte, kahraman güvenlik güçlerimiz destan yazmaktadır. Pençe, Kıran, Kapan, Yıldırım ve Eren Operasyonları terörün belini kırmakla kalmamış, Türk devletinin kudretini göstermiştir. Artık terörün sonuna yaklaşılmakta, huzur ve güvenlik ortamı güçlü bir şekilde tesis edilmektedir.

Pandemi nedeniyle dünya ekonomileri gibi Türkiye ekonomisi de son dönemde zorlu bir süreçten geçmektedir. Salgının etkisiyle 2020 yılı ikinci çeyreğinde daralan ekonomimizdeki toparlanma ve canlanma tüm hızıyla devam etmektedir. 2020 yılında dünya ekonomisi yüzde 3,3 daralırken Türkiye ekonomisi yüzde 1,8 oranında büyümüş ve Türkiye, dünyada ekonomisi büyüyen az sayıdaki ülkelerden biri olmuştur. 2021 yılı birinci çeyreğinde de Türkiye ekonomisi, yüksek performans sergileyerek yüzde 7 oranında güçlü bir büyüme kaydetmiştir. Yatırım, üretim ve ihracattaki artış sağlıklı ve nitelikli bir büyümeyle delalet etmektedir. Bugün açıklanan bütçe gerçekleştirmelerine göre, geçen yılın ilk altı ayında 109,5 milyar lira olan bütçe açığı bu yılın ilk altı ayında yüzde 70 azalarak 32,5 milyar liraya inmiştir. İnşallah, normalleşmeyle birlikte turizmde yaşanan canlanma, hem turizm gelirlerinin artmasını ve cari açığın daha da azalmasını hem de istihdam artışını ve işsizliğin azalmasını sağlayacaktır.

Türkiye, bu dönemde dünya çapında devasa projelere imza atmış, kısa zamanda yapılan havalimanları, şehir hastaneleri, acil durum hastaneleri, otoyollar, köprüler, tüneller, bölünmüş yollar, barajlar gibi yatırımları da gerçekleştirmiştir.

Türk tipi başkanlık sistemi, cumhuriyet tarihimizdeki en önemli yönetim reformu, şartlara ve gelişmelere cevap veren en dinamik demokratik tercihtir. Hâl böyleyken, bazı siyasi partiler ve birtakım çevreler tarafından sürekli, güçlendirilmiş parlamenter sistem dillendirilmekte, buna ilişkin öneriler açıklanmaktadır. Diyorlar ki: “Hükümet Parlamento içinden kurulacak, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu yeniden tesis edilecek, yürütme yetkisi esas olarak Başbakan ve Bakanlar Kurulunda olacak, bakanlar seçilmiş olacak, yapıcı ve kurucu güvensizlik modeli getirilecek, Cumhurbaşkanı partilerüstü ve tarafsız olacak. Sürekli eskiye dönülmeyeceğinin vurgulanmasına karşın açıklanan önerilerin eskiye dönüşü içerdiği, ülkemizde daha önce uygulanmış parlamenter sistemin tanımlandığı açıktır. Türkiye, parlamenter sistem döneminde, siyasi istikrarsızlıklar, hükümet kurma krizleri, kısa süreli hükümetler, demokrasi dışı müdahaleler ve yürütmedeki çift başlılık sorunlarıyla sürekli karşı karşıya kalmıştır. Çok partili parlamenter sistemin uygulandığı yetmiş iki yılda 51 hükümet göreve gelmiştir. Bu dönemde 17 koalisyon hükümeti, 6 azınlık hükümeti, 3 darbe hükümeti, 2 geçici hükümet görev yapmıştır. Koalisyon ve azınlık hükümetlerinin ortalama görev süresi yaklaşık bir yıldır.

Türk milleti yirmi beş gün görev yapan hükümetleri dahi görmüştür. Krizlerin, darbelerin, yönetimdeki çift başlılığın, siyaset kurumuna kök salan uzlaşmaz ihtilafların millet ve devlet hayatında pek çok çarpıklığı teşvik edip tetiklediği her akli başında insanımızın malumudur. İstikrarsız hükümetler, koalisyon kavgaları, siyasi kutuplaşma ve anlaşmazlıklar hızlı ve etkin kararlar alınmasına hep mani olmuştur.

Parlamenter sistemde yaşanan sıkıntılar Türk tipi başkanlık sistemiyle ortadan kaldırılmıştır; devlet yönetiminde çift başlılık, hükümet krizleri, yönetim sisteminde tıkanıklıklar ve siyasi istikrarsızlıklar dönemi sona ermiştir. Türk tipi başkanlık sisteminin mimarı Cumhuriyet İttifakı, sahibiyse şüphesiz aziz milletimizdir. Bizim sözümüz Türk milletinin sözüdür. Bu söz yere düşmeyecek, Türkiye geriye gitmeyecek, eskiye dönmeyecektir. Cumhuriyet İttifakı Türkiye’yi küresel bir güç hâline getirecek, 2053 ve 2071 vizyonunun altyapısını da azim ve kararlılıkla, adım adım oluşturmaya devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, salı günü karşılayacağımız mübarek Kurban Bayramı münasebetiyle sizlerin, aziz milletimizin, Türk ve İslam âleminin Kurban Bayramı’nı şimdiden kutluyorum. Yüce Rabb’im büyük milletimizin yüzünü hep güldürsün, her daim yâr ve yardımcısı olsun.

Konuşmama son verirken Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak destek verdiğimiz bu kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan...

Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben altı yıldır Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim. Altı yıldır Komisyonumuza torba yasalar yağıyor ama ben bu kadar kötü hazırlanmış, bu kadar kötü sunulmuş, bu kadar bürokrasinin ne olduğundan haberdar olmadığı bir torba yasayı, maalesef, ilk kez görüyorum. Değerli arkadaşlar, bu torba yasadaki 25 madde 18 ayrı kanunu ve 2 kanun hükmünde kararnameyi değiştiriyor. İçinde depremle ilgili madde var, çökmeyle ilgili madde var, tütünle ilgili madde var, hava ayırıştırma fabrikalarıyla ilgili madde var, dış teknisyenleri maddesi var, ilaç ve tıbbi cihazlarla ilgili maddeler var, var da var. Değerli arkadaşlar, herhâlde Meclisimiz, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda ihtisası olduğunu düşünüyor, bütün yasaları Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderiyor. Eğer böyle olacaksa Sayın Başkan, size de çağrım; bütün ihtisas komisyonlarını kapatın, geriye bir tek Plan ve Bütçe Komisyonunu bırakın.

Değerli arkadaşlar, bu yasada, bu torba yasada en vahim yasalar 3 maddede gizli değerli arkadaşlar. Bu yasayla beş yıldır devam eden olağanüstü hâlin üç yıl daha devam etmesi öngörülüyor. Değerli arkadaşlar, bu iktidar bir olağanüstü hâl bağımlısıdır, ilan ediyorum. AKP ve MHP rızayla değil zorla yönetmeyi alışkanlık hâline getirdi ve rızayla değil zorla üç yıl daha bu ülkeyi yönetmek istiyorum diyor ve olağanüstü hâl bağımlısı olmuş bir iktidar ve bir ittifakla karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanı geçen hafta Diyarbakır'a gitti biliyorsunuz, orada bazı mesajlar verdi ve şunu söyledi: "Biliyorsunuz." dedi. "Siz bizden olağanüstü hâli kaldırmamızı istediniz, biz de gelir gelmez olağanüstü hâli kaldırdık." dedi. Gelmeden önce zaten olağanüstü hâl 2002 yılında son kez uzatılmıştı, kendi döneminde de iki üç ay geçtikten sonra otomatik olarak zaten 2 ilde devam eden olağanüstü hâl kalkmıştı. Değerli arkadaşlar, son beş yıldır bu ülkeyi olağanüstü hâlde yöneten bu iktidar, şimdi Meclisin karşısına geçmiş, "Ya, bizim daha FETÖ'yle mücadelemiz bitmedi. Biz beş yılda bunu başaramadık, bize üç yıl daha verin, üç yılda bunu başaracağız." diyorlar.

Değerli arkadaşlar, bir musibet yaşadık, evet, 15 Temmuz 2016 darbe girişimiyle, bir olağanüstü hâl üç ay sürebilir ki ilk yetkiyi üç ay için aldılar. "Bu üç ayı bile kullanmayacağız." dediler, biliyorsunuz. Üç ay için olabilir, hadi bunu anladık. Hadi, üç ay daha uzattınız, altı ay sürebilir. Bir olağanüstü hâl, diyelim ki basiretsiz davrandınız, bir yıl sürebilir ama değerli arkadaşlar, bir olağanüstü hâl üç yıl sürer mi, beş yıl sürer mi? Ya, nasıl bir basiretsizliktir ki beş yıldır diyorsunuz ki: "Biz devlet içindeki bu yapıyı daha çözemedik." Ya, matematiğiniz kaçtı sizin? Muhakemeniz nedir arkadaşlar? Beş yılda bu kadar her noktada bir vatandaşın "tweet" atmasını takip edebiliyorsunuz, her bir vatandaşın nefes almasına kadar bile takip ediyorsunuz, her bir yurttaşımızın sözüyle ilgili yasal takipler yapıyorsunuz ama size bağlı memurların "Ne olduğunu daha bulamadık." diyorsunuz. Böyle bir basiretsizlik olabilir mi değerli arkadaşlar?

Ben bu yasa teklifinin asla ve asla cemaatle mücadele için geldiğini düşünmüyorum değerli arkadaşlar. Ben eminim ki buradaki pek çok arkadaşımız da o şekilde düşünüyor, hatta yurttaşlarımız da bu şekilde düşünüyor. O yüzden de sizin bu olağanüstü hâli, aslında, seçime giderken zapturaptı devam ettirmek için getirdiğinizi yurttaşlarımız çok iyi biliyorlar. Çünkü neden? Bunun tadına vardınız. "Rızayla oylarımızı kaybetmiştik, sonra zor mekanizmasını devreye soktuk. Evet, darbe girişimini Allah'ın bir lütfuna çevirdik, 20 Temmuz 2016'da sivil darbeyi yaptık ve sivil darbe araçlarıyla referanduma gittik. Referandumdan önce HDP'li siyasetçileri hapse attık, Selahattin Demirtaş'ı, Figen Yüksekdağ'ı, -arkadaşlarımızı- ülkeyi zapturapta aldık ve bu sayede referandumu yüzde 51'le geçirdik. Demek ki iyi bir şey yapmışız." dediniz. Daha sonra genel seçime gittik, onu da olağanüstü hâl şartlarında yaptınız, baskı ve zor aygıtını devam ettirdiniz. Belediyelerimize kayyum atadınız, buna rağmen biz mücadeleye devam ettik. Yine tadına varmaya devam ettiniz değerli arkadaşlar ve genel seçimlere de OHAL şartında gittiniz. Şimdi, baktınız ki anketlere göre oylarınız güneş görmüş kar gibi eriyor, anketlere göre gidiyorsunuz; ne yapmamız lazım? İki yolunuz vardı değerli arkadaşlar.

Birincisi, normalleşmeye doğru yürümek ve ülkeye yeniden hem huzur hem de refah önermek ama bu konuda bence artık hükmünü doldurmuş bir iktidar, böyle bir öneri olsa bile inandırıcı olacağını düşünmüyorsunuz herhâlde, bu yönde atım atmıyorsunuz. Ama ikinci yola doğru yürümeyi tercih ettiğinizi ben bu yasadan anlıyorum. Üç yıl daha olağanüstü hâli devam ettirelim, üç vakte kadar olacak seçimlere de olağanüstü hâl şartlarında gidelim diyorsunuz, bunun için bu yasayı getiriyorsunuz.

Bakın, maddelerde ne var arkadaşlar? Gözaltı sürelerini on iki gün olarak devam ettirmek istiyorsunuz toplu gözaltılarında. Ben size Diyarbakır'da yaşadığımı söyleyeyim. Diyarbakır'da 2018 yılında yapılan genel seçimlerde değerli arkadaşlar, seçime on gün var, bizim bütün çalışan arkadaşlarımızı -değerli arkadaşlar, il, ilçelerde seçim kampanyası yürütüyoruz, köylere gidiyoruz- ne kadar çalışan arkadaşımızı varsa Süleyman Soylu gözaltına aldı. Partimizin çalışanları ya, seçim kampanyası yürütüyoruz. Seçime on gün var, en aktif çalışan arkadaşlarımızı gözaltına alıyor. Niye? Seçim kampanyamızı yürütemeyelim diye.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sandık görevlilerini de.

GARO PAYLAN (Devamla) - Bu şartlarda değerli arkadaşlar, bir seçim adaletinden bahsedilebilir mi? Beş gün kala da bütün müşahitlerimizi -bütün demeyeyim- çok sayıda müşahitlerimizi gözaltına aldı Süleyman Soylu. Tabii, sarayın talimatıyla yapıyor. Niye? Sandığa sahip çıkamayalım diye. Yüzlerce müşahidimiz gözaltına alındı ve bu sayede sandık başında HDP'nin üyesi olmasın, biz sandıkları kendi kontrolümüz altında tutalım diye yaptınız. Şimdi, düşünün ki altı ay veya iki yıl sonra yapılacak bir seçimde bu yetki şu anda sarayda olsa, yetkilerini ve gücünü kaybettiğini görse Türkiye çapında seçime hangi şartlarda gider? Bir baskı aygıtıyla, bir zor aygıtıyla beraber gitmiş olmayacak mı? Acaba bu Meclis böyle bir yetkiyi bu iktidara vermek istiyor mu değerli arkadaşlar?

Bakın, bu gözaltı sürelerini başka ne için kullandı bu iktidar ya? Boğaziçi Üniversitelerini direndiler, değil mi? Helal olsun onlara. Buradan bir kez daha kutluyorum kendilerini. Rektörü gönderdiler ama bu altı ay boyunca değerli arkadaşlar, pek çok kez gözaltına alındılar Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri ve on gün, on iki gün fiilî cezalandırma gözaltında tutuldular. İşte, bunun için istiyor Süleyman Soylu, Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhuriyet Halk Partisi Meclisimizden bu olağanüstü hâl yetkisini. Bir yerde bir protesto gösterisi olursa protesto yapanları içeri atayım, onları fiilî olarak on iki gün cezalandırırım, “topluma korku salayım” diye bu yasayı getiriyor. Biliyor musunuz, korku salmak için yapıyorlar ama şunu unutuyorsunuz: Korku bulaşıcı bir şeydir ama cesaret de bulaşıcı bir şeydir. Bakın, Boğaziçi Üniversitesi öğrencileri kazandılar, o rektör kaybetti, geldiği gibi gitti. Şimdi, cesareti biz birbirimize bulaştırıyoruz? Siz ne kadar baskıyı büyütürseniz biz de direnişi o kadar büyütüyoruz ve tek adam rejimini ve bu OHAL rejimini değiştirmek için Türkiye toplumu bir an önce seçimi bekliyor şu an.

Bu gözaltı meselesini başka kimin için kullandınız? Demokratik İslam Kongresinin biliyorsunuz din insanları var, bunlar dini vaaz ediyorlar ve bu insanları siz gözaltına aldınız, on gün gözaltında tutunuz ya; fiilî cezalandırma, sonra da tutukladınız zaten. Din insanlarını tutukluyorsunuz değerli arkadaşlar, gözaltını da fiilî cezalandırmaya çeviriyorsunuz.

Emekli amirallerle ilgili, fiilî olarak cezalandırmak için on gün, on iki gün gözaltında tutunuz onları. İşte, arkadaşlar, bakın, milletin vekilleri, ey milletin vekilleri; bugün bu insanlara, yarın size; bunu unutmayın. Gözaltıyla fiilî cezalandırmalara karşı çıkmalıyız. Ya, eğer ki bir suç varsa ülkenin yargı sistemi var, kolluğu var, bunlar giderler, insanların kapısını çalarlar veya çağrı yaparlar, insanlar gidip ifadelerini verirler. Niye kapılarını kırarak gece vakti insanları gözaltına alıp daha sonra, efendim, on iki gün gözaltında tutuyorsunuz? Korkuyu bulaştırmak için yapıyorsunuz ama bu, beş yıldır işe yaradı az veya çok ama artık işe yaramıyor. Şimdi, cesareti birbirimize bulaştırma zamanı değerli arkadaşlar.

Bakın, size bir örnek daha vereyim, bunun niçin kötüye kullanıldığıyla ilgili. Biliyorsunuz, İzmir İl Başkanlığımıza bundan yirmi gün önce bir saldırı gerçekleşti ve saldırıyı gerçekleştiren kişi gözaltına alındı. “Ağabeyciğim, adın ne?” diyerek gözaltına alındı, sırtı sıvazlanarak gözaltına alındı ve değerli arkadaşlar, on yedi saat sonra tutuklandı. Bakın, bu, yetkiyi kimlere karşı kullandığınıza çok önemli bir örnektir. Böyle organize bir saldırıya karşı en az iki gün, üç gün, dört gün savcının sorgulama yapması gerekir, mevcut yasa OHAL dışında dört gün yetki veriyor. Ya, iki gün sorgula, bunun bağlantısı var mı yok mu, sorgula. Ama değerli arkadaşlar, bu saldırıyı bugüne kadar kınamayan İçişleri Bakanı, işte bu saldırının bir şekilde zımnen arkasında olduğunu maalesef hem kınamayarak hem de bu kişinin yeterince sorgulanmasına yol açmadan on yedi saat sonra tutuklatarak, bu işin üstünü örtmeye çalışarak maalesef bir suç işleri bakanı olduğunu ortaya koymuştur.

Değerli arkadaşlar, ikinci konu ne, Olağanüstü Hâl Yasası’yla ilgili? Kamuda ihraçlar meselesi. Diyorsunuz ki: “Biz, beş yıldır kamu içinde cemaate bağlı olanları, FETÖ’ye bağlı olanları tespit edemedik; üç yıl daha yetki istiyoruz.” Değerli arkadaşlar, bakın, Süleyman Soylu bu yetkiyi Meclisten istiyor, açıkça İçişleri Bakan Yardımcısı –burada mı bilmiyorum- geldi dedi ki: “Biz bunu istiyoruz yani polis için istiyoruz.” “Biz poliste beş yıldır bunu tespit edemedik, bize üç yıl daha yetki verin.” dedi. Düşünebiliyor musunuz, polis istihbaratı diye bir şey var ya, bu ülkenin istihbaratı var. Polis ki her şeyi bilen, aldığımız nefese kadar takip eden bir yapı. Süleyman Soylu her şeye hâkim olduğunu düşünüyor ama diyor ki: “Efendim, ben beş yıldır başarısız oldum. Ey Meclis, bana üç yıl daha yetki verin, ben polis içindeki bu FETÖ’cüler, cemaatçileri bulacağım.” Aklımızla dalga geçiyor değerli arkadaşlar, inanın aklımızla dalga geçiyor.

Bakın, bu işle ilgili adım atacak ilk yer varsa o da polistir ya, kimin ne olduğunu, ne bittiğini ilk önce polis tespit eder. Hani “Sağlık Bakanlığında biraz savsaklanmış, geç kalmışız.” deseniz anlayacağım ama polisteki, polis istihbaratındaki... Süleyman Soylu hepimizin aldığı nefesi bilecek ama kendi teşkilatındaki cemaatçileri bu saate kadar bulamayacak; aklımızla alay etmek bu.

Olağanüstü hâldeki üçüncü yetki değerli arkadaşlar, mala çökme yasası. Hani çökme döneminde yaşıyoruz ya, hani FETÖ borsasını ifşa ettiniz ya değerli arkadaşlar. Diyorlar ki: “Biz beş yılda yeterince mala çökemedik.” Ee... “Seçime gidiyoruz, para da lazım; biz üç yıl daha mala çökeceğiz, FETÖ borsasını üç yıl daha işleteceğiz.” FETÖ’de birisinin 50 milyon dolar varlığı varsa “Onun 25 milyon dolarını ver, ben seni cezaevinden çıkarayım, seni de aklayayım.” diyen ifşaatları sizin MKYK üyeniz Şamil Tayyar yaptı ya. Böyle bir ifşaatın üzerine gitmeden, böyle bir ifşaatı sorgulamadan siz üç yıl daha yetkiyi hangi yüzle istiyorsunuz ya? Hiç mi utanmıyorsunuz? Böyle bir ifşaat var “FETÖ borsası” diye, mala çökme iddiaları var, Paramount Hotelde savcılarla, yargıçlarla, siyasetçilerle beraber mala çökmeniz, o malın paylaşması iddiaları var; açık tanıklarla var bu, -ya, gizli tanıklarla binlerce arkadaşımızı cezaevinde tutuyorsunuz- açık ifşaatlar var, açık, Süleyman Özışık’la ilgili açık ifşaatlar var, FETÖ borsasıyla ilgili açık ifşaatlar var; buna rağmen, nasıl üç yıl daha mala çökme yasasıyla ilgili yetki istiyorsunuz değerli arkadaşlar? İşte, bundan vazgeçmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, dün 15 Temmuz darbe girişiminin 5’inci yıl dönümünü yaşadık. Ben bu darbeye karşı duran bütün yurttaşlarımızı -hep beraber karşı durduk- saygıyla selamlıyorum, hayatını kaybedenlerin anısı önünde de saygıyla eğiliyorum.

Peki, arkadaşlar, Şamil Tayyar bugün bir “tweet” atmış, önemli bir soru sormuş, diyor ki: “Ya, beş yıl geçti, 15 Temmuzda dair şu toplumsal destek niye bu kadar düştü bir sorgulamamız gerekmez mi?” Bakın, sizin MKYK üyeniz, AKP’nin Merkez Karar Yönetme Kurulu üyesi diyor ki: “Niye bu toplumsal destek bu kadar düştü, sorgulayalım.” Ben size söyleyeyim Şamil Tayyar’ın sorusunun cevabını: Niye toplumsal destek bu kadar düştü, biliyor musunuz? Siz darbe girişimini Allah’ın bir lütfü olarak gördünüz ve Allah’ın lütfü olarak görürken de gerçek darbelerinin üzerine gitmediniz. Yalnızca bunu Allah’ın lütfü olarak görüp, bütün muhaliflerinizi devre dışına çıkarmak için kullandınız.

Bu işin mali boyutuyla ilgili gerçek anlamda FETÖ borsasını kurdunuz, bu işten malı götürenleri dışarı çıkardınız ve Bank Asyaya 50 lira yatıran yurttaşımızı şu anda -biliyorum- cezaevinde tutuyorsunuz değerli arkadaşlar. Siz demiyor muydunuz “Bank Asyaya para yatırın.” diye? Recep Tayyip Erdoğan, bütün AKP’liler birlikte Bank Asyayı açmadınız mı? “Bank Asyada hesap açın.” diye kampanyalar yapmıyor muydunuz? Bank Asyada o dönemde yönetici olan kişiler şu anda Hazine ve ekonomi yönetiminde üst kademede yönetici olacak, Bank Asyaya 50 lira yatıranı hapiste tutacaksınız. Ey Şamil Tayyar, ey AKP’liler, ey MHP’liler; işte toplumsal destek bu yüzden düştü. Siz adaleti sağlamak üzerinden yürümediniz, darbecilerden hesap sormak için yürümediniz; kendi siyasi hesaplarınız için kullandınız.

Bakın, darbeye doğru giderken biz size dedik ki: “Darbe dinamiği devrededir.” Nereden biliyorduk? Türkiye siyasi tarihinden biliyorduk. Eğer ki darbeciler darbe yapmak isterlerse toplumda bir kaos ortamı yaratmak isterler. Bunun için de devrede olan bir çözüm süreci vardı, çözüm sürecini akamete uğratmak için, değerli arkadaşlar, bu darbe dinamiği devreye geçti. 6-8 Ekimle ilgili iddialarınız var ya, Kobani protestolarıyla ilgili; biz buraya 15-20 kere araştırma önergesi verdik “Gelin, bakın, bu 15 Temmuz darbe girişiminin dinamiği nerede başladı, nerede tetiklendi, buna bakalım.” dedik, siz reddettiniz. İşte darbe dinamiğine bakmadığınız için bunun adaletini sağlama iddiasında da olamazsınız. O yüzden 15 Temmuz darbe girişimine karşı toplumsal destek düştü arkadaşlar; toplum sizin adalet sağlamak için yürümediğinizi, yalnızca kendi iktidarınızı düşündüğünüzü anladı değerli arkadaşlar.

Bakın, Ceylânınar’da 2 polis öldürüldü, çözüm sürecini dinamitlemek için. Ahmet Davutoğlu’na istihbarat gitti, dönemin Başbakanı. Dediler ki: “PKK yaptı bunu, öldürdü.” Biz dedik ki: “Gelin, soruşturalım.” O gece çözüm sürecini bitiren bombaları atacak uçaklar Kandil’e doğru havalandı ve daha sonra ortaya çıktı ki bu, Ceylânınar’da öldüren kişiler sizin tutukladığınız kişiler değilmiş, istihbaratı verenler darbecilermiş, tutuklayan hâkim ve savcı darbeciymiş. Bunlara bakmadınız değerli arkadaşlar, darbe dinamiğine bakmadınız, darbe dinamiğiyle ilgilenmediniz. Suruç’ta bombalar patladı, Ankara Gar’da bombalar patladı, havalimanında bombalar patladı, Adıyaman’da aynı odaktan canlı bombalar çıkıp yurttaşlarımızı paramparça ettiler; bunlara bakmadınız, bunların tek birine baksaydık darbe dinamiğini görürdük, o zaman görürdük; darbe gerçekleşmezdi, darbenin siyasi ayağı ortaya çıkardı. Ama darbecilerle birlikte yürüyenler darbenin adaletini ortaya koyamazlar değerli arkadaşlar. Hadi darbe sürecini okuyamadınız, bizim uyarılarımızı dikkate almadınız, 15 Temmuz günü dedik ki: “Gelin, bu musibetten bir ders çıkaralım. Toplumun bütün vekilleri, bütün siyasi partiler olarak bir araya gelelim, araştırma komisyonu kuralım, gerçek anlamda darbecileri ortaya çıkaralım, darbenin siyasi ayağını ortaya çıkaralım.” Siz, buna da “hayır” dediniz. Darbenin siyasi ayağına yürümediğiniz için toplumsal destek düşüyor arkadaşlar. “Her yerde darbeci varmış; askerde, poliste, basında varmış ama siyasette yokmuş.” dediniz, “Yoktur siyasette.” dediniz. İşte, bunun için toplumsal destek düşüyor değerli arkadaşlar. Darbeden sonraki araştırma komisyonlarını devreye çıkarmadınız. Peki, size bir şey soruyorum: Bu darbeden bir ders çıkarıldı mı? Darbeden ders çıkaranlar 15 Temmuz darbe girişiminden sonra 20 Temmuz sivil darbe girişimini yaparlar mıydı? Darbeden ders çıkaranlar “Bu olağanüstü hâl üç ay sürecek.” derken beş yıl sürdürüp üstüne üç yıl daha uzatma isterler miydi değerli arkadaşlar? İşte, bu anlamda, bu darbe süreci maalesef devam etmektedir. Siyaset, demokratik siyaset kurumuna darbe vurulmaya devam edilmektedir.

Değerli arkadaşlar, bu olağanüstü hâl rejimi hem huzurumuzu hem refahımızı kaybettirmiştir. Şu anda, hukukun üstünlüğü endeksinde, basın özgürlüğü endeksinde, demokrasi endeksinde sonlardayız. Bakın, bu darbe, OHAL dönemi bizi bütün özgürlük endekslerinde geriye götürdü ama yalnızca huzurumuz devre dışı kalmadı, refahımızı da kaybettik değerli arkadaşlar. Ya, olağanüstü hâlde ısrar ediyorsunuz; olağanüstü hâl faydalı bir şey olsaydı -hani ekonomik anlamda söylüyorum- işsizlik

azalardı, enflasyon azalardı, faizler azalardı. Tek adam rejimi faydalı bir şey olsaydı OHAL rejimiyle beraber Erdoğan üç yıl önce bugünlerde “Türkiye’yi uçuracağım.” dedi, Türkiye ekonomisi baş aşağı çakıldı değerli arkadaşlar. 10 milyon işsizimiz var, enflasyon, halkın enflasyonu yüzde 30’un üzerine çıkmış durumda, kredi faizleri yüzde 30’a çıkmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GARO PAYLAN (Devamla) – Yani bu açıdan, aslında olağanüstü hâlde ısrar, bu ülkeye her anlamda kaybettirmektedir değerli arkadaşlar. Yapılması gereken bu OHAL rejiminden vazgeçmek ve normalleşmektir. OHAL’i uzatmayalım değerli arkadaşlar, artık yeni bir seçime de olağanüstü hâl şartlarında gitmeyelim, demokratik alanı genişletelim. Demokrasiden korkmayın, siz demokrasiden korkuyorsunuz, olağan bir süreçte seçime gitmekten korkuyorsunuz ama olağanüstü bir süreçte seçime gitmek de büyük bir tehdittir, risktir değerli arkadaşlar.

Toplumsal fay hatları gerilmiş durumda. Bakın, pek çok kötücül yapı şu an devlet içinde yeniden kaos planlarını devreye sokmak üzere hazır bekliyor. İzmir saldırısından sonra Marmaris’teki ilçe örgütümüze de bir saldırı gerçekleşti. Yeniden kaos planlarını devreye sokmak isteyenler olabilir, Tayyip Erdoğan şu an devlet içinde yeni bir güç savaşına girmiş olabilir; bu güç savaşında yurttaşlarımızı yem etmeyelim, demokratik bir iklime dönelim aksi takdirde değerli arkadaşlar, yeni kaos planlarıyla karşı karşıya kalırız.

Meclisimizden ricam, milletvekili arkadaşlarımızdan ricam, bu OHAL yasalarına artık son vermeleridir.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu.

Buyurunuz Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBU ADINAMEHMET BEKAROĞLU (İstanbul)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Yasa Teklifi’yle ilgili söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önce ifade edildi, bu torba yasa teklifinde 19 kanun, 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılıyor, gerçekten torba yasa. Bu torba yasa teklifinden önce, dün Rize’de meydana gelen, 6 kişinin öldüğü, 2 kişinin kaybolduğu sel ve heyelan felaketini üzüntüyle öğrendik; Rize’ye geçmiş olsun, başsağlığı diliyoruz; inşallah yaralar en kısa zamanda sarılacak.

Değerli arkadaşlarım, bu yasa teklifinde dünya kadar konu bir araya gelmiş durumdadır. Birbiriyle ilgisiz, kooperatifler, gümrükler, kambiyo, orman, TÜİK, OHAL ne aklınıza geliyorsa bir araya gelmiş, bir torba yapılmış ve bu torbadan bir hayır umuyoruz. Arkadaşlarımız anlattı, usul tartışması yapıldı, teklifin Anayasa’ya aykırı olduğu söylendi, Plan ve Bütçe Komisyonunda Anayasa’ya aykırılıkla ilgili gerekli işlemin yapılmadığı söylendi. Gerçekten yapılmadı değerli arkadaşlar, biz muhalefet olarak açtık, tartışılmasını istedik ama Sayın Başkan, Divan İç Tüzük’ün 38’inci maddesine göre bu tartışmayı yaptırıp oylatmadı değerli arkadaşlarım, Anayasa’ya aykırı olup olmadığını oylatmadı. Dolayısıyla, gerçekten burada ciddi usul problemleri var.

Teklif sahipleri gerekçeleri anlatamadılar değerli arkadaşlarım, bürokratlar anlatamadılar. Üç seneden beri uygulanan yasa maddelerini değiştiriyorlar ya da uzatıyorlar. Ne oldu bu üç senede, gerçekten etkisi nedir, maddi manevi ne etkisi olmuştur, terörle mücadeleyle ilgili yasalar ne oldu, gerçekten bunlar olmadan, bu düzenlemeler olmadan terörle mücadelede zafiyet vardı da şimdi bir başarı mı elde edildi, edildiyse niçin tekrar uzatıyorsunuz, bitmedi mi; bu konularla ilgili hiçbir şey

yaşılmadı. Yasa çıkarma, yasa tekniği, yasa etiği konusunda gerçekten sınıfta kaldınız. Daha evvel çok uzun konuşmalar vardı bu Mecliste, zaman zaman yapılan İç Tüzük değişiklikleriyle daraltıldı da daraltıldı. Şimdi yakınıyorsunuz, “Zaman yok, yoklama istiyorsunuz.” diye yakınıyor İktidar Partisi Grup Başkan Vekili ama o dönemde bu zaman daha kısıtlı olmasına rağmen çok kaliteli yasalar çıkarıldı. En azından Türkçe yazdılar, Türkçe değerli arkadaşlarım. Sizin yazdığınız bu maddeleri bir okuyun arkadaşlar; kim ne anlıyor, siz anlıyor musunuz? Sorduk biz bunu teklifi getiren arkadaşlarımıza “Ne anlıyorsunuz?” diye, anlatamadılar değerli arkadaşlarım. Kimseyi karalamak için bunu söyleyemiyorum. “Ekonomi paketi” diye medyada haber çıktı, “Hükümet ekonomi paketi getirdi.” diye. Evet, ekonomiyle ilgili birtakım maddeler var ama esasen bu teklif 11, 20 ve 23’üncü maddeler için getirilmiştir. Ne var bu 11, 20 ve 23’üncü maddelerde? OHAL’le ilgili düzenlemeler mevcut değerli arkadaşlarım.

OHAL’le ilgili hangi düzenlemeler mevcut? 11’inci maddede gözaltı süreleri üç sene daha -işte, 6 gün ve 12 güne çıkarılması- uzatılıyor. 20’nci madde terörle iltisaklı, irtibatlı olduğu var sayılan, kabul edilen şirketlere TMSF’nin kayyum tayin edileceğiyle ilgili maddedir. 23’üncü madde de kamu görevlilerinin mahkeme kararı olmadan görevlerinden ayrılmaları, uzaklaştırılmalarıyla ilgili maddedir değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bu maddeler nereden geliyor, nedir arkadaşlarım şunu bir görelim: Bu maddeler aslında; siz, işte, 15 Temmuzdan sonra geldiniz olağanüstü hâl ilan ettiniz, 21 Temmuz 2016’da olağanüstü hâl ilan ettiniz. İşte, ifade edildi, önce dediniz ki: “Ya, üç ay ama üç ay bile sürmeyecek, halledeceğiz.” ama öyle olmadı, uzattınız. En son 2018’de süresi dolunca kaldırdınız ama ne yaptınız? 27’nci Dönemin ilk yasası olarak 25/7/2018’de 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’u çıkardınız. Bu kanun değerli arkadaşlarım, anayasal OHAL’den, yasayla OHAL’e geçme kanunudur. Bu kanun değerli arkadaşlarım, öyle sıradan bir kanun falan değildir, siz de icat etmediniz. Bu kanun, 11 Eylül’den sonra, bütün dünyada demokrasi, ileri demokrasi sayılan ülkelerde bile yavaş yavaş kurulmakta olan “olağanüstü devletin” temelini atan kanundur.

Şimdi, biz, bunun 3 tane maddesini konuşuyoruz; gözaltı süreleri, TMSF’nin işte, el koyması ya da “çökme maddesi” dediğimiz ve hâlâ kamu görevlilerinin mahkeme kararı olmadan görevden alınmasını konuşuyoruz, tartışıyoruz ama bu kanun teklifinde öyle değişiklikler var ki bunlar kalıyor.

Şimdi, üç sene uzatmıştınız bu 3 maddedeki yaptırımları; şimdi, bir seneye indireceğinizi söylüyorsunuz ama bu kanun teklifinde başka bir sürü madde var ve bu maddeler duruyor. Bakın, bu maddeler, bu kanun yürürlükte olduğu müddetçe zaten OHAL devam ediyor. Ne olacak? Eğer şimdi bu üç değişikliği yapmasaydınız, süreyi uzatmasaydınız biraz daha, bir miktar daha gevşeyecekti OHAL; yoksa devam ediyor. Valiler istedikleri zaman bölgelerinde sıkıyönetim ilan edebiliyorlar değerli arkadaşlarım ve örneklerini de görüyoruz.

Şimdi, “Terörle mücadele edeceğiz. Terörle daha etkin mücadele etmek için bu kanunları, bu düzenlemeleri buraya getirdik.” diyorsunuz. Değerli arkadaşlarım, bakın, olağanüstü durumla beş seneden beri mücadele ediyorsunuz, “Bitmedi.” diyorsunuz. Ya, niçin aklınıza “Olağan hukukla bu mücadeleyi sürdürelim.” gelmiyor değerli arkadaşlarım, niçin gelmiyor? Gerçekten olağan hukukla bu mücadele yapılır mı, yapılmaz mı? Yapılabilir de ama amaç –biraz evvel ifade edildi burada- öyle FETÖ’yle, terörle falan mücadele etmek değil değerli arkadaşlarım. Siz bu OHAL’i, Tanrı’nın lütfu kabul ederek muhalefeti bir şekilde susturmak amacıyla kullandınız. Yani İkizdere’de çevreyi koruyanların, Adıyaman’da tütünü, Soma’da kendi haklarını hukuklarını koruyan işçilerin aleyhine bunu çok rahat bir şekilde kullandınız. Seçimde de bunu kullandınız ve kullanmaya devam edeceksiniz. “Efendim, biz bir sene yapıyoruz, dolayısıyla seçimde...” Öyle mi dediniz? Bir sene içinde seçim olur bence de, olmazsa bile gene uzatırsınız, o çoğunluğunuz var. “Yapmayız.” Yaparsınız çünkü yaptınız

siz. Ne zaman yaptınız değerli arkadaşlarım? Yerel seçimlerde İstanbul'da Büyükçekmece'de Sayın Soylu her gün 2.500 polisle ilçeyi bastı değerli arkadaşlarım, evleri tek tek dolaştı, "Kimsin, nesen?" "Burada oturuyor musun, oturmuyor musun?" diye itişti kakaştı, bunların hepsini yaptı. Yaparsınız, yaptınız siz değerli arkadaşlarım çünkü bunu Tanrı'nın lütfü olarak görüyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, bu düzenlemede, bu kanunda sadece OHAL'le ilgili düzenleme yapılmıyor, herkes OHAL'i konuştu, daha başka önemli maddelerde de değişiklik yapılıyor. En komiği, -herkes geldi, burada konuştu- yapılan değişikliklerden bir tanesi güvenlik korucuların maaşı. "Ya, kardeşim şimdi güvenlik korucularının maaşlarının artırılmasına karşı mı çıkıyorsunuz?" deniliyor Ya, gerçekten güvenlik korucularının maaşlarının ne kadar artırıldığını biliyor musunuz? 2021 için söylüyorum; senenin ilk altı ayında 140 lira civarında. Senenin ikinci altı ayında kaç kuruş biliyor musunuz? 390 kuruş değerli arkadaşlarım. Güvenlik korucularının maaşı 2.822 TL, asgari ücret 2.825,90 TL. Tamam, çıkardınız güvenlik korucularının maaşlarını... Hâlbuki güvenlik korucularının temsilcisi geldi oraya "Bizim maaşımız memur maaşına endekslensin, -bir sürü hak vesaire- emekli hakkı verilsin." dedi. Güvenlik korucularının meselesi ayrı bir meseledir; oturulur konuşulur ama bunlar ayrı bir mesele.

Başka önemli bir değişiklik var değerli arkadaşlarım bu torbada, Orman Kanunu'nda, ormanın içinde hava ayırıştırma tesislerinin kurulacağına dair. Değerli arkadaşlarım, her şey ormanın içinde kuruluyor, kamu yararı varsa ormanın içinde bütün tesisler kurulabilir. Neler kurulabilir? Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğal gaz; şimdi, hava ayırıştırma geliyor, altyapı, katı atık, bertaraf ve düzenli depolama tesisleri vesaire. Değerli arkadaşlarım bu ne ya? Orman geleceğimiz değerli arkadaşlarım; çevre, çocuklarımızın geleceği, ülkemizin geleceği, vatan. Peki, -o zaman sorduk seslerini çıkarmadılar- bu kanunu getiren arkadaşlar, bu teklifi getiren arkadaşlar bu hava ayırıştırma tesislerinin orman içinde neler yapacağını biliyorlar mı? Bu konuyla ilgili bir araştırma yaptılar mı? Yapmadılar değerli arkadaşlar. Ormanın içinde çevreye ciddi bir şekilde zarar verebilecek tesisler niye ormanın içinde yapılıyor? Yani ormanın içinde yapılmasında bir fayda mı var? Orada daha çok hava var da, ayırıştıracaklar da, oksijen mi elde edecekler değerli arkadaşlarım? Öyle değil, kolay geliyor. Niye yapılıyor bilmiyorum. Bakın, defalarca bu kürsüden söyledim, bir daha söylüyorum: İkizdere'de, İyidere'de yapılacak liman için kaya gerekiyor, taş gerekiyor, bazalt kayalar gerekiyor; gittiler, Rize İkizdere'nin, bölgenin en güzel, en önemli, en zengin vadisini yıkmaya başladılar; ya 15 kilometre ileride kıraç, üzerinde ağaç olmayan arazide aynı bazalt, sert bazalt taş var. Niye yapıyorsunuz bunları anlamak mümkün değil. İnadına mı yapıyorsunuz? Bunu anlamak mümkün değil. Yoksa orada daha başka şeyler mi var?

Değerli arkadaşlarım, bir başka düzenleme 12'nci madde: Rekabet Kurulu üyeleri, görevi bıraktıktan sonra iki sene içinde inceleme yapmış oldukları sektörlerde iş yapamayacaklar; bu önemli bir düzenlemedir, ben bunu destekliyorum. Ama diğer kurullar ne oluyor? Mesela EPDK'deki kurullarda, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunda ne oluyor? Bütün buralarda bu düzenlemeler niye yapılmıyor? Bu konuyla ilgili, özellikle EPDK'yle ilgili önemli haberler çıktı değerli arkadaşlar ve şimdiye kadar herhangi bir şey yapılmadı.

Bir başka madde engellilerle ilgili. Çok tuhaf bir şey; gerekçe, Covid. Yasa, belediyelere, kamu kuruluşlarına ve kamuya açık yerler işleten özel kuruluşlara üç sene süre vermiş, çevreyi -otobüsleri, yolları, merdivenleri-engellilere uygun hâle getirmek için. Yapılamadı, niye yapılamamış biliyor musunuz? Covid dolayısıyla. Hâlbuki Covid dolayısıyla insanlar sokağa çıkmadılar -otobüsler çalışmadı- tam da dönüşümün yapılacağı bir zamandı. Öyle bir şey yok, iş yapıyor gibi görünüyorlar, yoksa iş yapmıyorlar. Öyle bir niyetiniz falan yok değerli arkadaşlarım, öyle bir şey yapacağımıza dair herhangi bir niyet söz konusu değil.

16'ncı madde sonradan eklendi; devam eden bir şeyin yine süresi uzatılıyor. İşverenlere günlük 2,5 lira, aylık 75 lira işçi başına sigorta primi desteği veriliyor. Bu da çok tartışmalı bir şeydi, niye bu şekilde veriliyor ve nedir bu para, ne işe yarayacak? Bugüne kadar uygulandı, işsizliğin önlenmesinde ne gibi sonuçlar ortaya çıkardı? Başka bir soru: Bu Covid'de işsiz kalan insanlara niye İşsizlik Sigortası Fonu'ndan verilmiyor da bunlara veriliyor? Bütün dünya, destekleri, bizzat insanlara verdi, "O insanlar harcasınlar, dolayısıyla ekonomiye bu şekilde katkı yapalım." diye Covid desteklerini verdi, pandemi desteklerini verdi. Siz, işçinin alın terinden kesilen paraları, işçinin fonundaki paraları inatla şeyde kullanıyorsunuz değerli arkadaşlarım, maalesef bu şekilde kullanıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya maden işçileri...

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bir başka değişiklik; bu tasarruf, finansman kuruluşları vardı, bunlarda iflas edenler var, bunların tasfiyesi TMSF'ye havale ediliyor. Evet, belki doğrudur ama başka bir sürü problemler var bankerlerden başlayarak Çiftlik Banka, Almancuların yolunmasına kadar, Türkiye'de çok ciddi problemler var İhlas Finansla ilgili. Niye TMSF'ye bu teklif de buralara geldi, reddettiniz, niye yapmadınız; bunları sormak gerekiyor.

19'uncu madde tütün; çok tartışıldı; madde gelince, arkadaşlar konuşacaklardır.

Şimdi, şöyle bir şey söylendi, çok hoşuma gitti benim: "Ya, siz Abuzer dayının yanında mısınız, Philip Morris'in yanında mısınız?" (CHP sıralarından alkışlar) İktidar partisinin temsilcisi çıktı, dedi ki: "Bu zaten yasaklanmıştı. İşte Ecevit Hükümeti zamanında şöyle olmuştu, böyle olmuştu; biz geldik, yavaş yavaş açıyoruz." Ya, siz geldiniz, yavaş yavaş niye yapıyorsunuz? Elinizi tutan mı var? Direkt olarak Abuzer amcanın yanında yer alın, bırakın Philip Morris'i, değil mi arkadaşlarım?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hakikaten tırşikçi kapitalistlerin yanında.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bir de yani niye sadece Ecevit'i şey yapıyorsunuz, Kemal Derviş yasaları... Kemal Derviş giderken buradan ne dedi, biliyor musunuz, bu kürsüden değerli arkadaşlar? "Ben siyaseti bırakıyorum ve gidiyorum çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi benim yapacağım her şeyi yapıyor zaten." dedi, size havale etti. Dolayısıyla öyle sizin dışınızda falan hiçbir şey olmadı, zaten yaptığımız işler sizin, neoliberal dönüşümün dışında hiçbir şey değildir değerli arkadaşlarım. Yani ne demek? Devlet gücünü zenginlerin, güçlülerin yanında kullanmak, böyle bir hukuk kurmak. Zaten OHAL mohal filan, yaptığımız şeyler de bunlardır değerli arkadaşlarım.

Bir başka değişiklik de Çek Kanunu'yla ilgili yapılan değişikliklerdir. Yani karşılıksız çekten dolayı 2021 yılı içinde infazlar erteleniyor onda 1'ini yattırıldığı zaman. Peki, bu onda 1'i kimin parası değerli arkadaşlarım? Alacaklımın kabahati ne ya? Siz kim oluyorsunuz da -bana sormadan- alacaklıya sormadan parasıyla ilgili bir tasarrufta bulunuyorsunuz? "Devletiz, biz her şeyi yapabiliriz." Yapamazsınız değerli arkadaşlar. İşte "Biz Meclisiz, her şeyi yapabiliriz." "Burada elimizi kaldırdığımız zaman her şeyi biz yaparız." Demokrasi bu değildir, böyle bir şey yok; burada büyük bir haksızlık yapıyorsunuz, bunu bu şekilde bilin değerli arkadaşlarım.

Niye çekle ilgili bu kadar ciddi problemler var ortada? Niye bu kadar çok sayıda insanın çeki karşılıksız çıkmıştır? Çünkü ülkede ekonomik kriz var. Ama ne demişti Sayın Erdoğan? "Siz bu kardeşinize yetkiyi verin, ondan sonra bu faizle, şununla bununla nasıl uğraşılır göreceksiniz." demişti. Hatırlıyorsunuz değil mi arkadaşlar? Evet, o gün, o lafi dediği gün dolar 4,50 kuruştı, damat gittiği günlerde 8,52 kuruştı, 8,70'ti, son günlerde bayram dolayısıyla tekrar 8,50'ye düştü değerli arkadaşlarım.

Bakın, siz bunları yaparak bir şeyi de örtüyorsunuz, Türkiye'de çok ciddi bir ekonomik kriz var, sadece ekonomik kriz yok; bir toplumsal kriz var, ahlaki kriz var, düşünsel kriz var, var da var değerli arkadaşlarım. Var olan -bu sene- bu ülkede yıllardan beri bir şekilde kurulan, olgunlaştırılan, denenmiş olan kurumları tahrip ediyorsunuz, yok ediyorsunuz. Geriye de hiçbir şey koymuyorsunuz, koymadınız sadece yıkıyorsunuz değerli arkadaşlarım, maalesef.

Bakın, siz hep “Beka problemi” filan diyorsunuz ya, şu anda bu ekonomik sebeplerden dolayı Türkiye’de çok ciddi bir millî güvenlik sorunu yani beka sorunu var. Nedir bu? Bu, 128 milyar dolar meselesi değerli arkadaşlar. “Yediniz.” diye hiçbir zaman demedik, Merkez Bankasını bir inat uğruna... Hangi inat uğruna biliyor musunuz değerli arkadaşlar? “Erdoğanizm” diye bir ideoloji çıktı “Faiz neden, enflasyon sonuçtur.” Bir, bunu ispatlamak için. İki, doları baskı altına almak ve bunu seçimlerde kullanmak için. Üç, bir de “Ben biliyorum bu işi.” büyüklenmesi sebebiyle Merkez Bankasını işte arka kapı yoluyla boşalttınız değerli arkadaşlarım. “128” milyar deniliyor ama aslında 12 milyar da bankaların verdiği, sonra Hazine tarafından kapatılan para var; 140 milyar dolar gitmiştir Erdoğanizmi ispatlayacağız diye. Peki, ne oldu? 31/12/2019’da dolar 6 TL, 30/9/2020’de dolar 7,80 TL’ye yükseldi; tez çöktü değerli arkadaşlar. Merkez Bankası çöktü ve ülke ciddi bir problemle karşı karşıya. Allah korusun, bir Brunson krizi falan ortaya çıkacak olsa Türkiye’nin yapacağı hiçbir şey yok. Ne yapıyorsunuz? Değerli arkadaşlar, nereden; Katar’dan, Çin’den, Endonezya’dan swapla para temin etmeye kalkıyorsunuz. Bir de başka bir şey yapıyorsunuz değerli arkadaşlarım, kara parayla bunu doldurmaya çalışıyorsunuz.

Bu fotoğraf önemli bir fotoğraf değerli arkadaşlarım, bu fotoğrafa bakın. Bu fotoğrafta Sayın Cumhurbaşkanımız, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Cumhurbaşkanı, şu anda kara para aklama işiyle uğraştığından dolayı Viyana’da tutuklu olan hem Türkiye’nin hem de Amerika’nın istemiş olduğu adam, onun yanında bu adamın Amerika’daki ortağı, diğer yanında başka bir ortağıyla beraber fotoğrafı var ve bütün bunları da Meclisi kullanarak yaptınız değerli arkadaşlarım. Plan ve Bütçe Komisyonundan, oradan Genel Kuruldan -kara para aklama kanunu diyeceğim- kara para değil tabii, Varlık Barışı diye çıkardınız ama o varlık barışlarına öyle şeyler yaptınız ki “Sadece vergi incelemesi yapılmaz.” değil, “Hiçbir araştırma soruşturma yapılamaz.” dediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – “Ne olursa olsun, ister eroinden olsun ister başka sebeple olsun, nereden gelirse gelsin.” dediniz ve bu paralarla bunu doldurmaya çalışıyorsunuz. Allah korusun, yani Türkiye’nin büyük bir borcu var yani 450 milyar dolar dış borcu var, bir sene içinde bu borcun da 190 milyar dolarını geri ödemesi gerekiyor. Bütün bunları -yok para yok- para çevirerek, borç çevirerek yapıyor. Borç çevirebilmesi için bir karşılık göstermesi lazım. Siz bunu bir inat uğruna yok ettiniz değerli arkadaşlar. Ee, ne oldu peki? Soruyorum: Niye faiz düşmedi? Niye dolar... Faizi düşürmek için ve doları yerinde tutmak için yaptınız, niye bunlar yüksek? Hâlâ neden ısrar ediyorsunuz?

Değerli arkadaşlarım, yapılacak bir şeyi söyleyeyim: İflas etmiştir, bu iş gitmiyor, ne yaparsanız yapın yani bu bohça artık yama tutmuyor. Yapılacak şey, derhâl seçim kararı alıp Türkiye’yi salimen seçime götürmek ve sizin bir süre istirahat çekilmeniz değerli arkadaşlarım. Türkiye için yapacağınız en doğru ve en son şey budur, bunu lütfen yapın.

Teşekkür ediyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.03

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.40****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi söz sırası şahıslar adına İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu’na aittir.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı adsız yasa önerisi üzerine şahsım adıma konuşuyorum.

Önce şu maddeyi aktarmak isterim çünkü bu yasa önerisinin belkemiği madde 11, 20 ve 23. 23’üncü maddenin düzenleme alanına göre “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen...” biçiminde bu kalıp üç yıl daha uzatılacak ve Millî Güvenlik Kurulunun bu şekilde bir karar alma yetkisi bulunmadığını Anayasa Mahkemesi tescil ettiği hâlde böyle bir yetki devam edecek.

Şimdi, aslında konuşuldu, bütün konuşmaların hepsini dinledim. Çok önemli düzenlemeler var, kuşkusuz olumlu düzenlemeler de var ancak şu girişi yapmakta yarar var. Özellikle, kamu görevinde liyakat ilkesi bakımından, kamu görevinde ciddiyet ilkesi bakımından, ben 1974’te fakülteyi bitirince İçişleri Bakanlığında görev aldım ve kamu görevinin ne kadar ciddi bir iş olduğunu bizzat yaşadım, bir kamu görevlisi çocuğu olarak tabii ki ilkokuldan itibaren buna tanık olmuştum ama geçen pazartesi, salı günü Komisyonunda tanık olduğum, üst düzey -tırnak içerisinde- “kamu görevlileri” nezdinde tanık olduğum manzara gerçekten liyakat ve ciddiyet ilkesinden ne kadar uzaklaşmış olduğunu gözler önüne serdi. Bunu iki örnekle belirtmek istiyorum. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş, onun üzerine yasal düzenleme yapılıyor, bunun garabeti bir yana, Sayın Başkan sordu “Cumhurbaşkanlığı temsilcisi var mı burada?” diye, temsilci yok, koridorlardaymış ama biz iki gün onu göremedik.

Bir başka örnek, orman bölgelerindeki hava ayırıştırma tesislerini açıkladılar; açıkladılar, hiçbiri tatmin edici değildi. Orman Bakan Yardımcısı geldi ve nasıl bir açıklama yaptı biliyor musunuz? “Efendim, tapulu arazisinde bire bir fabrika kurarsa ama o bir biçimde orman alanına geçerse ve orayı çalılık falan kaplarsa, orası ormanlaşırsa, işte, ayırıştırma tesisi orada kurulur.” dedi. Ya Rabb’im, Aziz Nesin’e rahmet mi okuyalım yoksa ihtiyaç var mı diyelim böyle bir ortamda? (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, işte, biz kamu görevinin, liyakat ilkesinin nerelere geldiğini parti başkanı yoluyla, devlet başkanlığı ve yürütme uygulamasıyla görmüş olduk. Ama esasen, burada -bizim yaptığımız tartışma- nitelikli yasa bir yana, temel yasa olmayan, torba yasadaki çok toplama bir yasayı temel yasa olarak görüşürsek ve İç Tüzük madde 91’e açıkça aykırılık teşkil ettiği hâlde bunu da görüşmeye devam edersek ve biraz önce okuduğum üzere, buna Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş 3 maddeyi de eklersek, Anayasa’da yeri olmayan, olağanüstü hâl rejimi uygulamaya geçirilmediği hâlde böyle bir düzenleme yapılmasına tanık olursak o durumda buna paralel düzenleme, fiilî düzenleme demekten

başka bir deyim bulmak çok zor gibi görünüyor. Evet, bu yasanın, bu toplama yasının, adsız torba yasanın Anayasa'ya aykırı olduğunu bir kez daha belirtmek gerekir. Böyle bir yasama faaliyeti olmaz, Anayasa'ya kesinlikle aykırıdır; eğer bir gün Anayasa Mahkemesine başvurursak, vurabilirsek Anayasa Mahkemesinin bunu iptal edeceğinden kuşcumuz olmasın.

Şimdi, böyle bir düzenleme aslında sadece Anayasa'ya aykırı değil, gayriciddidir; gayriciddiliği Adalet Komisyonundan Plan ve Bütçe Komisyonuna taşınması ve Plan ve Bütçe Komisyonunda tanık olduğumuz görüntüler ortaya koymuş bulunuyor. Bu bakımdan aslında bunun anayasal düzenimizde mevcut olan ikili anayasal düzenin ötesinde yani olağan hukuk düzeni ve olağanüstü hukuk düzeninin dışında bir üçüncü yol ve bir fiilî durum ortaya koyduğunu belirtebiliriz, özellikle şu 3 madde: Örtülü bir olağanüstü hâl söz konusu burada. Kanun teklifinin 11'inci maddesiyle bazı suçlar bakımından gözaltı sürelerini uzatan ve tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerini niteliksel ve niceliksel olarak olağan güvence düzeyinin altında düzenleyen Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19'uncu maddesindeki uygulama süresi, birincisi bu. İkincisi, yasanın 20'nci maddesiyle 7145 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesinin (1)'inci fıkrası değiştirilerek terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle ilgili mevzuatı uyarınca şirketlere ve varlıklara kayyum atanmasına karar verilmesi durumunda kayyum olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin kanunda yer alan hükmün süresi ve üçüncüsü -biraz önce belirttiğim gibi- tamamen Millî Güvenlik Kurulu kararına yollama yapılarak Millî Güvenlik Kurulunu araçsallaştıran bir düzenleme, Anayasa dışı olduğu Anayasa Mahkemesi tarafından tescil edilen bir husus yeniden burada düzenleme konusu yapılıyor ve bu 3 maddeyle, sadece bu 3 maddeyle anayasal normlar hiyerarşisi tamamen tepetaklak ediliyor ve anayasal düzenin dışında bir durum yaratılıyor. Tabii, bu, Anayasa'ya karşı bir hiledir çünkü bu yetki Cumhurbaşkanına ait bir yetkidir. Eğer, Türkiye'de olağanüstü hâl gerekiyorsa bu yetki Cumhurbaşkanı tarafından kullanılır. Dolayısıyla, gerek Komisyonun yaptığı iş gerek bizim yapmaya çalıştığımız iş Anayasa madde 6 gereği "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz." kuralına da aykırılık teşkil etmektedir.

Yeniden girmeyeceğim, neydi? Devlet ciddiyetiyle başladım, kamu görevi ve kamu makamlarının ne kadar çözüldüğünü, ne kadar çürüdüğünü gördük. "Üç yıl daha uzatıyoruz Anayasa dışı düzeni." dediler ama herhangi bir rapor sunmadılar, herhangi bir bilgi veremediler. Ne yapıldı üç yılda, bundan böyle ne yapılacak, bir sayfalık da olsa hiçbir bilgi sunulmadı. Dolayısıyla, bu duruma karşın aslında ölçüsüz düzenlemeler öyle anlaşılıyor ki artık aylarla hesaplanmıyor, yıllarla hesaplanıyor çünkü "Kırk beş günlüğüne ilan ediyoruz." denildi olağanüstü hâl ama olağanüstü hâlin 2015'te başladığını, 6638 sayılı -iç güvenlik yasası- Yasa'yla fiilen başladığını dikkate alırsak, üç yıl daha uzatılırsa tamı tamına sekiz dokuz yıl Türkiye olağanüstü hâlde yönetilmiş olacak. Evet, kırk beş gün, doksan ay; işte bu ölçsüzlük yoksa Anayasa madde 2'de "hukuk devleti" yazsa da bunun bir anlamının olmayacağı açıktır. Ama tabii ki, biz bu düzenlemeyi eğer 20 Temmuzdan itibaren Türkiye'de tanık olduğumuz OHAL KHK'leri yoluyla yol açılan mağduriyetleri dikkate almazsak, OHAL, KHK mağdurlarına kapatılan mahkeme kapılarını dikkate almazsak anlayamayız. Çünkü OHAL KHK'leri giyotin işlevi gördü, Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu ise gaz odası işlevi gördü ve görmeye devam ediyor. Bunu çözmediğimiz sürece "Evet, haksızlık yaptık. Komisyon kurduk, o çözecek. Mahkemeye gitmenize gerek yok." biçiminde bir yaklaşımla bu konuya baktığımız zaman hukuk devleti hiçbir biçimde... 15 Temmuz gecesiyle ilişkisi bulunmayan, sadece tek suçu hukuk devleti ve insan haklarını savunmak olan binlerce ve on binlerce kişiyi gaz odasına doldurursanız burada üç yıllık uzatmada da herhangi bir biçimde inandırıcı olamazsınız, içten olamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bu nedenle burada yapılan düzenleme açıktır ki -Anayasa'ya hile yoluyla- Türkiye'de toplam olağanüstü hâl döneminin dokuz yıla çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu açıdan temel kanun da ne yazık ki bu uğurda bir maske olarak, kılıf olarak kullanılmıştır.

Bunun yanı sıra burada uzun sözler edildi, parti başkanlığı yoluyla tek kişi yönetiminin ne kadar bize uygun düştüğünü... Evet, belki bu çürümüşlük hâlimizi yansıtmaması bakımından, ibret verici olması bakımından doğru bunlar ama tarihimizde ilk kez -Osmanlı, cumhuriyet tarihinde- kurul hâlinde siyasi karar düzeneklerini ortadan kaldıran, görev, yetki ve sorumluluk ilkesini sıfırlayan, hesap verebilir yönetim ilkesini ortadan kaldıran bir yönetim tarzı esasen paralel mevzuatı da beraberinde getirmektedir. Bu paralel mevzuat CBK ve Anayasa'ya aykırı yasalar dışında tamamen fiili bir durumdur.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına söz sırası Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin'e aittir.

Buyurunuz Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

İlk imza sahibi olarak 45 milletvekili arkadaşımızla birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğumuz, Plan ve Bütçe Komisyonunda müzakere edilip eklenen 2 madde ve çekilen 1 maddeyle kabul edilen 26 maddelik bu kanun teklifini, gerek kamu kurum ve kuruluşlarımızdan gerek milletvekillerimizden gerekse de son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması doğrultusunda, hem hasil olan ihtiyaçları giderebilme hem de milletimize daha iyi hizmet edebilme amacına yönelik olarak hazırlamış bulunmaktayız.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; eğer biz çok çalışırsak Meclis de çok üretir. Biz vurdumduymaz olursak Meclis çok daha az verimle faaliyet yürütür. Hepimizin yapması gereken gerçekten çok iş var. Millet vekilleri olarak, yasama organı olarak; çalışanın, emeklinin, erkeğin, kadının, işçinin, işverenin, yaşlının, gencin, öğretmenin, öğrencinin, sanayicinin, çiftçinin, esnafın yani kimseyi ama kimseyi dışarıda bırakmadan her kesimin ne derdi varsa, nasıl bir talebi varsa onlara kulak verip mümkün olduğunca yetki alanımız çerçevesinde gereğini yapmamız gerekir.

İçine girmiş olduğumuz bu yoğun reform döneminde, Türkiye'yi 2023'e ve daha sonrasına taşıyacak çok köklü ve önemli düzenlemeleri hep birlikte Meclisimizde çıkarmaya başladık ve gelecek yasama yılında da yine hep beraber çıkarmaya, çalışmaya devam edeceğiz inşallah.

AK PARTİ, hizmet müktesebatı ortaya koyabilen, gelecek vizyonu tasarlayabilen bir siyasi harekettir. Türkiye'yi nereye götüreceğimizi söyleyerek, istikametimizi, program ve projelerimizi net bir şekilde ortaya koyarak tüm şeffaflığımızla milletimizin huzuruna çıkan ahlaki bir anlayışımız var.

Kıymetli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle, Meclis ve milletvekilleri olarak kendi alanımıza daha fazla yoğunlaşabilme imkânına kavuştuk. Daha fazla vatandaşımızla, daha çok kesimle hemhâl oluyor, dertlerini dinliyor ve imkânlar doğrultusunda gereği için hep beraber adımlar atıyoruz. Sahada vatandaşlarımızdan, sanayicimizden, işçilerimizden, kamu kurum ve kuruluşlarımızdan siyasi görüşü ne olursa, nereden gelirse gelsin tüm talepleri gerçekten dikkate değer buluyor ve hukuki ve icrai olarak tespit ettiğimiz aksaklıkları gideriyor, çıtaı sürekli yukarı taşımaya çalışıyoruz. Siyasi rekabet ile ülkeye ve millete hizmet yarışı arasındaki çizginin en iyi konduğu ve korunduğu yerin Meclisimiz olması gerektiğini unutmadan yasama faaliyetlerimize devam ediyoruz. Bu kapsamda, bakanlıklarımız ve kurumlarımız yanında ilgili tüm kesimlerle yakın diyalog ve iş birliği içinde yasama faaliyetlerimizde adımlarımızı atmaya gayret gösteriyor; bu kapsamda, ilgili kesimlerden gelen taleplerden önemli bir kısmına teklifimizde yer vermeye çalıştığımızı ifade etmek istiyorum.

Diğer yandan, 15 Temmuz hain darbe girişiminin üzerinden tam beş yıl geçti kıymetli milletvekilleri. FETÖ mensupları tarafından 15 Temmuzda devletimize ve bağımsızlığına düşkün olan bu aziz millete yönelik hain bir darbeye teşebbüs edilmiş ancak aziz milletimiz tarafından engellenmişti. Terör örgütleriyle -altını çizerek söylüyorum- olağan dönemde ve hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde etkin mücadele edilebilmesi ve son darbe teşebbüsüne benzer bir girişimin yeniden yaşanmaması amacıyla 2018 yılında yapılmış yasal bazı düzenlemelerle terör örgütleriyle mücadelede devlet organlarına hız ve etkinlik kazandırılmıştı. Teklifimizde yine buna yönelik uygulamaların devam etmesini sağlamış olacağız.

Kıymetli milletvekilleri, tefferruatına her birinizin ziyadesiyle hâkim olduğunuz teklifimizle neler getiriyoruz? Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin asgari ücretin altında kalmaması için tamamlayıcı ve kalıcı bir düzenleme yapıyoruz.

Yürütmenin tebliğiyle verilen mesleki belgelerin Danıştay kararıyla iptali sonucunda meslek sahiplerinin yaşadığı mağduriyeti giderip haklarını iade eden bir düzenleme getiriyoruz.

Kambiyo mevzuatı çerçevesinde faaliyet yürütenlere verilen yetki ve belgelerin karşılığında belli bir değer alınmasına imkân sağlayacak bir düzenleme getiriyoruz.

Orman alanında kamu yararı ve zaruret olması hâlinde ve gerekli belgelerin istenmesi ve ibrazı sonucu verilebilecek faaliyet alanlarına ilişkin istisnalara bir ekleme daha yapacak bir düzenleme getiriyoruz.

Yükümlülüklerinden birini yerine getirememiş ancak yaşanan deprem, afet ve benzeri durumlar karşısında devletin sunduğu imkânlardan yararlanma hakkını kaybeden depremzedelerin olduğu Malatya, Erzincan, İzmir, Siirt, Elâziğ, Van gibi illerimizin bazı ilçelerinde vatandaşlarımıza omuz veren bir düzenleme getiriyoruz.

Farklı kurumlarda aynı unvanda çalışıp farklı ücretler alınması dolayısıyla kurumlar arası geçişe veya özel sektöre geçişi hareketlendiren ve kurumsal planlamaları zorlaştıran durumu engellemek adına bir kurumumuzu ilgilendiren bir düzenleme getiriyoruz.

Geçici maddeyle denenmiş, Sağlık Bakanlığının götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapabilmek alternatifinin görülün fayda üzerine kalıcı hâlde gelebilmesine imkân veren bir düzenleme getiriyoruz.

Kooperatiflere ilişkin daha önce ve geçen yıllarda umulan faydayı sağlayamadığı görülün bir maddeyi ve ilgili geçici maddeyi kaldırarak eski döneme dönüş yapıyoruz.

Düzenleme ortaklık payı kesintilerine ilişkin olarak farklı yorumlardan kaynaklanan kararlar sonucunda ortaya çıkan çeşitli uygulamaları ve bunların doğurduğu olumsuzlukları gidermek amacıyla farklı yorumları giderecek ve netleştirmeye sağlayacak bir düzenleme getiriyoruz.

Rekabet Kurulu Başkan ve üyelerine görev sürelerinin son iki yılında soruşturma yürüttükleri sektör firmalarında görevden ayrıldıktan sonra iki yıl boyunca görev ve temsilde bulunmalarını yasaklayan bir düzenleme getiriyoruz.

Gümrük Kanunu'nda bir değişiklik yaparak kendi beyanıyla işini görüp sonra yanlış beyanda bulunduğu gerekçe ve bahanesiyle bir kısım ödemelerini geri isteyenlere mahkemelerin farklı yorumları sonucu farklı kararlarla geri ödemeler ve tazminatlar ödenmesi dolayısıyla vergi kaybına, haksız rekabete ve farklı sonuçlara sebebiyet veren metni netleştiren bir düzenleme getiriyoruz.

Hazine Bakanlığının bağlı kuruluşuyken ilgili kuruluşu hâline getirilen TÜİK'in bu yeni hâli için zaruri olan ilgili konularda yapılması gereken cetvellere ilişkin teknik düzenlemeleri sağlayan bir düzenleme getiriyoruz.

Plan ve Bütçede eklenen bir maddeyle 2016 yılından bugüne uygulanan asgari ücret desteğini 75 TL olarak getiren bir düzenleme yapıyoruz.

Çek ödemede güçlüğe düşmüş ve hapis cezasıyla karşı karşıya kalmışlara borçlarını ödeyebilmeleri ve işlerine, hayatlarına devam edebilmeleri; alacaklılara da belli bir vadede alacaklarını tahsil edebilme imkânını murat ettiğimiz bir düzenleme daha getiriyoruz.

Komisyonunda önergeyle eklediğimiz maddeyle, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından tasfiyesine karar verilen -bankalar dâhil- finansal şirketlerin tasfiye sürecinin ve yönetimi konusunda ihtisas kurumu olan TMSF tarafından yerine getirilmesini sağlayacak bir düzenleme getiriyoruz.

Tütün ticaretine ilişkin kurallara uymayanlara uygulanacak hapis cezası yaptırımının yürürlük tarihini altı ay daha uzatacak bir düzenleme getiriyoruz.

Pandemi dolayısıyla ertelenen kooperatif genel kurullarının yapılması için son tarihin 31/10/2021'e uzatıldığı bir düzenleme getiriyoruz.

Kaçakçılıkla mücadelede görev yapan Ticaret Bakanlığı personelinden üstün gayret, başarı gösterenlerin teşvik edilmesine ve ödüllendirilmesine destek verecek bir düzenleme getiriyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, terörle etkin mücadele edebilmemiz amacıyla, 2018 yılında geçici düzenlemeyle savcılık ve adli makamlara verilmiş olan bazı istisnai yetkilerin süresinin bir yıl; terör suçları bakımından yürütülen soruşturma veya kovuşturmalarda, kayyum atanmasına karar verildiği takdirde, kayyumluk görevinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirileceğine ilişkin hükmün süresinin üç yıl; yine, terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevleriyle ilgili ihtiyaç duyulan birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresinin bir yıl uzatılacağı bir düzenleme getiriyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, bizden önce konuşanların -elbette kıymetli ifadeler edenler de oldu ancak- her sözüne, her yorumuna cevap vermeye kalksak yanlış ve yanlış birçok sözü düzeltmeye gerçekten süremiz yetmezdi; o sebepten, geneli üzerinde konuşmayı tercih ettik.

Geldiğimiz noktada, bu teklifle ilgili "OHAL, OHAL, OHAL" demenin yanlış ve yanlış olduğunun altını çizmek isterim. Burada, daha önce verilmiş bir yetkinin, 3 konuda verilmiş bir yetkinin, hâkim ve savcılara ve devletin bazı organlarına bazı iş ve sürelerde verilen istisnai bir yetkinin süresinin kısa bir süre daha uzatılması söz konusudur. OHAL gerçekten bu teklifin içerisinde yoktur. Bu yaklaşım asılsız olmakla beraber, içeriye ve dışarıya Türkiye'de OHAL varmış imajı vermek ve bu güzel yurdumuzu haksız ithamların içerisine çekip yok yere tartışma konusu ettirmek gibi bir amaca hizmet etmektedir; yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, "Demokrasiden korkuyorsunuz." dedi bir hatip; yapmayın.

Sayın milletvekilleri, biz, açık ve sinsice, gizlice yöneltilen saldırılara karşı milletimizi, devletimizi, güzel yurdumuzu ve demokrasimizi koruyacak, tehditlerden de arındıracak bir güven oluşturmaya, bir düzen oluşturmaya çalışıyoruz. İnsanın olduğu her yerde hatalar olur, eksikler olur; yanlış uygulamalar, yanlış uygulama niyetleri ve çabaları olabilir ancak bunlar sapmadır, her birimizi rahatsız eder ve hep beraber bu sapmalarla, bu kişilerle -yapanlar kimse- hep beraber mücadele ederiz, etmeliyiz de. Her şeyin tam ve eksiksiz planlandığını ve mükemmel uygulandığını elbette söyleyemeyiz ama o yanlışlıkların veya art niyetlerin hesabını hep beraber sorarız, hep beraber üzerine gideriz hem de her işin yargı denetimine açık olduğu ve yargının elinden geçmek zorunda olduğunu bilerek takibini sürdürürüz.

Maksadımız, muradımız milletimize ve devletimize hizmet etmektir ve bu muratla, ihtiyaç olacağını düşündüğümüz bu teklifi sizlerin takdirlerine arz ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Yarım dakika var mı?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN YEGİN (Devamla)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakanlıklarımız, kurumlarımız, STK'lerimiz vatandaşlarımızdan ve ilgili diğer kesimlerden gelen, zaruri ve aciliyeti olan hususlarda talep sahiplerinin taleplerini karşılamak, onların önünü açmak maksadıyla hazırlamış olduğumuz kanun teklifimizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, teklifin müzakerelerinde vermiş oldukları katkılardan dolayı Plan ve Bütçe Komisyonumuzun üyelerine teşekkür ediyor, teklifle ilgili Genel Kurul çalışmalarında yoğun mesai harcayacak olan siz kıymetli milletvekillerimize ve Meclisimizin üyelerine teşekkür ediyor, kolaylıklar diliyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesinde çıkan kavgada şehit olan Bekçi Gökçen Koşal'a Allah'tan rahmet, yaralı bekçiye acil şifalar dilediğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Seçim bölgesi Tekirdağ Süleymanpaşa ilçemizde Karadeniz Mahallesi'nde 2 aile arasında çıkan kavgaya müdahale eden bekçilerimize ateş açılmış olup 2 bekçimizden biri olan Gökçen Koşal kardeşimiz şehit olmuştur. Şehidimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve Emniyet teşkilatına başsağlığı diliyorum. Diğer bekçi kardeşimiz Fırat Doğan'ın ise ağır yaralı olarak hastanede tedavisi devam etmektedir. Yaralı bekçi kardeşimize de acil şifalar diliyorum.

Bu olay ülkemizde silahlanmanın ne kadar büyük bir sorun hâline geldiğinin de en büyük ispatıdır diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Eksik...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 60 kapsamında mı devam ediyorsunuz?

BAŞKAN – Evet.

45.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, Iğdır'da yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Iğdır'ın Bulakbaşı, Aktaş, Yazlık, İslamköy, Adetli, Hıdırlı, Karahacılı ve merkeze bağlı Gülpınar (Muçe) köylerinde bir sel felaketi yaşandı. Yaşanan sel felaketinde çok sayıda yurttaşımız zarar gördü. Dün bu köyleri, özellikle Muçe'yi ve Bulakbaşı'nı ziyaret ettim, çok sayıda vatandaşımız bu selden zarar görmüştür. Maalesef, Iğdır Valisi ve AFAD şu ana kadar o köylere ulaşmamıştır. Ayrıca, Gülpınar köyünün yani Muçe köyünün bulunduğu dere yatağından derhâl taşınması lazım ve ileride yaşanabilecek sel felaketlerine karşı bu köylülerimize konut yaptırılıp bu köylülerimizin güvenli bir yere taşınması gerekir diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özel...

46.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ilk imza sahibi olan, İdare Amirliği görevini de yapan Sayın Orhan Yegin konuşmasını yaptı. Kendisi diyalogu çok kuvvetli, Meclise devamlılığı çok yüksek bir arkadaşımız ancak konuşmasında 26 maddelik kanun teklifindeki 21 farklı değişikliği saydı, saydı,

saydı. Şimdi, böyle bir torba kanunu eskiden Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar getiriyordu, onlar bile çok uzun uğraşlar sonunda bir sürü bakanlıkla görüşerek, tartışarak falan yapıyorlardı ve yine de bir sürü sorun oluyordu. Şimdi, Sayın Yegin'in burada ifade ettiği durum Anayasa'ya karşı muvazaa yapmaktır. Anayasa, kanun tekliflerini milletvekillerinin sunacağını söylüyor ve bangır bangır bu konuda propaganda yaptılar, referandumda oy topladılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, kendisi ve 45 arkadaşı oturmuşlar bunları yapmışlar. Plan ve Bütçe Komisyonunda Sağlık Bakanlığının, Sağlık Bakan Yardımcısının mesela Maliyeyi eczacıların katsayısı konusunda nasıl ikna ettiğini ve ne kadar zor ikna ettiğini, yıllardır ikna edemediğini, şimdi ikna edip ancak bu sorunu şimdi çözdüğünü ifade ettiklerini keşke görmemiş olsaydım mesela, değil mi?

Şimdi, bu Meclis gündemine hâkim de, Sayın Yegin, bu görüşmeye gitti, Maliyeye yaptı, etki analizini yaptı, kanun teklifini verdi, eczacının sorununu çözüyor; dönüyor öbür taraftan dış teknisyenin sorununu çözüyor; köy korucusunun sorununu çözüyor; deprem, tütün üreticisi... OHAL'e de Sayın Yegin ve arkadaşları "Ya, üçer yıl uzatalım, böyle bir ihtiyaç var." diyorlar. Kimse kimseyi kandırmasın yani saygısızlık yapmak istemem, bir polemik için söylemiyorum ama apaçık ortada ki, beni Turizm Bakanının arayıp "Geleyim de kanunumuzu size anlatayım." dediği dakika kendisine de dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Bir dost kazanmak isterim, kendisini yakından tanımak isterim ama Anayasa'ya karşı muvazaa suçuna da ortak olamam Sayın Bakan, nasıl sizin teklifiniz?" dedim. O zaman şöyle yapacaksınız, şöyle yapılacak: Sayın Bakan da Sayın Yegin de söyleyecek. Türkiye'ye uygun sistem parlamenter sistemdir. Bakanlar bu Meclisten çıkacak, gelecekle bütün yasama faaliyetine, kendileriyle ilgili hem talepkâr olacaklar hem savunacaklar hem teknik hazırlığına bürokratlarıyla birlikte katkı verecekler, eksik yaparlarsa hesap soracağız, soru-cevapta takır takır konuşacaklar burada. Soru-cevap bir acayıp. Yapamıyorsunuz ki! Kime ne sorasın?

Sonra bir de Sayın Başkan, diyor ki: "Her soruya cevap versem sürem yetmeyecek." Nasıl yetmeyecek? Grubunuza ait yirmi dakikayı biraz önce kullanmadınız. Gruba ait süre ile şahıs süresi birleştirilebilir, otuz dakika konuşurdunuz. Hayır, niye on iki dakika... On buçuk dakika yeter. Diyor ki: "Aslında söylenecek çok şey var, vaktim yok."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öür dilerim ama vaktiniz var, kullanmıyorsunuz. Komisyon, böyle bir kanun teklifinde yirmi dakikalık sürenizi niçin kullanmıyorsunuz? 21 farklı yerde değişiklik... Teklif verilirken Orhan Bey ve arkadaşlarının "Muvazaaya susalım..." Kabul edildikten sonra sizin... Bakanlık yapmış deneyimde bir Komisyon Başkanı böyle bir teklifin tüm üzerinde Komisyonun söz hakkını kullanmıyor; akıl alır gibi değil ya! Yani, kaliteli yasama yapacağız... Bakın, ben yirmi dakika süresi olan muhalefet partilerinin her birisini dinledim, her birisinden istifade ettim; her birisi son derece kritik saptamalarda bulundu ve süreleri yirmi dakikaya bile yetmedi. Komisyon -yanlış anlamayın- kukumav kuşu gibi "Bitse de gitsek..." Ya, 21 kanunda değişiklik var, nasıl kullanmazsınız? AK PARTİ Grubunun hiç söyleyecek sözü yok, Orhan Yegin'e süre yetmiyor(!) Otuz dakika konuşaydı, dinleseydik bu kadar şeyi; "kaliteli yasama" dediğin böyle bir şey. Parlamento ya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani, ben hukukçu değilim ama size ilk şeyi öğretiyorlar işte “parler” kökünden geliyor, o da Latince “konuşmak”tan geliyor, bilmem ne. Konuşmayarak yasa mı olur? Sipariş yasalar toplanmış, toplanmış, toplanmış, konulmuş bir yere; ondan sonra... Birbirimizi kandırmayalım. Sonra da söz, laflar arasında muhalefete... “Şöyle demiş muhalefet...” Bu, FETÖ’ye bilmem ne yapmış. Allah Allah ya! Muhalefet FETÖ’ye bilmem ne yapacak olsaydı... Beş sene önce bütün dünya “Darbede ne oluyor?” diye muhalefetin gözünün içine bakarken bu muhalefet FETÖ’ye karşı ne yapacağını gösterdi. Kimse öyle tuhaf imalarda da bulunmasın, herkes de bu söz haklarını... Bundan sonra da AK PARTİ Grubu, Komisyon böylesi kanunlarda söz hakkı kullanmadığı zaman bunu Türkiye’ye, dünya âleme de ilan edeceğiz ya, birbirimizi kandırmayalım artık.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yegin, buyurunuz.

47.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin’in, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN YEGİN (Ankara) – Efendim, buradan ifade edeyim izninizle.

“Muhalefet, FETÖ’ye göz kırpmaktadır; şudur budur.” tarzı bir ifadem olmadı, öyle bir imam da olmadı. Tutanaklardan bakarız. Böyle bir ithamda bulunmadığımı ifade etmek isterim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben öyle anladım da Bülent Turan zaten açıkça söyledi biraz önce.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok, yok. Bunu söyleyecek olsam açık söylerim, imaların arkasına sığınmam. Ben mesajlarımı direkt vermeye grubumuzdan öğrendiğim kültür gereği özen gösteririm, o kültür gereği hareket ederim; bir.

İkincisi; bütün kanunlar... Elbette, biz insanız, noksanız, eksikliklerimiz var. Her şeyi bütün teferruatıyla bilme, her konuya hâkim olma, bu, insanüstü bir şey, bizim de böyle bir iddiamız yok. Biz bu teklifi 45-46 arkadaşla beraber oturup tartışarak, kamu kurumlarının yetkilileriyle görüşerek, ittifakımızla istişare ederek, arkadaşlarımızla istişare ederek, yeri geldiğinde belki sizlerden arkadaşlarla bile zaman zaman sorarak, konuşarak -bilmiyorum, belki onlar da yapılmıştır muhakkak- konular üzerinde teferruatlı tartışmalar yaptıktan sonra bir noktaya geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – İnsanız, eksikiz; belki geldiğimiz nokta bazı hususlarda tam ve mükemmel olmayıp eksik olabilir, noksan olabilir -onu da iddia etmiyoruz- ancak biz bunların doğru olduğuna inandık. Bunların bu millet için, bu devlet için; yasama, yürütme, yargı için; hepimiz için; özünde ülkemiz, yurdumuz için gerekli olduğuna inandık ve bu teklifi Komisyonun takdirine sunduk. Komisyon bir takdirde bulundu, bugün buraya geldi; bugün de Genel Kurulun takdirinde.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hatasız olmalı yasama, hatasız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dolayısıyla, buradaki mesele budur, ifade edeceğim de bu kadardır.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde dış protez çalışanlarıyla ilgili düzenleme vardır. Ülkemizde genel olarak dış sağlığı iyi düzeyde değildir. Dişlerimize iyi bakmadığımızdan genel olarak her yetişkinde de dış eksikliği vardır, bu da dış protez ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Ülkemizde dış sağlığı genel olarak muayenehanelere bırakılmıştır; özellikle dış protezi tamamen muayenehanelerde yapılmaktadır, bu durumu düzeltmek gerekir.

Kamuda dış sağlığı hizmetlerini artırmalı ve yaygınlaştırmalıyız. Özellikle kamu dış sağlığı kuruluşlarında dış protez atölyeleri kurmalı ve buralarda dış protez teknikeri istihdamını artırmalıyız; yeteri kadar dış hekimi ve dış protez teknikerimiz vardır.

Toplum olarak dış sağlığımıza gereken özeni göstermeliyiz. Hiçbir protez doğal dişin yerini almaz, bu nedenle mevcut dişlerimize iyi bakalım.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Darbeler, siyaset tarihinin ezeli bir parçasıdır. Roma İmparatoru Jül Sezar bir darbe kurbanı olmuş, bazı Roma imparatorları iktidara darbeyle gelmiştir. 1799'da Napolyon da Fransa'da iktidarı darbeyle ele geçirmiştir. Antik Yunan ve Hindistan'da darbeler fazlasıyla yaygındı. Askerî darbeler 20'nci yüzyılda yaygın biçimde, dünya genelinde özellikle gelişmekte olan ülkelerde gözlenmiştir. Cumhuriyet Türkiye'sinde de darbe geleneği devam etmiştir; 27 Mayıs 1960 darbesi, Albay Talat Aydemir'in başarısız darbe girişimleri, 22 Şubat 1962, 21 Mayıs 1963, 12 Mart 1971 muhtırası, 12 Eylül 1980 darbesi, 28 Şubat 1997 postmodern darbe, 27 Nisan 2007 e-muhtırası, 15 Temmuz 2016 başarısız işgal girişimi. Darbeler, darbeciler ve destekçileri demokrasi ve cumhuriyetimizin düşmanlarıdır.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Spor Bakanına soruyorum: Geçtiğimiz yıl kasım ayında Gençlik ve Spor Bakanına bir soru önergesi vermiş ve Edirne'mize yeni stadyumun ne zaman yapılacağını sormuştum. AKP'nin renkli propaganda afişlerine göre 2014 yılında "23 şehirde 25 stadyum" adı altında bir proje açıklanmıştı ve Edirne'ye de 22 bin kapasiteli bir stadyum yapılacaktı. Bakanlık yedi yıl içinde tek bir çivi bile çakmadı. Soru önergeme kaplumbağa hızıyla geçen mayıs ayında gelen cevap tam AKP işiydi. "Bütçe imkânları ve yatırım programı çerçevesinde yeni stadyumun yapımı değerlendirilecektir." deniliyor. Şimdi, Edirne 25 Kasım Stadyumu dökülüyor. Geçen hafta Gençlik ve Spor Bakanı Edirne'deydi, gidip stadi gezseydi, stattaki dökülen çatlak duvarların önünde poz verip sporumuzu ne kadar geliştirdiklerini anlatsaydı iyi olurdu. Yeni Edirne stadını yapmak için neyi bekliyorsunuz? Yapmayacaksanız 2014'te niye yalan söylediniz?

Sonuç olarak, Edirne'ye acil olarak yeni bir stadyum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yeni sosyal yardım ödeme miktarlarını paylaştı. Buna göre, yaşlı aylıklarının 828 TL, yüzde 40 ila 69 arası engelli raporu bulunanların aylıklarının 661 TL, yüzde 70 ve üzeri engelli raporu olan vatandaşların aylıklarının da 991 TL'ye yükseldiğini açıkladı; evde bakım yardımının ise aylık 1.797 TL'ye çıkarıldığını belirtti. 4 farklı sosyal yardım koluna yapılan zamları topladığımızda 350 lira bile etmiyor. Yüzde 70 engelli raporu varken 991 liraya bir ay geçinebilecek kimler var? Hangi yaşlımız ayda 828 liraya evini geçindirebilir? AKP iktidarı herkesi kendileri gibi saraylarda yaşıyor, 3-5 maaş alıyor sanabilir. Özellikle sosyal yardımlarla geçinmeye çalışan yüz binlerce vatandaşımız için yapılan bu sembolik zamlar AKP iktidarının vatandaşımıza verdiği değeri göstermektedir.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Başkanım.

Haklarındaki takipsizlik ve beraat kararları kesinleşmiş binlerce KHK'li kamu görevlisi yıllardır adalet bekliyor, görevlerine iade bekliyor, haklarının teslimini bekliyor. OHAL yetkilerinin bir kısmının üç yıl daha uzatılmasını sağlayacak teklif getirmek, Türkiye'de olağanüstü hâl ikliminin devamından yana olmak demektir, haksızlıklara ve hukuksuzluklara açıkça göz yummak demektir. Bu teklifiniz OHAL uygulamalarını kalıcı hâle getirmekten başka hiçbir şeye hizmet etmeyecektir.

Soruyorum: Haksız ve hukuksuz bir şekilde görevlerinden ihraç ettiğiniz binlerce KHK'liyi görevlerine ne zaman iade edeceksiniz? Bu kişilere ilişkin yasal çalışmaları ne zaman yapacaksınız? Kaç bayramı daha KHK'lilere zehir edeceksiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz... Yok.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, çıkacak kanunun ülkemize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sorum Komisyon Başkanımıza olacak.

Sayın Başkanım, engelli vatandaşlarımızın toplu taşıma araçlarından faydalanmalarında işletmelerin sorumluluklarının yerine getirilmesinden oluşan aksaklıklarla ilgili hususta ne gibi çalışmalar yapıyoruz?

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

15 Temmuz gecesi ezanımızı susturmak, bayrağımızı indirmek, millî iradeyi ayaklar altına almak, geleceğimizi karartmak isteyen hain FETÖ terör çetesini Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği ve aziz milletimizin cesaretiyle, bütün dünyaya örnek olacak şanlı bir direnişle hüsrana uğrattık. Mazisi şan ve şerefle dolu tarihimizden aldığımız güçle cumhuriyetimizi, demokrasimizi, millî irademizi yok etmek ve hürriyetimizi elimizden almak isteyenlere karşı milletçe tek vücut olarak istiklal ve istikbalimize sahip çıkacağız.

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nde destan yazan bütün kahramanlarımızı gönülden yâd ediyor, aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, gazilik şerefine erişen yiğitlerimize şükranlarımızı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz 2016’da kalkışılan darbe girişiminin 5’inci yılıydı dün. Size, yaşadığımız çok özel bilgileri özetle vereyim: Yıl 1999, Nuh Mete Yüksel’in FETÖ iddianamesindeki “FETÖ terör örgütü” suçlamasını 2003 yılında AKP’nin çıkardığı 4616 sayılı Kanun’la ortadan kaldırdınız. Böylelikle, Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinde beraat aldınız fakat Ankara Emniyet Müdürü Cevdet Saral’ın FETÖ raporu Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına geldiğinde FETÖ gizli bilgileri çoktan almıştı ve kaçtı, yıl 21 Mart 1999. Bu davalara bakan Savcılar Nuh Mete Yüksel ve Salim Demirci dinleme ve komplolarla görevden alındı. 2018’de Yargıtay 9. Ceza Dairesinde sonradan Yargıtay üyesi seçtiğiniz Tetkik Hâkimi Ahmet Toker ve 9. Ceza Dairesi Başkanı Ekrem Ertuğrul’un kararlarıyla beraat verdirdiniz ve 2 hâkim daha sonra FETÖ’den tutuklandı. Dosya, Başsavcı Abdurrahman Yalçinkaya’nın temyiziyle Yargıtay Ceza Genel Kuruluna geldi, orada AKP’nin bizzat seçtiği ve başkan yaptığı 6. Ceza Dairesi Başkanı Erkan Öztürk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Beko...

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 Nisan 2021’de Sembol İnşaat tarafından 500 işçi inşaat projesinde çalıştırılmak üzere Türkiye’nin farklı yerlerinde Kazakistan’ın Aktau kentine götürülmüştür. İlgili şirket tarafından ayrıntılı bilgi verilmeyen işçiler, Aktau’da “BBR” adlı bir taşeron firmada çalıştıklarını öğrenmişlerdir. Ancak firma tarafından işçilere sigorta yapılmamış, bu hukuksuzluğu kabul etmeyip dönmek isteyen işçilereyse “Sizlere masraf yapıldı, bir ay çalışmak zorundasınız.” denilip işçiler çaresiz bırakılmışlardır. Bir süre sonra “Şirket işi durdurdu.” denilerek işçilerin bir kısmı işten çıkarılmıştır. 12 Türk işçinin darbedildiği olay gününe kadar çalıştırılmışlardır. Yetkiler tarafından çeşitli zamanlarda vaatlerde bulunulmuş olmasına rağmen, yaklaşık 500 işçinin ne ücretleri ödenmiş ne de ülkeye dönebilmişlerdir. Konu önemlidir, Dışişleri Bakanlığının acilen çözüm üretmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Serter... Yok.

Sayın Aygun... Yok.

Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Dün 15 Temmuz hain darbe girişiminin 5’ yıl dönümüydü. Mevcut iktidar tarafından bu FETÖ’yle mücadele edilmiş olduğu her ne kadar söylenmiş olsa da hâlen tarikatların etkisi devlet kurumlarında devam ediyor. Bunun en tipik örneğini işte Deniz Kuvvetlerindeki cüppeli amiralde görüyoruz. Bu amiral için şu ana kadar herhangi bir işlem yapıldığını duymadık. Bu amiral şerefli Türk Silahlı Kuvvetleri üniformasının üzerine tarikat cüppesini geçirerek iradesini bu tarikata teslim etmiş durumda. Ben yetkililere soruyorum: Bu amiral için ne yapacaksınız? Daha sonra bu amiral için de “Aldatıldık!” demeyesiniz diye burada söylemeyi bir görev biliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Tarım Bakanına soruyorum: Sarıhıdır Sulama Tesisi, Ürgüp ilçesine bağlı Sarıhıdır, Çökek ve Sofular köylerine hizmet etmekteydi. Tesis, Kızılırmak’tan aldığı suyu 85 metre terfiye basarak açık kanallar vasıtasıyla bu köylerin arazisinin sulanmasını sağlamaktaydı. Sulama tesisi en son 2019 yılında sulama hizmeti vermiş, toplamda 1.358 dönüm arazide sulama yaptırmıştır.

Sarıhıdır Sulama Tesisinin açılıp işletilmesine geçmiş dönem borçlarının sebep olduğu iddia edilmektedir. Sulama tesisinin geçmiş yıllardan Meram Elektrik Anonim Şirketine, Sosyal Güvenlik Kurumuna ve vergi dairesine borcu olduğu, Meram Elektrik Anonim Şirketine olan borcundan dolayı da tesisin elektriğinin kapatıldığı tarafıma iletilmiştir.

Sarıhıdır Sulama Tesisi'nin bir an önce faaliyete geçirilmesi bölgedeki çiftçilerimiz için büyük önem arz etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Cezaevlerinde mahpuslara yönelik hak gaspları artarak sürüyor. Silivri Cezaevinde pandemi koşullarına rağmen sürekli su kesintileri yapılıyor. Revir ve hastaneye çıkarmak durumlarında sıkıntılar yaşanıyor. İlaçlar zamanında verilmiyor. Butona ihtiyaçlar için basıldığında, sırf butona basmaktan kaynaklı disiplin soruşturmaları açılıyor. Bayramda ailelerle görüş yaptırılmadı. Mektuplar dışarıya ulaşmıyor, dışarıdan gelen mektuplar mahpuslara verilmiyor. Belki de en önemlisi, aynı dışarıda olduğu gibi, HDP'lilere yönelik, HDP'li mahpuslara yönelik içeride de birtakım provokatif saldırı girişimleri var.

Aynı zamanda, Batman Cezaevinde ki Batman'ı çok iyi biliyoruz, çok sıcak bir bölge, buna rağmen pervane verilmiyor. Üst katta elektrik yok, dolayısıyla serinleyebilecekleri bir durum ortada yok. Dokuz aydır dilekçelerle başvuru yapıyorlar ama bu dilekçelerin hiçbirine de cevap verilmiş değil, mahpuslara yönelik bu baskılara bir an önce son verilsin.

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı, buyurunuz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Soruların birçoğu maalesef kanun teklifimiz ve maddeleri konusunda değil, keşke öyle olsa ve daha fazla tartışma imkânımız olsa teklifi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Rejimin içine düştüğü durum!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Keşke sorularımıza cevap alsak!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bu soru soran arkadaşlarımız, hepimiz bu Meclisin üyesiyiz, sadece bir tavsiye olarak ifade etmek istiyorum, takdir elbette soru soranların ama sorular kanun teklifiyle, maddelerle ilgili olursa çok daha verimli bir yasama süreci olacağına inanıyorum, bunu özellikle ifade etmek isterim.

Diğer konular önemsiz değil elbette ama onları, seçim bölgelerimizle ilgili veyahut diğer konularla ilgili hususları başka vesilelerle ifade etmek, burada, soru-cevap kısmında daha çok kanun teklifi ve içeriğine ilişkin bir tartışma herhâlde yasama süreci açısından daha faydalı olur diye düşünüyorum.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Torba kanun çorba! Her konudan bir parça koymuşsunuz, ne yapalım.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Takdir sizin tabii, nasıl isterseniz öyle yapabilirsiniz, milletvekilisiniz, ben sadece tavsiyemi söylemiş oldum.

Diğer taraftan, Sayın Özel “Niye konuşmadı Komisyon, grup niye konuşmadı?” dedi. Konuştuğumuzda “Siz iktidarsınız, fazla konuşmayın.” denilir, konuşmayınca da böyle eleştiriler geliyor; biz de ne yapacağımızı şaşırarak doğrusu.

ORHAN SÜMER (Adana) – İktidarsınız, bulacaksınız çaresini, iktidarsınız!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir taraftan da Sayın Özel’e şunu söylemek isterim: İç Tüzük’te her ne kadar tekliflerin geneli üzerinde komisyonlara söz hakkı verilmiş olsa da yerleşik teamül...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Üç hafta önce konuştuk, üç hafta önce, üç hafta!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ben bugüne kadar hatırlamıyorum komisyonun çıkıp konuştuğunu yani böyle bir teamül yok, olursa biz de elbette yeniden değerlendiririz bu hususları. Kaldı ki Komisyonun teklif üzerindeki söz hakkını toplamda yirmi iki saat süren toplantılarda fazlasıyla kullanmış durumdayız, çok yoğun bir çalışmadan -iki gün sürdü belki ama- yirmi iki saatlik bir çalışmadan bahsediyoruz. Komisyonunda tüm arkadaşlarımız detaylı bir şekilde Komisyon üyesi olarak konuyu tartıştılar. Komisyon dışından da birçok arkadaşımız gelip orada görüşlerini ifade ettiler. Dolayısıyla “Bitse de gitsek.” gibi bir algıya nereden vardınız? Doğrusu, ben yakıştıramadım o sözünüzü.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Pes ya, pes!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Böyle bir yaklaşımımız yok. Ha, yorgunluğumuz olabilir, belki dışarıdan yorgun bir görüntü görmüş olabilirsiniz ama “Bitse de gitsek.” gibi bir yaklaşımımız yok. Meclisimiz ne kadar takdir ederse, ne kadar tartışırsa biz de bir görev bilinci içinde bu sürece elimizden geldiği kadar katkıda bulunmaya gayret ederiz. Öncelikle bunu ifade etmek isterim.

Diğer taraftan, başkanlık sistemiyle ilgili epeyce bir tartışma oldu, onunla ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum, bu yasama süreci, yasama ve idare arasındaki ilişkiler. Birkaç defa daha söyledim, tekrarlamak istiyorum: Kuvvetler ayrılığı kuvvetler kopukluğu anlamına gelmez. Dünyanın bütün başkanlık sistemlerinde kuvvetler ayrılığı vardır ama kuvvetler arasında kopukluk, izolasyon anlamına gelmez bu, kuvvetler arasında etkileşim de vardır, ortak çalışma da vardır ve çeşitli iş birlikleri de söz konusudur.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sizde tek kuvvet var, tek kuvvet.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Dünyanın her yerinde bu böyle olduğu gibi bizde de farklı şekilde düşünmek eşyanın tabiatına aykırıdır. Son sözü kimin söylediği önemlidir, “kuvvetler ayrılığı” dediğimiz şey bununla ilgilidir, temel misyonla ilgilidir. Elbette, yasamada son sözü Meclisimiz söylemektedir, teklif yetkisi Meclisimizdedir ancak idare, eşyanın tabiatı gereği, ihtiyaçlarını ortaya koyabilir, birtakım taleplerde bulunabilir, bundan da daha tabii bir şey olamaz. Bu, başkanlık sisteminin özüne aykırı bir durum teşkil etmez, bütün dünyada da bu böyledir. İdare ihtiyaçlarını ortaya koyar ve idare yasama sürecine teknik katkı da sağlar, tabii ki milletvekillerinin, yasama organının müsaade ettiği ölçüde yasama sürecine teknik katkı da sağlar, bu da gayet tabii bir şeydir. Bence, belki, yeni sistemin kültürünü yeterince oluşturamadığımız için bu tartışmaları yaşıyoruz. Her şey kanun değil, yazılı ifadeler değil, bir kültür meselesi gerçekten. Bu kültürün de ben zaman içinde gelişeceğine, oturacağına inanıyorum.

Garı Bey’in bir eleştirisi oldu yine başkanlık sistemiyle ilgili, dedi ki: “Bu sistemden sonra ekonomi kötüye gitti, refah kötüye gitti.” Neye göre bunu ölçtüğünüzü bilemiyorum ama...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sokağa çıkarsanız cevabı öğrenirsiniz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – ...ben bir hesap yapayım ekonomik büyüme üzerinden.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Vatandaş diyor, vatandaş!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, anlayamıyoruz. Duyamıyoruz Başkanım.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ben fikrimi ifade edeyim, siz ifade ettiniz.

Bakın, geçen yıl dünya ekonomisi yüzde 3,3 küçüldü, dünya ekonomisi yüzde 3,3 küçüldü; Türkiye ekonomisi yüzde 1,8 büyüme kaydetti. Yeterli mi? Elbette değil ama dünya ekonomisine göre çok daha iyi bir performans gösterdi. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

Başarılı neye göre ölçersiniz? Ya geçmişe göre ölçersiniz ya da dünyayla mukayese edersiniz, başarıyı ona göre ölçersiniz. Dünyayla mukayese ettiğimiz zaman, dünya ortalamasının 5,2 puan üzerinde büyümüşüz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sadece 5 müteahhit büyüdü!

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Halk büyümedi, halk küçülüyor!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Yani eksi 3,3; artı 1,8; ikisini toparlarsanız 5,2 dünya ortalamasının üstünde bir büyüme performansı sergilemiş ekonomimiz. Bunun altını çizmek isterim.

HABİP EKŞİK (İğdır) – Dünyanın gelişmiş ülkeleri halklarına milyarlarca dolar...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Halk küçülüyor!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Geçmişte de ekonomide sorunlar yaşandı; 1994’te, 1999’da, 2001’de; o tarihlerde dünyada sorun yoktu, Türkiye’de maalesef sorun yaşanıyor. Son dönemde bir darbe girişimi yaşadık, bunun ekonomik etkilerini daha gidermeden bunun üzerine bir de pandemi geldi ve bunlarla baş etmek zorundaydık. Bir taraftan da terörle mücadele eden, dış dünyada çok çeşitli inisiyatifler alan bir ülke konumundaydık. Bütün bu süreçlerde ekonomimizi yüzde 1,8 büyütmemiz başarısızlık değil, ciddi bir başarıdır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – “Geçinemiyoruz.” diyorlar!

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Dünya ortalamasının 5,2 üzerinde bir performans göstermiştir ekonomimiz. Önümüzdeki yıllarda dünyanın da açılmasıyla, aşılamaıyla, diğer çalışmalarla birlikte, özellikle hizmet sektörlerindeki gelişmeyle birlikte çok daha farklı bir performansı, hem büyümede hem istihdamda hem refah artışında bekliyoruz. Elbette etkilendik, bütün dünya etkilendi, biz de etkilendik ama rakamlar da ortada. Dünyayla mukayese ettiğinizde hiç de kötü bir durumda olmadığımızı ifade etmek isterim.

Diğer taraftan, değerli arkadaşlar, bazı başka sorular da oldu. Özellikle engellilerle ilgili husus vardı, onlarla ilgili de vaktim yeterse bir şeyler söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, engellilerle ilgili uzattığımız husus otobüs filoları değil; bunlar, büyük ölçüde uyum sağlamış durumda. Yolcu taşımacılığı yapan minibüsler ile 2011 öncesi üretilen yolcu gemilerinde yeterince uyum sağlanamamış durumda; bir soru gelmişti. Bunlara biraz ek süre veriyoruz, yoksa genel uyum sağlanmış durumda. Bunlar da pandemi sürecinden etkilenmiş birtakım alanlar ve devletin, belediyelerin değil de özel işletmelerin harcama yapmasını gerektiren alanlar. Bir süre bunlara bir ilave süre verilmiş oluyor.

Diğer taraftan, bir arkadaşımız, bu engelliler, evde bakım hizmeti, yaşlı aylıkları gibi konulara değindi. O konularda da çok açık ve net şunu ifade edebilirim: Geçtiğimiz yirmi yılda, sosyal devlet olmanın gereği olarak Engelliler Kanunu’nun çıkarılması ve bu alanlarda atılan adımlar gerçekten son derece önemli. Yüz binlerce insanımız bundan istifade ediyor. Gerek eğitime erişim gerek istihdam gerek evde bakım, sağlık hizmetleri, bütün bu alanlarda engellilerimizin her alanda daha fazla katılım sağlanması yönünde destekleyici kamu politikaları güçlü bir şekilde hayata geçmiştir. Tabii ki hiçbir zaman, hiçbir şeyi yeterli göremeyiz. Ekonomimiz büyüdükçe, Türkiye kalkındıkça, geliştikçe tüm kesimlere olduğu gibi engellilerimize de daha fazla hizmet etmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Komisyon Başkanı benim “Ekonomi büyüyor.” dememin üzerine sözlerimi çarpıtarak sataşmada bulundu.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) - Sadece cevap verdim, bir sataşma olmadı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Soru-cevapta böyle bir usulümüz yok Sayın Başkan. Garo Bey, soru-cevapta yapmıyoruz onu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sataşmadan söz verir misiniz...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, sataşma yok, sataşma yok.

BAŞKAN – Efendim, müsaade eder misiniz...

Sayın Paylan, cevap haklarını kullandı Sayın Komisyon.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O da cevaba cevap hakkını kullandı.

BAŞKAN - Tatmin olup olmamak ayrı bir mesele ama kendileri hakkını kullandılar efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ben de cevaba cevap verebilir miyim 60’a göre?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yerinden olabilir.

BAŞKAN - Sizin konuşmalarınız zaten dolu doluydu, hepimiz de istifade ettik efendim.

Sağ olun, efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Özgür Bey’in konuşmaları doluydu Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz’ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ben de çok kısaca şunu söyleyeyim: Dünyada bu Covid’le mücadelede 2 tip yöntem var; biri İngiltere, başta “Sürü bağışıklığı.” dedi, eline yüzüne bulaştırdı, onu yapanlar var, bir de karantina var. “Üçüncüsü Türkiye’de var.” deyince dönüp bakıyor herkes; o da “sınıf bağışıklığı.” Siz “Tedarik zinciri kopmasın.” söylemi üzerinden pandeminin çok ilerlediği dönemlerde rakamları vaka, hasta ayırımı yaparak -dünyada bir tek- gerçek rakamlar yerine başka rakamları söyleyip “Türkiye’de tedarik zinciri kopmayacak, üretim durmayacak.” diye alınması gereken tedbirleri almadınız; bunları alan ülkeler ortalamada küçülürken pandemide görece yüzde 1’lik büyüme üzerinden bir başarı hikâyesi kuramazsınız; kurarsanız, bu hikâyenin içinde salgınla iyi mücadele etmeme, “sürü bağışıklığı” dediğimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – Görece nasıl oluyor ya?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama Özgür Bey, cevap vermeyelim buna.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Paran varsa evde kal, yoksa, sokak ekonomisinden geçiniyorsan, fabrikada işçiysen, tersanede işçiysen git, çalış çünkü gücümüz yok, buna tahammül edemeyiz. Hastalanırsan, yaşarsan, bağışıklığa katkı sağlarsın; ölürsen, ölen ölür, kalan sağlar rejime yetmektedir.” Bunun üzerinden son bir yılın büyüme rakamını söyleyip de övünmeyin, o rakam övünülecek değil, hayatını kaybeden emekçilerden özür dilenecek bir rakamdır. (CHP sıralarından alkışlar)

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Şeker, Sayın Hamzaçebi, Sayın Yıldız, Sayın Budak, Sayın Kaya, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Akın, Sayın Aygun, Sayın Ünsal, Sayın Antmen, Sayın Berberoğlu, Sayın Emre, Sayın Zeybek, Sayın Göker, Sayın Özdemir, Sayın Tarhan, Sayın Şener, Sayın Şahin.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 13'üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Durmuş Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve televizyonlarının başında bizleri izleyen muhterem yurttaşlarımız; 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum ve yaklaşımakta olan Kurban Bayramı'nızı da kutluyorum.

Teklif Komisyona 25 madde olarak geldi, Komisyon aşamasında 2 madde ilave edildi, 1 madde çekildi ve dolayısıyla da sonuçta 26 madde olarak Genel Kurula geldi. Biz artık söylemekten yorulduk ama siz getirmekten yorulmadınız. Yasa teklifinin içerisinde yok yok. Neye ihtiyaç duyulduysa birbiriyile ilişkisiz konular bir araya getirilmiş ve bir yasa teklifi yapılmış. Bunun adına “torba” da denilebilir,

“çuval” da denilebilir, “çorba” da denilebilir. Bunun içinde engelliler var, korucuların maaşı var, çeklerle ilgili düzenleme var, tütünle ilgili düzenleme var, deprem var, rekabet var, dışçilikle ilgili düzenleme var, imar konularıyla ilgili düzenleme var, ormanda hava ayırıştırması var ve en son hukuk düzeniyle ilgili 3 madde var. Hukuk düzeniyle ilgili bu 3 madde; 11, 20 ve 23’üncü maddeler, aslında bu yasa teklifinin omurgasını oluşturuyor ve dolayısıyla da üzerinde tartışılması gereken ana konu da budur.

Yine komisyon aşamasında gördük ki yasa özensiz ve düzensiz bir şekilde hazırlanmış, farklı uzmanlık alanları tek bir teklif altında toplanmış, farklı komisyonları ilgilendiren önemli konular maalesef, ilgilisi olmayan Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilmiş ve dediğim gibi üç ana konuyu ilgilendiren Anayasa ve Adalet Komisyonu baypas edildi.

Yasa yazımında özensizlikler var, Türkçesi çok kötü. Teklif sahiplerinin ortaya konulan konular konusunda yeterli olmadıkları, özellikle bürokratlara -ya konularını bilmediklerinden ya da Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu ciddiye almadıklarından dolayı- sorduğumuz soruların önemli bir kısmına hiçbir ciddi cevap alınmadı, almadık, alınamadı.

Teklif esas itibarıyla, biraz önce de söylediğim gibi, iki ana temanın üzerinde; bunlardan bir tanesi, ekonomik konularda süre uzatımıyla ilgili örneğin, çek ve tütün gibi, diğeri ise temel insan haklarıyla ilgili.

Temel ekonomik konularla ilgili olarak örneğin, çek ve tütünle ilgili daha önce yapılan birtakım düzenlemelerin süresi uzatılıyor. Bu süre uzatılırken herhâlde süre uzatmayı öngörenlerin zihninde o üretilen süre zarfında bazı ekonomik değişikliklerin ortaya çıkacağı ve dolayısıyla uzatılan süre sonunda muhatapların yükümlülüklerini yerine getirebileceği varsayılmış ama maalesef, son bir buçuk, iki yıla baktığımızda yaptığımız her türlü süre uzatımıyla ilgili düzenlemelerin oturduğu ekonomik baz gerçekleşmemiş ve dolayısıyla da insanlar yükümlülüklerini yerine getirememişlerdir. Bundan sonra da bu iş böyle olacaktır. Niçin böyle oluyor? Çünkü ekonomide bu süre uzatımlarına muhatap olan kesimler yükümlülüklerini yerine getirebilmek için ihtiyaç duydukları nakit akımlarını ekonominin içinde bulunduğu koşullar dolayısıyla sağlayamıyorlar, borçlarını ödeyemiyorlar, alacaklılar alacaklarını alamıyorlar.

Sayın Komisyon Başkanı biraz önce ekonomiyle ilgili bir şey söyledi. Ben onun söylediğinden daha iyi bir şey söyleyeceğim, eminim, siz bunu da önümüzdeki dönemde, 1 Eylül geldiğinde tepe tepe kullanacaksınız ve bununla da övüneceksiniz. Övüneceğiniz husus şu: Bugün ikinci çeyrekle ilgili, nisan, mayıs ve haziran aylarında ortaya çıkan öncü ekonomik göstergelere baktığımızda, yıllık bazda, bir önceki yılın ikinci çeyreğinden bu yılın ikinci çeyreğinin sonuna kadar bu ülke yüzde 15 ile yüzde 20 arasında bir büyüme görecektir. Bununla övüneceksiniz biliyorum ama çeyrekte çeyreğe bakıldığında belki sıfır, belki de çok cüzi bir artı büyüme olacak. Bunu niçin söylüyorum? Şunun için söylüyorum: Eğer gerçekten Sayın Komisyon Başkanının dediği gibi, bu ekonomik büyüme yetseydi ve yüzde 20’lik, dünyada belki de ilk sıraya oturacak bu büyüme gerçekten insanların ihtiyacını karşılayabilseydi şu anda örneğin çekle ilgili bizim bir düzenleme yapmamıza gerek yoktu. 2020’nin ikinci çeyreğinden bugüne kadar yüzde 20’lik büyüme, 700 milyar dolarlık bir millî gelir üzerinden 140 milyar dolar eder, o da 1 trilyon dolara yakın bir para eder. Hele insanların cebine bu para girseydi bu insanlar bunları ödeyebilirdi. Fakat aldandış içindediniz, siz bir kuyuya düştünüz; eksi bir yerdesiniz, eksi bir yerden kuyunun seviyesine yavaş yavaş yükseliyorsunuz ama kuyunun ağzından daha sıfır noktasına gelemediniz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu niçin böyle? Bu şunun için böyle: Çünkü ekonominin böyle büyüdüğü bir ortamda kontrolden çıkmış bir enflasyonda kaynakların iyi tahsis edilmediği gayet açık ve net. Şu anda topluma baktığımızda, görülen şu: Gerçekten bu toplumda önemli bir servet temerküzü var, servet birikimi var, servet çok, servet yüksek ama sermaye yok; sabit sermaye yatırıma dönüşmüyor, sabit

sermaye yatırımına dönüşmediği için de istihdam yok, gelir artışı yok; fakirlik var, fukaralık var, fatura ödeyememe var. Dediğim gibi, servet çok ama sermaye yok. Servetin çok olmasının nedeni de uygulamakta olduğunuz ekonomik politikanın gelir dağılımını bozmasından ileri geliyor. Bugün itibarıyla nüfusun en tepesindeki yüzde 4 toplam servetin yüzde 70 küsuruna sahip; yüzde 1'lik grup bunun yüzde 36-37'sine sahip ama en aşağıdaki grubunun aldığı pay son derece düşük. Onun için berber gelirini sağlayamıyor, kuaför ihtiyacını gideremiyor; onun için çek yasasında... Muhatapları alacaklarını tahsil edemiyorlar, borçlular borçlarını ödeyemiyorlar. Bunu, dediğim gibi, eylülün 1'i geldiğinde övünerek söyleyeceksiniz ama bununla lütfen kendinizi aldatmayın; bu ekonomik büyümenin kalitesi yok, bu ekonomik büyüme ülkeyi içine düştüğü çukurdan kurtarmaya yetmiyor. Onun için, şu anda baktığımızda, bir tarafta varlıklılar, son derece harcama kabiliyetleri var; beyaz eşya, otomobil, lüks konut, sokaklar, alışveriş merkezleri dolu ama geriye kalan bir kesim gerçekten geçim sıkıntısı çekiyor, kelimenin tam anlamıyla geçim sıkıntısı çekiyor. O nedenle, bu kanunda ve bundan önceki kanunlarda yaptığımız bu zamanla ilgili ertelemeler, gecikmeler; bu ekonomik büyüme tabana yayılmadığı ve de gelir "generate" edemediği, gelir ortaya koyamadığı, nakit akışı koyamadığı için de bunlar ödenmeyecek.

Zamanım elli bir saniye kaldı, ben daha bir şey söyleyemedim.

Dolayısıyla, buradan hareketle bizi şu anda televizyonları başında dinleyen, evine ekmek götüremeyen, iş gücü piyasasından çıkmış, iş aramış, işini bulamamış sevgili yurttaşlarımız; bunu size söylüyorum: Bu niçin böyle? Bu, hukuk olmadığı için böyle; bu, adalet olmadığı için böyle, insan haklarına saygı duyulmadığı için böyle. O nedenle, bu kanun teklifinin 11'inci, 20'nci ve 23'üncü maddelerindeki düzenlemeler bu ekonomiyi büyütüyor, ayağında bir takoz gibi duruyor ve dolayısıyla da bundan kurtulmadığımız sürece de bu ekonominin büyümesi mümkün değil. Hukuk ile ekonominin ilişkisi işte burada yatıyor. O nedenle, ne yapıp yapıp bu 3 konudaki düzenlemenin bence geri çekilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Burada üç yıl uzatmak değil –uzatmak zaten mümkün değil çünkü seçime girilecek, bu ortamda da seçime girilmez ama– bir yıl bile deseniz buna razı olmamanız lazım. Bu ülkenin normalleşmesi lazım, normale dönmesi lazım, normal hukuk içerisinde şu anda yanlış yapanlara yanlışının hesabının sorulması lazım ama bunu yaparken masumları da korumanız lazım. Bu, sizin sözünüz, dediniz ki: “Bu sorunun temelinde 3 şey var: Biri ibadet, ortası ticaret, üstü ihanet.” (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, aşağıdaki o ibadet kısmını mutlaka kazanmanız lazım. Şu anda televizyonda bir dizi oynatıldı, “Mavera” diye bir dizi. Hacı Ahmet Yesevi, Bağdat'ın bataklığından erdemli bir toplum çıkardı, televizyona göre –bunun propagandasını yapıyorsunuz– ama söylediğiniz söz eğer davranışa dönüşmezse bunun bir kıymeti yok. Dolayısıyla da sizin bu erdemli toplumu getirebilmeniz için o söylediğiniz sözün eyleminize dönüşmesi lazım. Sizde böyle bir şey yok sadece söz, sadece ifade.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Onun için, şu mağdur ettiğiniz insanları mutlaka kazanmanız lazım, onlara el uzatmanız lazım, onları bu ülkenin varlığına kastetmiş hainlerin eline itmemeniz lazım. Onları kazanmanız lazım, bunları kazanmazsak bu ülkenin birliğini neyle sağlayacağız?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Bir dakika, sözümü şöyle bitireyim.

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – İkinci Dünya Harbi’nde Almanya’da ne olduğunu biliyorsunuz. Almanya’da Hitler faşizmi onlarca, milyonlarca insanın ölümüne sebep oldu ama savaşın sonunda kurulan mahkemede yargılanan kaç insan vardı? Alman toplumunun birliği ve beraberliği için o insanlar kazanılmaya çalışıldı. Sizin de yapmanız gereken bu. Bunu yapmazsanız siz bu ülkenin birliğine ve beraberliğine kastetmiş oluyorsunuz.

Dolayısıyla da bu 3 maddeyi lütfen geri çekin, normal hukuk içerisinde bu işleri halledin. Bu işleri halletmezseniz önümüz karanlık, onu söylüyorum.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Faruk Aksu.

Buyurunuz Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifine ilişkin değerlendirmelerime geçmeden evvel, Rize’de meydana gelen sel felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Cenab-ı Allah’tan milletimizi her türlü afet ve musibetten esirgemesini niyaz ediyorum.

Dün 5’inci yılını idrak ettiğimiz 15 Temmuz FETÖ hain darbe girişimini bir kez daha lanetliyor; şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum.

Tarihimizin en büyük ihanetlerinden biri olan 15 Temmuz hain darbe girişimiyle Türkiye işgal edilmek, Türk milleti esir alınmak, demokrasimize pranga vurulmak istenmiştir. 15 Temmuz ne tiyatrodur ne kontrollü darbedir ne de milletimize kurşun sıkan alçaklar garibandır. Bu söylemler vatana ihanete göz yummak, şehitlerimizi ve gazilerimizi yok saymak, 15 Temmuz meşrulaştırmak ve yalanlar üzerinden mağduriyet algısıyla toplumu kışkırtmak çabasından başka bir anlam taşımamaktadır. 15 Temmuz Türk devletinin ve Türk milletinin bekasına yönelik endişe duyan herkes için de yeni bir başlangıç olmuştur. Devletimizin kuruluş ilkeleri ve cumhuriyetimizin temel nitelikleri esasında ortak bir siyasi tavır belirlenmiş ve 16 Nisan 2017’de aziz millet iradesiyle hükümet sistemi değiştirilmiş, demokrasimiz güçlendirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesiyle birlikte Türkiye parlamenter sistemle yönetildiği dönemdeki siyasi istikrarsızlıklar, hükümet kurma krizleri, demokrasi dışı müdahaleler ve yürütmedeki çift başlılık sorunlarıyla karşılaşmamıştır. Yasamadaki etkinlik, karar verme sürecindeki hızlanma Türkiye’nin terörle mücadelesinde daha sağlam adımlarla ilerlemesini mümkün kılmıştır. Güvenlik güçleri içine sızan FETÖ’cü hainlerin ayıklanması mücadele kararlılığını ve etkinliğini artıran en önemli unsurlardan birisi olmuştur. 3’üncü yılını dolduran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sayesinde Türkiye terörle mücadelesinde destan yazarken Covid-19 salgınıyla mücadele başarısıyla da dünyada öne çıkan ülkelerden biri olmuş, salgının ekonomik ve sosyal hayata etkilerinin en aza indirilmesi için gerekli yasal ve idari düzenlemeleri bir bir hayata geçirmiştir.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifi vatandaşlarımızın, meslek odalarının ve kamu kurumlarının talep ve beklentilerine yönelik bir muhtevaya sahiptir. Teklifin 1’inci maddesiyle güvenlik korucularımıza ödenen ücretin asgari ücretin altında kalmaması esası getirilmekte, yıl içerisinde güvenlik korucularımızın ücretlerinin asgari ücretin altında kalması hâlinde aradaki farkın tazminat olarak ödenmesi sağlanmaktadır. Bunun yanı sıra terörle mücadelenin önemli unsurları olan ve kendilerine verilen her türlü görevi zor şartlar altında, eksiksiz bir şekilde yerine getiren, bugüne kadar 1.800 şehit, 3 binin üzerinde de gazi vermiş güvenlik korucularımızın statü, emeklilik maaş ve ikramiyesi ile harcırah gibi konulardaki taleplerini karşılamak üzere kapsamlı bir düzenleme yapılmasını gerekli gördüğümüzü de ifade etmek istiyorum.

Teklifin 2'nci maddesiyle Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenen protokol kapsamında diş protez eğitimi almış olan kişilerin yardımcı personel olarak çalışabilmesi sağlanmaktadır. Düzenlemeyle daha önce eğitim almış ve sertifika verilmiş ancak ilgili yönetmeliğin iptal edilmesi sonucu yardımcı personel olarak çalışma hakkı kaybolmuş 6.100 kişinin mağduriyeti de giderilmektedir.

3'üncü ve 4'üncü maddelerle kambyo mevzuatı çerçevesinde faaliyet yürüten yetkili müesseselere izin verilmesine ve başvuru ücreti alınmasına yönelik Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmekte, devlet ormanlarında Tarım ve Orman Bakanlığının izniyle kurulabilecek olan ulaşım, enerji, haberleşme, doğal gaz ve benzeri tesisler arasına hava ayırıştırma tesisleri de dâhil edilmektedir.

Diğer önemli bir düzenleme ise 2020 yılında meydana gelen depremlerde afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve uygulama birliği sağlanması amacıyla genel hayata etkililik oluru alınmadığı için yapılan düzenlemeye yetişememiş olan bazı il ve ilçelerimiz kapsama dâhil edilmektedir. Böylece binaları zarar gören vatandaşlarımızın konut kredisi alma ve bina yaptırma işlemlerinde olası mağduriyetleri giderilerek hak kayıplarının olmaması amaçlanmaktadır.

6 ve 7'nci maddelerle Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda tabip ve eczacı olarak görev yapanlara diğer kurumlardaki emsali düzeyinde ücret vermek, kurumsal hafızayı ve kadro istikrarını kalıcı kılmak amacıyla döner sermayeden ek ödeme yapılması imkânı getirilmektedir. Ayrıca götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere Sağlık Bakanlığının kamu kurum ve kuruluşlarıyla protokol yapmasına imkân veren 209 sayılı Kanun'un geçici hükmü sürekli hâle getirilmektedir.

Teklifin 8 ve 9'uncu maddeleriyle Kooperatifler Kanunu'nun ek 4 ve geçici 5'inci maddeleri yürürlükten kaldırılarak üniversiteler dâhil, her ortağın yönetime seçilme açısından eşit olması sağlanmaktadır.

10'uncu maddede İmar Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle geçmiş dönemlerde düşük ve cüzi oranlarda yapılan düzenleme ortaklık payı kesintilerini yüzde 45'e tamamlayabilme imkânı getirilmektedir.

12 ve 13'üncü maddelerle Rekabet Kurumunda görevi sona eren bazı personelin aynı konuda belirli süre görev yapamaması ile gümrük mevzuatında yerli üreticiyi koruyucu düzenlemeler yapılmaktadır.

Teklifle getirilen önemli bir düzenleme ise 2016 yılından itibaren uygulanan asgari ücret desteğinin 2021 yılında da devam etmesine yöneliktir. Buna göre, 2021 yılında, istihdamı desteklemek için, iş gücü maliyetlerini azaltmak üzere, sektör ayrımı yapılmaksızın, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak şekilde, işverenlere ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilecek şekilde aylık 75 lira asgari ücret desteği sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bir başka önemli düzenleme ise terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla, özel bazı hükümlere yönelik sürelerin uzatılmasına ilişkindir. Buna göre, 11'inci maddeyle Terörle Mücadele Kanunu'nda savcılık ve adli makamlara verilmiş olan yetkiler çerçevesinde gözaltı sürelerinin bazı suçlarla ilgili olarak yeniden düzenlenmesine ve ek gözaltı süreleri getirilmesine ilişkin hükümlerin; 20'nci maddeyle terör suçları bakımından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda kayyum atamalarına karar verildiği takdirde kayyumluk görevinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirilmesinin; 23'üncü maddeyle de terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanlarının kullanılmaması gibi tedbir düzenlemelerinin süresinin 31 Temmuz 2021 tarihinden itibaren uzatılması öngörülmektedir. Terör bir insanlık suçu, demokrasinin önündeki en büyük engeldir. Teröre karşı ortak bir mücadelede kararlılığı ortaya koymak da hepimizin sorumluluğudur.

15 Temmuz hain darbe girişiminin üstünden beş yıl geçmiş olmasına rağmen hâlen FETÖ'ye ilişkin yakalama ve gözaltılar aralıksız sürmekte, maruz kaldığımız tehdit ve tehlikeler devam etmektedir. Bu nedenle, etkin ve kararlı terör mücadelesinin devamı için genel hükümler dışındaki özel bazı tedbirlerin süresinin uzatılması gerekli ve yerinde görüyoruz. İnanyoruz ki milletimiz terör belasından tamamen kurtulacak, terörün ekonomik ve sosyal hayat üzerindeki tahrip edici etkisi ortadan kalkarak milletimizin huzur ve refahı artacak, Türkiye hasımlarıyla iş birliği yapan hainler temizlendikçe de millî hedeflerimize yürüme irade ve kararlılığımız güçlenecektir.

Bu düşüncelerle kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyor, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.
Buyurunuz Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, konuşmama önce Cevdet Bey'e bir cevap vermek ihtiyacıyla başlamış olacağım. Cevdet Bey ekonomi yönetiminin başarısıyla ilgili olarak bize büyüme rakamlarını verdi ve büyüme rakamlarına gidince de "Aslında ekonominin başarılı olduğunu söyleyebiliriz." dedi. Fakat değerli arkadaşlar, büyüme esas itibarıyla çok özet rakam olduğu için, herkesin çok kullandığı, karşılaştırmalarda kullandığı bir değer olduğu için genellikle bu kullanılır ama doğrusunu isterseniz bir ekonomide ekonomi yönetiminin başarısının başka şeylere de bakılarak anlaşılması lazım gelir. Ben şöyle söyleyeyim, son gelişmeler çerçevesinde bir ifade de bulunmuş olayım. Şimdi, bugün dünyada kapitalizmin önümüzdeki dönemde nasıl hayatta kalacağına dair tartışmalar yapılırken özellikle Davos ve Davos'un çevresindeki bilim adamlarının, daha çok iktisatçıların yaptığı tartışmada şunu söylüyorlar, bence çok özel ve önemli bir şey söylüyorlar; diyorlar ki: "Kapitalizmin başarısına ne ölçüde büyüme değil, ne ölçüde gelir dağılımıyla ilgili olarak etkisine bakmamız lazım gelir." Yani gelir dağılımının -ki biliyorsunuz- bir sorun olduğunu genellikle siyaset çevrelerinde ifade edenler soldan gelen insanlardır, sol siyasetlerden gelen insanlardır çünkü toplumun genel refahını, gerçekten ortalama refahını düşünerek davranırlar. Dolayısıyla da Cevdet Bey'in söylediği gibi değil gerçek. Çok basit, açın TÜİK rakamlarını, Türkiye'de gelir dağılımı bozukluğu özellikle dört beş yıldır giderek aşağı doğru iniyor; mesela Gini katsayısına bakın, Gini katsayısı son olarak 40'ın üzerine çıktı, yanılmıyorsam 41 civarında. Dolayısıyla da "Gerçekten bir başarı var mıdır?" diye sorarsanız bana -zaten istihdam yaratamayan bir büyümeden söz ediyoruz- ben, esas itibarıyla, Türkiye'deki gelir dağılımına bakarak başarıyı görmek lazım geldiğini düşünerek size onu öneririm; lütfen, bir de gelir dağılımına bakın ve gerçekten de iktidarınızın ne ölçüde başarılı olup olmadığını öyle değerlendirin.

Evet, değerli arkadaşlar, bu tabii, bir torba; herkes söylüyor, ben de söylemiş olayım. Fakat değerli arkadaşlar, bir torbanın geneli üzerinde konuşmak hakikaten çok komik geliyor bana yani "Bir şeyin geneli üzerine konuşmak." dediğiniz şeyin homojen bir şey olması lazım ki onun geneli üzerine konuşulsun ama bunun içinde bir sürü madde var; dışçiler de var, tütüncüler de var ve biz şimdi geneli üzerine konuşacağız. Yani aslında geneli üzerine konuşmayacağız, ben de öyle yapacağım, konuşmayacağım; ne üzerine konuşacağım? Bu bölümdeki bazı -bana göre önemli bulduğum daha doğrusu- maddeler üzerine görüşlerimizi sizlerle paylaşacağım.

Şimdi, yani hangisinden başlayayım?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – OHAL'le başlayın!

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – OHAL’le başlayacağım ama OHAL’i sona atıyorum. Ama mesela bu Rekabet Kurumuyla ilgili bir düzenleme var biliyorsunuz; yanılmıyorsam 13’üncü maddeydi. Bu düzenleme esas itibarıyla olumlu gözüken bir düzenleme, yani biz de zaten Plan ve Bütçe Komisyonunda olumlu bulduğumuzu da söyledik, fakat emin olun yazılışında bir problem var. Bu problemi Komisyona birazdan iletacağım. Kurum başkan ve üyelerinin de sınırlanması gerektiğini söylüyorlar orada fakat bunu yaparken o sınırlamanın bir sektör bazında sanki ifade edildiği anlaşılıyor. Hâlbuki, Kurum Başkanı ve üyeleri 4054 sayılı Kanun’un kapsamına giren her sektörle ilgililer. Dolayısıyla da bu kafa karışıklığını düzeltmek gerekir diye düşünüyorum; onun için sizlere de bunu iletacağım.

Bir madde var, madde 3’te, kambiyo işleriyle uğraşanlarla ilgili bir madde var. Burada bir sınırlama getiriliyor ve yetki Hazine ve Maliye Bakanlığına veriliyor fakat bu yetkilerden bir tanesi şu, düzenleme şöyle: Katılımcıların -yani bu piyasaya katılanların diyelim- girişlerinin kontrolü... Pardon, şöyle ifade edeyim: Katılımcıların mali gücünün tespiti ve de girişlerinin kontrolü. Yani “O sektöre girişlerinin kontrolünü de Hazine ve Maliye Bakanlığı yapacak.” demiş oluyorlar. Bu doğru değil arkadaşlar çünkü bir sektöre girişlerin -eğer serbest piyasa ekonomisinden söz ediyorsanız- tabii ki bir düzenlemeye tabi olması muhtemeldir ama bu düzenlemeyi yapabilmek için de mutlaka Rekabet Kurumunun görüşü ve bu konuda yetkisini de işin içine katmanız gerekir diye düşünüyorum. Dolayısıyla, bu madde de bana göre eksik bir madde.

Bunun dışında, tütün ticaretiyle ilgili bir madde var arkadaşlar, bu hakikaten tartışılması gereken bir madde. Ben çok kısaca -dört beş dakikam var- niçin böyle olduğunu söylemeye çalışacağım. Değerli arkadaşlar, tütün çok tüketilen bir madde. Her şeye rağmen Türkiye’de talep azalmıyor ya da azalıyor da çok az miktarda bir azalmadan söz edebiliriz ve arkadaşlar, yani vergi mergi meseleleri de işin içinde esas itibarıyla tabii ama benim asıl dikkatinizi çekmek istediğim şey şu: Biliyorsunuz, bir yasa var, tütün ticareti yapanlara bir ceza veriliyor ve bu cezanın esasında yedinci ayda başlaması gerekirdi, bu ay başlaması gerekirdi, altı aylık bir uzatma istiyor Komisyon ya da teklifi getirenler. Fakat bu meselede Plan ve Bütçe Komisyonundaki yaptığımız tartışmalarda anlamakta zorlandığımız şeyler oldu ama Sayın Ahmet Aydın, AK PARTİ’nin bu konudaki yetkili ismi anlattı; oradaki, kendi şehrindeki sorunları da yansıtarak anlattı ve sonunda dedi ki: “Kooperatifler kuruyoruz. Küçük üreticilere kooperatifler kuruyoruz ve böylelikle de vergi vesaire meselelerini bir anlamda kayda alıyoruz, kayıt içine almış oluyoruz.” Fakat değerli arkadaşlar, burada bir tuhaflık var, tuhaflık şu: TEKEL özelleştirildikten sonra Türkiye tütün piyasası doğrudan doğruya dünya tekellerinin yani dünyanın büyük kartellerinin etkisi altındadır. Adlarını da söyleyecek olursak -3 tanedir zaten- bir tanesi Philip Morris’tir, diğeri JTI’dır, bir tanesi de BAT’dır. Şimdi, bunlar dünyayı paylaşmışlar zaten ve Türkiye’yi de paylaşmışlar. Yani TEKEL’in satımıyla ilgili olarak ortaya çıkan Türkiye’nin tütün piyasası gerçekten vahim bir durumda esas itibarıyla; kim fiyatları belirliyor, o bile belli değil.

Ama benim asıl dikkatinizi çekmek istediğim şey şu: Arkadaşlar, bu kıyım tütün bazı yörelerde biraz geleneksel bir çerçevede tüketilen ve dolayısıyla da bir anlamda geleneksel çerçevede üretilen bir sektör. Bu sektörü zapturapta almaya çalışabilirsiniz “Ya, bu çok geleneksel yapıyor, bunu daha modern yapalım.” diyebilirsiniz, olabilir ama değerli arkadaşlar, şunu kabul edin: Bu, sizin böyle bir kanunla yapacağımız bir değişiklik olmaz çünkü -şundan dolayı- bir sektörün hayata adaptasyonu zaman ister, insanların verili koşullara uyum göstermesi zaman ister ve siz altı ay uzatmayla bu işi çözeceğinizi sanıyorsunuz. Biz de dedik ki: Yasayı kaldırın. Yasayı niye kaldırmıyorsunuz? Niye bu cezayı vermek zorundayız ki biz bu insanlara? Açıkçası -Komisyon da burada- ben doğru dürüst bir cevap alamadım. Neden yasa kalkmıyor? Efendim, bir sürü şey anlatıyorlar, geçmişteki özelleştirme sürecindeki çıkan kanundan söz ediyorlar fakat bu kanun Allah’ın emri değil arkadaşlar, bu kanunu biz istersek kaldırırız ve mutlaka kaldırılması lazım gelen bir maddedir.

Evet, son olarak -zamanım çok azaldı- OHAL’le ilgili de birkaç şey söylemek istiyorum. Değerli arkadaşlarım, ben hakikaten sizleri anlamakta zorlanıyorum. Şöyle ki: Bir yandan OHAL’i kaldırdınız, OHAL’i kaldırdığınızdan dolayı müthiş bir reklam da yaptınız haklı olarak, tamam, OHAL kalktı fakat OHAL uygulamaları kalkmadı ki.

Şimdi, 3 tane kanun maddesini serpiştirmişsiniz araya, bu benim anladığım kadarıyla, Anayasa Mahkemesine gidilememesi için yapılmış, sevgili dostum İbrahim Kaboğlu’dan öğrendiğim kadarıyla, bu durumda Anayasa Mahkemesine müracaat edemiyormuşsunuz galiba.

Şimdi, bakıyoruz, Sayın Soylu geliyor, her seferinde -üç yıldır ben bunu dinliyorum- “Çok müthiş mücadele ediyoruz; efendim, elektronik, dijital, on-line bir sürü şeyler kullanıyoruz; efendim, bütün sınırları kontrol altına aldık, zaten bir yandan da duvar çekiyoruz.” Eee... Hâlâ 50 bin korucu var ve hâlâ “50 bin korucunun ücretlerini artıralım.” diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, eğer, OHAL koşulları değişmişse ki değiştiğini söylüyorsunuz, istatistikler gösteriyorsunuz “240 tane terörist kaldı.” diyorsunuz, demek ki başarılısınız bu konuda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

...öyleyse eğer, başarılısanız eğer, o zaman bu tedbirleri üç sene daha uzatmaya ne gerek var arkadaşlar? Ben anlamakta zorlanıyorum, hakikaten anlamlı bir şey değil bu çünkü. Çünkü zaten başarılısanız normalleşmemiz gerekir. Bir de yani bir şeyi de hatırlatayım size, Osmanlı tarihinde de örnekleri vardır bu hadiselerin, buna benzer örnekler vardır. Oralara baktığımızda üç-dört senede meseleleri çözdüklerini görüyoruz. Beş yıl geçmiş ve hâlâ siz diyorsunuz ki: “Bir üç yıl daha verin de biz bu gözaltılarını, bilmem neleri daha takip edelim, bilmem, efendim, daha etkili...” Öyle diyorsunuz “etkili”, sanki bugüne kadar yaptığınız etkisizmiş gibi bir de “etkili” lafını da koyuyorsunuz ama değerli arkadaşlar -son bir cümle olarak söyleyeyim ve gideyim- sahiden şunu anlamakta zorlanıyorum: Burası normal olarak bir ortak aklın üretilmesi gereken bir yerdir, ortak akıl üretebilmek için de farklı fikirlerin tartışılabilmesi gerekir ama bakın, sandalyelere, koltuklara, kimse yok neredeyse. Biz, nasıl bir ortak akıl bulacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – Sizinkiler nerede?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Efendim?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Oy kullanmaya gelirler Erol Ağabey.

ORHAN SÜMER (Adana) – Cora, daha yeni geldin, bismillah, bir dur bakalım, nefes al, sonra laf atarsın.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Oylamada gelirler, evet, peki. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Erol Katircioğlu’nun 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Katircioğlu bu maddelerle ilgili konuşurken, 3, OHAL niteliğindeki, OHAL’in devamını sağlayan madde, Sayın Kaboğlu’nun yaptığı konuşmadan bahisle -Sayın Kaboğlu çok dikkatli bir dil kuruyor- “Partinin takdiridir, partinin organlarının takdiridir. Eğer Anayasa Mahkemesine gidecek olursak.” ifadesini sanki gidilmeme ihtimali varmış gibi değerlendirdi. Burada şunu netleştirelim: Biz, zaten bu maddeler ilk kez konulduğunda da gittik

ve hâlen Anayasa Mahkemesinde görüşülmesi bekleniyor ve biz şüpheyle yaklaşıyoruz, bugüne kadar görüşülmemesinin idarenin önünü açtığı yönünde. Bunların bu şekilde kanunlaşması durumunda da Cumhuriyet Halk Partisinin Anayasa Mahkemesiyle ilgili sorumluluğunu yerine getireceği konusunda kimsenin bir şüphesi olmasın.

Sayın Kaboğlu'nun kullandığı dil, kendisinin özenli ve disiplinli dilinden kaynaklanıyor, partinin bu konuda bir tereddüdü yok.

Teşekkür ediyorum.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi geceler diliyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 1'inci maddesi üzerinde konuşacağım ancak konuşmam 2'nci maddedeki bazı hususları da kapsayacak yani teklifin tümüne yönelik bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Teklifin birinci bölümünde, 12'nci maddede, iyi niyetle getirilmiş olan bir düzenleme var ancak düzenlemenin son derece eksik olduğunu söylemeliyim. Konuyu şöyle açıklayayım: 1981 yılında kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiş bir kanun var; Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun. Devlette kritik görevlerde bulunup da daha sonra özel sektöre geçip devlette yaptığı görevle bağlantılı olarak özel sektörde görev yapılmasının etik olmadığı düşüncesiyle bu kanun getirilmiş ve birtakım yasaklar konulmuştur. O kanuna göre, bir kişi devletten ayrılmadan önceki tarihten itibaren geriye doğru iki yıl içinde hangi kurumda, hangi görevi yapmış ise bu görev doğrultusunda özel sektörde o görev alanına ilişkin faaliyet gösteren şirketlerde herhangi bir görev alamaz, iş yapamaz, temsilcilik yapamaz, komisyonculuk yapamaz; dolaylı veya doğrudan hiçbir şekilde olmaz bu. Rekabet Kurumu için getirilmiş olan bu madde, biraz önce sözünü ettiğim bu düzenleme genel bütçeli kuruluşları ve devletin diğer temel kurumlarını kapsıyor; Rekabet Kurumu o kanun kapsamına girmiyor. O nedenle, o yasadan esinle “Rekabet Kurumu için de benzer bir yasak getirelim.” denilmiş ancak yasak kapsamına bakıyorum, yasak kapsamı 1981'deki kapsamdan daha dar, âdeta kollarını burda Rekabet Kurumu Başkanı, üyeleri ve personeli. Şöyle ki: Bir kere, ilk 1981 yılındaki yasa “Özel sektörde üç yıl süreyle görev yapamaz.” diyordu, bu madde iki yıla indirmiş bunu.

Ayrıca “Kurul Başkanı ve üyeleri sadece soruşturma konusu olan yani kendi görev döneminde Kurula hangi konuda soruşturma gelmiş ise o soruşturma konusu olan sektörlerde faaliyet gösteremez...” 1981'deki yasa böyle bir ayırım yapmıyor. Örneğin Enerji Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürü ayrıldığı zaman, üç yıl süreyle, özel sektördeki herhangi bir maden şirketinde görev yapamaz hiçbir şekilde; dolaylı, doğrudan oradan, o şirketlerden iş alamaz. E şimdi, bu yasaya göre Rekabet Kurumunun Başkanı ayrıldığı zaman, kendi görev döneminde diyelim ki beyaz eşya sektörüyle ilgili

hiçbir soruşturma gelmemiş olabilir ama gidip beyaz eşya sektöründe görev alabilir ya da enerji sektöründe, Rekabet Kurulunun görev alanına ilişkin olarak enerji sektöründe onun görev döneminde bir şey olmamış olabilir ama gidip orada görev alabilir. Aynı yasak, benzer şekilde, raportörler, daire başkanları ve başkan yardımcıları için getirilmiş. Diyelim ki bir raportör enerji sektörüyle ilgili bir soruşturmada görev almamış ama diğer tarafta başka bir sektörde almış, bir raportör de tam tersi, ikisi bir araya gelip bir şirket kurup bir şey yapabilirler. Doğru olan 1981'deki yasaya uyum sağlamaktır.

Tütünle ilgili bir değerlendirme yapmak istiyorum. Şunu iddiayla ve inanarak söylüyorum: AK PARTİ iktidarı kadar, AK PARTİ hükümetleri kadar Türk tütününe ve tütün üreticisine kötülük yapmış olan başka bir iktidar yoktur. “Ya, çok iddialı bir şey söylüyorsun.” diyeceksiniz, belki de arkadaşlar cevap vereceklerdir; arzu ederim cevap vermelerini. Bunu şundan söylüyorum: Maliye Bakanlığında Gelirler Genel Müdürüyüm, bir vergi kanunu çalışması yapıyoruz, tütün ithalatında kilogram başına 3 dolar fon alınıyordu, tonda 3 bin dolar, ayrıca yabancı sigara ithalatında da paket başına 40 cent alınıyordu -hatta daha öncesinde, 1988 yılındaki kararnameye göre Türkiye’de üretilen yabancı sigaranın bünyesinde de yabancı tütün var ise, blender sigaralarda da, o harmanlama oranına göre vergi artıyordu veya düşüyordu- vergi kanunu çalışması yapıyoruz, yabancı sigara şirketleri bana geldi “Tütün ithalinde fonu kaldırın, indirin.” veya neyse, böyle bir... Niye? Ee, Avrupa Birliğine girecek Türkiye. Ee, bu doğru değil, Avrupa Birliğine üye olacağımız zaman bunu düşünürüz dedim, Avrupa Birliğine ne zaman tam üye olacaksak o zaman bakarız. Geldiler, gittiler, hiçbir sonuç alamadılar. Hiçbir siyasetçiden, hiçbir Sayın Bakandan da bana bu yönde bir telkin, tavsiye veya “Bu konuyu incele.” yönlü bir şey gelmedi. Gel gelelim, 2010 yılında ne oldu biliyor musunuz, AK PARTİ iktidarları döneminde? Ton başına 3 bin dolarlık olan şey kademeli olarak alındı. 2010 yılında ilk olarak 2 dolar 25 sente indirildi, 2018’e geldiğimizde kilogramda 15 sente indi, Sayın Cumhurbaşkanı yeni sistemde, “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen sistemde de bunu sıfırladı. Tütün ithalatında fon yok, paket başına 40 sent uygulaması da tütünden alınan 40 sent fon tutarı da zaman içerisinde elbette kademeli bir şekilde azaltıldı ve 1 Ocak 2019 tarihinde de sıfırlandı. Bunun sonucunda ne oldu? 405 bin tütün üreticisi aile vardı, şimdi bu aile sayısı 50 bine indi. Şimdi, bu yabancı sigara şirketlerinin son hedefi Adıyaman tütünü, Diyarbakır tütünü; o güneydoğuda yetişen altın sarısı tütün, hedef bu. “Bunu sen böyle satarsan kaçak sattın.” falan, derhâl hepse. Bir madde getirildi, hapis cezası biraz daha erteleniyor. Değerli arkadaşlar, tütünü yeniden ele alalım. Yabancı sigara şirketleri lehine bugüne kadar AK PARTİ iktidarı bu fon uygulamalarını yapmıştır, fonu sıfırlamıştır. AK PARTİ iktidarı tütün üreticisine değil, yabancı sigara şirketlerine hizmet etmiştir.

Gelelim karşılıksız çeklere. Çek mağdurları bekliyor. “Çek mağduru” diyorum değerli arkadaşlar. Nedense Meclis çıkardığı kanunla dolandırıcıyı affediyor; beş yıl hapis cezası olan dolandırıcı, hatta altı yıla kadar hapis cezası olan dolandırıcı geçen sene çıkan infaz yasasıyla bir gün bile hapis yatmadan özgürlüğüne kavuştu; usulen bir gece yatmış olabilir. Neden? Efendim, infaz yasası böyle bir kolaylık getirdi. Yani piyasayı 10 milyon lira dolandırmış olan bir dolandırıcı bir gün hapis yatmıyor ama 10 bin liralık karşılıksız çeki çıkan bir vatandaşımız, bir esnafımız ceza tehdidiyle karşı karşıya; zaten mahkeme hükmetmiş, belki bir kısmı da hükmedilecek. “Bunu ödeyeceksin sen, 10 bin lirayı.” Örnek veriyorum, bu 10 bin olmaz, 100 bin olur, 200 bin olur ama bu rakamı bu insanlar ödeyemiyor. Rica ediyorum, bu insanlara suçlu gözüyle bakmayın, bu insanlar suçlu değil.

Bizim Anayasa’mızın 38’inci maddesi “ekonomik suçta ekonomik ceza” ilkesini benimsemiştir. Anayasa’nın 38’inci maddesine Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin Ek 4 No.lu Protokolü’nün 1’inci maddesi hükmü 2001 yılında aynen aktarılmıştır; “Hiç kimse, sözleşmeden doğan bir borcu yerine getirmekten dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.”

“Efendim, çek güven aracı...” O ayrı bir şey. Arkadaşlar, temeli aynı, borcunu ödeyememiş, devlet ödemesini yapmamış bu vatandaşımıza, o da çekini ödeyememiş. Hastanelerden alacağı olan bir vatandaşımız beni arıyor: “Ben hastaneden on sekiz ayda alacağımı alırım hesabıyla çek verdim, iki sene geçti, çeklerim karşılıksız çıktı, tefeciye gittim, borçlandım, perişanım, kaçıyorum.”

Şimdi, ne yapılıyor burada? “Efendim, biraz daha bir kolaylık yapalım da bu ödeme süresini uzatalım...” Daha önce üç ay içinde çekin bedelinin yüzde 10’unun ödenmesi, kalanın ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödenmesi getirilmişti. Sonra, bakıldı ki bu olmuyor, üç aylık süre bir yıla çekildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, bu bir yıl da olmuyor, bu bir yılın da yetmediği anlaşıldı, “Bu süreyi biraz daha uzatalım...” Ne zamana kadar? Hatta “Kapsamı da genişletelim...” 30 Nisan 2021 tarihine kadar “Karşılıksızdır.” işlemi yapılan çekler nedeniyle, 30 Haziran 2022 tarihine kadar karşılıksız çıkan çekin bu kanun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmeyen kısmının onda 1’inin ödenmesi, kalanının da ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödenmesi hâlinde ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılacak.

Arkadaşlar, insanlar itibarını kaybetmiş, her şeyini kaybetmiş. “Ya, ne var, ödesin...” Arkada yatan düşüncüyü anlıyorum, “Ya bunlar dolandırıcı.” Arkadaşlar, aralarında dolandırıcı olabilir ama iyi niyetli çok insan var. Ayrıca dolandırıcıyı affettiniz infaz yasasıyla, niye ayırım yapıyorsunuz? Ben biliyorum, AK PARTİ Grubunda bunu isteyen arkadaşlarımız var ama nedense bir el buna mani oluyor.

Teşekkür ediyorum, hepimizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum.

İktidar partisinin adı “adalet”le başlıyor ama maalesef, şu anda, adaletle ilişkilendirmek için zorlama yapmamız gerekiyor. Hâlbuki adalet, hem millî hem de dinî kültürümüzün ana unsurudur. Bakın, Kutadgu Bilig’de “Hükümdar, adalet, doğruluk ve kanundur; üç ayaklı bir tahtı vardır, üç ayak sağlam oldukça taht sallanmaz.” deniyor. Ayrıca, hükümdar Kün Togdı şöyle der: “Ben işleri bıçak gibi keser atarım, hak arayan kimsenin işini uzatmam.” Yani adalet gecikmemelidir; mazluma tatlı dil, güler yüz, zalime çatık kaş ve sertlik haktır. Hükümdarın oturduğu bu tahtın ayaklarından birisi adalettir, adalet olmazsa taht sağlam duramaz.

Maalesef, “adalet” kavramı bugün devlet yönetiminden silindi. Adaletin yozlaşması iktidarın elinde bir tehdit unsuru olarak duruyor. İktidar partisi, muhaliflerini bastırmak, otoritesini korumak ve güçlendirmek için hukuksuzluğa sığıyor. Bunun için de olağanüstü hâl büyük nimet.

Değerli arkadaşlar, bakın, biz terörle sonuna kadar mücadele edilmesini istiyoruz fakat burada da bir hukuk devletine yakışır şekilde adil olunmasını bekliyoruz. Terör örgütünü bahane ederek adaletsiz hükümler vermek devletimize yakışmaz. Yaptıklarınız sadece sizi bağlamıyor, Türkiye Cumhuriyeti devletinin imajını da etkiliyor.

Bugün, FETÖ bağlantısı somut delillerle ispat edilemeyen kişiler işlerinden edilebilirken, terör örgütü lideri Fetullah Gülen’e methiyeler düzen, örgüte destek verenlerden üst düzey görevliler, iktidara yakın isimler hâlâ kaldıkları yerden devam ediyor. Hiçbir tanıdığı olmayan insanlar “Gazeteye abone

oldu.” diye cezalandırılırken, bir gazeteci tanıdıklarına kefil olup onları kurtarabiliyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Parası olmayan, örgüt üyesi de olmayanlar “Bank Asyaya para yatırdı.” diye terörist ilan edilirken, bu bankada on altı sene yöneticilik yapan bir kişi kamuda üst düzey bir göreve atanabiliyor çünkü sadece sizin zümreniz aklını kiraya vermiyor, tabii ki size göre. Vatandaşlar için suçun şahsiliği ilkesi görmezden gelinirken, kardeşi FETÖ’cü olanlar bakan ya da büyükelçi olabiliyor. Evet, burada doğru olan suçun şahsiliğidir, adil olan budur fakat maalesef, sizin kurduğunuz düzende yargınız yalnızca nüfuzlu insanlara adil davranıyor. “FETÖ borsası” adı altında -bu tabir de bize ait değil- ilgisiz de olsa birçok kişi resmen fidyeye bağlanmış, malları, mülkleri gasbedilmiştir. Bu durumlar yapılmış basit hatalar değildir, “At izi it izine karıştı.” diye geri çekebileceğiniz bir şey değil; terörle mücadele meselesi önemlidir, taviz vermemek gerekir fakat siz terörle mücadeleyi muhalifleri baskılamak için de kullanırsanız, gözaltıları işkence uygulamalarına dönüştürürseniz terörle mücadele itibarsızlaşır.

Değerli milletvekilleri, maalesef, iktidar partisi FETÖ’yle etkin ve hızlı bir mücadele gerçekleştiremedi. Bugüne kadar geçen beş yıllık sürede yeterli tedbir alınamamış, siyasi ayağıyla mücadele için gerekli adımlar atılmamış fakat şimdi OHAL’i bir sene daha uzatarak terörle etkin mücadele edeceğinizi söylüyorsunuz.

Bu kanun teklifiyle bir sene daha gözaltı süresini on iki güne kadar uzatmanız, iltisak gibi soyut suçlamalarla kişi veya kuruluşların mülkiyetini gasbetmeniz, ayrıca bu suçlamalarla kişileri işten çıkarmanız, meslek icrasından men etmeniz ya da pasaportuna el koymanız terörle mücadelemize ne gibi bir katkı sağlayacak?

Değerli arkadaşlar, Türkiye acilen normale dönmelidir, bu durum dünya nezdinde imajımızı olumsuz etkiliyor. Evet, Türkiye’nin terör örgütleriyle mücadele etme hakkı vardır, biz de onun arkasındayız. Terörle mücadele konusunda bir engel varsa ya da siz bir engel görüyorsanız hukuka uygun gerekçesiyle bunu getirin düzeltelim, biz buna hazırız; yeter ki atalarımızdan tevarüs ettiğimiz adaletli devlet geleneğine uygun olsun.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına diğer konuşmacı Sayın Salih Cora.

Buyurunuz Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ben de görüşülmekte olan kanun teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Rize ilinde ve ilçelerinde meydana gelen sel ve heyelan nedeniyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan seçimlerin ardından başlayan Türkiye Büyük Millet Meclisi 27’nci Yasama Döneminin Dördüncü Yasama Yılı çalışmaları bu hafta yapacağımız çalışmayla sona erecektir. Gerçekten çok verimli bir yasama yılını geride bırakmak üzereyiz. Bu yasama döneminde bu yılla birlikte yaklaşık 188 adet kanun teklifini görüşerek kabul ettik, çok sayıda uluslararası anlaşmayı Genel Kurulda kabul ettik, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışı görevlendirmelerine ilişkin 17 tezkere buradan geçti, 3 bütçe yaptık, birçok üst kurulun üye seçimini gerçekleştirdik, Meclis İçtüzüğü’nde yaptığımız değişiklikle birlikte Parlamentonun daha ağır, etkin ve verimli bir şekilde çalışmasına imkân sağladık. 2019-2023 yıllarını kapsayan kalkınma planıyla ilgili olarak da 2 önemli karar Genel Kuruldan geçti. Denetim faaliyetleri kapsamında yazılı soru önergelerinin 31 binden fazlası cevaplandırıldı. Milletvekilleri olarak verdiğimiz önergeler doğrultusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinde 10 adet Meclis araştırma komisyonu kuruldu. Pandemi koşullarının etkisi altında yaptığımız yasama ve denetim faaliyetleriyle ülkemizin ve milletimizin birçok sorununun

çözümüne katkı sağladık. Son günlerine geldiğimiz bu yasama yılında da bugün kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçları ile vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması amacıyla bu kanun teklifini görüşerek Genel Kurul çalışmalarına belirli bir süre ara vereceğiz. Bugün görüşeceğimiz kanunla birçok alanda yeni düzenlemeler getiriyoruz. Vaktimin sınırlı olması nedeniyle bölümle ilgili birkaç maddeden bahsetmek istiyorum.

Biliyorsunuz, daha önceden -az önce bununla ilgili konuşma oldu- kıymalık tütün bulundurmamak, hatta bulundurmamayı bırakın, tabakasını bulundurmamak bile Ceza Kanunu anlamında suç teşkil etmekteydi. AK PARTİ döneminde buna 50 kilografa kadar serbestiyet getirildi; bunun üzerindeki de belirli koşullar dâhilinde bir yasal serbestiyet getirildi. Bu teklifle birlikte Tarım ve Orman Bakanlığından yetki almadan ve bildirimde bulunmadan bu düzeyde bir tütün ticareti yapanlara yönelik cezanın yürürlük tarihini 2022 yılına kadar erteliyoruz.

Yine, geçtiğimiz yıl biliyorsunuz 7222 sayılı Kanun ile 5941 sayılı Çek Kanunu'nda bir düzenleme yaptık. Bu değişiklikle karşılıksız çek keşide etme suçundan mahkûm olanların cezasının infazını durdurduk. Hükûmlünün yani borçlunun tahliyesinden itibaren üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının en az onda 1'ini alacaklıya ödemesi, geri kalanı ise ikişer ay arayla 15 taksitte ödemesine yönelik bir düzenleme yapmıştık. Şimdiyse, pandeminin oluşturduğu etkiler dikkate alınarak ilk ödemeye ilişkin olarak o üç aylık süreyi bir yıla kadar uzatıyoruz. Burada da alacaklıların bir hakkının zayı olmamasına özen gösteriyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifinin en çok tartışılan maddelerinden birisi de Terörle Mücadele Kanunu'nda belirtilen gözaltı sürelerinin uzatılmasına ilişkin mevcut uygulamanın belirli bir süre daha devam ettirilmesi. Terörle iltisaklı olduğu tespit edilen yani terör örgütlerine finansman sağlayan bazı şirketlere Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyum olarak atanabilmesine imkân sağlayan yasanın bir süre daha yürürlükte kalmasını sağlayarak uygulamada yaşanan belirsizlikleri ortadan kaldırmayı amaçlamaktayız. Birçok şirkette kayyum zaten kalkmıştı, geri kalanlarda da sürenin sona erecek olması nedeniyle bir belirsizlik vardı, bunu ortadan kaldırıyoruz.

Bu kanun teklifinin OHAL Yasası'yla hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. Olağanüstü hâl uygulaması 18 Temmuz 2018 tarihinde sona ermiştir ancak terör örgütlerine yönelik mücadelemiz amansız bir şekilde devam etmektedir. Bu mücadelenin daha etkin, daha hızlı, daha kararlı yapılabilmesi için mevcut 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19'uncu maddesindeki genel hükümlere bu düzenlemeyle istisnai hükümler getirmektediriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Devamla) – Başkanım, bir dakika daha alabilir miyim.

BAŞKAN – Bence yerinizden yaptığınız konuşmalara sayalım. [CHP ve HDP sıralarından gülüşmeler, alkışlar(!)]

SALİH CORA (Devamla) – On dakika değil, beş dakika Başkanım.

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

SALİH CORA (Devamla) – Başkanım, çok önemli bir konu olduğu için bir dakika daha süre istedim.

Değerli arkadaşlar, bir defa şunun bilinmesini isterim ki kamu görevinde bulunanlar arasında terörle iltisaklı olanlar şu anda hangi yöntemle, hangi kararla ihraç oluyorsa bu kanun süresi içerisinde -itiraz üzerine- yine aynı usulle iade olabilmelerine imkân tanınmaktadır; tek fark, genel hükümlere göre kesinleşmiş yargı kararıyla idareye tanınan haklarda bu düzenlemeyle yargı kararının kesinleşmesini beklemeden idareye hızlı karar alma kabiliyeti tanınmaktadır.

Şunu ifade etmeliyim ki dünyanın hiçbir yerinde Parlamentosa bomba atan bir kişinin veya o kişiye yardım edenin veya o yardımın, organizasyonun içerisinde bulunan bir kişinin rütbesinin sökülmesi veya imtiyazlarının ortadan kaldırılması için yargı kararının beklenmesi mümkün değildir.

Ben bu vesileyle kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum ve önümüzdeki Kurban Bayramı'nın da tüm Türk ve İslam âlemine hayırlar getirmesini, huzur ve barış getirmesini diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 72'inci maddesine göre görüşmelere devam önergesi gelmiştir, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölüm görüşmelerine İç Tüzük'ün 72'nci maddesi uyarınca devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Orhan Sümer

Ali Şeker

Manisa

Adana

İstanbul

Yıldırım Kaya

Okan Gaytancıoğlu

Ankara

Edirne

BAŞKAN – Kabul edenler...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi vardır.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Zeybek, Sayın Hamzaçebi, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Şeker, Sayın Kaya, Sayın Arık, Sayın Tanrıkulu, Sayın Budak, Sayın Başevirgen, Sayın Ünsal, Sayın Sariaslan, Sayın Serter, Sayın Özdemir, Sayın Göker, Sayın Tarhan, Sayın Gök, Sayın İslam, Sayın Sındır.

BAŞKAN -Yoklama işlemini başlatıyorum, yoklama süresi için üç dakika süre tayin ediyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Güneş, buyurunuz efendim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörle mücadelede köy korucularımızın katkısı asla yadsınmaz. Köy korucusu olabilmek cesaret ister, millet sevgisi, vatan sevgisi, bayrak sevgisi ister. 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde köy korucularımız için ne gibi iyileştirmeler sağlanmaktadır?

Sağlık Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan sözleşmeyle diş protezi yapımı hakkında eğitim sertifikasını kaç kişi almıştır, bunlardan kaç kişi hâlen çalışmaktadır?

Deprem gibi afetlerle 2020 yılında karşılaşmış olanlardan bu yasa teklifi kapsamında faydalanmak isteyen aşağı yukarı kaç kişi vardır? İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu son yıllarda yerli ve millî ilaç üretimine önem verilmesi açısından önemli çalışmalarda bulunmaktadır. Bu kanun burada çalışan personelimize ekonomik anlamda ne gibi bir katkı sağlamaktadır?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Rize ilimizde ve ilçelerinde meydana gelen selde vefat eden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Sayın Komisyon Başkanına sorum: Sayın Başkanım -siz Kalkınma Bakanlığı da yaptınız- Genel Kuruldaki müzakerelerde büyüme ve kalkınmaya ilişkin çeşitli görüşler dile getirildi. Büyüme ve kalkınma kavramlarını nasıl anlamalıyız?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Artık çok rahat küresel iklim değişikliğinden bahsedebiliriz. Gerçi biz CHP olarak yıllardır “Su önemli, toprak önemli, gıda önemli.” diyorduk, “Gıdaya, suya, toprağa kim sahipse gelecek onların olacak.” diyorduk. Siz Katar’la su yönetimi anlaşması yaparken biz “Yapmayın, su bize lazım.” diyorduk ama siz anlamadınız. Geçenlerde bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlandı, hayvancılıkta yüzde 50 hibe desteği verilecek. Ne için veriliyor? Bina yapımı için. Siz ne zaman müteahhitlik işlerinden vazgeçeceksiniz? İnşaat ve betondan başka bir şey düşünmüyorsunuz. Hayvancılıkta temel sorun yemin pahalı olması. Neden pahalı? Çünkü yem ham maddeleri ithal ediliyor. Yeme yüzde 50 hibe verin. Yok “İllaki inşaat desteği vereceğiz.” diyorsanız ülkenin birçok yerine soğuk hava depoları yapın çünkü yaş meyve ve sebzeler kuraklık ve nemden dolayı bozuluyor, üreticiler zarar görüyor, aşırı derecede etkileniyor. Biraz bilimsel düşünün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Akdeniz'in incisi Mersin coğrafi konum ve tarihî geçmişinin ortaya çıkardığı zengin kültür birikimiyle önemli bir turizm merkezidir. Mersin'in doğusunda Tarsus, batısında Anamur ilçesi yer almaktadır. Akdeniz'e olan 321 kilometre sahil şeridinin 148 kilometresi doğal kumsallardan oluşur. Anamur, sahip olduğu iklim, deniz ve hava koşullarının uygunluğu, arkeolojik ve tarihsel zenginlikleri bakımından bir açık hava müzesi özelliği taşımasına rağmen ülkemizin bakir turizm bölgelerinden biridir. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Mamure Kalesi, Anemurium Antik Kenti, Anamur Müzesi, Titiopolis, Alaköprü, Anamur mağaraları, Anamur evleri, caretta caretta ve Akdeniz fokları Anamur'un doğal ve kültürel zenginliklerinden bazılarıdır. Anlatmakla bitiremeyeceğimiz güzellikleri görmek ve bir gastronomi şehri Mersin'e ait lezzetleri tatmak için herkesi Mersin'e ve Anamur'a davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Emniyet Sendikası Genel Başkanlığının yaptığı açıklamaya göre 2021 yılından bugüne kadar 47 polis memuru intihar etti. Geçtiğimiz bir ayda ise 20 polisin intihar etmesi polis teşkilatında sorun olduğu gerçeğini ortaya çıkarıyor. Son dönemde, özellikle, mobbing, kanunsuz emirleri uygulama gibi sebeplerle art arda yaşanan polis intiharlarına ne yazık ki bir yenisi daha eklendi. İntihar eden polis memurunun üç gün sonra düğünü olduğu bilgisi durumun hassasiyetini bir kez daha gözler önüne seriyor. Meslektaşlarının sorunlarına, intiharlarına ilişkin konuştuğumuz polis memuru arkadaşlar, değişken çalışma koşulları ve AKP iktidarında bakanlıklara tanınan yetkileri koz olarak kullanan kişilerin baskısına dikkat çekiyor. Kendi polis memurunu intihar ettirecek kadar zulüm ve baskı yaratan İçişleri Bakanlığı, önce şanlı teşkilatımız üzerindeki mobbingi bitirmeli sonra da aylardır kamuoyu gündemini işgal eden şaibeli ilişkilerini açıklayarak hesap vermelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – OHAL rejimi altında turizm gelişmez. Eğer turizmin gelişmesini istiyorsanız OHAL rejimini bir an önce kaldırıp Türkiye’ye demokrasiyi tekrardan yerleştirmek gerekiyor.

Tütün satanlara hapis cezası getiren düzenleme yaptınız, şimdi de ikide bir erteleyip ne yapacağınızı şaşırılmış durumdasınız. Ebuzer’den uzaklaşıp bir yandan da Adıyamanlı Abuzer’den uzaklaşıyorsunuz. Gittikçe halktan uzak, sadece sarayın rejimi hâline dönmüş bir iktidar hâline geldiniz. Bu yapılan düzenlemeleri temel kanun olarak önümüze getirip tartışıyorsunuz ya, Anayasa dersinde bunun temel kanun olup olmadığını sorsanız ve buna temel kanun diyen varsa bu kişiyi hiçbir hoca dersten geçirmez, Anayasa’dan sınıfta kalır. AKP de anayasal düzenlemelerde ve kanunlarda hep sınıfta kalmaya devam ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkanım, DEDAŞ protokol yapmadan Cizre’de okul bahçelerine trafo kurmaya başladı. Hiçbir protokol dayanağı olmadan Cizre’de okul bahçelerine trafo kurmak, baz istasyonu kurmak o okulda okuyacak çocuklara bir zulüm değil mi? Cizre’de bu uygulamaya ne zaman son vereceksiniz? Eğer okullara bir iş yapacaksanız önce Cizre’de öğretmensiz okullara öğretmen, interneti olmayan okullara internet, bilgisayarı olmayan, tableti olmayan öğrenciyi tablet ve bilgisayar teminini yapın Cizre halkı da size alkış çalsın ama Cizre’ye yaptığınız bu zulüm ne zaman bitecek? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arık...

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Köylünün, çiftçinin yanında olması gereken Ziraat Bankası sermayeye peşkeş çekilmiş, soygun düzenine hizmet ediyor, borcunu ödeyemeyen çiftçiye de haciz gönderiyor. Demirören’in 10 milyon dolara aldığı Kemer Country Golf Kulübüne ait golf sahasını 320 milyon dolara Ziraat Bankasına sattığı doğru mu? Ve bankanın golf sahasını işletsin diye Demirören’e tekrar verdiği doğru mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Komisyon Başkanı.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle konuşmalar esnasında bu Rekabet Kurumuyla ilgili bazı hususlar dile getirilmişti, ona bir açıklık getirmeye çalışacağım. “Sektör ayrımı yapılıyor. Üst düzey görevliler için nasıl yapılır bu ayrım?” gibi bir yorum yapıldı. Burada üst düzey görevliler için sektör ayrımı söz konusu değil, onlar bütün sektörlerle ilgili bu iki yıl yaşağına tabiler. Sadece soruşturma yapan, dosya bazında soruşturma

yapan uzmanlar veya alt düzey yetkililerle ilgili, soruşturma yaptıkları konuyla ilgili -aslında ilk çalışma esnasında firma bazlı bir şey düşünülmüştü ama rakiplerde de çalışması sakıncalı olur anlayışı içinde- sektör bazlı bir düzenleme yapılmasının daha doğru olacağına kanaat getirildi. Dolayısıyla bu sektörel ayrımı bu şekilde aydınlatmakta fayda var.

İkincisi: Genelde düzenleyici kurullara baktığımızda iki yıl gözüktüyor bu yasa; genel düzenleme belki üç yıl ama düzenleyici kurullar BDDK, TMSF, SPK gibi kurullara baktığımız zaman yasağın iki yıl olduğunu görüyoruz. Onlarla bir anlamda uyumlu bir düzenleme yapılmış durumda. “Bu konularda çerçeve kanunlar olamaz mı?” Tabii ki olabilir, bu tartışılabilir, düşünülebilir. Düzenleyici tüm kurullarla ilgili bir tane düzenleme yapıp hepsi için geçerlidir denebilir ama şu anki uygulamamız kurum kurum bir düzenleme şeklinde, bunu ifade edeyim. Ama şeylerle uyumlu, BDDK Kanunu’nda, TMSF’de, SPK’de de iki yıl olarak düzenlenmiş görülüyor.

Diğer taraftan, bazı rakamsal talepleri oldu arkadaşlarımızın. Bu “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda kaç kişi faydalanacak yapılacak düzenlemeden?” dendi. 18 uzman tabip, 11 tabip ve 363 eczacı yapılan bu düzenlemeden faydalanmış olacak. Gelecekte tabii, istihdam edilecek potansiyel olarak daha fazla sayıda insan istifade etmiş olacak.

Yine, korucularımız, güvenlik korucuları da -artık köy korucusu demiyoruz Sayın Vekilim- bu düzenlemeyle önemli bir meseleyi çözmüş oluyorlar. Aldıkları ücret asgari ücretin altında kalması hâlinde asgari ücrete tamamlayıcı bir destek verilmiş oluyor. Böylece her yıl yapılan bu tartışma da ortadan kalkmış, bir sisteme bağlanmış olacak. Komisyon tartışmalarında da gördük, bütün partilerimizin aşağı yukarı ifade ettiği gibi, korucuların tek meselesi tabii ki bu değil, başka meseleleri de var. İleride inşallah, bütün partilerimizin katkısıyla farklı meseleleri de masaya yatırılır, farklı çözümler de önerilir diye temenni ediyorum ben de. Ama burada önemli bir sorunu çözmüş oluyoruz, artık asgari ücretin altında bir ücret alınmayacak. Üstüyle ilgili herhangi bir düzenleme yok burada ama altında kalması hâlinde asgari ücrete tamamlayıcı bir düzenleme söz konusu.

Depremle ilgili de... Çok sayıda deprem yaşayan ilçemiz oluyor, ilimiz oluyor. Türkiye malum, bir deprem bölgesi, bir taraftan da “DASK” dediğimiz bir sigorta sistemi var. Dolayısıyla her defasında kanuni bir düzenlemeyle kamu desteğine müsaade etmemiz gerekiyor. Burada karşılıksız değil elbette ama kamunun uzun zamana yayılmış, sübvansiyonlu bir desteğini sağlayabilmemiz açısından bu düzenlemeleri yapmamız gerekiyor. İsmen bu depremin yaşandığı bölgelerin kanuna geçmesi gerekiyor; bunu gerçekleştiriyoruz.

Yine, bir vekilimiz bu büyüme ve kalkınma konularını ifade etti. Konuşmacılardan da bu konuları gündeme getirenler oldu, Sayın Katırcıoğlu özellikle, hani “Büyüme her şey değildir, gelir dağılımı önemlidir.” dedi, şüphesiz öyle. Ben de uzun yıllar Kalkınma Bakanlığı yaptım; büyüme elbette çok önemli ama her şey demek değil. “Kalkınma” dediğimiz kavram büyüme içine alan ama büyümeden daha geniş bir kavram. Her şeyden önce, kalkınmanın içinde sosyal adalet var elbette. Büyümenin nimetlerini topluma ne kadar yaydığımız, sosyal adaleti nasıl sağladığımız bu büyüme dışında kalkınmanın çok önemli bir unsuru. Bu da yetmez, buna ilave olarak çevre konuları var kalkınma kavramının içinde; buna da aslında “nesiller arası adalet” diyebiliriz. Yani bugünkü nesil kaynakları kullanarak, gelecek nesillere bırakmayarak yüksek bir büyüme sağlayabilir, bunu sosyal adaletle iyi de dağıtabilir ama çevreyi tahrip ederek yapıyorsa bu işi, bu da gerçek anlamda kalkınma olmaz. Kalkınma dediğimiz hadise dünyada da bu 3 unsuru kapsayan bir hadise: Büyüme, sosyal adalet ve çevre. 3’ünü kapsadığı zaman buna zaten “sürdürülebilir kalkınma” diyoruz, biz de bu anlayışla hareket ediyoruz. Diğer taraftan, “insani kalkınma” dediğimiz bir kavram da var, Birleşmiş Milletler bunun hesabını

yapıyor her sene bütün dünya için, bütün ülkeler için. İnsani kalkınmada da 3 ölçüt var: Birincisi, satın alma gücü paritesine göre kişi başına gelir; ikincisi, örgün eğitimde getirdiğiniz ve beklenen süre -bütün nüfus olarak ortalama- üçüncüsü de, doğuştan ortalama yaşam süresi. Bu üçünü ağırlıklandırarak insani kalkınmayı hesaplıyorlar. Burada da ülkeleri 4 gruba ayırıyorlar: “En az insani gelişmeye sahip ülkeler” “orta insani gelişmeye sahip ülkeler” “yüksek” ve “en yüksek” diye 4 kategori var. Türkiye son yıllarda, iki üç yıl önce yüksek insani gelişmişlikten en yüksek insani gelişmişliğe terfi etti özellikle bu göstergelerini iyileştirerek, bunu da ifade etmek isterim.

“Satın alma gücü paritesi” dediğimiz bir kavram var. Şimdi hep kişi başına geliri nominal dolar bazında hesaplıyoruz. Tabii ki, bu da yapılacak, dünyayla da mukayese edilecek ama bir de “satın alma gücü paritesi” dediğimiz bir şey var; burada, nominal kurun ne olduğu önemli değil, fiziki bir mal grubunu çeşitli ülkelerde nasıl bir karşılıkla tükettiğiniz önemli. Çok basit bir örnek verecek olursam: İşte, Türkiye’de diyelim 100 metrekarelik belli standartlarda bir evin kirasıyla Amerika Birleşik Devletleri’nde aynı fiziki şartlara sahip bir evin kirasını mukayese ettiğinizde satın alma gücünün farkını görebiliyorsunuz. Türkiye’nin satın alma gücü paritesine göre durumu nominal dolar kuruna göre çok daha iyi. Bunu biz söylemiyoruz. Bazen bazı rakamları söylediğimizde TÜİK gibi aslında çok önemli bir kurumumuza birtakım sözler söylenebiliyor ama bu söyleyeceğim hesaplamaları TÜİK yapmıyor, IMF ve OECD yapıyor. IMF’in 2020 yılına ilişkin satın alma gücü paritesine göre, kişi başına gelir hesabına göre, Türkiye’de kişi başına gelir 30.599 dolar; IMF’in hesabı. OECD’nin 2020 yılı satın alma gücü paritesine göre, kişi başına gelir hesabına göre ise Türkiye’de kişi başına gelir 29.314 dolar. 2002 yılında neydi bu rakamlar? 9 bin dolar civarındaydı, yanlış hatırlamıyorsam, o civarlardaydı. Yani burada önemli bir gelişim sağlandığını uluslararası istatistiklerle görmemiz mümkün. Bu rakamlara göre de zaten millî gelir anlamında Türkiye dünyanın 13’üncü büyük ekonomisi satın alma gücüne göre. Nominalde biraz daha gerideyiz, özellikle kurdan nominal etkileniyor ama satın alma gücü paritesine göre daha iyi bir durumda olduğumuzu rahatlıkla ifade edebilirim.

Değerli arkadaşlar, burada çok sayıda farklı kesimi ilgilendiren düzenlemeler var. Tabii, yine arkadaşlarımız eleştirdiler “torba kanun” diye. Tabii resmî bir kavram değil bu ama çeşitli kanunlarda değişiklik yapan bir kanun yapıyoruz. Bu çok iyi bir uygulama mı yasama kalitesi açısından? Doğrusu değil, ben de aynı fikirdeyim ama Türkiye’de yerleşik bir uygulama. Keşke yasama pratiklerini hep birlikte, bütün gruplar oturup, “Nasıl iyileştirebiliriz?” diye düşünüp, “Bunu nasıl çözeriz, nasıl aşarız?” diye sistematik bir çözüm önerisi geliştirebilsek çok daha faydalı olur diye düşünüyorum ama o çözüm önerisi gelinceye kadar da öteden beri uygulanan bir yöntemi uygulamaya devam ediyoruz. Ama şunu da ifade etmek isterim: Milletvekillerimiz eski sisteme göre -geçmiş, eski sisteme göre mukayeseli söylüyorum, belki ideal olmayabilir- artık bu süreçte hazırlık aşamasından itibaren işin içindeler, bir tasarı Meclise geldikten sonra ilgileniyor değiller.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Meclisimizin başından itibaren, hazırlık sürecinden itibaren işin içinde olması bence önemli bir farklılık. İnşallah, zamanla bu daha da gelişecektir. Meclisimizin yasama kalitesi hepimizin ortak meselesidir, hepimizin katkısıyla da daha iyiye gideceğine inanıyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sadece kayda geçsin.

Tabii, Komisyon “dilek ve öneriler komisyonu” gibi bitirince şunu hatırlatayım Sayın Başkan: Biz, Sayın Meclis Başkanı ilk seçildiğinde kendisine gittik ve sıkıntıları anlattık. O da dedi ki: “Benim Başkanlığında bütün partilerin Grup Başkan Vekilleriyle oturacağız, aksayan yerler neler, daha kaliteli yasama için ne yapabiliriz; bunların hepsini konuşacağız.” Üç yıl geçti, biz daha bu toplantıyı bekliyoruz. Sonra sıkışan da dönüyor; Grup Başkan Vekillerine laf söylüyor, onu söylüyor, bunu söylüyor. Meclis Başkanı, üç yıldır kaç tane ülkeye gitti, nasıl bir siyasi aktivizm içinde -ben, tarafsız kaldığı sürece o yönlerini çok da destekliyorum kendisinin- ama dönüp de şu Grupların Başkan Vekillerini çağırıp da “Ya, bu sistemde aksayan bir şey var...” Bakın, biraz önce siz eleştirdiniz; olacak ya, ilk 6 soru grubunuzdan geldi, 6’sının da konuyla alakası yok, göz göze geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hepsini konuyla alakalı değil mi?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani, şu soru-cevap meselesinden tutun da açılıştaki Grup Başkan Vekillerinin kullandığı sürelerle kadar herkes birtakım talepleri dile getiriyor. Meclis Başkanımız daha fırsat bulamadı; ümit ediyoruz Dördüncü Yasama Yılı başlamadan böyle bir toplantıya bizleri çağırır, özellikle muhalefetin bu konudaki yapıcı önerilerini dinler. Biz de sizin dilek ve öneriler komisyonu başkanı olarak yaptığınız tespitlere katılıyoruz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

51.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; kayda geçsin diye birkaç şey söylemek istiyorum. Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı şu anda meşgul, dinlemiyor ama olsun, ben yine de söyleyeyim.

Şimdi, Sayın Başkan, çok güzel bir şey söylediniz ama yani siz, Plan ve Bütçe Komisyonunun Başkanısınız, önünüze bu torba yasa geldiği zaman diyebilirsiniz ki: “Ya, bunun içindeki şu maddelerin Plan ve Bütçe Komisyonu ile alakası yok.” Yani diğer ihtisas komisyonları var, oraya yönlendirirsiniz, alt komisyonlara. Yani bunların hiçbirini yapmıyorsunuz, ondan sonra bunlar sanki Plan ve Bütçe Komisyonunun işiymiş gibi bunları görüşüyorsunuz orada bütün itirazlara ve eleştirilere rağmen, sonra gelip burada diyorsunuz ki: “Ne yapalım, böyle geldi. Yasama konusunda sıkıntılar var.” İtiraz edin, bir kere de sizden başlasın. “Hayır, bu, dış teknisyenlerinin durumunu konuşmak Plan Bütçenin işi değildir.” deyin mesela. Dolayısıyla burada sizin de bir eksiğiniz var. Ben de bu, kayıtlara geçsin diye söylemek istedim.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 34... Çok doğru, çok haklı bir tespit.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

52.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakan geldiğinden beri ekonominin nasıl uçtuğunu kaçtığını anlatıyor. Sayın Bakan, Bingöl Genç'e bir gidin; Bingöl Genç'te Hasan var, bakkal. Hasan dedi ki: “70 bin liralık bir malım var burada, 120 bin lira da borcum var.” Bu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin faziletlerinden bir tanesi.

Siz eğer gerçekten ekonominin nasıl olduğunu görmek istiyorsanız TÜİK'in takla attırdığı... Hani, o TÜİK diyorum ya hep, ben söyledim diye söylediniz, çok beğenseniz... Üç senede 3 defa değiştirdiniz, her seferinde yaptığını beğenmediniz, “Bize daha kötüsünü yap.” dediniz, o da daha kötüsünü yapıyor; 1,85'lik bir büyüme getirmiş size. Ben size Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ekonomideki başarısıyla ilgili bir cümle söyleyeceğim: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtiğimizde dolar 3,75; bugün 8,51. Kötü olsa ne olacak bilmiyorum; 18,51 olacaktı herhâlde. O yüzden gelin, geçmiş kariyerinize gölge düşürecek bu siyasal söylemlerden uzak kalın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ekonominin gerçekleri evde tencerede, esnafın rafında o kadar açık belli ediyor ki siz artık sokağa çıkmaktan imtina ettiğiniz için bunları duymakta zorlanıyorsunuz. Biz size bunları anlatmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 60'a göre söz talebim var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hamzaçebi.

53.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Komisyon Başkanı benim Rekabet Kuruluyla ilgili yapmış olduğum eleştirilere şöyle bir cevap verdi... Eleştirim şuydu: “Kurul Başkan ve üyeleri ile bir kısım personeli, görevlerinden ayrılmalarından itibaren iki yıl içerisinde soruşturma veya o kararlara konu olan şirketlerde görev alamaz.” hükmünü ben eleştirmiştim iki nedenle. Bir, süre üç yıl olmalı, 81 yılındaki kanun genel olarak devlette çalışanlar için üç yılı öngörmüştü. İkincisi de 81 yılındaki kanun “Görev alanındaki sektörde olan şirketlerde çalışamaz.” şeklinde bir düzenleme yapmıştı, oysa “Rekabet Kurulunda çalışan Başkan ve üyeler ile personel sadece Kurumun soruşturmaya konu olan şirketlerinde görev alamaz.” şeklinde bir düzenleme yapılmış burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Başkan cevaben “BDDK'de de böyle.” dedi. Evet, BDDK'de iki yıl ama BDDK'deki yasa bu Rekabet Kurulu yasağından çok daha kapsamlı, BDDK'nin görev alanına giren hiçbir şirkette görev alamaz. Rekabet Kurulu için neden bunu yapmıyorsunuz? Yapmamanızın objektif bir nedeni yok yani âdeta buradan ayrılanların önünü kesmeyelim, gitsinler bazı şirketlerde bunlar çalışsınlar, şirket kursunlar. Bir rapor soruşturmasına girdiği şirkette görev alamayacak, başka bir şirkette görev alacak. Daire başkanı da başka bir şirkette görev alabilir. İkiisi beraber şirket kurup pekâlâ Rekabet Kurumunun görev alanına giren bütün işlerde görev alabilirler.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bir açıklık getirebilir miyim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Son derece eksik düzenleme.

Ayrıca, üç yıl yapabilir; BDDK’de iki yıl olması üç yıl yasak getirilmesine engel değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başkan, bir dakikanızı alacağım.

Sayın Arık...

54.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın, Ziraat Bankasıyla ilgili sorusuna cevap alamadığına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkanım, gecenin on biri, soru soruyoruz, işinize gelmediği zaman sorumuzu es geçiyorsunuz, cevap vermiyorsunuz.

Sorumu tekrarlıyorum: Ziraat Bankası çiftçinin borcunu ödemedi diye haciz gönderiyor. Diğer taraftan, Demirören’in 10 milyon liraya aldığı Kemer Country Golf Club’üne ait golf sahasını 320 milyon liraya Ziraat Bankasına sattığı doğru mu diye sordum ve bankanın işletsin diye golf sahasını Demirören’e tekrar verdiği doğru mu diye sordum, bir kelime etmediniz Sayın Başkanım, cevap bekliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başkan...

55.- Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ile İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Rekabet Kuruluyla ilgili konuya bir açıklık getireyim yani bir yanlış anlaşılma oldu belki. Rekabet Kurulu Başkanı ve üyeleri bütün sektörler itibarıyla bir yasağa tabi, soruşturma yapanlar sadece sektörel bazda yasağa tabi olacaklar; o ayrımı netleştirelim yani diğer şeylerden farkı yok bu anlamda.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır, öyle değil.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ama yine çerçeve bir düzenleme olabilir mi? Dediğim gibi, elbette tartışılabilir, hepsini ortak bir şekilde düzenleyebilirsiniz, o ayrı bir tartışma konusu. Ama buradaki sektörel kısıt, soruşturma yapanlarla ilgili -yani daha alt düzey diyelim- Kurul Başkanı ve üyeleri değil, daha alt düzeyde, belli bir dosyayı inceleyenlerle ilgili. Orada da firma bazında değil, daha geniş, sektör bazında bir yasak tarif edildi ki rakip firmalarda da çalışmasın yani hem dosyasına baktığı şirkette hem de rakiplerde çalışmasın, ikisi de sıkıntı oluşturabilir diye sektörel bir yasak tarif edildi. Kurul yetkililerimiz burada, isterseniz soru-cevaptan sonra daha detaylı bir bilgiyi arz edebilirler.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, yazımı hatalı bunun; o paragraf hatalı bence de.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Arkadaşlarımız izah etsinler ama işin özü bu, özü itibarıyla söylemeye çalışıyorum.

Komisyonumuza gelen hususlar. Değerli arkadaşlar, Plan ve Bütçe yatay bir Komisyondur, sektörel bir Komisyon değildir. Dolayısıyla belli bir mantıkla bakarsanız “Plan ve Bütçeye hiçbir şey gelmemeli, sadece bütçe ve plan gelsin.” diyebilirsiniz ama bir taraftan da mali boyutu olan, vergisel boyutu olan birçok husus Plan ve Bütçeye gelir; bu, farklı farklı sektörleri ilgilendirse de Plan ve Bütçe bunları görüşür. Ha, bazen bu gelen hususlar içinde çok farklı, hakikaten -size de katılırim orada- farklı

komisyonlarda görüşülmesi gereken şeyler de... Özellikle çok sayıda kanunda düzenleme gerektiği zaman bir tane komisyonun bu işi yapması lazım, ona da en uygun komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu görülüyor çünkü yatay bir Komisyon, bir tecrübe birikimi de var bu hususlarda, geçmişten gelen böyle bir tecrübe birikimi var. Ama bir taraftan da Meclis Başkanı karar veriyor buna, Plan ve Bütçe Komisyonu karar vermiyor; Meclis Başkanlığımız kime sevk ederse kanunları o komisyon görüşmek zorunda.

Bu arada, şu mekanizma var: Başka komisyonlara da görüş sorma, işte “tali komisyon” dediğimiz mekanizmalar var vesaire yani bunun Meclis çalışma düzeni içinde farklı yansımaları var.

Fazla detaya girmek istemiyorum ama esas itibarıyla, aslında bütün grupların bu konularda çalışması, yasama sürecimizin kalitesini iyileştirmesi elbette hepimizin ortak arzusudur, bunu tekrar vurgulamış olayım.

Yeni bir soru-cevap oluşturmamak için burada noktalıyorum.

Teşekkür ederim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati: 23.11

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 23.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ**KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydali

Ali Kenanoğlu

Nuran İmir

Bitlis

İstanbul

Şırnak

Abdullah Koç

Murat Sarısaç

Necdet İpekyüz

Ağrı

Van

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında hem geneli hem de bölüm üzerinde konuşulurken koruculuğa değinildi. Geçici köy koruculuğu veya güvenlik amacıyla oluşturulan koruculuk sisteminde verilen maaş veya ücretler asgari ücretin altında kaldığı için bir düzenleme düşünülmekte. Arkadaşlar, 1924 tarihli Köy Kanunu’ndan esinlenen ve bugüne getirilen koruculuk sistemi, ilk çıktığında Köy Kanunu’yla ilgili düşünülmüş. Bugün artık Türkiye’nin birçok büyükşehirinde köy kavramı yok, mahalle kavramıyla karşı karşıyayız. 1986’da ise, 1984 yılında başlayan olaylarla beraber o dönem köy koruculuğu güvenlik amacıyla ortaya çıkartılmış. Peki, köy koruculuğu geldiğimiz aşamada çözüm olmuş mu? Hayır. Daha çok, koruculuktan

söz ettiğimizde aklımıza ilk gelen ne? Kürt meselesinin kendisi ve her seçimde, her çözüm meselesi konuşulduğunda, her barış meselesi konuşulduğunda koruculuğun kaldırılması düşünülmüş. Birçok siyasi parti bunu programında veya seçim çalışmalarında ele almışlar ve ne olmuş? Şu anda geldiğimiz aşamada, geçici olarak düşünülen, kalıcı bir kuruma dönüşmüş ve “geçici köy koruculuğu” ismi de değiştirilip güvenlik amaçlı bir koruculuk sistemine dönüştürülmüş. Şu anda 26 ilde yaklaşık 55 bin, 31 ilde ise gönüllü olmak üzere 19 bin, toplam 75 bin korucudan söz edilmekte.

Peki, burada önemli olan vereceğimiz ücret mi? Türkiye’de birçok ücret düzenlemesi yapılması lazım; memur için, işçi için, çiftçi için, emekli için birçok düzenleme yapmak lazım. Belki de şu anda Türkiye’de koruculukla ilgili yapacağımız en iyi şey koruculuğu kaldırmak, barışla ilgili konuşmaları başlatmaktır. Çünkü -Hüseyin Yayman Bey burada değil, kendisinin de yaptığı bir çalışmayı ben inceledim- geçmişten bugüne kadar birçok sivil toplum örgütünün, demokratik kitle örgütünün, siyasi partilerin, üniversitelerin çalışmalarında, Kürt meselesinde çalışmış birçok kurumun Kürt meselesinin çözümü konusunda, barış konusunda ikinci, üçüncü başlıkta söyledikleri şey koruculuğun kaldırılması. Avrupa Birliğiyle ilgili gelişmelerde yapılan ne? Avrupa Birliğinin Türkiye’ye birçok önerisinde koruculuğun kaldırılması...

Peki, bu koruculuk ne oldu? İlk çıktığında dediler ki: “Korucu olacaksınız.” İnsanlar “Olmuyoruz.” dediklerinde “Köyü boşaltın.” dediler. Daha sonra ne oldu? Korucu olanlar diğer köyleri boşaltmaya kalktılar ve insanlar köylerini terk etmek zorunda kaldılar. Nitekim, öyle olaylar oldu ki korucuların boşalttığı köylere insanlar döndüğünde –zorunlu göç sonrası- tarlalarına el koymuşlardı, bahçelerine el koymuşlardı, mallarına mülklerine el koymuşlardı.

Ben Bismil Salat doğumluyum. “Cağde” diye bir köy var. Köylüler mahkeme açtılar, davayı kazandılar, tarlalarına döneceklerdi, tarlalarına jandarmayla beraber döndüler; jandarma köyden çıktığı gibi köyde 6 kişi yaşamını yitirdi çünkü tarlalarına el koymuşlardı, korucular tarlalarına tekrar el koymuştu.

Arkadaşlar, öyle bir sisteme dönüşmüş ki... Dün değil önceki gün biz burada konuştuğumuzda dedik ki: Kayıp silahlar var. Kayıp silahların nerede olduğunun araştırılması için... Ne oldu? Reddedildi. Mardin’in Derik ilçesinde -bugün saat 11.00’de düştü- korucuların tarlada sakladığı Kaleşnikof, G1, M3, Bixi, tabanca, mavzer gibi silahlar ortaya çıktı. Koruculuk bugün artık sistematik olarak kötü olaylara dönüşmüş. Biz bunları ele almadığımız sürece, bunları dikkate almadığımız sürece hiçbir ilerleme sağlayamayız, barıştan da giderek uzaklaşmış oluruz.

Asıl yapılması gereken... Bugüne kadar, evet, koruculuk sistemi var ama halkın huzurunda da birçok kişiye sorduğumuzda ve nitekim, hatta koruculara sorduğumuzda, meşru değil, korucular da artık bu işten bıkmışlar. Öyle bir hâle geldik ki köyünde, bağında bostanında, bahçesinde, tarlasında çalışanları üretimden kopardınız ve Kürt’ü Kürt’e düşman etmeye, köylüyü köylüye düşman etmeye, akrabayı akrabaya düşman etmeye dönüştü. Bir an önce bunun kaldırılması lazım ve kaldırıldığı gibi, barış meselesiyle ilgili görüşmelerin yapılması lazım.

Bunu sadece muhalefetteki siyasi partiler mi söylüyor? Hayır. Terörle Mücadele Yüksek Kurulu vardı. Burada genelde Terörle Mücadele Yüksek Kurulunun yöneticileri kimdi? Başbakan Yardımcılarıydı; Bülent Arınç, Cemil Çiçek, Beşir Atalay gibi birçok kişi yer aldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – MİT Müsteşarından İçişleri Bakanına kadar birçok kurum yetkilisi yer alıyordu, Millî Güvenlik Kurulu temsilcileri de yer alıyordu. Ben inceledim; Bülent Arınç’tan tutun, Cemil Çiçek’ten Beşir Atalay’a, hepsi “Bu, geçicidir. Koruculuğun kaldırılması...” demiş, koruculuğun kaldırılmasını talep etmişler.

Şimdiki Cumhurbaşkanı, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan “Koruculuğu yavaş yavaş, kademe kademe kaldıracamız, artık bu işe nokta koyacağız.” dedi. Akil insanlar oluştu, “Koruculuğu kaldıracamız.” dediler. Birçok kurum, birçok üniversite çalışması, rapor bunu söyledi ama gel gör ki bugün kalıcı hâle dönüştürmüşsünüz. Hani diyebilirsiniz ki: “Kaldırıyorsunuz, ne yapalım?” Tarımda çalıştırın, hayvancılıkta çalıştırın, başka koşullarda çalıştırın; buna yönelmeniz lazım. Bunu yapmadığınız sürece asgari ücretin üstüne çıkarmak ne koruculara çözümdür ne Kürt meselesine çözümdür ne de Türkiye’nin demokratikleşmesine çözümdür. Barış için, bu koruculuk sisteminin tümüyle kaldırılması lazım.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına (x) (xx)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 74 – Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi mahsul zamanlarında çapulcular ve eşkiya türemiş ise yağmadan köy halkını korumak için köylünün eli silah tutanlarından lüzumu kadarını gönüllü güvenlik korucusu ayırarak bunların isimlerini bir kağıda yazıp kaymakama götürür. Kaymakamın müsaadesi olursa bu gönüllü güvenlik korucuları asıl korucularla beraber yağmacılara ve eşkiyaya karşı köy ve köylüyü korurlar.

Köy Korucuları için aşağıdaki hükümler uygulanacaktır;

1. Köy sınırı içinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak için köy korucuları bulundurulur.
2. Her köyde en aşağı bir korucu bulunur. Nüfusu binden yukarı köylerde her beş yüz kişiye bir korucu daha tutulur.
3. Korucular ihtiyar meclisi tarafından tutulur ve köy muhtarının vereceği haber üzerine kaymakamın buyurultusu ile işe başlar.
4. Korucuların 22 yaşından küçük ve altmış yaşından büyük olmaması ve bir cürüm ile cezalandırılmamış ve iyi huylu tanınmış bulunması ve herkesle kavga çıkarmak, serhoşluk gibi huysuzlukları olmaması şarttır.
5. Korucular köy muhtarının emri altındadır. Resmî işlerde onun her emrini tutmağa mecburdur.
6. Kendilerine karşı gelenler jandarmaya karşı gelmiş gibi ceza görürler. Korucular silahlıdır ve vazifesini yaparken kendisine saldıran ve hayatını tehlikeye koyan kimselere karşı hayatını korumak için mecburi olursa, vazifesini yaparken ahaliden bir kimsenin can veya ırz tehlikesi altında kaldığını görür ve onu kurtarmak için başka bir çare bulamaz da bunalırsa, cürmü meşhutta (yani yapılırken veyahut yapıldıktan sonra henüz izi meydanda iken) bir cinayetin failini yahut maznun bir şahsı yakalamak istediği halde o kimse silahla karşı korsa, tutulan bir canı kaçır ve “dur” emrini dinlemez ve onu tekrar yakalamak için silah kullanmaktan başka çare bulunmazsa, eşkiya takibi sırasında yatak olan yerlerden şüpheli bir adam çıkar ve korucunun “dur” emrine itaat etmeyip kaçarsa silahlarını kullanabilirler.

(x) Önerenin tam metni tutanağa eklidir.

(xx) Bu önergeye ilişkin yapılan işlem 17/7/2021 tarihli 105’inci Birleşim Tutanağı’nın 333’üncü sayfasında yer almaktadır.

Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 45.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir.

Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerekliğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahi görevlendirildiği valilik tarafından ödenir.

Köy Korucuları ve Güvenlik Korucularının görevde buldukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde “2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun” hükümleri uygulanır.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Fahrettin Yokuş

Adana

Aydın

Konya

Ayhan Erel

Behiç Çelik

Arslan Kabukcuoğlu

Aksaray

Mersin

Eskişehir

BAŞKAN – Okuttuğum önerge 500 kelimeyi geçtiğinden İç Tüzük’ün 87’nci maddesi gereği önergenin özeti okundu. Önergenin tamamı tutanağa eklenecektir. Bu açıklama bugün 500 kelimeyi geçen tüm önergeler için geçerli olacaktır.

Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Mersin Aydıncık Pambekci’te ve yurdun birçok yerinde meydana gelen orman yangınları canımızı acıtmıştır. Temennimiz, kısa sürede bu yangınların söndürülmesidir.

Ayrıca, Rize’deki sel felaketinden dolayı Rize halkına geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz, kayıplarımıza da Allah’tan rahmet diliyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu madde asgari ücret altında kalan güvenlik korucularının maaşının asgari ücret düzeyine çıkarılmasına ilişkindir. Bu iyi bir uygulama mıdır? Elbette iyidir ama fazlası olmalıdır, devamı getirilmelidir.

Önce güvenlik korucularının kim olduklarına bakalım. Bir kere, önce “geçici köy korucusu” olarak tanımlanan bu grubun, “gönüllü korucu” grubunun “gönüllü güvenlik korucusu” yapılarak “güvenlik korucusu” adı altında görev yapması 7070 sayılı Yasa’nın 8’inci maddesiyle kesinleşmiştir. Değerli arkadaşlar, 442 sayılı Köy Kanunu’nun 74’üncü maddesine ek olarak düzenlenen 2330 sayılı Nakdi Tazminat Kanunu hükümlerinin de ayrıca uygulanacağı ifade edilmektedir. Bu hükmün güvenlik korucuları için iyi işletilmesi, başkaca temel mali haklar yönünden takviye edilmesi şarttır.

Değerli milletvekilleri, son zamanlarda Korucular Daire Başkanlığının kurulması, 27 bin civarında güvenlik korucusu alınması, gönüllü güvenlik korucularıyla birlikte sayının 75 bine ulaşması sevindiricidir. Ancak İçişleri Bakanlığının koruculukla ilgili açıklaması; telefon dağıtmak, harç muafiyeti, giyim standardı, harcırah hakkının tanınmış olması gibi... Allah aşkına, bunlar güvenlik korucularının asli meseleleri midir? Tabii ki değildir.

Şimdi, güvenlik korucularının asli meselelerine değinelim. Biz İYİ Parti olarak güvenlik korucularımıza; bir, gazi güvenlik korucularımıza Devlet Övünç Madalyası verilmesi; iki, 442 sayılı Köy Kanunu yerine güvenlik korucularının statülerini doğrudan tanımlayan güvenlik korucuları kanununun çıkarılması; üç, güvenlik korucuları maaşlarının asgari ücretin üzerine endekslenmesi; dört, tabi olunan 4/A sigortalılıktan 4/C sigorta statüsüne geçilmesi ve böylece tazminat ve kıdem tazminatına hak kazandırılması; beş, öncelikle güvenlik korucularının geriye dönük sigortalılıklarının yatırılması; altı, güvenlik korucularına daimi kadro verilmesi; yedi, aktif görevlerde ve operasyonlarda ilave ikramiye verilmesi; sekiz, istihkakların kesintiye uğramadan yerine getirilmesi...

Değerli milletvekilleri, AKP tüm millî meselelere karşı şaşırır, miyoptur. Millî güvenliğin esası millî duruştur, omurgalı olmaktır. Son yirmi yıla baktığımızda nasıl savrulduğu da ortadadır. FETÖ'yle iş tutanlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin çivisini çıkarırlar; PKK'yla İmralı'da, Oslo'da, Habur'da, Kobani'de iş birliği yapanlar; PKK/KCK'nın 12 şehirde öz yönetim ilan etmesine rıza gösterenler; çadır mahkemeleri, sözde adliye, asayiş birimleri kurulmasına onay verenler; güvenlik güçlerinin elini kolunu bağlayanlar; sözde akil adamlar rezaletini ortaya çıkarırlar, hayata geçirenler ne FETÖ'ye ne de PKK'ya karşı asla çözüm üretmezler.

Değerli milletvekilleri, 2015 yılından sonra PKK/KCK'ya karşı mücadele kararı alan iktidar, bir yıl sonra, koynunda büyüttüğü FETÖ'nün darbe teşebbüsünden sonra onlara karşı da mücadele etmek zorunda kalmıştır. Bu kafa yapısı elbette milletimize ve devletimize çok pahalıya mal olmuştur. Hâlâ, bu gaflet ve hıyanetin faturasını ödemekteyiz.

Değerli arkadaşlar, millet ve devlet bekasının önemli bir unsuru olan güvenlik korucularımız büyük sıkıntılar ve ızdıraplar yaşamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Zaman zaman yanlış değerlendirmelerle gözden düşürülmeye çalışılan bu kardeşlerimiz tüm imkânsızlıklara rağmen ağır bedeller ödemeyi göze almıştır. Onların nasıl mücadele ettiklerini, şehitlik mertebesine nasıl ulaştıklarını bölgede bizzat yaşamadan da anlamak mümkün değildir. Kahraman Türk ordusuyla, kahraman güvenlik güçlerimizle beraber insan gücünün fevkinde işler yapan bu cesurlar her türlü takdirin üzerindedir. Bu vesileyle, aziz şehitlerimizi, bilhassa güvenlik korucusu şehitlerimizi, ebediyete intikal eden yakınlarını rahmetle anıyorum; gazilerimize Rabb'imden şifa diliyorum. Biz Türkiye'mize, kutsal değerlerimize hizmet eden herkesi başımıza taç yaparız. Güvenlik korucularımız da başımızın tacıdır.

Son olarak, bu vesileyle, yaklaşan Kurban Bayramı'mızı, aziz milletimizin Kurban Bayramı'nı kutluyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin altıncı fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ilave edilmiştir.

“Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir.”

Mehmet Bekaroğlu	İlhami Özcan Aygun	Cavit Arı
İstanbul	Tekirdağ	Antalya
Mustafa Sezgin Tanrıkulu	Kamil Okyay Sındır	Mehmet Akif Hamzaçebi
İstanbul	İzmir	İstanbul
	Alpay Antmen	
	Mersin	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurunuz Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, torba yasa teklifini görüşüyoruz yani daha doğrusu, OHAL yasa teklifi. Bununla ilgili olarak da 1'inci maddesi koruculuk.

Değerli arkadaşlar, şunu öncelikle ifade edeyim: Yani, sonuç itibarıyla, eğer bu madde bu şekilde geçecekse yetersizdir, eksiktir; ücretin devlet memurlarına eşitlenmesi lazım ve ocak ayından itibaren de bir tazminat ödenmesi lazım. Bize göre mesele bu değil yani böyle olsa bile mesele bu değil.

Şimdi, siyasi partiniz 2002 yılında Türkiye'de iktidar olduğunda Türkiye'ye barış vadetmişsiniz, Türkiye'de şiddeti, terörü sonlandıracağınızı beyan etmişsiniz ve Türkiye'nin Kürt meselesini de çözeceğinizi ifade etmişsiniz. 1984 yılında bu yasa çıktığı zaman, o zaman da karşı çıkmıştık. O zaman da karşı çıkmıştık. Neden karşı çıkmıştık? Şunu ifade edeyim: Şimdi, güvenlik korucularının veya köy korucularının ifa ettiği görev nedir? Güvenlik hizmetidir. Güvenlik hizmeti, devletin asli bir görevi değil mi? Tıpkı eğitim gibi, sağlık gibi. Peki, Anayasa'nın 128'inci maddesi ne söyler? Aynı şekilde şunu söyler: “Kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür.” der. Dolayısıyla, güvenlik gibi bir hizmetin devletin asli memuru olmayan koruyucular eliyle yürütülmesi mümkün değil; olaya bu şekilde bakacaksınız. Anayasa bunu söylüyor ama siz, eksen değiştirdiğiniz için yani barış odaklı politikalarından, Türkiye'de çözüm odaklı politikalarından savaş odaklı, güvenlik odaklı politikalara yöneldiğiniz için şimdi bizim karşımıza bununla geliyorsunuz. Dolayısıyla, yapmamız gereken şudur: Türkiye'de Kürt meselesini çözmektir,

Türkiye’de barış odaklı siyaset izlemektir, Türkiye’de köylerde koruculuğun olmadığı bir sistemi yaratmaktır, bir barışı yaratmaktır, bir düzeni yaratmaktır. Bizim karşımıza bununla gelmeyin. Gelin, hep beraber Türkiye’de barışı sağlayalım. Köy korucularının köyde ellerinde silahla dolaşacağı bir ortam değil; onların, ormanda ormanı koruyacağı, tarımı genişleteceği, merayı koruyacağı ve köyü koruyacağı, köyün güzelleşeceği işler yapacağı bir hizmeti sunalım. Ama siz, şimdi, bakın, geldiğimiz yerde, yirmi yıl sonra güvenlik odaklı politikalarla karşımıza geliyorsunuz. Yirmi yıl önce, -gerçekten, vicdanınıza sesleniyorum- bu şekilde mi iktidara gelmiştiniz? Yirmi yıl önce bu meseleyi çözecektiniz, bunlara ihtiyaç kalmayacaktı.

Bakın, buradaki arkadaşların bir kısmı hatırlamaz ama şunu ifade edeyim: Bakın, 2015 tarihli koruculukla ilgili olarak CHP Grubunun verdiği, benim imzama ve arkadaşlarımızın imzasıyla verdiği yasa teklifi. 2015 tarihli; burada, bakın, 2015 tarihli. Şunu söyledik biz; parti programımızda var: Biz koruculuğu kaldıracamız ama korucuların bütün özlük haklarını koruyacağız, emeklilik haklarını koruyacağız, emeklilik yaşı gelmeyenleri mutlaka bir kamu hizmetinde çalıştıracamız, çocuklarına mutlaka istihdam sağlayacağız -mutlaka- ama devletin güvenlik hizmetlerini asli memurları eliyle yürüteceğiz. Ama, şimdi siz ne yaptınız? Tıpkı diğer hizmetler gibi, güvenlik hizmetlerini ihale ettiniz. Kime? Paramiliter güçlere; SADAT’a, bilmem neye, sağa sola... Şimdi karşımıza bu yasa teklifiyle gelmişsiniz. Geldiğiniz nokta bir çıkmazdır. Bakın, bütün koruculara ben buradan sesleniyorum: 74 bin korucu var, 74 bin. Onların bütün güvencesi bizim çünkü Türkiye’de barışı biz sağlayacağız, onları barış ortamında devletin asli memurları hâline getireceğiz ama güvenlik memuru olarak değil, köylerinde -dediğim gibi- çevreyi koruyan asli memurlar hâline getireceğiz; sizin gibi, onları gerçekten güvenlik hizmetine sokmayacağız; onları ölüme göndermeyeceğiz, yaşatacağız.

Değerli arkadaşlar, eğer bunu bu şekilde geçirecekseniz bizim önerimiz şudur: Ocak ayından itibaren koruculara ek tazminat verelim, onları bu ücretlerle ölüme mahkûm etmeyelim, en az memurların aldığı ücret kadar ücret ödeyelim. Ama asıl yapmamız gereken, Türkiye’de barışı sağlamaktır ve Türkiye’de köy korucularına gerek olmayan bir barış ortamını sağlamaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sıralarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına (x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(x) Önerenin tam metni tutanağa eklidir.

“GEÇİCİ MADDE 14- 31/12/2011 ila 23/11/2015 tarihleri arasında diş protez laboratuvarlarında diş protez teknisyenleri ve diş protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlar diş protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilir. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir. Bu personelin çalışacağı yerlerde şu hususlara dikkat edilir;

A) Çok Amaçlı Diş Protez Laboratuvarı:

Diş protez laboratuvarı; diş hekimi eliyle hastadan elde edilen ölçü, model ve kayıtlar üzerinde meslek bilgisinin gerektirdiği kurallara bağlı kalarak ve diş hekiminin vereceği bilgilerle istekler de dikkate alınarak, ağız protezleri, çene-yüz protezleri, ortodontik aygıtlar yapmak ve gerektiğinde yapılmış protezlerle, aygıtları onarmak işlemleri ile görevli diş protez teknisyenliğinin hizmet alanına giren işlerin yapıldığı laboratuvar olup; asgari 60 metrekare olan yerlerde kurulur.

Bu laboratuvarlarda bulunacak üniteler ve asgari araç ve gereçler şunlardır:

1) Modelasyon Ünitesi:

- a) Ölçüm aleti (Paralometre)
- b) Yeterli sayıda bütan gaz veya havagazı beki (çalışma masasına bakır boru ile çekilen tesisat, emniyet vanası ile tespit edilir)
- c) Çalışma masası (kişi başına 110x60 cm. ebadında)

2) Dublikasyon ünitesi:

- a) Eritme ünitesi (elektrikli veya manuel)
- b) Dublikasyon kalıpları

3) Alçı ve Rövetman Ünitesi:

- a) Alçı kesme motoru
- b) Vibratör
- c) Alçı ve rövetman hazneleri
- d) Çökertmeli lavabo

4) Döküm Ünitesi:

- a) Ön ısıtma fırını (elektrikli veya gazlı)
- b) Şalome
- c) Döküm makinası (Endüksiyon, mekanik, elektrikli veya vakumlu)
- d) Kaynak cihazı
- e) Aspiratör

5) Akрил Hazırlama Ünitesi:

- a) Kaynatma ünitesi
- b) Basınçlı polimerizasyon ünitesi
- c) Pres (Hidrolik veya mekanik)
- d) Mufla açma ve mum eritme düzeneği (Tercihen basınçlı sıcak su spreyli)
- e) Yeterli sayıda mufla veya brit

6) Tesviye ve Polijaj Ünitesi:

- a) Kumlama cihazı
- b) Tesviye motoru (Korumalı)

- c) Elektroliz Cihazı
- d) Polisaj motoru (Korumalı)
- e) Vakumlu toz emicili çalışma masası (kişi başına 110x60 cm. ebadında)
- f) Kompresör
- g) Filtrasyon ve havalandırma

7) Porselen Ünitesi:

- a) Porselen fırını
- b) Porselen özel spatül ve fırçası
- c) Pindeks
- d) Kumlama cihazı
- e) Ultrasonik temizleyici veya buhar cihazı
- f) Mikromotor
- g) Vakumlu toz emici çalışma masası (kişi başına 110x60 cm. ebadında)
- h) Kompresör

B) Dış Protez Metal Döküm Laboratuvarı:

Ağız içi protezlerinin metal alt yapılarının hazırlandığı laboratuvar olup asgari 40 metrekare olan yerlerde kurulur.

Bu laboratuvarlarda bulunacak üniteler ve asgari araç ve gereçler şunlardır:

1) Modelasyon Ünitesi:

- a) Ölçüm aleti (Paralometre)
- b) Yeterli sayıda bütan gaz veya havagazı beki (çalışma masasına bakır boru ile çekilen tesisat, emniyet vanası ile tespit edilir)
- c) Çalışma masası (kişi başına 110x60 cm. ebadında)

2) Dublikasyon ünitesi:

- a) Eritme ünitesi (elektrikli veya manuel)
- b) Dublikasyon kalıpları

3) Alçı ve Rövetman Ünitesi:

- a) Alçı kesme motoru
- b) Vibratör
- c) Alçı ve rövetman hazneleri
- d) Çökertmeli lavabo”

Ayhan Erel
Aksaray

Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir

Fahrettin Yokuş
Konya

Ahmet Kamil Erozan
Bursa

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlarım, bir hekim olarak, bugün sizlere hayatınızın her döneminde bire bir karşılaştığımız ve hayatlarımızı emanet ettiğiniz hekimlerin en büyük yardımcıları olan, daha ortaöğretim çağlarında, 16-17 yaşlarında sağlık kuruluşlarında mesleğini yapmaya başlayan yardımcı sağlık personellerinin sorunları hakkında bilgi aktarmak istiyorum.

Ülkemizde sağlık konusu “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.” ifadesiyle Anayasa’ımızda yer almıştır. Yardımcı sağlık personeli kardeşlerimiz hafta sonu, gece gündüz, bayram tatili demeden görev yapan, nöbet tutanlardır. Yani kim bunlar? Sağlık memurundan ebesine, hemşirelerinden teknisyenlerine, teknikerlerden perfüzyoniste, konuşma terapistinden, paramediğine, diş teknisyeni ve teknikerine kadar yardımcı sağlık personellerinden bahsediyorum. Bu kardeşlerimiz sağlık kuruluşlarında her an yanı başımızda görev yapmalarının yanında çalışanların sağlık eğitimlerinde görev almaktalar, çalışma alanında genel hijyen şartlarını denetlemekte, iş sağlığı ve güvenliği alanında planlama yapmaktalar, iş sağlığı ve güvenliğini değerlendirmekte, takip etmekte ve gerekli yönlendirmesini sağlamaktalar. Ayrıca, veri toplamak, gerekli kayıtları tutmak gibi görevleri de vardır.

Sadece pandemi dönemindeki başarıları bir gösterge değildir. Bu meslek mensupları her zaman olağanüstü gayretleriyle her türlü övgüye layık olduklarını hep bize göstermişlerdir. İşte, bunların uygulanmasında ve tatbik edilmesinde biz hekimlerin en büyük yardımcıları olan bu meslek gruplarına mensup arkadaşlarımız ne yazık ki tam olarak haklarını alamamakta ve bir sürü sorun içerisinde görev yapma durumunda bırakılmaktadırlar. Bu böyle olmamalıdır değerli arkadaşlarım, insanların hayatlarını emanet ettiği bu meslek mensupları mesai saatlerinde işlerinden başka bir şey düşünmemeli ve tüm dikkatlerini işlerine vermelidirler. Yanlış sağlık politikalarıyla, iş yerlerindeki yemeklerinin kalitesizliği ve yetersizliğiyle fazla çalıştırılmakla, ücretlerinin azlığıyla uğraştırılmamalıdır. Bu kardeşlerimiz için söz verdiklerinizi yerine getirmeniz bile yeterlidir. Nerede kaldı hemşirelerimizin 3600 ek göstergesi? Söz verileli epeyce zaman geçti, beklenti içerisine soktuğunuz bu kardeşlerimizin hak ettiklerini verme zamanı daha gelmedi mi?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bunların yanında bir de sağlığın 39 branşından mezun olmuş, atama bekleyen ve bugün sayıları 600 bini geçmiş sağlık bölümleri mezunu gençlerimizin durumları vardır. Her yerde plansızca açılan sağlık meslek okullarında hâlen okuyan on binlerce öğrenci var. Bu okulların eğitim kalitesinin de sürekli düştüğünü söylemek yanlış olmaz. Yazık değil mi? Millî Eğitim Bakanına sormak isterim: İhtiyaç yoksa bu kadar okul neden açıldı? Bunlara bugüne kadar göz yumulduysa da bugün niye hâlâ açılmasına göz yumuyor hatta teşvik ediyorsunuz? Bu kadar sağlık çalışanı iş yükü altında ezilirken, OECD ortalamalarının çok altında hemşire, ebe, sağlık profesyoneli sayısı çalışılırken bu gençler neden evlerinde oturtulurlar? Neden Sağlık Bakanlığı eksik kadroları tamamlamaz, sorarım. Sağlık Bakanlığının yaptığı atamalar çok eksik ve yetersiz değil mi? Bunlar, işsiz kalmak için mi bu okulları bitirdiler? Yazılı ve görsel basında sürekli sağlık teknisyeni, teknikeri bölümü mezunu gençlerimizin fevranlarını görmekteyiz. “Pandemi döneminde bile bu iktidar bizi görmüyor, ülkemizin en çok ihtiyaç duyduğu günlerde bile bizim katkımızı göz ardı ediyor.”

demekteler. Bunlardan acil olarak hemşire, radyoloji, ilk ve acil yardım bölümleri mezunları, dış teknisyeni ve teknikerleri, paramedik bölüm mezunlarından bir bölümü “fakat”sız, “lakin”siz, istisnasız işe başlatılmalı; hastanelerimizde görev yapan sağlık emekçilerimiz bir nebze olsun rahatlatılmalıdır. Çok geç kalmış değıldir, hâlen bu bölüm mezunlarına çok acil ihtiyaç duyulmaktadır.

AK PARTİ iktidarını akliselime davet ediyor, bir an önce bu kardeşlerimizin işe başlatılması ve hâlihazırda çalışanların iş yükünün hafifletilmesi gerekmektedir diyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- 31/12/2011 ilâ 23/11/2015 tarihleri arasında dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlar dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

Mehmet Bekaroğlu

Cavit Arı

Kamil Okyay Sındır

İstanbul

Antalya

İzmir

Mehmet Akif Hamzaçebi

Alpay Antmen

İlhami Özcan Aygun

İstanbul

Mersin

Tekirdağ

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2'nci madde üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 2'nci maddede dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere -diyoruz- Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş protokol kapsamında kurslarda eğitim almış olanların, dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere yardımcı personel olarak çalışabilmesine olanak sağlanıyor. İlk bakışta ne güzel, eğitim veriliyor, protokol yapılmış; o kişiler de o imkânları, o iş ve

işlemleri yapabilecek yardımcı eleman olarak ama bu düzenlemeye baktık, sorduk, Türk Dişhekimleri Birliğinin bilgisi var mı? Yok. Diş teknisyenleri derneklerinin bilgisi var mı? Yok. Onların oluru alınmış mı? Hayır. Dolayısıyla, bir yandan 6.100 kişiyi ilgilendiren bu düzenlemeyle iyi bir şey yapıyoruz derken aslında belli bir kesimin de olumsuz olarak etkilenme olasılığını göz ardı etmişiz; tabii, bu da komisyon çalışmaları ve yasama kalitesi açısından pek kabul edilebilir bir şey değil.

Aslında torba kanun eleştirisini hep yapıyoruz ama benim çok temelde söylemek istediğim şey, bu torba kanun, bu temel kanun benim irademe ipotek koyuyor değerli arkadaşlar. Ben bu 26 maddelik teklifin bazı maddelerine olumlu ve “evet” oyu verebilecekken kanunun tümünün oylanması nedeniyle o maddelere de olumsuz oy vermek durumunda bırakıyorsunuz bir milletvekili olarak beni. Bu da yasamanın kalitesinin nasıl olumsuz etkileneceğini ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinin maddeleri arasında bir tanesi var ki bu ihdas maddesiydi, sıra sayısında 16’ncı madde olarak geldi, işverene günlük 2,5 lirayla aylık 75 lira asgari ücret desteğinin verilmesini düzenleyen madde. Şimdi, bu da nereden, bütçeden mi? Değil, İşsizlik Sigortası Fonu’ndan. Tabii, işverenin İşsizlik Sigortası Fonu’na verdiği prim desteğinin ne kadar olduğunu biliyor musunuz? İşçinin aldığı brüt ücretin yüzde 2’si kadar. Şöyle bir hesap yaptım: Asgari brüt ücret 3.577 lira, yüzde 2’si ne yapıyor arkadaşlar? 71 lira 54 kuruş yani işveren, asgari ücretli bir işçi için 71 lira 54 kuruş bu İşsizlik Sigortası Fonu’na katkı koyuyor. Peki, bu İşsizlik Sigortası Fonu’ndan ne kadar geri alıyor? 75 lira alacak bu yıl sonuna kadar bu düzenlemeyle. Dolayısıyla, şunu söyleyebiliriz rahatlıkla: Asgari ücretli işçimiz, emekçimiz maalesef, ne yazık ki zavallı işvereni destekliyor, 75 lira kendi bütçesinden, Fon’undan işverene katkı koyuyor ki işverenden 71 lira gelirken Fon’a.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu maddenin dışında bir başka konu TÜİK’le ilgili bir madde var idi ki bakın, soruyorum: Şu an itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu, özel bütçeli bir idare mi, genel bütçeli bir kamu idaresi mi, hangisi? Henüz kanun çıkmadı, genel bütçeli bir kamu idaresi statüsünde Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu içerisindeki yeri itibarıyla, konumu itibarıyla, cetveldeki yeri itibarıyla. Bakın, 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ne zaman çıktı? 30 Haziran 2021’de. Kararnameyle 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 598’inci maddesi değiştirilerek –30 Haziran yani geçen ay sonu itibarıyla– şöyle deniliyor: “Bu Bölümün amacı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili Türkiye İstatistik Kurumunun kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Kurumun merkezi Ankara’dadır. Kurum kısaca ‘TÜİK’ olarak adlandırılır.” Daha biz burada kanunla TÜİK’e özel bütçeli idare olma statüsünü vermemişken Cumhurbaşkanlığı bir kararnameyle TÜİK’i çoktan özel bütçeli idare konumuna zaten koymuş 30 Haziran 2021 tarihinde. Böyle bir düzenleme olabilir mi değerli arkadaşlar? Normlar hiyerarşisine aykırı bir kararnameyle kanunun üzerinde böyle bir yetkiyi nereden alıyorsunuz? Şimdi, biz aslında formalite yapıyoruz. O kararnameyle özel bütçeli olarak ilan edilmiş olan TÜİK’i özel bütçeli statüye getirmeye çalışıyoruz. O nedenle bu da yasamanın ne kadar kalitesiz, niteliksiz olduğunu gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir başka konumuz: Tabii, bu Köy Kanunu’yla ilgili de bir iki şey söylemek istiyorum geçen maddeydi ama. Bakın, köy kaldı mı diye sormak istiyorum size, büyükşehir sınırları içerisinde köy tüzel kişiliği var mı? Yok. 442 sayılı Köy Kanunu -1924 yılında çıkmış- köylerdeki korucuları tanımlıyor, güvenlik korucularını. Evet, 6360 sayılı Kanun’la bu korucuların, aslında, bu düzenlemenin yeni şekliyle güvenlik korucularının da bu anlamda aynı usulle görevlendirilebileceği belirtilmiş ama usul ne peki? 442 diyor ki: “Korucular

ihtiyar meclisi tarafından tutulur...” Mahallede ihtiyar meclisi mi var? Yok. Kendi içinde hukuk dışı bir uygulama yine almış başını gidiyor. Böylesi düzenleme, böylesi bir kanun çalışması, yasama çalışması, faaliyeti olamaz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Özel, Sayın Budak, Sayın Sümer, Sayın Hamzaçebi, Sayın Göker, Sayın Taşcier, Sayın Şeker, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Sarıaslan, Sayın Tutdere, Sayın Şahin, Sayın Alban, Sayın Ünsal, Sayın Arık, Sayın Ünlü, Sayın Ceylan, Sayın Emre, Sayın Berberoğlu, Sayın Tarhan, Sayın Zeybek.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 277) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan “aşağıdaki” ibaresinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Murat Sarısaç

Habip Eksik

Abdullah Koç

Van

Iğdır

Ağrı

Ali Kenanoğlu

Garo Paylan

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

Diyarbakır

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Iğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP iktidarının yasa yapma şekli hakikaten artık Meclisi baypas etmeye dönmüş noktadadır. Bakın, ben Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun bir üyesiyim. Bugün itibarıyla bu Komisyona sadece bir defa kanun teklifi gelmiştir, o da Sağlık Bakanlığı üzerinden gelmiştir. Aile ve Çalışma Bakanlıklarıyla ilgili bugüne kadar hiçbir şekilde Komisyona teklif gelmemiştir, hemen hemen hepsi Plan ve Bütçe Komisyonunda, âdetâ bu işin uzmanlarından kaçırılarak yürütülmüştür.

(Uğultular)

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, çok gürültü var.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Uğultu var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Eksik, bir saniye.

Sayın milletvekilleri, lütfen sükûneti sağlarsak...

Buyurunuz Sayın Eksik.

HABİP EKŞİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan tekrardan.

Ve bu açıdan şu akla geliyor: AKP iktidarı, komisyonlarda uzman olarak belirledikleri ve o komisyonların üyeleri olan kişilere de güvenmiyor demektir. O komisyonlarda gerçekten görev alan kişilerin hiçbirisine güvenmiyor, bu işi âdetâ halktan ve Meclisten kaçırarak yapmaya çalışıyor.

İkincisi şöyle bir durum söz konusu: Kanun yaparken âdetâ mahkemelerin karşı hamlelerini oluşturarak yapma yolunu seçiyor ve bu noktada da daha önce yargının karar verdiği konularla ilgili Meclisteki el çoğunluğunu kullanarak burada yargıyı baypas ediyor.

Nitekim, bu kanun teklifiyle ilgili gerçekten mağdur olan 6 bine yakın insan var ama bu insanların bugün mağdur olmasının temel sebebi YÖK'ün ve Millî Eğitim Bakanlığının sertifikalarla ümit tacirliği yapmasıdır. Âdetâ her konuda, her alanda su gibi sertifika dağıtıyor, ümit tacirliği yapıyor, üç beş kuruş orada şey yapmak için insanların ümitlerini çalıyor. Bakın, bu noktada şöyle bir durum söz konusu: Sizin sertifikaları çalışma alanını daha nitelikli hâle getirmek için vermeniz gerekirken çok iyi görüyoruz ki bu sertifikalarla, AKP iktidarı, kendine yakın kişileri işlere sokma ve aynı zamanda ümit tacirliği yapmakla insanları oyalama peşindedir; bu kanunda bu durum söz konusu. Danıştay aslında bu kanunu daha önce makul bir gerekçeyle iptal etmiş olmasına rağmen AKP iktidarının, bugün bir tarafın mağduriyetini gidermek için başka bir tarafın mağdur edilmesine -yani diş protezi ve teknisyenlerini mağdur etme noktasında- sebep olduğunu söyleyebiliriz. Oysaki insanlara sertifikalar dağıtılırken -eğitimlerine- çalışma hayatlarında daha nitelikli işler yapmaları için verilmesi gerekirdi. Karşı hamle dedim çünkü Danıştayın verdiği karara karşı hamle oluşturdu.

Biz bunu nereden biliyoruz? Bakın, burada, bu Mecliste yıllarca milletvekilliği yapmış olan ve bir partinin Eş Genel Başkanlığını yapan Sayın Demirtaş hakkında bir karar verdi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve AKP'nin Genel Başkanı şunu dedi: “Biz karşı hamlemizi yaparız.” Ben size Sayın Demirtaş'ın 4 Ekim 2016 tarihinde Mecliste grup toplantısında yaptığı bir konuşmayı hatırlatarak aslında, bu işi, karşı hamleyi nasıl alışkanlık haline getirdiğini ve OHAL'i de niçin süreklileştirmeye çalıştığını hatırlatayım. 4 Ekim 2016 tarihinde Sayın Demirtaş diyor ki: “‘Darbeyi eniştemden öğrendim.’ diyor, yalan söylüyor, külliyen yalan. Darbeden senden, benden, enişteden, MİT'ten önce haberi vardı... Darbenin istihbaratını alacaksın önceden, tedbirini alacaksın, 225 insan yaşamını yitirecek, sırf sen kendi iktidarını sağlamlaştırdı diye bir darbe tehdidini önlemek yerine, harekete geçmelerini bekleyeceksin. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük kumpasıyla karşı karşıyayız, darbe içinde darbeye karşı karşıyayız. Bu hakikati herkes bu Meclis kulislerinde konuşuyor da bu kürsülerde konuşmaya cesaret edemiyor artık. Biz de konuşmasak kim konuşacak? Bu hakikatler hep sır olarak,

kulis bilgisi olarak mı kalacak? Senin bilgin vardı madem neden 225 insanın ölümüne göz yumdun? Neden Parlatentonun bombalanmasına göz yumdun? Neden darbe girişiminde bulunanları teşebbüs aşamasında içeri almadın?”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HABİP EKSİK (Devamla) – “Hesabına geldi çünkü. Böyle olursa işte ‘Memleketi yıllarca OHAL’le, kanun hükmünde kararnameyle yürütürüz. Milletın canı pahasına ortaya koyduğu direniş de sahiplenir, buradan alır, yıllarca memleketi götürürüz.’ Hesap bu. Bunu bozan, oyunu bozan, bunu teşhir eden tek parti biziz. Biz olduğumuz için de işi gücü bırakmış, bizle uğraşıyorlar.”

Şimdi, anladınız mı değerli milletvekilleri, sevgili halkım; Demirtaş niçin içeride? Çünkü Demirtaş, darbe içinde darbe yapıldığını ve OHAL kanunlarının, OHAL gerekçelerinin süreklileştirileceğini; buradan insanların, halkımızın kısaca alınacağını önceden teşhir ettiği için işte öfkeyle, düşmanvari politikayla AKP iktidarı maalesef onu bugün rehın tutuyor. Bakın, Sayın Demirtaş bunları dedi ama AKP’nin Genel Başkanı ne demiş bakalım, diyor ki: “Bu darbe Allah’ın bir lütfudur.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HABİP EKSİK (Devamla) – Sayın Başkan, fark ederseniz çok kalabalıktı, siz sesimi kestiniz o sırada. Bir dakika daha rica edersem.

BAŞKAN – Buyursunlar efendim.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler.

AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan diyor ki: “Bu darbe Allah’ın bir lütfü.” Kendisi için diyor. “Ne istediler de vermedik? 17 üniversitenin iznini verdim.” diyor, kendisi diyor. İçişleri Bakanı diyor ki: “FETÖ mümtaz bir şahsiyettir.” “FETÖ’yle, Zekeriya Öz’le ilgili konuşulan iddialar ipe sapa gelmeyen iddialardır.” diyor, televizyon ekranlarında söylüyor. Pennsylvania’ya gidip el pençe duranlar, başlarına fes geçirenler, başlarına örtü geçirenler aha bu sıralarda bile maalesef AKP’nin milletvekili olarak hâlâ duruyorlar ama bugün insanlarımızın haklarını, hukuklarını hukuksuz bir şekilde gasb etmek için OHAL kanunu bir yıl daha uzatılmak isteniyor. Niçin? Çünkü darbe içinde darbe gerçekleştirildi ve bugün Selahattin Demirtaş dâhil onlarca, yüzlerce, binlerce siyasetçi rehın tutuluyor. İnsanlarımız korkuyla âdeta esir tutulmaya çalışılıyor ve bu açıdan da halklarımıza diyoruz ki: İlk seçimde tokat vurun ki derslerini alsınlar.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gecenin bu saatinde usul ekonomisi gerekçesiyle söz talep etmeyeceğim ancak bu tarz konuşmaları defaatle yaptılar dün, bugün. Şunu demek isterim bu ülkenin evladı olarak bırakın partileri bir tarafa: FETÖ darbe girişimi ile Meclisin aldığı yasal karar gereği oluşan olağanüstü hâli aynı kefeye koymak bile aslında kime hizmet ettiğinin en güzel göstergesi. Biz diyoruz ki: FETÖ’nün darbe girişimine karşı Meclis o gün çok dik durarak, gereğini yaparak olağanüstü hâli yasal faaliyet olarak hayata geçirdi. Eğer o olmasaydı ne olurdu, ben kamuoyunun takdirine bırakıyorum.

Bu konuşmanın tümünü reddediyoruz. Şimdiye kadar çok cevap verdiğimden dolayı cevap vermiyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (İğdır) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir şey demedim Sayın Başkanım, uzatmayalım lütfen.

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

HABİP EKSİK (İğdır) – Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum. FETÖ bir darbe girişiminde bulundu. Lanet bir şekilde 225 insanımızın katledilmesine sebep oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 251.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sen sayıyı da bilmiyorsun.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ama AKP iktidarı o dönem bu darbeyi önleyebileceksen önlemedi ve buradan da güç devşirdi. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Eksik.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kimin ne devşirdiğini biliyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 3- 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun mülga 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 4 - Hazine ve Maliye Bakanlığı; bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik, tebliğ ve diğer genel ve düzenleyici işlemler uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde altı milyon Türk lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkilidir. Söz konusu tutarlar her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için yayımlanacak Cumhurbaşkanlığı Kararında ayrı ayrı belirtilir. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.”

İlhami Özcan Aygun

Cavit Arı

Mehmet Bekaroğlu

Tekirdağ

Antalya

İstanbul

Kamil Okyay Sındır

Alpay Antmen

Mustafa Sezgin Tanrıkulu

İzmir

Mersin

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) -Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurunuz Sayın Sındır. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, bu torba kanun -az önce de konuşmamda belirttim- 25 madde olarak gelmişti Komisyona, 1 madde eksildi, 2 madde ihdas oldu; 26 madde. Bunun içerisinde yaklaşık 19 kanun ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik var.

Aslında baktık şöyle bir, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna gönderilmiş ama bu Komisyonlardan “Bizim herhangi bir görüşümüz yoktur.” diye yanıt gelmiş. Oysaki bu 19 kanun, 2 kanun hükmünde kararnamede içerisinde bu 3 Komisyonu, hatta bunların dışında Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunu ve Çevre Komisyonunu da ilgilendiren çok temel maddeler var ki mesela bunlardan bir tanesi ormanlarda hava ayırıştırma tesislerinin kurulmasına imkân veren bir durum. Yani Komisyona şöyle bir baktık değerli arkadaşlar, bu konuda kim yetkin, kim konuyu bilen birisi; kimse yok. Hani, iyi kötü biz kendi çapımızda bir şeyler söyleyebiliyoruz. Konunun uzmanı var mı? Yok. Teklifi sunan arkadaş biliyor mu? Bilmiyor milletvekili arkadaşlarımız. Konu, teknik bir konu. Hani, Bakanlıktan çağırdık da birileri geldi de bize bir şeyler anlattı ve o Komisyondan o madde öyle geçti.

Değerli arkadaşlar, bakın, 1 madde de Tarım, Orman ve Köyişlerini ilgilendiriyor ki aslında bundan daha önemlisi, 3 madde var ki daha önce Adalet Komisyonunda görüşülmüş ve Meclise gelmiş; süre uzatımları, o üç yıl daha uzatılma meseleleri OHAL’le ilgili. Daha önce Adalet Komisyonunda süreler uzatılmış, bellek orada, o Komisyonda görüşülmüş, geçmiş orada; bilgi, birikim orada; hukukçular orada ve biz Plan ve Bütçe Komisyonunda Adalet Komisyonunun işini, görevini yapmak durumunda kaldık.

Sayın Komisyon Başkanımız tabii “Bazen böyle şeyler olabiliyor, bize geliyor.” falan dedi ama bunun olmaması gerekiyor. Yani Plan ve Bütçe Komisyonu bir joker komisyon değil. “Getir kardeşim torbaya, ne olursa olsun biz her şeyi konuşuruz, görüşürüz.” gibi, her şeye, her konuya eğilecek, her konu hakkında karar verecek bir komisyon değil, olmaması gerekiyor ama artık bir joker komisyonu hâline geldi maalesef.

Bakın, OHAL’le ilgili bir düzenleme yaptık, yapıyor, üç yıl daha uzatılması. TMSF’yle ilgili örneğin, teklifin 20’nci maddesi, 25/7/2018 tarihli 7145 sayılı Kanun’un geçici 1’inci maddesindeki “üç yıl”ı “altı yıl” olarak değiştirmeyi öngören bir madde. Oysaki 10/11/2016 tarihli 6758 sayılı OHAL Kanunu’nun 19’uncu maddesinin (2)’nci fıkrası uyarınca TMSF’nin kayyum olarak atanmasına dair hüküm “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı yıl süreyle uygulanır.” diye değiştirilecek. Ancak, bu süre uzatımı 6758 sayılı OHAL Kanunu’na işlenmiyor, yok çünkü. 6758 sayılı OHAL Kanunu’na girin, bakın, -mevzuat.com.tr’den veya Cumhurbaşkanlığı sayfasından- orada böyle süre uzatımıyla ilgili hiçbir hüküm yok. Nerede var bu? Bu, 7145’te var da bakın 6758’in 19’uncu maddesinin (2)’nci fıkrası şöyle diyor: “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve olağanüstü hâlin devamı süresince ... kayyum olarak TMSF atanır.” Kanunda yer alan hüküm bu. Yani “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra -“ve” diyor “veya” değil- ve olağanüstü hâlin devamı süresince...” diyor. Olağanüstü hâl devam ediyor mu değerli arkadaşlar, ediyor mu şu anda? Etmiyor. Dolayısıyla o “ve” şartı nedeniyle yürürlük konusunda da aslında ortada kalan, çok da kabul edilebilir olmayan bir durum; yasama kalitesi açısından sorunlu, sakat bir durum da maalesef karşımızda.

Değerli arkadaşlar, bir başka konu engellilerle ilgili bir mesele. Arkadaşlarımız bunun detayına girecekler ama bakın, engellilerle ilgili 5378 sayılı Kanun, 7/7/2018’de üç yıl uzatılmış. Yani ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile umuma açık hizmet veren her türlü yapıların ve açık alanları malikleri ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine eksikleri tamamlaması için üç yıl süre verilmişti, şimdi bu, altı yıla uzatılıyor. 2005’te çıkmış bir kanun, yirmi yıl olmuş yani aradan yirmi yıl geçmiş, sürekli uzatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KAMİL OKYAY SINDIR (Devamla) – Ben hatırlıyorum, sürekli uzatıldı, sürekli uzatıldı. Ben Belediye Başkanıyım, belediyem içerisindeki, Bornova Belediyesi içerisindeki bütün binaları, asansörleriyle ve kentin içerisindeki kaldırımlarıyla, yollarıyla bu kanuna uygun hâle getirdim. Peki, hâlâ niye duruyor, niye hâlâ uzatıyoruz? Sadece toplu taşıma araçları değil, kamu kurumları da bu kanun kapsamında.

Değerli arkadaşlar, yine, aynı şekilde, arkadaşlarımız, tütünle ilgili çok detaylı değinecekler ama ben şunu söylemek ve sormak istiyorum: Açık açık söyleyin değerli arkadaşlar, tütün üretmeyin deyin üreticiye. Çok uluslu sigara şirketleri ve onların kartelleri istemiyor deyin, yerli ve millî tütünü müzü istemiyoruz deyin biz de anlayalım, bilelim yani gerçekleri bilelim. Mesele ne biliyor musunuz? Kısılmış tütünden korkan kartel şirketler, bunun engellenmesinden çok memnunarlar. Teklifin bu maddesindeki bu düzenlemeyi de yetersiz buluyoruz, kabul edilemez buluyoruz, bunun en az iki üç sene daha olması gerektiğini düşünüyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 3- 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun mülgâ 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 4 - Hazine ve Maliye Bakanlığı; bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik, tebliğler ve diğer genel ve düzenleyici işlemler uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde altı milyon Türk Lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkilidir. Bu ücret, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Fahrettin Yokuş

Adana

Aksaray

Konya

Arslan Kabukcuoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Eskişehir

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurunuz Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evvelsi gün 15 Temmuz FETÖ hain darbe girişiminin yıl dönümüydü. Darbe girişimine direnirken hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Defalarca dile getirildi, getirilmeye de devam edilecek; FETÖ'yü AK PARTİ iktidarı beslemiş ve muktedir konuma getirmiştir. Otuz beş yıl devlet memuriyeti yapmış bir milletvekili olarak söylüyorum, FETÖ'yü kritik noktalara siz yerleştirdiniz, sınavların ve devlette yükselmenin düzenini siz bozdunuz, liyakati siz iğdiş ettiniz. Türk Silahlı Kuvvetlerinde, diğer kurumlarda ve maalesef kendi kurumum olan Dışişleri Bakanlığında bu böyledir; FETÖ'cü büyükelçi, FETÖ'cü general, FETÖ'cü personel müdürleri sadece ve sadece sizlerin döneminde atanmıştı. MGK'ye 2004'te sunulan malum raporu siz yok saydınız.

İktidar hâlen 15 Temmuz darbe girişimini istismar etmekte, demokrasiyi tümüyle imha niyetini "FETÖ ihanetiyle mücadele" bahanesine bağlamaktadır. Esasen olağanüstü hâl koşullarının torba yasa teklifi içinde yer alan ilgili maddelerinin beş yıldır devam etmekte olması bile zaten başlı başına bir anormalliktir, bir yozlaşmadır. Bu istisna rejimin bir daha uzatılması mevcut istibdadın takviyesine yönelik yeni bir adımdır. OHAL koşullarının uzatılmasının bir amacının seçim ufkunda bu zorlayıcı yetkileri elinizde tutmaya devam etmek olduğu bellidir. Seçim bir tarafa, istismar edilen OHAL yetkileri, artık, tabi olduğumuz bu rejimin özünü belirler hâle gelmiştir.

Sayın Genel Başkanımızın geçtiğimiz hafta dile getirdiği mülkiyet hakkına dokunulması, tapunun delinmesi hadiselerini bu yetkiler kolaylaştırmaktadır. Oysa mülkiyet hakkı, insan hakları sistematığının ilk aşamasıdır. İnsan haklarını ve temel özgürlükleri bu yetkilerin yarattığı iklimde daha da keyfi ve kuvvetli şekilde gasbediyorsunuz. Tek adam rejimiyle elde ettiğiniz ve örneklerine dünya tarihinde nadiren rastlanan şekilde yozlaştırdığımız güç yeterli gelmiyor, bir de OHAL yetkilerini kullanmaya devam etmek istiyorsunuz. Bu, apaçık totaliter temayüldür, iktidarınız için "sultanizm" kavramı boşuna kullanılmamaktadır. OHAL'in uzatılmasını ima eden maddeler arkasındaki zihniyet ve niyet kötüdür. Amacınız FETÖ'yle mücadele etmek değil, apaçık müstebit hamlelerinize bahane sağlamaktır. Niyetiniz gerçekten FETÖ'yle ve terörle mücadele olsaydı bu beş yılda FETÖ bitirilirdi, yurt dışında bulunan on binlerce PKK'lı teröristle ilgili bugüne kadar kalıcı sonuçlar elde edilebilirdi. Terörün ve ülkemize yönelik risklerin her türlüşünün iktidarınız döneminde bu denli güçlenmesi bütünüyle sizin yanlış uygulamalarınızın bir sonucudur. Daha bir hafta önce getirilen dördüncü yargı paketi vesilesiyle yaptığım konuşmada son yıllarda her benzer paket sonrası demokrasi ve insan hakları konularında geriye gittiğimizi belirtmiştim. İktidarın hiçbir inandırıcılığının kalmadığını, iktidara artık ne vatandaşın ne de dünya âlemin güvendiğini ifade etmiştim. Bugün OHAL'le ilgili olarak getirilen maddeler bu eğilimin teyididir. Avrupa Konseyinde hâlâ denetim sürecindeyiz. Konseyin bir kurucu ülkesini yönetenler olarak bundan hiç utanmıyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) - Demokrasiden giderek uzaklaşan uygulamalarınız bu milleti olağan demokrasi ve hukuk devleti koşullarında yaşamaya layık görmediğiniz sonucunu ortaya koymaktadır. "Millet iradesi" söylemleriyle iktidara gelen bir partinin bu duruma düşmüş olması, ülkemizi demokrasiden ve millet iradesinden bu denli uzaklaştırmış olması tarihe geçecek bir ayıp ve büyük bir acıdır. Daha önce de söyledim, bir defa daha söylüyorum: İyisiyle kötüsüyle cumhuriyetin kuruluş tarihine mal olmuş tek parti dönemine yönelik atıflarınız, demokrasi ve hukuka karşı işlediğiniz suçları aklamaya yetmeyecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Sarısaç

Garo Paylan

Bitlis

Van

Diyarbakır

Abdullah Koç

Ali Kenanoğlu

Ağrı

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 3'üncü maddesi, Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'un yeniden düzenlenmesiyle ilgili. Tabii, burada, döviz bürolarının çok sayıda artması sebebiyle, döviz bürolarını biraz zapturapt altına alma amacıyla bir düzenleme öngörülüyor. Döviz büroları niye artıyor? Dövizle olan talebin artmasıyla birlikte döviz büroları artıyor tabii ki. Dövizle niye talep artıyor? Tabii, Türk lirasındaki kayıp, düşüş, Türk lirasının değer kaybı arttıkça yabancı paralara, "döviz" diye tabir ettiğimiz başka ülkelerin paralarına olan rağbet de artıyor.

Tabii, biz hep şunu söyledik bu kürsülerden: Ekonomi, demokrasiyle, hakla, hukukla, özgürlüklerle bağlantılı bir şeydir, bunlardan ayrı bir şey değildir. Çünkü sermayenin de kendisini güvende hissetmesi gerekir ki demokratik ülkelerde ancak kendisini güvende hisseder ve bununla birlikte de ancak o zaman sizin ekonominizde bir refah, bir düzelme, bir iyileşme olabilir.

Şimdi, bu anlamıyla, örneğin 2015'te hani kimileriniz beğenmediği, iktidarın da son süreçte yeniden sahiplenmeye başladığı çözüm süreci döneminde dolar 2 lira 72 kuruş o zaman, bugüne, günümüze geldiğimiz zaman 8,50 seviyelerinde dolar. Dolayısıyla, bütün bunların ülkedeki refahla, ülkedeki güven ve demokrasi ile bu refahın da alakalı olduğunu bilmemiz lazım.

2021 yılında dolar karşısında en fazla değer kaybeden para birimi Türk lirası. Tek adam rejiminin resmî olarak hayata geçtiği 9 Temmuz 2018'de dolar 4 lira 50 kuruş, faizse yüzde 15 seviyelerinde; şimdi 8,50 seviyelerinde dolar, faiz de yüzde 19 seviyelerinde. Yani, ne faizde bir düzelme söz konusu, iyileşme söz konusu ne de dövizde. Bu anlamıyla baktığımız zaman öyle sizin dediğiniz gibi bu tek adam rejimi ekonomik açıdan da hiç iyi bir şey değil, sonuçları da ortada. Zaten ülkede insanlar bunun farkında da siz böyle, istatistiklerle bunu iyi bir şeymiş gibi göstermeye çalışıyorsunuz.

Bir de bu ekonomik büyüme meselesi var yani ekonomik büyüme, ülkede üretilen mal ve hizmetlerin günümüz fiyatlarıyla çarpılması sonucunda elde edilen değer. "Günümüz fiyatları" dediğiniz ne oluyor? Sizin zam yaparak şişirdiğiniz, vatandaşları perişan eden o rakamlarla çarpılarak elde ettiğiniz bir büyüme ifade ediyorsunuz ve bu büyüme üzerinden de ülkenin refah seviyesinin arttığını söylüyorsunuz. Tam tersine bir istikamet söz konusu aslında. Sizin ifade ettiğiniz bu şişme büyüme yani gerçek olmayan bu büyüme, vatandaşın refahını artırmadığı gibi, tam tersine, vatandaşın daha zorda olmasına sebep oluyor.

Bir de pandemi sürecinde ekonominin büyümesi, çarkların dönmesi övünülecek bir şey mi bunu düşünmek lazım. Bir taraftan fabrikalarda işçiler çalışırken, atölyelerde emekçiler çalışırken... Yani ülkede tuzu kuru olanlar evlerinde rahat rahat pandemi sürecinde kendisini korurken emekçilerin atölyelerde, fabrikalarda, o kalabalık ortamlarda çalışmasını övünerek mi anlatmamız gerekiyor, yoksa bundan utanç mı duymamız gerekiyor? İşte o, sizin bütünüyle bakış açınızı da ortaya koyan bir şeydir.

Diğer taraftan, kişi başı millî gelir hesaplanıyor yani kişi başı millî gelir hesaplarken işte elde edilen gayrisafi hasılayı böyle bölüyorsunuz ülkenin nüfusuna falan, sonra oradan kişi başı millî geliri buluyorsunuz ama ya bir çarşıya, pazara gittiğiniz zaman bunun böyle olmadığını çok rahat anlıyorsunuz. Çünkü siz 5'li çetenin sahiplerini de bu kişi başı çarpmanın içerisine koyuyorsunuz, sokaktaki ve pazardaki vatandaş da aynı hesabın içerisine katıyorsunuz ama bu, gerçek sonucu ortaya koymuyor. Tabii, istatistiksel, rakamsal anlamda bunu yapmak durumundayız veri elde etmek açısından ama gerçek bu değil yani bu, ülkedeki refahın arttığını göstermiyor.

Şimdi, kaynakların eşit bir şekilde paylaşılmadığı ve kaynakların belli gruplar elinde toplandığı bir yerde ekonomik refahtan ve ülkenin kalkınmasından bahsetmek mümkün değil. Yani burada bir huzurdan da bahsetmek mümkün değil, tam tersine, gelirin, ekonomik kaynakların, ekonomik sonucun bir zümrenin elinde toplanması, gelir seviyesindeki o eşitsizliğin ortaya çıkması toplumdaki huzursuzluğu çok daha fazla artırır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

Tabii, bunu görmek için pazarları dolaşmak lazım. Biz pazarlardayız ama sizin gibi çarşıya, pazara, böyle, fotoğraf çektiirmek için gitmiyoruz, hakikaten oralardan alışveriş yapıyoruz ve oradaki insanların durumunun da ne hâlde olduğunu görüyoruz. Ekonominin seyrini ve refahın durumunu, ülkenin kalkınmışlığını ve ekonomik büyümeyi anlamak için çarşıya, pazara inip oralara bakmanız lazım ki vatandaşın durumunu ve ülkenin hakikaten büyüdüğünü mü, yoksa çöktüğünü mü o zaman anlarsınız.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy
İstanbul

Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Murat Sarısaç
Van

Abdullah Koç
Ağrı

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

İlhami Özcan Aygun
Tekirdağ

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Okan Gaytancıoğlu
Edirne

Cavit Arı
Antalya

Alpay Antmen
Mersin

Mustafa Sezgin Tanrıkulu
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuzun üzerinden beş yıl geçti. OHAL nedir? OHAL, bu iktidarın iktidarda kalmak için can simididir. Önce, iktidarda kalmak için darbe girişimini bahane ederek OHAL’i kullandınız, “Darbe Allah’ın lütfü.” dediniz, gerçekten de tek adam rejiminin diktatörlüğe giden yolunun taşlarını OHAL’le döşediniz. Önce OHAL KHK’leri, OHAL koşullarında referandum yaptınız, Anayasa’yı değiştirdiniz ve 7 Haziran seçimlerinden deneyim kazandınız; çıkardığımız deneyimle OHAL koşullarında 24 Haziran seçimlerini yaptınız ama muradınıza eremediniz, Anayasa’yı değiştirecek çoğunluğu burada elde edemediniz çünkü HDP Parlamenteoya güçlü bir şekilde girmeye hak kazandı ve belediye başkanlıklarını da kazandı; yetmedi, üstüne de size büyükşehirlerde kaybettirdi. Bunun üzerine, kalktınız HDP’ye kapatma davası açtınız çünkü yıllardır Kürt halkını, halkı ikna edemiyorsunuz ve HDP’den vazgeçemiyorsunuz. Bunun sonuçlarını da bizzat iktidarınıza tehdit olarak görüyorsunuz.

Evet, kapatma davası açtınız ama beceriksiz ve yeteneksizsiniz, sizin beceriksiz ve yeteneksiz savcılarınız beni HDP kurucusu yapmış. HDP 2012’de kurulmuş, ben 24 Haziran seçimlerinden önce 2018 yılında HDP’ye üye olmuşum ama anlaşılın, savcılarınız siyasete ayarlı hukuk makinesinin yanında bir de zaman makinesi keşfetmiş; sizin AKP’li savcılarınızın böyle üstün yetenekleri var. Evet, bütün bunlar bir tek şeyi anlatıyor, sizin, artık bugün gelinen aşamada siyaseti siyaset olarak yapamadığınızı anlatıyor, yapamıyorsunuz çünkü bu toplumun, halkın içinde bulunduğu hem ekonomik kriz koşullarına hem kültürel hem toplumsal krizine sizin bir çözümünüz yok çünkü siz bu krizlerin bizzat sorumlusunuz. İşte bu teklif, sizin OHAL’siz ayakta kalamayacağınızın ilanıdır, açık açık ilanıdır.

Şimdi, bu teklifle ne getiriyorsunuz? Daha önce vermiş olduğunuz kolluğa iki haftalık gözaltı ve ikinci kez ifade alma yetkisini uzatıyorsunuz; mahkemelerin tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerini ve tutukluluk incelemesini dosya üzerinden karara bağlama yani avukatsız, sanıksız yargılama yapma yetkisini uzatıyorsunuz; kamu görevlilerinin terörle mücadele adı altında görevden alınması uygulamasını uzatıyorsunuz çünkü muhalefeti, halkı sindirmek, biat ettirmek için tüm bunlar dışında yapacağınız bir şey olmadığını biliyorsunuz. Tabii, bu madde, aynı zamanda, kurduğunuz o FETÖ borsası var ya, bu çıkar çarkı da sürsün diye, bu anlama da geliyor. Bir de TMSF’nin şirketlere kayyum olarak atanması yani son dönemin moda tabiriyle çökme yoluyla servetin el değiştirmesi var ki bunun için o bir yıllık süreyi azaltma riskini bile göze alamıyorsunuz; seçimlere kadar buna ihtiyacınız var çünkü.

Şu an söz aldığım madde ise klasik, sizin iktidarınızı var eden o neoliberal politikaların yani yağma, talan ve sömürü politikalarının bir parçası. Ormanların talanına devam maddesi. Tarım ve Orman Bakanlığına şirketlerin ormanlık alanlarda hava ayırıştırması tesisleri kurması için izin verme yetkisi tanıyorsunuz bu maddeyle. Şöyle bir bakalım, 2/B uygulamaları ile Orman Kanunu’nun 16, 17 ve 18’inci maddelerinde verdiğiniz izinlerle orman arazilerini tahrip ettiniz. Orman, mera, tarım arazisi ne varsa bir torba yasaya baktı, bir torba yasa çıkarıp kendi vasfının dışına çıkardınız. Sadece 2012-2020 döneminde 334.035 hektar orman alanı, kamu yararı gerekçe gösterilerek orman vasfı dışına çıkarıldı. Son on üç yılda 99 bin hektar orman madenlere açıldı. Kaz Dağları, Alaplı, Ünye, Fatsa, Murat Dağı doğayı tehdit eden maden projelerinden sadece birkaç tanesi. Ormanlar rant amaçlı mega projeler ile kömür yakarak iklim felaketini derinleştiren enerji projeleri için talan ediliyor bu ülkede. Nedeni bilinmeyen orman yangınlarında 2010 tarihinden itibaren ciddi biçimde artış var hem alansal olarak hem de sayısal olarak. 2020 yılında 3.399 yangında 20.971 hektarlık alan zarar gördü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

OYA ERSOY (Devamla) – Bu zararın, bu yangınların 751 'i sadece İzmir, Aydın, Muğla ve Antalya'da yaşandı. Yanan ormanların yerine lüks oteller, villalar yükseliyor. Evet, sizin inşaat, beton, madencilik üzerine kurulu siyasetiniz doğal yaşamı ortadan kaldırıyor, ekosistem çöküyor. Bu ülkenin devasa sorunları var; evet, halkın açlık sorunu var, işsizlik sorunu var, adalet sorunu var, eşitsizlik sorunu var, barış sorunu var ve sizin halkın bütün bu sorunlarını çözecek bir tasarrufunuz olamaz çünkü çözümünüz yok. Siz, demokratik iktidarımızı, demokratik meşruiyetinizi yitirdiğiniz için zor ve baskı aygıtlarıyla ayakta durmak istiyorsunuz; biz, halkın sorunlarının çözüm mercisi. Sadece ve sadece saraya karşı halk egemenliğini savunanlar, “Ümmet değil, yurttaşız.” diyenler ve saltanat değil, demokrasi isteyenlerin birlikte mücadelesi hem sizi gönderecek hem de bu halkın gerçek sorunlarını çözmeye yetecektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu.

Buyurunuz Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bir torba yasayla karşı karşıyayız; yine ilgisiz birçok madde bir torbaya konulmuş, önümüze gelmiş. Aslında siz rantı bir şekilde yandaşlarınıza ulaştırıyorsunuz. Bu da tam bir rant yasası yani 4'üncü maddede bu var, bir de Anayasa'ya aykırı. Anayasa'yı hiç okumuyor musunuz siz? Anayasa'nın 169'uncu maddesine aykırı yani 4'üncü madde, benim üzerinde konuştuğum 4'üncü madde Anayasa'ya aykırı. Ne diyor Anayasa'nın 169'uncu maddesinin üçüncü fıkrası? “Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez.” diyor ama siz bu maddede fabrikaların endüstriyel gaz ihtiyacını karşılayacak olan ham madde, oksijen, azot ve argon ayırıştırma işlemlerini gören hava ayırıştırma tesislerinin devlet ormanları üzerine kurulmasına Tarım Bakanlığının izin vermesini sağlıyorsunuz. Ya, böyle bir şey olur mu arkadaşlar? Ormanlar anayasal olarak güvence altındadır. Meralar köylünüdür. Size bunları anlata anlata dilimizde tüy bitti, hâlâ anlamak istemiyorsunuz. Yani ormanların üzerine... “Ormana zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez.” diyor Anayasa'mız ama siz ormana zarar vermek için her şeyi yapmaya çalışıyorsunuz. Ormanlar anayasal olarak koruma altındadır ama siz katliamda sınır tanımıyorsunuz. Bakın, orman vasfını kaybetmiş bazı araziler var 2/B arazileri gibi. Buraları “Ceviz ve badem ihtiyacımız var.” diye özel ağaçlandırmaya açtınız, köylüye verseniz iyi ama yandaşlarınıza veriyorsunuz. Kaç kere yakaladık, ihalesiz bir şekilde, kimsenin görmediği zamanlarda köylere yazı yazıyorsunuz, ilanlar astırıyorsunuz “Şu şirkete kiralanacaktır.” diyorsunuz, köylünün haberi yok; bereket, biz bazılarında uyandırdık. Ya, niye böyle işlerle uğraşıyorsunuz arkadaşlar, niye doğru dürüst işler yapıyorsunuz?

Son zamanlarda da petrol aramasına girdiniz, her yerde petrol ve doğal gaz araması yapıyorsunuz. “Ne ilgisi var?” diyeceksiniz. Bizim Keşan'da acayip derecede petrol ve doğal gaz arıyorsunuz. Galiba bulamadınız bir yerlerde. Yani, hani, Karadeniz'de gaz bulmuştunuz, çıkmadı mı? Şimdi, bizim oralarda ne işiniz var? Bir şey demiyoruz, arayın tabii ki ama buğdaylar hasat edilirken tarlalara girmeyin arkadaşlar; buğdaylar hasat ediliyor, tarlalara giriyorsunuz. Ya, on gün daha bekleyemiyor musunuz, nedir bu acele, müjde mi verecek AKP Genel Başkanı? Böyle bir şey olabilir mi? Bir de bunun parasını çiftçiye geçen seneki buğday parasıyla vermeye çalışıyorsunuz, geçen seneki verim düzeyleriyle vermeye çalışıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz. FSRU doğal gaz hattı döşediniz, borular var, çevre talanı yapıyorsunuz, hâlbuki buna karşılar. Kimler karşı? 170 bin imza toplandı. Geçen hafta Saros'ta bir eylem yaptık, bütün dünya âlem duydu, siz duymuyorsunuz. Ya, hukuku niye işletmiyorsunuz? Hep Anayasa'yı çiğniyorsunuz, yasaları çiğniyorsunuz. Yani o doğal gaz araması, petrol araması yaparken çiftçiye zarar veriyorsunuz, zaten çiftçimiz perişan.

Peki, ben bu torba yasada ne görmek isterdim, biliyor musunuz? Keşke, böyle bir madde getireceğinize şu Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Bankası borçlarını yeniden yapılandırsaydınız, faizlerini silseydiniz, o zaman çıkardık alkışlardık, teşekkür de ederdik. Yani çiftçimiz gerçekten perişan, mazota yüzde 50 zam yapıldı, gübreye yüzde 120 zam yapıldı, ya bu kadar da görmezden gelemezsiniz. Yem fiyatları durmuyor arkadaşlar, yem fiyatları yüzde 80, yüzde 100 zamlandı yani Tarım Kredi, burada yasalaştırdık, “İcraya düşenlerin oranı çok az.” dediniz ama yüzde 30 peşinatı ödeyebilen çiftçi sayısı bir elin parmaklarını geçmiyor arkadaşlar yani birazcık takip edin, birazcık insanlar ne yapıyor, köylere gittiğinizde -ki gittiğinizi sanmıyorum- sorun, “Nasıl ödüyorsunuz borçlarınızı, nasıl çevirdiniz?” Hangi bankalardan kredi aldıklarını hepiniz biliyorsunuz. Yani internete girdiğinizde, BDDK’nın sitesine girdiğinizde çiftçinin kaç tane kredi kartı borcu olduğu var, kaç tane bankaya borcu olduğunu biliyorsunuz, bunu bildiğiniz hâlde hâlâ ne çiftçi var işin içerisinde ne ormanı koruyorsunuz ne merayı koruyorsunuz, meraları talan ettiniz. Bundan otuz sene önce Türkiye’nin 40 milyon hektar mera varlığı vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Son, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – TÜİK verilerine baktığımızda meralarla ilgili bir veri yok ama biz çok iyi biliyoruz, 8 milyon hektarlara geriledi arkadaşlar. Meralara saldırıyorsunuz, su kaynaklarını batırıyorsunuz, ormanları talan ediyorsunuz sonra bir de Katar’la su yönetimi anlaşması yapıyorsunuz. Ya arkadaşlar, bizde su kıt anlatamadık herhâlde, toprak kıt yani dünyanın en güzel ülkesiyiz, en güzel coğrafyasında bulunuyoruz, üretmemiz gerek, üretebilecek potansiyelimiz çok fazla, güzel nehirlerimiz var ama bu nehirlerin kenarlarına siz barajlar yapma yerine nedense elektriği çiftçi yerden alsın diye, yerin dibinden alsın diye, suyu yerden alsın diye, sizin yandaş şirketlerinize para ödesin diye maliyetleri sürekli arttırıyorsunuz, ondan sonra da çözümünü ithalatta arıyorsunuz. Hani üreten Türkiye nerede, hani bir karış toprak boş kalmayacaktı, hani her şey yerli ve millî olacaktı? Sizinkiler hep lafta arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına (x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 4- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 17- Ancak, Devlet ormanlarında 31/12/2011 tarihinden önce toplu yerleşimin bulunduğu; yaylak ve otlak olarak kullanılan alanlar içindeki yerler ile yılın belirli dönemlerinde geleneksel yaylacılık maksadıyla yerleşim yeri olarak kullanılan alanlar kullanım bütünlüğü de dikkate alınarak Orman Genel Müdürlüğüne tespit edilir. Tespit edilen bu alanlardan uygun görülenler Cumhurbaşkanlığı tarafından verilen karar ile yayla alanı olarak ilan edilir. İlan edilen yayla alanlarında 31/12/2011 tarihinden önce yapılmış, hakkında müsadere kararı bulunanlar da dâhil her türlü bina ve tesisler mevcut haliyle vaziyet planında gösterilerek Orman Genel Müdürlüğüne sabit kıymetlerine alınır.

(x) Önerenin tam metni tutanağa eklidir.

Yayla alanlarında bulunan bina ve tesisler orman idaresi tarafından işletilir, işlettirilebilir veya kiraya verilebilir. Elde edilen gelirler Orman Genel Müdürlüğü döner sermayesine gelir kaydedilir. Giderler ise Orman Genel Müdürlüğü döner sermayesinden karşılanır. Bu alanlardaki bina ve tesislerin kullanıcıları orman idaresince tespit edilir, ilgili kaymakamlık ve muhtarlıklar vasıtasıyla bir ay süreyle ilan edilir. Bu süre içinde yapılan itirazlar bir ay içinde orman idaresinde mevcut bilgi ve belgelere göre, bunun mümkün olmaması hâlinde başvuru sahiplerinin elindeki bilgi ve belgelere göre sonuçlandırılarak ilgililere bildirilir. Kullanıcısı tespit edilen bina ve tesisler vaziyet planına göre kullanıcılarına, tespit tarihinden itibaren bir yıl içinde talebi hâlinde rayiç bedel üzerinden 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre kiraya verilebilir. Kullanıcıları tarafından kiralanan bina ve tesisler ise yıkılır. Kiralanan bina ve tesislere ilişkin, ilgili kurumlarca orman idaresine bildirilen eksikliklerin tamamlanması yönünde kiracıya tebligat yapılarak en geç bir yıl içinde eksikliğin giderilmesi istenir. Eksikliklerin giderilmemesi hâlinde yapılan kiralama işlemi iptal edilir. İlgili mevzuattan doğacak her türlü zarar ve hukuki sorumluluk kiracıya aittir. Yayla alanı olarak ilan edilen yerlerde orman idaresince nüfus yoğunluğu, yöresel ihtiyaç ve sosyal problemler dikkate alınarak gerekli her tür ve ölçekte planlar Orman Genel Müdürlüğüne yapılır veya yaptırılır. Yapılan bu planlar Orman ve Su İşleri Bakanlığınca onaylanır. Yayla alanlarında mevcut bina ve tesislerin kiralayan tarafından iki yıl içinde planlara uygun hale getirilmesi istenir. Uyumlu hale getirenlerin kira sözleşmeleri yenilenir. Aksi halde kira sözleşmesi iptal edilir. Yayla alanlarına ilişkin iş ve işlemler yönetmelikle belirlenir.

Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya herhangi şekilde olursa olsun kesme, sökmeye, budama veya boğma yolları ile elde edilecek yerlerde buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilir.

Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, hava ayırıştırma, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; Devlete ait sağlık, eğitim, adli hizmet ve spor tesisleri ile ceza infaz kurumlarının ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması halinde, gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Fahrettin Yokuş

Adana

Aksaray

Konya

Ahmet Kamil Erozan

Arslan Kabukcuoğlu

Dursun Ataş

Bursa

Eskişehir

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Ayдын) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifiyle, AKP'nin beş yıl önce uygulamaya koyduğu, ilan edilirken “Bir buçuk ay bile sürmeyecek, milleti etkilemeyecek.” dediği OHAL uygulamaları şimdi tekrar uzatılmak isteniyor. Yani AKP, fiilen OHAL devam etsin, antidemokratik uygulamalara devam edelim, haksız hukuksuz işlemleri bir yıl daha uygulayalım derdinde. Bir taraftan, terörle çok iyi mücadele ettiğinizi, PKK'yi, FETÖ'yü bitirdiğinizi söylüyorsunuz; diğer taraftan da zaten beş yıldır uygulanan OHAL uygulamalarını tekrar uzatmak istiyorsunuz.

2002'de iktidara geldiğinizde terör bitme noktasındaydı, şehit sayımız 7'ye inmiş, ülke size neredeyse sıfır terörle teslim edilmişti. Ancak terör örgütüyle masaya oturulduğu, MİT ve PKK'nın Oslo'da görüştüğü, Öcalan'ın mektuplarının okunduğu, çadır mahkemelerinin kurulduğu, terör örgütüyle “megri megrî”ler söylendiği, Dolmabahçe'de terör örgütüyle mutabakatın yapıldığı çözüm süreci zamanlarını yaşadık. Bu sürecin sonucunda 2015'te 219, 2016'da 713, 2017'de 274, 2018'de 220, 2019'da 174, 2020'de de 282 şehit verdik. Bu mu sizin terörle mücadeledeki başarınız?

Millî Güvenlik Kurulunun 2004 yılındaki FETÖ'yü bitirme kararına uymayan siz değil misiniz? FETÖ'nün, savcısı olduğunuz Ergenekon, Balyoz ve Askerî Casusluk gibi kumpas davalarıyla TSK'deki vatansaver, Atatürkçü, milliyetçi subayları cezaevine gönderip onlardan boşalan general ve amiral kadrolarına FETÖ'cü subayları getiren siz değil misiniz? 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrası ihraç edilen hâkim ve savcıların sayısı yaklaşık 4 bin. TSK'den ihraç edilenlerin sayısı 25 binden fazla. Emniyet müdürleri, kaymakamlar, valiler, toplamda 130 binden fazla kamu görevlisi ihraç edildi. Bunların tamamına yakını siz atadınız. “FETÖ'nün siyasi ayağı araştırılsın.” diyoruz, “Yok olmaz.” diyorsunuz. “FETÖ'yle mücadelede neden 17-25'i esas alıyorsunuz da Millî Güvenlik Kurulunun açıkça sizi uyardığı 2004 yılını esas almıyorsunuz?” diyoruz, cevap yok. İktidarınızda, her yerde FETÖ borsaları kuruluyor, vatandaşın mallarına çökülüyor, zenginler parayla serbest bırakılırken “Mücadele ediyoruz.” imajı vermek için garibana da cezalar yağdırılıyor. Şimdi de “FETÖ'yle mücadele ediyoruz.” diyorsunuz, hani sizin eski bir Eğitim Bakanınız “FETÖ devlete sızmış.” denildiğinde “Buna kargalar bile güler.” diyordu ya, şimdi, siz mi FETÖ'yle mücadele ediyorsunuz? İşte buna kargalar bilerek güler.

Değerli milletvekilleri, darbeyi fırsata çevirip bir sivil darbe yapılması, rejimin daha da otoriterleştirilmesi kabul edilemez. Aradan geçen beş yıldan sonra böyle bir kanun teklifinin getirilmesinin millî güvenliğimizle alakası yoktur. Halkın egemenliğini kısıtlayacak, hukuku geri plana atacak olağanüstü hâl uygulamaları sadece AKP'nin iktidarda kalabilme çabalarıdır.

Değerli milletvekilleri, kanun yasalarsa gözaltı süreleri on iki güne çıkacaktır. Bu süre, darbe teşebbüsünün hemen sonrasında yapılan gözaltıların sayısı dikkate alındığında makul görülebilirdi ancak bugüne geldiğimizde gözaltı sürelerinin uzatılmasının 15 Temmuz hain darbe girişimiyle alakası kalmamıştır. 31 Temmuz 2021 tarihinde sona erecek olan gözaltı sürelerinin tekrar uzatılmasının gerekçesi bellidir. Hâlihazırda meşruiyeti sorgulanan iktidarın yasama ve yargı gücünü de kullanarak korku ikliminde 2023 seçimlerine veya bir erken seçime girme telaşı vardır. AKP çok iyi biliyor ki ilk seçimlerde kaybedecektir. Bunun için “Ağzını açanı gözaltına alalım, günlerce içeride turalım, korku ikliminde vatandaşları sindirip iktidarımızı korumaya çalışalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Nasıl ki bu ucube partili Cumhurbaşkanlığı sistemini OHAL altında getirdiysek, Türkiye'yi OHAL koşullarında parti devletine dönüştürdüysek bir dahaki seçimleri de ancak OHAL altında kazanabiliriz.” düşüncesindedir.

Değerli milletvekilleri, OHAL uygulamaları AKP tarafından toplumsal muhalefeti susturmak için bulunmaz bir fırsat olarak kullanılmaktadır. AKP, önünde engel gördüğü tüm kesimleri OHAL hukuksuzluğuyla ihraç etmekte, susturmakta ve cezaevine göndermektedir, hatta mahkeme kararıyla beraat edenleri dahi görevlerine iade etmemektedir yani iktidar OHAL uygulamalarının verdiği keyfiyetle istediği düzenlemeleri yapmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, görüşülen kanun teklifinin darbeyle, darbecilerle alakası yoktur. Bu teklif AKP'nin antidemokratik şekilde iktidarda kalma çabasından ibarettir ama bu çabalar, çırpınışlar boşa, ilk seçimde gideceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in dediği gibi “Telaşlanmayın, bizim Cumhurbaşkanı adayımız Türkiye Cumhuriyeti'nin 13'üncü Cumhurbaşkanı olacaktır.” diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergenin özetini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına (x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Geçici Madde 26- Adıyaman İli Samsat ve Kahta İlçesinde ve Şanlıurfa İli ve çevresinde 2/3/2017 tarihinde, Adıyaman İli Merkez İlçesi, Samsat, Kahta İlçesi ve çevresinde 24/4/2018 tarihinde ve Muğla İline bağlı Ula İlçesi ve çevresinde 25/11/2017 tarihinde, Denizli Acıpayam İlçesinde 20/3/2019 tarihinde, Malatya Arguvan İlçesinde 21/3/2019 tarihinde, Elazığ Sivrice İlçesi ve çevresinde, Malatya Doğanyol ve Pütürge İlçesinde 4/4/2019 tarihinde, Denizli Çardak İlçesi ve çevresinde, Denizli Bozkurt İlçesinde, Afyonkarahisar Dazkırı İlçesinde 8/8/2019 tarihinde, Çanakkale Ayvacık ve Ezine İlçesinde 6/2/2017 tarihinde, Antalya Korkuteli İlçesinde 6/2/2015 tarihinde, Çanakkale Gökçeada İlçesinde 24/5/2014 tarihinde, Bingöl Kiğı İlçesinde 3/12/2015 tarihinde, Malatya Hekimhan ve Kuluncak İlçesinde 29/11/2015 tarihinde, Van Muradiye İlçesinde 29/10/2015 tarihinde, Manisa Akhisar İlçesinde 12/9/2016 tarihinde, Manisa Selendi İlçesinde 21/4/2017 tarihinde, Manisa Saruhanlı İlçesinde 27/5/2017 tarihinde, Muğla Bodrum İlçesinde 21/7/2017 tarihinde ve Erzurum Aşkale İlçesinde 11/5/2017 tarihinde, Manisa Akhisar İlçesi ve Kırkağaç İlçeleri ve çevresinde 22/1/2020 tarihinde, Elazığ Merkez İlçesi, Sivrice İlçesi, Alacakaya İlçesi, Arıcak İlçesi, Baskil İlçesi, Karakoçan İlçesi, Kovancılar İlçesi, Palu İlçesi ve Maden İlçeleri ve çevresinde, Elazığ Keban İlçesi Üçpınar Köyünde, Malatya Doğanyol İlçesi, Pütürge İlçesi, Kale İlçesi, Yeşilyurt İlçesi ve Battalgazi İlçeleri ve çevresinde, Diyarbakır Çüngüş İlçesi ve Çermik İlçeleri ve çevresinde, Adıyaman Gerger İlçesi ve Sincik İlçeleri ve çevresinde, Tunceli Merkez İlçesi, Mazgirt İlçesi ve Pertek İlçeleri ve çevresinde 24/1/2020 tarihinde, Van Başkale İlçesi ve Saray İlçesi ve çevresinde 23/2/2020 tarihinde, Malatya Arapgir, Arguvan, Doğanşehir, Hekimhan, Kuluncak, Pütürge İlçeleri ve çevresinde 5/6/2020 tarihinde,

(x) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

Bingöl Karlıova İlçesi, Yedisu İlçesi ve Adaklı İlçeleri ve çevresinde, Erzurum Çat İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 tarihinde, Erzincan Tercan İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 ve 15/6/2020 tarihlerinde, Van İli Saray İlçesi, Özalp ve Gürpınar İlçeleri ve çevresinde 25/6/2020 tarihinde, Bitlis İli Hizan İlçesi ve çevresinde 7/8/2020 tarihinde, Erzincan Tercan İlçesi ve çevresinde 28/10/2020 tarihinde, İzmir Aliağa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Bornova, Buca, Çeşme, Çiğli, Dikili, Foça, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Seferihisar, Selçuk, Tire İlçesi, Torbalı İlçesi, Urla İlçeleri ile Aydın Kuşadası İlçesi ve çevresinde 30/10/2020 tarihinde, Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde, Van İli Tuşba İlçesi ve çevresinde 15/12/2020 tarihinde, Elazığ İli Baskil İlçesi, Karakoçan İlçesi, Kovancılar, Maden, Merkez, Palu, Sivrice İlçeleri ve çevresinde 27/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı fen heyetleri tarafından tespit edilmiş olan yıkık veya ağır hasarlı konut, işyeri ve ahır sahibi afetzedeler için bu Kanun hükümleri gereğince hak sahibi olmak ve borçlandırmaları yapılmak kaydıyla konut, işyeri, ahır ve her türlü alt yapı ve sosyal donatıların inşası veya kredi desteği sağlanması ile orta hasarlı olduğu tespit edilen konut, işyeri veya ahır sahibi afetzedelere bu Kanun hükümleri gereğince hak sahibi olmak veya borçlandırmaları yapılmak kaydıyla kredi desteği sağlanmasına ilişkin olarak bu Kanunun 29 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen hususlar aranmaksızın işlem yapılır.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

İbrahim Halil Oral

Adana

Aksaray

Ankara

Fahrettin Yokuş

Arslan Kabukcuoğlu

Ahmet Kamil Erozan

Konya

Eskişehir

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin geneli ve maksadı düşünüldüğünde 5'inci madde bütünün aksine millete faydalı bir düzenleme içermektedir ancak bu faydalı düzenleme bile iktidarın kalıcı ve yapısal çözümler üretmekten çok uzak olduğunu göstermektedir. Türkiye'de doğal afet sigortası yani DASK, sadece ev alınır satılırken ya da kiralanırken yaptırılan bir sigorta durumuna gelmiştir. Bunun sonucu olarak olası afetlerde devlet desteğinin alınması kanuni olarak sıkıntıya girmiştir. Bu durumun yanında, devletin afetlerde kredi ve inşaa için göstereceği kolaylıkların DASK'a takılmaması için il il, ilçe ilçe isimler yazarak kanun yapılmaktadır. Kanunlar genel ve herkese eşit uygulanacak bir durumda olmalıdır. Her afet olduğunda Mecliste bir torba kanun çıkarıp etkilenen il ve ilçelerin adlarını mı yazacağız? Yazamayacağımız bellidir çünkü Komisyonunda gördük ki teklifi hazırlayanlar Van Tuşba'yı, Siirt Kurtalan'ı unutmışlar, sonradan önergeyle eklemişler.

Dün Rize'de bir sel felaketi oldu, ölenlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet dileriz. Yarın başka bir ilimizde -Allah korusun- bir deprem olabilir. Biz deprem olan her şehrimizi bu kapsama sokmak için yeni bir torba kanun mu ekleyeceğiz? Her şeyi KHK'lerle düzenleyen iktidar böyle bir uygulamayı neden kanun teklifi olarak bir torba kanunda getiriyor? Bütün bunlar, hem yönetme acziyetini göstermektedir

hem de faydalı düzenlemeleri getirip OHAL'i uzatma planlarınızı perdeleme amacını göstermektedir. İYİ Parti ve muhalefet, bu konudaki belli başlı maddelere kökten karşıdır; bu teklifi geçirmemek için uğraşacak, siz de vatandaşa diyeceksiniz ki: "Deprem düzenlemesini muhalefet geçirtmedi." Türk milletinin de bizlerin de bu oyunlara artık karnı toktur.

Saygıdeğer milletvekilleri, mevcutta bir Deprem Araştırma Komisyonumuz var; bu Komisyonunda, ilgili duruma dair bir çalışma yapılabilir, bu çalışmanın sonucuna göre bir kanun düzenlemesi de teklif edilebilir. Kriterler belirlenir ve her olaya ayrı kanun çıkarmak zorunda kalınmaz. Bu, çok zor bir iş midir Allah aşkına?

Öte yandan, deprem kredileriyle hukuksuz ve temelsiz OHAL uygulamasını uzatmanın ne gibi bir bağlantısı vardır, anlamakta güçlük çekiyoruz? Bu "torba kanun" mantığından artık vazgeçilmesi gerekir. "Gazi Meclis" diye övdüğümüz bu çatıyı her geçen gün daha da itibarsızlaştırıyorsunuz. Millî Mücadele kazanmış bir Meclisi ne hâle soktuğunuzun farkında mısınız? Bu, çok açık bir gaflet hâlidir. Bence, Meclis tatile girince biraz zihninizi boşaltın ve geçmişin muhasebesini yapın; salim kafayla, bu yaptığınız hataları bir düşünün derim yoksa seçime gidene kadar her saniye bu millete bir şeyler kaybettireceksiniz.

Sayın milletvekilleri, afet kredisi ve afet konutlarından bahis açılınca, Bitlis'teki afet konutlarının durumunu sizlere anlatmak isterim. Bu örnek de ülkeyi yönetemediğinizin, ülke kaynaklarını çöpe attığınızın bir kanıtıdır: Bitlis merkeze bağlı köylerde ve Tatvan'da yaşanan afetlerde evleri hasar gören köylüler için afet konutları inşa edilmiştir ancak yapıldıktan sonra altyapısı tamamlanamayan, yanlış yere yapılan ve için vatandaşların taşınması sağlamayan yüzlerce konut olmuştur; bunlar, yapıldıkları gibi yıkılmıştır. Mesela 2006 yılında inşasına başlanan 326 afet konutu 2017 yılında içine bir kişi bile oturmadan yıkılmıştır; benzer şekilde, 2004'te inşasına başlanan otogar da yine içine kimse girmeden 2016 yılında yıkılmıştır. Bu, devletin kaynaklarını çöpe atmak değil midir Allah aşkına, tüyü bitmemiş yetimin hakkını çarçur etmek değil midir? Yamalı bohça gibi yaptığımız kanunların da yapboza dönen inşaatlarınızın da verdiği zarar artık milletimizin canına tak etmiştir. Size sandıkta derslerini vermek için sabırsızlıkla beklemektedir milletimiz.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 5- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına "Elazığ İli Merkez, Sivrice," ifadesinden sonra gelmek üzere "Alacakaya, Arıcak," ibaresi, "23/2/2020 tarihinde," ibaresinden sonra gelmek üzere Malatya İli Arapgir, Arguvan, Doğanşehir, Hekimhan, Kuluncak, Pütürge İlçeleri ve çevresinde 5/6/2020 tarihinde," ibaresi eklenmiş, fıkra da yer alan "14/6/2020 tarihinde meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle" ibaresi "14/6/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 ve 15/6/2020 tarihlerinde,

Van İli Saray, Özalp ve Gürpınar İlçeleri ve çevresinde 25/6/2020 tarihinde, Bitlis İli Hizan İlçesi ve çevresinde 7/8/2020 tarihinde, Erzincan Tercan İlçesi ve çevresinde 28/10/2020 tarihinde, İzmir İli Aliağa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Bornova, Buca, Çeşme, Çiğli, Dikili, Foça, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla İlçeleri ile Aydın İli Kuşadası İlçesi ve çevresinde 30/10/2020 tarihinde, Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde, Van İli Tuşba İlçesi ve çevresinde 15/12/2020 tarihinde, Elazığ İli Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Maden Merkez, Palu, Sivrice İlçeleri ve çevresinde 27/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde,” şeklinde değiştirilmiştir.

Mehmet Bekaroğlu	İlhami Özcan Aygun	Cavit Arı
İstanbul	Tekirdağ	Antalya
Kamil Okyay Sındır	Mustafa Sezgin Tanriku	Alpay Antmen
İzmir	İstanbul	Mersin
Mehmet Akif Hamzaçebi	Abdüllatif Şener	
İstanbul	Konya	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Abdüllatif Şener.

Buyurun Sayın Şener. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 5’inci maddesi afetten zarar gören vatandaşlarımıza yardımcı düzenleyen 7269 sayılı Kanun’un geçici 26’ncı maddesine ilaveler yapmaktadır. Bu ilaveler tatad usulüyle belirlenmiştir yani tek tek sayılmıştır; hangi ildeki, hangi ilçedeki, depreme maruz kalan vatandaşlarımızın yardımından yararlanacağı bu maddeyle belirlenmiştir. Tatad edilen il ve ilçelerde 2020 yılında meydana gelen depremlere yıkık, ağır ve orta hasarlı binalar kanunundaki devlet destekleri kapsamına alınmaktadır. Bu desteklerin özünde ise binaların yapılması veya vatandaşlarımıza kredi verilmesi vardır.

Burada iki farklı sorun var; bu sorunlardan birincisi, yardımın yapılacağı il ve ilçelerin tek tek sıralanmasıdır. Biraz önce Başkanlık Divanı kanun teklifindeki bu 5’inci maddeyi okudular, uzun uzun 1 sayfayı aşkın yer isimleri belirlediler. Hâlbuki bu, kanun yapma tekniğinde büyük bir zaafi ve rastgele çalışmayı yansıtmaktadır. Madem artık Hükümetin tasarı gönderme hakkı yoktur, kanun teklifleri milletvekilleri tarafından yapılmaktadır, o hâlde yasalamanın ve kanun hazırlamanın düzgün bir şekilde yapılması gerekir; rastgele ifadelerle, cümlelerle gerçekleştirilmemesi gerekmektedir. Mutlak surette doğru, kapsamlı ve maksadı ifade edecek cümlelerin yer alması lazım. Maalesef bu torba yasaların ve maddelerinin özenle yazılmamış olduğunu görmekten dolayı da büyük üzüntü duyduğumu ifade etmek isterim.

İkincisi ise, kanundaki ana maddeye göre bu maddede bir değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik, afet bölgesi kabul edilen yerlere yardımın yapılacağını ifade etmektedir. Hâlbuki “afet bölgesi kabul edilen yerler” ifadesi ana kanunda, 2’nci maddede özel olarak nasıl afet bölgesi ilan edileceği belirtilerek tanımlanmaktadır. Cumhurbaşkanı tarafından afet bölgesinin ilan edilmesi gerekmektedir. Hâlbuki burada tatad edilen, sayılan ilçe ve illerin bir kısmında bu kanun burada görüşülürken hâlen şu an itibarıyla Cumhurbaşkanlığı tarafından afet bölgesi ilan edilmemiştir; örneğin, İzmir gibi. Dolayısıyla birbiriyle uyumsuz ifadelerin yer alması da sağlıklı değildir, doğru değildir. Bu yardımları hiçbir iktidar kendi cebinden, kesesinden yapmıyor. Vatandaşların devlete karşı yükümlülükleri vardır ve devletten

elde etmeleri gereken haklar vardır. Vatandaşlar harcama yaparken, gelir elde ederken, -servetleri üzerinden- kamu hizmetlerinden yararlanırken yeri geliyor cebindeki son kuruşu devlete veriyorlar, teslim ediyorlar; yeri geliyor, aynı olarak, bedensel olarak, hayatlarını ortaya koyarak askerlik görevi yapıyorlar. Buna karşılık elbette devletten ve devletin kaynaklarını kullanan iktidarlardan hak talep etme, sorunlarını çözme hakları vardır.

Bakın, 2021 bütçesine bakıyoruz, 1 trilyon 100 milyar liralık bir bütçe geliri vardır. Sosyal Güvenlik Kurumunun gelirlerine bakıyoruz, 600 milyarlık bir miktar vardır. Yerel yönetimler ve diğer kamu kuruluşlarının vatandaştan aldığı paralara, gelirlerine bakıyoruz, onları da ilave ettiğimizde, kamu kurumlarının vatandaştan yıllık topladığı paranın miktarı 2 trilyon lira civarındadır. Peki, millî gelir ne kadar yani bu ülkede yaşayan bütün vatandaşların yıllık geliri ne kadar? O da 5 trilyon lira.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Yani vatandaşlar yıllık gelirlerinin yüzde 40'ını kamu kurumlarına “vergi” diye ödüyorlarsa, elbette bunun karşılığı olarak da sorunlarının çözülmesini ve sıkıntılarının giderilmesini isteme hakkına sahiptirler ve bu konuda elbette iktidarın özen göstermesi lazım, sorunları düzgün çözmesi lazım ama burada görüyoruz ki daha -yasa yapma bu Parlatentonun görevi- Parlamento bile, ilgili milletvekilleri bile görevlerini yerine düzgün getirmiyorlar, düzgün bir maddeyle Meclisin huzuruna çıkmıyorlar. Bu, vatandaşa karşı yükümlülüğü yerine getirmemek demektir, sorunlarını iyi dinlememek demektir, sorunlarına kulak vermemek demektir. Bu alışkanlıklarda, Meclisin bundan sonraki yasa tekliflerinde -özellikle iktidar milletvekillerine söylüyorum çünkü teklifleri onlar veriyor- daha dikkatli olmalarını tavsiye ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan “gelmek üzere” ibaresinin “gelecek şekilde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Celadet Gaydalı

Murat Sarısaç

Abdullah Koç

Bitlis

Van

Ağrı

Garo Paylan

Ali Kenanoğlu

Muazzez Orhan Işık

Diyarbakır

İstanbul

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurunuz Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; yasama tekniğini ve etiğini ihlal eden, yasama faaliyetini yamalı bohçaya çeviren bu torba yasanın depremle ilgili 5'inci maddesi üzerine söz aldım.

Gerekli tedbirler alınmadığı için yaşanan depremlerde hayatını kaybeden yurttaşlarımızı anarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bir deprem kuşağında olan ülkemizin, yaşanan bunca can kaybına rağmen hâlâ depremlere hazır olduğunu söyleyemeyiz. Deprem öncesinde, deprem sırasında ve sonrasında yapılması planlanıp uygulanması gereken yüzlerce konu için henüz gerekli yapılanmalar kurulmuş değildir. Deprem gibi kapsamlı bir konunun bütünlükle ele alınması gerekirken bu şekilde torba kanunlarla ele alınması tam bir ciddiyetsizliktir.

Yüzde 98'i aktif ve farklı deprem kuşakları üzerinde yer alan bir deprem ülkesi olarak Türkiye’de, depreme ilişkin riskler çok yüksektir. “İmar barışı” adı altında yapılan düzenlemeler deprem riskini artıran bir uygulama olmuş ve imar planları kâğıt üzerinde kalan metinlere dönüşmüştür. Parasını veren ruhsatını almış ama deprem için bir denetim yapılmamıştır. Ülke genelinde binaların tasarımı, malzeme seçimi ve kullanımı deprem açısından birçok riski oluşturmaktadır.

İstanbul her sarsıldığında yeniden hatırlanan toplanma alanları sorunu sadece İstanbul’a özgü bir sorun da değildir. Deprem bölgelerinde olan tüm kentlerde deprem toplanma ve barınma alanı geciktirilmeden yapılmalıdır.

Depremzedelere TOKİ müşterisi gibi yaklaşmakta ve bu konutlar maliyetinin çok üzerinde fiyata satılmaktadır. 2011 Van depreminin birçok mağduru hâlâ evsizdir. Yıllarca sağlıklı koşullarda konteynerlerde yaşamak zorunda kalan ve göç etmek zorunda kalan insanlar var. Üstelik “toplu konut” adı altında borçlandırılan insanların çoğu taksitlerini ödeyemediği için bu evlerde yaşayamamaktadır. Van’da ve birçok yerde TOKİ konutlarının altyapı eksiklikleri, sosyal ve kültürel doku gözetilmeyerek yapılması da yeni sorunlar yaratmaktadır.

Değerli milletvekilleri, depreme hazırlık konusu can meselesidir. Halkın yaşamını doğrudan ilgilendiren bu konu ciddiyetle ele alınmalıdır. Hepimizin hafızasında bir travmaya dönüşen 99 Marmara depreminde binlerce kişinin yaşamını yitirdiğini unutuyoruz maalesef. Sadece yaşamını yitirenleri değil, depremin ağır yaralı ve ömür boyu engelli kalanları nasıl etkilediğini anlatmaya kelimeler yetmez.

“Deprem dayanışma vergileri” olarak adlandırılan vergiler, “özel iletişim vergisi” ve “özel işlem vergisi” adı altında toplanan ek vergiler 1999 yılından bu yana halktan tahsil edilmektedir. Halktan yüklü vergi alınmasına rağmen her depremde, her felakette yine halktan bağış isteyen bir devlete güvenilemez. İnsanların yaşamını doğrudan etkileyen depremler için milyonlardan toplanan vergilerin ne kadar olduğu, nereye harcandığı kamuoyuna bir an önce açıklanmalıdır. Deprem vergilerinin depreme ilişkin yatırımlarda ve deprem sonrası dayanışmalarda kullanılmaması bu alandaki kurumlara karşı bir güvensizliğe yol açmaktadır. İnsanların Kızılaya, AFAD’a ve diğer yardım kuruluşlarına güvenmesi için bu kurumların iktidarın arka bahçesi gibi değil, sorumluluğunu yerine getirerek ayırım yapmadan çalışma yürütmesi gerekmektedir.

Başka bir sorun da depremde çok önemli rolü olan yerel yönetimlerin depremle mücadelede yok sayılmasıdır. İktidarınız süresince AKP’li olmayan belediyeler deprem sonrası sürece dâhil edilmemiş, hatta engellenmişlerdir. Afetleri bile siyasi ranta dönüştürdünüz. Şöyle ki Başkale depreminde Van kayyumu ve kayyumlardan sorumlu İçişleri Bakanının yaklaşımı yüzünden Başkaleli depremzedeler aylarca hatta yıllarca açıkta ve evsiz bırakıldılar. Mağduriyetlerini dile getiren depremzedeler AKP Van Vekili tarafından yardım verilmemekle tehdit edildiler. STK’lerin, partimizin, o dönemde kayyum gasbı altında olmayan belediyelerimizin dayanışma çalışmaları da hukuksuzca engellendi. 2020 yılında Van’da yaşanan deprem sonrası yapılacak konutlar, çevre düzeni ve altyapı çalışmaları hâlâ tamamlanmış değildir. İki buçuk yıl geçmesine rağmen, en az 8-10 nüfuslu aileler hâlen 4 kişilik konteynerlerde yaşamak zorunda kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Maliyetinin çok üzerinde fiyata satılan konutlarla zaten depremde her şeyini kaybetmiş olan insanlar bir kez daha mağdur edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, depreme dair bir Meclis araştırma komisyonu çalışması yaptık. Bu komisyonun tespitlerinin yasama ve uygulamaya yansımalarının ne olacağını da hep beraber göreceğiz. Umuyorum ki bu rapor da birçok araştırma komisyonu raporu gibi Meclisin tozlu arşivlerinde kalmaz.

Sözlerimi bitirirken şunu tekrar söylemek istiyorum: Son yaşadığımız depremlerde de gördük ki ülke olarak depreme hâlâ hazır değiliz. Deprem değil, rantınız ve tedbirsizliğiniz öldürüyor. Deprem vergilerini yandaşlarınıza değil, deprem tedbirlerine ve depremedelere harcayın diyor, tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'nıncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri ayrıntılı sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergenin özetini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına (x)

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'nıncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 6- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 5- Döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan memurlar ve sözleşmeli personel ile açıktan vekil olarak atanarlara mesai içi veya mesai dışı ayırımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlık tarafından belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bakanlık merkez teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (laboratuvarlar hariç) ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapanlar dışındaki personele, döner sermaye gelirlerinden, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkra uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dışı tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve dışı tabipleri ile uzman eczacılarda yüzde 500'ünü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350'sini, idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, hastane müdürü ve

(x) Önergenin tam metni tutanağa eklidir.

eczacılar da yüzde 250'sini, başhemsirelerde yüzde 200'ünü, diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. Sağlık Bakanlığı tarafından, Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, yüzde 800 ve yüzde 700 oranları beş kat artırılarak uygulanır. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yenidoğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50'sini, tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde, aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaliye yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 9'uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz. Bu madde gereğince yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Yasin Öztürk

Adana

Aksaray

Denizli

Aylin Cesur

Fahrettin Yokuş

Arslan Kabukcuoğlu

Isparta

Konya

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bayramlarda “kader kısmet” vardı eskiden, bilenler bilir. Böyle çizersiniz veya torbadan çekersiniz, içinden bir hediye kazanırsınız, bayram hediyesi olur size. Bu bayram hediye filan yok; yoksulluk var, işsizlik var bol bol; torbadan da çıka çıka OHAL çıktı. Nedir bu OHAL? Olağanüstü hâl, olağan durumu bozan, devletin ve milletin geleceğine tehdit oluşturan durumlarda olağan hâle dönebilmek için hukukun askıya alındığı hâl. Bu askıya alışlar, insan haklarının ihlal edilebilmesinin önünü açabiliyor yani keyfisi olmuyor bu OHAL'in. Bizde bu yetki, diğer çağdaş ülkelere göre çok geniş tanımlanmış. Tehlike şu: Elinde gücü tutmak isteyen, bunu kendi siyasi ve ekonomik menfaatleri için kullanabiliyor. Ha bire bizim itiraz etmemiz de bundan; gecenin bu saatinde gelmişiz, birlikte itiraz ediyoruz. Bunu buradan milletimize duyuruyorum: Demokrasi bugün tehlikede olan, hepinizin dikkatine.

Geçen sene bu zamanlar barolara el atmıştınız. “Hukuk olmazsa ne demokrasi ne ekonomi olur ne güven iklimi olur, düze çıkamaz hiçbiri.” demiştik, hukuku çiğneye çiğneye geçirdiniz yasayı. Aslında çiğnediğiniz, kendi evlatlarınızın da geleceğiydi. “Beş nesillik güvende bizim evlatlar.” diyorsanız eğer, hiç öyle sulandırmayın işi, biz iktidara gelince hepsini alıp bu millete geri vereceğiz inşallah.

Bu tip uygulamaları alışkanlık hâline getirmiş yönetimlere “güvenlik devleti” deniyor. Güvenlik devletinin iddiası da şu: “Bana yetki verin, insan hakları ihlalleri, hak ve özgürlüklerin kısıtlanması, kötü ekonomi -hiç sorun değil- en önemlisi güvenlik ve bunu ben sağlayacağım.” diyor. Ancak tezada bakın ki güvenlik devleti güvenliği sağlayamaz, her zaman güvenlik zafiyeti ortaya çıkıyor çünkü sağla baskıcı politikaları sürdüremez ve zeminini kaybeder. Türkiye yirmi senedir görebileceği en güvenlikçi politikaları yaşadı ama gelin, görün ki hendek olaylarından her gün patlayan bombalara,

FETÖ'nün hain kalkışmasından YPG'yle mücadeleye bütün bu güvenlik açıkları son yirmi yılda yaşandı. Esasen, kendi söktüğünü dikmeye çalışan bir terzi var sanki ortada. Terzinin yalnız kumaşa, iğneye, ipliğe ihtiyacı var. OHAL Anayasa'da düzenlenmiş. Bu madde yürürlüğe girdiği zaman Avrupa Konseyine bildirimde bulunma zorunluluğunun var. Örtülü yasa yoluyla OHAL'i sürdürme hâlinde çıkacak kısıtlamalar için Avrupa Konseyine terzi bildirmemiş. OHAL ilan edildiği 20 Temmuz 2016'da amaç, FETÖ'nün hain silahlı kalkışmasının ardından devlete sızmış FETÖ'cileri tespit etmek idiye beş yıl oldu, OHAL, yetkileri beş yıldır uzatıldı, FETÖ'yle mücadele neden bitirilmedi? Aklımız bize bunu soruyor değerli arkadaşlar. "Kandırıldık." dediniz de sizin iltisakınız, irtibatınız yok idiye o dönemki atamalara bakın, tek tek eleseydiniz doğru bir süzgeç kullanarak hepsini. 17-25 Aralıktan önce nasıl oldu da her yerde kadrolaştılar bu kadar; yargıya, orduya bu denli nasıl sızdılar ve mesela, uzun bir dönem Yüksek Askerî Şûra'da neden hiç dokunulmadı kimseye, hiçbir tanesi tespit edilmedi?

Şimdi, bu alçak darbe bu ülkeye ve bu millete yapılmaya çalışıldı. Yapanlar bu işe kalkışma gücünü nereden ve nasıl buldular; nasıl ve ne şekilde yatay ve dikey devlete sızdılar? Biz dedik ki gelin, bunu araştıralım. İlk önergeyi biz verdik İYİ Parti olarak 18 Temmuz 2018'de ve ondan sonra 39 tane önerge verildi, hepsini reddettiniz. Neden reddettiniz? Siyaset bilimi, sizden sonra artık bizim rejimimizi otoriter, rekabetçi bir rejim olarak tanımlıyor. Nedir bu? Kamu kaynaklarını ve idari yetkileri mensubu olduğu partinin iktidarda kalması için kullanan ve muhalefeti bu araçlarla güçsüz kılmaya çalışan bir rejim. Belediye kaynaklarıyla mitingler, 4-5 maaşlı kadrolar, TRT ve RTÜK gibi organları propaganda aracı olarak kullanmak ve bunun gibileri. Bu şartlarda OHAL ne biliyor musunuz? Kendi siyasi menfaatleri için kullanacağı idari yetkileri artıran bir durum. Hukuksuzluk da bu sevdaya dâhil, rakipleri suçlamak da. Kurumlara, belediyelere, şirketlere atanan kayyumlar, mülkün temeli olan adaleti yakınca o mülklerin cazibesi, iktidar olmanın dayanılmaz hafifliği; e, hepsi birlikte kaymaklı kadayıf. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sesini çıkarana uzun gözaltı, hakkını arayana ceza, KHK'lerle bir kış lastiği düzenlemesi ve Boğaziçinde seçilmiş rektör atamaları gibi ve onların sonuçları.

Biz ha bire sorunca "Devletin televizyonunda ismi lazım olmayan o terör örgütünün eskitme paçavrasının işi neydi?" diye, "Osman Öcalan TRT'ye çıkmadı, TRT Kürdi'ye çıktı." falan demek zorunda kalan bir Grup Başkan Vekili. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ve 3 yanlış 1 doğruyu götürdü; kadınlarımız, gençlerimiz belki konuşmadılar ama içlerinde yün eğirdiler bunlar olurken güzel memleketimizde değdikçe adaletin haklı, haksız buz gibi kılıcı yürüklerine. Şimdi "Bir yıl daha uzatalım OHAL'i." dediniz ya -üçten bire indirmişsiniz, razıymışsınız- ne yalan söyleyeyim, hayalini kurduğumuz sandığın silüeti görününce bayramüstü sevinmedik desek de yalan olur yani.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Şimdi, siz besiyeri nedir bilir misiniz? Besiyeri, mikroorganizmaların gelişimini desteklemek amacıyla laboratuvarında hazırlanmış sıvı veya jel olan besleyiciye deniliyor. FETÖ'nün siyasi kanadını araştırmamış, PKK'lıyı 3 binden 60 bine çıkarmış ve aslında, hepsine besiyeri olmuş bir iktidara bu yetkiyi vermiyoruz biz, millet adına vermiyoruz bu yetkiyi. Siz getirdiğiniz çoğunluk anlayışıyla, demokrasideki yok ettiğiniz kuvvetler ayrılığıyla bu orta oyunundan bozma kurduğunuz düzende bu yasa teklifini geçerseniz de biliniz ki biz vermiyoruz yetkiyi millet adına. Siz sandık gelene kadar sürece bu düzende "mış" gibi alacaksınız yetkiyi bugün ve sandık gelecek, ampulleri kapatıp uyuyacağız ve o gece, sabah sabah pırl pırl bir güneşle uyanacağız hep birlikte, üşümüş yüreklerimiz ısınacak, buz tutmuş sizin vicdanlarınız bile belki eriyecek ve hep birlikte iyileşeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 6 - 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine "Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun" ibaresinden sonra gelmek üzere "tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile" ibaresi ve cümleye "yüzde 500'ünü," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350'sini," ibaresi ilave edilmiştir.

Mehmet Bekaroğlu	İlhami Özcan Aygün	Gamze Taşcier
İstanbul	Tekirdağ	Ankara
Cavit Arı	Kamil Okyay Sındır	Alpay Antmen
Antalya	İzmir	Mersin
Mustafa Sezgin Tanrıkulu	Mehmet Akif Hamzaçebi	
İstanbul	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Gamze Taşcier.

Buyurunuz Sayın Taşcier. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yıllardır her fırsatta dile getirdiğimiz, ifade ettiğimiz, her platformda mağduriyetlerini dile getirdiğimiz Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumundaki eczacıların nihayet muradına eriyor olması elbette ki bizler için sevindirici. Ancak yıllardır, yaklaşık beş yıldır sadece TİTCK'deki eczacılar değil, kamudaki eczacıların haksız ücret alımını ve yaşadıkları mağduriyeti dile getirdiğimizde her seferinde kulak tıkadınız, duymazdan geldiniz ama bugün bu haklarının veriliyor olması sevindirici. Ama yetersiz çünkü kamuda diğer kurumlarda çalışan eczacı meslektaşlarımızın sorunları devam ediyor.

Elbette ki eczacıların sorunları sadece bu değil hem bugün hem de şu anda üniversite okuyan ve geleceğin eczacılarının en önemli sorunlarından bir tanesi de her geçen gün mantar gibi artan eczacılık fakülteleri. 1960'tan 2000 yılına kadar sayısı 8 olan eczacılık fakültesi son on yılda 40 artarak bugün 57 civarındadır.

Fakülte açmadaki temel sorun, aslında yarın ne olacak diye düşünmeden yapılan bir eylem olması. Türkiye'nin sadece bugün değil yarın da eczacı ihtiyacı yok, bunu biz söylemiyoruz Sağlık Bakanlığının, Sağlıkta İnsan Kaynakları 2023 Vizyon Belgesi'ne göre 2023 yılında ihtiyacı olan eczacı sayısı 32 bin, iki yıl olmasına rağmen bugün sayı 41 bin civarında. Sadece geçtiğimiz yıl 3.893 eczacı mezun oldu ve yeni açılan eczacılık fakültelerini de hesap ederseniz mesleğimiz her geçen gün âdeta işsiz eczacıların ordusu olacağı bir yapı hâline dönüşüyor. Eline diploması verip "Ne yaparsan yap." anlayışı hâkim.

Kurumun yayınladığı eczane açılacak yer sayısı mezun olan eczacıların sayısının yarısı, yine 2020'de sadece 762 eczacı kamu tarafından istihdam edildi, bunu meslek odası, meslek birliği, Türk Eczacıları Birliği her seferinde uyarmasına rağmen bu uyarılarımızı yaptığımızın ertesi günü Resmî Gazete'de yeni bir eczacılık fakültesinin açıldığını görüyoruz.

Geçtiğimiz günlerde Düzce’de yine bir eczacılık fakültesi açıldı, ertesi gün Kadına Yönelik Şiddet Komisyonuna gelen YÖK Başkanına bu ihtiyacın olmadığını, neden böyle bir fakülte açıldığını sordüğümüzde kendisi hem rektörün hem de bazı milletvekillerinin ricasıyla bu fakülteyi açıldığını söyledi. Elbette ki ricayla, minnetle iş yapanların bir öngörüyle bir politika üretmesini de beklemek mümkün değil.

Eczacılıkla ilgili sorun sadece nicel değil nitel olarak da sıkıntı var. Âdeta bir tabela ve dört duvardan oluşan eczacılık fakültelerinin açıldığını, yeterli akademisyen eczacının olmadığı fakülteleri maalesef her geçen gün üzülmeye gözlemliyoruz. Birileri istedi diye bir mesleğin geleceğini yok sayamaz, değersizleştiremezsiniz. Eczacılar, yeni eczacılık fakültesi açılmamasını, kamuda daha fazla eczacının istihdam edilmesini, kamudaki alımların artırılmasını, nitelikli ve bilimsel fakültelerin açılmasını; özlük haklarının iyileştirilmesini ve kamudaki kurumlar arasındaki ücret farklılığının giderilmesini talep ediyor. Kısaca, ileriye öngören, akla ve mantığa uygun bir eczacılık ve sağlık politikası bekliyor sizden.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinde yer alan “gelmek üzere” ibaresinin “gelecek şekilde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sait Dede	Murat Sarısaç	Nuran İmir
Hakkâri	Van	Şırnak
Abdullah Koç	Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı
Ağrı	İstanbul	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurunuz Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan torba yasa teklifinin 6’ncı maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Rehabilitasyon Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun’un 5’inci maddesinde yeni bir düzenleme yapılmak istenmekte ancak ek gelirin bütün sağlık emekçilerini kapsayacak, adil ve eşitsizliği ortadan kaldıracak bir şekilde yapılması daha uygun ve daha hakkaniyetli olurdu.

Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın sağlık emekçileri açısından ortaya çıkardığı yıkıcı sorunlar kangrenleşmiş durumdadır. “Sağlıkta dönüşüm” adı altında yapılan şehir hastaneleri şehirlerin yaşam alanlarından çok uzaklara yapılmış, şehir merkezlerinde bulunan hastaneler kapanmıştır. Bu durum yurttaşları hem ekonomik hem de sosyal olarak büyük bir sıkıntıya sokmaktadır. Ayrıca denetimsiz, kontrolsüz özel hastanelerin bir kısmının tamamen ya da kısmen kapanması sonucu işsiz kalan sağlık emekçileri, ödenmeyen ücretler, uzun çalışma saatleri sağlık alanında giderek yaygınlaşan sorunlar hâline gelmiştir. Öncelikli olarak bir hekim olarak belirtmek isterim ki ebe ve hemşireler, psikologlar,

laborantlar, fizyoterapistler, teknisyenler başta olmak üzere tıbbi sekreterinden hasta bakıcısına kadar her sağlık emekçisinin sunduğu hizmet ve harcadığı emek çok değerli ve kutsaldır. Büyük bir özveriyle yürütülen bu hizmet, uygulanan yanlış sağlık politikaları sonucu sağlık hizmeti alanlar ile sağlık hizmetini verenleri çoğu zaman karşı karşıya getirmiştir. Bakın, pandemi gerekçe gösterilerek hekimlere istifa yasağı getirildi, istifanın yasaklanması demek zorla çalıştırma demektir, bunun başka bir anlamı yoktur. Zorla çalıştırmanın hangi dönemde ve hangi usule göre yapılabileceği anayasal kurullarla belirlenmiştir. Bu konuda, temel hak ve özgürlükler sınırlandığı için yasal bir düzenleme gerekirken Sağlık Bakanlığı yayımladığı genelgeyle istifa yasağını getirdi. İnsanların görev alması ve görevde kalması zorla çalıştırılarak değil; güvenli, sağlıklı, huzurlu çalışma ortamları yaratarak, bütün işlemlerinde bilim ve liyakati esas alarak mümkündür.

Aylardır sağlık hizmetlerinin çok ağır koşullarda sürdürüldüğünü, bu yükü artık taşımakta iyice zorlanan sağlık emekçilerinin bunun altında ezildiklerini defalarca bu kürsüden dile getirdik ama ne yazık ki bu konuda bir adım atılmadı ve sonuç olarak 1 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla uygulanan istifa yasağının kalkmasıyla beraber sağlık çalışanları istifa etmeye başladı. Bakın, sadece Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde bir günde 17 doktor istifa etti. 17 doktorun istifası sonucu şu an Yüksekova Devlet Hastanesinde sağlık hizmetleri gereği gibi verilemiyor. Tıbbi ekipman ve araç eksikliğinin had safhada olduğu Yüksekova'da son istifalarla beraber sağlık hizmetinde kalanların iş yükü artmış, hastane koridorları müdahale bekleyen hastalarla dolmuş, hastalar bir şekilde ortada kalmıştır. Genelde ilk müdahale yapıp hastalar çoğunlukla ya Van iline ya da Hakkâri Devlet Hastanesine sevk edilmektedir. İkinci tercih Hakkâri Devlet Hastanesi çünkü orada da sağlık envanteri ve teknik ekipman eksikliği bulunmaktadır. Özellikle kış aylarında bu sevkler bazen hava koşullarından dolayı yapılamıyor. Tam envantere sahip Van'daki hastanelere nakledilen hastaların 200–300 kilometrelik zorlu yolu katetmesi gerekmektedir. Kısa süre içerisinde müdahale ihtiyacı gerektiren hastalıklarda ciddi mağduriyetler yaşanmaktadır.

Yandaş medyada ambulans uçaklarla vızır vızır Avrupa'dan Türkiye'ye hasta nakilleri yapıldığı sürekli servis ediliyor. İş bir ara o kadar ileri boyutlarda algı operasyonlarına vardı ki AKP Genel Başkanı "Sağlık turizmiyle mevsimlik turizmdeki açığımızı kapayacağız." dedi ve devamında "Bütün bu hastanelerin hava ulaşımıyla entegre oluşu sağlık turizminde bir patlama meydana getirecek." dedi. Bunları söylerken Hakkâri'de hem kara hem hava ambulansı sıkıntısı yaşanıyor ve hâlen de yaşanıyor.

Hasta nakil durumu Sağlık Bakanlığının siyasi propaganda olarak lanse ettiğinin aksine bütün standartların dışındadır. Şemdinli'de, Çukurca'da, Derecik'te kalp krizi geçiren, acil müdahale ihtiyacı olan her yurttaş gerekli sağlık tesisi ve teçhizatları olmadığı için Van iline sevk edilmek zorunda kalıyor. Bu nakillerin kara yoluyla gerçekleşmesi zaten yurttaşları öldürmeye teşebbüstür, derhâl acil durumlar için hava ambulansları Hakkâri halkının hizmetine sunulmalıdır; en kısa zamanda ise Derecik, Şemdinli, Yüksekova, Çukurca ve Hakkâri Hastanelerine hem uzman doktorlar alınmalı hem de her türlü teçhizat sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Hakkâri'nin 2019 yılında ilçe yapılan bir beldesi var; Derecik ilçesi. İlçe yapıldı, tıpkı nasıl her yere üniversite kuruluyorsa bu ilçe de yapılırken hiçbir altyapısı yoktu ve 2015 yılında hastane yapılması için ihale açıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Dede.

SAİT DEDE (Devamla) – Normalde ihalenin beş yüz günde bitmesi gerekiyordu, hastanenin teslim edilmesi gerekiyordu, yalnız, altı yıldır bu ilçemizde hastane bulunmamaktadır. Derekliler anayasal hakları olan sağlık haklarından hâlâ yararlanamıyorlar. Sağlık, ne özelleştirilerek ne de şirket mantığıyla yönetilerek hizmet verecek bir kurum değildir ancak her yurttaşa müşteri, her sağlık emekçisine düşük ücret, yüksek performans sağlayan bir köle anlayışıyla yaklaşmak ancak kâr hırsından başka bir şey düşünmeyen bir patronluk anlayışıyla açıklanabilir. Bu anlayışınızla şirketlerinizi kendiniz yönetip, dilediğiniz gibi batırabilirsiniz ancak halkın olan, halk için kullanılacak, halka hizmet edecek, halka şeffaf şekilde hesap verecektir. Halkların Demokratik Partisi bunu sağlayacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.03

ALTINCI OTURUM**Açılma Saati: 02.04****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Enez KAPLAN (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 104’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

277 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Temmuz 2021 Cumartesi günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.05

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahasına ait sınırların Cumhurbaşkanı Kararı ile değiştirilmesine ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/47329)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.06.2021

Saygılarımla...

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

Uzmanlara göre nesli tükenme tehlikesinde olan Hatay dağ ceylanları, 2008 yılında yapılan çalışmalar sonucunda Türkiye Memeli Listesi'nde belgelenmesiyle birlikte varlığı tespit edilerek koruma altına alınan memeliler sınıfında, boynuzgiller familyasında gazella cinsinden bir tür olarak kayıtlara geçirilmiş ve küresel popülasyonlarının toplamda 3 bin civarında olduğu belirtilen dağ ceylanların popülasyonunun azalma eğiliminde olduğuna dikkat çekilmiştir. Türkiye'de varlığının tespit edildiği 2008 yılından bu yana koruma çalışmaları da başlatılan Hatay dağ ceylanları için 2013 yılında 13 hektarlık bir alanda Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu kurulmuştur. Yine Hatay-Kırıkhan'da 25 Aralık 2019 tarihinde 13.288 hektarlık alan tür için "Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası" ilan edilmiş, 2009 yılında yapılan ilk sayımlarda 150 civarında olduğu değerlendirilen Gazella gazella türü Hatay dağ ceylanlarının sayıları, 2012 yılında 235, 2018 yılı sonunda 750 ve günümüzde de 900 civarına ulaştığı kayda alınmıştır. Hatay Kırıkhan ilçesinde bulunan ve bölge halkı tarafından kutsal olarak kabul edilen Hatay dağ ceylanlarının varlığındaki artışın bölge ekotuzmi açısından önemine de vurgu yapılmaktadır. Ancak kutsal olarak kabul edilen ve nesli tehlike altında bir tür olarak kabul edilen Hatay dağ ceylanlarının yaşam alanı olan Hatay Kırıkhan'da 133 bin dönümlük "Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası"nın 8 bin dönümü 5 Haziran Dünya Çevre Gününden Resmi Gazetede yayımlanan 4706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile koruma alanı dışına çıkartılmıştır. Bu karar dağ ceylanlarının dünyada bireyi artan tek popülasyonu olan türünün nüfusunu tehlikeye sokmakta, koruma çalışmaları yapılırken

yürütülen bilimsel çalışmalar yok sayılarak, bir gecede alanın daraltılması bölge halkını ve uzmanları endişelendirmektedir.

Cumhurbaşkanlığı kararı ile bölgede şu anda faaliyet gösteren taş ocağının kullanımı için söz konusu alanın yaban hayatı geliştirme sahasının dışında bırakıldığı iddia edilmekte, yapılan araştırmalarda bu alanda dinamit patlatılarak taş çıkarılmaya devam edilmesinin nesli tehlike altında olan dağ ceylanlarını yok olma tehdidi ile karşı karşıya bırakacağı belirtilmektedir. Daha önce bölgede meydana gelen patlamalarda sahada ölmüş ceylanların görüldüğü, bölgenin sadece dağ ceylanları için değil, Hatay doğası için de önemli olduğuna yapılan çalışmalarda dikkat çekilmektedir. Ayrıca çizgili sırtlan, uzukulaklı çöl kirpisi, kayalık gerbili, saz kedisi, kuyruksüren, oklu kirpi ve buna benzer bin 141 tür canlı çeşide ev sahipliği yapan alanın yok olma tehdidi ile karşı karşıya kalacağı ifade edilmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Hatay Kırıkhan ilçesinde bulunan Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası 4706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile hangi gerekçe ve nedenle yapılmıştır? Taşocağı için çıkarıldığı iddiaları doğru mudur?
2. Yaban Hayatı Geliştirme Sahası üzerinde alınan bu daraltma kararının devamı gelecek midir?
3. Daha önce Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile koruma altına alan Yaban Hayatı Geliştirme Sahası için alınan bu karar dağ ceylanları ve diğer yabani türler için bir tehdit oluşturmuyor mu?
4. Daraltılma kararı alınırken uzmanlardan görüş alınmış mıdır?
5. Yaban Hayatını Geliştirme Sahası olarak ilan edilen söz konusu alanın nesli tükenme tehdidi altında olan dağ ceylanlarının ve diğer yabani canlı türlere ev sahipliği yaptığı olduğu gerçeği bilinmekte midir? Bu durum dağ ceylanları koruma çalışmalarını olumsuz olarak etkilemeyecek midir?
6. Koruma kararı alınırken dayanak olan bilimsel veriler, koruma alanı dışına çıkarılırken neden dikkate alınmamıştır?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

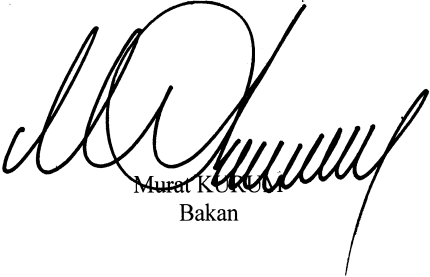
17 Temmuz 2021

Sayı :30824082-610 1327198
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat Koca
Bakan

EK:

- Liste
- Cevap Yazısı

**HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN SUZAN ŞAHİN'İN
TBMM 7/47329 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Uzmanlara göre nesli tükenme tehlikesinde olan Hatay dağ ceylanları, 2008 yılında yapılan çalışmalar sonucunda Türkiye Memeli Listesi'nde belgelenmesiyle birlikte varlığı tespit edilerek koruma altına alınan memeliler sınıfında, boynuzgiller familyasında gazella cinsinden bir tür olarak kayıtlara geçirilmiş ve küresel popülasyonlarının toplamda 3 bin civarında olduğu belirtilen dağ ceylanların popülasyonunun azalma eğiliminde olduğuna dikkat çekilmiştir. Türkiye'de varlığının tespit edildiği 2008 yılından bu yana koruma çalışmaları da başlatılan Hatay dağ ceylanları için 2013 yılında 13 hektarlık bir alanda Dağ Ceylanı Üretim İstasyonu kurulmuştur. Yine Hatay-Kırıkhan'da 25 Aralık 2019 tarihinde 13.288 hektarlık alan tür için "Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası" ilan edilmiş, 2009 yılında yapılan ilk sayımlarda 150 civarında olduğu değerlendirilen Gazella gazella türü Hatay dağ ceylanlarının sayıları, 2012 yılında 235, 2018 yılı sonunda 750 ve günümüzde de 900 civarına ulaştığı kayda alınmıştır. Hatay Kırıkhan ilçesinde bulunan ve bölge halkı tarafından kutsal olarak kabul edilen Hatay dağ ceylanlarının varlığındaki artışın bölge ekotrozmi açısından önemine de vurgu yapılmaktadır. Ancak kutsal olarak kabul edilen ve nesli tehlike altında bir tür olarak kabul edilen Hatay dağ ceylanlarının yaşam alanı olan Hatay Kırıkhan'da 133 bin dönümlük "Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası"nın 8 bin dönümü 5 Haziran Dünya Çevre Gününden Resmî Gazetede yayımlanan 4706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile koruma alanı dışına çıkarılmıştır. Bu karar dağ ceylanlarının dünyada bireyi artan tek popülasyonu olan türünün nüfusunu tehlikeye sokmakta, koruma çalışmaları yapılırken yürütülen bilimsel çalışmalar yok sayılarak, bir gecede alanın daraltılması bölge halkını ve uzmanları endişelendirmektedir.

Cumhurbaşkanlığı kararı ile bölgede şu anda faaliyet gösteren taş ocağının kullanımı için söz konusu alanın yaban hayatı geliştirme sahasının dışında bırakıldığı iddia edilmekte, yapılan araştırmalarda bu alanda dinamit patlatılarak taş çıkarılmaya devam edilmesinin nesli tehlike altında olan dağ ceylanlarını yok olma tehdidi ile karşı karşıya bırakacağı belirtilmektedir. Daha önce bölgede meydana gelen patlamalarda sahada ölmüş ceylanların görüldüğü, bölgenin sadece dağ ceylanları için değil, Hatay doğası için de önemli olduğuna yapılan çalışmalarda dikkat çekilmektedir. Ayrıca çizgili sırtlan, uzunkulaklı çöl kirpisi, kayalık gerbili, saz kedisi, kuyruksüren, oklu kirpi ve buna benzer bin 141 tür canlı çeşide ev sahipliği yapan alanın yok olma tehdidi ile karşı karşıya kalacağı ifade edilmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1-Hatay Kırıkhan ilçesinde bulunan Hatay Dağ Ceylanı Yaban Hayatı Geliştirme Sahası 4706 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile hangi gerekçe ve nedenle yapılmıştır? Taşocağı için çıkarıldığı iddiaları doğru mudur?

2-Yaban Hayatı Geliştirme Sahası üzerinde alınan bu daraltma kararının devamı gelecek midir?

3-Daha önce Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile koruma altına alan Yaban Hayatı Geliştirme Sahası için alınan bu karar dağ ceylanları ve diğer yabani türler için bir tehdit oluşturmuyor mu?

4-Daraltılma karar alınırken uzmanlardan görüş alınmış mıdır?

5-Yaban Hayatını Geliştirme Sahası olarak ilan edilen söz konusu alanın nesli tükenme tehdidi altında olan dağ ceylanlarının ve diğer yabani canlı türlere ev sahipliği yaptığı olduğu gerçeği bilinmekte midir? Bu durum dağ ceylanları koruma çalışmalarını olumsuz olarak etkilemeyecek midir?

6-Koruma karar alınırken dayanak olan bilimsel veriler, koruma alanı dışına çıkarılırken neden dikkate alınmamıştır?

CEVAP

Önergede belirtilen hususlara ilişkin Bakanlığımızca yürütülen bir çalışma bulunmamakta olup; söz konusu hususlara ilişkin bilgilerin Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TBMM'de düzenlenen sergilere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/47642)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Ecz. Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi Ana Bina'da ve Meclis yerleşkesi içinde sık sık sergiler açılmaktadır.

Bu bağlamda,

1. 27. Yasama Dönemi'nde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kaç adet sergi gösterilmiştir? Bu sergiler için dışarıdan katkı ve destek alınan sergi sayısı kaçtır? Dışarıdan katkı alınan sergilerin isimleri nelerdir?
2. 27. Yasama Dönemi'nde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde gerçekleştirilen sergiler için yapılan harcamalar ayrı ayrı belirtilmek üzere nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07- 846412

16.07.2021

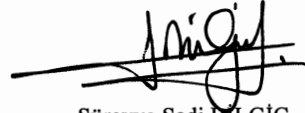
Konu : Soru Önergesi

Sayın Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

İlgi : 28.06.2021 tarihli ve 7/47642 esas numaralı yazılı soru önermeniz.

TBMM'de düzenlenen sergilere ilişkin ilgi önermenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama, denetim ve temsil görevlerinin yanında halkıyla bütünleşerek bilim, kültür ve sanat alanında geçmişten günümüze gerçekleştirilen birçok faaliyete katkıda bulunmuştur. Bu kapsamda 27. Yasama Döneminde birçok sergiye ev sahipliği yapmıştır. Özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100. Yıl Dönümü vesilesiyle kamu kurumlarından, belediyelerden, sivil toplum kuruluşlarından ve sanatçılardan yoğun bir şekilde sergi açma talepleri gelmiş ve gelmeye devam etmektedir.

Ancak dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan Covid-19 salgını sebebiyle bu taleplerin büyük çoğunluğu karşılanamamıştır. Açılan sergilerin ise salgınla mücadele sürecinin temel ilkeleri olan temizlik, maske ve mesafe kurallarına riayet edilerek mümkün olduğunca sınırlı sayıda katılımıyla gerçekleştirilmesine özen gösterilmiştir.

Sergilerin gerektirdiği hizmetler önemli ölçüde Kurum imkânlarıyla gerçekleştirilmiş; ancak zorunlu ihtiyaçların karşılanması amacıyla hizmet alımına da başvurulmuştur. Bu alımlar 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde, mevzuata uygun olarak yapılmıştır. Yapılan harcamalarda kamu kaynaklarının maksadına ve tasarruf tedbirlerine uygun olarak azami seviyede etkili, ekonomik ve verimli kullanımı hususu göz önünde bulundurulmuştur.

27. Yasama Döneminde;

- 15 Temmuz Millet Darbeye Dur Dedi Sergisi,
- 15 Temmuz Direnişinden Tuvale Yansıyanlar Sergisi,
- Savaşın Çocukları Sergisi,
- İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 70. Yılında Mülteci ve Göçmen Hakları Sergisi,
- Foto Muhabirlerinin Gözyle 15 Temmuz Hain Darbe Girişimi Sergisi,
- Kanlı 20 Ocak 1990 Olaylarının 30. Yıl Dönümü Sergisi,
- Hocalı Katliamının 28. Yıl Dönümü Fotoğraf ve Resim Sergisi,
- 15 Temmuz Şehitler Anıtı Duvar Sergisi,
- Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anıtkabir Tabloları Sergisi,
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Sanat Koleksiyonu "Füreyya Koral Sergisi",
- Hocalı Katliamının 29. Yıl Dönümü Fotoğraf ve Resim Sergisi,
- 100. Yılında İstiklal Marşı Sergisi,
- Mehmet Akif ERSOY Sergisi,
- Meclis Özel Kütahya Koleksiyonu "Sıtkı Nida Ölçar Sergisi",
- TBMM'nin Açılışının 100. Yılında Belgelerle TBMM Kütüphane ve Arşiv Sergisi,
- Savaş Suçları Fotoğraf Sergisi,
- Görsellerle 27 Mayıs 1960 Darbesi Sergisi,
- Macar Milli Meclisi Fotoğraf Sergisi,
- Kırgız Cumhuriyeti'nin Bağımsızlığının 30. Yıl Dönümü Resim Sergisi

olmak üzere toplam 19 sergi açılmıştır. Söz konusu sergiler kapsamında hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilen işlerin toplam maliyeti 686.723 TL'dir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

104'ÜNCÜ BİRLEŞİM
16 TEMMUZ 2021 CUMA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 255 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 31 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.04.2021 tarihli 71'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, TBMM İçtüzüğünün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2021'de tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.06.2021 tarihli 94'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 16,17,18 ve 19 Temmuz 2021 Cuma, Cumartesi, Pazar ve Pazartesi günleri saat 14:00'te toplanması ve bu birleşimlerinde denetim konularının görüşülmemekle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

16 Temmuz 2021 Cuma günü Birleşiminde 259 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

17 Temmuz 2021 Cumartesi günü Birleşiminde 172 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

18 Temmuz 2021 Pazar günü Birleşiminde 98 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

19 Temmuz 2021 Pazartesi günü Birleşiminde 203 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.07.2021 tarihli 102'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

104'ÜNCÜ BİRLEŞİM

16 TEMMUZ 2021 CUMA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

* * *

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 255) Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.04.2021) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

3.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

4.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

5.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

9.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

10.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

11.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

17.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'ın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

42.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

43.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

44.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

45.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

46.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı: 187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

63.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

64.- (S. Sayısı: 261) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) (X)

65.- (S. Sayısı: 264) 2020 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/6) (Dağıtma tarihi: 01.06.2021)

66.- (S. Sayısı: 270) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışlıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

67.- (S. Sayısı: 271) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol Arasında 2021 Yılında İstanbul'da Düzenlenecek 89. Genel Kurul Oturumu ve İcra Komitesi Toplantıları İçin İmtiyazlar ve Muafiyetlere İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

68.- (S. Sayısı: 272) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) (X)

69.- (S. Sayısı: 273) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.06.2021) (X)

TBMM Basımevi/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 277

**Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve 45 Milletvekilinin
Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3740) ile
Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• **2/3740 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Katılma Yazıları 5

- Genel Gerekçesi 6

- Madde Gerekçeleri 7

• **Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu** 12

• **Muhalefet Şerhleri** 20

• **Teklif Metni** 104

• **Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 104

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Orhan Yegin</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>	<i>İbrahim Aydemir</i>
Ankara	Gaziantep	Erzurum
<i>Abdullah Güler</i>	<i>Ahmet Aydın</i>	<i>İbrahim Halil Fırat</i>
İstanbul	Adıyaman	Adıyaman
<i>Muhammed Fatih Toprak</i>	<i>Yakup Taş</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Adıyaman	Adıyaman	Uşak
<i>Halil Etyemez</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>İsmail Kaya</i>
Konya	Kırıkkale	Osmaniye
<i>Fehmi Alpay Özalın</i>	<i>İsmail Tamer</i>	<i>Salih Cora</i>
İzmir	Kayseri	Trabzon
<i>İsmail Emrah Karayel</i>	<i>Burhan Çakır</i>	<i>İrfan Kartal</i>
Kayseri	Erzincan	Van
<i>Mehmet Cihat Sezal</i>	<i>Refik Özen</i>	<i>Arzu Aydın</i>
Kahramanmaraş	Bursa	Bolu
<i>Hülya Nergis</i>	<i>Yelda Erol Gökcan</i>	<i>Belgin Uygur</i>
Kayseri	Muğla	Balıkesir
<i>Mustafa Esgin</i>	<i>Radiye Sezer Katırcioğlu</i>	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>
Bursa	Kocaeli	Hatay
<i>Cihan Pektaş</i>	<i>Hüseyin Şanverdi</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Gümüşhane	Hatay	Aydın
<i>Osman Ören</i>	<i>Cengiz Demirkaya</i>	<i>Jülide İskenderoğlu</i>
Siirt	Mardin	Çanakkale
<i>Mustafa Demir</i>	<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>
İstanbul	Samsun	Osmaniye
<i>İmran Kılıç</i>	<i>Vildan Yılmaz Gürel</i>	<i>Adnan Günnar</i>
Kahramanmaraş	Bursa	Trabzon
<i>Yavuz Subaşı</i>	<i>Şamil Ayrım</i>	<i>Şirin Ünal</i>
Balıkesir	İstanbul	İstanbul
<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Süleyman Karaman</i>	<i>Recep Özel</i>
Antalya	Erzincan	Isparta
	<i>Abdulahat Arvas</i>	
	Van	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Ekrem Çelebi

Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 09.07.2021 tarihinde sunulan 2/3740 esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

12.07.2021

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3740 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

09.07.2021

Zehra Taşkesenlioğlu Ban

Erzurum

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

12.07.2021

Fatih Süleyman Denizolgun

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3740 esas nolu “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne imzayı koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

09.07.2021

Selim Gültekin

Niğde

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzayı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

Recep Uncuoğlu

Sakarya

HAVALE EDİLDİğİ KOMİSYONLAR (2/3740)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Hazırlanan Kanun Teklifiyle, kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçları ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen taleplerin karşılanması amacıyla çeşitli konularda kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda toplam 18 farklı kanun ve 2 kanun hükmünde kararnemede değişiklik yapılmaktadır. Kanun Teklifi ile;

- Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin, asgari ücretin altına düşmesi halinde aradaki farkın tazminat olarak ödenmesi,

- Diş protez laboratuvarlarında diş protez teknisyenleri ve diş protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere 31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında Sağlık ve Milli Eğitim Bakanlıkları arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olan kişilerin yardımcı personel olarak çalışabilmesi,

- Kambiyo mevzuatı uyarınca faaliyet gösterecek firmalara, faaliyet izni veya yetki belgesi verilmesi aşamasında, hem katılımcıların mali gücünün tespiti hem de piyasaya girişlerin kontrolü amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığına ücret alma yetkisi verilmesi,

- 2020 yılında meydana gelen depremlerde, binaları zarar gören vatandaşlarımız için Devletin konut kredisi açma ve bina yaptırmaya yükümlülükleri ile ilgili yapılacak iş ve işlemlerde olası mağduriyetlerin giderilerek hak kayıplarının söz konusu olmaması, afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması,

- Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda tabip ve eczacı olarak çalışanların başka kurumlara geçişini önlemek ve kurumsal hafızayı daim kılmak amacıyla bu personele döner sermayeden ek ödeme yapılması,

- Kooperatif yönetim kurullarında üniversiteler dahil her ortağın yönetime seçilme açısından eşit olması,

- Rekabet Kurulunun ve Rekabet Kurumunun tarafsızlığına yönelebilecek olası tereddütleri gidermek amacıyla Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurumun bazı personeline, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde yürüttükleri soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev yasağı getirilmesi,

- 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Türkiye İstatistik Kurumunun “özel bütçeli” kuruluş olarak teşkilatlandırılması sebebiyle ilgili mevzuatta teknik değişikliklerin yapılması,

- Terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacıyla Anayasal güvence altındaki temel hak ve özgürlükler korunarak soruşturma ve kovuşturmalar ile disiplin soruşturmaları bakımından ihtiyaç duyulan tedbirlerin düzenlendiği 7145 sayılı Kanundaki sürelerin uzatılması,

- Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik cezanın yürürlük tarihinin 1/1/2022 tarihine ertelenmesi,

- Gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında yüksek hizmetleri görülenler ile olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösteren gümrük muhafaza personelinin ödüllendirilebilmesi,

- Ayrıca, diğer bazı konulara ilişkin olarak ihtiyaç duyulan kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi, amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin belirlenmesinde esas alınan 11.500 gösterge rakamı (2016 yılından bu yana bu rakam 14.640 olarak uygulanırsa bile) nedeniyle güvenlik korucularına ödenen ücret asgari ücretin altında kalmaktadır. Madde ile güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücrete tamamlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, 31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanların dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilmesine imkan tanınmaktadır.

Madde 3- Kambiyo mevzuatı uyarınca farklı alanlarda düzenlemeler yapılmakta ve bu alanlarda faaliyet gösterecek firmalara faaliyet izni veya yetki belgesi verilebilmektedir. Bu alanlar düzenlenirken hem katılımcıların mali gücünün tespiti hem de piyasaya girişlerin belli bir şekilde kontrol altında tutulması gerekmektedir. Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığı kambiyo mevzuatında birçok özel sektör paydaşının yer alacağı bilgi sistemlerini de kullanıma sunabilmektedir. Bu sebeplerle madde ile bu alanlarda yapılacak başvuru, verilecek izin ve belgeler için yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret alma yetkisinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi öngörülmektedir.

Madde 4- Üretim süreçleri ve teknolojilerinde meydana gelen gelişim, endüstriyel gazlara olan ihtiyacı artırmıştır. Havanın bileşenleri olan oksijen, azot ve argon farklı endüstriyel sektörlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Madde ile endüstriyel sektörün gelişmesi için fabrikalarda kullanılan oksijen, azot ve argon ihtiyacını karşılayacak hava ayırıştırma tesislerinin ormanlık alanlarda kurulabilmesine izin verme yetkisi Tarım ve Orman Bakanlığına verilmektedir.

Madde 5- 2020 yılında meydana gelen depremlerde, binaları zarar gören vatandaşlarımız için Devletin konut kredisi açma ve bina yaptırma yükümlülükleri ile ilgili yapılacak iş ve işlemlerde olası mağduriyetlerin giderilerek hak kayıplarının söz konusu olmaması, afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve uygulama birliği sağlanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Madde 6- Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu personelinin başka kurumlara geçişini önlemek ve kurumsal hafızayı daim kılmak amacıyla Kurumda tabip ve eczacı olarak çalışanlara döner sermayeden ek ödeme yapılması öngörülmektedir.

Madde 7- Sağlık Bakanlığının, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmasına imkân veren 209 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesindeki süre 26 Mart 2020 tarihinde sona ermiştir. Belirli hal ve şartlarda sağlık hizmetlerinin, götürü bedel üzerinden sunulabilmesi daha pratik ve uygun olduğundan madde ile buna ilişkin daimi düzenleme yapılmaktadır.

Madde 8- Üniversitelerin, ortaklığının bulunduğu kooperatiflerin yönetim kurullarında etkinlik sağlayabilmelerine yönelik olarak düzenlenen 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 4 üncü maddesi, 2014 yılında 6525 sayılı Kanunla eklenmiştir. Ancak, maddenin yürürlüğe girdiğinden bu yana anasözleşme değişikliği yalnızca bir üniversite tarafından talep edilmiş olup, maddeden beklenen amaç bugüne kadar hasıl olmamıştır. Bu minvalde söz konusu maddenin yürürlükten kaldırılması suretiyle, kooperatiflerde üniversitelere yönelik bu özel uygulamadan vazgeçilerek üniversiteler dahil her ortağın yönetime seçilme açısından eşit olması amaçlanmaktadır. Bu sebeplerle madde ile 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 4 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 9- Teklif ile, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 4 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörüldüğünden, söz konusu ek maddenin uygulamasını belirlemek üzere düzenlenen geçici maddenin de yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile Banka Meclisi üyeliği ile birleşen görevler arasında Devlet üniversitelerindeki öğretim üyeliği de eklenmektedir. Bu suretle, öğretim üyelerinin akademik birikimlerinden ve bakış açılarından Bankanın en üst karar organında yararlanılmasına imkân amaçlanmaktadır. Ayrıca Banka Meclisi üyeliğine seçilen öğretim üyelerine yalnızca Meclis üyeleri için öngörülen aylık ve tazminatların ödenmesi, ayrıca üniversitelerindeki öğretim üyeliği kadrolarına bağlı herhangi bir ödeme yapılmaması öngörülmektedir.

Madde 11- Gerek 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinde gerekse 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinde yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri ve benzeri yerlerin bedelsiz terkin edileceğine dair hususlar benzerlik gösterse de mahiyet itibarıyla farklı uygulamalardır. 3194 sayılı Kanun kapsamında yapılan imar planları ile getirilen kullanım kararları sonucunda oluşan değer artışı karşılığında kesilen düzenleme ortaklık payları, uygulamaya giren her bir parselden eşit olarak kesilmektedir. Bu uygulamayla imar planında umumi hizmetlere ayrılan yerler kamuya bedelsiz kazandırılırken; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun yaşam kalitesi yüksek yaşam alanları oluşturulmaktadır. 2981 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında yapılan kesinti ise sadece zaruri ihtiyaçlar için fiili olarak zeminde bırakılan yol, park ve

benzeri alanların kamuya terk edilmesidir. Madde ile 3194 sayılı Kanunun amacına uygun olarak sağlıklı yerleşim alanları oluşturabilmek amacıyla bu alanlarda yapılacak imar planlarının uygulanmasında 2981 sayılı Kanun kapsamında yapılan söz konusu kesintiyi %45'e tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılması hükme bağlanmaktadır.

Madde 12- Terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesi amacıyla gözaltı sürelerinin, bazı suçlarla ilgili olarak yeniden düzenlenmesine ve ek gözaltı süreleri getirilmesine ilişkin hükümlerin uygulaması 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl uzatılmaktadır.

Madde 13- Madde ile Rekabet Kurulunun ve Rekabet Kurumunun tarafsızlığına yönelebilecek olası tereddütleri gidermek, soruşturma esnasında teşebbüslerden elde edilen rekabete hassas bilgilerin aynı sektörde faaliyet gösteren rakiplerin lehine ve aleyhine kullanılmasını engellemek amacıyla Kurul Başkan ve üyelerinin; üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde 4054 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev almaları ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil etmeleri yasaklanmaktadır. Benzer şekilde, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde 4054 sayılı Kanunun 43 üncü maddesi uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanının ve ilgili başkan yardımcısının, Kurumdan ayrılmalarından itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev almaları ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri 4054 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil etmeleri de yasaklanmaktadır.

Madde 14- 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile; yükümlülerin, ticaret politikası önlemlerinden kaçınmak için kendi beyanlarıyla eşyanın gümrük kıymetini artırmalarını müteakiben ödenmiş veya tahakkuk ettirilmiş vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması önlenerek, Dünya piyasa fiyatlarından daha düşük fiyatlardan ithal edilen eşyaların gözetim uygulaması kapsamında izlenmesi ve ticaret politikası önlemlerinin etkisizleştirilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 15- Türkiye İstatistik Kurumu 30/6/2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle özel bütçeli bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. Madde ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde bu doğrultuda gerekli değişikliğin yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 16- Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinde düzenlenen erişilebilirliğin sağlanabilmesi için yapılacak yükümlülüklerin Covid-19 salgını sebebiyle yerine getirilememesi nedeniyle, ilk kez denetlenerek eksikliği olduğu tespit edilenler ile daha önce süre verilenlere, yükümlülüklerinin maliyet ve niteliğine göre ilave süre verilebilmesine imkan tanınması amaçlanmaktadır.

Madde 17- 25/3/2020 tarihli ve 7226 sayılı Kanunla 5941 sayılı Çek Kanununa eklenen geçici 5 inci madde uyarınca, 24/3/2020 tarihine kadar işlenen karşılıksız çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulmuş, hükümlünün (borçlu) tahliye tarihinden itibaren en geç üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorunda olduğu belirtilmiştir. Kalan kısmının üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödenmesi durumunda mahkemece ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verileceği düzenlenmiştir. 18/6/2020 tarihli ve 7247 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, maddenin birinci fıkrasında yer alan ödemeye ilişkin üç aylık süre, bir yıla çıkarılmıştır. Covid-19 salgın hastalığının etkisinin halen devam etmesi ve düzenlemede yer alan bir yıllık ödeme süresinin dolması nedeniyle borçlulara yeni bir ödeme imkânı vermek amacıyla düzenleme yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Maddeyle, önceki hükümde yer alan 24/3/2020 tarihi, 30/4/2021 olarak değiştirilmek suretiyle düzenlemeden yararlanacakların kapsamı genişletilirken, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini ödemek için öngörülen süre 30/6/2022 tarihine kadar uzatılmaktadır. Böylelikle, borçluların bu süre içinde ekonomik faaliyetlerini gerçekleştirerek ödeme imkânına ulaşması ve alacaklıların da alacaklarını tahsil etme imkânına kavuşmaları amaçlanmaktadır. Maddenin değişiklikten önceki hükümlerinden faydalanmış olan hükümlülerin cezasının infazı, ödeme sürecinin geldiği aşama dikkate alınmaksızın yeni düzenlemeye göre yapılacaktır. Ayrıca, maddenin ilk halinden faydalanamayan veya faydalanmış olup da taksitlerini aksatan hükümlülere yeni bir fırsat tanınmaktadır. Bu fıkra uygulamasında çek bedelinin ödenmeyen kısmının belirlenmesinde ister haricen ödeme yapılmış olsun, ister icra dosyasına ödeme yapılmış olsun, isterse bu fıkranın uygulanması suretiyle daha önce herhangi bir ödeme yapılmış olsun, yapılan bu ödemelerin hepsi dikkate alınacak ve ödenen bu miktarlar düşüldükten sonra kalan miktar üzerinden onda birin hesabı yapılacak ve buna göre taksit miktarları belirlenecektir.

Ayrıca bu fıkra hükümlerinin, henüz yargılamasına başlanmamış veya yargılaması devam eden, başka bir ifadeyle henüz infaz aşamasına geçilmemiş suçlar bakımından, bu fıkrada belirtilen şartlara ve sürelerle uyulmak koşuluyla uygulanabilmesine imkân tanınmaktadır. Buna göre, 30/4/2021 tarihine kadar işlenmiş ve henüz infaz aşamasına geçilmemiş suçlarda borçlunun, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini 30/6/2022 tarihine kadar ve kalan kısmını ise 30/6/2022 tarihinden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda, mahkûmiyet kararı daha sonra verilmiş veya kesinleşmiş olsa bile taksitlerin geldiği aşama dikkate alınarak mahkemece infazın durdurulmasına veya ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmasına karar verilecektir. Düzenleme, kovuşturma evresinin ilerlemesine ilişkin herhangi bir etki doğurmayacak olup, yargılamaya devam edilerek hüküm kurulacaktır. Düzenlemeden faydalanmak isteyenlerin, ceza yargılamasının sonuçlanmasını beklemeden, birinci fıkrada belirtilen koşullara uygun olarak süresinde, kendiliğinden ödemelerini yapması gerekmektedir. Bu husus infaz aşamasında dikkate alınarak hükümlünün bu düzenlemeden faydalanıp faydalanamayacağına karar verilecektir.

Belirtmek gerekir ki, hükümlünün herhangi bir tebligat beklemeden birinci fıkrada belirtilen sürelerle kendiliğinden uyması ve ödemelerini yapması gerekmektedir. Aksi takdirde bu düzenlemeden faydalanamayacak ve cezası infaz edilecektir.

Son olarak, maddede yer alan düzenlemelerin, infaz rejimine ilişkin olduğu ve Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında derhal uygulanacak hüküm mahiyetinde bulunduğu da dikkate alınmalıdır.

Madde 18- Madde ile Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik getirilen cezanın yürürlük tarihinin 1/1/2022 tarihine ertelenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 19- 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına ilişkin hükmün, 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl daha uygulanması amaçlanmaktadır. Ayrıca bu üç yıllık süre zarfında, terör suçları bakımından yürütülen soruşturma veya kovuşturmalarda kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, kayyımlık görevinin Fon tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Madde 20- 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantıları, 31/7/2020 tarihine kadar ertelenmiş ve ilgili bakanlıklara üçer aylık sürelerle üç defaya kadar bu sürenin uzatılabilmesi

yetkisi verilmiştir. Bu kapsamda kooperatif genel kurul toplantıları Ticaret Bakanlığınca önce 31/10/2020, akabinde 31/1/2021 ve son olarak da 30/4/2021 tarihleri sonrasına ertelenmiştir. Bakanlıkça yapılan ertelemeyle Kanunda tanınan erteleme yetkisi sona ermiş olup mevcut durumda kooperatiflerin 31/7/2021 tarihine kadar genel kurullarını gerçekleştirmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, salgın koşulları dikkate alınarak belirlenen kapanma döneminde kooperatif genel kurulları da dahil olmak üzere geniş katılımı toplantıların gerçekleştirilmesi ileri tarihlere ertelenmiş ve kooperatiflerin 15/6/2021 tarihine kadar genel kurul yapması mümkün olmamıştır. Bu tarihten sonra 31/7/2021 tarihine kadar olan 45 günlük sürede binlerce kooperatifin genel kurulunun gerçekleştirilmesi hem uygulayıcı Bakanlık hem de kooperatifler açısından çeşitli zorlukları beraberinde getirecektir. Geriye kalan kısa sürede ifa edilmesi gereken bu yasal zorunluluk, başta esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri olmak üzere ortak sayısı yüzlerle ifade edilen birçok kooperatifin erteleme talebi iletilmesine neden olmuştur. Bu kapsamda öngörülen değişikliklerle, Covid-19 ile mücadele kapsamında kooperatif ortakları bakımından riskin en aza indirilmesi ve yasal zorunluluktan kaynaklanabilecek olası problemlerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede kooperatiflere, genel kurullarını 31/10/2021 tarihine kadar yapabilme imkânı getirilmektedir.

Madde 21- Türkiye İstatistik Kurumu 30/6/2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. Madde ile, Kurum personelinin mali haklarının mevcut haliyle devamının sağlanması için 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinde gerekli değişiklik yapılmaktadır.

Madde 22- Terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresi ihtiyaca binaen 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl uzatılmaktadır.

Madde 23- Ticaret Bakanlığı bünyesinde başta hudut kapıları olmak üzere ülke genelinde kaçakçılıkla mücadele görevi yürüten ve gümrüklü sahalarda kamu düzeninin sağlanmasından sorumlu olan gümrük muhafaza personeli, silahlı ve üniformalı olarak yedi gün yirmi dört saat nöbet esasına göre hizmet vermektedir. Ülkemizin güvenliği, ekonomik çıkarları, çevre ve toplum sağlığı ile doğal ve kültürel mirasın korunması kapsamında uyuşturucu, silah, tarihi eser, akaryakıt, tütün ve alkol ürünleri dahil her türlü kaçakçılıkla mücadele görevini yürütmek için istihbari ve operasyonel faaliyetleri yerine getirmektedir. Yasadışı ticaretin önlenmesi ve güvenli bir ticaret ortamının temini amacıyla görev yapmakta olan gümrük muhafaza personeli, sağlığı olumsuz etkileyen zorlu saha ve koşullarda çalışmakta, görevleri nedeniyle bedensel ve zihinsel yıpranmanın yanı sıra, hayati tehlikelere maruz kalmakta, zaman zaman terör saldırılarının hedefi olabilmektedir.

Bu itibarla, madde ile gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında yüksek hizmetleri görülenler ile olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösteren gümrük muhafaza personelinin; ülkemizdeki diğer adli kolluk birimleri olan Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı personeline benzer şekilde para verilerek gecikmeksizin ödüllendirilebilmesine imkân verilmekte ve bu suretle personelin moral ve motivasyonuna katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 24- Yürürlük maddesidir.

Madde 25- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

14/7/2021

Esas No: 2/3740

Karar No: 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3740 esas numaralı, “*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*” Komisyonumuzun 12/7/2021 ve 13/7/2021 tarihlerinde yaptığı 34 üncü ve 35 inci birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Ankara Milletvekili Orhan YEGİN ile 45 milletvekili tarafından 9/7/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3740 esas numaralı '*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*', Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 12/7/2021 ve 13/7/2021 tarihlerinde yaptığı 34 üncü ve 35 inci birleşimlerinde 2/3740 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Ankara Milletvekili Orhan YEGİN ile Cumhurbaşkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Rekabet Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumu, Türkiye İş Kurumu, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye İstatistik Kurumu, Orman Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Barolar Birliği ile Anadolu Güvenlik Korucuları ve Şehit Aileleri Konfederasyonu temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/3740 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/3740 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin belirlenmesinde esas alınan 11.500 gösterge rakamı nedeniyle güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücretin altında kalması nedeniyle, güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücrete tamamlanmasına,

- 31/12/2011 ilâ 23/11/2015 tarihleri arasında Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim alan ve dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyeni ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere çalışan kişilere, "yardımcı personel" olarak çalışma imkânı verilmesine,

- Hazine ve Maliye Bakanlığının kambyo mevzuatı uyarınca belirlenen alanlarda faaliyet izni veya yetki belgesi verilecek firmaların mali gücünün tespiti ve piyasaya girişlerin belli bir şekilde kontrol altında tutulması ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde altı milyon Türk lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkili kılınmasına ve bu ücretin her yıl yeniden değerlendirilmesine,

- Endüstriyel sektörün gelişmesi amacıyla, fabrikalarda kullanılan oksijen, azot ve argon ihtiyacını karşılayacak hava ayırıştırma tesislerinin ormanlık alanlarda kurulabilmesine izin verme yetkisinin Tarım ve Orman Bakanlığına verilmesine,

- 2020 yılında meydana gelen depremlerde, binaları zarar gören vatandaşlarımız için Devletin konut kredisi açma ve bina yaptıma yükümlülükleri ile ilgili yapılacak iş ve işlemlerde olası mağduriyetlerin giderilerek hak kayıplarının söz konusu olmaması, afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve uygulama birliğinin sağlanmasına,

- Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda tabip ve eczacı olarak çalışanlara döner sermayeden ek ödeme yapılmasına,

- Sağlık Bakanlığının, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmasına imkân veren ve 26 Mart 2020 tarihinde süresi dolan 209 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesindeki düzenlemenin, kalıcı bir düzenleme olarak 209 sayılı Kanuna eklenmesine,

- Kooperatif yönetim kurullarında üniversitelerin üye bulundurmasına yönelik olarak meri mevzuattaki farklı uygulamadan vazgeçilerek üniversiteler dâhil her ortağının yönetime seçilme açısından eşit olması amacıyla ilgili maddenin yürürlükten kaldırılmasına,

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Banka Meclisi üyeliği ile birleşen görevler arasında devlet üniversitelerindeki öğretim üyeliğinin de eklenmesine, ayrıca Banka Meclisi üyeliğine seçilen öğretim üyelerine yalnızca Meclis üyeleri için öngörülen aylık ve tazminatların ödenmesi, ayrıca üniversitelerindeki öğretim üyeliği kadrolarına bağlı herhangi bir ödeme yapılmamasına,

- 3194 sayılı İmar Kanununun amacına uygun olarak sağlıklı yerleşim alanları oluşturabilmek amacıyla bu alanlarda yapılacak imar planlarının uygulanmasında 2981 sayılı Kanun kapsamında yapılan söz konusu kesintiyi %45'e tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılmasına,

- Terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesi amacıyla gözaltı sürelerinin, bazı suçlarla ilgili olarak yeniden düzenlenmesine ve ek gözaltı süreleri getirilmesine ilişkin hükümlerin uygulamasının 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl uzatılmasına,

- Rekabet Kurulu başkan ve üyeleri ile Rekabet Kurumunda raportör olarak görev yapan meslek personeli ile onların gözetiminden sorumlu daire başkanlarının, üyelikten veya Kurumdan ayrılmalarından itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde 4054 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev almamaları, ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri 4054 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil etmelerinin yasaklanmasına,

- Dünya piyasa fiyatlarından daha düşük fiyatlardan ithal edilen eşyaların gözetim uygulaması kapsamında izlenmesi ve ticaret politikası önlemlerinin etkisizleştirilmesinin önüne geçilmesi amacıyla, yükümlülerin ticaret politikası önlemlerinden kaçınmak için kendi beyanlarıyla eşyanın gümrük kıymetini artırmalarını müteakiben ödenmiş veya tahakkuk ettirilmiş vergilerin geri verilmesinin veya kaldırılmasının önlenmesine,

- Türkiye İstatistik Kurumunun 30/6/2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle özel bütçeli bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmış olması nedeniyle, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde bu doğrultuda gerekli değişikliğin yapılmasına,

- Türkiye İstatistik Kurumunun 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmış olması nedeniyle, Kurum personelinin mali haklarının mevcut haliyle devamının sağlanması amacıyla 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinde gerekli değişikliğin yapılmasına,

- Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinde düzenlenen erişilebilirliğin sağlanabilmesi için yapılacak yükümlülüklerin Covid-19 salgını sebebiyle yerine getirilememesi nedeniyle, ilk kez denetlenerek eksikliği olduğu tespit edilenler ile daha önce süre verilenlere, yükümlülüklerinin maliyet ve niteliğine göre ilave süre verilebilmesine imkân tanınmasına,

- 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesindeki karşılıksız çeklerin borçlularına ilişkin düzenlemenin süresinin uzatılması ve kapsamının genişletilmesine,

- Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik getirilen cezanın yürürlük tarihinin 1/1/2022 tarihine ertelenmesine,

- 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına ilişkin hükmün, 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl daha uygulanmasına,

- Covid-19 ile mücadele kapsamında kooperatif ortakları bakımından riskin en aza indirilmesi ve yasal zorunluluktan kaynaklanabilecek olası problemlerin önüne geçilmesi amacıyla, kooperatiflere, genel kurullarını 31/10/2021 tarihine kadar yapabilme imkânı getirilmesine,

- Terör örgütleriyle mücadele kapsamında, terör örgütleriyle iltisakı bulunan kamu görevlilerine uygulanacak tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresinin ihtiyaca binaen 31/7/2021 tarihinden itibaren üç yıl uzatılmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Kanun teklifinde OHAL döneminde yürürlüğe konulan bazı düzenlemelerinin uygulama sürelerinin uzatılmasının sakıncalı olabileceği, bazı anayasal temel hak ve özgürlükler ile ilgili bu düzenlemelerin 15 Temmuz darbe girişimi sonrası OHAL döneminde olağanüstü şartlarda yürürlüğe girdiği, ilgili maddelerdeki düzenlemelerin Anayasa'ya göre ancak olağanüstü dönemde uygulanabileceği, bu düzenlemelerin olağan süreçte uygulanmasının kanun ile anayasal hükümlerin önüne geçerek normlar hiyerarşisini bozacağı, olağanüstü hukuk normlarının olağan dönemde uygulanmasının hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmayacağı,

- Köy korucularının ücret ve emekliliklerinin belirli bir maaş yerine sabit bir gösterge rakamı üzerinden belirlendiği, bu durumun korucuların statü ve hakları konusunda belirsizliğe neden olduğu, ayrıca köy korucularının çalışma alanı olan köylerin Büyükşehir Belediyesi Kanunu kapsamında büyükşehirlerde mahalle haline gelerek köy mevzuatının dışına çıktığı, bu nedenle düzenlemenin büyükşehirlerde mahalle statüsünde görevli korucular için mağduriyet yaşatabileceği,

- Tütün ile ilgili düzenleme yaparken soruna kalıcı bir çözümün geliştirilmesi gerektiği, bölgede tarım ve hayvancılığın gerilemesi nedeniyle halihazırda refah kaybının yaşandığı, bölge için önemli bir geçim kaynağı olan tütün üretiminde küçük üreticinin büyük üreticiler karşısında rekabet gücünün zayıfladığı, bu nedenle yapılacak düzenlemelerde küçük üreticinin haklarının korunmasına dikkat edilmesi gerektiği,

- Görevinde bağımsız olması gereken TCMB Banka Meclisi üyelerinin hem TCMB hem de üniversitede üst yöneticisi olmasının bu bağımsızlığa olumsuz etki edebileceği, halihazırda mevzuata göre Banka Meclisi üyesinin üniversitelerde ders vermesinde veya görevine geri dönmesinde bir problem yaşanmayacağı,

- Ormanlık bölgelerde hava ayırıştırma tesislerinin kurulmasına imkân sağlayan düzenlemenin suistimal edilerek orman bölgelerinde tahribatı artırabileceği, bu tesislerin hangi firmalar tarafından hangi büyüklükte kurulabileceğinin belirli olması gerektiği,

- Rekabet Kurulu üyeleri ve Rekabet Kurumu personelinin Kurul tarafından yapılan soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev almalarının yasaklanmasının olumlu bulunduğu, ilgili düzenlemenin Rekabet Kurumu ile sınırlı kalmaması gerektiği, diğer düzenleyici ve denetleyici kurumları da kapsayacak şekilde bir düzenleme yapılmasının daha doğru olacağı,

- Engellilerin toplu taşıma araçlarına erişilebilirliğinin sağlanması için ilgililerin yükümlülüklerini yerine getirme süresinin uzatılmasının engellilerin bu hizmetlere ulaşma sürecini uzatarak mağduriyet yarattığı, pandeminin bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için uygun bir ortam yarattığı, bu ertelemelerin müeyyide içermediğinden sürekli bir erteleme beklentisi yaratarak düzenlemenin uygulamaya geçmesinin önünde engel teşkil ettiği

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Ankara Milletvekili Orhan YEGİN ve ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Ulusal güvenlik konusunda çeşitli ülkelerin mevzuatında terör örgütü üyelerine karşı tutukluluk ve yargılama konusunda benzer düzenlemelerin bulunduğu, OHAL süresinin üzerinden belli bir zaman geçmesine rağmen halihazırda soruşturma, yargılama ve değerlendirmelerin devam etmesinden dolayı ilgili düzenlemelerin süresinin uzatılmasının amaçlandığı, çeşitli terör örgütleri üzerindeki adli süreçlerin devam ettiği, terörle mücadelenin sekteye uğramaması ve devamlılığının sağlanması için düzenlemelerin sürelerinin uzatılmasının gerekli olduğu,

- Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin asgari ücretin altında kalmasından dolayı oluşacak farkın asgari ücrete tamamlanması amacıyla düzenleme yapıldığı, bu şekilde asgari ücretteki artışın ek göstergedeki artışın altında kalması nedeniyle oluşacak mağduriyetlerin giderilmesinin amaçlandığı, büyükşehirlerde mahalle statüsünde çalışan köy korucularının ilgili kanunlarda hakları saklı tutulduğundan dolayı köylerde çalışan korucular ile eşit haklara sahip olacağı, bu nedenle herhangi bir mağduriyet yaşanmayacağı,

- Daha önce TCMB Banka Meclisi üyeliği yapan öğretim üyelerinin bu görevi yapabilmek için emekliye ayrıldıkları ya da üniversitedeki görevlerini bıraktıkları, bazı üyelerin görevlerine geri dönmek için üniversiteler ile dava süreci yaşadığı, bu nedenle Banka Meclisi üyesi olacak akademisyenlerin ek ödeme almadan, üniversitedeki kadroları saklı kalacak şekilde akademik görevleriyle TCMB Banka Meclisi görevlerinin birleştirilebilmesinin amaçlandığı, bu şekilde öğretim üyelerinin akademik birikimleri ve bakış açılarından TCMB'nin üst yönetiminde faydalanılabileceği,

- Tütün ticaretinde yetki belgesi istenmesindeki amacın küçük üreticiyi koruma olduğu, yetki belgesiyle üretim yapan küçük üreticinin ürünlerini yasal bir şekilde satabileceği, bu şekilde yurt içine kaçak şekilde sokulan tütün satışının engelleneceği, ayrıca düzenleme ile üreticilerin kooperatifleşmesinin teşvik edildiği, bu şekilde üreticinin üretim maliyetinin düşürülerek kârlılığının artırılmasının sağlanacağı, bu durumun yerli üreticiyi ve üretimi teşvik edeceği,

- Hava ayırıştırma tesislerinin ormanlık alanlara kurulmasının istisnai bir durum olduğu, önceden kurulan fabrikaların çevresindeki alanın orman kadastro suna girmesinden dolayı çevresinde yapılaşma imkânı kalmamasından dolayı düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu, bu tesislerin ormana veya çevreye herhangi bir zararının bulunmadığı, endüstri sektöründe, özellikle metalurji alanında hizmet veren bakır, alüminyum, demir-çelik fabrikalarında kullanılan bu tesislerin kurulumu için ÇED raporunun gerekli olacağı, bu durumun keyfiyet ve suistimali engelleyeceği,

- Engellilerin büyükşehirlerde raylı sistemlere, otobüs ve özel otobüslere erişiminin büyük oranda sağlandığı, ancak engelliler için erişilebilirlik mevzuatları öncesi üretilen dolmuş ve gemilerde engellerin erişimini sağlayacak yapısal değişikliklerin zaman ve maddi külfet gerektirdiği, pandemi sürecinde ekonomik alanda zorluk çeken taşıma sektörüne bu düzenlemeleri uygulamak için ek süre verildiği

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır. Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3 ve 4

Teklifin çerçeve 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 5

Teklifin çerçeve 5 inci maddesi; Van ili Tuşba ilçesi ve çevresinde 15/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle zarar gören vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi amacıyla değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 6, 7, 8, ve 9

Teklifin çerçeve 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 10

Teklifin çerçeve 10 uncu maddesi; teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 11 ve 12

Teklifin çerçeve 11 ve 12 nci maddeleri; sırasıyla 10 ve 11 inci maddeleri olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 13

Teklifin çerçeve 13 üncü maddesi; Rekabet Kurumu soruşturmalarında raportör olarak görevlendirilen personel ile bu personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve başkan yardımcılarının, getirilen yasak hükmüne aykırı hareket etmeleri halinde 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen cezalara tabi olmasını sağlamak amacıyla değiştirilmek suretiyle teklifin 12 nci maddesi olarak kabul edilmiştir.

Madde 14, 15 ve 16

Teklifin çerçeve 14 ve 15 ve 16 ncı maddeleri; sırasıyla 13, 14 ve 15 inci maddeleri olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

İşverenlerin işgücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını destekleyen ve 2016 yılından 2020 yılı sonuna kadar verilmiş olan asgari ücret desteğinin 2021 yılında da verilmesi yönündeki düzenleme Teklife yeni çerçeve 16 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 17

Teklifin çerçeve 17 nci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen şirketlerin tasfiye sürecinin ihtisas kurumu olması ve tasfiye sürecindeki etkinliği nedeniyle TMSF tarafından yerine getirilmesi, bu şekilde tasfiye karar verme yetkisi ve tasfiye sürecinin aynı kurum bünyesinde toplanması yönündeki düzenleme Teklife yeni çerçeve 18 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 18, 19, 20, 21, 22 ve 23

Teklifin çerçeve 18, 19, 20, 21, 22 ve 23 üncü maddeleri; sırasıyla 19, 20, 21, 22, 23 ve 24 üncü maddeleri olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 24

Teklifin yürürlüğe ilişkin 24 üncü maddesi; 25 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 25

Teklifin yürütmeye ilişkin 25 inci maddesi; 26 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
 - Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Cevdet Yılmaz</i> Bingöl	Başkanvekili <i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul	Sözcü <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Orhan Yegin</i> Ankara (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Necdet İpekyüz</i> Batman (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Garı Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Erol Katırcıoğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Abdullatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Erhan Usta</i> Samsun (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/3740) esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen (2/3740) esas “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” genel kabul görmüş yasama ilkelerine ve kanun yapma teamüllerine aykırı bir biçimde birbiri ile ilişkisiz 19 ayrı Kanun ve 2 Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesinde değişiklik yapan 26¹ maddeden oluşan bir torba kanun teklifidir.

Kanun teklifinde; kooperatifler, gümrük, kambiyo, BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin tasfiye süreci, Rekabet Kurulu üyelerinin ve personelinin görevden ayrıldıktan sonra yapamayacakları işler,, TÜİK'in teşkilatlanması, hava ayırıştırma tesislerinin ormanda kurulmasına izin verilmesi, , OHAL düzenlemelerinin uzatılması, tütün üretim ve satışı ile ilgili yasaklar vb.gibi biri biri ile ilgisiz ve ilintisiz konularda çok geniş bir alanı ilgilendiren düzenlemeler yer almıştır.

Söz konusu kanun teklifi geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan, yaklaşık üç yıllık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi (?) olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun mahzurlarını ortaya konulmasına örnek teşkil edebilecek bir mini torba kanun teklifi hüviyetinde bulunmaktadır.

Söz konusu torba kanun teklifinin T.B.M.M.'nin Ekim 2021 ayına kadar çalışmalarına ara vereceğinin belli olmasından sonra acele ile T.B.M.M.'ye sunulması da ayrı bir yasama kurnazlığına işaret etmektedir.

Kanun teklifinin 15. maddesi; 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanununun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer

¹ Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 25 maddeden oluştuğu halde görüşmeler sırasında verilen 3 adet önerge ile teklifteki bir madde metinden çıkarılmış, iki ayrı maddenin metne ilavesi ile madde sayısı 26'ya yükselmiştir.

alan sürelerin bir kez daha ötelenmesi ile ilgili düzenlemeyi içermektedir. Söz konusu düzenleme engellilerin yaşam standartlarının yükseltilmesi için yerine getirilecek yükümlülöklere yönelik olan ve Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren torba yasalarla birkaç kez uzatılan ek sürenin (07.07.2021 tarihinde biten) bir kez daha uzatılması ile ilgilidir.

Kanun teklifinin 16. maddesi; 2016 yılından beri uygulamada olan her yıl torba yasalara konularak geçici madde ihdası yöntemiyle sürdürölen işverenlere asgari ücret desteği uygulaması ile ilgilidir. Komisyondaki görüşmeler sırasında verilen son dakika önergesiyle teklif metnine eklenen bu madde ile, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici bir madde ilavesi suretiyle, işverenlere 2021 yılında da, finansmanı işsizlik sigortası fonundan karşılanacak şekilde, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 TL aylık 75 TL. asgari ücret desteği sağlanmaktadır.

Kanun teklifinin 17. maddesi; Bir torba yasa hüviyetinde bulunan 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 49. maddesiyle ihdas olunan 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan sürelerin değiştirilmesi ile ilgilidir. Bu maddede yapılan düzenleme 24/3/2020 ile 30/4/2021 tarihleri arasındaki karşılıksız çek suçlarının da 25/3/2020 tarihli ve 7226 sayılı Kanunla 5941 sayılı Çek Kanununa eklenen geçici 5 inci madde kapsamına alınması, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini ödemek için öngörölen sürenin de 30/6/2022 tarihine kadar uzatılması ile ilgilidir.

Kanun teklifinin 19. maddesi; 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan, yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik getirilen cezanın yürürlük tarihini içeren ve Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren torba yasalarla birkaç kez uzatılan sürenin (01.07.2021 tarihinde biten) bir kez daha 01.01.2022'ye kadar uzatılması ile ilgilidir.

Yukarıda bahsedilen konularla ilgili kod yasalarda gerçekleştirilmeyen, T.B.M.M'nde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle ve sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilen torba yasalarla getirilen hükümlerle

bütüncül olmayan yasa yapma alışkanlığı ilave problemlere neden olmakta, kod yasalardaki bazı hükümlerin sık sık değişimine neden olmaktadır.

Yukarıda yer alan tespitler; TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan torba kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının tüm mahsurlarını da ortaya koymaktadır.

OHAL DÖNEMİ DÜZENLEMELERİ KALICI HALE GETİRİLMEKTEDİR

Kanun teklifinde en önemli düzenlemeler 11, 20 ve 23. Maddelerde yer almaktadır.

Kanun teklifinin 11, 20 ve 23. maddelerinde yer alan süre uzatımı hükümleri OHAL döneminde mevzuatımıza giren ve hâlâ yürürlükte olan kurallar ve kurumlarla birlikte değerlendirmek gerekir.

Kanun teklifinin 11. maddesiyle bazı suçlar bakımından gözaltı sürelerini uzatan ve tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerini düzenleyen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19. maddesindeki uygulama süresi 25/7/2024 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Kanun teklifinin 20. maddesiyle; 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle ilgili mevzuatı uyarınca şirketlere ve varlıklara kayyım atanmasına karar verilmesi durumunda , kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin kanunda yer alan hükmün süresinin 31.07.2021 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatılmaktadır.

Kanun teklifinin 23. maddesiyle; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 35. maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması vb. tedbirlerin geçerlilik süresinin 31.07.2018 tarihinden itibaren 3 yıldan 6 yıla uzatılması yönünde değişiklik yapılmaktadır.

OHAL'in 18 Temmuz 2018 tarihinde kendiliğinden sona ermesinin hemen ardından 27. yasama döneminin ilk kanun teklifi olarak görüşülen ve 25/7/2018'de kabul edilen 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile "yasa yoluyla OHAL" dönemine geçilmiştir.

Bu Kanun ile üç yıl süre ile OHAL hukuksuzluklarının devam ettirilmesi öngörülmekteydi. Mevcut teklifin 11., 20. ve 23. maddeleri, 7145 sayılı yasanın 3 yıllık uygulama süresi dolan maddelerinin 3 yıl daha uzatılmasını düzenlemektedir. Bir diğer ifade ile, yasa yoluyla, Anayasa dışı örtülü OHAL'in 3 yıl daha uzatılması teklif edilmektedir.

Bu üç maddenin gerekçesindeki ortak ifade ise "Terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesi" şeklindeki hamasetten başka bir şey değildir. 7145 sayılı yasanın 13., 26. ve geçici 1. maddeleri, bu teklifteki üç maddenin değişiklik yaptığı düzenlemelerdir.

Gerekçede, bu maddelerin üç yıllık uygulamasının sonuçlarına ilişkin hiçbir veriye rastlanılmamaktadır.

Geçtiğimiz hafta oylanan ve kabul edilen "4. yargı paketi" ve sık sık topluma pazarlanan reform sürecine karşın, gözaltı uygulamasını Anayasa'ya aykırı bir şekilde adeta fiili tutukluluğa dönüştüren yasanın üç yıl daha uygulanmasının istenmesi, reformdan bahsedenlerin gerçek yüzünü teşhir etmektedir.

Hukuksuzluk öylesine aşıkardır ki; Anayasa'nın olağanüstü hal yönetimine ilişkin 119. maddesinin 5. fıkrası uyarınca, "*Olağanüstü hallerde ... 15 inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandırılacağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir*". Ancak, Devlet, Anayasa'nın 119. maddesi çerçevesinde olağanüstü hal ilan etmediği gibi, AİHS m.15 çerçevesinde Avrupa Konseyi'ne bir bildirimde bulunmuş da değildir. Kanun teklifinin 11., 20. ve 23. maddeleri; usulüne uygun şekilde ilan edilmiş bir olağanüstü hal rejiminin yokluğunda, başta gözaltı sürelerinin uzatılması gelmek üzere, gözaltı ve tutuklulukla ilgili olarak olağan hukuk rejiminin (ve esasen olağanüstü hal rejiminin dahi) ötesine geçen ama anayasal temelden yoksun, ağır hak sınırlamaları öngörmektedir.

Terörizmle mücadele gerekçesi, devletin Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle tanımlanmış temel hak ve özgürlüklerine saygı gösterme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, örneğin, ifade özgürlüğü bağlamında; terörizmle mücadeleye ilişkin zorlukların, devletleri Sözleşme'nin 10. maddesinde kaynağını bulan yükümlülüklerden azat etmediğini ifade etmektedir (AİHM, Döner ve diğerleri-Türkiye, başvuru no: 29994/02, 07/03/2017, § 102).

7145 sayılı yasa ile neler öngörmüştü?

1. Valiye şüpheli gördüğü kişiyi 15 gün şehirden atma yetkisi.
2. Valiye toplantı ve gösterileri engelleme yetkisi.
3. Generaller dahil tüm askeri personele karargaha girişte detektörden geçme şartı.
4. Eğer detektör sinyal verirse üst arama şartı.
5. Komutanlara karargahta erbaş ve erlerin özel eşyalarını arama yetkisi.
6. Kamuya açık alanlarda gece vaktinin başlamasıyla, kapalı alanlarda 24.00'ten sonra toplantıların yasaklanması.
7. Gece vaktinin başlamasıyla toplantıların devam edebilmesi için valilik izni şartı.
8. Tüm şahıs ve kurumlara uygulanan arabuluculuk şartının MİT'e uygulanmaması.
9. Bakanlar ve Cumhurbaşkanı yardımcısı, ancak Cumhurbaşkanı'nın izniyle soruşturulabilecek. Vekillere soruşturma iznini Meclis başkanı, generallere, Genelkurmay Başkanı, bakan yardımcılara bakanlar, valilere İçişleri Bakanı izin verecek. Yüksek yargı erkânı hakkında ise soruşturma iznini özel kanunlara göre yetkili kurullar verecek.
10. Yüksek öğretim kurumlarından ihraç edilenler, eski kurumlarına dönemeyecek.
11. KHK ile ya da yeni getirilen yasa ile kamudan ihraç edilenler, komisyon kararıyla tekrar kamuya alınan kişiler, eski görevlerine atanmayacak. Asker ve polisler kamudan ihraç edildikten sonra geri alınsalar bile kilit görevlere atanmayacak, araştırma bölümlerine verilecekler.
12. Göreve iadesine karar verilen kişiler tazminat talebinde bulunmayacak.
13. İlgili kamu kuruluşları üç yıl süre ile, Anayasa'daki güvencelere uymadan kamudan ihraç işlemlerine devam edebilecek.

Teklifte yer alan 3 madde ile OHAL'deki birçok uygulamanın yasalastırılması olan 7145 sayılı Kanun'un süre kaydı olan maddelerde öngörülen sürelerin uzatılması öneriliyor. Bu maddeler neleri düzenliyor?

-Gözaltı süreleri Anayasa madde 19'daki kısıtlamayı aşacak şekilde üç yıl için düzenlenmişti; bu süre üç yıl daha uzatılarak altı yıla çıkarılmaktadır.

-İlgili kamu kuruluşlarının, Anayasa'daki güvencelere uymadan kamudan ihraç işlemlerine üç yıl daha devam edebilmesi düzenleniyor.

-TMSF'nin OHAL ve terör iltisakı sebebiyle şirketlere kayyım olarak atanmasının üç yıl daha uzatılması önerisidir.

Bu süre uzatımı öngören maddeleri, OHAL döneminde mevzuatımıza giren ve hala yürürlükte olan kurallar ve kurumlarla birlikte değerlendirmek gerekir.

Kanun teklifinin, olağanüstü hal normlarını olağan hukuka çeviren söz konusu düzenlemeleri üç yıl daha uygulamaya yönelik bu yaklaşımı itibariyle; önümüzdeki genel seçimlerin, Cumhurbaşkanı seçiminin ve yerel seçimlerin, örtülü bir olağanüstü hal rejimi dahilinde gerçekleştirilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Böylece, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında gerçekleştirilen anayasal darbenin ve parti başkanlığı yoluyla tek adam yönetiminin ayakta tutulması için, hukuk devletine yeni bir darbe vurulması tasarlanmaktadır.

FETÖ'nün siyasi ayağının ortaya çıkarılması veya kamu kurumlarından FETÖ'cülerin ayıklanması bir yana, yeni düzenlemeyle tam tersine iki yıllık OHAL uygulaması ve üç yıllık parti Başkanlığı yoluyla devlet ve yürütme Başkanlığı uygulamasında görüldüğü üzere saraya ve Cumhuriyet partilerine muhalif olarak görülen demokrasi aktörleri, demokratik kitle kuruluşları ve meslek örgütleri ile sivil toplum örgütlerinin hedef almaya devam edileceği yönünde bir irade ortaya çıkmaktadır.

Söz konusu maddeler Anayasa'nın birçok maddesine aykırılık içermektedir.

Covid-19 krizi Türkiye ekonomisini, geçirmiş bulunduğu ağır ekonomik buhranla birlikte sarsıcı bir boyutta etkilerken, Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilen yasa tekliflerinde bu durumdan etkilenen toplum kesimlerinin problemlerini gidecek esaslı çözüm önerilerine ilişkin yasal önermeler bulunmamakta, gündemden ilgisiz konuları içeren acil olmayan konularla ilgili yasa değişikliği önerilerine ağırlık verilmemekte veya acele ile getirilen son dakika önerileri ile biri birinden kopuk yanlış sonuçlar doğuran anın değişiklikleri yapılmaktadır. Muhalefet partilerine üye olan milletvekilleri bu konularda tarafından verilmiş bulunan yasa teklifleri komisyonların gündemine dahi alınmamaktadır. Muhalefet partilerinin bu konulardaki çabaları engellenmektedir.

Covid-19 pandemisi öncesi başlayan ekonomik kriz ve pandemiyle de giderek ağırlaşan ekonomik sorunlar ve özellikle de pandeminin belli sektörler üzerinde yarattığı ve belli kesimler üzerinde yarattığı ağırlaşan sorunlar detaylı olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılmamakta, yüzeysel, günlük politika tercihlerini içeren yasal düzenlemeler komisyondan geçirilmektedir.

Söz konusu kanun teklifi kamuoyuna ekonomik alanda düzenlemeler içeren bir kanun teklifi olarak lanse edilmesine karşın, kanun teklifinde ekonomik yaşamı ilgilendiren birkaç düzenleme bulunmaktadır.

Covid-19 salgını ile tetiklenen hatta bir buhrana dönüşen krizin ekonomik, sosyal etkilerini de en aza indirgeyecek gerçekçi gelir ve maliye politikalarını tasarlayarak gerekli yasal düzenlemeleri içeren kanun tekliflerini iktidar ve muhalefet olarak hep birlikte bir an önce yasalaştırmak zorundayız.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişiklikler ve “atanmış bakan” müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM’yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa’nın “Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi” başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.’nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda yaklaşık 36 aydan beri yaşanan problemler güncelliğini korumaktadır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 79 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişikliklerinin, “atanmış bakan” müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

“İstismarcı anayasa değişikliğinin istismarcı uygulanması”, Türkiye devletini, Anayasal devlet özelliğinden uzaklaştırmış bulunmaktadır.

2018 seçimlerinden sonra geçen otuz altı aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM’de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla “torba yasa” biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

24 haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tekliflerin tümü neredeyse torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan düzenlemelerin kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiği açıktır.

9 Temmuz 2018’de yürürlüğe giren 6771 sayılı Kanunla yapılan Anayasa değişikliğinin otuz altı aylık uygulaması, “tek adam yönetiminin” sürdürülemez özelliğini teyit etmiş bulunmaktadır.

Söz konusu Anayasa değişikliği ile hükümet ve bakanlar kurulu kaldırılmış, “Cumhurbaşkanı’nın yürütme ile özdeşleşmiş olması”, nedeniyle yürütme “tek kişi” yönetimine indirgenmiştir.

Komisyona tevdi edilen kanun teklifi metninin ilk halinde yer alan ve Merkez Bankası Kanununun 19. maddesinde değişiklik öneren 10. maddede yer alan düzenleme bu duruma örnek temsil etmekte idi.

Komisyunun muhalif partilere ait üyelerinin ısrarlı uyarıları da dikkate alınarak Kanun teklifinden daha ayrıntılı bir değerlendirme yapılması gerekçe gösterilerek tekriri müzakere sonucunda verilen önerge ile çıkarılan düzenleme; Merkez Bankası Banka Meclisi üyeliği ile birleşen görevler arasına devlet üniversitelerindeki öğretim üyeliğinin de eklenmesi, Banka Meclisi üyeliğine seçilen öğretim üyelerine yalnızca Meclis üyeleri

için öngörülen aylık ve tazminatların ödenmesi, ayrıca üniversitelerindeki öğretim üyeliği kadrolarına bağlı herhangi bir ödeme yapılmamasının sağlanması ile ilgilidir.

Söz konusu hükme benzer bir düzenleme Merkez Bankası Banka Meclisine seçilen bir üyenin konumuna yasal dayanak oluşturması için 16.05.2020 tarih ve 62 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılmaya çalışılmıştır

Ancak söz konusu düzenleme Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesinin 18.03.2021 tarih ve E:2020/58, K:2021/19 sayılı Kararı ile, kanun ile düzenlenmesi gereken konulardan olması nedeniyle Anayasanın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir.

Yasama bakımından da; parti başkanı olması nedeniyle TBMM'de Cumhurbaşkanı'nın ön onay vermediği yasa önerisi kabul görmemektedir. Bu tutum yasa tekliflerinin yasalaşma sürecini de olumsuz yönde etkilemektedir.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM' üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık otuz dört aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM'nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanamadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM'de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul'da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

Çoğunluk dayatması nedeniyle müzakere sürecinin işletilemediği TBMM'de oylanan kanunların çoğunluğu, Anayasa'ya aykırı bir biçimde hazırlanan "torba yasa" tarzına göre çıkarılmaktadır. Bunun sonucunda da yasanın ulaşılabilirlik, anlaşılabilirlik ve öngörülebilirlik özellikleri zedelenmekte veya ortadan kalkmaktadır. Özet olarak, yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM'yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

Bütün demokratik ülkelerde temel kuraldır, parlamentolar yasama yetkisi konusunda ortaksızdır ve yasama yetkisi sadece parlamentolar tarafından kullanılır.

Yeni sistemde bir nevi Meclisin yasama yetkisi elinden alınmıştır. Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri² vasıtasıyla Meclisin yasama yetkisinin bir kısmını kullanmaktadır.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.'nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

Ankara Milletvekili ve 45 Milletvekili tarafından verilen (2/3740) esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” nin T.B.M.M.’ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

1.1 Kanun Teklifinin bütününün Anayasa'ya uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Kanun Teklifinin tümünün Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde İçtüzük madde 38 uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, muhalefet şerhinin devamında açıklanacağı üzere birden çok Anayasaya aykırı madde barındıran teklifin görüşmelerinde İçtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü tam anlamıyla yerine getirmemiştir.

Anayasaya uygunluk incelemesi yapılmayan ve üstelik torba öneri tarzında hazırlanan ve kabul edilen yasalar, Anayasaya aykırıdır.

- İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” (İçtüzük, md.38).

² Kanun teklifinin komisyonda görüşüldüğü 12.07.2021 tarihine kadar Cumhurbaşkanı tarafından 2439 maddeden oluşan 79 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarılmıştır.

İçtüzüğün 38. maddesinin ilk fıkrasının komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir önkoşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasa'nın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Önkoşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasa'ya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece red hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Komisyondaki mevcut uygulama ise, tam tersi yöndedir: Komisyonlar, İçtüzük md.38'de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasa'ya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçmiş bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gerekliliği yerine getirmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibarıyla maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Hatırlatmak gerekir ki, Anayasa'nın üstünlüğünü düzenleyen Anayasa'nın madde 11/2'deki "Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz" kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne aykırıdır.

1.2 Torba yasa uygulamasının anayasaya uygunluğunun da sorgulanması gerekir.

Söz konusu 26³ maddelik torba kanun teklifi toplam biri birinden farklı 19 ayrı Kanunda ve 2 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır.

³ Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 25 maddeden oluştuğu halde görüşmeler sırasında verilen 3 adet önerge ile bir madde teklif metninden çıkarılmış, iki ayrı madde teklif metnine eklenmiş, bu nedenle teklifteki madde sayısı 26'ya yükselmiştir.

2017 Anayasa değişikliği ile kurulan ve siyasal-anayasal tarihimize yabancı olan tek kişi yönetimi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri (CBK) yoluyla bir tür “paralel yasama”ya dönüşmüştür. Bu bağlamda, yürürlükte bulunan çok sayıda Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerine ilişkin Anayasa Mahkemesinin denetimindeki belirgin yavaşlık, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesini iki yıldır askıya almak anlamına gelmektedir.

Aslen, sistematik şekilde Anayasa’ya aykırı hükümler içeren Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Cumhur İttifakı dayatması ile kabul edilen antidemokratik yasalar üzerindeki Anayasa Mahkemesinin denetimi, hukuk devletinin olmazsa olmaz koşuludur.

OHAL düzenlemelerini denetlemekten kaçınan Anayasa Mahkemesinin artan iş yükünün de etkisiyle çok gecikmeli olarak verdiği kararlar içinde, özgürlükler lehine olanların sayısı sınırlı kalmaktadır. Anayasa Mahkemesi buna rağmen, son yıllarda, özellikle yürütme çevrelerinin hedefi haline gelmiştir.

Torba yasa uygulaması, yasama yetkisinin asli ve genel olma özelliğine aykırı olduğu gibi, yasaların ulaşılabilir, öngörülebilir ve anlaşılabilir olma özelliklerini de zedelemektedir.

2017 Anayasa değişikliği ile yasama insiyatifi TBMM tekeline bir yetki olarak öngörüldüğünden, milletvekilleri bu yetkiyi bizzat kullanmak durumunda bulunmaktadır.

Kuşkusuz, bakanlıklar ve kamu kuruluşlarının, öneri metninin ham malzemesini oluşturacak olan ihtiyaçları milletvekillerine ve TBMM’ye iletmeleri yerinde ve yararlıdır. Ancak, tekliflerin TBMM dışında yazılması veya yürütmenin yönlendirmesi doğrultusunda kaleme alınması, yasama insiyatifinin münhasır yetki olma özelliği ile bağdaşmamaktadır.

Öte yandan, 2017 Anayasa değişikliği ile öngörülen Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri de, bizatihi Anayasaya aykırılıklar ötesinde- torba yasa uygulamasını yerindesiz kılmaktadır.

Dahası, torba yasa esasen Anayasa Mahkemesi’nin de denetimini çok zorlaştırdığı için, bu yönüyle de Anayasa’ya aykırılık sorunu öne çıkmaktadır.

Anayasa’nın 7. maddesine göre; *“Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez”*

“Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz” (md.11).

Bu saptama, bu Kanun Teklifi için de geçerlidir.

Ne var ki, normatif düzenleme yapma faaliyeti, genellikle özensiz olduğu gibi, çoğu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri vasıtasıyla tamamen TBMM dışında cereyan etmektedir

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken toplam 19 ayrı Kanunda 2 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmakta olan 26⁴ maddeden oluşan ”mini torba kanun teklifi”nin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu yönündeki değerlendirmemiz kabul görmemiştir.⁵

Ayrıca teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; **teklifin 3 maddesinin** Anayasa’ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

1.3 Kanun teklifinin 4. maddesinin Anayasa’ya aykırılığı

Teklifin 4.maddesi Orman Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinde “doğalgaz” ibaresinden sonra “hava ayrıştırma” ibaresi eklenmektedir.

Bu düzenleme ile Tarım ve Orman Bakanlığı, fabrikaların endüstriyel gaz ihtiyacını karşılayacak olan ve havadaki oksijen, azot, argonu ayrıştırma işlevi gören “hava ayrıştırma” tesislerinin devlet ormanları üzerinde kurulmasına izin verme yetkisini haiz olacaktır.

Maddenin gerekçesinde;

“Üretim süreçleri ve teknolojilerinde meydana gelen gelişim, endüstriyel gazlara olan ihtiyacı artırmıştır. Havanın bileşenleri olan oksijen, azot ve argon farklı endüstriyel sektörlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Endüstriyel sektörün gelişmesi

⁴ Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 25 maddeden oluştuğu halde görüşmeler sırasında verilen 3 adet önerge ile teklifteki bir madde metinden çıkarılmış, iki ayrı maddenin metne ilavesi ile madde sayısı 26’ya yükselmiştir.

⁵ Bu konudaki geniş değerlendirmeler 196 sıra sayılı Denizli Milletvekili Nilgün Ök ile 46 Milletvekilinin” Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2633)” ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 30 ila 35. Sahifeleri ile İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 2 Milletvekilinin İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3037) ile ilgili Plan ve Bütçe Komisyonu Raporunun 22 ila 28. Sahifelerinde yer almaktadır.

için fabrikalarda kullanılan oksijen, azot ve argon ihtiyacını karşılayacak hava ayırıştırma tesislerinin ormanlık alanlarda kurulabilmesine izin verme yetkisi Tarım ve Orman Bakanlığına verilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Anayasa'nın 169. maddesi, ormanların korunmasına ilişkin, kapsamlı bir madde olup, üçüncü fıkrasında “Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsadde edilemez” hükmü yer almaktadır.

Bu mutlak yasağın da, kamu yararı vb. hiçbir istisnası yoktur. Bu bağlamda; söz konusu tesislerin ormanlık alanda kurulabilmesi, ormanlara tesis yapımının yaratacağı tahribat ve bu tür tesislerin endüstriyel faaliyetlerinin orman çevresine olası etkileri de dikkate alındığında, teklif edilen maddenin Anayasa'nın “Ormanların Korunması ve geliştirilmesi” başlıklı 169. ve “Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması” başlıklı 56. maddesinin “Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir” hükmünü içeren 2. fıkrasına aykırı olduğu düşünülmektedir.

1.4 Kanun teklifinin 11. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Kanun teklifinin 11. maddesiyle bazı suçlar bakımından gözaltı sürelerini uzatan ve tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerini düzenleyen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19. maddesindeki uygulama süresi 25/7/2024 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Olağanüstü hal kökenli bu düzenlemenin zaman bakımından uygulanırlığına ilişkin bu değişiklik sonucunda; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından; gözaltı süresi ve bu sürenin uzatılması, şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında bu işlemin Cumhuriyet savcısı veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabileceği, tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin dosya üzerinden karara bağlanabileceği, tahliye taleplerinin en geç otuzar günlük sürelerle tutukluluğun incelenmesi ile birlikte dosya üzerinden karara bağlanabileceği ve Ceza Muhakemesi Kanununun 108. maddesi uyarınca yapılan tutukluluğun incelenmesinin en geç otuzar

günlük sürelerle dosya üzerinden ve doksanar günlük sürelerle kişi veya müdafii dinlenilmek suretiyle resen yapılacağı kuralları üç yıl daha uygulanacaktır.

Amaçla bağılıktan ölçülülük ilkesine kadar çok sayıda hak sınırlama ölçütünü de çiğneyen teklif konusu madde; Anayasa'nın 2. maddesinde tanımını bulan hukuk devleti ilkesine, Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğüne dair 11'inci maddesi, ölçülülük ilkesini düzenleyen 13'üncü maddesi, hak ve özgürlük sınırlamalarının kötüye kullanılmasını yasaklayan 14'üncü maddesi, ancak olağanüstü hâllerde yönetimde kullanılacak özgürlük sınırlamaları itibarıyla 15'inci maddesi, tutuklamaya dair kanunilik ilkesi; 17'nci maddesi, tutuklama koşulları; 19'uncu maddesi, adil yargılanma; 36'ncı maddesi, etkili başvuru hakkı; 40'inci maddesi ve ayrıca, olağanüstü hali düzenleyen Anayasa'nın 119'uncu maddelerine aykırıdır.

Anayasa'ya aykırılıkta özellikle ölçülülük ilkesi öne çıkmaktadır. Şu nedenle; eğer Anayasa madde 119 gereği ilan edilmiş ve uygulanmakta olan bir OHAL yürürlükte olsa idi, TBMM, "dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabil"me yetkisine sahip olacaktı (md.119/4). Kanun teklifi ile öngörülen 3 yıllık uzatma süresi, 4 aylık uzatma süresi bakımından tamamen ölçüsüzdür.

1.5 Kanun teklifinin 20. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Kanun teklifinin 20. maddesiyle; 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle ilgili mevzuatı uyarınca şirketlere ve varlıklara kayyım atanmasına karar verilmesi durumunda , kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin kanunda yer alan hükmün süresinin 31.07.2021 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatılmaktadır.

Teklif konusu maddeyle, 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, bu maddenin uygulamasının 3 yıl daha uzatılması önerilmektedir.

Teklifin bu maddesiyle de, yine olağanüstü hal kökenli bir düzenlemeyle olağan zaman hukuku dizaynedilmek istenmektedir. Mülkiyet hakkı ve girişim özgürlüğü güvencelerini sağlamaktan uzak olan maddenin uygulamasının, suç örgütü başının videolarında ortaya çıkan gerçeklerde ne şekilde kötüye kullanıldığına tüm toplum

tanık olmuştur. İrtibat ve iltisak gibi muğlak kavramlarla insanların mülklerine yönelik tehdit oluşturulması, hukuki güvencelerin sağlanmaması, hukuki ve objektif ölçütlere dayanmayan süreçlerin şantaj vesilesine dönmesi, bu açıdan dikkate alınmalıdır. Anılan maddenin uygulamasının mafya tabiri ile “çökme” aracı olarak kullanılması ve siyaset-mafya-yargı ortaklığı ile sürecin işletildiği gerçekliğine dikkat edildiğinde, maddenin terörle mücadele ile değil servet aktarımı ile ilgili olduğu açıkça görülebilir.

Amaçla bağlılıktan ölçülülük ilkesine kadar çok sayıda hak sınırlama ölçütünü de çiğneyen teklif konusu madde; Anayasa'nın 2., 11., 13., 14., 15., 35. ve 48. maddelerine aykırıdır.

1.6 Kanun teklifinin 23. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı

Kanun teklifinin 23. maddesiyle; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 35. maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması vb. tedbirlerin geçerlilik süresinin 31.07.2018 tarihinden itibaren 3 yıldan 6 yıla uzatılması yönünde değişiklik yapılmaktadır.

Teklif ile uygulaması üç yıl uzatılan bir diğer madde de: **“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen” (...)** kişiler meslekten çıkarılır“ şeklindeki maddedir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 35. maddesi hemen hemen bütün kamu kurumları yelpazesini yansıtmakta olup, adeta iki yıl süre ile çıkarılan OHAL/KHK yasaklar demetinin bir özeti niteliğindedir. Benzer hukuki yanlışlıklar ve Anayasa'ya aykırı tanım ve kayıtlar devam etmektedir.

Kuşkusuz, aykırılıklar, Anayasa'nın ilgili maddeleri ile sınırlı olmayıp, daha genel olarak, madde 2 (insan haklarına saygılı demokratik hukuk devleti) ve madde 11 (Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı), açıkça ihlal edilmektedir. (Madde 23, Avrupa Sözleşmesi açısından da aykırılıklar zincirini beraberinde getirmektedir).

OHAL KHK'lerinin ek listelerinde isimleri yer alan ve mağdur edilen yaklaşık 125 bin kişinin mahkemeye ve hukuka erişemediği gerçekliği durmaktayken ve Olağanüstü

Hal işlerini İnceleme Komisyonu'nun (OHALİK) mağduriyetleri pekiştirdiği gerçekliği de ortadayken, bu maddenin üç yıl daha uygulanmak istenmesi; kamudaki keyfi ve hukuksuz sürece devam etme arzusunu göstermektedir. Kamu görevine girişte güvenlik soruşturması uygulaması, mesleğin uygulamasında da keyfi olarak meslekten çıkarılma ile kamuda liyakat yerine, partizan kadrolar oluşturma iradesidir. Muhalif her türlü fikrin terörize edildiği bir ortamda yurttaşlara yaşam alanı tanımama eğilimidir.

Amaçla bağlılıktan ölçülülük ilkesine kadar çok sayıda hak sınırlama ölçütünü de çiğneyen teklif konusu madde; Anayasa'nın, 2., 11., 13., 14., 15., 23., 36., 38., 70. ve 153. maddeleri başta olmak üzere, birçok maddesine aykırıdır.

Teklifin yukarıda belirtilen maddeleri ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır.

Oysa Meclis İç Tüzüğü'nün 38. maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder“ hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan maddeler üzerinde görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Yaklaşık üç yıllık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlık Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27. Dönemin 4. Yasama döneminde de ısrarla sürdürülmektedir. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek

yasalaştırılan 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", "11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun", 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 30.05.2019 tarih ve 7176 sayılı "Bazı Kanunlar ile 635 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" , 05.12.2019 tarih ve 7194 sayılı Digital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 21.12.2019 tarih ve 7201 sayılı "Kamulaştırma Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.02.2020 tarih ve 7222 sayılı Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı "Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun", 16.04.2020 tarih ve 7244 sayılı "Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 18.06.2020 tarih ve 7247 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 23.07.2020 tarih ve 7252 sayılı "Digital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 16.10.2020 tarih ve 7254 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" 11.11.2021 tarih ve 7256 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 15.04.2021 tarih ve 7316 sayılı numaralı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 29.04.2021 tarih ve 7318 sayılı "Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 20.05.2021 tarih ve 7319 sayılı "Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 03.06.2021 tarih ve 7326 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" gibi Ankara Milletvekili Orhan

Yeğin ve 45 Milletvekili tarafından verilen (2/3740) esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 26⁶ maddelik mini torba yasa hüviyetinde bulunmaktadır.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu torba kanun teklifi 09.07.2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Adalet, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına sevk edilmiştir.

Kanun teklifi diğer bazı ihtisas komisyonlarının ilgi ve çalışma alanlarına giren bazı düzenlemeleri içermesine rağmen başkaca herhangi bir tali komisyona sevk edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 12.07.2021 günü saat 10.00’da Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının yine 09.07.2021 tarih ve Z-13922241-130.02-841876 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Adalet, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarında gündeme alınıp görüşülmediği öğrenilmiştir.

Kanun teklif metninin Komisyonunda görüşülmesine başlanılmadan önce tarafımızca yapılan mutlaka yasalaşması gereken ivedi düzenlemelerle, detaylı teknik çalışmayı gerektirmeyen maddelerle ilgili çalışmanın teklifin diğer maddelerinden ayrılarak süratle yasalaştırılması, diğer maddeler ile ilgili olarak daha detaylı bir çalışmanın yapılması yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 12.07.2021 günü saat 10.00’da ve 13.07.2021 tarihli saat 11.00’de başlayan toplantılarında yaklaşık 23 saatlik aralıksız

⁶ Söz konusu kanun teklifi komisyona sunulduğu anda 25 maddeden oluştuğu halde görüşmeler sırasında verilen 3 adet önerge ile teklifteki bir madde metinden çıkarılmış, iki ayrı maddenin metne ilavesi ile madde sayısı 26’ya yükselmiştir.

bir çalışma süreci sonunda bir maddenin çıkarılması iki ayrı maddenin ilavesi ile kabul edilmiştir.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına ve tartışılmasına sebebiyet verilmektedir.

Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamaktadır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal

güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır. Ayrıca bazı kanun maddeleri ile getirilen uzatma taleplerine ilişkin düzenlemelerin geçmiş dönem performansları hakkında da komisyon çalışmaları sırasında tatminkar bilgiler verilmemiştir.

5018 sayılı Kanununun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Erkler ayrılığı ilkesini zedeleyen TBMM'nin denge ve denetleme mekanizmasını tamamen ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan yeni durumda; kanun tekliflerinin bizzat milletvekilleri tarafından hazırlanmış olduğu varsayımıyla (?) kanun teklifleri ve etki analizleri ile ilgili mekanizmanın nasıl kurulacağı, etki analizi için gereken sayısal verilerin yürütme organından ne tür bir yöntemle edinilip komisyon üyelerine sunulacağı konusunda belirsizlikler mevcut bulunmaktadır. Bu sorunun ivedilikle ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Komisyonu sevk edildiği sırada 25 maddeden oluşan bilahare komisyonda verilen önergelerle bir maddenin çıkarılması ve iki madde ilavesi ile 26 maddeye ulaşan söz konusu mini torba kanun teklifinin;

-1. maddesinin İçişleri Komisyonunda,

-2, 6, 7, 15, 16. maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

- 4 ve 19 maddelerinin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda,
 - 4. Maddesinin ayrıca Çevre Komisyonunda,
 - 5 ve 10. maddelerinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda,
 - 8, 9, 12, 13, 17, 21 ve 24. Maddelerinin Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,
 - 11, 20 ve 23. maddelerinin Adalet ve Anayasa Komisyonlarında,
- ayrıca esas veya tali komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İktüzüğünün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İktüzüğün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İktüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu 26 maddelik mini torba kanun teklifi toplam 19 ayrı Kanun ve 2 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Teklif Maddesi	Kanun / KHK Sıra No.	Düzenleme Yaptığı Kanun
1	1	18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu 'nun 74 üncü maddesinin altıncı fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle eklenmesi.
2	2	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun 'a geçici madde eklenmesi.
3	3	20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun 'un mülga 4 üncü maddesinin yeniden düzenlenmesi.
4	4	31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu 'nun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine "doğalgaz," ibaresinden sonra gelmek üzere "hava ayırıştırma," ibaresinin eklenmesi.
5	5	15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun 'un geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına ibareler eklenmesi.
6	6	4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun 'un 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine ibare eklenmesi.
7		209 sayılı Kanuna ek madde eklenmesi.
8	7	24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu 'nun ek 4 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması.
9		1163 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması.
10	8	3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu 'nun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine "önceki değerinden az olmaması kaydıyla," ibaresinden sonra gelmek üzere "daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle" ibaresinin ve maddeye yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere yeni fıkra eklenmesi.
11	9	12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu 'nun geçici 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "üç yıl" ibaresinin "altı yıl" şeklinde değiştirilmesi.
12	10	7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun 'un 25 inci maddesine fıkra eklenmesi.
13	11	27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu 'nun 211 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafına "kasten yaptığı bir tahrifat" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması" ibaresinin eklenmesi.

14	12	10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 'na ekli (I) sayılı Cetvelin 35 inci sırası bu Cetvelden çıkarılmış ve ekli (II) sayılı Cetvelin "B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER" bölümüne aşağıdaki 43 üncü sıranın eklenmesi. "43) Türkiye İstatistik Kurumu"
15	13	1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun 'un geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan "üç yılı" ibaresinin "altı yılı" şeklinde değiştirilmesi.
16	14	31.05.2016 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu 'na geçici madde eklenmesi
17	15	14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanunu 'nun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi.
18	16	21.11.2012 tarih ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu 'nun 50/A maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarının değiştirilmesi ve üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "tasfiye komisyonu" ibaresinin "Tasarruf Mevduat Fonu" şeklinde değiştirilmesi
19	17	28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 'un 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "1/7/2021 " ibaresinin "1/1/2022" şeklinde değiştirilmesi.
20	18	25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 'un geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "üç yıl" ibaresinin "altı yıl" şeklinde değiştirilmesi.
21	19	16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin üçüncü cümlesinde yer alan "üç ay" ibaresi "altı ay" şeklinde değiştirilmiştir.
22	1	27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'nin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına "Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye İstatistik Kurumu," ibaresinin eklenmesi.
23		375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan "üç yıl" ibarelerinin "altı yıl" şeklinde değiştirilmesi.
24	2	3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname 'ye ek madde eklenmesi.
25		Yürürlük maddesi.
26		Yürütme maddesi.

26 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu mini torba kanun teklifinin, 7 maddesi Ticaret Bakanlığını 3 maddesi Sağlık Bakanlığını, 2 maddesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığını, 2 maddesi Tarım ve Orman Bakanlığını, 1 maddesi İçişleri Bakanlığını, 2 maddesi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunu, maddesi Türkiye İstatistik Kurumunu, 1 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını, 1 maddesi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını, 1 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını ve Türkiye İş Kurumunu, 1 maddesi Adalet Bakanlığını, 1 maddesi de tüm Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşlarını ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

26 maddelik Kanun Teklifinde;

-Güvenlik Korucularının aylık ücretlerinin asgari ücret miktarına yaklaştırılması,

-31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanların dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere yardımcı personel olarak çalışabilmesine olanak sağlanması,

-Kambiyo mevzuatı uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde 6 milyon Türk Lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret alma yetkisinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi,

-Havadaki oksijen, azot, argonu ayrıştırma işlevi gören "hava ayrıştırma" tesislerinin devlet ormanları üzerinde kurulmasına izin verilmesi,

-2020 yılında deprem geçirmiş ancak henüz kapsama alınmamış bulunan Elazığ, Malatya, Erzincan, Bitlis, İzmir ve Siirt'in bazı ilçelerinin de ve devletin uygun faizli kredi kullandırma veya konut yaptırmaya yükümlülüğü olanaklarından yararlanmak üzere 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun kapsamına alınması,

-Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda tabip ve eczacı olarak çalışanlara döner sermayeden ek ödeme yapılmasının sağlanması,

-Sağlık Bakanlığına, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmasına imkân verilmesi,

-Üniversitelerin ortak olduğu kooperatiflerin yönetim kurullarında kendilerini temsil etmesi amacıyla, tercih ettikleri üyeyi kooperatif genel kuruluna önerme ve onu seçtirerek yönetim kurulunda bulundurma haklarının ortadan kaldırılması,

-Üniversitelerin, 2014 öncesinde olduğu gibi, ortağı olduğu kooperatifin yönetim kuruluna seçilme bakımından her ortakla eşit usullere tabi olmasının sağlanması,

-Gecekonduklara tapu verilmesine ilişkin 2981 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinde geçen ve o bölgedeki umumi hizmetler için idarenin kullanacağı alanları genişletme amacıyla "düzenleme ortaklık payları" kesintisini 3194 sayılı İmar Kanunundaki kesinti oranlarıyla "uyumlu" biçimde yüzde 45'e kadar yükseltilmesine olanak tanınması,

-Bazı suçlar bakımından gözaltı sürelerini uzatan ve tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerini düzenleyen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19. maddesindeki uygulama süresinin 25/7/2024 tarihine kadar uzatılması,

-Rekabet Kurulu üyeleri ile kurum başkan ve başkan yardımcılarının, daire başkanlarının ve raportörlerinin; görevlerinin sona ermesinden itibaren 2 yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki 2 yıl içinde yaptıkları işlerle ilgili gerçek ve tüzel kişilerde veya ilgili sektörlerde görev almaları ve bunları kurum nezdinde temsil etmelerinin yasaklanması,

-Gümrük Vergisi uygulamasında vergi yükümlüsünün, ticaret politikası önlemlerinden kaçınmak için bir eşyanın gümrük kıymetini kendi beyanıyla artırdığı tespit edilmesi halinde de artık bu vergilerin devlet tarafından geri ödenmemesi veya bu vergilerin kaldırılmasına ilişkin taleplerin kabul edilmemesi,

- Türkiye İstatistik Kurumunun genel bütçeli bir kuruluş iken özel bütçeli bir kuruluş haline getirilmesi nedeniyle gerekli uyum düzenlemesinin yapılması,

-Engellilerin yaşam standartlarının yükseltilmesi için yerine getirilecek yükümlülöklere yönelik ek sürenin 3 yıldan 6 yıla çıkartılması,

- İşverenlere 2021 yılında da, finansmanı işsizlik sigortası fonundan karşılanacak şekilde, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 TL aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlanması,

-24/3/2020 ile 30/4/2021 tarihleri arasındaki karşılıksız çek suçlarının da 25/3/2020 tarihli ve 7226 sayılı Kanunla 5941 sayılı Çek Kanununa eklenen geçici 5 inci madde kapsamına alınması, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini ödemek için öngörülen sürenin de 30/6/2022 tarihine kadar uzatılması,

-BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin tasfiye sürecinin de TMSF tarafından yerine getirilmesinin sağlanması

-Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik getirilen cezanın yürürlük tarihinin 1/7/2021 tarihinden 1/1/2022 tarihine ötelenmesi,

-Terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle ilgili mevzuatı uyarınca şirketlere ve varlıklara kayyım atanmasına karar verilmesi durumunda , kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin kanunda yer alan hükmün süresinin 3107.2021 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatılması,

-Covid 19 Pandemisi nedeniyle ertelenen Kooperatifler Kanunu kapsamındaki genel kurul toplantılarının, ertelenenin sona erdiği tarihten itibaren 3 ay yerine 6 ay içinde yapılmasına olanak sağlanması,

-76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılan TÜİK personelinin mali haklarının (ücret, tazminat vd.) mevcut durumuyla sürmesinin sağlanması,

-Terör örgütleriyle mücadele amacıyla 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 35. Maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması vb. tedbirlerin geçerlilik süresinin 31.07.2018 tarihinden itibaren 3 yıldan 6 yıla uzatılması,

-Gümrük muhafaza personeline, görevinde üstün başarı göstermesi halinde maaşıyla orantılı para ödülü verilmesinin sağlanması,

gibi yaklaşık biri birinden farklı 24 ayrı konuda, toplam 19 ayrı Kanunda ve 2 Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı değişikliklerin de yer aldığı düzenlemeler bulunmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değiştiren söz konusu diğer maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan toplam 19 adet Kanun ve 2 adet Kanun Hükmünde Kararname metninde değişiklik yapan 26 maddelik söz konusu teklif, aynı zamanda mini torba yasa teklifi hüviyetindedir.

Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu mini torba kanun teklifi de birbirinden farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılammaktadır. Konu ve kapsam itibarıyla biri biriyle ilgisi bulunmayan bazı kanunların mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğünün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı kanaatindeyiz.

-Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak herhangi bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

19 ayrı Kanun ve 2 Kanun Hükmünde Kararname metninde ayrıntılı değişiklik yapan 26 maddelik yasa teklifinin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi:

18.03.1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununda; köy sınırı içinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak için köy korucularının bulundurulacağı hususu düzenlenmiş, kanunun 74. maddesinde de 1985 yılında yapılan değişiklikle Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi olanağı getirilerek, "güvenlik korucusu" müessesesi ihdas edilmiş ve bunlarla ilgili mali haklar düzenlenmiştir.

Teklifin 1. maddesiyle 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine ekleme yapılarak; değiştirilerek güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücretin altında kalması halinde, aradaki farkın tazminat olarak ayrıca ödenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde; *"Güvenlik korucularının aylık ücretlerinin belirlenmesinde esas alınan 11.500 gösterge rakamı (2016 yılından bu yana bu rakam 14.640 olarak uygulanırsa bile) nedeniyle güvenlik korucularına ödenen ücret asgari*

ücretin altında kalmaktadır. Madde ile güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücrete tamamlanması amaçlanmaktadır”. açıklaması yer almaktadır.

Mevcut durumda Güvenlik korucularına 14.640 gösterge rakamı ile 2021 yılı için 0,179797 olan memur aylık katsayısı çarpımı sonucu aylık 2.632,22 TL ücret ödenmektedir. 2021 yılı asgari ücreti 2.825,90 TL olduğundan aradaki fark 193,68 TL'dir.

Komisyonadaki görüşmelerde, bu tutarın bu yıl için ocak ayında 2.427 TL artı, 190 lira bölge tazminatıyla beraber, 2.617 TL. olduğu, Temmuz ayı maaşının 2.632, artı, tazminatla beraber 2.822 TL.'sine ulaştığı, yani bir nevi asgari ücreti yakaladığı, ancak her yıl asgari ücret artış oranlarının farklı olabileceği dikkate alınarak bu oranların artışıyla beraber ek gösterge çarpımıyla eksik kalan bir kısım olursa miktarın asgari ücrete tamamlanacağı ifade olunmuştur.

Maddenin görüşülmesi sırasında komisyonda açıklamalarda bulunan Anadolu Güvenlik Korucuları Ve Şehit Aileleri Konfederasyonu Genel Başkanı, güvenlik korucularının maaşlarının asgari ücrete endekslenmesi yerine, en düşük devlet memuru maaşına endekslenmesi,46,25 TL.lik günlük yurt içi görev harcırahlarının yetersiz olduğunu, ayrıca emeklilik talepleri olduğunu beyan etmiştir.

İçişleri Komisyonunda yapılacak bir çalışma ile güvenlik koruculuğu sisteminin bir bütün olarak ele alınarak güvenlik korucularının mevcut statülerinin gözden geçirilmesi, ücret ve diğer mali ve sosyal haklarının diğer güvenlik personelinin mali ve sosyal hakları da dikkate alınarak sorunlarının daha detaylı bir çalışma ile çözümlenmesi gerekmektedir.

3.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Madde ile 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna geçici madde eklenerek, diş protez laboratuvarlarında diş protez teknisyenleri ve diş protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, 31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında gerçekleştirilmiş kurslarda eğitim almış olanların diş protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilmesine olanak sağlanmaktadır.

Madde gerekçesinde bu değişikliğin nedeni çok açık bir şekilde ortaya konulmamış, hatta bu değişikliğin Bakanlığın geçmişte yayımlanan bir yönetmeliğe dayanarak Milli Eğitim Bakanlığıyla imzaladığı bir protokole istinaden verilen eğitime binaen eğitim alan vatandaşlara vermiş bulunduğu teknisyen yardımcılığı personel statüsünün diş protez teknikerleri ve teknisyenlerinden gelen itiraz üzerine Danıştay

tarafından iptal edilmesi ve ortaya çıkan mağduriyetin geçmişe yönelik olarak giderilmesi ile ilgili olduğu gerekçede gızlenmiştir..

Söz konusu düzenlemenin toplam 6100 kişiyi ilgilendirdiği, bunlardan 2.000'nin halen piyasada çalışmakta olduğu ifade edilmiştir.Türkiye'de 1450 adet diş protez laboaratuarının mevcut olduğu, 5419 adet diş teknikeri ve teknisyeni bulunduğu Bakanlık yetkilisince ifade edilmiştir.

Söz konusu düzenleme piyasada hali hazırda işgücü arzında bulunan diş teknikerlerinin ve teknisyenlerinin konumunu olumsuz olarak etkilemekte olduğu beyan edilmiştir. Söz konusu düzenleme ile ilgili olarak Diş Hekimleri Birliği ve Diş Teknikerleri Derneğinden de görüş alınmadığı anlaşılmıştır.

Madde yazılım şekli itibarıyla aynı zamanda tedvin zaafı içermektedir. Bu konudaki uyarılarımız komisyondaki görüşmeler sırasında dikkate alınmamıştır.

Söz konusu düzenlemenin, "*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.*" hükmünü taşıyan Anayasa'nın 138. maddesinin 4. fıkrası hükmü açısından da ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda özetlenen nedenlerle, söz konusu düzenlemenin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda konu ile ilgili sivil toplum temsilcilerinin de katılımıyla tüm boyutlarıyla ele alınmadan acele bir şekilde yasalaştırılması gayretini uygun görmüyoruz.

3.3 Teklifin 3. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanununun mülga 4 üncü maddesi yeniden düzenlenerek,; kambiyo mevzuatı uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde 6 milyon Türk Lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret alma yetkisinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi öngörülmektedir.

Maddenin gerekçesinde;

"Kambiyo mevzuatı uyarınca farklı alanlarda düzenlemeler yapılmakta ve bu alanlarda faaliyet gösterecek firmalara faaliyet izni veya yetki belgesi verilebilmektedir. Bu alanlar düzenlenirken hem katılımcıların mali gücünün tespiti hem de piyasaya

girişlerin belli bir şekilde kontrol altında tutulması gerekmektedir. Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığı kambiyo mevzuatında birçok özel sektör paydaşının yer alacağı bilgi sistemlerini de kullanıma sunabilmektedir. Bu sebeplerle bu alanlarda yapılacak başvuru, verilecek izin ve belgeler için yönetmelikte belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ücret alma yetkisinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi öngörülmektedir” açıklaması yer almaktadır.

Maddenin yazımından 6 milyon Türk Lirası olarak belirlenen yıllık üst sınırın “her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için” ayrı ayrı belirleneceği anlaşılmaktadır. Bu nedenle madde yer alan hususlar için alınabilecek bedellerin her bir kalem itibarıyla sınırlandırılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu şekilde bu kadar yüksek belirlenmiş bir sınırın mevcut haliyle Anayasa’nın 2. maddesinde tanımını bulan hukuk devleti ilkesine de (belirlilik) aykırılık oluşturabileceği değerlendirilmektedir.

Maddenin komisyondaki görüşmelerinde; yetkili müesseseler için öngörülen başvuru ücretinin yönetmelik ve tebliğ gibi alt düzeyde düzenlemelerde yer alması nedeniyle açılan bazı davalar nedeniyle son dönemde yeni döviz bürosu açılmasına izin verilmediği, bu nedenle piyasada devirden kaynaklanan yüksek meblağlı arbitrajların olduğu ifade edilmiştir. Benzeri problemin altın alım-satımı, kıymetli madenlerin alım-satımı yapan kıymetli maden aracı kurumları açısından da geçerli olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun’da verilecek bu yetkiye istinaden yönetmelik ve tebliğ gibi alt düzenlemeler ile söz konusu sektörlerde düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belgeyle bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında ücret alınmasının böylelikle mümkün hâle gelmiş olacağı beyan edilmiştir.

Söz konusu düzenlemede yer alan ücret almaya yetkisinin Yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde belirlenmesinin Anayasal açıdan değerlendirilmesi, her türlü belirlemenin sınırları belirtilmeden Yönetmelikle idarenin takdirine bırakılmasının Anayasa’nın 2 ve 7. maddeleri açısından ayrıca değerlendirmeye tabi tutulması gerekir.

Komisyondaki görüşmeler sırasında söz konusu düzenlemelerin Anayasal açıdan taşıdığı sıkıntılar konusunda yönelttiğimiz sorulara; usul ve esasların Resmi Gazete yayımlanacak olan bir Yönetmelikle kamuoyuna duyurulması ile söz konusu sakıncanın ortadan kalkmış olacağı ifade edilerek cevap verilmiştir.

3.4 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 4.maddesi Orman Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının ilk cümlesinde “doğalgaz” ibaresinden sonra “hava ayrıştırma” ibaresi eklenmektedir.

Bu düzenleme ile Tarım ve Orman Bakanlığı, fabrikaların endüstriyel gaz ihtiyacını karşılayacak olan ve havadaki oksijen, azot, argonu ayrıştırma işlevi gören “hava ayrıştırma” tesislerinin devlet ormanları üzerinde kurulmasına izin verme yetkisini haiz olacaktır.

Bakanlık, mevcut Kanunda yer aldığı üzere, izin verirken bu tesislerin ormanlık sahada olması ya da yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması hallerini gözetecek, gerçek ve tüzel kişilere bedel karşılığında izin verebilecek, İzin süresi 49 yılı geçemeyecek. Mevcut Kanunda yer aldığı üzere, Devletin yaptığı/işlettiği tesisten bedel alınmayacaktır.

Maddenin gerekçesinde;

“Üretim süreçleri ve teknolojilerinde meydana gelen gelişim, endüstriyel gazlara olan ihtiyacı artırmıştır. Havanın bileşenleri olan oksijen, azot ve argon farklı endüstriyel sektörlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Endüstriyel sektörün gelişmesi için fabrikalarda kullanılan oksijen, azot ve argon ihtiyacını karşılayacak hava ayrıştırma tesislerinin ormanlık alanlarda kurulabilmesine izin verme yetkisi Tarım ve Orman Bakanlığına verilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında söz konusu değişikliğin hali hazırda özel bir ihtiyaçtan mı kaynaklandığı, hava ayrıştırma tesislerinin orman alanlarında kurulmasında bir zorunluluk olup olmadığı, orman ekosistemine nasıl etkisi olacağı, ağaçların, yeşilin, floranın, orada yaşayan diğer canlıların, faunanın ve hayvanların yaşam alanında onların soludukları havada nasıl bir etki yaratacağı, yönündeki sorularımıza tatminkar yanıtlar verilmemiştir. Endüstri sektöründe, özellikle metalürji sektöründe bakır, alüminyum ve demir-çelik gibi fabrikalarda hava ayrıştırma tesislerinin var olduğu ifade edilmiştir.

Anayasa'nın 169. maddesi, ormanların korunmasına ilişkin, kapsamlı bir madde olup, üçüncü fıkrasında “Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eylem müsadde edilemez” hükmü yer almaktadır.

Bu mutlak yasağın da, kamu yararı vb. hiçbir istisnası yoktur. Bu bağlamda; söz konusu tesislerin ormanlık alanda kurulabilmesi, ormanlara tesis yapımının yaratacağı tahribat ve bu tür tesislerin endüstriyel faaliyetlerinin orman çevresine olası etkileri de dikkate alındığında, teklif edilen maddenin Anayasa'nın "Ormanların Korunması ve geliştirilmesi" başlıklı 169. ve "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56. maddesinin "Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir" hükmünü içeren 2. fıkrasına aykırı olduğu düşünülmektedir.

Söz konusu düzenlemenin bütün boyutlarıyla Çevre ve Trım Komisyonlarında detaylı olarak tartışılmadan acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

3.5 Teklifin 10. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi;

*"**MADDE 10-** 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine "önceki değerinden az olmaması kaydıyla," ibaresinden sonra gelmek üzere "daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle" ibaresi ve maddeye yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

"24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında yapılan uygulamalarda; umumi hizmet alanları için yapılan her türlü terk ve kesintinin, parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir. Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup mükerrer uygulama olarak değerlendirilmez. Ancak toplam kesinti oranı her halükarda %45'i geçemez."

hükmünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

"Gerek 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında

Kanunun 10 uncu maddesinde gerekse 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinde yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri ve benzeri yerlerin bedelsiz terkin edileceğine dair hususlar benzerlik gösterse de mahiyet itibariyle farklı uygulamalardır. 3194 sayılı Kanunun amacına uygun olarak sağlıklı yerleşim alanları oluşturabilmek amacıyla bu alanlarda yapılacak imar planlarının uygulanmasında 2981 sayılı Kanun kapsamında yapılan söz konusu kesintiyi %45'e tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılması hükme bağlanmaktadır”

açıklaması yer almaktadır.

Bu madde ile 3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine yeni ibare eklenmekte, ayrıca yedinci fıkradan sonra eklenen yeni fıkrayla, da gecekondulara tapu verilmesine ilişkin 2981 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde geçen ve o bölgedeki umumi hizmetler için idarenin kullanacağı alanları genişletme amacıyla “düzenleme ortaklık payları” kesintisi oranı 3194 sayılı İmar Kanunundaki kesinti oranlarıyla “uyumlu” biçimde yüzde 45'e kadar yükseltilmektedir.

Teklif, gerekçesinde “3194 sayılı Kanunun amacına uygun biçimde, imar mevzuatına aykırı yapılarda ve gecekondular bölgesinde yapılacak imar planlarının uygulanmasında, 2981 sayılı Kanun kapsamında yapılan düzenleme ortaklık payı kesintisini %45'e tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabileceği”ni öngörmektedir.

Ne var ki, teklif, vatandaşa yeni bir kamulaştırma bedeli ödemeksizin, “düzenleme ortaklık payı” adı altında kesinti oranını artırarak idareye daha fazla alanın bedelsiz terkinini amaçlamaktadır.

3194 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin 7 inci fıkrası, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmamasını esas saymış, istisnayı ise belirlemiştir.

Teklif, yeni eklenen fıkra yoluyla bu 2981 sayılı Kanunundaki düzenleme ortaklık paylarını 3194 sayılı Kanundaki istisnaya göre yüzde 45'e kadar genişletirken, kamulaştırma bedeli ödemeksizin idareye bırakılacak alanı artırmakta, aslında fiilen birden fazla düzenleme ortaklık payına yönelmektedir. Teklifin 7 inci fıkrasına eklenen “daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle” ibaresi de bu düzenleme ortaklık payının artırılmasının altyapısıdır.

Yeni eklenen fıkrayla (3194 s. Kanun, m.18/5); 2981 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi kapsamındaki gecekondü bölgelerinde tapu verilmesine ilişkin uygulamalardaki düzenleme ortaklık payı kesintileri 3194 sayılı Kanundaki hükümlerle uyumlaştırılmaktadır. *Böylece, umumi hizmet alanları için yapılan her türlü terk ve kesintinin, parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilecektir. Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup mükerrer uygulama olarak değerlendirilmeyecek, ancak toplam kesinti oranı %45'i geçemeyecektir.*

İdare, gecekondü bölgelerinde arttırılacak olan düzenleme ortaklık payı kesintisi yoluyla yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri vb. kamusal kullanım alanlarını daha fazla yapabilecektir. Böylece idareye, %45'e kadar arttırılabilecek olan bu düzenleme ortaklık payı kesintisi yoluyla, daha fazla alanı bedelsiz olarak kazandırılacaktır. İdare, kamulaştırma bedeli ödemesi gereken yerlerde bu alanları artık düzenleme ortaklık payı kesintisinin yüzde 45'e kadar arttırılması sayesinde daha fazla oranda bedelsiz olacak olacaktır.

Söz konusu düzenlemenin Anayasamızın 35. maddesinde tanımını bulan "mülkiyet hakkı" açısından da değerlendirilmeye tabi tutulması gerekir.

Gerekçede bu düzenlemenin gecekondü bölgelerindeki dönüşüm sürecinde daha sağlıklı yerleşim alanları oluşturabilmek ve yol, park vb. kamunun ortak kullanımına açık alanların arttırılmasını sağlamak için getirildiği açıklanmaktadır.

2981 sayılı İmar ve Gecekondü Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile 3194 sayılı İmar Kanunu kıyaslandığında;

3194 sayılı Kanunun 18 inci maddesi, kesilen "düzenleme ortaklık payları"nın, bölgenin ihtiyacı olan umumi hizmet alanlarından oluşacağını, bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılmayacağını öngörmektedir. Bu amaçla, ilgili bölgede yol, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri, karakol, okul, sağlık tesisi, pazar yeri, spor alanı, toplu taşıma istasyonu, durak, mezar, ağaçlandırma alanı, rekreasyon ve mesire alanı kurulabilecektir. 3194 sayılı Kanun kapsamında yapılan İmar planları ile getirilen kullanım kararları sonucunda oluşan değer artışı karşılığında kesilen düzenleme ortaklık payları, uygulamaya giren her bir

parselden eşit olarak kesilmektedir. Düzenleme ortaklık payı hesabıyla belirlenen yerler idareye bedelsiz terkin edilmektedir.

Mevcut 18 inci maddenin 2019 yılında değişmiş 7 inci fıkrası ise *“herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmamasını esas saymakta, ancak her türlü imar planı kararı ile yapılaşma koşulunda ve nüfusta artış olması hâlinde, artış olan parsellerden, uygulama sonucunda oluşan değerinin önceki değerinden az olmaması kaydıyla, ilk uygulamadaki düzenleme ortaklık payı oranını % 45'e kadar tamamlamak üzere ilave düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabileceği”* hükmünü içermektedir. Teklif, yedinci fıkradaki *“önceki değerinden az olmaması kaydıyla”* ibaresinden sonra, *“daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintilerin”* de dikkate alınacağını eklemektedir.

2981 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi ise, bahse konu gecekondular alanlarındaki düzenleme ortaklık payı kesintilerinin sadece zaruri ihtiyaçlar için fiili olarak zeminde bırakılan yol, park vb alanların kamuya terkini içermekte, dolayısıyla idareye *“düzenleme ortaklık payı”* kesintilerinde sınırlı bir alan bırakmakta, bu da fen, sağlık ve çevre bakımından bölgenin planlanmasına ve ortak kullanım alanlarının daralmasına yol açmaktadır. İdare de bu alanların genişlemesi için kamulaştırma bedelleri ödemektedir.

Madde metnin komisyonunda görüşülmesi sırasında yapılan açıklamalardan - *3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine “önceki değerinden az olmaması kaydıyla,” ibaresinden sonra gelmek üzere “daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle” ibaresinin* ilavesinin bazı mahkemelerin birinci cümlede geçen *“Bu madde hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaması esastır.”*dan hareketle geri ödeme ve tazminata karar vermesinin engellenmesi amacıyla yapıldığı bu düzenleme ile mülkiyet hakkının ihlal edilmediği beyan edilmiştir.

Ancak söz konusu düzenlemenin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda tüm ayrıntılarıyla ve tüm tarafları da dinleyerek görüşülmeden acele ile yasalaştırılması gayretini uygun görmemekteyiz.

3.6 Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 11. maddesiyle bazı suçlar bakımından gözaltı sürelerini uzatan ve tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerini düzenleyen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19. maddesindeki uygulama süresi 25/7/2024 tarihine kadar uzatılmaktadır.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19. Maddesi;

“Geçici Madde 19- *Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından:*

a) *Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren kırk sekiz saati, toplu olarak işlenen suçlarda dört günü geçemez. Delillerin toplanmasındaki güçlük veya dosyanın kapsamlı olması nedeniyle gözaltı süresi, birinci cümlede belirtilen sürelerle bağlı kalmak kaydıyla, en fazla iki defa uzatılabilir. Gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin karar, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine yakalanan kişi dinlenilmek suretiyle hâkim tarafından verilir. Yakalama emri üzerine yakalanan kişi hakkında da bu bent hükümleri uygulanır.*

b) *Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında bu işlem, Cumhuriyet savcısı veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabilir.*

c) *1. Tutukluluğa itiraz ve tahliye talepleri dosya üzerinden karara bağlanabilir.*

2. Tahliye talepleri en geç otuzar günlük sürelerle tutukluluğun incelenmesi ile birlikte dosya üzerinden karara bağlanabilir.

3. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 108 inci maddesi uyarınca yapılan tutukluluğun incelenmesi en geç, otuzar günlük sürelerle dosya üzerinden, doksanar günlük sürelerle kişi veya müdafî dinlenilmek suretiyle resen yapılır.”

hükümünü taşımaktadır.

Olağanüstü hal kökenli bu düzenlemenin zaman bakımından uygulanırlığına ilişkin bu değişiklik sonucunda; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından; gözaltı süresi ve bu sürenin uzatılması, şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında bu işlemin Cumhuriyet savcısı veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabileceği, tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin dosya üzerinden karara bağlanabileceği, tahliye taleplerinin en geç otuzar günlük sürelerle tutukluluğun incelenmesi ile birlikte dosya üzerinden karara bağlanabileceği ve Ceza Muhakemesi Kanununun 108. maddesi uyarınca yapılan tutukluluğun incelenmesinin en geç otuzar günlük sürelerle dosya üzerinden ve doksanar günlük sürelerle kişi veya müdafî dinlenilmek suretiyle resen yapılacağı kuralları üç yıl daha uygulanacaktır.

Süresi uzatılan Terörle Mücadele Kanunu'nun geçici 19. maddesi ile gözaltı süresi, en yakın hakim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren 48 saati toplu olarak işlenen suçlarda 4 günü geçemez şeklindedir. Bu sürelerle bağlı kalmak koşuluyla gözaltı sürelerinin en fazla iki kez delil toplanmasında güçlük ve dosyanın kapsamının geniş olması gerekçeleriyle uzatılabileceği öngörülmüştür. Böylece, söz konusu süreler, 144 saate ve 12 güne uzayabilecektir. Uzatma kararı, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine yakalanan kişi dinlenilmek suretiyle hakim tarafından verilir şeklinde düzenlenmiştir.

Böylelikle, Anayasa madde 19 hükmünde yer alan gözaltı süreleri ve bu süreler dolduktan sonra kimsenin hakim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamayacağı kuralı, örtülü biçimde de olsa ihlal edilebilecektir. Uzatma kararına ilişkin neden olarak delillerin toplanılması gösterilmiş olsa da, teknolojik gelişmelerin bilgi ve belgelere hızla ulaşma olanağını sağlaması, bu nedeni geçersiz kılmakta ve gözaltında geçen sürelerin uzaması, şüphelinin kötü muameleye uğrama olasılığını arttırmaktadır. Esasen, Boğaziçi gözaltılarında ve birçok toplumsal olayda yaşanan gözaltılarda, bu maddenin kötüye kullanımına tanık olunmuştur.

Uygulamada süresi uzayacak bir başka husus da; şüphelinin aynı olayla ilgili olarak *yeniden ifadesinin alınması* ihtiyacı ortaya çıkarsa, Cumhuriyet Savcısı veya Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine kolluk tarafından yapılabilir. Bu durumun şüphelinin üzerinde bir baskı aracına dönebilme ihtimaline açıktır. CMK madde 91/6

düzenlemesinde aynı olayla ilgili yeniden ifade alınabilmesi, yalnızca yeni ve yeterli delilin olması durumunda ve Cumhuriyet Savcısı kararı ile mümkündür. TMK' da yapılan bu ekleme meşru bir amaca hizmet etmemektedir. Zira CMK düzenlemesinde Cumhuriyet Savcısı kararı ile yapılabilecek ve yeni delil koşulu aranmadan savcının yazılı emri ile kolluk tarafından yapılabilmesi, şüphelinin bu nedenle sürekli yakalanma tehdidini beraberinde getirecektir (Ayrıca, Terörle Mücadele Kanunu'nun yürürlükteki haliyle bile ne denli keyfi olarak uygulandığı da bilinmektedir).

Adil yargılanma hakkı bakımından: Tutukluluğa itiraz ve tahliye taleplerinin dosya üzerinden karara bağlanabilmesi hususu, mahkeme önünde dinlenilme hakkının ihlali anlamına geldiği gibi, CMK düzenlemesine de aykırıdır. Tahliye taleplerinin incelenmesi otuzar günlük sürelerle dosya üzerinden yapılırsa da, ancak doksanar günlük sürelerle kişi ve müdafinin dinlenilmesi suretiyle resen yapılması, adil yargılanma hakkını zedeleyen bir düzenlemedir. Kuşkusuz bu düzenlemeler, “*tutukluluk istisna; özgürlük kuralıdır*” şeklindeki ceza hukuku ve özgürlükler hukuku ilkelerine aykırıdır.

Amaçla bağlantılıktan ölçülülük ilkesine kadar çok sayıda hak sınırlama ölçütünü de çiğneyen teklif konusu madde; Anayasa'nın 2. Maddesinde tanımını bulan hukuk devleti ilkesine, , Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğüne dair 11'inci maddesi, ölçülülük ilkesini düzenleyen 13'üncü maddesi, hak ve özgürlük sınırlamalarının kötüye kullanılmasını yasaklayan 14'üncü maddesi, ancak olağanüstü hâllerde yönetimde kullanılabilir özgürlük sınırlamaları itibarıyla 15'inci maddesi, tutuklamaya dair kanunilik ilkesi; 17'nci maddesi, tutuklama koşulları; 19'uncu maddesi, adil yargılanma; 36'ncı maddesi, etkili başvuru hakkı; 40'ıncı maddesi ve ayrıca, olağanüstü hali düzenleyen Anayasa'nın 119'uncu maddelerine aykırıdır.

Anayasa'ya aykırılıkta özellikle ölçülülük ilkesi öne çıkmaktadır. Şu nedenle; eğer Anayasa madde 119 gereği ilan edilmiş ve uygulanmakta olan bir OHAL yürürlükte olsa idi, TBMM, “dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabil”me yetkisine sahip olacaktır (md.119/4). Kanun teklifi ile öngörülen 3 yıllık uzatma süresi, 4 aylık uzatma süresi bakımından tamamen ölçüsüzdür.

Bu düzenleme genel anlamda hukuk güvenliği açısından artık bir anlamda tartışma yaratır bir hâle dönüşmüştür.

Türkiye'nin olağan koşullarda yönetilmesi, idare edilmesi gereken bir ortamda OHAL yasalarıyla sürece devam edilmesi elbette demokratik hukuk devletinde yadırganacak bir hadisedir.

Bu düzenlemenin terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesiyle bağdaşır tarafı yoktur.

Zaten CHP tarafından Meclis'e sunulan ve 12 kanun teklifi 189 maddeden oluşan "Adil Yargılanma Hakkı Yasa Tekliflerinde" de Terörle Mücadele Kanununu Geçici 19. Maddenin yürürlükten kaldırılmasını önerilmektedir.

Bu maddedeki düzenlemenin Adalet ve Anayasa Komisyonlarında detaylı bir şekilde görüşülmeden acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilerek yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.7 Teklifin 12. maddesinin değerlendirilmesi:

. Teklifin bu maddesiyle; 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 25 inci maddesinde ilaveler yapılmak suretiyle, Kurul Başkan ve üyelerinin, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde 4054 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev almaları ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil etmeleri yasaklanmaktadır.

Benzer şekilde, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanının ve ilgili başkan yardımcısının, Kurumdan ayrılmalarından itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmanın konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev almaları ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri 4054 sayılı Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil etmeleri de yasaklanmaktadır.

Ancak bu uygulamanın, madde içinde ceza bakımından atıf yapılan 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun güncellenmesi yoluyla ve öncelikle tüm Düzenleyici ve Denetleyici Kurumları (Üst Kurulları) kapsayacak şekilde yapılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca söz konusu kanunun uygulamasına ilişkin sağlıklı bir izleme de yapılmamaktadır. Bu bakımdan bu kanunun uygulanmasının etkinleştirilmesi hususunda da düzenleme gerekmektedir.

3.8 Teklifin 14 ve 22. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 14. maddesiyle; Türkiye İstatistik Kurumunun genel bütçeli bir kuruluş iken özel bütçeli bir kuruluş haline getirilmesi nedeniyle gerekli uyum düzenlemesi yapılmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 30/6/2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle özel bütçeli bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. Madde ile 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde bu doğrultuda gerekli değişikliğin yapılması amaçlanmaktadır.

Teklifin 22. maddesiyle de; 375 sayılı KHK Ek Md.10/1.fıkrasına ibare eklenmek suretiyle 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılan TÜİK personelinin mali haklarının (ücret, tazminat vd.) mevcut durumuyla sürmesi temin edilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumunun Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı bir kuruluş iken ilişkili kuruluş hale getirilmesi bir ölçüde olumlu bir adım sayılsa bile, anılan kuruluşun dünyadaki benzerleri dikkate alınarak daha özerk bir statüye kavuşturulması, verileri ile ilgili olarak kamuoyunda oluşan inanç düşüklüğünün giderilmesi açısından önemli bulunmaktadır.

3.9 Teklifin 15. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “üç yılı” ibaresi “altı yılı” şeklinde değiştirilerek engellilerin yaşam standartlarının yükseltilmesi için yerine getirilecek yükümlülükler için ek süre, 3 yıldan 6 yıla çıkartılmaktadır.

Teklifle 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun Geçici Md.3/6.F/3. cümlesinde yer alan “üç yılı” ibaresi; engellilerin erişebilirliğini sağlayacak yükümlülüklerin pandemi nedeniyle yerine getirilememesi sebebiyle, ilk kez denetlenerek eksikliği olduğu

belirlenenlerle daha önce süre verilenlere, yükümlülüklerinin maliyet ve niteliğine göre ek süre verilebilmesini teminen; "altı yılı" şeklinde değiştirilmektedir..

Bu düzenlemeye göre; Engelliler için toplu taşıma, yapılar vb.'nin erişilebilirliğinin artırılması için yapılacak yükümlülüklerle yönelik denetim sonucunda; ilgili belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile umuma açık hizmet veren her türlü yapıların ve açık alanların malikleri ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine; eksikleri tamamlaması için birinci fıkrada belirtilen sürenin (sekiz yıllık süre ve 07.07.2018 tarihi) bitiminden itibaren verilecek 3 yıllık ek süre, 6 yıla çıkarılmaktadır.

Erişilebilirlik herkesin istediği her yere ve her hizmete bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi, bunları kullanabilmesidir. Erişilebilirlik sosyal hayata katılabilme açısından engelliler için son derece önemli bir konudur.

Toplumsal yaşamın her alanında engellilerin de yer alması, tedavi eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanması, üretime katılması, sosyal kültürel ve sportif faaliyetlere katılması mekânların ve ulaşım sistemlerinin erişilebilir ve kullanışlı olarak düzenlenmesi ile doğrudan ilgilidir.

Bu nedenle fiziksel çevre ve ulaşım sistemleri; planlama ve tasarım aşamasından itibaren, engellilerin kullanım ve erişilebilirlik gereksinimlerini karşılayabilecek biçimde düzenlenmelidir.

Temmuz 2005'te yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un geçici 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile kamu kullanımına açık tüm binaların, açık alanların ve belediyelerin şehir içinde sundukları ya da denetledikleri toplu taşıma araçlarının sekiz yıl içinde erişilebilir olması zorunluluğu getirilmiştir. Verilen süreler önce 2012'de başlamak üzere mütemadiyen torba yasalara konulan hükümlerle uzatılmaktadır. Bu durum da kanunun hedefinden uzaklaşmasına, inandırıcılığını yitirmesine neden olmuştur.

Söz konusu düzenlemenin Covid 19 pandemisi gerekçe gösterilerek ertelenmesi inandırıcı bulunmamaktadır.

Engellilerimizin hayatlarını, kamusal hayata katılımını, hizmetlere daha kolay erişimini sağlayacak, istihdam edilmesini arttıracak sahici düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Anayasamızın 10. ve 90. maddesi, Engelliler yasasının 14. maddesi, Birleşmiş Milletler Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmenin 27. maddesi ve engelli haklarına ilişkin diğer tüm mevzuat gereğince engellilerin tüm çalışma hakları tanınmalı ve uygulanmalıdır.

Engellilerin insan ve yurttaş onuruna yakışır bir yaşam kurmasının ön koşulları: erişilebilir kentler, eşitlenebilir kamu hizmetleri, çalışma ve istihdam hakkının tanınması ve uygulanmasıdır. Bu konuda hiçbir erteleme kabul edilmemesi gerektiğine inanıyoruz.

3.10 Teklifin 16. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin komisyonda görüşülmesi sırasında teklife eklenen 16. madde ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa geçici madde eklenerek; 2016 yılından itibaren 2020 yılı sonuna kadar her yıl işverenlere verilen sigorta prim desteğinin 2021 yılı için de verilmesi hususu düzenlenmektedir.

Madde ile, 5510 sayılı Kanuna geçici 85 inci madde eklenerek; 2021 yılının tamamında, sektör ayırımı yapılmaksızın, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 TL, aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlanması düzenlenmektedir.

Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında söz konusu teşvikin neden sektörel veya bölgesel ayırım yapılarak uygulanmadığı konusundaki sorularımıza tatminkar cevap verilmemiştir.

Kısa çalışma ödeneğinin ödenme süresinin uzatılmamasına karşın 2016 yılından bu yana devam eden bu uygulamada ısrar edilmesinin nedeni anlaşılamamıştır.

Söz konusu uygulamanın yıllık faturasının 6.2 Milyar TL. olacağı komisyon çalışmaları sırasında ifade olunmuştur.

Komisyondaki görüşmeler sırasında söz konusu uygulamadan 2020 yılında ortalama 7 milyon sigortalının yararlanacağı ifade olunmuştur. Ancak söz konusu uygulamanın istihdamı artırıcı yönde etkisi olup olmadığı yönündeki sorularımıza tatminkar cevaplar verilmemiştir.

Söz konusu uygulamadan 2020 içinde 17.3 milyon kişinin yararlandığı yılı içerisinde 1 milyon 469 bin 695 iş yerine 9 milyar 324 milyon 358 bin TL tutarında destek sağlanmış olduğu da ifade olunmuştur.

Mayıs 2021 rakamlarına göre dar tanımlı işsiz sayısının Mayıs 2021'de 4 milyon 237 bin; geniş tanımlı işsiz sayısının 9,7 milyon; geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 33,7; 15-34 yaş grubu genç işsizlik oranının yüzde 34,7; 15- 24 yaş grubu genç işsizlik oranının yüzde 42,5. Olduğu bir durumda söz konusu uygulamanın istihdamı teşvik edici özelliğinin ön plana çıkarılması tarafımıza pek inandırıcı gelmemektedir.

Bu uygulamanın istihdamı artırıcı yöndeki etkisini ortaya koyan çalışmaların Bakanlık bünyesinde yapılıp yapılmadığı konusundaki sorularımız da yanıtız kalmıştır.

Söz konusu uygulamalar kredisiz ve teşviksiz ayakta duramayan üretim sektörü varlığına işaret etmektedir.

Söz konusu uygulamanın istihdamı artırıcı yönü olmadığı teşhisinden hareketle, asgari ücretin net 2.825 lira, açlık sınırının 2.8.64 lira olduğu da dikkate alınarak söz konusu tutarın yani 75 liranın doğrudan çalışana verilmesi veya bu olanağın kullanılarak İşsizlik Fonundan yararlanan sayısının artırılmasının çarpan etkisi dolayısıyla ekonomiye geri dönüşünün ve katkısının daha fazla olacağı düşünülmektedir.

Söz konusu ödemenin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasını doğru bulmuyoruz.

Son göstergeler İşsizlik Sigortası Fonunun amaç dışı kullanımının fon kaynaklarının erimesine neden olduğunu göstermektedir. Bu uygulama devam ettirilecekse tutarın Merkezi Yönetim Bütçesine konulacak ödeneklerle karşılanmasının daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.11 Teklifin 17. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, 24/3/2020 ile 30/4/2021 tarihleri arasındaki karşılıksız çek suçlarının da 25/3/2020 tarihli ve 7226 sayılı Kanunla 5941 sayılı Çek Kanununa eklenen geçici 5 inci madde kapsamına alınması, çek bedelinin ödenmeyen

kısımının onda birini ödemek için öngörülen sürenin de 30/6/2022 tarihine kadar uzatılması sağlanmaktadır.

Söz konusu düzenleme tarafımızca da uygun bulunmakla birlikte, karşılıksız çek sorununun daha temelli bir çözüme kavuşturulması için gerekli çalışmaların yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

3.12 Teklifin 18. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin komisyonda görüşülmesi sırasında teklife eklenen 18. madde ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50/A maddesi değiştirilerek; BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin tasfiye sürecinin de TMSF tarafından yerine getirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Teklifin 18. maddesi;

“MADDE 18 - 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50/A maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “tasfiye komisyonu” ibaresi “Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Kurul tarafından tasfiyesine karar verilen şirketler, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanacak en az üç kişilik tasfiye komisyonu tarafından tasfiye edilir. Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler 5411 sayılı Kanunun 127 nci maddesine tabidir.”

“(4) Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen şirketler hakkında 5411 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin ikinci, yedinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları, 108 inci, 109 uncu, 110 uncu, 132 nci, 133 üncü, 134 üncü, 137 nci, 138 inci, 140 ıncı, 141 inci ve 142 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır. Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin varlıklarının yükümlüklerini karşılamadığının tespiti halinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu kararına istinaden tasfiye komisyonu mahkmeden, bu şirketlerin iflasını talep edebilir. Hakkında iflas kararı verilen tasarruf finansman şirketinin iflas tasfiyesinde 5411 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi kıyasen uygulanır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, bu maddede düzenlenen tasfiyeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

hükmünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) finansal piyasalarda güven ve istikrarın sağlanmasına , kredi sistemin etkin bir şekilde çalışmasına, tasarruf sahiplerin hak ve menfaatlerinin korunması için usul ve esasları düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulmuş olup Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) ise faaliyet izni kaldırılmış bankanın tasfiyesi ve çözümlenmesiyle bu kapsamdaki alacakların takip ve tahsil işlemlerinin yürütülmesi için kurulmuştur. Önergeyle, bankalar dâhil, muhtelif şirketlerin çözümlenme, tasfiye ve yönetimi konusunda ihtisas kurumu olması ve tasfiyesi sürecini hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi bakımından BDDK tarafından tasfiyesine karar verilen şirketlerin tasfiye sürecinin TMSF tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir. Diğer taraftan, şirketlerin tasfiyesine karar verme yetkisiyle tasfiye sürecini yürütme yetkisinin aynı kurum bünyesinde toplanmamasının tasfiye sürecinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı beklenmektedir”

açıklamasına yer verilmiştir.

Ancak madde metninde yer alan;”*Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, bu maddede düzenlenen tasfiyeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.*” şeklindeki düzenlemenin sınırların belli olmamasının Anayasa’nın 7. maddesi hükmü açısından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Teklif maddesinin görüşülmesi sırasında söz konusu düzenlemenin yakın geçmişte tasfiyesine karar verilen 21 adet tasarruf finansman şirketi ve bu alanda yapılacak düzenlemelerle ilgili olduğu anlaşılmıştır. Yapılan açıklamalardan, sistemde 35 şirketin bulunduğu, bunlardan 8 adedinin iradi tasfiyeye girdiği, geriye kalan 8 şirketten 2’sinin birleşerek 6 adete indiği, sektörde toplam 387.000 mudinin bulunduğu, bunlardan yaklaşık % 10’unun yani 40.000 kişinin mağdur durumunda bulunduğu, tasfiyesine karar verilen 21 şirketle ilgili olarak BDDK’nın eleman bulmakta zorlandığı, bu nedenle BDDK’nın tasfiye mekanizmasını bu konuda geçmiş dönemlerden deneyimi bulunan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devretmek istediği anlaşılmıştır.

Son dönemde tasarruf finansman şirketlerinin kontrolsüz bir şekilde artmasına karşın mevcut iktidar söz konusu sektörü düzenleyici ve denetleyici önlemleri almakta geç kalmış ve konunun topluma faturası artmış bulunmaktadır.

Söz konusu maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında; komisyonun Cumhuriyet Halk Partili üyelerinin İhlas Finans Kurumunun tasfiyesinin de TMSF tarafından yapılmasının sağlanmasına yönelik geçmişteki yasa girişim faaliyetleri hatırlatılarak, kamuoyunda "ihlas mağdurları" olarak bilinen vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi amacı ile söz konusu maddenin İhlas Finans Kurumunun da tasfiyesinin TMSF tarafından yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi yönündeki önerimiz kabul görmemiştir.

3.13 Teklifin 19. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yapılan değişiklikle 7061 sayılı Kanunun yürürlük maddesinde değişiklik yapılmakta ve Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik olarak getirilen cezanın yürürlük tarihi 1/7/2021 tarihinden 1/1/2022 tarihine ötelenmektedir.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında yapılan açıklamalarda; 2017 yılında konu ile ilgili olarak yapılan yasal değişiklikle ilgili alt yapının henüz tam olarak kurulmaması, kooperatiflerin tam olarak faaliyete geçmemesi Tarım ve Orman Bakanlığında yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik olarak getirilen cezanın yürürlük tarihi 1/7/2021 tarihinden 1/1/2022 tarihine ötelenmesine gerekçe olarak gösterilmiştir.

Söz konusu problemler tütün üretimi, ticareti konusunda yıllar boyunca yapılan gerçekçilikten uzak, yabancı uluslararası tekel kuruluşları lehine, ancak yerli üretici aleyhine olan yasaklayıcı ve ceza getirici düzenlemelerden kaynaklanmaktadır. Olayı sadece kooperatif boyutuna da sınırlamamak gerekir.

Şu anda Türkiye'deki tütün rejimi, sistemi bütünü itibarıyla Türkiye'deki yabancı sigara şirketlerinin ve yabancı tütünün piyasa payını genişletmeye yönelik olarak dizayn edilmiş bulunmaktadır.

Tütün ile ilgili bazı göstergeler de bu savımızı destekler niteliktedir. Tütün üretici sayısı 2006'da 252 bin, iken 2019'da 50 bine düşmüştür. İç piyasaya arz edilen sigarada tütün kullanım oranı 2006'da 40 bin ton, iken 2017'de 16 bin ton, olarak gerçekleşmiştir. Yani o miktarda da düşüş gözlemlenmektedir. 2002'de tütün ihracatı,

ithalatının 2 katı durumundadır, bu trend 2011'e kadar sürdürülmüştür. 2011'den itibaren ihracaat sürekli azalmaya başlamış ve şu anda ihracat ve ithalat arasında ithalat lehine fark bulunmaktadır. Tütünle ilgili hangi rakamı alırsanız alın, Türkiye'de tütün üreticisi de tütün üretiminin de bir felakete doğru gittiği anlaşılacaktır. Sorun geçici olarak hapis cezasının ertelenmesi çözümlenemez boyuttadır.

Sorun son dönemlerde gözlemlenen gelişmeler doğrultusunda, konunun istihdam ve sosyal politika yönü de düşünülerek, tüm paydaşların görüşleri de dikkate alınarak yerli tütün üretim, ticareti konusunda ulusal çıkarları da gözeten, yerli üretimi de baskı ve sınırlamalardan kurtaracak olan düzenlemelerin yapılmasında zorunluluk bulunmaktadır.

3.14 Teklifin 20. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 20. maddesiyle; 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek, terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle ilgili mevzuatı uyarınca şirketlere ve varlıklara kayyım atanmasına karar verilmesi durumunda , kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun atanacağına ilişkin kanunda yer alan hükmün süresinin 31.07.2021 tarihinden itibaren 3 yıl daha uzatılmaktadır.

25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrası;

“10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına ilişkin hüküm, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle uygulanır...”

hükmünü taşımaktadır.

10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası ise;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra ve olağanüstü halin devamı süresince terör örgütlerine aidiyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle Ceza Muhakemesi Kanununun 133 üncü maddesi uyarınca şirketlere ve bu Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca varlıklara kayyım atanmasına karar verildiği takdirde, kayyım olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu atanır.”

hükmünü içermektedir.

Teklif konusu maddeyle, bu maddenin uygulamasının 3 yıl daha uzatılması önerilmektedir.

Söz konusu maddenin son üç yıllık uygulama sonuçları konusunda komisyon çalışmaları sırasında tarafımızca yöneltilen sorulara tatminkar yanıtlar verilmemiştir. Sadece Fonun, hâlihazırda Türkiye'nin 37 ilinde toplam 783 şirkette ve 103 gerçek kişinin mal varlığı değerlerinde kayyum olarak görev yapmakta olduğu, Fon'un kayyum olarak görevlendirdiği şirketlerden bugüne kadar da 420'sinin kayyumluk kararı yine mahkemeler tarafından tamamen kaldırılmış bulunduğu ifade edilmiştir.

Uygulamada söz konusu şirketler ve el konulan malvarlığının değişik yöntemlerle servet transferine neden olduğu, bu yöntemle servetlerin el değiştirildiği, ya da el konulan şirketlere yapılan kayyum atamalarında seçici davranılmadığı, partizanca davranıldığı, kayyum görevlendirmelerinde alınan ücretlerin bir nevi sebepsiz zenginleşmeye neden olduğu yönündeki eleştirilerimize de tatminkar yanıtlar verilmemiştir.

Teklifin bu maddesiyle de, yine olağanüstü hal kökenli bir düzenlemeyle olağan zaman hukuku dizayn edilmek istenmektedir. Mülkiyet hakkı ve girişim özgürlüğü güvencelerini sağlamaktan uzak olan maddenin uygulamasının, suç örgütü başının videolarında ortaya çıkan gerçeklerde ne şekilde kötüye kullanıldığına tüm toplum tanık olmuştur.

İrtibat ve iltisak gibi muğlak kavramlarla insanların mülklerine yönelik tehdit oluşturulması, hukuki güvencelerin sağlanmaması, hukuki ve objektif ölçütlere dayanmayan süreçlerin şantaj vesilesine dönmesi, bu açıdan dikkate alınmalıdır. Anılan maddenin uygulamasının mafya tabiri ile “çökme” aracı olarak kullanılması ve siyaset-mafya-yargı ortaklığı ile sürecin işletildiği gerçekliğine dikkat edildiğinde, maddenin terörle mücadele ile değil servet aktarımı ile ilgili olduğu açıkça görülebilir.

Amaçla bağılıktan ölçülülük ilkesine kadar çok sayıda hak sınırlama ölçütünü de çığneyen teklif konusu madde; Anayasa'nın 2., 11., 13., 14., 15., 35. ve 48. maddelerine aykırı bulunmaktadır.

Bu maddedeki düzenlemenin Adalet ve Anayasa Komisyonlarında detaylı bir şekilde görüşülmeden acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilerek yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.15 Teklifin 23. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin 23. maddesiyle; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 35. maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması vb. tedbirlerin geçerlilik süresinin 31.07.2018 tarihinden itibaren 3 yıldan 6 yıla uzatılması yönünde değişiklik yapılmaktadır.

Teklif ile uygulaması üç yıl uzatılan bir diğer madde de: **“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl süreyle; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen”** (...) kişiler meslekten çıkarılır“ şeklindeki maddedir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 35. maddesi, hemen hemen bütün kamu kurumları yelpazesini yansıtmakta olup, adeta iki yıl süre ile çıkarılan OHAL/KHK yasaklar demetinin bir özeti niteliğindedir. Benzer hukuki yanlışlıklar ve Anayasa'ya aykırı tanım ve kayıtlar devam etmektedir.

Bu maddenin de son üç yıllık uygulama sonuçları konusunda tarafımızca yöneltilen sorulara tatminkar yanıtlar verilmemiştir. Maddenin komisyondaki görüşmeleri sırasında Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü yetkilisi tüm kamu kuruluşları ile ilgili gerekli istatistiki veriler konusunda biriminde herhangi bir bilgi bulunmadığını ifade etmiştir. İçişleri Bakanlığı yetkilisi de tüm kurumlara ait bilgilerin kendilerinde bulunmadığını beyan etmiştir.

İçişleri Bakanlığı yetkilisi maddenin uygulamasının uzatılması talebinin işlemleri devam eden, karar verme aşamasına gelmiş 5.422, idari soruşturmaları da devam

eden 8.168 olmak üzere toplam 13.590 personelin dosyasından kaynaklandığını, bu dosyalarla ilgili idari süreci tamamlayamamaları halinde bu sürede, eğer süre uzatılmazsa bunlarla ilgili bir disiplin işlemi yapma şanslarının kalmayacağını belirtmiştir.

Bu madde ile 3 yıl boyunca haklarında işlem yapılan kamu görevlilerinin sadece kendilerini değil, eşlerinin de pasaportları iptal edilebiliyor. Soruşturma açılan kamu görevlilerinin sadece kendileri değil hem eşlerinin hem de çocuklarının telefonlarının dinlenmesine izin veriliyor.

Kuşkusuz, aykırılıklar, Anayasa'nın ilgili maddeleri ile sınırlı olmayıp, daha genel olarak, madde 2 (insan haklarına saygılı demokratik hukuk devleti) ve madde 11 (Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı), açıkça ihlal edilmektedir. (Madde 23, Avrupa Sözleşmesi açısından da aykırılıklar zincirini beraberinde getirmektedir).

OHAL KHK'lerinin ek listelerinde isimleri yer alan ve mağdur edilen yaklaşık 125 bin kişinin mahkemeye ve hukuka erişemediği gerçekliği durmaktayken ve Olağanüstü Hal İşlerini İnceleme Komisyonu'nun (OHALİK) mağduriyetleri pekiştirdiği gerçekliği de ortadayken, bu maddenin üç yıl daha uygulanmak istenmesi; kamudaki keyfi ve hukuksuz sürece devam etme arzusunu göstermektedir. Kamu görevine girişte güvenlik soruşturması uygulaması, mesleğin uygulamasında da keyfi olarak meslekten çıkarılma ile kamuda liyakat yerine, partizan kadrolar oluşturma iradesidir. Muhafif her türlü fikrin terörize edildiği bir ortamda yurttaşlara yaşam alanı tanımama eğilimidir.

Bu aşamada **Anayasa Mahkemesi**'nin yeni tarihli bir kararına da bakmakta fayda görülmektedir. 7151 sayılı yasa ile güvenlik soruşturmasına takılan veya kamu görevinden çıkarılan hekimlerin özel sektörde çalışabilmesinin, devlet hizmet yükümlülük süresinin beklenilmesinin akabinde mümkün olacağı düzenlenmişti.

Cumhuriyet Halk Partisi bu düzenlemenin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.

Anayasa Mahkemesi, 2019/13 E. 2021/31 K. sayılı kararında Anayasa'nın 13 (gereklilik ve ölçülülük), 48 (çalışma hürriyeti) ve 49'uncu (devletin çalışanlara ilişkin yükümlülükleri) maddelerine aykırılığı sebebiyle iptal etmiştir.).

Yine basına yansıyan ve henüz yayınlanmayan yeni bir kararda Anayasa Mahkemesi, 7086 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabul Edilmesine Dair Kanun'a ilişkin

verdiği kararda “olağan dönemde” devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara “üyeliği” ve “mensubiyeti” bulunanları, MGK’nın belirleyemeyeceği, bunun yargının yetkisine girdiği ifade edildiği öğrenilmiştir.

Anayasa Mahkemesi, mevcut düzenlemenin anayasada güvence altına alınan masumiyet karinesine aykırı olduğunu, kimsenin suçsuzluğu mahkeme kararı olmaksızın suçlu ilan edilemeyeceği görüşündedir.

Karar dikkate alındığında, kamu görevine kabul ve kamu görevinden çıkarma süreçlerine ilişkin oturmuş AYM içtihatlarına karşın; masumiyet karinesi ve Anayasa’nın diğer birçok maddesini ihlal eden düzenlemelerden vazgeçilmelidir.

Amaçla bağlılıktan ölçülülük ilkesine kadar çok sayıda hak sınırlama ölçütünü de çiğneyen teklif konusu madde; Anayasa’nın, 2., 11., 13., 14., 15., 23., 36., 38., 70. Ve 153. maddeleri başta olmak üzere, birçok maddesine aykırı bulunmaktadır.

Bu maddedeki düzenlemenin Adalet ve Anayasa Komisyonlarında detaylı bir şekilde görüşülmeden acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilerek yasalaştırılması gayretini uygun bulmuyoruz.

3.16 Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerince Ek madde ihdasını isteyen 7 adet reddedilen önerenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP’li üyeleri tarafından teklif metnine 7 adet maddenin eklenmesi yönünde verilen önergeler kabul edilmemiştir.

Bu önergelerden birincisi; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Kaçakçılık Suçları ve Cezaları” başlıklı 359’uncu maddesine fıkra ilave edilmesiyle, bu maddede yazılı vergi kaçakçılığı suçlarının icrası kapsamında değişik zamanlarda aynı neviden fiille aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda, suçun her yıl için ayrı ayrı oluşması yerine tek suç kabul edilerek bir cezaya hükmedilmesinin sağlanarak, Türk Ceza Kanununun 43. maddesinde yer alan düzenlemeye paralellik sağlanmasını öngörmekte idi. Söz konusu düzenleme Yargıtay’da bulunan 11.000, Bölge Adalet Mahkemelerinde

bulunan 26.000 olmak üzere toplam 37.000 vatandaşımızın mağduriyetinin giderilmesi ile ilgilidir.

Bu önergelerden ikincisi; Pandemi ve enflasyon koşullarında ezilen emekli vatandaşlarımıza ödenen bayram ikramiyesi tutarının artırılmasının sağlanması için 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Ek 18. Maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1.100 TL" ibaresinin "2.000" TL. ye yükseltilmesini öngörmekte idi.

Bu önergelerden üçüncüsü; Çiftçilerin 30.06.2021 tarihi itibarıyla Ziraat Bankasına olan tarımsal kredi borçlarının faizlerinin silinerek sadece ana parasının 24 taksitte tahsilini ve Ziraat Bankasının bu nedenle uğrayacağı zararlarının Merkezi Yönetim Bütçesinden karşılanmasını öneren düzenlemeyi içermekte idi.

Bu önergelerden dördüncüsü 4857 sayılı İş Kanununa geçici bir madde eklenmesi suretiyle; Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu rödovans sözleşmeleri kapsamında çalışanların ödenmemiş tazminat ve alacaklarının ödenerek yaşanan mağduriyetin giderilmesini amaçlayan düzenleme idi.

Bu önergelerden beşincisi; 4857 sayılı İş Kanununa geçici bir madde eklenmesi suretiyle; Manisa Soma'da maden işletmelerinde çalışan işçilerin de geçmiş dönemden kalan problemini çözecek olan Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu rödovans sözleşmeleri kapsamında Uyar Madencilik ile Tilaga Madencilğe ait ocaklarda çalışanların ödenmemiş tazminat ve alacaklarının ödenerek yaşanan mağduriyetin giderilmesi amaçlayan düzenlemeler idi.

Bu önergelerden altıncısı aynı mahiyette verilen 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Geçici 12. maddesine lave bir fıkra eklenmesi suretiyle; Manisa Soma'da maden işletmelerinde çalışan işçilerin de geçmiş dönemden kalan problemini çözecek olan Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun taraf olduğu rödovans sözleşmeleri kapsamında Uyar Madencilik ile Tilaga Madencilğe ait ocaklarda çalışanların ödenmemiş tazminat ve alacaklarının ödenerek yaşanan mağduriyetin giderilmesi amaçlayan düzenlemeler idi. Söz konusu önerge 888 işçi ailesinin geçmiş dönem mağduriyetinin 25 Milyon TL. ödenmesi suretiyle giderilmesini amaçlamaktaydı. Söz konusu önerge düzenlemesi; hazineden yapılacak ödemelerin yönetim kurulu üyelerine rücu edilerek alınması hususunu da düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu önergelerden yedincisi; Tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip yeterli tütünün kaçak tütünden hukuk önünde ayırt edilmesi, üreticinin ağır hapis cezasının tehdidinden kurtarılarak yüz binlerce yerli tütün üreticisinin mağduriyetinin önlenmesini sağlanması için 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3. maddesinin 20. fıkrasında yer alan “bildirimde bulunmadan” ibaresinden sonra gelmek üzere, maddeye “Türkiye sınırları içerisinde yetiştirilen tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün hariç olmaz üzere,” ibaresinin eklenmesini öngörmekte idi.

Yedi önerge de komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1’nci bölümde açıklanan nedenlerle torba yasa teklifi kimliği ve bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşınması, 2’nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 3’üncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de (2/3740) esas numaralı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu
Ankara
Kamil Okyay Sındır
İzmir

Abdullatif Şener
Konya
Emine Gülizar Emecan
İstanbul
Süleyman Girgin
Muğla

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul
Cavit Arı
Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

2/3740 Esas Numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Genel Değerlendirme

Tam Bir “Çorba Yasa”

2/3740 Sayılı yasa teklifi, içerdiği 26 maddeyle, yaklaşık 20 farklı yasada ve 2 Kanun Hükmünde Kararname'de değişiklik öngören bir torba yasadır. Yani neredeyse her bir maddesi farklı bir kanunda değişiklik öngören bir teklifle karşı karşıyayız. Yapılmak istenen düzenlemeler de birbiriyle alakasız yasalar hakkındadır. 2/3740 Sayılı yasa teklifi, yasama etiğini ayaklar altına alan torba yasa tekniğinin en kötü örneklerinden biridir. Dolayısıyla bu yasa teklifi hem teknik hem de içerik olarak tam bir “çorba yasa”dır.

Bu kadar farklı alanlarda düzenlemeler öngören bir yasa teklifinin komisyon gündemine getirilebilmiş olması, AKP-MHP Koalisyonu'nun alışkanlık haline getirdiği yasama etiği ihlalinin ulaştığı boyutu göstermesi açısından ibretliktir. Ekonomi alanında faaliyet göstermesi için kurulmuş bir ihtisas komisyonu olan Plan ve Bütçe Komisyonu'nun alanına girmeyen hususlarda düzenlemeler öngören karmakarışık bir torba yasanın komisyona getirilmiş olması, “yasama kurnazlığı”nın da başarılı bir örneğidir. AKP-MHP Koalisyonu, yasama faaliyetlerini “bunlar da arada kaynasın” mukabilinden komisyonların ihtisas alanına girmeyen torba yasa düzenlemeleriyle kotarmayı iş haline getirmiştir. Meclis kapatılmadan hemen birkaç gün önce muhalefete ve kamuoyuna üzerinde tartışma fırsatı vermeden hızlıca, birbiriyle ve komisyonun ihtisas alanıyla ilgisi olmayan bir yasa teklifi getirmek yasama ahlakına aykırıdır.

Dış protez teknisyenleri ve teknikerleri, hava ayırıştırma tesislerinin ormanlık alanlara kurulabilmesi, kooperatiflerin yönetim kurulları, gözaltı sürelerinin uzatılması ve OHAL uygulamalarına ilişkin düzenlemelerin Plan ve Bütçe Komisyonu'nun faaliyette bulunduğu ihtisas alanıyla hiçbir alakası yoktur. Bu düzenlemeler, yasama

kalitesi ve yasama etiği açısından kendi ihtisas alanlarının kapsamına giren komisyonlarda görüşülmelidir.

OHAL Düzenlemeleri Sivil Darbe Sürecinin Devam Edeceği Anlamına Geliyor

Bu torba yasadaki en önemli düzenlemeler, şüphesiz OHAL’de kullanılan gözaltı sürelerinin 12 güne kadar uzatılmasına, “terörle irtibatlı” olduğu iddia edilen şirketlere TMSF’nin kayyum olarak atanmasına ve kamudan ihraçların devam edebilmesine olanak sağlayan bazı yetkilerin 3 yıl daha uzatılması isteğidir. Hatta bu torba yasanın esas amacının bu OHAL düzenlemesi olduğunu söylemek mümkündür.

Bilindiği üzere, 15 Temmuz 2016 darbe girişiminin ardından 20 Temmuz 2016’da ilan edilen OHAL, 18 Temmuz 2018’de sona ermişti. Fakat OHAL döneminde kullanılan yetkilerden bazılarının uygulama süresinin, çıkarılan bir torba kanundaki düzenlemelerle üç yıl daha yani 31 Temmuz 2021’e kadar uzatılması sağlanmıştı. Yani çok yakın zamanda OHAL sonrası çıkarılan torba kanun ile belirlenen bu üç yıllık süre de tamamlanmış olacak. Dolayısıyla bu ayın sonunda süresi dolacak olan bu yetkiler için AKP’nin, bu torba kanun teklifini hazırladığını söylemek mümkün. Buna göre getirilmek istenen düzenlemeyle, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL’in kalkmasıyla 2018’de getirilen gözaltı sürelerinin 12 güne kadar uzatılması, “terörle irtibatlı” olduğu iddia edilen şirketlere TMSF’nin kayyum olarak atanması ve kamudan ihraçların devam edebilmesine olanak sağlayan bazı OHAL yetkilerinde süre üç yıl daha yani 31 Temmuz 2024’e kadar uzatılmak istenmektedir.

İnsan Hakları Eylem Planı’nın dillerden düşmediği, AB’ye ve dünyaya bazı “demokrasi” mesajlarının verildiği bir dönemde, “terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülebilmesi amacı” bahane edilerek OHAL yetkilerinin kalıcılaştırılmak istenmesi, AKP-MHP Koalisyonu’nun insan hakları, hukuk ve demokrasi iddialarının bomboş olduğunu göstermektedir. Getirilmek istenen bu düzenlemeler, iktidarın “Allah’ın bir lütfu” olarak değerlendirdiği 15 Temmuz’u, muhalefeti sindirmek ve ülkeyi baskıyla yönetmek için nasıl da kullanışlı bir alete dönüştürdüğünü göstermektedir. AKP, darbe mekaniği ve darbecilerle mücadele etmek yerine, 15 Temmuz mağduriyeti üzerinden sivil darbelerle ülkeyi dilediği gibi yönetebilmek için hukuku iptal etmektedir. 15

Temmuz'dan sadece 5 gün sonra çıkarılan kararnamelerle "darbe el değiştirmiş", 15 Temmuz bir fırsata çevrilererek ülkedeki her türlü demokratik hak ve talebin önünün kesilmesi için bahane olarak kullanılmıştır. AKP, 15 Temmuz'la birlikte koalisyon kurduğu derin devlet yapılarıyla ve milliyetçi-faşist odaklarla ülkeyi muhalefetten arındırılmış "steril bir siyaset alanı" tanzim ederek yönetmek arzusundan vazgeçmemiştir.

AKP'nin demokrasiyle bir işinin olmadığı, demokrasiden hiç hoşlanmadığı getirilmek istenen bu fırsatçı düzenlemeyle bir kere daha ispatlanmış olmaktadır. AKP ve ittifak halinde olduğu milliyetçi-faşist yapılar, ülkeyi açıktan açığa kalıcı hale getirilmiş bir OHAL rejimi ile yönetmek istediğini bir kere göstermektedir. Çünkü AKP, hukuku bir ayak bağı olarak görmektedir. Unutulmamalıdır ki bir çeteyle bir devleti ayıran şey, devletin bir hukuka sahip olmasıdır. Hukuku iptal eden bir devlet, devlet olmaktan çıkar. Bir suç örgütüne dönüşür.

Öte yandan, getirilmek istenen bu OHAL düzenlemeleriyle birlikte AKP-MHP Koalisyonu'nun seçim kampanyasını da başlattığını söylemek mümkündür. AKP-MHP Koalisyonu, kazanamayacağını anladığı seçimlere OHAL yetkileriyle giderek seçimleri anti-demokratik uygulamalar, baskı ve zorla "kazanmak" istediğini ilan etmiş olmaktadır. Seçimlere giderken muhalefeti 15 Temmuz'u bahane ederek elde ettiği OHAL yetkileri sopasıyla sindirme planını devreye sokmak istemektedir. Yani getirilmek istenen bu düzenlemeyle muhalefete gözdağı verilerek bir sonraki seçimlerin antidemokratik bir ortamda geçeceği şimdiden duyurulmuş olmaktadır.

Erteleme Getiren Düzenlemeler Yasama Kalitesizliğini Gösteriyor

OHAL rejimini kalıcılaştırmak için getirilen bu torba yasa, aynı zamanda yasama kalitesizliğinin de iyi bir örneğidir. Zaten uzunca bir süredir ifade ettiğimiz gibi torba yasalar yasama kalitesizliğine yol açan bir tekniktir. Bu teknik, ihtisas komisyonlarının gerektiğı gibi faaliyet gösterememesine neden olmaktadır. Yasama faaliyetlerini hızlı olma takıntısına ve kurnazlığa kurban eden ve dolayısıyla muhalefetin görüşlerinin asla yansımadağı torba yasalarda yer alan düzenlemeler, bu kez kısa bir süre sonra uygulanamadığından tekrar düzeltilmesi için komisyon gündemine getirilmektedir. Bu

torba yasa içerisinde yer alan düzenlemelerin neredeyse tamamı Plan ve Bütçe Komisyonu'nda daha önceden görüşülmüştür. Hatta getirilmek istenen bu düzenlemelerin çoğu içerisinde bulunduğumuz yasama döneminde üzerinde değişiklik yapılmış düzenlemelerdir. Yangından mal kaçırıcısına jet hızıyla komisyondan geçerek Meclis Genel Kurulu'nda kabul edilen yasalarda yer alan düzenlemelerin, komisyonda ve kamuoyunda üzerinde yeterince tartışılmadığı için tekrar tekrar komisyonlara getiriliyor olması yasama kalitesizliğini göstermektedir. 2/3740 Sayılı torba yasada yer alan bazı düzenlemeler de yakın zamanda yasalaşmış olmalarına rağmen "süre uzatımı" bahanesiyle tekrardan komisyon gündemine getirilmiştir. Bunlar karşılıksız çek ve tütünde yetki belgesine ilişkin düzenlemelerdir.

Bu torba yasa teklifiyle Çek Kanunu'nda daha önce yapılan değişiklikle karşılıksız çek keşide edenlere getirilen infaz durdurma ve çek karşılığı ödeme düzenlemesi "yeniden" değiştirilmek isteniyor. Böylelikle aynı konuda 3. kez düzenlemeye gidilmek istenmiş oluyor. Buna göre, karşılıksız çek düzenleme suçundan mahkûm olanların cezalarının infazı 30 Nisan 2021'e kadar durdurulacak. Bilindiği üzere, zaten bu suçların infazı daha önceki yasal düzenlemeyle 24 Mart 2020'ye kadar durdurulmuştu. Böylece bu teklifle 24 Mart 2020 - 30 Nisan 2021 tarihleri arasındaki karşılıksız çek suçları kapsama alınacak. Çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini ödemek için öngörülen süre de 30 Haziran 2022'ye kadar uzatılacak. Kalan kısımlar, ikişer ay arayla 15 taksitte ödenebilecek. Ödemeler zamanında yapılırsa, ceza bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılacak. Şayet bu alandaki düzenlemeler ilk kez 25 Mart 2020 tarihinde görüşüldüğünde HDP olarak bizlerin dile getirdiği uyarılar dikkate alınmış olsaydı, bu düzenleme tekrar komisyon gündemine gelmemiş olacaktı. Bizler ekonomik kriz nedeniyle ödemeler dengesinin bozulduğu bir dönemde 3 aylık erteleme süresinin yeterli olmayacağını, kapsamlı bir etki analizi temelinde bu düzenlemenin yeniden ele alınması gerektiğini söylemiştik.

Bu torba yasada yasama kalitesizliğinin göstergesi olan bir diğer düzenleme de Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik getirilen cezanın yürürlük tarihinin 1/1/2022 tarihine ertelenmesi düzenlemesidir. Bu uygulamanın ilk kez görüşüldüğü komisyon toplantılarında, söz konusu yetki belgesi zorunluluğunun yerli küçük tütün üreticilerinin

aleyhine, uluslararası sigara tekellerinin ise lehine olacağını gür bir şekilde söyleyerek düzenlemeye muhalefet etmiştik. Bu uygulamanın yerli tütün üreticisini bitireceğini ifade etmiştik. Aradan geçen zaman ne yazık ki iddialarımızı doğrulamış oldu. Uzunca bir zamandır ülkenin dört bir yanında tütün üreticileri bu düzenlemeye karşı eylemler yapmaktadırlar. Yapılması gereken bu yanlış düzenlemenin yürürlük tarihinin ötelenmesi değil, bu düzenlemeden tümüyle vazgeçilmesidir. Yerli tütün üreticileri, Çiftçi Kayıt Belgesi (ÇKS) ile %10-15 oranlarında bir vergi yüküyle tütün satabilmeyi talep etmektedirler. Yapılması gereken bu taleplerin yasallaşmasıdır. Palyatif, günü kurtaran düzenlemeler değil sorunlara yapısal çözümler getirecek reformlar gerçekleştirilmelidir. Halkların Demokratik Partisi olarak uluslararası sigara kartellerinin çıkarları için getirilen yasal düzenlemeye karşı direnen tütün üreticilerinin yanında olduğumuzu bir kez daha bu vesileyle ifade ediyoruz.

Ekonomide ve Siyasette Muhteşem Bir Tekelleşme Var

OHAL yetkilerinin devamını sağlayarak siyaseti ve muhalefeti dizayn etmeye çalışan AKP, bunu muhteşem bir tekelleşme süreciyle otokrasi üzerinden gerçekleştirmektedir. Türkiye, adına Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi denilen sistemle birlikte gücün ve iktidarın muazzam bir biçimde temerküz edişine şahit olmaktadır. “Tek adam rejimi”, elde ettiği geniş yetkilerle her şeyi belirlemeye muktedir kadir-i mutlak bir otorite yaratarak toplumun üzerine karabasan gibi çökmek istemektedir. Oluşturulan iktidar tekeliyle demokrasinin rafa kalktığı, hukukun askıya alındığı, muhalefetsiz “steril” bir siyasal alanın ihdas edilmek istendiği bir dönemden geçmekteyiz.

Siyasetteki bu tekelleşme rasyonalitesi, hayatın tüm alanlarına ve özellikle ekonomiye de aktarılmıştır. Yeni bir rejim ihdas edilirken ekonomi de bu yeni rejimin gereklerine uygun bir biçimde yapılandırılmıştır. Yeni iktidar elitleri, kamusal kaynakların peşkeş çekilmesi üzerinden kendi sermayesini de oluşturmuştur. Kamuoyunda “5’li çete” olarak ifade edilen sermaye çevreleri, hükümetin oluşturup semirttiği bir sermayedir. Devasa kamu ihaleleriyle kamusal kaynakların haksız bir

biçimde söz konusu sermayeye aktarılmış olması, tekelci bir ekonominin bizzat ülkeyi yönetenler eliyle oluşturulduğunu gözler önüne sermektedir.

Tüm bu gerçekler, örneğin medyadaki muazzam tekelleşme, gün gibi ortadayken, bu yasa teklifiyle getirilmek istenen Rekabet Kurulu'nun işleyişinde “dostlar alışverişte görsün” mukabilinden bazı teknik düzenlemelere gitmeyi istemek inandırıcı değildir. Rekabet Kurumu, sadece özel sektörden değil, siyaset kurumundan gelecek baskılara karşı da dayanıklı ve güçlü olmak zorundadır. Ancak literatürdeki ismiyle ülkedeki tüm “bağımsız idari otoriteler”, üst kurullar, 17 Ağustos 2011 tarihli 649 sayılı “Avrupa Birliği Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname” ile ilgili bakanlıklara bağlanarak özerkliklerini kaybetmişlerdir. Rekabet Kurumu, bu nedenlerle varoluş sebebi olan temel görevini yerine getirememektedir. Tekelleşmelere karşı yetkilerini kullanacağı yerde, bilakis mevcut tekelci ekonomiye yol vermektedir. Yapılması gereken Rekabet Kurumu'nu kuruluş ayarlarına geri döndürerek özerkliğini tekrardan sağlamak, anti-tröst ruhunu geri kazandırmaktır. Halkların Demokratik Partisi, siyasette ve ekonomide tekelleşmelere, iktidar ve sermaye tekellerine karşıdır. İktidar tekelleri demokratik toplumun, tekelci ekonomi yurttaşların geçim ekonomisinin düşmanıdır.

İfade ettiğimiz tüm bu nedenlerle, sivil darbe sürecini devam ettirmek için acele bir biçimde kurnazlıkla getirilen bu torba yasaya onay vermiyoruz. AKP-MHP Koalisyonu'nun 15 Temmuz darbe girişiminin yıldönümünde Meclis iradesine ve demokratik siyasete darbe anlamına gelecek böyle bir torba yasa teklifini getirmiş olması, kalıcılaşmış bir OHAL rejimiyle ülkeyi yönetmek istediğinin açık bir ilanı niteliğindedir. Halkların Demokratik Partisi, askeri darbelere de, sivil darbelere de, belediyelere yapılan kayyum darbelerine de, milletvekillerinin dokunulmazlıklarını haksız bir biçimde kaldıran halk iradesine karşı yapılan iktidar darbelerine de karşıdır.

Madde Değerlendirmeleri

Madde 1- Madde ile güvenlik korucularına ödenen ücretin asgari ücrete tamamlanması amaçlanmaktadır.

1985'ten günümüze Bakanlar Kurulu kararı ile bölgede hayata geçirilen koruculuk sistemi zaman zaman isim değiştirse de Türkiye'de barışın egemen olmasındaki çözümsüzlük politikalarının bir bileşeni olarak varlığını sürdürmekte Kürt halkına yapılan zulmün aracı haline gelmektedir. Türkiye'de barış politikalarının kazanacağı bir gelecek için koruculuk sistemini güçlendirmeyi, emeklilik sistemine dahil etmeyi ve ücretlerini iyileştirmeyi konuşmak yerine koruculuk ve savaş dışında bir gelecek hazırlamak ve koruculuk sisteminin lağvedilmesini konuşmamız gerekir. "Geçici köy koruculuğu" adıyla şu anda devam eden koruculuk sistemi bir de "gönüllü geçici köy koruculuğu" adıyla genişletilmektedir. Geçici olan bir durum kalıcılaştırılmakta ve sistematik hale getirilmektedir. Başından beri geçici olan koruculuk sisteminin artık acilen sonlandırılması gerekmektedir. Bu nedenle maddenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Koruculuk sisteminin yaygın olduğu illerde istihdam çok düşük genç işsizliği çok yüksek oranlardadır. Bu yıllardır böyledir ve burada karşımıza çıkan bölgesel eşitsizlikler sistematik birimde korunmaktadır. Cumhuriyet tarihi boyunca, en düşük istihdam oranları ve en yüksek işsizlik oranları yine koruculuk sisteminin kurulduğu ve yaygınlaştırıldığı illerdir.

Madde, geri çekilip koruculuk sisteminin tamamen kaldırıldığı, barış koşullarının konuşulduğu, genç işsizliğinin çözümü için yeni yatırımlar yapıldığı, bölgesel eşitsizliklerin ortadan kaldırıldığı, istihdamın arttırıldığı bir sistemin inşası konuşulmalıdır. Türkiye halklarının asıl ihtiyacı olan bu barış, refah ve huzur toplumdur.

Madde 3- Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun yeniden düzenlenmiştir. Ülkede ciddi bir yolsuzluk ve rant sorunu varken ve bu durum araştırmaya soruşturmaya

kapalı iken paranın değerinin korunması da ekonominin düzelmesi de mümkün değildir. Ülke ekonomisine duyulan güvensizlik, aynı zamanda ülkede demokrasinin, insan haklarının ve özgürlüklerin her geçen gün saldırı altında olmasından da kaynaklıdır. Ekonomik krizle mücadele ve ülkeye döviz girişi amaçlanıyorsa, TL'nin değerinin korunması amaçlanıyorsa başta savaş politikalarından vazgeçilmeli, demokrasiye dönüşün önü açılmalı, ayrıştırıcı ve kutuplaştırıcı siyasetten vazgeçilmeli, muhaliflerine uygulanan baskı, şiddet ve yok etme kültürü bırakılmalıdır. Bulduğumuz koşullarda, ekonominin iyileşmesinin ve TL'nin değer kazanmasının temel çözümü ülkede barış, demokrasi, özgürlük ve adaletin egemen olmasıdır.

Madde 4- Bu madde ile yapılan değişiklik ormanlarda tahribat yaratma riski taşımaktadır ve Anayasa'ya aykırıdır. Anayasa'ya göre, ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilmemektedir. Hava ayrıştırma tesisleri buldukları ortamda başta hava kirliliği olmak üzere geri döndürülemez ekolojik yıkım yaratmaktadır. İzleme ve değerlendirme süreçleri tamamlanmış ve kesin kararı verilmiş bir ihtiyaç durumunda dahi hava ayrıştırma tesislerinin kurulması gereken son yerler ormanlar olmalıdır. Ormanlar, AKP iktidarı döneminde talan edilmiş, güzel olan, iyi olan her şeye düşman olan AKP iktidarı, başta ormanlar olmak üzere Türkiye ve dünya için etkisi yüzyıllarca sürecek ekolojik zararlara imza atmıştır. Bu hava ayrıştırma tesislerinin hangi bölgelerdeki ormanlık alanlar için öncelikli olduğu veya bu tesisleri kimlerin açabileceği bilgisi de net değildir. Geçmiş uygulamalara bakıldığında, ÇED raporlarına gerek duyulmadığına dair kararlar alındığı, ÇED raporları olduğu durumlarda dikkate alınmadığı, kanuna aykırı işler yapılırsa da durdurulma kararlarına rağmen inşaatların imarların devam ettiği, deyim yerindeyse kervanın yolda düzülmesi ve doğanın rant uğruna katledildiği bilinen bir gerçektir. Getirilmek istenen bu düzenleme de yine belirli bir grup yandaşın sermayesini büyütmesini ve rant sağlamayı ekolojik dengeyi kalıcı olarak bozmak uğruna gerçekleştirmek üzere eklenmiştir.

Madde 5- 24 Ocak'ta meydana gelen 6.8'lik depremde Elazığ'da 37, Malatya'da 4 olmak üzere 41 kişi hayatını kaybetti, iki şehirde 25 binden fazla konut ise ağır hasar

gördü. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un koordinasyonunda, Elazığ'da, 20 binden fazla konutun inşa edilmesi için çalışma başlatılmıştır. Çalışmalar kapsamında şu ana kadar bu konutların bir kısmı bitirilerek sahiplerine teslim edilmiştir. Önümüzdeki süreçte kurası çekilmeyen diğer etaplar içinde kura çekileceği ve hak sahiplerinin belirlenerek anahtarlarının verileceği aktarılmıştır. Bu süreçte evleri kullanılmayacak durumda olan yurttaşlar pandemide konteynır kentlerde yaşam mücadelesi vermek zorunda kalmıştır.

Tamamlanan binalar da depremedelerin ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikten uzaktır. Örneğin, depremden yoğun zarar gören Çatalçeşme Mahallesi sınırlarında 3 bin 500 konut inşaat edilmiştir. Bu yerleştirmelerin 1 yıl içinde tamamlanacağı vaat edilmiştir ama depremin üzerinden bir buçuk yıl geçmesine rağmen henüz değil yerleştirmeler inşaatlar dahi tamamlanmamıştır. Üstelik, yeni yapılan konutlar toplu konut mantığıyla yapıldığından eski toplumsal dokuya uygun şekilde de tasarlanmamıştır. Kentin kültürel ve tarihi dokusuna uymayan yapılar aynı zamanda depremden zarar gören halkın evleri esas alınarak da tasarlanmamıştır. Yüksek katlı binalara kura usulü yerleştirme uygulaması, yerinde dönüştürme ve iyileştirmeden çok uzak, olması gerekenden çok geç ve üstelik yerleşecek halkı yıllarca borçlandırarak yapılmıştır.

17 Ağustos 1999 ve 12 Kasım 1999'da meydana gelen depremlerin ardından ek vergilerin yanı sıra özel iletişim vergisi ve özel işlem vergisi adında yeni vergiler alınmaya başladı. Kamuoyunun "deprem dayanışma vergileri" olarak adlandırdığı vergiler, 26 Kasım 1999 tarihinde, "17.8.1999 ve 12.11.1999 tarihlerinde Marmara Bölgesi ve civarında meydana gelen depremin yol açtığı ekonomik kayıpları gidermek amacıyla bazı mükellefiyetler ihdası ve bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında kanun" ismiyle Resmi Gazete'de yayımlanan kararla uygulamaya konmuştur. Türkiye'de 1999 depreminden itibaren deprem vergisi alınması bir tarafa, İstanbul'da büyük bir deprem olacağı uzun süredir bilinmesine rağmen henüz bir hazırlık planı yoktur. Deprem doğal afettir ancak tedbir alınması ve deprem öncesinde, anında ve sonrasında depremin etkilerinin minimuma indirilmesi, depremedelerin ekonomik, sosyal, psikolojik, fiziksel iyi olma halinin garanti altında alınması sosyal devletin gereğidir. Türkiye'deki işleyiş her depremde ilanlar paylaşılıp bağış istemeye

dönmüştür, böyle bir devlet asla güven oluşturmamaktadır. 2011 Van depreminin ardından deprem vergileri nerede sorusuna dönemin Maliye bakanı Şimşek “Sonuçta bunlar 74 milyonun servetidir. Deprem vergisi adı altındaki vergiden çok sürekli hale gelmiş ÖTV vs. var. Bu vergiler bizim sağlığınıza gidiyor. Diyorsunuz ki bu çerçevede 44 milyar liralık vergi topladınız, nereye gitti. Sadece bir yıllık vatandaşın sağlığı için yaptığımız harcama 44 milyar lira. Bu, duble yollara gidiyor, demiryollarına, havayollarına, çiftçimize, eğitime gidiyor.” demiştir. Bu cümleler devletin hem deprem gerçekliğine hem hazinenin kullanımına yaklaşımını açıkça gözler önüne sermektedir.

Demokratik toplumun en önemli unsurlarından birisi aktif vatandaşların vergisine sahip çıkmasıdır. Yurttaşların neye ne kadar vergi ödediğinin yanında, kimin neye ne kadar ödemediği ve toplanan vergilerin nerelere harcandığı konusunda hesap sorabilmesi demokrasinin gereğidir. Bulduğumuz koşullarda şeffaf bilgi ve bütçe paylaşımı olmadığı gibi aktif vatandaşlık da komplocu bir paranoyayla kriminalize edilmektedir. Acilen bir deprem eylem planı hazırlanması elzemdir.

Getirilmek istenen bu düzenlemeyle 2020 yılında meydana gelen depremlerde, binaları zarar gören yurttaşlar için devletin konut kredisi açma ve bina yaptırma yükümlülükleri ile ilgili yapılacak iş ve işlemlerde olası mağduriyetlerin giderilerek hak kayıplarının söz konusu olmaması, afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve uygulama birliği sağlanmasının amaçlandığı iddia edilmektedir. Ancak düzenlemeyle birlikte ilgili maddede “meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle” ibaresinin yerine “meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde” ifadesi getirilmektedir. Bu kriterin ne denli uygulanabilir olduğu soru işaretleriyle doludur. Çünkü altını çizmemiz gerekir ki her ne hikmetse İzmir depreminde afet bölgesi kabul edilen bir alan olmamıştır. Kamuoyunda bu hususta güçlü itirazlar ve haklı eleştiriler vardır.

Öte yandan teklif, 2020 yılından önceki depremlerde “afet bölgesi olarak kabul edilen” yerleri kapsamaktadır ancak 2020 yılından sonra da depremlerin devam edeceği su götürmez bir gerçektir. Her bir deprem durumunda ayrı ayrı kanun çıkarmak zaman alacak, meclis yeniden meşgul edilecek ve daha da kötüsü çözüm için adım atılması

geçikecek ve bundan en çok da yurttaşlar etkilenecektir. Acilen bir deprem eylem planı hazırlanması ve kanunun genişletilmesi elzemdir.

Madde 6- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun” ibaresinden sonra gelmek üzere “tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile” ibaresi ve cümleye “yüzde 500’ünü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350’sini,” ibaresi eklenmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu personelinin başka kurumlara geçişini önlemek ve kurumsal hafızayı daim kılmak gerekçesiyle kurumda tabip ve eczacı olarak çalışanlara döner sermayeden ek ödeme yapılması öngörülmektedir. Çalışanların yaşam şartlarının daha da zorlaştığı günümüzde gelirin artması/ek ödemenin yapılması, çalışanlara fayda sağlamakla birlikte bu ve benzeri düzenlemeler yapılırken hem kurum içerisinde hem de diğer kurumlarda çalışan personellerin de gelir düzeylerinin dikkate alınması, çalışanlar arasında gelir uçurumuna sebep olacak, iş barışını ve gelir dağılımı adaletini bozacak düzenlemelerden kaçınılması gerekmektedir. Bu konuda dikkate alınması gereken bir diğer sorun ise aynı okullardan mezun olan, aynı işi yapan ve ortalama çalışma süreleri aynı olan çalışanların farklı statüde oldukları için farklı maaş almalarıdır. Bu eşitsizliğin giderilmesi, bütün çalışanlar arasında eşit işe eşit ücret politikasının uygulanması ve adaletin sağlanması gerekir. Düzenleme yapılırken bu düzenlemenin özellikle kamu çalışanlarını kamu dışında çalışmaya özendirmeyecek bir nitelikte olması gerekmektedir. Ek gelirin bütün emekçileri kapsayacak, en azından toplam ücreti yoksulluk sınırının üzerine çıkaracak şekilde yapılması uygun olacaktır.

Madde 10- Madde ile 3194 sayılı İmar Kanunu’nun amacına uygun olarak sağlıklı yerleşim alanları oluşturabilmek amacıyla bu alanlarda yapılacak meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri ve benzeri yerler için, değer artışı karşılığında ortaklık payı kesintisi yapılabilmesi ve ayrıca toplam kesintinin yüzde 45 ile

sınırlanması düzenlenmektedir. Bu madde kapsamında yurttaşlara yeni mali külfetler çıkarılmasının yolu aralanmaktadır.

Madde 11- Çeşitli güvenlik bahaneleri gerekçe gösterilerek gözaltı, sorgulama vb. uygulamalar için ilave süre uzatımı, 25.7.2018 tarihinde OHAL yetkileri ile sağlanmıştı. Bu teklifle TMK'nın geçici 19 uncu maddesinde bulunan gözaltı sürelerinin maksimum dört gün olması ve iki defa uzatılabilmesi yetkisi 31 Temmuz 2024 tarihine kadar (3 yıl daha) uzatılmaktadır.

OHAL döneminde alınan yetki ile muhalifleri sindiren iktidar, aldığı yetkinin süresini uzatarak açık şekilde 20 Temmuz 2016 OHAL darbesinin sürdüğünü göstermektedir. “Darbe”yi apoletli kamu görevlilerinden alarak “sivil kamu görevlilerine” devreden, sisteme içrek hale getiren bu anlayış, darbe mekanizmasını sürekli güncel ve kendini yenileyen bir dinamiğe dönüştürmüştür. Uzun gözaltı gibi hukuk ve demokrasi dışı yöntemler ile demokratik yaşamı sekteye uğratan OHAL düzenlemelerinde ısrar, iktidarın Türkiye’yi istisna rejimi olarak yönetmekte ısrarını göstermektedir. 2021 yılı itibarıyla, 15 Temmuz darbe girişimine karşı iktidarın gücünü tahkim eden ve kamu personel rejiminden totalim kurumsal değişimlere kadar her alanda yeni bir rejim tesis etmek isteyen 20 Temmuz karşı darbe süreci devam etmektedir.

20 Temmuz’da ilan edilen OHAL’in yetkilerini OHAL sonrasına taşımak otoriterliğe uzanan bir hikâyenin göstergesidir. Bu hikâye aynı zamanda siyasetçiliğe işaret etmektedir. Toplumdan rıza alma kapasitesini yitiren tarihteki diğer otoriter iktidar örneklerinde olduğu gibi AKP de hukuku askıya alarak elde ettiği yetkilerle zor ve baskıya dayalı şekilde iktidarda kalmaktadır. Siyasetin toplumsal bir etkinlik olarak halktan rıza almaya dayalı olduğu kabul edilirse AKP iktidarının rıza üretme kapasitesi kalmamıştır. Bu iktidar siyasetçilik içerisinde hukuku askıya alarak hareket etmeye çalışmaktadır.

Madde 12- Madde ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Kanunu'na iki fıkra eklenmektedir. Bu fıkraların ilkinde göre Kurul Başkan ve üyeleri, görevde buldukları son iki yıl içinde gerçekleştirilen soruşturmaların konusu olan sektörlerde görevden ayrıldıkları günden sonra iki yıl boyunca görev alamaz. İkinci fıkraya göre ise görevde oldukları son iki yıldaki soruşturmalarda raportör olarak görevlendirilen personel ile bu personelin gözetiminden sorumlu amirler, kurumdan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl süreyle, soruşturmaların konusu olan sektörde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz.

Madde her ne kadar rekabetin korunması hususunda olumlu bir düzenlemeye işaret etse de rekabetin korunması hususunda uzunca bir süredir devam eden düzenleme ve uygulamaların kapsamlı olarak elden geçirilmesi, rekabetin korunmasını sağlayıcı düzenlemelerin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Asıl sorun Rekabet Kurumu'nun özerk konumunun ortadan kaldırılmış olmasıdır. Ülke ekonomisinde muazzam bir tekelleşme yaşanırken Rekabet Kurumu görevini yapmamaktadır. Şayet bir düzenleme yapılacaksa bu yapısal bir düzenleme olmalıdır. Rekabet Kurumu'nun özerkliği sağlanmalı, sadece özel sektörden değil siyasetten ve iktidardan gelecek baskılara karşı güçlendirilmelidir.

Madde 13- Madde 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 211 inci maddesinin birinci fıkrasında düzenleme yapmaktadır. Düzenleme ile; yükümlülerin, ticaret politikası önlemlerinden kaçınmak için kendi beyanlarıyla eşyanın gümrük kıymetini artırmalarını müteakiben ödenmiş veya tahakkuk ettirilmiş vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması önlenerek, dünya piyasa fiyatlarından daha düşük fiyatlardan ithal edilen eşyaların gözetim uygulaması kapsamında izlenmesi ve ticaret politikası önlemlerinin etkisizleştirilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Türkiye'de verginin yüksekliğine işaret eden temel sorunları görmezden gelen bu düzenleme yerine ithal edilen araba, elektronik eşya vb. temel ihtiyaçlar üzerindeki muazzam vergi yükünün kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapmak gerekmektedir.

Madde 14- 30.06.2021 tarihli ve 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile özel bütçeli bir kamu idaresi haline getirilen TÜİK, bu madde ile 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde bu doğrultuda gerekli değişikliklerin konusu yapılmaktadır.

İktidarın “uyduruk istatistikler” kurumu haline getirilen ve iktidarın iç gerilimlerinden ötürü yönetimi sürekli değiştirilen TÜİK’le ilgili yapılması gereken ilk düzenleme, bu kurumun tarafsız, doğru ve adil verileri paylaşmasını sağlayacak kamusal ve politik etik düzenlemeleridir.

Madde 15- Engellilere yönelik erişilebilirlik standartlarını sağlamak ve yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda olup, yapılan denetim sonucu bunları yerine getirmediği tespit edilen “belediye ve kamu kurum ve kuruluşları ile umuma açık hizmet veren her türlü yapıların ve açık alanların malikleri ile toplu taşıma araçlarının sahiplerine” (5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’a eklenen geçici 3. maddeyle) 3 yılı geçmemek üzere süre verilmişti. Bu teklifle, verilen azami “3 yıllık” süre, “6 yıla” çıkartılmak istenmektedir.

Pandemide yandaş şirketlere yapılan garanti ödemelerini ertelemeyen, milyonlarca yurttaşımızın yaşamını etkileyen Kısa Çalışma Ödeneği, Ücretsiz İzin Ödeneği ve İşten Çıkarma Yasağı uygulamalarının süresini uzatmayan AKP iktidarı, yine “Covid-19 sebebiyle” diye başlayarak engelli yurttaşlarımıza dönük (hak temelli) yükümlülükleri erteleme yoluna gitmek istemektedir.

Bu madde teklifi, engelli yurttaşlarımızın bireysel, sosyal, ekonomik yaşamlarında ciddi etki ve sonuçlar doğurabilecek bir düzenleme içermektedir. Pandemi, temel hakların hayata geçirilmesine dönük yükümlülüklerin ötelenmesine gerekçe gösterilemez. Toplumun tamamını ilgilendiren, pandeminin yönetilememesinin yarattığı vaka sayıları ve can kayıpları ortadayken, engelli yurttaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişiminde de kısıtlanma yaşamaları anlamına gelecek bu düzenleme kabul edilemez.

Açık ki bu madde teklifi, engelli yurttaşların pozitif haklarını önceleyen, hak temelli bir perspektiften tamamen yoksun bir bakış açısıyla hazırlanmıştır. Bu teklif, 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un tanımlar kısmında da yer alan, "doğrudan ayrımcılık" ve "engelliliğe dayalı ayrımcılık" anlamına gelecek fiili durumlar yaratacaktır.

Covid-19 pandemisi, herkesi ve en çok da belirli toplumsal kesimleri olumsuz yönde etkilemiştir. Pandemi koşulları ve getirilen sokağa çıkma kısıtlamaları, hepimizde; engelli yurttaşlarımızın gündelik yaşamlarındaki deneyimleri bakımından empatinin ve farkındalığın arttığı, hak temelli bilincin güçlendiği bir süreç yaratabilirdi. Ne yazık ki bunun olmadığını görmekteyiz. Engelliler Hakkında Kanun'a eklenen geçici madde ile verilen 3 yıllık sürenin, artırılarak 6 yıla çıkartılmasının teklif edilmesinin başka bir izahatı yoktur. Öte yandan, sokağa çıkma kısıtlamalarının hayata geçirildiği pandemi süreci, eksikliklerin giderilebileceği bir imkân olarak da değerlendirilebilirdi. Bu teklifte olduğu gibi yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere verilen ertelemeler, yeni erteleme beklentilerini de doğuracaktır. Engelli yurttaşlarımızın sosyal hayata katılma, bağımsız yaşam becerileri kazanma, bağımsız yaşayabilmesine engel olacak herhangi bir düzenlemeyi kabul etmemiz mümkün değildir.

Bu bakımdan Covid-19 salgını sebep gösterilerek, engelli yurttaşlarımıza dönük erişilebilirlik standartlarının sağlanması gibi hak temelli yükümlülüklerin süresinin uzatılarak ertelenmesini kabul etmeyeceğimizi belirtmek isteriz. TBMM, milyonlarca engelli yurttaşımızın bireysel, sosyal, ekonomik yaşamını etkileyecek herhangi bir yükümlülüğün, ertelenmesine değil, bilakis derhal yerine getirilmesine çalışmalıdır.

Madde 16- İşsizlik Sigortası Fonu'nu bir kez daha sermayenin hizmetine sokmayı amaçlayan bu madde, kanun teklifinin komisyon görüşmelerinin son vakitlerinde kamuoyunun gözünden kaçırılırcasına teklif metnine eklenmiştir. Teklifte her bir işverene İşsizlik Fonu'ndan aktarılmak üzere 75 TL'lik kaynak tahsis edilmekte, yasaya aykırı bir biçimde İşsizlik Fonu bir kez daha AKP iktidar tarafından kullanılmak istenmektedir.

Pandemi süreci boyunca bütçeden halka en az yardımı yapan iktidar AKP iktidarıydı. Bu yetmezmiş gibi 1 Temmuz 2021 itibarıyla kısa çalışma ödeneği ve işten çıkarma yasağı iktidar tarafından uygulamadan kaldırıldı. Emek örgütleri, işçiler, sendikalar ve muhalefet partilerinin tüm ısrarına rağmen uygulama uzatılmayarak iktidar tarafından yüzde 1'in iktidar olduğu gerçeği bir kez daha tescil edildi.

AKP iktidarının yüzde 1'in iktidarı olduğunu komisyon üyemiz Garo Paylan'ın şu ifadeleri açıkça ortaya koymaktadır: "Daha on gün önce 1 milyonun üzerinde işçinin kısa çalışma ödeneğini kesmişsiniz, desteğini kesmişsiniz; şimdi diyorsunuz ki: 'Ben patronlara destek vereceğim.'" Paylan'ın devamla belirttiği gibi "Herhâlde SSK'li 13 milyon işçimiz var, değil mi? ... 15 milyon, 75 lirayla çarptığınızda 12 milyar lira aylık..." destek İşsizlik Fonu'ndan işverenlere aktarılacaktır.

Yani bir yanda kitlesel işsizliğin önünü açan işten çıkarma yasağının kaldırılması, 30 milyon kişiye ulaşan yoksul sayısı, 10 milyonu aşan işsiz, milyonlarca icra dosyası; bir yandan da kepenk kapatan yüz binlerce esnafa pandemi sürecinde güvenceli tek destek vermeyen iktidar var. Ve bu iktidar bu düzenlemede de görüldüğü gibi, sermayeye İşsizlik Fonu üzerinden destek vermeye doyamıyor.

Bu sebeplerle teklif metnine son dakikada ve kamuoyunun gözünden kaçırılarak konulan maddenin çıkarılması gerekmektedir. Komisyon görüşmelerinde AKP iktidarına söylediğimiz sözü burada da yineliyoruz: "patronları teşvik etme alışkanlığını beş yıldır devam ettiriyorsunuz. Bu yanlış bir uygulama, işçinin fonundan patronları teşvik etmeyin ve maddeyi tekliften çıkarın."

Madde 17- Bu madde teklifi, hemen her torba kanun teklifi görüşmesinde ısrarla yinelediğimiz "etki analizi" eksikliğinin ve AKP iktidarının, temsilcilerinin bir önceki düzenlemede "öngörü sıkıntısı" olarak itiraf ettiği, tekçi yönetim anlayışına içkin malullüğün ispatıdır.

25 Mart 2020 tarihinde yine bir torba yasa içinde Plan ve Bütçe Komisyonu'na getirilip, kanunlaşan (Kanun No. 7226) ilgili düzenleme; "öngörü sıkıntısı yaşamışız" açıklamasıyla, 2020 yılının Haziran ayında, yani üzerinden daha 3 ay geçmeden yeniden

düzenlenmek üzere Plan ve Bütçe Komisyonu'na sunulmuştu. Söz konusu madde bugün, bu teklifle yeniden düzenlenmektedir. (Sırasıyla; 25.3.2020 tarihli ve 7226 sayılı Torba Kanun, 18.6.2020 tarihli ve 7247 sayılı Torba Kanun ve iş bu torba kanun teklifi.)

25 Mart 2020 tarihindeki torba yasada, 5941 sayılı Çek Kanunu'na geçici madde eklenerek, karşılıksız çek keşide etmekten mahkûm olanların, tahliye tarihinden itibaren, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini en geç 3 ay içerisinde ödemesi düzenlenmekteydi. Haziran 2020'de sunulan torba yasa teklifinde ise bu 3 aylık süre, 9 ay daha eklenerek "1 yıl" olarak düzenlendi. Bu madde teklifi ile önceki iki torba yasa ile yapılan 'değişiklik, bir kez daha değiştirilmektedir.'

Bu konudaki düzenleme Plan ve Bütçe Komisyonu'nda 25 Mart 2020 tarihinde ilk kez görüşüldüğünde, ödeme için verilen "3 aylık" sürenin yeterli gelmeyeceğini, derinlemesine görüşülüp, gerekirse sürenin uzatılması gerektiğini ifade etmiştik. Israrla sunduğumuz bu öneri kabul edilseydi, bu madde bugün, "3. kez" yeniden görüşülmek zorunda kalmayacaktı. Bu noktada, aynı düzenlemenin üç kez Plan ve Bütçe Komisyonu gündemine getirilerek, tekrar tekrar değiştirilmesi tek adam rejiminin trajedisidir.

Ülkemizdeki derin ekonomik krizin, Covid-19 pandemisiyle ve AKP iktidarının ekonomi yönetimiyle birlikte katmerlendiği, yurttaşlarımızın ödeme zorluğu içinde olduğu açıktır. Palyatif düzenlemelerin bu sorunu ortadan kaldırmayacağı da ortadadır.

HDP olarak, Covid-19 pandemisi koşullarında karşılıksız çek vermekten mahkûm olan ve çekin karşılığını alamadığı için mağdur olan tarafların, ödeme ve tahsil sıkıntısını gidermek amacıyla etki anali yapılmış olan, soruna esaslı çözüm getirecek, nitelikli bir düzenleme yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Madde 19- "Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik getirilen cezanın yürürlük tarihinin 1/1/2022 tarihine ertelenmesi amaçlanmaktadır" gerekçesiyle açıklanan bu madde teklifi; AKP iktidarının topluma ve emekçiye dönük yabancılaştırmasının, sermaye ve kar odaklı bakış açısının ispatıdır.

Aynı zamanda, günlerdir ülke gündeminde olan, hakları ve emekleri için mücadele vererek itirazlarını dile getiren tütün üreticilerinin seslerine kulak tıkandığının ve bildiğini okumaya devam etmek istediğinin göstergesidir.

Tütün üreten çiftçilerin, mevcut yasada belirtilen hükümlere göre, yüksek oranda vergi yüküyle üretebilmesi, satış yapabilmesi ve kazanç sağlaması mümkün değildir. AKP, bu yasa aracılığıyla yine vergi gelirini; emekçiden, çiftçiden, kısacası üreterek ekmeğini kazanmaya çalışan yoksullardan toplamak niyetindedir.

1990'lı yıllarda ülkemizde 400 binin üzerinde tütün üreticisi vardı. Aileleriyle birlikte düşünüldüğünde, en az 2 milyon insanın geçimini sağlayan, ekmeği yediği bir alan söz konusuydu. Şimdi ise üretici sayısının 50 bine düştüğü görülmektedir. Doğru düzenlemelerle yönlendirilecek bir tütün piyasası, üretimin ve bu alandaki ekmeğin artmasını da beraberinde getirecektir.

Yapılması gereken, tütün üreticilerini cezalandıran bir düzenlemeyi revize ederek cezaları ertelemek değil, yerel ve uluslararası büyük şirket ve tekellerin önünü açarken, küçük tütün üreticisi ve çiftçiyi ezerek cezalandıran mevcut düzenlemenin derhal değiştirilmesidir. HDP olarak, mevcut yasanın kadük duruma getirilmesini, iş bu düzenlemedeki sürenin artırılmasını ve yerli tütün üreticilerinin, Çiftçi Kayıt Belgesi (ÇKS) ile %10-15 oranlarında bir vergi yüküyle tütün satabilecekleri, tütün piyasasını gerçek anlamda regüle ederek yerli bir hâle getirecek yasal düzenlemeler yapılmasını öneriyoruz.

Madde 20- Torba yasa içine iliştilererek “oldu bittiye” getirilmek istenen düzenleme, bu teklif içinde OHAL rejiminin uzatılmasını düzenleyen 3 maddeden biridir.

10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'da yer alan, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun kayyım olarak atanmasına ilişkin hüküm (md.19/2), 31 Temmuz 2018'de Resmî Gazete'de yayımlanan ve OHAL'i kalıcılaştıran 7145 sayılı Kanun'la 3 yıl uzatılmıştı.

Bu madde teklifi ile uygulama süresi 31 Temmuz'da sona erecek olan Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun kayyım olarak atanmasına ilişkin OHAL hükmü, 3 yıl daha uzatılmaktadır.

AKP iktidarı, OHAL'i bir yönetim politikasına dönüştürmüş durumdadır ve OHAL hükümleri, torba yasalara eklenen bu ve benzeri tekliflerle kalıcılaştırılmaktadır. OHAL rejimi ve bu siyasi iktidarın karakteristiği hale gelen antidemokratik yönetim biçimi şeffaflığı ortadan kaldırmakta, yolsuzluğu barındıran ilişkilerin sorgulanmasını ve ortaya çıkarılmasını imkânsız hale getirmektedir. Hal böyleyken, yaratılan yoksuzluk halkası ülke ekonomisine dönük güvenirliliği tamamen yok etmektedir. Ekonomik krizin belirleyici bir sebebi de bu güvenilmezliğin varlığıdır. AKP, ülkeyi açıkça bir çökme ekonomisi ile yönetmektedir. Bu ve benzeri OHAL düzenlemeleri de bunu ortaya koymaktadır.

Madde 22- Türkiye İstatistik Kurumu, 30 Haziran 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 76 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Hazine ve Maliye Bakanlığı'yla ilişkili bir kamu idaresi olarak yeniden teşkilatlandırılmıştır. TÜİK, söz konusu kararnameden önce Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bağlı kuruluşu olup genel bütçe içerisinde yer almaktaydı, değişiklik sonrası TÜİK, özel bütçeli kuruluşa dönüştürülmüştür.

Ekonomiye ilişkin birçok rakam; büyüme, işsizlik, enflasyon vb. TÜİK tarafından toplanan veriler üzerinden hesaplanmakta ve açıklanmaktadır. Ancak son zamanlarda TÜİK'in açıkladığı rakamlar piyasada yaşanan rakamların çok uzağında, gerçeklikten kopuk olmaktadır. TÜİK, genellikle, iktidarın çıkarlarına hizmet eder noktada olmuş, talimatla iş yapan bir yapıya bürünmüştür. Hatta bu süreçte TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamlarına duyulan güvensizlik sebebiyle bazı kuruluşlar ve öğretim üyeleri bağımsız enflasyonu araştırma grupları oluşturmuşlar ve kendi enflasyon oranlarını hesaplayacak mekanizmalar kurmuşlardır. Bu grupların TÜİK'in verilerine dayanarak yaptıkları hesaplar, TÜİK'in açıkladığı enflasyonun piyasada hissedilen, gerçek enflasyonun yarısı kadar olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu ve benzeri verilerin açıklanması ise piyasada TÜİK'e güvensizlik oluşturmuştur.

TÜİK'e duyulan güvensizliği ortadan kaldırmaya yönelik yapılan bu düzenlemenin ortaya olumlu sonuçlar çıkarmaması muhtemeldir çünkü güven tesisi ancak şeffaflığın, kuralların, hesap verilebilirliğin ve hukukun işlediği bir bütünlük içerisinde mümkündür. Ancak ne var ki iktidarın istekleri doğrultusunda hareket etmeyen bazı TÜİK başkanları tek bir kararnameyle görevden alınabilmişlerdir. Bu sebeple, dolaylı da olsa, iktidara bağlı veya ilişkili kuruluşların özgürce, siyasi müdahaleden bağımsız çalışma yapması, hareket etmesi pek de mümkün değildir. Ayrıca bu teknik değişikliği içinde yaşanan siyasal atmosferden bağımsız olarak ele almak da mümkün değildir. İktidarın yargıya dahi müdahalede bulunduğu günümüzde, kurum başkanının bizzat cumhurbaşkanı tarafından bir kararnameyle atanabildiği veya görevden alınabildiği bir yapı içerisinde 'özerkleşmesini' beklemek ancak iyi niyetli bir çabanın ürünü olabilir. Bu sebeple, yapılan değişiklik olumlu olmakla birlikte otoriterleşmiş bir siyasi yapının olduğu koşullarda şekli olmaktan öteye gidemeyecektir.

Madde 23- Madde ile kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerinin geri alınması gibi sözde ihtiyaç duyulan tedbirlerin süresinin 31.07.2021 tarihi itibarıyla üç yıl daha uzatılması istenmektedir. 2016 yılından bu yana OHAL şartları yasal hale getirilerek devam etmektedir.

İktidar yanlısı Süleyman Özışık'ın da bir haber kanalında ifade ettiği şekilde OHAL komisyonunda bulunan dosyaların ve kamu çalışanlarının hangi şartlarda işlerinden atıldıkları ve hangi şartlarda işe geri dönüşlerinin sağlandığı kamuoyunun malumudur. FETÖ Borsası olarak bilinen ve iktidar temsilcilerinin rüşvet olarak yaptıkları hukuksuz işlemleri itiraf eden bir dizi iddialar, Türkiye'de OHAL yetkilerinin uzatılarak iktidarın büyük bir çıkar çarkını da sürdürdüğünü göstermektedir.

Teklifte bulunan 11, 20 ve 23 numaralı maddeler Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve uluslararası hukuka doğrudan aykırıdır. Anayasanın temel ilkeleri başta olmak üzere temel insan hakları düzenlemeleri ve belgelerine aykırı olan bu düzenlemeler yürürlükte kaldıkça Türkiye demokratik bir hukuk devleti niteliğinde olamayacaktır. Bu düzenlemelere sırtını dayayan iktidar ise meşruluk sorunu yaşamaya devam edecek ve otoriter bir iktidar olarak tarihe not düşülecektir.

Madde 24- Burada asıl olan ve cevaplanması gereken sorular; ödül sistemine neden ihtiyaç duyulduğu, ödül mekanizmasının başka kimler için var olduğu, böyle bir ihtiyacın neden hasıl olduğudur. Memurlara ek gelir sağlama adına bu düzenleme olumlu olmakla birlikte bunun sadece gümrük memurlarını kapsamaması yerinde değildir. Özellikle pandemi sürecinde, cansiperane görev yapan sağlık emekçilerinin, öğretmenlerin ve benzeri meslek grupları başta olmak üzere bütün kamu emekçilerinin bu türden bir düzenleme kapsamına alınması gerekir. Aksi takdirde bu durum kamuda sadece bazı kesimlere ayrıcalık getirecektir. Bu sebeple düzenlemenin daha yapısal olması gerekir.

Ayrıca ödülü belirleyen kriterlerin neler olacağıнын yanı sıra kimin ödül alacağına kim veya kimlerin nasıl karar vereceği de bir o kadar önem taşıyan hususlardır. Ödül sistemi işletilirken bazı siyasi görüşlerin öne çıkmasını engelleyecek ve çalışma barışını bozacak sorunların çıkmasını engelleyecek ve bu anlamda adaleti sağlayacak bir yapının kurulması da gereklidir. Aksi takdirde bu, suiistimal edilebilir bir mesele haline gelebilecektir. Bu sebeple çerçevenin hem herkesi kapsayacak şekilde genişletilmesi hem de bir yönetmelikle düzenlenmesi önemli ve gereklidir.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garı Paylan
Diyarbakır

Necdet İpekyüz
Batman

MUHALEFET ŞERHİ

09.07.2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3740 esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, yürürlük ve yürütme maddeleri ile 25 madde olarak teklif edilmiş ve 12-13.07.2021 tarihlerinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüştür. Komisyon görüşmeleri esnasında 2 yeni madde ilave edilmiş, 1 madde çıkarılmış ve sonunda 26 madde olarak Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmiştir.

Torba kanun olarak bilinen uygulamanın bu Teklif için de geçerli olduğu görülmektedir. AK Parti iktidarı, yasama kalitesini düşüren bu yanlış yöntemi yerleşik bir uygulama haline dönüştürmüştür. Farklı uzmanlık alanlarına yönelik değişiklikleri içeren maddeler tek bir teklif içerisine sıkıştırılarak Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmektedir. Teklifin içeriğinde birkaç madde Plan ve Bütçe Komisyonunun; diğer maddeler ise farklı komisyonların uzmanlık alanına girmektedir.

Teklif; Adalet Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna alt komisyon olarak iletilmiştir. Belirlenen alt komisyonlardan her zaman olduğu gibi herhangi bir görüş gelmemiştir. Teklifin içerdiği değişikliklere göre bu komisyonlara ilave olarak İçişleri Komisyonuna da iletilmiş olması gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonu, bu gelişmeler sonucunda uzmanlık alanına girmeyen ve toplumun çeşitli kesimlerini etkileyen konular hakkında karar almak zorunda bırakılmıştır.

Son dönemde Komisyonumuzda görüşülen tekliflerin oldukça kalitesiz şekilde hazırlandığı ve öylece dikkat çekmektedir. Maddelerin özensiz, anlaşılması zor ve farklı anlamlara gelebilecek şekilde yazıldığı görülmektedir. Her defasında bu konuda uyarılar yapmamıza rağmen gelen bu son teklif diğerlerini aratır niteliktedir. İçerdiği hususlar bir yana, hazırlanmış ve sunuş biçimi olarak son dönemde görüştüğümüz en kötü teklif olma niteliğindedir. Maddelerin kaleme alınışı dahi kanun yapma teknikleri açısından oldukça yetersizdir.

Teklif sahiplerinin Teklifte yer alan maddelere yeterince hâkim olmadığı, ilk imza sahibi tarafından yapılan sunumun özellikle madde gerekçelerini açıklama konusunda yetersiz olduğu görülmüştür. Görüşmeler esnasında sorulan soruların birçoğuna gerek teklif sahipleri gerekse bakanlıkların yetkilileri cevap verememiştir. Daha da vahimi çok isabetli ve makul sorulara cevap ver(e)meyenlerde herhangi bir mahcubiyet de görülmemiştir.

Bürokrasinin kapasitesinin ne kadar zayıfladığı kanun görüşmelerinde net bir şekilde görülmektedir. Birçoğu devlette hiç çalışmadan veya devlette çalışmış olsalar bile meşgul ettikleri makamın gerektirdiği donanımına sahip olmadan bakan yardımcılığı, kurum başkanlığı, genel müdürlük makamlarına gelenlerin bilgisizliği, devlet adabını bilmemesi, Meclis'in ne olduğunun farkında olmaması, çok rahat yanlış ve yanıltıcı bilgi verebilmesi, onları orada denetleyecek bir mekanizma olmaması, Ak Parti milletvekillerinin de zaman zaman bundan rahatsız olmasına rağmen onları savunmak zorunda kalması, Komisyon Başkanının Komisyonun itibarını koruma konusunda yeterince hassas olmaması son derece üzücüdür.

Teklifle birlikte Komisyona sunulması gereken etki analizinin yine hazırlanmadığı görülmektedir. Oysa, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulan kanun tekliflerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 14. maddesi uyarınca etki analizi olarak bilinen ek raporlarıyla beraber arz edilmesi gerekmektedir. Tarafımızca her gelen teklifte hatırlatılmasına rağmen teklif sahibi AK Parti milletvekilleri Kanunun gereği olarak sunulması gereken bu raporları Komisyona getirmekten imtina etmektedir.

Ayrıca çeşitli kanunlarla belirlenmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonuna düzenli olarak bilgilendirme yapması gereken kurumların bu görevlerini yerine getirmediği görülmektedir. Meclisimizin yasama faaliyetinin yanı sıra en önemli görevi idareyi denetlemektir. Kanunlar, kurumları Meclise hesap vermeye zorlayıcı şekilde düzenlenmiş ancak kanunların bu hükümleri çalıştırılmamaktadır. Bunda, idarenin hesap vermekten kaçmasının yanında Meclisi idare edenlerin Meclisin haklarına sahip çıkmamasının büyük rolü vardır.

Plan ve Bütçe Komisyonu, kanunun verdiği yetkileri kullanarak denetim görevini de eksiksiz olarak yerine getirmeli ve Türk Milletine karşı sorumluluğuna sahip çıktığını göstermelidir. Komisyona bilgilendirme yapması gereken kamu kurumları için uygun bir takvim hazırlanarak görevlerini yerine getirmeleri sağlanmalıdır.

Teklifin Genel Üzerine Görüşler

Son dönemde Komisyon gündemine taşınan diğer kanun tekliflerinde olduğu gibi bu teklifte de daha önceden çıkarılan ancak uygulamada yaşanacak sorunlar sebebiyle ertelenmek zorunda kalınan maddeler ile uygulama süresi uzatılmak istenen maddeler olduğu görülmektedir. Bu durum; nitelikli iş yapma niyetinden ziyade mevcut durumu acele şekilde çözmeye yönelik tekliflerin kanunlaştırıldığını kanıtlamaktadır. Öyle ki, üzerinde yeterince çalışılmadan belirlenen geçerlilik sürelerinin sonu yaklaştığında yeniden uzatılmasına yönelik yeni teklifler getirilmektedir.

Bir sorunla karşılaşıldığında sebebi üzerinde çalışmak yerine yarattığı sonuç üzerinde durulup bu şekilde çözüm üretilmeye çalışılması, sorunu geçici olarak çözmekte fakat başka bir noktada yeni sorunlara sebep olmaktadır. Bu durumun mevcut teklif için de geçerli olup olmayacağı da belirsizdir.

Görüşülen kanun teklifi, birçok farklı konuda değişiklik içermekle beraber aslen 11,20 ve 23. Maddeleriyle kamuoyunda yer etmiştir. Olağanüstü Hal (OHAL) döneminin uygulaması olan üç hususun uygulanma süresinin “üç yıl” daha uzatılması amaçlanmaktadır. Terörle mücadelede kamu idarelerine kolaylık sağlamak amacıyla getirilen düzenlemelerin 15 Temmuz hain darbe girişiminden bugüne kadar geçen zaman içerisinde amacına ulaşması gerekirdi. Bu uzatmayla birlikte OHAL uygulamaları toplamda sekiz yıllık bir dönemi kapsayacaktır. Devletimizin terör örgütlerine karşı kendini koruma hakkının sonuna kadar arkasında olmakla beraber, 2016 Temmuz’dan bu yana yeteri kadar hızlı hareket edilmediği ve istenilen sonuca varılmadığı görülmektedir. Türkiye artık normalleşmeli, demokrasiye dönmelidir. Terörle mücadele en kuvvetli şekilde ama evrensel hukuk normları içerisinde yapılmalıdır.

Süre uzatımının erken seçim olmasa dahi 2023 yılında yapılacak olan seçimi kapsayacak olması ise ayrı bir sorunu meydana getirmektedir. OHAL yasalarının devam ettiği bir ortamda seçim yapılacak olması ülkemiz demokrasisi açısından yaralayıcı olacaktır. Bir anayasa değişikliği referandumu, bir milletvekilliği ve cumhurbaşkanlığı seçimi, bir yerel seçimi olağanüstü hal şartları içinde yapan Türkiye daha kaç seçimi daha böyle antidemokratik bir ortamda yapacaktır?

Bu tür uygulamalar ülke ekonomisine karşı güvensizliği artırmakta ve ekonomide belirsizliğe neden olmaktadır. Güvensizlik ve belirsizlik de risk primi olarak bize dönmektedir. Dünyanın en yüksek faizini veren ülkeler içinde olmamız başka nasıl açıklanabilir? Artık, ekonomimizdeki kırılmanın da bir milli güvenlik sorunu haline geldiği unutulmamalıdır.

Ülkemizin, hukukun üstünlüğü, demokrasi, insan hakları, özgürlükler, yolsuzluk gibi birçok uluslararası endekste patır patır alt sıralara gerilemesi nedensiz değildir. Ve bu durum ekonomiyi de derinden etkiler hale gelmiştir. Bunun bedelini yüksek enflasyon, yüksek işsizlik, adil olmayan gelir dağılımı ve fakirleşme olarak milletçe ödemekteyiz. Kişi başı milli gelirimiz yedi yıldır üst üste azalmaktadır. Cumhuriyet tarihi boyunca sadece 2. Dünya Savaşı sırasında dört yıl boyunca azalma yaşanmışken, son yedi yıldır azalan kişi başı milli gelire sahibiz. Türkiye, bu uygulamalardan vazgeçmediği sürece fakirleşmeye devam edecektir. Bu sebeple bir an önce normalleşmenin başlatılması gerekmektedir.

FETÖ ve PKK başta olmak üzere her türlü terör örgütüyle mücadele konusunda desteğimizi açıkça sunuyoruz. Hatta, bugüne kadar FETÖ'nün siyasi ayağıyla niye hiçbir mücadele yapmadığını da Hükümete soruyoruz.

FETÖ ile mücadelede toplumda yaratılan mağduriyetler de göz ardı edilmemesi gereken bir husustur. Kripto özelliği, Ak parti ile etle tırnak gibi olma hususiyetleri nedeniyle FETÖ ile mücadelenin en önemli silahı “adil yargılama” olmalıydı. Maalesef en büyük aksaklık da burada olmuştur.

OHAL Komisyonunda bekleyen on binlerce dosyanın da bir an önce sonuca kavuşturulması gerekmektedir. FETÖ ile bağlantısı olmayanları işlerine geri döndürülmesi konusunda OHAL Komisyonu cesur davranmalıdır.

Teklifte bunların dışında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Banka Meclisine devlet üniversitelerinde görev yapan öğretim görevlilerinin alınabilmesi ile ilgili olarak yeni bir düzenleme getirmektedir. Uzun yıllardır TCMB’de öğretim görevlileri görev alabilmekte ve herhangi bir soruna sebep olunmazken, son dönemde yaşanan iki atamanın meydana getirdiği sorunlar sebebiyle değişiklik hedeflenmektedir. Kanunların AK Parti iktidarı tarafından esnetilerek keyfi uygulamalar yapıldığı tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir. Bu durum ise bir adım daha ileri giderek kişiye özel kanun teklifi hazırlanmasına sebep olmuştur.

Teklifte olumlu gördüğümüz ve desteklediğimiz maddeler de bulunmaktadır. Teklifte yer alan güvenlik korucuları ile Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev alan tabip ve eczacıların özlük haklarında yapılacak olan iyileştirmeleri içeren maddeler tarafımızca desteklenmektedir. Geçtiğimiz yıl deprem yaşanan bölgeler için uygulanacak yardımları kolaylaştırmak üzere getirilen madde de tarafımızca olumlu görülmele beraber DASK poliçelerinin yaygınlaştırılması gerektiğini vurgulamaktayız. Aynı şekilde Rekabet Kurumu personeli için getirilen düzenlemeye destek olmakta ve engel olunmaya çalışılan uygulamaların başta EPDK olmak üzere diğer üst kurullar için de geçerli olması gerekliliğine dikkat çekmekteyiz.

Maddeler Üzerine Görüşler

4. Madde

Maddeyle orman içinde “hava ayırıştırma” tesisi kurulmasına izin verilmektedir. Bu madde, “orman alanında sınırı olan büyük sanayi kuruluşlarının işletme devamlılığı açısından önem arz eden hava gazı ayırıştırma tesisi ihtiyaçlarının tesise bitişik orman arazisi içerisinde yapılma

zorunluğu var” şeklinde savunulmuştur. Firma ismi vermemekle birlikte bir firmaya özel bir durum olduğu anlaşılmaktadır.

Sanayi kuruluşları için büyük öneme sahip olsa dahi orman arazilerimizin bu sebeple kullanıma açılması halihazırda içinde bulunduğumuz çevre sorunları tehdidini kuvvetlendirecektir. Ayrıca Teklifin bu statüde bulunan bir veya birkaç işletme için getirildiği anlaşılmaktadır. Bu tür adrese teslim düzenlemelerin yapıyor olması her sektörde her firmayı kendi istekleri konusunda iştahlandırarak ve neticede kamu yararı yerine kişi ve kuruluşların yararı gözetiliyor olacaktır.

İhtiyaç doğrultusunda olsa da kanun yaparken toplumun tamamının ortak çıkarını gözetmek gerekmektedir. Orman arazilerinin bu ve başka sebeplerle kullanıma açılmasına son vermek toplumun toplam faydası açısından daha yerinde bir karar olacaktır.

11, 20 ve 23. Maddeler

15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında, 20 Temmuz 2016 tarihinde Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunca ülke genelinde Olağanüstü Hal ilan edilmesine karar verilmiştir. Bu karar sonrasında OHAL kararı üçer ay aralıklarla 20 Temmuz 2016’dan 18 Temmuz 2018’e kadar yedi kez uzatılmıştır.

OHAL yetkileri, iktidarın yönetme tarzını farklılaştırmış ve bu kapsamdaki yetkilerin verdiği güç ile ülkemiz anayasal hukuk devleti ilkelerinden hızla ayrılmıştır. İktidar bu gücün yarattığı otoriter eğilimden vazgeçemeyerek OHAL’in olağanlaştığı bir süreci işletir hale gelmiştir. Bu doğrultuda 2018 yılında çıkarılan torba kanundaki düzenlemelerle OHAL’in bazı yetkilerinin kullanımı üç yıl daha uzatılmıştır.

Teklifin 11,20 ve 23. maddeleriyle OHAL yetkilerinin kullanımına dair uygulama süresinin 3 yıl daha uzatılması amaçlanmaktadır. Bu durum anayasal hukuk devleti ilkesinden daha da uzaklaşan bir Türkiye ortaya çıkaracaktır. OHAL yetkilerinin kullanımı, hukuk devleti ilkesi değerinde ciddi krizlere ve zorluklara sebep olabilecek koşullar meydana getirmektedir.

FETÖ’nün gerçekleştirdiği 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra ilan edilen olağanüstü hal şartlarında Partili Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ne geçilmiştir. Devamında Anayasamızın özüne ve ruhuna aykırı olacak biçimde kanun hükmünde kararnamelele kişi hak ve hürriyetleri sınırlandırılmıştır.

Terör nedeniyle bazı şirketlere TMSF tarafından kayyum atanmaktadır. Ancak kayyum atanması işinin OHAL hükümleri çerçevesinde yapılması yerinde değildir. Artık ülkemizin normalleşmesi gerekmektedir. Ayrıca TMSF’nin esas kuruluş amacı da bu değildir. TMSF’nin yüzlerce şirketin yönetimi ile meşgul olması gerçek oduğundan sapmasına yol açabilecektir. Bunun yanında bir kişiye onlarca yönetim kurulu üyeliği verildiği de görülmektedir. Bir kişinin onlarca şirkete yöneticilik yapması fiilen mümkün değildir. Bu durum yöneticilik görevinin yeterince yerine getirilememesine yol açmaktadır. Bir kişinin birçok göreve getirilmesi aynı zamanda toplumda infiale de yol açmaktadır.

İYİ Parti olarak terörle sonuna kadar mücadele edilmesi gerektiğini her mecrada anlatmaktayız. Ancak özellikle memurların bu konuda mağdur edildiği de gözden kaçırılmamalıdır. Zira terör örgütleriyle bağlantısından somut delillerle emin olunmayan kişiler işinden edilirken, terör örgütü lideri Fetullah Gülen’e övgüler düzen bazı üst düzey bürokratlar ve Ak Partili siyasiler halen görevlerine devam etmektedir. Ak Partili bazı kişiler 17-25 Aralık süreci sonrasında dahi bu terör örgütüne her platformda destek olmuşlardır. Bu durum ilgili kişilerin

sosyal medya paylaşımlarından da görülmektedir. FETÖ ile mücadele sürecinde “Fetö Borsası” yoluyla parası olanlar soruşturmalardan kurtulmuş veya yurtdışına kaçmıştır. Bunun yanında zaten örgütün elebaşlarının yurtdışına kaçtığı sabittir. Örgütün siyasi ayağına ise hiç dokunulamamıştır. Yani örgütle bağlantısı bulunmayan bazı kişiler KHK’ler ile mağdur edilirken FETÖ bağlantısı olan iktidara yakın bir zümreye ise hiç dokunulmamaktadır. Kripto Fetöçüler bu yollarla ülkemizde mağduriyete yol açmaktadır. Söz konusu işleyiş FETÖ ile mücadeleyi itibarsızlaştırmaktadır. Örneğin Bank Asya’ya terörle bağlantısı bulunmaksızın para yatıran kimseler devlet memurluğundan ihraç edilirken aynı bankada genel müdürlük yapan bir kişi kamuda üst düzey bir göreve atanmıştır. Söz konusu bankada yöneticilik yapmış olanlar halen üst düzey görevlere getirilmektedir. Bu tür uygulamalar adaletsizliğe yol açtığı gibi ekonomik sorunlara da zemin hazırlamıştır. Bu sebeplerle Türkiye’nin normalleştirilmesi gerekmektedir.

Şüphesiz terörle mücadele edilmesi mutlak ve gereklidir. İYİ Parti, terörle mücadele için atılacak adımları sonuna kadar desteklemektedir. Ancak geldiğimiz noktada toplumda bir güvensizlik oluşturulmuş ve ciddi mağduriyetler yaratılmıştır. FETÖ ile mücadelenin yanlış yapılması, haksızlıkların olması, mağduriyetler yaratılması etkisi uzun dönem sürecek bir toplumsal sorununun tohumlarını ekmıştır. Sebep olunan mağduriyetlerin giderilmesi ve terör örgütleri ile mücadelenin hukuk normları çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

OHAL şartlarının uzatılmasını amaçlayan maddelerin gerekçesi olarak “terörle mücadele” edilmesinin gösterilmesi, terörle mücadeleyi itibarsızlaştırmaktadır. Terörle mücadele edilmesinin önünde hiçbir kanuni engel yoktur. Devletimiz terörle mücadele konusunda gerekli güce ve kudrete zaten sahiptir. Güvenlik güçlerimiz terörle mücadele konusunda bugüne kadar nasıl destan yazdıysa bundan sonra da yazmaya devam edecektir.

16. Madde

Madde ile işveren için verilen asgari ücret desteği 2021 yılı için aylık 75 TL, günlük 2,5 TL olarak belirlenmektedir.

İşveren için verilen bu destek aynı zamanda istihdamı teşvik edici olduğundan tarafımızca uygun görülmektedir. Ancak, destek miktarı 2016 yılında 100 TL olup o günkü brüt asgari ücretin %6,1’ine tekabül ederken bugün belirlenen 75 TL %2,1’ine tekabül etmektedir. Bu sebeple destek miktarında güncelleme yapılması faydalı olacaktır. Bu konudaki desteğimize rağmen kaynağın İşsizlik Sigortası Fonu yerine Hazine olması gerektiği kanaatindeyiz. Fonda yüksek miktarda kaynak var gibi görünse de 2020 sonu beklentisi 145 milyar TL iken pandemi sebebiyle 100 milyar TL’nin altında kalmıştır. Yani tek bir krizle üçte biri kullanılmıştır. Bu sebeple Fondaki kaynakların bu hususta kullanılmaması yerinde olacaktır.

Öte yandan uygulanan bu teşviklerin sektör ayrımı olmaksızın genel olarak uygulanmasının yapılan araştırmalar sonucunda daha etkili olduğu görülmüştür. Bu sebeple Bakanlığın detaylı bir çalışma başlatarak teşviklerin etkinliği üzerinde sonuçlar çıkarması ve varsa yanlış teşvik politikalarından vazgeçmesi gerekmektedir.

18. Madde

Madde ile mevcutta Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından tasfiye edilecek olan Tasarruf Finansman Şirketlerinin, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanacak en az üç kişilik tasfiye komisyonu tarafından tasfiye edilmesi düzenlenmektedir.

Ancak belirtilen şirketlerin tasfiye edilmesi usulünün ne şekilde olacağı madde ile açık bir şekilde düzenlenmemiştir. Bu sebeple madde ile muğlaklık yaratılmış ve şaibeli tasfiye süreçlerinin yolu açılmıştır. AK Parti hükümetlerinde bugüne kadar yaşanan yolsuzluklar ve usulsüzlükler sebebiyle bu tür düzenlemelerin katı biçimde yapılması daha yararlı olacaktır. Madde bu hali ile kötüye kullanıma açık halde düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, şirketlerin tasfiyesine karar verme yetkisi BDDK’da bırakılmışken, tasfiye sürecini yürütme yetkisinin TMSF’ye verilmesi sürecin sağlıklı işlemesine yol açacaktır.

Bunun yanında tasfiye ihtiyacı doğmuş şirketlerin hakkaniyete uygun ve şeffaf bir süreçle tasfiye edilmesi gerekmektedir. Hiçbir surette kötüye kullanıma mahal verilmeyecek biçimde gerekli yasal düzenlemelerin yapılarak bu şirketlerin tasfiye edilmesi yerinde olacaktır.

19. Madde

Madde ile Bakanlıktan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar için öngörülen cezaların yürürlük tarihi bir kez daha ertelenmektedir.

Bu konuda yapılan düzenleme baştan yanlıştır. AK Parti iktidarı döneminde tütün piyasasının en büyük aktörü TEKEL özelleştirilerek piyasa tamamen yabancı firmaların eline bırakılmıştır. Bu özelleştirmeden sonra devlet ve üretici piyasadaki soyutlanmıştır. Piyasa özelleştirme ile tamamen serbestleştirildiği için kendi kendini dengeye getirmesi daha doğrudur. Üretime ve satışa kısıtlamalar getirmek yerinde değildir. Bunun yerine piyasanın kalıcı bir çözüme ihtiyacı bulunmaktadır.

Kanun maddesinin yasalastığı tarihten bu yana sektördeki küçük tüccarlar mağdur olacaklarını sürekli dile getirmektedir. Cezaların yürürlük tarihinin ertelenmesini yerindedir, hatta daha uzun bir süreliğine ertelenmelidir. Erteleme süresi içinde de yurt içi üretimi artıracak şekilde sorun kalıcı olarak çözümlenmelidir. Meclisimiz bu sorumluluğu alarak sorunun tüm detaylarıyla çözüleceği bir çalışma yapmalı ve yeni bir teklif hazırlamalıdır. Bu sebeple erteleme süresinin daha uzun süre yapılması doğru olacaktır. Geçim kaynakları arasında tütün ticaretinin önemli yer tuttuğu başta Adıyaman olmak üzere birçok şehrimizde vatandaşlarımızın bu haklı isyanı iktidar tarafından duyulmak ve çözülmek zorundadır.

2021 yılında tütün ürünlerinden 65 milyar TL’si ÖTV, 15 milyar TL’si KDV olmak üzere 80 milyar TL vergi beklenmektedir. Türkiye’de kıyılmış sarmalık tütün üretiminin ve ticaretinin önündeki en büyük engel devletin aldığı bu verginin bir kısmından vazgeçmemesidir.

Tekliften Çıkarılan 10. Madde

Madde ile devlet üniversitelerinde görev yapan öğretim üyelerinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Banka Meclisinde, üniversitelerindeki görevlerinden istifa etmeden yer alabilmesine imkân tanınmaktadır.

Madde açıklanırken iki gerekçe sunulmuştur. Bunlardan biri, Merkez Bankasının akademik dünya ile ilişkisinin kesilmemesi; diğeri, akademisyenlerin banka meclisi görevi bittikten sonra üniversitesine geri dönebilmesine imkân tanınmasıdır.

Bu iki gerekçe de geçersizdir. Çünkü, Merkez Bankası Banka Meclisi üyeleri istediği üniversitede ücret almaksızın ders verebilmektedir. Bu konuda hiçbir sorun yoktur. Banka Meclisi üyelerinin görevi bittikten sonra üniversitelerine dönmeleri hususunda da hiçbir sorun yoktur.

Banka Meclisi üyelerinden öğretim üyesi olanların Banka ile ilişkilerinin kesilmesi halinde yükseköğretim kurumlarına kadro şartı aranmaksızın dönebilmeleri imkânı 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu (YÖK)’nun 60/b maddesiyle düzenlenmiştir.

Konu İYİ Parti olarak Komisyonda dile getirilmiş ve maddenin Tekliften çıkarılmasına ilişkin önerge verilmiştir.

Buna rağmen AK Parti ve MHP oylarıyla madde kabul edilmiştir.

Banka Meclisine atanan öğretim üyesinin üniversitedeki görevinden istifa etmemiş olması, bu personelin iki ayrı kurumda iki ayrı amire bağlı olması sonucunu doğuracaktır. Banka Meclisinde çeşitli yetkileri olacak üyenin başka bir kurumda başka bir amirin emrinde olması, alacağı kararları şaibeli kılacaktır. Bu durum Merkez Bankası bağımsızlığını zedeleyecektir.

Piyasalar açısından son derece kötü algılanacak bu anlamsız madde daha sonra AK Partili milletvekillerinin önergeleriyle Teklif metninden çıkarılmıştır.

Son derece haklı gerekçelere dayandırılarak yapılan açık izahata rağmen İYİ Parti önergesini reddeden AK Partili milletvekilleri, reddettikleri önergenin aynısını kendileri vermiş ve kabul etmişlerdir. Bu da Ak Partinin “ileri demokrasi” anlayışı olarak tarihe geçmiştir. Ayrıca AK Partili milletvekillerinin kimin iradesiyle ve hangi motivasyonla oy kullandıkları üzerinde durulması gereken bir diğer husustur.

Yukarıda detaylı şekilde gerekçelendirilen endişelerimiz sebebiyle söz konusu Teklif hakkında karşı oy kullanmaktayız.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Erhan Usta
Samsun

ANKARA MİLLETVEKİLİ ORHAN YEGIN VE
45 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin altıncı fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir.”

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14-31/12/2011 ile 23/11/2015 tarihleri arasında dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlar dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilir. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun mülga 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 4 - Hazine ve Maliye Bakanlığı; bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik, tebliğler ve diğer genel ve düzenleyici işlemler uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde altımilyon Türk Lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin altıncı fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayına ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir.”

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 14- 31/12/2011 ilâ 23/11/2015 tarihleri arasında dış protez laboratuvarlarında dış protez teknisyenleri ve dış protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlar, dış protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilir. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun mülga 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“MADDE 4 - Hazine ve Maliye Bakanlığı; bu Kanuna dayanılarak çıkarılan karar, yönetmelik, tebliğ ve diğer genel ve düzenleyici işlemler uyarınca başvurusu alınacak, düzenlenecek veya onaylanacak her türlü izin veya belge ile Bakanlık tarafından geliştirilen bilgi sistemlerinin sistem kullanıcılarına sunumu kapsamında, her bir başvuru, izin, belge veya sistem sunumu için bir mali yıl içerisinde altı milyon Türk lirasını geçmemek üzere yönetmelikte belirlenecek usul

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkilidir. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.”

MADDE 4- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “doğalgaz,” ibaresinden sonra gelmek üzere “hava ayırıştırma,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Elazığ İli Merkez, Sivrice,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Alacakaya, Arıcak,” ibaresi, “23/2/2020 tarihinde,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Malatya İli Arapgir, Arguvan, Doğanşehir, Hekimhan, Kuluncak, Pütürge İlçeleri ve çevresinde 5/6/2020 tarihinde,” ibaresi eklenmiş, fıkra yer alan “14/6/2020 tarihinde meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle” ibaresi “14/6/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 ve 15/6/2020 tarihlerinde, Van İli Saray, Özalp ve Gürpınar İlçeleri ve çevresinde 25/6/2020 tarihinde, Bitlis İli Hizan İlçesi ve çevresinde 7/8/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 28/10/2020 tarihinde, İzmir İli Aliağa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Bornova, Buca, Çeşme, Çiğli, Dikili, Foça, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla İlçeleri ile Aydın İli Kuşadası İlçesi ve çevresinde 30/10/2020 tarihinde, Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde, Elazığ İli Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Maden Merkez, Palu, Sivrice İlçeleri ve çevresinde 27/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ve esaslar çerçevesinde ücret almaya yetkilidir. Bu tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.”

MADDE 4- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “doğalgaz,” ibaresinden sonra gelmek üzere “hava ayırıştırma,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Elazığ İli Merkez, Sivrice,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Alacakaya, Arıcak,” ibaresi, “23/2/2020 tarihinde,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Malatya İli Arapgir, Arguvan, Doğanşehir, Hekimhan, Kuluncak, Pütürge İlçeleri ve çevresinde 5/6/2020 tarihinde,” ibaresi eklenmiş, fıkra yer alan “14/6/2020 tarihinde meydana gelen ve genel hayata etkili olan deprem afetleri nedeniyle” ibaresi “14/6/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 ve 15/6/2020 tarihlerinde, Van İli Saray, Özalp ve Gürpınar İlçeleri ve çevresinde 25/6/2020 tarihinde, Bitlis İli Hizan İlçesi ve çevresinde 7/8/2020 tarihinde, Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 28/10/2020 tarihinde, İzmir İli Aliağa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Bornova, Buca, Çeşme, Çiğli, Dikili, Foça, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla İlçeleri ile Aydın İli Kuşadası İlçesi ve çevresinde 30/10/2020 tarihinde, Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde, Van İli Tuşba İlçesi ve çevresinde 15/12/2020 tarihinde, Elazığ İli Baskil, Karakoçan, Kovancılar, Maden Merkez, Palu, Sivrice İlçeleri ve çevresinde 27/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

“Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun” ibaresinden sonra gelmek üzere “tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile” ibaresi ve cümleye “yüzde 500’ünü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350’sini,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 209 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak yapılacak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.”

MADDE 8- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- 1163 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “Hayır dernekleri” ibaresi “Devlet üniversitelerindeki öğretim üyeliği ile hayır dernekleri” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlet üniversitelerindeki öğretim üyelerinden Banka Meclisi üyeliğine seçilenlere bu maddenin beşinci fıkrası uyarınca yapılacak ödeme dışında kadrolarına bağlı aylık ve diğer ödemeler kapsamında herhangi bir ad altında ödeme yapılmaz.”

MADDE 11- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine “önceki değerinden az olmaması kaydıyla,” ibaresinden sonra gelmek üzere “daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle” ibaresi ve maddeye yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun” ibaresinden sonra gelmek üzere “tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile” ibaresi ve cümleye “yüzde 500’ünü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350’sini,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 209 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları, götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti sunmak üzere kamu kurum ve kuruluşları ile protokol yapmaya, kamu kurum ve kuruluşları da söz konusu protokoller doğrultusunda götürü bedel üzerinden sağlık hizmeti bedeli ödemeye yetkilidir. Bu şekilde hizmet verilmesine ve götürü bedelin tespit edilmesine ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak yapılacak protokollerde belirlenir. Götürü bedel üzerinden sunulan hizmetler için ilgili kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.”

MADDE 8- 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun ek 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9- 1163 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 10- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin yedinci fıkrasının ikinci cümlesine “önceki değerinden az olmaması kaydıyla,” ibaresinden sonra gelmek üzere “daha önceki imar uygulamalarında yapılan terk veya kesintiler dikkate alınmak suretiyle” ibaresi ve maddeye yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

“24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında yapılan uygulamalarda; umumi hizmet alanları için yapılan her türlü terk ve kesintinin, parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir. Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup mükerrer uygulama olarak değerlendirilmez. Ancak toplam kesinti oranı her halükarda %45’i geçemez.”

MADDE 12- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun geçici 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 25 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurul Başkan ve üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez. Bu fıkra hükmüne uymayanlara 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ceza verilir.

Görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde 43 üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili başkan yardımcısı, Kurumdan ayrılmalardan itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında yapılan uygulamalarda; umumi hizmet alanları için yapılan her türlü terk ve kesintinin, parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı kesintisinden az olması durumunda, önceki terk ve kesintilerin oranını parselasyon planındaki düzenleme ortaklık payı oranına tamamlayan fark kadar düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilir. Yapılan bu kesinti tamamlayıcı mahiyette olup mükerrer uygulama olarak değerlendirilmez. Ancak toplam kesinti oranı her halükarda %45’i geçemez.”

MADDE 11- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun geçici 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 7/12/1994 tarihli ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 25 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurul Başkan ve üyeleri, üyeliklerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen soruşturmaların konusu sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.

Görevden ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde soruşturmada raportör olarak görevlendirilen meslek personeli ile bu süre içinde 43 üncü madde uyarınca anılan personelin gözetiminden sorumlu daire başkanı ve ilgili başkan yardımcısı, Kurumdan ayrılmalardan itibaren iki yıl süreyle, ilgili soruşturmaların konusu olan sektörlerde faaliyet gösteren tüzel kişilerde görev alamaz ve bu nitelikteki gerçek ve tüzel kişileri bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili idari süreçlerde Kurum nezdinde temsil edemez.

Beşinci ve altıncı fıkralara aykırı hareket edenlere 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen ceza verilir.”

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 14- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafına “kasten yaptığı bir tahrifat” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile arttırılması” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı Cetvelin 35 inci sırası bu Cetvelden çıkarılmış ve ekli (II) sayılı Cetvelin “B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER” bölümüne aşağıdaki 43 üncü sıra eklenmiştir.

“43) Türkiye İstatistik Kurumu”

MADDE 16- 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “üç yılı” ibaresi “altı yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 211 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci paragrafına “kasten yaptığı bir tahrifat” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile arttırılması” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 14- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı Cetvelin 35 inci sırası bu Cetvelden çıkarılmış ve ekli (II) sayılı Cetvelin “B) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER” bölümüne aşağıdaki 43 üncü sıra eklenmiştir.

“43) Türkiye İstatistik Kurumu”

MADDE 15- 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde yer alan “üç yılı” ibaresi “altı yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 85- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2020 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 147 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2021 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2021 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2021 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/dönemi için günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 294 Türk lirası olarak esas alınır.

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2020 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2021 yılı Ocak ila Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmedeği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2021 yılına ait aylık brüt asgari ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirim yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2021 yılı Ocak ilâ Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması halinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2020 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2020 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

3213 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgarî ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 392 Türk lirası olarak ve 2020 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2021 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkraya uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2021 yılı Ocak ilâ Aralık aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 17- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 5 inci maddede tanımlanan ve 30/4/2021 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulur. Hükümlü 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin bu fıkra da değişiklik yapan Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorundadır. Kalan kısmını 30/6/2022 tarihinden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilir. 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmemesi halinde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenir. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Bu fıkraya hükümleri, 30/4/2021 tarihine kadar işlenmiş ve yargılaması devam eden suçlar bakımından, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin 30/6/2022 tarihine kadar ve bu fıkra da belirtilen taksitlerin süreleri içinde alacaklıya ödenmesi koşuluyla, infaz aşamasında uygulanabilir.”

MADDE 17- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun geçici 5 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 5 inci maddede tanımlanan ve 30/4/2021 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların cezalarının infazı durdurulur. Hükümlü 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin bu fıkra da değişiklik yapan Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorundadır. Kalan kısmını 30/6/2022 tarihinden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkûmiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilir. 30/6/2022 tarihine kadar çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmemesi halinde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenir. Kalan taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikâyeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilir. Bu fıkraya hükümleri, 30/4/2021 tarihine kadar işlenmiş ve yargılaması devam eden suçlar bakımından, çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin 30/6/2022 tarihine kadar ve bu fıkra da belirtilen taksitlerin süreleri içinde alacaklıya ödenmesi koşuluyla, infaz aşamasında uygulanabilir.”

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 18 - 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 50/A maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “tasfiye komisyonu” ibaresi “Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu” şeklinde değiştirilmiştir.

“(2) Kurul tarafından tasfiyesine karar verilen şirketler, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından atanacak en az üç kişilik tasfiye komisyonu tarafından tasfiye edilir. Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler 5411 sayılı Kanunun 127 nci maddesine tabidir.”

“(4) Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen şirketler hakkında 5411 sayılı Kanunun 106 ncı maddesinin ikinci, yedinci, dokuzuncu ve onuncu fıkraları, 108 inci, 109 uncu, 110 uncu, 132 nci, 133 üncü, 134 üncü, 137 nci, 138 inci, 140 ncı, 141 inci ve 142 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır. Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen tasarruf finansman şirketlerinin varlıklarının yükümlülüklerini karşılamadığının tespiti halinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu kararına istinaden tasfiye komisyonu mahkemen, bu şirketlerin iflasını talep edebilir. Hakkında iflas kararı verilen tasarruf finansman şirketinin iflas tasfiyesinde 5411 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi kıyasen uygulanır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu, bu maddede düzenlenen tasfiyeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 19- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “1/7/2021” ibaresi “1/1/2022” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin üçüncü cümlesinde yer alan “üç ay” ibaresi “altı ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “1/7/2021” ibaresi “1/1/2022” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 25/7/2018 tarihli ve 7145 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç yıl” ibaresi “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin üçüncü cümlesinde yer alan “üç ay” ibaresi “altı ay” şeklinde değiştirilmiştir.

(Ankara Milletvekili Orhan Yegin ve
45 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 21- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İstatistik Kurumu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 22- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan “üç yıl” ibareleri “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 23- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında, 39 uncu maddede belirtilen personelden;

a) Devletin ekonomik menfaatleri, doğal ve kültürel miras, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmidört katına kadar,

3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla para verilerek ödüllendirilebilir. Bunlardan sözleşmeli olarak istihdam edilenlere verilecek ödül tutarı, aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir. Bu madde gereğince verilecek ödüllere ilişkin teklif ve değerlendirme işlemleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 24- Bu Kanunun;

a) 15 inci, 18 inci ve 21 inci maddeleri 30/6/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 16 ncı maddesi 7/7/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 25- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 22- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına “Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye İstatistik Kurumu,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 35 inci maddesinin (A), (B), (C), (Ç), (D) ve (G) fıkralarında yer alan “üç yıl” ibareleri “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük Personeli ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Gümrük hizmetleri ve kaçakçılıkla mücadele görevleri kapsamında, 39 uncu maddede belirtilen personelden;

a) Devletin ekonomik menfaatleri, doğal ve kültürel miras, çevre ve toplum sağlığı ile kamu güvenliğinin korunmasında yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmi dört katına kadar,

3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla para verilerek ödüllendirilebilir. Bunlardan sözleşmeli olarak istihdam edilenlere verilecek ödül tutarı, aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir. Bu madde gereğince verilecek ödüllere ilişkin teklif ve değerlendirme işlemleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 25- Bu Kanunun;

a) 14 üncü, 19 uncu ve 22 nci maddeleri 30/6/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 15 inci maddesi 7/7/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 26- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

277 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci Maddesi Üzerinde Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve Arkadaşları Tarafından Verilen Önergenin Tam Metni

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görüşülmekte olan “**Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”nin 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“**MADDE 74** – Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi mahsul zamanlarında çapulcular ve eşkiya türemiş ise yağmadan köy halkını korumak için köylünün eli silah tutanlarından lüzumu kadarını gönüllü güvenlik korucusu ayırarak bunların isimlerini bir kağıda yazıp kaymakama götürür. Kaymakamın müsaadesi olursa bu gönüllü güvenlik korucuları asıl korucularla beraber yağmacılara ve eşkiyaya karşı köy ve köylüyü korurlar.

Köy Korucuları için aşağıdaki hükümler uygulanacaktır;

1. Köy sınırı içinde herkesin ırzını, canını ve malını korumak için köy korucuları bulundurulur.
2. Her köyde en aşağı bir korucu bulunur. Nüfusu binden yukarı köylerde her beş yüz kişiye bir korucu daha tutulur.
3. Korucular ihtiyar meclisi tarafından tutulur ve köy muhtarının vereceği haber üzerine kaymakamın buyurultusu ile işe başlar.
4. Korucuların 22 yaşından küçük ve altmış yaşından büyük olmaması ve bir cürüm ile cezalandırılmamış ve iyi huylu tanınmış bulunması ve herkesle kavgaya çıkarmak, serhoşluk gibi huysuzlukları olmaması şarttır.
5. Korucular köy muhtarının emri altındadır. Resmi işlerde onun her emrini tutmağa mecburdur.
6. Kendilerine karşı gelenler jandarmaya karşı gelmiş gibi ceza görürler. Korucular silahlıdır ve vazifesini yaparken kendisine saldıran ve hayatını tehlikeye koyan kimselere karşı hayatını korumak için mecburi olursa, vazifesini yaparken ahaliden bir kimsenin can veya ırz tehlikesi altında kaldığını görür ve onu kurtarmak için başka bir çare bulamaz da bunalırsa, Cürmü meşhutta (yani yapılırken veyahut yapıldıktan sonra henüz izi meydanda iken) bir cinayetin failini yahut maznun bir şahsı yakalamak istediği halde o kimse silahla karşı korsa, Tutulan bir cani kaçar ve "dur" emrini dinlemez ve onu tekrar yakalamak için silah kullanmaktan başka çare bulunmazsa, Eşkiya takibi sırasında yatak olan yerlerden süpheli bir adam çıkar ve korucunun "dur" emrine itaat etmeyip kaçarsa silahlarını kullanabilirler.

Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 45.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye

ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir.

Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alanlardır. Gerektiğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı görevlendirildiği valilik tarafından ödenir.

Köy Korucuları ve Güvenlik Korucularının görevde buldukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde "2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır.

Güvenlik korucularına hizmetin devamı süresince her ay 11.500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda ücret ödenir. Bu ücret, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın ve peşin olarak ödenir. Bu ücret ile 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında ödenen ek tazminat toplamının, içinde bulunulan yılın Ocak ayma ilişkin net asgari ücret tutarının (sadece kendisi için asgari geçim indirimi uygulanan) altında kalması halinde aradaki fark, ücret için öngörülen usul ve esaslar çerçevesinde tazminat olarak ayrıca ödenir. Güvenlik korucuları arasında, toplam güvenlik korucusu sayısının yüzde onunu geçmeyecek şekilde tefrik edilen korucu başlarına güvenlik korucularına ödenen ücretin yüzde onu kadar ilave ücret ödenir. Ay sonundan önce kendi isteğiyle görevden ayrılanlar ile disiplin hükümlerinin uygulanması sonucu görevlerine son verilenler hariç olmak kaydıyla, görevlerine son verilen veya ölen güvenlik korucuları için önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

Güvenlik korucularından güvenlik güçleriyle birlikte operasyonlara katılanların işeleri, birlikte operasyona katıldıkları güvenlik güçlerinin bağlı olduğu birimlerce ve bu birimlerin bütçesinden karşılanmak üzere sağlanır. Bu Kanunda belirtilen görevler ile tabii afetlerde ve diğer olağanüstü hal ve durumlarda emsallerine göre başarılı görev yaptıkları görülen veya büyük yararlılık gösteren güvenlik korucularına, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yılda bir defa aylık ücretlerinin iki katına kadar ödül verilebilir. Bir mali yılda bu şekilde ödül verilecek güvenlik korucusu sayısı, o ilde görevli güvenlik korucusu sayısının yüzde birini geçemez. Güvenlik güçleriyle birlikte operasyonlara katılan güvenlik korucularına herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın her ay 225 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ve operasyona çıktıkları gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek tazminat ayrıca ödenir.

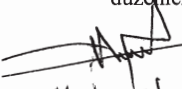
Güvenlik korucusu olarak görevlendirilenler hakkında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Bu maddeye göre güvenlik korucularına yapılacak harcamalar, İçişleri Bakanlığının bütçesine konulacak ödenekten bu Bakanlıkça karşılanır ve ödemeler il valilikleri tarafından yapılır.

Valinin teklifi ve İçişleri Bakanının uygun görmesi halinde, bu Kanunun mülga ek 16 ncı ve mülga ek 17 nci maddeleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 15 inci maddesi çerçevesinde görevden ilişkisi kesilmiş güvenlik korucuları operasyonel faaliyetler maksadıyla tekrar göreve çağrılabilirler. Ayrıca, gönüllü güvenlik korucuları da aynı usulle operasyonel faaliyetlerde görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenler, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen harcırahıktan ve yedinci fıkrasında

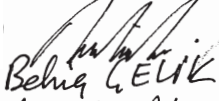
belirtilen ek tazminattan yararlandırırlar. Bu ödemeler dolayısıyla her ne ad altında olursa olsun kamudan aldıkları ödemelerden kesinti yapılamaz.

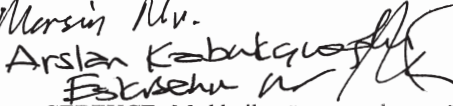
Teröristlerle mücadelede görev alan güvenlik korucuları ile gönüllü güvenlik korucularının, bu görevlerini yaparken doğduğu iddia edilen suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmalarda müdafî olarak belirlediği en fazla üç avukatın ücreti İçişleri Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten valilikler tarafından karşılanır. Güvenlik korucuları ile gönüllü güvenlik korucularının avukatlık ücretinin ödeme usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.”

Mehmet Mehmet Çulhaçlı
Adana Mv

Ayhan Adnan Sevinç
Ayhan Mv.

Fahrettin YÖKÜŞ
Konya Milletvekili

Behiç ÇELİK
Mersin Mv.

Arslan Kabutoğlu
Eskişehir Mv

Ayhan İre C
Akşehir Mv

GEREKÇE: Madde ile gösterge rakamı yükseltilmesine rağmen asgari ücretin altında ücret ödenen güvenlik korucularının gelirlerinin asgari ücrete tamamlanması amaçlanmaktadır. Önergemiz ile madde metnin açık anlaşılır ve muğlaklığa mahal vermeksizin düzenlenmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

**277 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci
Maddesi Üzerinde Adana Milletvekili
Mehmet Metanet Çulhaoğlu ve
Arkadaşları Tarafından Verilen
Önergenin Tam Metni**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görülmekte olan “**Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”nin 2 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 2- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE- 14-31/12/2011 ila 23/11/2015 tarihleri arasında diş protez laboratuvarlarında diş protez teknisyenleri ve diş protez teknikerlerine ait iş ve işlemlerde yardımcı olmak üzere, Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında düzenlenmiş olan protokol kapsamında eğitim almış olanlar diş protez laboratuvar sahibi ve mesul müdürü olmamak üzere, yardımcı personel olarak çalışabilir. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.

Bu personelin çalışacağı yerlerde şu hususlara dikkat edilir;

A) Çok Amaçlı Diş Protez Laboratuvarı :

Diş protez laboratuvarı; diş hekimi eliyle hastadan elde edilen ölçü, model ve kayıtlar üzerinde meslek bilgisinin gerektirdiği kurallara bağlı kalarak ve diş hekiminin vereceği bilgilerle istekler de dikkate alınarak, ağız protezleri, çene-yüz protezleri, ortodontik aygıtlar yapmak ve gerektiğinde yapılmış protezlerle, aygıtları onarmak işlemleri ile görevli diş protez teknisyenliğinin hizmet alanına giren işlerin yapıldığı laboratuvar olup; asgari 60 metrekare olan yerlerde kurulur.

Bu laboratuvarlarda bulunacak üniteler ve asgari araç ve gereçler şunlardır:

- 1) Modelasyon Ünitesi :
 - a) Ölçüm aleti (Paralometre)
 - b) Yeterli sayıda bütan gaz veya havagazı beki (çalışma masasına bakır boru ile çekilen tesisat, emniyet vanası ile tespit edilir)
 - c) Çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
- 2) Dublikasyon ünitesi :
 - a) Eritme ünitesi (elektrikli veya manuel)
 - b) Dublikasyon kalıpları
- 3) Alçı ve Rövetman Ünitesi :
 - a) Alçı kesme motoru
 - b) Vibratör
 - c) Alçı ve rövetman hazneleri
 - d) Çökertmeli lavabo
- 4) Döküm Ünitesi :
 - a) Ön ısıtma fırını (elektrikli veya gazlı)
 - b) Şalome
 - c) Döküm makinası (Endüksiyon, mekanik, elektrikli veya vakumlu)
 - d) Kaynak cihazı
 - e) Aspiratör

5) Akril Hazırlama Ünitesi :

- a) Kaynatma ünitesi
- b) Basınçlı polimerizasyon ünitesi
- c) Pres (Hidrolik veya mekanik)
- d) Mufla açma ve mum eritme düzeneği (Tercihen basınçlı sıcak su spreylili)
- e) Yeterli sayıda mufla veya brit

6) Tesviye ve Polisaj Ünitesi :

- a) Kuşlama cihazı
- b) Tesviye motoru (Korumalı)
- c) Elektroliz Cihazı
- d) Polisaj motoru (Korumalı)
- e) Vakumlu toz emicili çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
- f) Kompresör
- g) Filtrasyon ve havalandırma

7) Porselen Ünitesi :

- a) Porselen fırını
- b) Porselen özel spatül ve fırçası
- c) Pindex
- d) Kuşlama cihazı
- e) Ultrasonik temizleyici veya buhar cihazı
- f) Mikromotor

- g) Vakumlu toz emici çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
- h) Kompresör

B) Diş Protez Metal Döküm Laboratuvarı:

Ağız içi protezlerinin metal alt yapılarının hazırlandığı laboratuvar olup asgari 40 metrekare olan yerlerde kurulur.

Bu laboratuvarlarda bulunacak üniteler ve asgari araç ve gereçler şunlardır:

- 1) Modelasyon Ünitesi :
 - a) Ölçüm aleti (Paralometre)
 - b) Yeterli sayıda bütan gaz veya havagazı beki (çalışma masasına bakır boru ile çekilen tesisat, emniyet vanası ile tespit edilir)
 - c) Çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
- 2) Dublikasyon ünitesi :
 - a) Eritme ünitesi (elektrikli veya manuel)
 - b) Dublikasyon kalıpları
- 3) Alçı ve Rövetman Ünitesi :
 - a) Alçı kesme motoru
 - b) Vibratör
 - c) Alçı ve rövetman hazneleri
 - d) Çökertmeli lavabo
- 4) Döküm Ünitesi :
 - a) Ön ısıtma fırını (elektrikli veya gazlı)
 - b) Şalome
 - c) Döküm makinası (Endüksiyon, mekanik, elektrikli veya vakumlu)
 - d) Kaynak cihazı
 - e) Aspiratör
- 5) Tesviye ve Polisaj Ünitesi :
 - a) Kuşlama cihazı
 - b) Tesviye motoru (Korumalı)
 - c) Elektroliz Cihazı

- d) Polisaj motoru (Korumalı)
- e) Vakumlu toz emicili çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
- f) Kompresör
- g) Filtrasyon ve havalandırma
- C) Diş Protez Bitim Laboratuvarı :

Ağız içi protezlerin, ortodontik apereylerin ve metal alt yapıları hazırlanmış protezlerin üst yapılarının tamamlandığı, tamir edildiği ve maxillo facial protezlerin yapıldığı laboratuvarlar olup; asgari 40 metrekare olan yerlerde kurulur.

Bu laboratuvarlarda bulunacak üniteler ve asgari araç ve gereçler şunlardır:

- 1) Akril Hazırlama Ünitesi :
 - a) Kaynatma ünitesi
 - b) Basınçlı polimerizasyon ünitesi
 - c) Pres (Hidrolik veya mekanik)
 - d) Mufla açma ve mum eritme düzeneği (Tercihen basınçlı sıcak su spreyli)
 - e)Yeterli sayıda mufla veya birit
- 2) Tesviye ve Polisaj Ünitesi :
 - a) Kumlama cihazı
 - b) Tesviye motoru (Korumalı)
 - c) Elektroliz Cihazı
 - d) Polisaj motoru (Korumalı)
 - e) Vakumlu toz emicili çalışma masası (Kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
 - f) Kompresör
 - g) Filtrasyon ve havalandırma
- 3) Porselen Ünitesi :
 - a) Porselen fırını
 - b) Porselen özel spatül ve fırçası
 - c) Pindeks
 - d) Kumlama cihazı
 - e) Ultrasonik temizleyici veya buhar cihazı
 - f) Mikromotor
 - g) Vakumlu toz emici çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
 - h) Kompresör

D) Diş Protez Porselen Laboratuvarı :

Hazırlanan metal alt yapıların seramik üst yapılarının tamamlandığı laboratuvarlar olup; asgari 40 metrekare olan yerlerde kurulur.

Bu laboratuvarlarda bulunacak üniteler ve asgari araç ve gereçler şunlardır:

- 1) Modelasyon Ünitesi :
 - a) Ölçüm aleti (Paralometre)
 - b)Yeterli sayıda bütangaz veya havagazı beki (çalışma masasına bakır boru ile çekilen tesisat, emniyet vanası ile tespit edilir)
 - c) Çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
- 2) Duplikasyon ünitesi :
 - a) Eritme ünitesi (elektrikli veya manuel)
 - b) Duplikasyon kalıpları
- 3) Alçı Ünitesi :
 - a) Alçı kesme motoru
 - b) Vibratör
 - c) Alçı hazneleri
 - d) Çökertmeli lavabo
- 4) Döküm Ünitesi :

- a) Ön ısıtma fırını (Elektrikli veya gazlı)
- b) Şalome
- c) Döküm makinası (Endüksiyon, mekanik, elektrikli veya vakumlu)
- d) Kaynak cihazı
- e) Aspiratör
- 5) Tesviye ve Polisaj Ünitesi :
 - a) Kuşlama cihazı
 - b) Tesviye motoru (Korumalı)
 - c) Elektroliz Cihazı
 - d) Polisaj motoru (Korumalı)
 - e) Vakumlu toz emicili çalışma masası (Kişi başına 110x60 cm. ebadında)
 - f) Kompresör
 - g) Filtrasyon ve havalandırma
- 6) Porselen Ünitesi :
 - a) Porselen fırını
 - b) Porselen özel spatül ve fırçası
 - c) Pindeks
 - d) Kuşlama cihazı
 - e) Ultrasonik temizleyici veya buhar cihazı
 - f) Mikromotor
 - g) Vakumlu toz emici çalışma masası (kişi başına 110 x 60 cm. ebadında)
 - h) Kompresör"

Alkan Ernel
Alkan Ernel
Alkan Ernel M.V.
Buğra
Rahmettin Yılmaz
Konya M.V.

Arslan Kurbatov
Eskişehir M.

Ahmet Kamil Erozan
Bursa M.V.

Mehmet Metan ÇULHAOĞLU
Adana Milletvekili

GEREKÇE: Madde, Sağlık Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasındaki protokole dayanarak eğitim alanların dış protez laboratuvarlarında yardımcı personel olarak görev alabilmesine yönelik düzenlemeyi içermektedir. Madde ile ayrıntılı biçimde çalışma sahaları ve görev esnasında kullanılacak araç gereçler kanuna eklenmiştir. Ayrıca yönetmelik ile düzenlenmiş önemli hükümler madde ile kanunlaştırılarak kanuna dahil edilmiştir. Önergemiz ile madde metnin açık anlaşılır ve muğlaklığa mahal vermeksizin düzenlenmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

277 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü Maddesi Üzerinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve Arkadaşları Tarafından Verilen Önergenin Tam Metni

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görülmekte olan “**Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”nin 4 üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

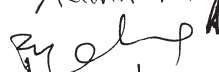
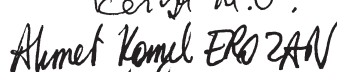
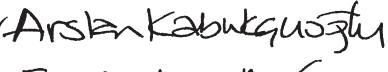

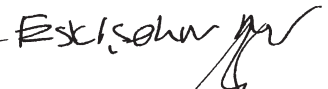

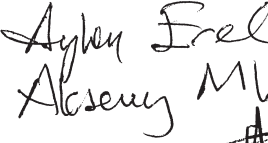

“**MADDE 4-** 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“**MADDE 17-** Devlet ormanları içinde bu ormanların korunması, istihsal ve imarı ile alakalı olarak yapılacak her nevi bina ve tesisler müstesha olmak üzere; otlatma planı yapılan alanlarda yıllık otlatma süresi dâhilinde hayvanların planlı otlatılmasını sağlayan, gecelemesini emniyet altına alan ve dağılmalarını engelleyen geçici çevirmeler şeklinde düzenlemeler dışında, her çeşit bina, ağıl ve hayvanların barınmasına mahsus yerler yapılması, tarla açılması, işlenmesi, ekilmesi ve orman içinde yerleşilmesi yasaktır. Ancak, Devlet ormanlarında 31/12/2011 tarihinden önce toplu yerleşimin bulunduğu; yaylak ve otlak olarak kullanılan alanlar içindeki yerler ile yılın belirli dönemlerinde geleneksel yaylacılık maksadıyla yerleşim yeri olarak kullanılan alanlar kullanım bütünlüğü de dikkate alınarak Orman Genel Müdürlüğünce tespit edilir. Tespit edilen bu alanlardan uygun görülenler Cumhurbaşkanlığı tarafından verilen karar ile yayla alanı olarak ilan edilir. İlan edilen yayla alanlarında 31/12/2011 tarihinden önce yapılmış, hakkında müsadere kararı bulunanlar da dâhil her türlü bina ve tesisler mevcut haliyle vaziyet planında gösterilerek Orman Genel Müdürlüğüne sabit kıymetlerine alınır. Yayla alanlarında bulunan bina ve tesisler orman idaresi tarafından işletilir, işlettirilebilir veya kiraya verilebilir. Elde edilen gelirler Orman Genel Müdürlüğü döner sermayesine gelir kaydedilir. Giderler ise Orman Genel Müdürlüğü döner sermayesinden karşılanır. Bu alanlardaki bina ve tesislerin kullanıcıları orman idaresince tespit edilir, ilgili kaymakamlık ve muhtarlıklar vasıtasıyla bir ay süreyle ilan edilir. Bu süre içinde yapılan itirazlar bir ay içinde orman idaresinde mevcut bilgi ve belgelere göre, bunun mümkün olmaması hâlinde başvuru sahiplerinin elindeki bilgi ve belgelere göre sonuçlandırılarak ilgililere bildirilir. Kullanıcısı tespit edilen bina ve tesisler vaziyet planına göre kullanıcılarına, tespit tarihinden itibaren bir yıl içinde talebi hâlinde rayiç bedel üzerinden 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre kiraya verilebilir. Kullanıcıları tarafından kiralanmayan bina ve tesisler ise yıkılır. Kiralanan bina ve tesislere ilişkin, ilgili kurumlarca orman idaresine bildirilen eksikliklerin tamamlanması yönünde kiracıya tebligat yapılarak en geç bir yıl içinde eksikliğin giderilmesi istenir. Eksikliklerin giderilmemesi hâlinde yapılan kiralama işlemi iptal edilir. İlgili mevzuattan doğacak her türlü zarar ve hukuki sorumluluk kiracıya aittir. Yayla alanı olarak ilan edilen yerlerde orman idaresince nüfus yoğunluğu, yöresel ihtiyaç ve sosyal problemler dikkate alınarak gerekli her tür ve ölçekte planlar Orman Genel Müdürlüğünce yapılır veya yaptırılır. Yapılan bu planlar Orman ve Su İşleri Bakanlığınca onaylanır. Yayla alanlarında mevcut bina ve tesislerin kiralayana tarafından iki yıl içinde planlara uygun hale getirilmesi istenir. Uyumlu hale getirenlerin kira sözleşmeleri yenilenir. Aksi halde kira sözleşmesi iptal edilir. Yayla alanlarına ilişkin iş ve işlemler yönetmelikle belirlenir.

Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya herhangi şekilde olursa olsun kesme, sökmeye, budama veya boğma yolları ile elde edilecek yerlerle buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilir.

Savunma, ulaşım, enerji, haberleşme, su, atık su, petrol, doğalgaz, hava ayırıştırma, altyapı, katı atık bertaraf ve düzenli depolama tesislerinin; baraj, gölet, sokak hayvanları bakımevi ve mezarlıkların; Devlete ait sağlık, eğitim, adli hizmet ve spor tesisleri ile ceza infaz kurumlarının ve bunlarla ilgili her türlü yer ve binanın Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması halinde, gerçek ve tüzel kişilere bedeli mukabilinde Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Devletçe yapılan ve/veya işletilenlerden bedel alınmaz. Bu izin süresi kırk dokuz yılı geçemez. Bu alanlarda Devletçe yapılanların dışındaki her türlü bina ve tesisler iznin sona ermesi halinde eksiksiz ve bedelsiz olarak Orman Genel Müdürlüğünün tasarrufuna geçer. Söz konusu tesisler Orman Genel Müdürlüğü veya Çevre ve Orman Bakanlığı ihtiyacında kullanılabilir veya kiraya vermek suretiyle değerlendirilebilir. İzin amaç ve şartlarına uygun olarak faaliyet gösteren hak sahiplerinin izin süreleri; yer, bina ve tesislerin rayiç değeri üzerinden belirlenecek yıllık bedelle doksan dokuz yıla kadar uzatılabilir. Bu durumda devir işlemleri uzatma süresi sonunda yapılır. Verilen izinler amaç dışında kullanılamaz.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen bina ve tesislerin hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya hususi ormanlarda yapılmak istenmesi halinde de Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir.”

Mehmet Metanet Çulhaçoğlu
Adana MV

Bahrettin Yokuş
Konya M.V.

Ahmet Kemal EROZAN

Arslan Kabukgözü

Ali Basmu

Eskişohu

Ayhan İrel

Aksemy

Dursun ATAS
Kayseri Milletvekili

GEREKÇE: Maddeyle orman içinde “hava ayırıştırma” tesisi kurulmasına izin verilmektedir. Bu madde, “orman alanında sınırı olan büyük sanayi kuruluşlarının işletme devamlılığı açısından önem arz eden hava gazı ayırıştırma tesisi ihtiyaçlarının tesise bitişik orman arazisi içerisinde yapılma zorunluğu var” şeklinde savunulmuştur. Firma ismi vermemeyle birlikte bir firmaya özel bir durum olduğu anlaşılmaktadır.

Sanayi kuruluşları için büyük öneme sahip olsa dahi orman arazilerimizin bu sebeple kullanıma açılması halihazırda içinde bulunduğumuz çevre sorunları tehdidini kuvvetlendirecektir. Ayrıca Teklifin bu statüde bulunan bir veya birkaç işletme için getirdiği anlaşılmaktadır.

Bu tür adrese teslim düzenlemelerin yapılıyor olması her sektörde her firmayı kendi istekleri konusunda iştahlandırarak ve neticede kamu yararı yerine kişi ve kuruluşların yararı gözetiliyor olacaktır.

İhtiyaç doğrultusunda olsa da kanun yaparken toplumun tamamının ortak çıkarını gözetmek gerekmektedir. Orman arazilerinin bu ve başka sebeplerle kullanıma açılmasına son vermek toplumun toplam faydası açısından daha yerinde bir karar olacaktır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

**277 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin
5'inci Maddesi Üzerinde Ankara
Milletvekili İbrahim Halil Oral ve
Arkadaşları Tarafından Verilen
Önergenin Tam Metni**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görülmekte olan "**Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**"nin 5 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun geçici 26 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Geçici Madde 26- Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Adıyaman İli Samsat İlçesi ve Kahta İlçesinde ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Şanlıurfa İli ve çevresinde 2/3/2017 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Adıyaman İli Merkez İlçesi, Samsat İlçesi, Kahta İlçesi ve çevresinde 24/4/2018 tarihinde ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Muğla İline bağlı Ula İlçesi ve çevresinde 25/11/2017 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Denizli İli Acıpayam İlçesinde 20/3/2019 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Malatya İli Arguvan İlçesinde 21/3/2019 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Elazığ İli Sivrice İlçesi ve çevresinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Malatya İli Doğanıol İlçesi ve Pütürge İlçesinde 4/4/2019 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Denizli İli Bozkurt İlçesinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Afyonkarahisar İli Dazkırı İlçesinde 8/8/2019 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Çanakkale İli Ayvacı İlçesi ve Ezine İlçesinde 6/2/2017 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Antalya İli Korkuteli İlçesinde 6/2/2015 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Çanakkale İli Gökçeada İlçesinde 24/5/2014 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Bingöl İli Kıgı İlçesinde 3/12/2015 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Malatya İli Hekimhan İlçesi ve Kuluncak İlçesinde 29/11/2015 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Van İli Muradiye İlçesinde 29/10/2015 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Manisa İli Akhisar İlçesinde 12/9/2016 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Manisa İli Selendi İlçesinde 21/4/2017 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Manisa İli Saruhanlı İlçesinde 27/5/2017 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Muğla İli Bodrum İlçesinde 21/7/2017 tarihinde ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Erzurum İli Aşkale İlçesinde 11/5/2017 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Manisa İli Akhisar İlçesi ve Kırkağaç İlçeleri ve çevresinde 22/1/2020 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Elazığ İli Merkez İlçesi, Sivrice İlçesi, Alacakaya İlçesi, Arıcak İlçesi, Baskil İlçesi, Karakoçan İlçesi, Kovancılar İlçesi, Palu İlçesi ve Maden İlçeleri ve çevresinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Elazığ İli Keban İlçesi Üçpınar Köyünde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Malatya İli Doğanıol İlçesi, Pütürge İlçesi, Kale İlçesi, Yeşilyurt İlçesi ve Battalgazi İlçeleri ve çevresinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Diyarbakır İli Çüngüş İlçesi ve Çermik İlçeleri ve çevresinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Adıyaman İli Gerger İlçesi ve Sincik İlçeleri ve çevresinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Tunceli İli Merkez İlçesi, Mazgirt İlçesi ve Pertek İlçeleri ve çevresinde 24/1/2020 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Van İli Başkale İlçesi ve Saray İlçesi ve çevresinde 23/2/2020 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Malatya İli Arapgir İlçesi, Arguvan İlçesi, Doğanşehir İlçesi, Hekimhan İlçesi, Kuluncak İlçesi, Pütürge İlçeleri ve çevresinde 5/6/2020 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Bingöl İli Karlıova İlçesi, Yedisu İlçesi ve Adaklı İlçeleri ve çevresinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Erzurum İli Çat İlçesi ve çevresinde 14/6/2020 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi Erzincan İli Tercan İlçesi ve**

çevresinde 14/6/2020 ve 15/6/2020 tarihlerinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Van İli Saray İlçesi, Özalp İlçesi ve Gürpınar İlçeleri ve çevresinde 25/6/2020 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Bitlis İli Hizan İlçesi ve çevresinde 7/8/2020 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Erzincan İli Tercan İlçesi ve çevresinde 28/10/2020 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** İzmir İli Aliağa İlçesi, Balçova İlçesi, Bayındır İlçesi, Bayraklı İlçesi, Bergama İlçesi, Bornova İlçesi, Buca İlçesi, Çeşme İlçesi, Çiğli İlçesi, Dikili İlçesi, Foça İlçesi, Gaziemir İlçesi, Güzelbahçe İlçesi, Karabağlar İlçesi, Karaburun İlçesi, Karşıyaka İlçesi, Kemalpaşa İlçesi, Kiraz İlçesi, Konak İlçesi, Menderes İlçesi, Menemen İlçesi, Narlıdere İlçesi, Seferihisar İlçesi, Selçuk İlçesi, Tire İlçesi, Torbalı İlçesi, Urla İlçeleri ile **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Aydın İli Kuşadası İlçesi ve çevresinde 30/10/2020 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Siirt İli Kurtalan İlçesi ve çevresinde 3/12/2020 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Van İli Tuşba İlçesi ve çevresinde 15/12/2020 tarihinde, **Türkiye Cumhuriyeti Ülkesi** Elazığ İli Baskil İlçesi, Karakoçan İlçesi, Kovancılar İlçesi, Maden Merkez İlçesi, Palu İlçesi, Sivrice İlçeleri ve çevresinde 27/12/2020 tarihinde meydana gelen deprem afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı fen heyetleri tarafından tespit edilmiş olan yıkık veya ağır hasarlı konut, işyeri ve ahır sahibi afetzedeler için bu Kanun hükümleri gereğince hak sahibi olmak ve borçlandırmaları yapılmak kaydıyla konut, işyeri, ahır ve her türlü alt yapı ve sosyal donatıların inşası veya kredi desteği sağlanması ile orta hasarlı olduğu tespit edilen konut, işyeri veya ahır sahibi afetzedelere bu Kanun hükümleri gereğince hak sahibi olmak veya borçlandırmaları yapılmak kaydıyla kredi desteği sağlanmasına ilişkin olarak bu Kanununun 29 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen hususlar aranmaksızın işlem yapılır.

Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin yapılmasında bu Kanununun 29 uncu maddesinde düzenlenen; kendilerine ait olmayan arsa veya arazi üzerine inşaat ruhsatı almaksızın bina inşa eden yapı sahipleri ile yer kayması, bu baskını, kaya düşmesi ve benzeri sebeplerle imar planında yapı yapılması sakıncalı olarak belirlenen yerlerde ruhsatsız olarak yapılan yapıların sahiplerinin hak sahibi olarak kabul edilmeyeceğine dair kısıtlamalar uygulanmaz.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ardahan M.V.

Fahrettin Zeleniş

Kerem M.V.

Ahmet Kamçil EROZAN

Bursa

Ahmet İnce

Aksaray M.V.

Brahim Halil ORAL
Ankara Milletvekili

Arslan Kabakçuoğlu

Eskişehir M.V.

GEREKÇE: Madde ile 2020 yılı içerisinde yaşanan depremlerde binaları zarar gören vatandaşlara çeşitli desteklerin sağlanabilmesi için ilgili kanuna istisnalar eklenmektedir. Önergemiz ile madde metnin açık anlaşılır ve muğlaklığa mahal vermeksizin düzenlenmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

277 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı Maddesi Üzerinde Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve Arkadaşları Tarafından Verilen Önergenin Tam Metni

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Görüşülmekte olan “**Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”nin 6 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“**MADDE 6-** 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanununun 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 5-** Döner sermaye gelirlerinden, döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan memurlar ve sözleşmeli personel ile açıktan vekil olarak atanalara mesai içi veya mesai dışı ayrımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlık tarafından belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile esas ve usulleri; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bakanlık merkez teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (laboratuvarlar hariç) ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapanlar dışındaki personele, döner sermaye gelirlerinden, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkraya uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dışı tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve dış tabipleri ile uzman eczacılarda yüzde 500'ünü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350'sini, idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 250'sini, başhemsirelerde yüzde 200'ünü, diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. Sağlık Bakanlığı tarafından, Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, yüzde 800 ve yüzde 700 oranları beş kat artırılarak uygulanır. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarında karşılık olarak profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50'sini, tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu,

diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsalî personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz. Bu madde gereğince yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.

Bakanlık taşra teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu taşra teşkilatı, döner sermaye gelirleri ile nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilir. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı ikinci ve üçüncü basamak sağlık tesislerinin başış, faiz ve kira gelirleri ek ödeme dağıtımında kullanılamaz ve bu birimlerde görevli personele yapılacak ek ödeme toplamı, ilgili birimin cari yıldaki hizmet bedelinden ayrı olarak faturalandırılan ilaç ve her türlü tıbbi sarf malzemesi gelirlerinin yüzde kırk beşini, diğer döner sermaye gelirlerinin ise yüzde ellisini aşamaz. Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, bu fıkrada öngörülen oranları kamu hastane birlikleri bazında hesaplamaya da yetkilidir; ancak bu hâlde dahi yüzde elli oranı, her bir sağlık tesisi bazında yüzde altmış beşi geçemez.

Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatında kurulan döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, Bakanlık taşra teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu taşra teşkilatının desteklenmesi, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu merkez ve taşra teşkilatı ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ek ödemede bulunulması amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafî hasıllardan aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6'sını geçmemek üzere Bakanlık tarafından belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarırlar.

Bu hesaplarda toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler ile altıncı fıkra uyarınca personele yapılacak ek ödemenin oran, esas ve usulleri Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu merkez ve taşra teşkilatı ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında görev yapan personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca ek ödeme yapılabilmesi amacıyla Bakanlık tarafından kaynak aktarılabilir.

4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı ve bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görevlendirilenler, aynı maddede belirtilen ilave ödemelerden yararlanmamak kaydıyla, Bakanlık merkez veya bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yaptıkları unvan için belirlenen ek ödmeden faydalandırılır. Sağlık kurum ve kuruluşlarında ihtiyaç duyulması halinde, ilgilinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevli sağlık personeli haftanın belirli gün veya saatlerinde veyahut belirli vakalar ve işler için görevlendirilebilirler. Yıl veya ay itibarıyla belirli bir süre için görevlendirme halinde bu kişilere, sadece görevlendirildikleri sağlık kuruluşundaki döner sermaye işletmesinden ödeme yapılır. Belirli bir vaka ve iş için görevlendirilenlere ise, kadrosunun bulunduğu kurumdaki döner sermaye işletmesinden yapılan ödemenin yanı sıra, katkı sağladıkları vaka ve iş dolayısıyla görevlendirildiği sağlık kuruluşundaki döner sermaye işletmesinden, birinci ve ikinci fıkra esasları çerçevesinde ve toplamda tavan oranları geçmemek üzere döner sermayeden ek ödeme yapılır. Bu görevlendirmeye ilişkin usûl ve esaslar Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.

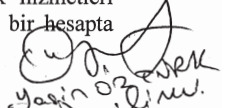
Döner sermayeli işletmelerin malî imkânı elverişli olanlarından, malî durumu yetersiz olanlara karşılıksız veya borç olarak kaynak aktarmaya Sağlık Bakanı yetkilidir.

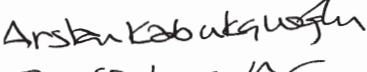
Bakanlık ve bağlı kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşları haricindeki kuruluş veya kişilerce, sağlık hizmetleri dışında, kurum içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde, kurumdan istenecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler Kurumca kabul edilecek esaslara bağlı olmak üzere yapılabilir. Bu hususta alınacak ücretler döner sermayeye gelir kaydedilir. Bu şekilde elde edilen gelirin safi tutarının % 65'ine kadar tutar Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde projeyi yürüten personele ödenir. Bu ödemenin yapılmasında ikinci fıkradada öngörülen tavan sınırlamaları dikkate alınmaz.

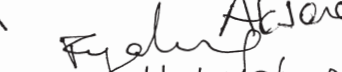
Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu ödemede, profesör ve doçentler ile uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ve uzman dış tabipleri için, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirtilen yüzde 800 ve yüzde 700 tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettikleri ek ödemenin bu oranların yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80'ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i birinci cümlede belirtilen personele tavan oranlarını geçmeyecek şekilde, yüzde 20'si ile varsa birinci cümlede sayılan personele dağıtılan tutarın fazlası, uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan ve birinci cümlede belirtilenlerin dışındaki diğer personele, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirlenen tavan oranlarının bir katını geçmeyecek şekilde ek ödeme olarak dağıtılabilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.

Mehmet Metanet Gülhasoğlu
Adana MV

Aylin İREK
Atırcı MV

Yasir Özseren
Serik MV

Arslan Kabakcıoğlu
Eskişehir MV

Fahrettin Tolun
Konya M.U.

Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

GEREKÇE: Madde ile Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu personelinin kurumda ayrılmasına engel olmak amacıyla özlük haklarında iyileştirmeye gidilmektedir. Maddenin önergemiz doğrultusunda düzenlenmesi daha uygun olacaktır.

